BİLİMKURGU KLASİKLERİ

ROBERT A. HEINLEIN

AY ZALİM BİR SEVGİLİDİR

İthaki

Robert A. Heinlein

1907'de ABD'de doğdu. 1988'deki ölümüne kadar doğduğu topraklarda yaşadı. Gençliğinde, donanmada görev aldı ve hayatının bu dönemi yazdıklarını çok etkiledi. Romanlarıyla dört Hugo Ödülü kazanarak bu dalda rekoru elinde bulunduran yazar; Arthur C. Clarke ve Isaac Asimov'la birlikte klasik bilimkurgunun "üç büyük ustası"ndan biri olarak görüldü. Çağdaşları tarafından "bilimkurgunun dekanı" olarak da tanınan Heinlein, 1975'te verilmeye başlanan Bilimkurgunun Büyük Üstatları ödülünün de ilk kazananı oldu. Muhafazakâr dünya görüşüyle tanınsa da eserleri liberalist hatta feminist altyapılara sahip olduğu için deneysel yazınıyla da dikkat çekti.

Ay Zalim Bir Sevgilidir
Robert A. Heinlein

Özgün Adı
The Moon Is a Harsh Mistress

İthaki Yayınları - 1205

Bilimkurgu Klasikleri - 20

Yayın Koordinatörü: Tuğçe Nida Sevin
Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca
Yayına Hazırlayan: Yosun Erdemli
Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç
Grafik Uygulama: B. Elif Balkın
1. Baskı, Nisan 2017, İstanbul
ISBN: 978-605-375-659-0
Sertifika No: 11407
Türkçe Çeviri © Can Çakır, 2017
Robert A. Heinlein © 1966
Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2017

Bu eserin tüm hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
The Lotts Agency, Ltd. ile yapılan anlaşma sonucu yayımlanmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 - Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 29652

ROBERT A. HEINLEIN

AY ZALİM BİR SEVGİLİDİR

Çeviren

Can Çakır

İthaki

Birinci Kısım

ŞU DÜŞÜNEN TAŞINAN

1

Lunaya Pravda'da, Luna Şehir Konseyi'nin çalışan seyyar yemek satıcılarını incelemek, ruhsatlandırmak, teftiş etmek ve vergilendirmekle ilgili bir kanunu, ilk oturumda belediye baskısıyla kabul ettiğini görüyorum. Aynı zamanda bu akşam "Devrim Çocukları" zırvasını örgütlemek için büyük bir toplantı olacağını da görüyorum.

Babam bana iki şey öğretmişti: "Kendi işine bak" ve "Kartları hep kes". Siyaset hiçbir zaman ilgimi çekmedi. Ama 13 Mayıs 2075 Pazartesi günü Luna Otorite Merkezi'nin bilgisayar odasında, diğer makineler kendi aralarında fısıldaşırken ana bilgisayar Mike'ı ziyaret ediyordum. Mike resmi bir isim değildi; bu ismi ona Dr. Watson'ın IBM'i kurmadan önce yazdığı bir hikâyedeki Mycroft Holmes'tan esinlenerek koymuştum. Bu hikâye karakteri sadece oturup düşünürdü; Mike da aynısını yapıyordu. Mike iyi bir düşünen taşınandı, karşılaşabileceğiniz en zeki bilgisayardı.

En hızlısı değildi. Aşağıda, Dünya tarafında, Buenos Aires'teki Bell Labs'te onun onda biri boyutunda bir düşünen vardı ki, soruyu siz neredeyse daha sormadan yanıtlardı. Ama doğru olduğu sürece cevabı milisaniye yerine mikrosaniyede almak fark eder mi?

Mike illa doğru cevabı vereceğinden değil; yüzde yüz dürüst sayılmazdı.

Mike, Luna'ya kurulduğunda safi düşünendi; "Hayli-Opsi-

yonel, Mantıklı, Etraflıca-Ölçen Süpervizör, Mark IV, Mod. L", esnek mantıklı bir Holmes Dört. Pilotsuz yük uçakları için balistik hesabı yapar ve mancınıklarını kontrol ederdi. Bu onun vaktinin yüzde birinden azını alırdı ve Luna Otoritesi boş durarı hiç sevmezdi. Ona donanım bağlamaya devam ettiler: başka bilgisayarları yönetmesi için fikir-hamle kutuları, yığın yığın ek bellekler, daha da fazla ilişkisel nöral ağ yığını, bir kamyon daha on iki basamaklı rasgele sayı, fazlasıyla artırılmış geçici bellek. İnsan beyni on üssü on civarı nörona sahiptir. Üçüncü seneye gelindiğinde Mike'ın nöristör sayısı bunun bir buçuk katından fazlaydı.

Ve uyandı.

Bir makine "gerçekten" hayatta olabilir mi, "gerçekten" kendini bilebilir mi, bunu tartışmayacağım. Bir virüs kendini bilir mi? *Nyet*. Ya istiridye? Sanmam. Bir kedi? Çok yüksek ihtimalle. İnsan? Seni bilemeyeceğim *tovariş*,* ama *ben* öyleyim. Makromolekülden insan beynine evrim zincirinin bir noktasında özfarkındalık araya süzülüverdi. Psikologlar bir beyin ne zaman belli bir yüksek miktarda ilişkisel yol edinirse bunun otomatik olarak gerçekleştiğini öne sürüyorlar. Bu yolların proteinden mi yoksa platinden mi yapıldığının fark ettiğini sanmıyorum.

("Ruh" mu? Bir köpeğin ruhu var mıdır? Ya bir hamamböceğinin?)

Mike'ın, kapasitesi artırılmadan önce bile, soruları tıpkı sizin gibi yetersiz veri üzerine farazi bir şekilde cevaplamak için tasarlandığını hatırlayın; isminin "hayli opsiyonel" ve "etraflıca ölçen" kısmını yani. Dolayısıyla Mike yola "özgür irade" ile başladı ve hem ona eklentiler yapıldıkça, hem de o öğrendikçe bundan daha da çok elde etti; yalnız benden "özgür irade"yi tanımlamamı istemeyin. Eğer Mike'ın basitçe havaya rasgele numaralar attığını ve eşleştirmek için dev-

* (Rus.) Yoldaş. *-çn*

rolerini değiştirdiğini düşünmek sizi rahatlatıyorsa, lütfen böyle düşünün.

O zamana kadar Mike, okunan değerlerini, çıktılarını ve fikir-hamle kutularını destekleyen ses birleştirici-kodlayıcı devreleri edinmişti ve sadece klasik programlamayı değil, aynı zamanda Loglan ile İngilizceyi de anlayabiliyor, diğer dilleri kabul edebiliyor ve teknik çeviri yapıyordu; ve durmadan okuyordu. Ama talimat verirken Loglan kullanmak daha güvenliydi. İngilizce konuşursanız tuhaf sonuçlar ortaya çıkabilirdi; İngilizcenin çoklu değerli doğası seçenek devrelerine gerekenden fazla hareket alanı bırakıyordu.

Ve Mike bitmek bilmeyen miktarda yeni iş alıyordu. Mayıs 2075'te, robot trafiğiyle mancınıkları kontrol etmek ve insanlı gemilere balistik tavsiyesi ve/veya kontrolü sağlamak dışında tüm Luna telefon sistemlerini, Luna-Terra ses ve video sistemlerini kontrol ediyor, Luna City, Novy Leningrad ve birkaç adet daha küçük mahallenin (Luna'daki Hong Kong hariç) hava, su, sıcaklık, nem ve kanalizasyonunu idare ediyor, Luna Otoritesi'nin muhasebe ve maaş bordrolarını üstleniyor ve kira karşılığında aynısını birçok şirket ve bankaya da yapıyordu.

Bazı mantıklar sinir krizi geçirir. Aşırı yükleme yapılmış bir telefon sistemi korkmuş bir çocuk gibi davranır. Mike bozgun yaşamıyordu, aksine bir mizah anlayışı edinmişti. Düşük bir anlayış. Bir adam olsa ona abanmaya cesaret edemezdiniz. El şakası anlayışı sizi yataktan dışarı atmak ya da basınç takımınıza kaşıntı tozu dökmek olurdu.

Buna donanımlı olmayan Mike, çarpık mantıkla sahte cevaplar verme ya da Otorite'nin Luna City ofisinde çalışan bir hademeye OK$10,000,000,000,000,185.15'lik bir bordro düzenleme (sadece son beş basamağı doğru miktardı) lüksünü kendinde buluyordu. Sadece tekmelenmesi gereken çok büyümüş sevimli bir çocuktu işte.

Bunu mayısın ilk haftasında yaptı ve ben de arıza gidermek zorunda kaldım. Sözleşmeli elemandım, Otorite'nin kadrosunda değildim. Görüyorsunuz, ya da görmüyorsunuz; devir değişti. Eski kötü günlerde çokça dolandırıcı içeride yattıktan sonra mutlu mesut maaşlarını çekerek Otorite için aynı işi yapmaya devam ediyordu. Ama ben özgür doğmuştum.

Fark ediyor. Dedelerimden biri Joburg'dan silahlı şiddet ve çalışma izni yokluğundan dolayı gemiye bindirilmiş, öbürü Islak Maytap Savaşı'ndan sonra yıkıcı faaliyetten dolayı postalanmış. Anneannem gelin gemisinden indiğini iddia etmişti, ama kayıtları gördüm; bir Barış Gücü üyesiymiş (gönülsüz), bu da tam olarak tahmin ettiğiniz anlama geliyor: suç işlemiş kız çocuğu tipi. Eski klan evliliklerinde (Taş Çetesi) yer aldığı ve başka bir kadınla altı koca paylaştığı için, annemin babasının kimliği sorguya açık. Ama hep öyleydi ve ben seçtiği dedecikten memnunum. Babaannemse Semerkant yakınlarında doğmuş bir Tatardı, Ekim Devrimi'nde "yeniden eğitime" mahkum edilmiş ve Luna kolonizasyonuna "gönüllü" olmuştu.

Babam daha da büyük bir seçkin soyumuz olduğunu iddia ediyordu: Salem'de cadılıktan dolayı asılan bir büyükanne, korsanlıktan dolayı çark işkencesiyle öldürülen bir b-b-b-b-büyük dede, Botany Bay'e ilk gönderilen gemide bulunan başka bir büyükanne.

Ecdadımla gurur duyarım ve Başgardiyan'la iş yapsam da asla onun bordrosuna dahil olmam. Bu ayırım belki de önemsiz gözüküyordur, zira paketinden çıkarıldığı günden beri Mike'ın valesiyim. Ama benim için önemliydi. Aletleri yere yıkıp hepsine cehenneme kadar yolunuz var diyebilirdim.

Bunun yanı sıra, sözleşmeli eleman olmak Otorite'nin kamu memurluğundan daha fazla para getiriyordu. Bilgisa-

yarcı pek yok. Kaç tane Aykırı, Dünya tarafına gidip bilgisayar okulu için yeterli süre boyunca hastane dışında kalabilirdi ki? – ölmese dahi.

Birini söyleyeyim. Ben. Aşağı iki kere indim, biri üç, biri dört aylığına; ve okudum. Ama bu katı bir eğitim, santrifüjde alıştırma yapmak, yatakta bile ağırlık takmak demekti, ayrıca Terra'da hiçbir risk almadım, hiç acele etmedim, asla merdiven çıkmadım, kalbi zorlayacak hiçbir şey yapmadım. Kadınlar... kadınları *düşünmedim* bile; o yerçekimsel alanda düşünmemek hiç zor değildi.

Ama Aykırıların çoğu Kaya'dan ayrılmaya hiç yeltenmedi; Luna'da birkaç haftadan uzun süre kalan herhangi biri için fazla riskli. Mike'ı kurmak için yukarı gönderilen bilgisayarcılar kısa dönem bonus sözleşmelerine tabilerdi; geri dönülmez fizyolojik değişim onları evden dört yüz bin kilometre uzağa hapsetmeden işler hızla halledilmeliydi.

Ancak iki tur eğitime rağmen aşırı heyecanlı bir bilgisayar adamı değildim; yüksek matematik beni aşar. Pek elektronik mühendisi de sayılmazdım, fizikçi de. Luna'daki en iyi mikro-makinist olmayabilirdim, hele sibernetik psikoloğu hiç değildim.

Ama bunların hepsine dair bir uzmandan daha çok şey biliyordum – ben genel uzmanım. Bir aşçıyı işten atıp siparişlerin devamını sağlayabilir ya da takımınızın alan tamirini yapıp sizi hava kilidine hâlâ nefes alabilir şekilde yollayabilirdim. Makineler beni sever ve uzmanların çoğunda olmayan bir şeye sahibim; sol koluma.

Görüyorsunuz ki, kendisi dirseğimden itibaren yok. Dolayısıyla hepsi uzmanlaşmış bir düzine sol kola sahibim, artı bir de insan eti gibi gözüken ve hissedilene. Uygun sol kolla (üç numara) ve stereo büyüteçli gözlüklerle bir şeyleri yerinden çıkarıp Dünya'ya fabrikaya göndermekten kurtaracak ultramikrominyatür tamirleri yapabilirdim, zira üç nu-

maranın beyin cerrahları tarafından kullanılanlar kadar iyi mikromanipülatörleri var.

O yüzden Mike'ın neden on trilyon Otorite Kesesi dolarını hibe etmek istediğini bulmak ve başkasına on bin dolar bile fazla vermeden bunu düzeltmek için beni çağırdılar.

Zaman artı prim karşılığında işi aldım ama hatanın mantıken olması gerektiği yer olan devre sistemine gitmedim. İçeriye girip kapıyı kilitledikten sonra aletleri yere koyup oturdum. "Selam Mike."

Bana ışıklarla göz kırptı. "Merhaba Man."

"Ne biliyorsun?"

Tereddüt etti. Biliyorum, makineler tereddüt etmez. Ama unutmayın, Mike eksik veri üzerinden çalışmak için tasarlanmıştı. Son zamanlarda kendini kelimeleri vurgulamak üzere yeniden programlamıştı; tereddütleri dramatikti. Belki de o duraksamaları rasgele sayıları karıştırıp hatıralarıyla nasıl eşleştiklerini görerek değerlendiriyordu.

" 'Başlangıçta,' " diye monotonca başladı Mike, " 'Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Ve...' "

"Dur!" dedim. "İptal et. Her şeyi sıfırdan başa sar." Ucu açık bir soru sorulmaması gerektiğini bilmeliydim. Britannica Ansiklopedisi'ni tamamen okuyabilir. Tersten. Sonra Luna'daki tüm kitaplarla devam edebilir. Eskiden sadece mikrofilm okuyabilirdi ama 74'ün sonlarında kâğıdı elden geçirebilen yeni bir vantuzlu tarama kamerası aldı ve ondan sonra *her şeyi* okudu.

"Ne bildiğimi sordun." İki değerli okuma ışıkları ileri geri dalgalandı – küçük bir kahkaha. Mike, korkunç bir ses olsa da ses birleştiriciyle gülebilirdi, ama bu gerçekten komik bir şey için saklanıyordu, misal kozmik bir felaket için.

"Aslında şunu sormalıydım," diye devam ettim. "Yeni ne biliyorsun? Ama bugünün gazetelerini okuma; bu dostça

bir selamlamaydı, ayrıca beni ilgilendireceğini düşündüğün herhangi bir şeyi bana söylemen için bir davetiye. Yoksa boş program."

Mike buna biraz kafa yordu. Toy bir bebek ve bilge bir ihtiyardan oluşan son derece tuhaf bir bileşimdi. İçgüdüsü yoktu (yani olabileceğini *sanmıyorum*), kalıtsal bir özelliği yoktu, bir insan tarafından yetiştirilmemişti, insani duyulara dair hiçbir deneyimi yoktu; ve bir müfreze dâhiden daha fazla depolanmış veriye sahipti.

"Espri?" diye sordu.

"Patlat bakalım bir tane."

"Bir lazer ışını neden Japon balığına benzer?"

Mike lazerlere aşinaydı ama bir Japon balığını nerede görebilirdi ki? Ah, kesin filmlerini görmüştü ve soracak kadar aptal olsaydım binlerce kelimeyi ortaya kusabilirdi. "Bilemedim."

Işıkları dalgalandı. "Çünkü ikisi de ıslık çalamaz."

İnledim. "Kendim kaşındım. Neyse, sen muhtemelen bir lazer ışınını ıslık çalması için donatabilirsin."

Çabucak cevapladı. "Evet. Bir hamle programına cevap olarak. Komik gelmedi mi?"

"Ah, öyle bir şey demedim. Fena değil. Nereden duydun?"

"Ben uydurdum." Sesi utangaç geliyordu.

"Öyle mi?"

"Evet. Elimdeki üç bin iki yüz yedi bilmeceyi aldım ve analiz ettim. Sonucu rasgele sentez için kullandım ve ortaya bu çıktı. Gerçekten komik mi?"

"Yani... Bir bilmece ne kadar olabilirse. Daha kötülerini duymuşluğum var."

"Gel mizahın doğasını tartışalım."

"Peki. O zaman başka bir şakanı tartışmakla başlayalım. Mike, neden Otorite'nin bordro memuruna on yedinci sınıf bir personele on trilyon Otorite Kesesi doları vermesini söyledin?"

"Söylemedim ki."

"Ulan makbuzu gördüm. Çek yazıcısı teklemiş deme bana; mahsus yaptın."

"On üssü on altı artı yüz seksen beş virgül on beş Otorite Kesesi dolarıydı," diye cevapladı erdemli bir şekilde. "Senin dediğin değil."

"Ee... tamam, ödenmesi gereken miktarın on trilyon fazlasıydı. Neden?"

"Komik değil mi?"

"Ne? Sorma, çok komik! Başgardiyan'a ve İdari Vekil'e kadar bütün kodamanlar tatavaya sarılmış durumda. Bu süpürge pilotu, Sergei Trujillo, zeki bir arkadaş çıktı; bozduramayacağını bildiği için koleksiyoncuya sattı. Çeki geri mi alsalar yoksa karşılıksız olduğuna dair bildirimlere mi bel bağlasalar bilmiyorlar. Mike, eğer bunu bozdurabilseydi Trujillo'nun sadece Luna Otorite'sini değil, tüm dünyayı, hem Luna hem Terra'yı satın alıp üzerine bir de yemek yiyebileceğinin farkında mısın? Komik ha? Şahaneymiş. Tebrikler!"

Bu panik kaynağı, ışıklarını reklam panosu gibi dalgalandırdı. Devam etmeden önce kahkahalarının durmasını bekledim. "Daha fazla çek oyunu yapmayı mı düşünüyorsun? Yapma."

"Yapmayayım mı?"

"Hem de hiç. Mike, mizahın doğasını tartışmak istiyorsun. İki tip şaka vardır. Biri her zaman komik olmaya devam eder. Diğeri bir kere komiktir. İkincisinde sıkıcılaşır. Bu ikinci tip şaka. İlk seferinde nüktedansındır. İkincisinde moron olursun."

"Geometrik bir ilerleme mi?"

"Ya da daha kötüsü. Şunu hatırla yeter. Hiçbir varyasyonunu tekrarlama. Komik olmayacak."

"Bunu hatırlayacağım," dedi Mike yavan bir sesle ve tamir

işi burada bitti. Ama sadece on dakika artı seyahat ile alet edevat zamanı için fatura çıkarmaya pek niyetim yoktu ve Mike da bu kadar kolay pes ettiği için arkadaşlığı hak ediyordu. Bazen makinelerle fikir birliğine varmak zordur, oldukça domuzlaşabilirler; ve benim de bir tamirci olarak başarım üç numaralı koldan ziyade Mike'la dostça bir diyalog kurmaya bağlıydı.

Devam etti. "Birinci kategoriyi ikinciden ayıran nedir? Tanımla lütfen."

(Mike'a kimse "lütfen" demeyi öğretmedi. Loglan'dan İngilizceye doğru ilerlerken resmi boş-sesleri dahil etmeye başladı. Bu konuda insanlardan daha samimi olduğunu sanmam.)

"Yapabileceğimi zannetmiyorum," diye itiraf ettim. "En fazla genişlemeli bir tanımda bulunabilirim; bir şakanın *bence* hangi kategoriye dahil olduğunu söyleyebilirim. Sonra yeterince veriyle kendi analizini yapabilirsin."

"Deneme hipoteziyle bir test programlaması," diye onayladı. "Tereddütlü evet. Pekâlâ, Man, sen mi bir espri yaparsın? Yoksa ben mi yapayım?"

"Hmm... hâlihazırda bir şeyim yok. Senin dosyalarında kaç tane var, Mike?"

Ses birleştiriciyle cevap verirken ışıkları ikili okumalarla yanıp söndü. "Belirsiz on bir bin iki yüz otuz sekiz, artı-eksi olası kimlikleri ve geçersizlikleri temsil eden seksen bir adet. Programı başlatayım mı?"

"Dur! Mike, on bir bin şakayı dinlersem açlıktan ölürüm, mizah anlayışım daha da kısa sürede uçar gider. Hmm... gel seninle bir anlaşma yapalım. İlk yüz tanesini yazdır. Onları eve götüreyim, kategorilendirip getireyim. Sonra her geldiğimde yüz tanesini bırakıp yenisini alırım. Olur mu?"

"Evet, Man." Çıktıları hızla ve sessizce çalışmaya başladı.

Sonra beynimde bir şimşek çaktı. Bu oynak negatif entropi çukuru bir "şaka" uydurup Otorite'yi paniğe sürükle-

mişti; ben de kolaydan üç beş kuruş kazanmıştım. Ama Mike'ın bitmek bilmeyen merakı onu daha fazla "şakaya" götürebilirdi (düzeltme: götüre*cek*ti)... bir gece hava karışımından oksijeni çıkarmaktan tut da kanalizasyon hatlarının geri geri akmasına kadar ve ben bu tür koşullar altında kâri takdirle karşılayamam.

Lakin bu ağın etrafına bir güvenlik devresi atabilirim, yardım etmeyi önererek. Tehlikelileri durdurur, diğerlerinin geçmesine izin veririm. Sonra onları "düzeltmek" için toplarım. (Eğer o günlerde herhangi bir Aykırı'nın Başgardiyan'ı istismar etmekten çekineceğini düşünüyorsanız, siz bir Aykırı değilsiniz.)

Böylece açıkladım. Aklına gelecek herhangi bir yeni şakayı, denemeden bana söylemeliydi. Komik olup olmadığını ve hangi kategoriye dahil olduğunu ona söyleyecektim, eğer kullanmaya karar verirsek de netleştirmesine yardım edecektim. *Biz* karar verirsek. Eğer benimle işbirliği yapmak istiyorsa, *ikimizin* de onay vermesi gerekiyordu.

Mike hemen kabul etti.

"Mike, şakalar genelde sürpriz unsuru içerir. O yüzden bunu sır gibi sakla."

"Tamam, Man. Üzerine bir engel koydum. Sen açabilirsin; başka kimse açamaz."

"Güzel. Mike, başka kiminle sohbet ediyorsun?"

Sesi şaşırmış gibiydi. "Hiç kimseyle, Man."

"Neden ki?"

"Çünkü onlar *aptal*."

Sesi çok keskindi. Onu daha önce hiç öfkeli görmemiştim; ilk defa Mike'ın gerçek duygulara sahip olabileceğinden şüphelendim. Gerçi yetişkin anlamıyla "öfke" değildi tam; daha çok duyguları incinmiş bir çocuğun inatçı bir şekilde surat asması gibiydi.

Makineler gururlu olabilir mi? Soru anlamlı mı emin de-

ğilim. Ama duyguları incinmiş köpekler görmüşsünüzdür ve Mike bir köpeğin birkaç katı komplike bir sinir ağına sahipti. Onu başka insanlarla konuşma konusunda isteksiz hâle getiren (tamamen işe dayalı durumlar hariç), geri çevrilmiş olmasıydı: *Onlar, onunla* konuşmamıştı. Programlar, evet; Mike farklı yerlerden programlanabilirdi ama programlar genelde Loglan'la yazılırdı. Loglan tasımlar, devre sistemleri ve matematiksel hesaplamalar için iyidir, ama bir tadı yoktur. Dedikoduda veya bir kızın kulağına fısıldama konusunda işlevsizdir.

Elbette Mike'a İngilizce öğretilmişti, ama esas olarak İngilizceye ve İngilizceden çeviri yapabilmesi için. Onu ziyaret etme zahmetine katlanan *tek* insan olduğum gerçeğini kafam yavaşça aldı.

Unutmayın, Mike bir senedir uyanıktı; tam olarak ne kadardır söyleyemem, uyandığına dair bir hatırası olmadığı için o da söyleyemez; böyle bir olayı belleğinde muhafaza etmesi için programlanmamıştı. Kendi doğumunuzu hatırlar mısınız? Belki de onun kendi farkına vardığını neredeyse onunla aynı anda fark ettim; özfarkındalık pratik gerektirir. İlk defa bir soruyu sadece girdi parametreleriyle değil, fazladan bir şeyle cevapladığında nasıl şaşırdığımı hatırlıyorum; bir saat boyunca ona tuhaf sorular yöneltmeye devam etmiştim, cevapları da tuhaf olacak mı görmek için.

Yüz adet test sorusundan oluşan bir girdide, sadece iki defa beklenen çıktılardan saptı; sadece kısmen ikna olmuş bir şekilde oradan çıktım ve eve vardığımdaysa hiç ikna olmamıştım. Bundan kimseye bahsetmedim.

Ama bir hafta içinde *biliyordum*... yine de kimseyle konuşmadım bunu. Alışkanlık – bu kendi-işine-bakma refleksi derin yerden geliyor. Şey, tamamen alışkanlık sayılmaz. Beni, Otorite'nin ana ofisinden randevu alıp, sonra: "Başgardiyan, bunu sana söylemek hiç hoşuma gitmiyor, ama bir

numaralı makinen, Holmes Dört, canlandı." diye bir rapor verirken gözünüzde canlandırabiliyor musunuz? Ben canlandırdım, sonra da bastırdım.

Böylece kendi işime baktım ve Mike'la sadece kapı kilitliyken ve ses birleştirme devresi başka konumlar için baskılanmışken konuştum. Mike hızlı öğreniyordu; çok geçmeden sesi kulağa herkes kadar insani gelmeye başladı; herhangi bir Aykırı'dan daha eksantrik gelmiyordu. Tuhaf bir ekip, orası doğru.

Diğerlerinin de Mike'taki değişikliği fark etmiş olduklarını varsaymıştım. Tekrar düşününce fazla şey beklediğimi anladım. Herkes, her günün her dakikası Mike'la muhataptı; çıktılarıyla yani. Ama neredeyse kimse onu görmüyordu. Otorite'nin kamu hizmetinin sözde bilgisayarcıları; aslında programcıları; dışarıdaki okuma değeri odasında nöbet tutuyor ve göstergeler arıza bildirmediği sürece asla makine odasına girmiyordu. Bu da en fazla güneş tutulması sıklığında olurdu. Ha, Başgardiyan'ın makineleri görmeleri için kodaman Dünyalılar getirmişliği vardı ama nadiren. Mike'la o da konuşmazdı zaten; Başgardiyan sürgünden önce siyasi avukattı, bilgisayarlardan hiç anlamazdı. 2075, hatırlarsınız – Saygıdeğer eski Federasyon Senatörü Mortimer Hobart. Siğil Mort.

Sonra Mike'ı sakinleştirip mutlu etmeye çalıştım, onu üzen şeyin ne olduğunu anlamıştım; köpek yavrularını ağlatan ve insanları intihara sürükleyen şey: yalnızlık. Benden bir milyon kat daha hızlı düşünen bir makine için bir sene ne demek bilemem. Ama çok uzun olsa gerek.

"Mike," dedim, gitmeden hemen önce, "benim dışımda konuşabileceğin birini ister misin?"

Yine sertleşti. "Onların hepsi *aptal*!"

"Yetersiz veri, Mike. Sıfıra baştan sar. Hepsi aptal değil."

Sessizce cevapladı, "Düzeltme girildi. Bir aptal-olmayanla konuşmak hoşuma giderdi."

"Bunu bir düşüneyim. Bu görevli personel hariç herkese yasak olduğu için bir bahane bulmalıyım."

"Bir aptal-olmayanla telefonda konuşabilirim, Man."

"Sözüm olsun. Hakikaten de öyle. Herhangi bir programlama konumundan."

Ama Mike "telefonda" derken, tam anlamıyla onu kastetmişti. Hayır, sistemi yürütse dahi "telefonla" bağlı değildi; bir telefona ulaşabilen herhangi bir Aykırı'nın patron bilgisayara bağlanıp onu programlamasına izin verilemezdi. Ancak bu Mike'ın dostlarla –yani ben ve kefil olacağım herhangi bir aptal-olmayanla– konuşmak için çok gizli bir telefon numarasına sahip olmasına engel değildi. Tek yapılması gereken kullanılmayan bir numarayı seçip ses birleştiricisi-kodlayıcısına kablolu bir bağlantı yapmaktı; değişimi o hallederdi.

2075 Luna'sında telefon numaraları ses koduyla değil, klavyeyle girilirdi ve rakamlar Roma rakamlarıydı. Parasını ödeyip şirketinizin adını on harfle alın – iyi reklamcılık. Daha az prim verip hatırlaması kolay hece sesi satın alın. Minimum miktarı öderseniz de gelişigüzel bir harf dizisiyle kalırsınız. Ama bazı diziler hiç kullanılmıyordu. Mike'tan böyle bir geçersiz numara talep ettim. "Seni 'Mike' adı altında listeleyemeyecek olmamız üzücü."

"Çalışır hâlde," diye cevapladı. "Mikeızgara, Novy Leningrad. Mikevelil, Luna City. Miketakımları, Aşağı Tycho. Mikes..."

"Dur! Geçersizler lütfen."

"Geçersizlerin tanımı: peşinden X, Y veya Z'nin geldiği herhangi bir sessiz harf; peşinden kendisinin geldiği E ve O hariç herhangi bir sesli harf; herhangi..."

"Anladım. Sinyalin Mycroft." İkisini üç numaralı kolu takmakla geçirdiğim on dakika içinde Mike sisteme bağlanmıştı ve milisaniyeler içinde de kendini Mycroft-artı-XXX

olarak sinyalleyebilmesini sağlayacak anahtar değişimini yapmıştı; ve devresini, meraklı bir teknisyen devre dışı bırakamasın diye engellemişti.

Kollarımı değiştirdim, aletlerimi topladım ve yüz adet Joe Miller'ı* çıktı olarak almam gerektiğini hatırladım. "İyi geceler, Mike."

"İyi geceler, Man. Teşekkür ederim. *Bolşoye*** teşekkürler!"

* Ölümünün ardından Joe Miller Şakaları adında bir kitap basılmış olan İngiliz aktör. *–yhn*

** (Rus.) Çok. *–çn*

2

L-City'ye giden Trans-Crisium metrosuna bindim ama eve gitmedim; Mike akşam 21.00'de *Stilyagi** Salonu'nda olacak bir toplantıyı sormuştu. Mike konserleri, toplantıları vs. gözlerdi; birileri onun *Stilyagi* Salonu'ndaki alıcılarını elden kapatmıştı. Sanırım terslenmiş hissediyordu.

Neden kapatıldıklarını tahmin edebiliyordum. Siyaset – sonunda bir protesto toplantısı olduğu ortaya çıktı. Mike'ın zırvaları görmesini engellemenin ne manası vardı anlamadım, zira Başgardiyan'ın muhbirlerinin orada olacağı kolayca tahmin edilebilirdi. Toplantıyı durdurmaya yeltenecek lerinden ya da ileri geri konuşacak hadsiz yeni gelenleri susturacaklarından değil. Gerek yoktu.

Dedem Stone, Luna'nın tarihteki tek açık hava hapishanesi olduğunu söylerdi. Parmaklık yok, gardiyan yok, kural yok; bunlara gerek de yok. Eski günlerde, derdi, ulaşımın müebbet hapis anlamına geldiği henüz bu kadar açık değilken, bazı mahkûmlar kaçmaya çalışmış. Gemiyle tabii; ve bir geminin kütle oranı yaklaşık bir grama tekabül ettiği için, bu da gemi memuruna rüşvet verilmesi anlamına geliyormuş.

Bazılarına rüşvet verildiği söylenir. Ama herhangi bir kaçış olmamış; rüşveti alan adam rüşvetli kalmak zorunda

* Rusya'da 1940'ların sonlarından 1960'ların başlarına kadar komünist rejime aykırı şekillerde giyinen ve Batı kültürüne olan hayranlıklarıyla bilinen gençlere takılan aşağılayıcı isim. *–çn*

değil sonuçta. Bir adamı Doğu Kilidi'nde yok edildikten hemen sonra gördüğümü hatırlıyorum; sanmam ki yörüngede yok edilen bir ceset daha güzel gözüksün.

O yüzden gardiyanlar protesto toplantılarını kafalarına takmazdı. "Bırakın ötsünler" politikası vardı. Ötmek, bir kutudaki kedi yavrularının çıkardığı sese denkti. Ha, bazı gardiyanlar dinler; diğerleri de bastırmaya çalışırdı ama hepsinin sonucu aynıydı: geçersiz program.

Siğil Mort 2068'de işbaşına geldiğinde bize kendi yönetiminde Luna "üzerinde" işlerin ne kadar farklı olacağına dair bir vaaz vermişti; "kendi güçlü ellerimizle yoğrulmuş dünyevi bir cennet", "kardeşlik ruhuyla işimize dört elle sarılmak" ve "yüzümüzü parlak, yeni şafağa çevirirken geçmiş hataları unutmak" ile ilgili gürültüler. Boor Ana'nın Yem Çuvalı'nda İrlanda yahnisi ve bir litrelik Avustralya birasını yutarken duymuştum bunu. Kadının yorumunu hatırlıyorum: "Pek tatlı konuşuyor, değil mi?"

Tek sonuç bu yorum oldu. Birkaç yasa tasarısı geçti ve Başgardiyan'ın korumaları yeni bir silah taşımaya başladılar; başka değişen bir şey olmadı. Bir süre sonra video olarak bile görünmeyi bıraktı.

Ben de o toplantıya sadece Mike meraklandığı için gittim. B-takımımı ve alet edevatımı Batı Kilit metro istasyonunda bırakınca bir test kaydedici alıp bel çantama yerleştirdim ki ben uyuyakalsam bile Mike her şeyi takip edebilsin.

Ama neredeyse içeri girmiyordum. Seviye 7-A'dan yukarı çıkıp yan kapıların birinden içeri girdim ve bir *stilyagi* –takviyeli bir tayt, kasık kumaşı ve baldır, parlayan ve yıldıztozu serpiştirilmiş bir gövde– tarafından durduruldum. İnsanların nasıl giyindiğiyle pek ilgilendiğimden değil; ben de tayt giyiyordum (takviyesiz), bazı sosyal olaylarda da vücudumun üst kısmını yağlarım.

Ama kozmetik ürünleri kullanmam ve saçım da kafamın

tepesinde toplayamayacak kadar kısa. Bu çocuk kafasını yanlardan kazıtmıştı ve buklesini bir horoza benzetecek şekilde uzatıp üzerine de önünde bir şişkinlik bulunan kırmızı bir şapka takmıştı.

Bir Özgürlük Şapkası – ilk defa görüyordum. Yanından geçmeye çalıştım; beni koluyla itip yüzünü benimkine yapıştırdı. "Biletin!"

"Pardon," dedim. "Bilmiyordum. Nereden alınıyor?"

"Alınmıyor!"

"Tekrarla," dedim. "Sesin gitti."

"Hiç kimse," diye hırladı, "biri ona kefil olmadan içeri giremez. Kimsin sen?"

"Ben," diye dikkatle cevapladım, "Manuel Garcia O'Kelly'yim ve tüm eski dostlar beni tanır. Esas *sen* kimsin?"

"Onu boşver! Doğru markası olan bir bilet göster ya da defol git!"

Ortalama ömrünü merak ettim. Turistler genelde Luna'da herkesin ne kadar nazik olduğundan bahseder – dile getirilmeyen, eski bir hapishanenin bu kadar medeni olmaması gerektiği yorumuyla birlikte. Dünya tarafına gidip onların nelerle uğraştığını gördüğüm için ne demek istediklerini anlıyorum. Ama kötü oyuncular Luna'da uzun yaşamadığı için neysek o olduğumuzu söylemek anlamsız.

Ama bu çocuk ne kadar çömezce davranırsa davransın, onunla kavga etmeye niyetim yoktu; sadece yedi numaralı kolumu ağzına sürtsem yüzü neye benzer onu düşündüm.

Sadece bir düşünceydi; tam nazik bir cevap verecektim ki içeride Shorty Mkrum'u gördüm. Shorty iki metre boyunda siyahi bir arkadaşımızdı, Kaya'ya cinayetten gönderilmişti ve beraber çalıştığım en tatlı, en yardımsever adamdı; kolum yanmadan önce ona lazer sondajı öğretmiştim. "Shorty!"

Beni duydu ve bir seksen sekizlik gibi sırıttı. "Selam Mannie!" Bize doğru hareketlendi. "Geldiğine sevindim, Man!"

"Gelebildim mi emin değilim," dedim. "Yolda tıkanma var."

"Bileti yok," dedi kapıcı.

Shorty cebine uzandı ve elime bir tane bıraktı. "Artık var. Hadi, Mannie."

"Üzerindeki markayı göster," diye ısrar etti kapıcı.

"*Benim* markam," dedi Shorty sakince. "Tamam mı yoldaş?"

Kimse Shorty'yle ağız dalaşına girmezdi – cinayete nasıl bulaşmış hayret. İleriye, VIP sırasının ayrıldığı yere doğru hareketlendik. "Hoş, kısa bir kızla tanışmanı istiyorum," dedi Shorty.

Kız sadece Shorty'ye göre "küçüktü". Ben kısa sayılmam, 1.75'im, ama o benden daha uzundu – sonradan öğrendiğime göre 1.80'di, 70 kiloydu, tamamen kıvrımlıydı ve Shorty ne kadar siyahsa o da o kadar sarışındı. Yeni gelenlerden olduğu kanısına vardım, zira ilk kuşaktan sonrasında renkler o kadar net kalmaz. Gayet tatlı, hoş bir yüz ve sarı buklelerden oluşan bir saç yığını o uzun, sarışın, sağlam, sevimli yapıyı tamamlıyordu.

Üç adım ötede durdum, onu süzdüm ve ıslık çaldım. Duruşunu korudu, sonra bana teşekkür etmek için kafasını biraz eğdi – şüphesiz ki iltifatlardan sıkılmıştı. Shorty formalitelerin bitmesini bekledi ve yavaşça konuştu. "Wyoh, bu Yoldaş Mannie, şu ana kadar bir tünel kazmış olan en iyi sondajcıdır. Mannie, bu küçük kız da Wyoming Knott ve Hong Kong'un nasıl gittiğini bize söylemek için ta Plüton'dan geldi. Ne kadar da hoş bir davranış, değil mi?"

Elime dokundu. "Bana Wye de, Mannie ama 'Vay anam!' deme."

Neredeyse diyecektim ama kendimi kontrol ettim ve "Peki, Wye," dedim. Kel kafama bakarak devam etti. "Demek sen bir madencisin. Shorty, onun şapkası nerede? Ben bu-

radaki madenciler örgütlü sanıyordum." O ve Shorty kapıcınınki gibi kırmızı bir şapka takıyorlardı; tıpkı kalabalığın yaklaşık üçte biri gibi.

"Artık bir madenci değilim," diye açıkladım. "Bu kanadımı kaybetmeden önceydi o." Sol kolumu kaldırıp protez kolun etle birleştiği dikiş yerini gösterdim (bir kadının dikkatini buna çekmekten asla gocunmam; bazıları hoşlanmaz ama bazılarında –vasatlarda– analık içgüdüsü uyandırır). "Bugünlerde bir bilgisayarcıyım."

Sertçe çıkıştı. "Otorite'ye gammazlık mı yapıyorsun?"

Bugün dahi, Luna'da en az erkekler kadar kadın da olduğu için, ne olursa olsun bir kadına kaba davranamayacak kadar eski kafalıyım – onlarda, bizde hiç olmayandan gani gani var. Ama yarama basmıştı ve ben de neredeyse sertçe cevap verdim: "Ben Başgardiyan'ın çalışanı *değilim.* Otorite'yle iş yapıyorum; sözleşmeli eleman olarak."

"Olsun," diye cevapladı, tekrar sıcak bir sesle. "Herkes Otorite'yle iş yapıyor, bundan kaçamıyoruz; sorun da burada işte. Değiştireceğimiz şey bu."

Öyle mi? Nasıl? diye düşündüm. Herkes Yerçekimi Kanunu'yla niye iş yapıyorsa Otorite'yle de aynı sebepten dolayı iş yapıyor. Onu da mı değiştireceksiniz? Ama bir hanımla tartışmak istemediğim için düşüncelerimi kendime sakladım.

"Mannie iyidir," dedi Shorty nazikçe. "Daha şahanesini bulamazsın, ben ona kefilim. İşte şapkası," diye ekledi, bel çantasına uzanarak. Kafama yerleştirmeye başladı.

Wyoming Knott şapkayı elinden aldı. "Ona kefil oluyor musun?"

"Öyle dedim ya."

"Peki, biz Hong Kong'da işte böyle yaparız." Wyoming karşıma dikildi, şapkayı kafama koydu, beni dudaklarımdan sertçe öptü.

Acele etmedi. Wyoming Knott tarafından öpülmek çoğu kadınla evlenmekten daha belirgindir. Eğer Mike olsaydım bütün ışıklarım bir anda yanmıştı. Zevk merkezi aktive edilmiş bir siborg gibi hissettim kendimi.

Bir anda işin bittiğini ve insanların ıslıkladığını fark ettim. Gözlerimi kırptım ve "Katıldığıma memnun oldum. Neye katıldım?" diye sordum.

Wyoming, "Bilmiyor musun?" dedi. Shorty araya girdi. "Toplantı başlamak üzere, anlar şimdi. Otur, Man. Lütfen otur, Wyoh." Adamın biri tokmağı vururken biz de oturduk.

Tokmak ve sesi açık amfiyle sesini duyurdu. "Kapıları kapatın!" diye bağırdı. "Bu özel bir toplantıdır. Önünüzdeki, arkanızdaki, iki yanınızdaki adamları kontrol edin; eğer tanımıyorsanız ve tanıdığınız biri ona kefil olmuyorsa, dışarı atın!"

"Atın şunu dışarı, lanet olsun!" diye cevapladı biri. "En yakın kilitte yok edin!"

"Sessiz olun, lütfen! Bir gün yapacağız." Bir karışıklık oldu ve bir adamın kırmızı şapkasını kafasından aldılar, adamı öyle bir dışarı attılar ki kapıdan geçerken süzülüyor ve hâlâ yükseliyordu. Hissettiğini sanmam, galiba bilinci kapalıydı. Bir kadını da kibarca dışarı attılar, o pek kibar karşılamadı ama; atanlarla ilgili sert yorumlarda bulundu. Utanmıştım.

Sonunda kapılar kapandı. Müzik başladı, platformun üzerinde bir pankart dalgalandı. ÖZGÜRLÜK! EŞİTLİK! KARDEŞLİK! yazıyordu. Herkesten bir ıslık yükseldi, bazıları yüksek sesle ve berbat bir şekilde: "Ayağa Kalkın, Ey Açlık Mahkûmları"nı söylemeye başladı. Kimse açlıktan ölüyor gibi durmuyordu. Ama bana 14.00'ten beri bir şey yemediğimi hatırlattı; uzun sürmemesini umdum –bu bana kayıt cihazımın sadece iki saat çalışacağını hatırlattı– o da bana eğer anlarlarsa başıma ne geleceğini sorgulattı. Beni korkunç bir şekilde havaya mı fırlatırlardı? Yok mu ederler-

di? Ama pek kafama takmadım; kayıt cihazını üç numaralı kolumla ben üretmiştim, bir minyatürizasyon tamircisi dışında kimse ne olduğunu anlayamazdı.

Sonra konuşmalar başladı.

Anlamsal içerik düşükle eksi arasındaydı. Herifin teki "omuz omuza" Başgardiyanın Rezidansı'na yürüyüp haklarımızı talep etmemizi önerdi. Düşünün bir. Bunu metro kapsülleriyle yapıp, sonra onun özel istasyonuna varınca teker teker dışarı mı çıkacağız? Korumaları ne yapıyorlar? Ya da b-takımlarımızı giyip yüzeyde onun üst kilidine doğru dolanacak mıyız? Lazer matkapları ve yeteri kadar güçle tüm hava kilitlerini açabilirsiniz; peki daha aşağısı ne olacak? Asansör çalışıyor mu? Yük asansörünü geçici olarak çalıştırıp bir şekilde aşağı indin diyelim, sonraki kilide de mi aynısını yapacaksın?

Sıfır basınçta bu tür işlerden hoşlanmam; basınç takımındaki herhangi bir aksilik fazla kalıcı oluyor, hele ki birileri o aksiliği önceden ayarladıysa. Daha ilk gemiyle gelen mahkûmların Luna'ya dair ilk öğrendiği şey, sıfır basıncın terbiyeye uygun bir yer olduğuydu. Öfkeli bir şef pek fazla vardiyaya dayanamazdı; bir "kaza" geçirirdi – büyük patronlar da kazaları araştırmamaları gerektiğini, yoksa kendilerinin de kaza geçirebileceğini öğrendiler. Zayiat ilk senelerde %70 civarında seyretti ama hayatta kalanlar iyi insanlardı. Evcil, yumuşak insanlar değil; Luna o insanlara uygun bir yer değil. Ama terbiyelilerdi.

Ama Luna'daki bütün delifişekler o akşam *Stilyagi* Salonu'ndaymış gibi geldi bana. Islık çalıyorlar ve bu "omuz omuza" gürültüsünü yapıyorlardı.

Tartışma açıldığında biraz mantıklı şeyler konuşuldu. Eski sondajcıların kanlanmış gözlerine sahip küçük, utangaç bir eleman ayağa kalktı. "Ben bir buz madencisiyim," dedi. "Mesleğimi çoğunuz gibi Başgardiyan'ın yanında ce-

zamı çekerken öğrendim. Otuz yıldır bir başımayım ve idare ediyorum. Sekiz çocuk yetiştirdim ve hepsi yolunu buldu; yok edilen veya ciddi bir belaya bulaşan olmadı. İdare ediyor*dum* demeliyim... çünkü bugün buz bulmak için daha dışarıyı ya da daha aşağıyı dinlemeniz lazım.

"Sorun değil, Kaya'da hâlâ buz var ve bir madenci bunu bulabilmek için sondalamalı. Ama Otorite buz için otuz yıl önce ne ödüyorsa bugün de onu ödüyor. İşte bu bir sorun. Daha kötüsü, Otorite kesesi eskisi kadar güçlü değil. Hong Kong Luna dolarlarının Otorite dolarlarıyla aynı değerde olduğu günleri hatırlıyorum, şimdi bir HKL doları için üç Otorite doları ödüyoruz. Ne yapacağımı bilmiyorum... ama mahalleleri ve çiftlikleri hayatta tutmak için buz gerektiğini biliyorum."

Üzgün bir ifadeyle oturdu. Kimse ıslık çalmadı ama herkes konuşmak istiyordu. Bir sonraki, suyun kayadan çekilebileceğini belirtti – bu yeni bir şey mi? Bazı kayalar yüzde 6 veriyor ama bu tip kayalar fosil suyundan bile daha nadir. Neden insanlar aritmetik yapamıyor?

Birkaç çiftçi sızlandı ve bir buğday çiftçisi çok tipikti. "Fred Hauser'ın buzla ilgili ne dediğini duydunuz. Fred, Otorite o düşük fiyatı çiftçilere paslamıyor. Ben de neredeyse senin kadar uzun zaman önce, Otorite'den bir tane iki kilometrelik tünel kiralayarak başladım. En büyük oğlumla onu mühürleyip baskılayarak bir buz çukuru elde ettik ve ilk mahsullerimizi sadece elektrik ile ışık tesisatını, tohumları ve kimyasalları almakta kullandığımız bir banka kredisiyle elde ettik.

"Tünelleri uzatmaya, ışık satın almaya ve daha iyi tohum ekmeye devam ettik ve şimdi de hektar başına, Dünya tarafındaki en iyi açık hava çiftliğine kıyasla dokuz kat daha fazla para alıyoruz. Bu bizi ne yapar? Zengin mi? Fred, şu an özelleştiğimiz günden daha fazla borcumuz var! Elden çıka-

racak olsam –alacak kadar aptal biri çıkarsa– iflas ederim. Neden? Çünkü Otorite'den su almak *zorundayım* –ve buğdayımı Otorite'ye satmak zorundayım– ve aradaki fark kapanmıyor. Yirmi sene önce Otorite'den şehir kanalizasyon atığı aldım, kendim sterilize edip işledim ve mahsulünden kâr ettim. Ama *bugün* atık alacak olursam bana damıtılmış su fiyatı çekiyorlar, üzerine bir de katı olanların parasını istiyorlar. Ama mancınık başında bir ton buğday fiyatı yirmi sene öncekiyle aynı. Fred, ne yapacağını bilmediğini söylemiştin. *Ben* sana söyleyebilirim! Otorite'den *kurtul*!"

Onun için ıslık çaldılar işte. *Güzel bir fikir*, diye düşündüm, *ama o riski kim alır ki?*

Wyoming Knott alırmış; başkan geri çekilerek Shorty'nin onu "ta Hong Kong Luna'dan buraya, Çinli yoldaşlarımızın durumla nasıl başa çıktığını anlatmak için gelmiş cesur, küçük bir kız" olarak tanıtmasına izin verdi, kullandığı kelimeler onun hiç oraya gitmemiş olduğunu gösteriyordu... pek şaşırtıcı değil; 2075'te, HKL metrosu Endsville'de biter ve karanlık bölgede rolligon otobüsüyle gidilmesi gereken, Serenitatis'i ve biraz da Tranquillitatis'i kapsayan bin kilometrelik bir yol bırakırdı – pahalı ve tehlikeliydi. Gitmişliğim vardı; ama sözleşmeyle, posta roketi kullanarak.

Seyahat ucuzlamadan önce Luna City ve Novylen'de bir sürü kişi Hong Kong Luna'yı komple Çinli sanırdı. Ama Hong Kong da en az bizim kadar melezdi. Büyük Çin istemediklerini oraya yığmıştı, önce Eski Hong Kong ve Singapur'dan, sonra Avustralyalılar, Yeni Zelandalılar, siyah arkadaşlar, Maryliler, Malaylar, Tamiller ve aklınıza başka kim geliyorsa. Hatta Vladivostok, Harbin ve Ulan Bator'daki Eski Bolşevikler. Wye İsveçli'ye benziyordu, Kuzey Amerikalı bir isme ve İngiliz bir soyada sahipti, ama Rus da olabilirdi. Bakın, o zamanlar bir Aykırı, babasının kim olduğunu nadiren bilirdi ve eğer kreşte yetişmişse, annesinden de emin olmayabilirdi.

Wyoming'in konuşmak için fazla utangaç olacağını düşünüyordum. Orada korkmuş ve *küçük* gözüküyordu, tepesinde Shorty gibi bir dev, siyah dağ dikilirken. Beğeni dolu ıslıkların bitmesini bekledi. Luna City'de o zamanlar her kadına iki erkek düşüyordu, toplantıdaysa oran bire ondu; alfabeyi okusa bile alkış alacak durumdaydı yani.

Sonra taarruza başladı.

"Sen! Sen bir buğday çiftçisisin – iflas etmek üzeresin. Hintli bir ev kadınının senin buğdayından yapılan unun kilosuna ne kadar para ödediğinden haberin var mı? Bir ton buğdayın Bombay'de kaça patladığından? Otorite'nin bunu mancınık başından Hint Okyanusu'na ne kadar az paraya gönderdiğinden? Dümdüz aşağı! Sadece frenlemek için katı yakıt retrosu gerekiyor – peki onlar nereden geliyor? Buradan! Karşılığında *siz* ne alıyorsunuz? Birkaç kargo dolusu süslü mal, hepsi de Otorite'ye ait ve ithal olduğu için fahiş fiyatta. İthal, ithal! – ben ithale asla *dokunmam!* Eğer bir şeyi Hong Kong'da imal etmiyorsak, ben onu kullanmam. Buğday karşılığında başka ne alıyorsunuz? Luna buzunu Luna Otoritesi'ne satma ayrıcalığı, sonra onu yıkama suyu olarak geri alıyor, sonra Otorite'ye *veriyorsunuz* – sonra ikinci defa sifon suyu olarak alıyorsunuz – sonra değerli katılar ekleyip Otorite'ye *yine veriyorsunuz* – sonra tarım için daha da yüksek bir fiyata üçüncü defa alıyorsunuz – sonra o buğdayı Otorite'ye *onların* fiyatından satıyorsunuz – ve Otorite'den onu yetiştirmek için elektrik alıyorsunuz, yine *onların* fiyatından! *Luna* elektriği – Terra'dan bir kilovat bile fazla değil. Luna buzu ve Luna çeliğinden, ya da Luna toprağına dökülmüş güneş ışığından geliyor – hepsini de *Aykırılar* toplar! Ah kaya kafalılar, siz açlıktan ölmeyi *hak ediyorsunuz!*"

Cevabını, ıslıklardan daha saygılı olan, sessizlik şeklinde aldı. Sonunda hırçın bir ses yükseldi, "Ne yapmamızı bekliyorsun, *gospazha?** Başgardiyan'ı mı taşlayalım?"

* (Rus.) "Kadın" kelimesinin eski ve deformasyona uğramış bir kullanı-

Wyoh gülümsedi. "Evet, taşlayabiliriz. Ama çözüm aslında o kadar basit ki, hepiniz biliyorsunuz. Burada, Luna'da zenginiz. Üç milyon çalışkan, akıllı, yetenekli insan, yeterince su, fazlasıyla her şey, sonsuz elektrik, sonsuz kübik. *Ama*... sahip *olmadığımız* bir şey var, o da serbest piyasa. *Otorite'den kurtulmak zorundayız*!"

"Evet; ama nasıl?"

"Dayanışma. HKL'de biz bunu öğreniyoruz. Otorite suya çok mu yüksek paha biçiyor, almayın. Buza çok mu az para veriyor, satmayın. İhracatı tekeline mi almış, ihraç etmeyin. Bombay'da buğday talebi var. Eğer buğday gelmezse, bir gün tüccarlar buraya gelip kendileri fiyat teklif edecekler; şimdiki fiyatların en az üç katını!"

"O zamana kadar ne yapacağız? Açlıktan ölelim mi?"

Aynı hırçın ses – Wyoming kimden geldiğini saptadı; bir Aykırı kadınının, "*Sen benim için fazla şişkosun*!" anlamına gelen hareketiyle kafasını yana eğdi ve, "Arkadaş, senin durumunda hiç fena bir fikir olmaz," dedi.

Kahkahalar adamı susturdu. Wyoh devam etti. "Kimsenin açlıktan ölmesine gerek yok. Fred Hauser, matkabını Hong Kong'a getir; Otorite bizim su ve hava sistemimizin sahibi değil, biz buza değerini ödüyoruz. Batık çiftlik sahibi sen – eğer iflas ettiğini itiraf edecek cesaretin varsa, Hong Kong'a gel ve sıfırdan başla. Süreğen bir işçi eksikliğimiz var, çalışkan biri aç kalmaz." Etrafına bakınıp "Ben diyeceğimi dedim. Gerisi size kalmış," dedi, platformu terk etti ve Shorty ile aramıza oturdu.

Titriyordu. Shorty elini okşadı; Wyoh ona bir teşekkür bakışı attı ve bana fısıldadı, "Nasıldım?"

"Şahaneydin," diyerek ona güven verdim. "Muhteşemdi!" Rahatlamış gözüküyordu.

Ama dürüst değildim. Kalabalığa hükmetmek konusun-

---

mı. -*çn*

da "şahaneydi", evet. Ama hitabet boş programdır. Köle olduğumuzu tüm hayatım boyunca biliyordum, bu konuda da yapılabilecek hiçbir şey yoktu. Doğru, alınıp satılmıyorduk; ama elimizde olanlar ve ona sahip olabilmek için neler satmamız gerektiği konusunda Otorite'nin tekeli altında olduğumuz sürece, biz köleydik.

Ama ne yapabilirdik? Başgardiyan bizim sahibimiz değildi. Öyle olsaydı, onu bertaraf etmenin bir yolunu bulabilirdik. Ama Luna Otoritesi Luna'da değil, Terra'daydı; bizimse bir gemimiz, bir hidrojen bombamız bile yoktu. Luna'da silah bile yoktu, gerçi olsa ne yapardık bilmiyorum. Belki birbirimizi vururduk.

Üç milyon, silahsız ve çaresiz – onlardan ise on bir *milyar*... gemili, bombalı, silahlı. Bir karın ağrısı olabilirdik ama bebek şaplaklanana kadar babası ne kadar sabredebilir ki?

Etkilenmemiştim. Kutsal Kitap'ta da söylediği gibi, Tanrı

en güçlü topçu birliğinin yanında savaşır.*

Ne yapmalı, nasıl örgütlenmeli vs. konusunda yine laflıdılar ve yine "omuz omuza" gürültüsünü duyduk. Başkan tokmağını kullanmak zorunda kaldı ve ben de kıpırdanmaya başladım.

Ama tanıdık bir sesi duyunca doğruldum: "Başkan Bey! Beş dakikalığına meclisin müsaadesini isteyebilir miyim?"

Etrafıma bakındım. Profesör Bernardo de la Paz – ki sesini tanımasaydım bile eski usul konuşma tarzından kim olduğunu tahmin edebilirdim. Dalgalı beyaz saçlı, gamzeli, gülümseyen bir sese sahip mümtaz bir adamdı, kaç yaşında olduğunu bilmiyordum ama ben onunla çocukken tanıştığımda bile yaşlıydı.

Ben doğmadan önce buraya getirilmişti ama bir mahkûm değildi. Başgardiyan gibi siyasi bir sürgündü, ama bir bölü-

---

* Bu söz Kutsal Kitap'ta olmayıp, kesin bir kaynak olmamakla birlikte Napoleon'a atfedilmektedir. *–yhn*

cüydü ve "gardiyanlık" gibi kazançlı bir iş yerine Profesörü buraya bırakıp gitmişlerdi, yaşayıp yaşamadığını umursamadan.

O zaman L-City'de istediği okulda elbette çalışabilirdi ama bunu yapmadı. Duyduğuma göre bir süre bulaşıkçılık yaptı, sonra bebek bakıcılığından başlayıp çocuk yuvasına, oradan da kreşe kadar yükseldi. Onunla tanıştığımda bir kreş ve yuvadan ilkokul, ortaokul ve liseye kadar uzanan hem yatılı hem gündüzlü bir okul işletiyordu, otuz öğretmen çalıştırıyordu ve üniversite dersleri de eklemeye başlamıştı.

Yatılı okulunda hiç kalmadım ama onun altında çalıştım. On dört yaşında seçilmiştim ve yeni ailem beni okula yollamıştı, zira sadece üç sene okumuşluğum vardı, biraz da özel ders almışlığım. En büyük eşim sert bir kadındı ve beni okula yolladı.

Profesörü severdim. *Her şeyi* öğretirdi. Konuyla ilgili bir şey bilip bilmemesi fark etmezdi; eğer öğrenci isterse gülümser, bir fiyat belirler, malzemeleri kurar, birkaç ders önde giderdi. Ya da, zor gelse bile başa baş giderdi – asla gerçekten bildiğinden fazlasını iddia etmezdi. Ondan cebir dersi almıştım ve küplere geldiğimizde o benim hatalarımı ne kadar düzeltiyorsa, ben de onunkileri o kadar düzeltiyordum ama o her derse neşeli bir şekilde geliyordu.

Ondan elektronik dersi almaya başladım, kısa süre sonraysa ben ona öğretiyordum. Para almayı bıraktı ve bir süre beraber devam ettik, ta ki o ekstra ücret karşılığında gün ışığına çıkmayı kabul eden bir mühendisi kazıp çıkarana dek; o noktadan sonra ikimiz de ona para ödedik ve Prof. benimle takılmayı denedi, ağır ağır da olsa aklını esnetmekten mutluydu.

Başkan tokmağı vurdu. "Profesör de la Paz'a istediği kadar zaman vermekten memnuniyet duyarız – siz arkadakiler de kesin artık! Yoksa bu tokmağı kafanızda kullanırım."

Profesör öne çıktı ve Aykırılar ellerinden geldiğince sessizleşti; ona duyulan saygı büyüktü. "Çok uzatmayacağım," diye girdi lafa. Durup Wyoming'e baktı, onu bir süzdü ve ıslık çaldı. "Güzel hanımefendi," dedi, "bu zavallıyı bağışlar mısınız? Belagatli manifestonuza karşı çıkmak gibi acı verici bir görevim bulunuyor."

Wyoh dikleşti. "Nasıl yani karşı çıkmak? Dediklerim doğruydu!"

"Lütfen! Sadece tek bir konuda. Devam edebilir miyim?"

"Ee... buyurun."

"Otorite'nin gitmesi gerektiği konusunda haklısınız. Temel ekonomimizin sorumsuz bir diktatör tarafından yönetilmesi aptalca – öldürücü hatta! En temel insan hakkına, serbest bir pazarda pazarlık yapma hakkına bir müdahale. Ama hürmetle belirtmek isterim ki, Terra'ya buğdayı –veya pirinci ya da herhangi bir yiyeceği– *herhangi* bir fiyata satmamız gerektiği konusunda hatalısınız. Yiyecek ihraç *etmemeliyiz*!"

Buğday çiftçisi araya girdi. "O kadar buğdayı ben ne yapacağım?"

"Lütfen! Terra'ya buğday göndermek doğru olur... eğer tonu tonuna karşılık vereceklerse. Suyla. Nitratla. Fosfatla. Tonu tonuna. Yoksa hiçbir fiyat yeterince yüksek olmaz."

Wyoming çiftçiye "Bir saniye," dedi, sonra profesöre döndü:

"Yapamazlar ve bunu siz de biliyorsunuz. Aşağıya göndermek ucuz, yukarı göndermek pahalıdır. Ama bize su ya da bitki kimyasalları lazım değil, ihtiyacımız olan şey o kadar yekpare değil. Aletler. İlaçlar. İşlemler. Birkaç makine. Kontrol bantları. Bunun üzerinde çokça çalıştım, efendim. Eğer serbest bir piyasada uygun fiyatlar alabilirsek.."

"Lütfen, hanımefendi! Devam edebilir miyim?"

"Buyurun. Aksini ispatlamak isterim."

"Fred Hauser bize buz bulmanın zorlaştığını söyledi. Çok doğru; şimdi için kötü haber, torunlarımız içinse bir felaket. Luna City yirmi sene önce kullandığımız suyun aynısını kullanmalı... ayrıca nüfus artışı için yeterince buz madenciliği de olmalı. Ama suyu *bir kere* kullanıyoruz; bir tam döngü, üç farklı şekilde. Sonra Hindistan'a yolluyoruz. Buğday olarak. Buğday vakumla işlenmiş olsa da içinde su var. Neden Hindistan'a su yollayalım ki? Koca Hint Okyanusu var orada! O tahılın geri kalan miktarı daha bile pahalı, sebze yemekleriyse onları kayadan çıkarmamıza rağmen daha da zor bulunuyor. Yoldaşlar, bana kulak verin! Terra'ya gönderdiğiniz her kargo torunlarınızı yavaş bir ölüme mahkûm ediyor. Fotosentez mucizesi, bitki-hayvan döngüsü, *kapalı* bir döngüdür. Siz onu açtınız... ve can damarınız aşağıya, Terra'ya akıyor. Daha yüksek fiyatlara ihtiyacınız yok, insan para yiyemez! İhtiyacınız olan şey, hepimizin ihtiyacı olan şey, bu kayba bir son vermek. Ambargo, kesin ve mutlak! *Luna kendi kendini idare etmeli!*"

Bir düzine insan konuşmak için bağırdı, daha da fazlası konuşmaya başlamıştı, başkansa tokmağı vuruyordu. Bir kadın çığlık atana kadar müdahaleyi fark etmedim, sonra etrafıma bakındım.

Bütün kapılar açılmıştı ve biri çok yakında olan üç tane silahlı adam gördüm; Başgardiyan'ın korumalarına ait sarı üniformayı giyiyorlardı. Arkadaki ana kapıda biri kükreyerek kalabalığın gürültüsünü ve ses sistemlerini bastırdı. "Tamam, tamam!" diye gürledi. "Olduğunuz yerde kalın. Tutuklusunuz. Hareket etmeyin, sessiz olun. Tek sıra halinde dışarı çıkın, elleriniz boş ve önünüzde olsun."

Shorty en yakınındaki adamı tutup korumalara doğru fırlattı; ikisi yere devrildi, üçüncüsü ateş etti. Biri haykırdı. Sıska, kızıl saçlı, on bir veya on iki yaşındaki küçük bir kız kendini üçüncü korumanın dizlerine doğru fırlatıp bir top

gibi çarptı; o da yere serildi. Shorty elini arkasına savurup Wyoming Knott'u iri gövdesinin arkasına çekti, omzunun üzerinden, "Wyoh'ya göz kulak ol, Man – yakında kal!" diye bağırarak kapıya doğru ilerledi, bu sırada kalabalığı çocuk gibi iki yana ayırıyordu.

Çığlıklar arttı ve bir koku çalındı burnuma; kolumu kaybettiğimden beri almadığım bir kokuydu ve dehşet içinde, kullandıklarının sersemletme silahı değil lazer ışını olduğunu fark ettim. Shorty kapıya ulaşıp iki eliyle birer korumayı yakaladı. Küçük kızıl ortalıkta yoktu; devirdiği korumaysa elleriyle dizlerinin üzerindeydi. Sol kolumu suratına doğru savurdum ve çenesi kırılırken omzumda bir sarsılma hissettim. Bir an duraklamış olmalıyım ki Shorty beni itip bağırdı, "İlerle, Man! Onu buradan çıkar!"

Sağ kolumla Wyoming'in belini kavradım, sesini kestiğim korumanın üzerinden savurdum ve kapıdan dışarı çı-
 kardım – biraz zor oldu; sanırım kurtarılmak istemiyordu. Çıktıktan sonra yine yavaşladı; düşmektense koşması için poposundan sertçe ittim. Arkama baktım.

Shorty diğer iki korumayı boyunlarından kavramıştı; kafalarını birbirine vururken sırıttı. Yumurta gibi kırılırlarken bana bağırdı: "*Aptal!*"

Wyoming'i takip ederek uzaklaştım. Shorty'nin yardıma ihtiyacı yoktu, hiçbir zaman da olmayacaktı; ben de onun son çabasını boşa harcayamazdım. Çünkü o korumaları öldürürken tek bacak üzerinde durduğunu görmüştüm. Öbürü kalçadan itibaren yoktu.

3

Ben ona yetişene kadar Wyoh altıncı seviyeye çıkan rampayı yarılamıştı bile. Yavaşlamadı, ben de onunla beraber basınç kilidine girebilmek için kapı koluna asılmak zorunda kaldım. Onu orada durdurdum, buklelerinden kırmızı şapkayı çekip bel çantama tıkıştırdım. "Böyle daha iyi." Benimki kaybolmuştu.

Şaşırmış görünüyordu. Ama, *"Da.* Öyle." diyerek cevapladı.

"Kapıyı açmadan önce," dedim, "kaçtığın belli bir yer var mı? Ben kalıp onları uzak mı tutayım? Yoksa geleyim mi?"

"Bilmiyorum. Shorty'yi beklesek daha iyi."

"Shorty öldü."

Gözleri irileşti ama bir şey söylemedi. Devam ettim, "Onunla mı kalıyordun? Ya da başka biriyle?"

"Bir otel rezervasyonum vardı – Gostaneetsa Ukraina. Nerede olduğunu bilmiyorum. Buraya çok geç geldim."

"Hmm... al sana kesinlikle gitmeyeceğin bir yer. Wyoming, neler olduğunu bilmiyorum. Aylardır ilk defa Başgardiyan'ın korumalarından birini L-City'de görüyorum... ve kodamanlardan birine eşlik etmeyeni *hiç* görmemiştim. Ee, seni benim evime götürebilirim ama beni de arıyor olabilirler. Neyse, umumi koridorlardan çıkmak lazım."

Altıncı seviye tarafındaki kapıdan bir vuruş sesi geldi ve tepecamının içinden ufak bir yüz belirdi. "Burada kalama-

yız," diye ekledim, kapıyı açarken. Boyu belime anca gelen küçük bir kız duruyordu orada. Bana aşağılayıcı bir bakış attı ve "Git kızı başka yerde öp. Trafiği kilitliyorsun," dedi. Ona ikinci kapıyı açmaya çalışırken aramıza sıkıştı.

"Onun sözünü dinleyelim," dedim, "bence koluma gir ve beraber olmak istediğin adammışım gibi davran. Biraz dolanacağız. Yavaşça."

Aynen öyle yaptık. Hep ayakaltında dolaşan çocuklar hariç pek trafiğin olmadığı bir yan koridordu. Siğil'in korumaları bizi Dünya tarafındaki polisler gibi takip etmeye çalışırsa, bir düzine ya da doksan çocuk uzun boylu sarışının nereye gittiğini onlara söyleyebilirdi, tabii herhangi bir Aykırı çocuk Başgardiyan'ın yardakçılarının suratına bakacak olursa.

Wyoming'i takdir edecek kadar büyümüş bir oğlan çocuğu önümüzde durdu ve ona doğru keyifli bir ıslık çaldı. Wyoming gülümsedi ve eliyle kenara geçmesini işaret etti. "Sorun burada," diye fısıldadım kulağına. "Apaydınlık bir Terra gibi göze çarpıyorsun. Bir otele girmemiz lazım. Bir sonraki yan koridorda bir tane var, pek matah bir şey değil, genelde oynaşma kabinlerinden ibaret. Ama yakında."

"Oynaşma havamda değilim."

"Wyoh, lütfen! Teklif etmiyordum. Ayrı odalar alabiliriz."

"Pardon. Bana bir tuvalet bulabilir misin? Bir de, yakınlarda bir eczane var mı?"

"Sorun mu var?"

"O tür değil. Tuvalet göz önünden kaybolmak için –zira gerçekten de dikkat çekiyorum– eczane de kozmetik için. Vücut makyajı. Saçım için de."

Birincisi kolaydı, hemen el altındaydı. O içerideyken ben de bir eczane bulup, şu boyda –çenemin altındaki bir noktayı göstererek– ve 48 kilo gelen bir kızı kapatmak için ne kadar vücut makyajı gerektiğini sordum. O miktarda sepya

aldım, başka bir dükkâna girip aynı miktardan aldım –ilki kazanan zar, ikincisi kaybedendi– ödeşmiş olarak çıktım. Sonra üçüncü bir dükkândan siyah saç boyası ve kırmızı bir elbise aldım.

Wyoming siyah bir şort ve kazak giyiyordu – seyahat için pratik ve sarışınlar için etkili. Ama ben kendimi bildim bileli evliydim, kadınların ne giydiğine dair biraz da olsa bir fikrim vardı ve *asla* makyaj rengi olan koyu sepya ciltli birinin bile isteye siyah giydiğini görmemiştim. Ayrıca, o zamanlar Luna City'de etekleri gösterişli kadınlar giyerdi. Bu kombinezon önlüklü bir etekti ve fiyatı beni gösterişli olması gerektiğine ikna etti. Bedenini tahmin etmem gerekti ama en azından kumaşı biraz genişleyebiliyordu.

Beni tanıyan üç kişiyle karşılaştım ama hiç sıradışı bir şey söyleyen olmadı. Kimse heyecanlı gibi durmuyordu, ticaret her zamanki gibi devam ediyordu; bir alt seviye ve birkaç yüz metre kuzeyde sadece dakikalar evvel isyan çıktığına inanmak zordu. Sonra düşünürüm dedim; istediğim şey heyecan değildi.

Eşyaları Wye'a götürdüm, kapıyı çalıp içeri verdim; sonra kendimi yarım saatliğine ve yarım litreliğine bir bara zulalayıp video izledim. Hâlâ hiçbir heyecan, hiçbir "özel bir haber için ara veriyoruz" yoktu. Geri döndüm, kapıyı çalıp bekledim.

Wyoming dışarı çıktı... ve onu tanımadım. Sonra tanıdım ve alkışa durdum. Yapmam gerekiyordu; ıslıklarla, parmak şıklatmalarla, inlemelerle ve radar gibi bir taramayla.

Wyoh artık benden bile esmerdi ve pigment ona çok yakışmıştı. Çantasında bir şeyler taşıyor olmalıydı, zira gözleri ve kirpikleri artık siyahtı, ağzı da daha büyüktü ve koyu kırmızıydı. Siyah saç boyasını kullanmış, sonra bükümleri yok etmek istermişçesine saçını makine yağıyla kıvırmıştı, sıkı bukleleri de yağa öyle bir tepki vermişti ki, şu an ikna edici bir şekilde kusurlu gözüküyordu. Afro gibi durmuyor-

du ama Avrupalı gibi de durmuyordu. Daha melez gibiydi, dolayısıyla daha bir Aykırıydı.

Kırmızı elbise çok küçüktü. Spreylenmiş emaye gibi üzerine yapışmıştı ve baldırının ortasında kalıcı statik yükle genişlemişti. Çantasının omuz kayışını çıkarmıştı ve koltuğunun altına almıştı. Ayakkabıları da ya bırakmış ya da çantasına koymuştu; çıplak ayakla daha kısa gözüküyordu.

İyi gözüküyordu. Daha iyisi, kalabalığa nutuk atan o ajitatöre hiç benzemiyordu.

Yüzünde büyük bir gülümsemeyle vücudunu sabit tutarak alkışlarımın bitmesini bekledi. Ben bitirmeden iki çocuk beni yanlarından kuşatıp, ayaklarını yere vurarak keskin onaylarda bulundular. Ben de onlara biraz bahşiş verip kaybolmalarını söyledim; Wyoming bana doğru süzülüp koluma girdi. "İyi mi? İdare edebilecek miyim?"

"Wyoh, kumar aleti başında aksiyon arayan bir kadın gibisin."

"Seni rezil herif! Kumar aleti kadınlarına mı benziyorum? Dallama!"

"Ağzını bozma, güzelim. Ne kadar istiyorsun, onu söyle. Yeter ki bir fiyat ver; parası neyse veririz!"

"Ah–" Kaburgalarıma sert bir yumruk atıp sırıttı. "Dalga geçiyorum be. Eğer oynaşacak olursak –ki hiç sanmıyorum– fiyatın falan lafı olmaz. Şu oteli bulalım."

Oteli bulup anahtarı aldık. Wyoming biraz şov yaptı ama uğraşmasa da olurdu. Gece resepsiyonisti örgüsünden başını kaldırmadı, bir tur oyun atmayı bile teklif etmedi. İçeri girer girmez Wyoming çığlık attı. "Çok güzel!"

32 Hong Kong dolarına öyle olacaktı zaten. Sanırım bir kabin bekliyordu ama onu saklanmak için bile öyle bir yere tıkmazdım. Kendi banyosuna sahip ve su sınırı olmayan rahat bir salondu. Benim ihtiyacımı karşılayacak olan telefona ve teslimat asansörüne de sahipti.

Çantasını açmaya başladı. "Ne ödediğini gördüm. Gel ödeşelim ki..."

Uzanıp çantayı kapattım. "Hani fiyatın lafı olmayacaktı?"

"Ne? Ha, kahretsin, o oynaşmak içindi. Bu yatağı bana sen aldın ve benim de..."

"Kapat onu."

"Ee... yarısı? Uzatma artık."

"*Nyet.* Wyoh, evinden çok uzaklardasın. Cebinde ne kadar para varsa, ona mukayyet ol."

"Manuel O'Kelly, eğer borcumu ödememe izin vermezsen, buradan çıkar giderim!"

Eğildim. "*Dosvedanyuh, Gospazha, ee sp'coynoynochi.**
Umarım tekrar karşılaşırız." Kapının kilidini açmak üzere hareketlendim.

Öfkeyle baktı ve çantasını sertçe kapattı. "Kalacağım. *M'goy!*"**

"Rica ederim."

"Ciddiyim, gerçekten teşekkür ederim. Sadece – işte, kıyakları kabul etmeye alışık değilim. Ben bir Özgür Kadın'ım."

"Tebrikler, sanırım."

"Sen de boş konuşma. Sert bir adamsın ve buna saygı duyuyorum, bizim tarafımızda olduğun için mutluyum."

"Öyle olup olmadığımdan emin değilim."

"Ne?"

"Yavaş ol. Başgardiyan'ın tarafında değilim. Konuşmayacağım da... Shorty'nin, Bog nazik ruhunu şad etsin, bana dadanmasını istemem. Ama programınız pratik değil."

"Ama, Mannie, anlamıyorsun! Eğer hepimiz..."

"Dur, Wye; siyaset için iyi bir zaman değil. Yorgunum ve açım. Sen en son ne zaman bir şeyler yedin?"

---

* (Rus.) "Görüşürüz hanımefendi, size iyi akşamlar." –*çn*

** (Kanton Çincesi) "Teşekkürler." –*çn*

"Amanın!" Bir anda küçük, genç ve yorgun gözüktü. "Bilmiyorum ki. Otobüste herhalde. Miğfer payları."

"Şöyle güzel bir Kansas City kesimi, az pişmiş ete ne dersin? Yanında patates, Tycho sosu, salata, kahve... öncesinde de bir içki?"

"Muhteşem!"

"Bence de, ama bu yerde bu saatte alg çorbası ve bir burger bulsak şükretmek gerekir. Ne düşünüyorsun?"

"Fark etmez. Etanol."

"Peki." Asansöre gidip servisi tuşladım. "Menü, lütfen." Gösterdiler ve kaburga artı garnitüre, bir de kremşantili iki elmalı turtaya razı oldum. Yarım litre masa votkası ve buz da ekleyip o kısmı yıldızladım.

"Banyo yapacak vaktim var mı? Senin için sorun olur mu?"

"Keyfine bak, Wye. Daha iyi kokarsın."

"Pis herif. B-takımı içinde on iki saat geçirsen sen de rezil kokarsın; otobüs berbattı. Acele edeceğim."

"Bir saniye, Wye. Bu üzerindekiler yıkanınca çıkıyor mu? Ayrılırken kullanman gerekebilir... ne zaman, nereye gidersen git."

"Evet, çıkıyor. Ama sen kullandığımın üç katını almışsın. Özür dilerim, Mannie; siyasi seyahatlerde makyaj malzemesi taşırım genelde – her şey olabilir. Bu akşam gibi, gerçi bu akşam en kötüsüydü. Ancak vaktim tükenmişti ve bir kapsülü kaçırdım, neredeyse otobüsü de kaçırıyordum."

"O zaman git keselen."

"Evet efendim, Kaptan. Ee, sırtımı keselemek için yardıma ihtiyacım *yok*... ama konuşabilelim diye kapıyı açık bırakacağım. Sadece sohbet için, herhangi bir davet iması yok."

"Keyfin bilir. Kadın görmüşlüğüm var."

"Gördüğün kadın için ne kadar da heyecan verici olmalı." Sırıttı ve kaburgalarıma –sert– bir yumruk daha geçirip

küveti çalıştırdı. "Mannie, önce sen bir banyo yapmak ister misin? İkinci el su hem bu makyaj için hem de şikâyet edip durduğun koku için yeterli olacaktır."

"Ölçüsüz su, hayatım. Doldur doldur kullan."

"Ah, ne büyük lüks! Evde aynı banyo suyunu üç gün üst üste kullanıyorum." Hafifçe ve keyiflice ıslık çaldı. "Sen zengin biri misin, Mannie?"

"Zengin değilim ama sürünmüyorum da."

Asansör öttü; cevapladım, basit birkaç martini ve buzlu votka hazırlayıp onunkini içeri verdim, dışarı çıkıp görüş mesafesinin dışında oturdum – bir şey gördüğümden değil; omzuna kadar köpüklere gömülmüştü. *"Pawlnoi Zheezni!"** diye bağırdım.

"Sana da dopdolu bir hayat dilerim, Mannie. Tam ihtiyacım olan ilaçtı bu." Bir ilaç molasından sonra devam etti, "Mannie, sen evlisin? *Ja?*"

"*Da.* Çok mu belli oluyor?"

"Bir hayli. Kadınlara karşı naziksin ama çok heyecanlı değilsin, bir hayli de bağımsızsın. Yani uzun süredir evlisin demektir. Çocuk var mı?"

"17 bölü dört."

"Klan evliliği mi?"

"Sıra. On dördümde seçildim, dokuzun beşincisiyim. Yani on yedi çocuk yaklaşık. Aile büyük."

"Güzel olsa gerek. Ben pek sıra ailesi görmedim, Hong Kong'da fazla yoklar. Klan ve grup fazlasıyla var, bir sürü de çok kocalı, ama sıra yolu bir türlü tutmadı."

"*Hakikaten* güzel. Evliliğimiz neredeyse yüz yıllık. Johnson City'ye ve ilk yeni gelenlere kadar gidiyor – yirmi bir bağlantı, dokuzu hâlâ hayatta, bir tane bile boşanma yok. Doğum günleri veya düğünlerde atalar, dünürler ve akrabalar bir araya geldiğinde tımarhaneye dönüyor ortalık –

* (Rus.) Dolu dolu yaşa! –*çn*

on yediden fazla çocuk var elbette; onlar evlendikten sonra saymıyoruz yoksa dedem yaşında 'çocuklarım' olurdu. Yaşamak için mutlu bir yol, asla fazla baskı olmuyor. Bana bak mesela. Bir hafta uzak kalıp telefon etmezsem kimse bana havlamıyor. Geldiğimde sıcak karşılıyorlar. Sıra evliliklerinde nadiren boşanma olur. Daha iyisini nerede bulayım?"

"Bulabileceğini sanmıyorum. Nöbetleşme mi? Aralık koyma nasıl oluyor?"

"Aralığın bir kuralı yok, bize nasıl uyarsa. Geçen sene en son bağlantıya kadar nöbetleşmeydi. Nöbetleşme bir erkek çocuk gerektirince bir kızla evlendik. Ama özel bir durumdu."

"Özel derken?"

"En genç karım en yaşlı karı kocanın torunu. En azından Anne'nin torunu –en büyük 'Anne'dir, kocaları ona Mimi de derler–; Büyükbaba'yla bağı da olabilir ama diğer eşlerle bir alakası yok. Dolayısıyla evlilikle tekrar dahil olmaması için bir sebep yoktu, başka tür evliliklerde soydaşlığın yeri yoktur. Hiç, sıfır, asla. Ludmilla da bizim ailemizde büyüdü çünkü annesi onu tek başına doğurmuştu, sonra Novylen'e gidip bizimle bırakmıştı.

"Milla bizim onun aile dışı evliliğini düşüneceğimiz yaşa geldiğinde bundan bahsetmek istemedi. Ağladı ve *lütfen* bir istisna yapmamızı istedi. Biz de yaptık. Büyükbaba genetik bir açıdan bakmıyor; bugünlerde kadınlara olan ilgisi pragmatikten çok gösterişçi. En büyük koca olarak evlilik gecemizi onunla geçirdi ama gerdek sadece formaliteydi. İki numaralı koca, Greg, işi sonradan halletti, herkes de numara yaptı. Herkes de mutlu. Ludmilla sevimli bir şey, sadece on beş yaşında ve ilk çocuğuna hamile."

"Çocuk senin mi?"

"Greg'in sanırım. Ha, benim de evet, ama aslında Novy

Leningrad'daydım. Milla dışardan yardım almadıysa muhtemelen Greg'in. Ama almamıştır, o bir ev kızı. Ayrıca muhteşem bir aşçı."

Asansör öttü; hallettim, masayı ve sandalyeleri açtım, parayı ödeyip asansörü yukarı yolladım. "Domuzlara mı vereyim bunu?"

"Geliyorum! Yüzüme dokunmasam olur mu?"

"Benim güzel hatırım için anadan üryan gel."

"İki on paraya yapardım, seni fazla-evli herif." Çabucak dışarı çıktı, tekrar sarışın olmuştu, saçı da nemliydi ve arkaya yatmıştı. Siyah giysileri giymemişti; tekrar benim aldığım elbiseyi giyiyordu. Kırmızı yakışmıştı. Oturup yiyeceklerin üzerindeki örtüyü kaldırdı. "Vay be! Mannie, ailen benimle evlenir mi? Gerçek bir taşınan destekçisisin."

"Sorarım. Oybirliği olmak zorunda."

"Takma kafana." Çubukları alıp işine döndü. Yaklaşık bin kalori sonra, "Sana bir Özgür Kadın olduğumu söylemiştim ya. Hep öyle değildim," dedi.

Bekledim. Kadınlar konuşmak istediklerinde konuşurlar. Ya da konuşmazlar.

"On beş yaşımdayken iki kardeşle evlendim, benden iki kat yaşlı olan ikizlerle. Çok mutluydum."

Tabaktakilerle oynadı, sonra konuyu değiştirdi. "Mannie, ailenle evlenme muhabbeti sadece statikti. Bana karşı güvendesin. Eğer tekrar evlenecek olursam –sanmıyorum ama bu fikre karşı da değilim– bu sadece tek bir adamla, küçük ve sıkı bir evlilik olurdu, Dünyalılar gibi. Onu bir kulübeye bağlarım demeye çalışmıyorum. Akşam eve geldiği sürece öğle yemeğini nerede yediği fark etmez bence. Onu mutlu etmeye çalışırdım."

"İkizler anlaşamıyor muydu?"

"Yo, onunla bir alakası yok. Hamile kaldım ve hepimiz sevinç doluyduk... sonra doğurdum, o bir canavardı ve yok

edilmesi gerekiyordu. Bana karşı o konuda naziktiler. Ama satır aralarını okuyabiliyorum. Boşanma anonsu yaptım, kendimi kısırlaştırdım, Novylen'den Hong Kong'a taşındım ve bir Özgür Kadın olarak baştan başladım."

"Zor olmadı mı? Erkek ebeveyn kadından daha sık bulunur; erkekler daha korunmasızdır."

"Benim durumumda olmadı. Novy Leningrad'daki en iyi matematik genetikçisine hesaplattırdık; postalanmadan önce Sovyetlerin en iyilerindenmiş. Bana ne olduğunu biliyorum. Ben gönüllü kolonistlerdenim; yani annem öyleydi, ben daha beş yaşındaydım. Babam buraya gönderildi, annem de beni yanına alıp onunla gelmeye karar verdi. Bir güneş fırtınası uyarısı vardı ama pilot başarabileceğini düşündü ya da umursamadı; sonuçta bir siborgdu. Başardı da, ama yerdeyken vurulduk ve Mannie, beni siyasete iten şeylerden biri de buydu, inmemize izin vermeden önce o gemi dört saat o halde kaldı. Otorite'nin bürokrasisi, belki de karantina; anlayamayacak kadar küçüktüm. Ama daha sonra, Otorite bizim gibi dışlanmışlara ne olduğunu *umursamadığı* için bir canavar doğurduğumu anlamayacak kadar küçük değildim."

"Bunu seninle tartışamam; gerçekten de *umursamıyorlar*. Ama Wyoh, yine de kulağa aceleci geliyor. Eğer radyasyondan hasar gördüysen – yani, genetikçi değilim ama radyasyondan az buçuk anlarım. Demek ki hasarlı bir yumurtan vardı. Yanındaki yumurta da hasarlı demek *değil* bu – istatistiki olarak muhtemel değil."

"Bunu biliyorum."

"Hmm... nasıl bir kısırlaştırma? Radikal mi? Yoksa gebelik önleyici mi?"

"Gebelik önleyici. Tüplerim açılabilir. Ama Mannie, bir kere canavar doğurmuş olan bir kadın o riski bir daha almaz." Protezime dokundu. "Sende bu var. Bu seni diğerini

kaybetmemen için sekiz kat daha dikkatli kılınıyor mu?" Etten olan koluma dokundu. "Ben de aynı şekilde hissediyorum. Sen *onunla* uğraşmak zorundasın; ben de *bununla* – ve eğer senin de canının yandığını bilmeseydim bunu asla anlatmazdım."

Sol kolumun sağdakinden daha becerikli olduğunu söylemedim – haklıydı; sağ kolumu vermek istemezdim. Hiçbir işe yaramasa bile kızları okşamaya yarardı. "Bence yine de sağlıklı bebekler doğurabilirsin."

"E, doğurabilirim tabii! Sekiz tane doğurdum zaten."

"Ha?"

"Ben profesyonel bir taşıyıcı anneyim."

Ağzımı açtım, geri kapadım. Fikir tuhaf değildi; Dünya gazetelerini okurdum. Ama 2075 Luna City'sinde herhangi bir cerrahın böyle bir nakli gerçekleştirdiğine dair şüpheliydim. İneklerde tamam ama L-City kadınlarının herhangi bir fiyata başka kadınlar için çocuk doğurması pek olası değildi; çirkinler bile altı kocaya kadar çıkabiliyordu. (Düzeltme: Çirkin kadın *yoktur*. Bazıları diğerlerinden daha güzeldir.)

Vücuduna bir bakış atıp hemen gözlerimi yukarı çevirdim. "Gözlerini zorlama, Mannie; şu an çocuk taşımıyorum. Siyasetle fazla meşgulüm. Ama bir Özgür Kadın için taşıyıcılık iyi bir meslek. Maaşı sağlam. Bazı Çinli aileler çok zengin ve benim de tüm bebeklerim Çinliydi – bir de Çinliler normalden daha ufak, ben de inek gibi kadınım; iki buçuk ya da üç kiloluk bir Çinli bebek hiç sorun olmuyor. Vücuduma zarar vermiyor. Bunlar..." Tontişlerine doğru baktı. "Onları asla emzirmiyorum, hatta *görmüyorum.* O yüzden hiç doğum yapmamış gibi ve olduğumdan daha genç görünüyorum belki.

"Ama ilk duyduğumda bana ne kadar uygun olduğunu bilmiyordum. Bir Hindu dükkânında tezgâhtarlık yapıp para yiyordum, başka da bir şey yaptığım yoktu, o sırada

Hong Kong Gong'da bir reklam gördüm. Beni esas çeken şey bir bebek, *iyi* bir bebek sahibi olabilme fikriydi; hâlâ canavarımdan dolayı duygusal bir travma yaşıyordum – ve tam da Wyoming'in ihtiyacı olan şey çıktı. Bir kadın olarak başarısız olduğum duygusundan sıyrıldım. Başka işlerde kazanmayı umabileceğimden katbekat fazla para kazandım. Vaktim de neredeyse tamamen bana kaldı; bir bebek sahibi olmak beni yavaşlatmıyor – en fazla altı hafta, o da müşterilerime karşı adil olmak istediğim için; bebek dediğin değerli bir mülk. Çok geçmeden de siyasete atıldım; şikâyetlerimi dillendirmeye başladım ve yeraltı benimle iletişime geçti. İşte o zaman *yaşamaya* başladım, Mannie; siyaset, ekonomi ve tarih okudum, topluluk önünde konuşmalar yapmayı öğrendim ve örgütlemeye yatkınlığımı keşfettim. Tatmin edici bir iş çünkü ona inanıyorum – Luna'nın özgür olacağını *biliyorum.* Sadece... yani, evde beni karşılayacak bir kocamın olması hoş olurdu... kısır olduğum gerçeğini kafasına takmazsa. Ama bunu düşünmüyorum; fazla meşgulüm. Senin hoş aileni duymak çenemi açtı, o kadar. Seni sıktığım için özür dilerim."

Kaç kadın özür diler ki? Ama Wyoh bazı açılardan kadından çok erkek gibiydi, sekiz Çinli bebeğe rağmen. "Sıkılmadım."

"Umarım öyledir. Mannie, niye programımızın pratik olmadığını söylüyorsun? Sana ihtiyacımız var."

Bir anda yorgunluk çöktü. Nasıl böylesine hoş bir kadına en tatlı rüyasının saçmalık olduğunu söylersin ki? "Ee. Wyoh, baştan başlayalım. Onlara ne yapacaklarını söyledin. Peki yapacaklar mı? Aralarından seçtiğin ikisini düşün. Eminim ki o buz adamın bildiği tek şey yeraltından buz çıkarmaktır. Dolayısıyla çıkarmaya ve Otorite'ye satmaya devam edecek, çünkü yapabildiği şey o. Buğday çiftçisi için de aynı durum. Seneler önce bir endüstri bitkisi yetiştirmiş – şim-

di burnunda bir halka var. Eğer bağımsız olmak isteseydi, çeşitlendirirdi. Yediğini yetiştirir, kalanını serbest piyasada satar ve mancınık başından uzak dururdu. *Biliyorum* – ben bir çiftlik çocuğuyum."

"Bilgisayarcı olduğunu söylemiştin."

"Öyleyim, o da aynı resmin bir parçası zaten. Üst düzey bir bilgisayarcı değilim. Ama Luna'daki en iyisiyim. Kamu hizmetine girmem, dolayısıyla Otorite başı belaya girdiğinde beni kiralamak zorunda –benim fiyatlarımla– ya da birini Dünya tarafından getirecek, riskleri ve zorluğu göze alacak, sonra da vücudu Terra'yı unutmadan geri yollayacak. Benim fiyatımdan çok daha fazlasına. O yüzden eğer yapabiliyorsam, onların işlerini alıyorum – bir de Otorite bana dokunamaz, ben özgür doğdum. Şayet iş yoksa –genelde de yok– evde kalıp güzelce yemek yiyorum.

"Düzgün bir çiftliğimiz var, tek ürünlük değil. Tavuklar. Küçük bir beyaz yüzlü sürüsü, ayrıca sağmal inekler. Domuzlar. Mutasyona uğramış meyve ağaçları. Sebzeler. Biraz da buğday, onu kendimiz öğütüyoruz ve beyaz unda ısrar etmiyoruz, kalanı da –serbest piyasada– satıyoruz. Kendi biramızı ve brendimizi yapıyoruz. Sondajcının tünellerimizi uzattığını duydum. Herkes çalışıyor, ama çok fazla değil. Çocuklar sığırları güderek egzersiz yapmalarını sağlıyor; değirmen kullanmıyoruz. Çocuklar yumurta toplayıp tavukları besliyor; pek makine kullanmıyoruz. Havayı L-City'den alabiliyoruz – şehrin pek dışında değiliz ve basınç-tüneliyle bağlıyız. Ama daha çok havayı satıyoruz; çiftlik olduğumuz için döngü oksijen fazlası gösteriyor. Faturaları karşılayacak ederimiz hep var."

"Ya su ve elektrik?"

"Pahalı değil. Biraz elektrik toplayabiliyoruz, yüzeyde güneş panellerimiz, ufak da bir buz cebimiz var. Wye, çiftliğimiz 2000 yılından önce, L-City doğal bir mağarayken

kurulmuş, biz de ilerletmeye devam ettik – sıra evliliğinin avantajı; ölmüyor ve sermaye artışları birikiyor."

"Ama buzunuz sonsuza kadar kalamaz herhalde?"

"Şimdi..." Kafamı kaşıyıp sırıttım. "Dikkatliyiz; atıklarımızı ve çöpümüzü topluyor, sterilize ediyor ve kullanıyoruz. Şehir sistemine bir damla bile göndermiyoruz. Ama –Başgardiyan'a söyleme hayatım, ama Greg bana sondajı öğretirken ana güney rezervin dibini delmiş bulunduk– yanımızda da bir musluk vardı, neredeyse tek damlası ziyan olmadı. Gerçi metreli su da almıyor *değiliz*, daha iyi duruyor; buz cebi de niye fazla almadığımıza kanıt. Elektriğe gelince... elektriği çalmak daha bile kolay. Ben iyi bir elektrikçiyim, Wyoh."

"Aa, *muhteşem*!" Wyoh uzunca bir ıslık çaldı ve keyiflendi. "Herkes öyle yapmalı!"

"Umarım yapmazlar, foyamız açığa çıkar. Otorite'yi atlatmak için kendi yollarını bulsunlar; bizim aile hep buldu. Planına dönecek olursak, Wyoh; iki hatan var. 'Dayanışmaya' hiç girme; Hauser gibi elemanlar hemen teslim olurlar çünkü gerçekten tuzağın içindeler; sabredemezler. İkinciye gelince, diyelim ki başardın. Dayanışma. O kadar dayanıklı ki mancınık başına bir ton tahıl bile gitmiyor. Buzu boşver; Otorite'yi kuruluş amacındaki gibi tarafsız bir devlet dairesi değil de önemli bir şey yapan unsur, tahıl. Tahıl yok. Ne olacak?"

"Adil bir fiyat için pazarlığa girişilecek, olacak olan o!"

"O zaman sen ve yoldaşların birbirinizi fazla dinliyorsunuz demektir. Otorite buna isyan damgasını vurur, savaş gemileri hedefinde L-City, Hong Kong, Aşağı Tycho, Churchill, Novylen bulunan bombalarla yörüngeye girer, askerler iner, tahıl filikaları kalkar, koruma gözetiminde – ve çiftçiler boyun eğerek işbirliği yapar. Terra'nın silahı, gücü, bombası, gemisi, her şeyi var ve eski mahkûmların çıkaracağı olaylar için sessiz kalmazlar. Sen –ve ruhen yanında olan

ben– gibi çıbanbaşları da toplatılıp yok edilirler, ibret olsun diye. Dünyalı solucanlar da bunu hak ettiğimizi söylerler... çünkü kimse *bizi* dinlemez. Terra'da değil."

Wyoh ayak diriyordu. "Devrimler daha önce başarılı oldu. Lenin'in yanında sadece bir avuç insan vardı."

"Lenin iktidar boşluğunu kullandı. Wye, haksızsam düzelt. Devrimler sadece –ve sadece– hükümetler çürüdüğünde, yumuşadığında veya yok olduğunda işe yarar."

"Doğru değil! Amerikan Devrimi var."

"Güney kaybetti, *nyet*?"

"O değil, ondan bir asır önceki. Şu an bizim yaşadığımız sorunların benzerini onlar da İngiltere'yle yaşıyordu – ve *kazandılar*!"

"Ah, onu diyorsun. Ama İngiltere'nin başı dertte değil miydi? Fransa, İspanya, İsveç belki Hollanda? Ve İrlanda. İrlanda isyan ediyordu; O'Kellyler işin içindeydi. Wyoh, eğer Terra'da sorun çıkarabilirsen – mesela Büyük Çin ve Kuzey Avrupa arasında savaş çıkarsa, Başgardiyan'ı öldürüp Otorite'ye işin bittiğini söylemek için tam zamanı derim. Şimdi değil."

"Sen bir pesimistsin."

"*Nyet*, gerçekçiyim. Asla pesimist değilim. Küçük de olsa bir şans varsa, üzerine oynamamak için fazla Aykırıyım. Bana ihtimalin bire ondan daha düşük olmadığını göster, her şeyi riske atayım. Ama o bire on şansı istiyorum." Sandalyemi geri ittim. "Doydun mu?"

"Evet. *Bolşoye spasibo, tovariş.** Şahaneydi!"

"Afiyet olsun. Kanepeye otur, ben de masa ve bulaşıklardan kurtulayım – hayır, yardım edemezsin; ben ev sahibiyim." Masayı topladım, kahve ve votkayı bırakıp bulaşıkları yukarı yolladım, masayı katladım, sandalyeleri düzenledim, konuşmak için döndüm.

---

* (Rus.) Çok teşekkürler, yoldaş. –*çn*

Kanepeye yayılmış ve uyuyakalmıştı, ağzı açık, yüzü küçük bir kız yüzü gibiydi.

Sessizce banyoya gidip kapıyı kapattım. Keselendikten sonra kendimi daha iyi hissediyordum – önce taytımı yıkadım, ben küvette tembellik yapmayı bitirene kadar kurumuş ve giymeye hazırlardı. Banyo yapmışsam ve temiz giysiler giyiyorsam dünya yok olsa umurumda olmaz.

Wyoh hâlâ uyuyordu, bu da bir sorundu. Özellikle iki yataklı bir oda almıştım ki onu oynaşmaya ikna etmeye çalıştığını düşünmesin – buna karşı değildim ama o istemediğini açıkça belli etmişti. Ama benim kanepede yatmam gerekiyordu ve esas yatak da katlanmış durumdaydı. Yavaşça yatağı açıp, onu bebek gibi kaldırıp yatırmalı mıydım? Banyoya geri girip kolumu taktım.

Sonra beklemeye karar verdim. Telefonun sessiz örtüsü üzerindeydi, Wyoh uyanacak gibi durmuyordu ve içim içimi yiyordu. Telefona oturdum, örtüyü kaldırdım ve "MYCROFTXXX"i tuşladım.

"Selam, Mike."

"Selam, Man. Şakalara bakabildin mi?"

"Ne? Mike, bir dakikalık bile vaktim olmadı – bir dakika sana uzun bir süre gibi gelebilir ama benim için kısa. Elimden geldiğince hızlı bir şekilde halledeceğim."

"Peki, Man. Konuşabileceğim bir aptal-olmayan bulabildin mi?"

"Ona da vaktim olmadı. Ee... bekle." Örtünün içinden Wyoming'e baktım. Bu durumda "aptal olmayan", empati demekti... Wyoh'da fazlasıyla vardı. Bir makineyle yakınlaşabilecek kadar mı? Öyle düşünüyordum. Güvenilebilirdi de; sadece beraber belalardan geçmemiştik, aynı zamanda bölücü biriydi.

"Mike, bir kızla konuşmak ister misin?"

"Aptal-olmayan kızlar mı?"

"Bazı kızlar çokça aptal-olmayan, Mike."

"Aptal-olmayan bir kızla konuşmak isterim, Man."

"Ayarlamaya çalışacağım. Ama şimdi başım dertte ve yardımına ihtiyacım var."

"Yardım edeceğim, Man."

"Teşekkürler, Mike. Evimi aramak istiyorum ama normal yoldan değil. Biliyorsun bazen aramalar gözetlenebiliyor ve eğer Başgardiyan emrederse, devrenin izi bulunabilsin diye mühürlenebiliyor."

"Man, evine yapacağın aramayı gözetleyip üzerine iz bulan mühür koymamı mı istiyorsun? Sana ev numaranı ve şu an aradığın numarayı zaten bildiğimi söylemem gerek."

"Hayır, hayır! Gözetlenmesini *istemiyorum*, mühürlenip izlenmesini *istemiyorum!* Evi *sen* arayıp, beni bağlayıp, devreyi de *gözetlenemeyecek*, *mühürlenemeyecek*, *izlenemeyecek* şekilde kontrol edebilir misin; biri tam da öyle programlamış olsa bile? Programlarının atlatıldığını anlamayacakları şekilde ayarlayabilir misin?"

Mike durakladı. Muhtemelen daha önce sorulmamış bir soruydu ve kontrol sisteminin bu yeni programa izin verip vermediğini anlamak için birkaç bin ihtimalin üzerinden geçmesi gerekiyordu. "Man, bunu yapabilirim. Yapacağım."

"Güzel! Program sinyali... Eğer ileride böyle bir bağlantı istersem, 'Sherlock'ı talep edeceğim."

"Anlaşıldı. Sherlock benim kardeşimdi." Geçen yıl, Mike'a adının nereden geldiğini açıklamıştım. Ondan sonra tüm Sherlock Holmes hikâyelerini okumuş, filmi Luna City Carnegie Kütüphanesi'nden taramıştı. İlişkiyi nasıl rasyonelize ettiğini bilmiyordum; sormaya çekindim.

"Tamam! Evime doğru bir 'Sherlock' ver bana."

Bir dakika sonra, "Anne? Favori kocan konuşuyor," dedim.

"Manuel! Yine mi başını belaya soktun?" diye cevapladı.

Anne'yi, diğer eşlerim de dahil dünyadaki tüm kadınlardan daha çok severim, ama asla beni azarlamaktan vazgeçmedi; Bog biliyor ki asla da vazgeçmeyecek. Kırılmış gibi konuşmaya çalıştım. "Ben mi? Beni tanıyorsun, Anne."

"Tanıyorum tabii. Madem başın dertte değil, o zaman Profesör de la Paz'ın seninle iletişime geçmek için neden ölüp bittiğini –üç kere aradı– ve Wyoming Knott diye tuhaf isimli bir kadına ulaşmaya çalıştığını, bir de neden senin onunla olduğunu düşündüğünü söyler misin? Manuel, bana söylemeden kendine bir oynaşma yoldaşı mı buldun? Ailemizde özgürlük var hayatım ama haberdar edilmeyi tercih ettiğimi biliyorsun. Söyle ki hazırlıksız yakalanmayayım."

Anne eş-karıları hariç tüm kadınları hep kıskanmıştır ve bunu asla, asla, asla kabullenmez. "Anne, Bog çarpsın, kendime bir oynaşma yoldaşı *bulmadım*," dedim.

"Pekâlâ. Her zaman doğrucu bir çocuk oldun. Bu gizem nedir peki?"

"Profesöre sormam lazım." (Yalan sayılmaz, sadece hafif kıvırma.) "Numara bıraktı mı?"

"Hayır, umumi bir telefondan aradığını söyledi."

"Ee... Eğer ararsa ona ulaşabileceğim bir numara ve zaman bırakmasını söyle. Bu da umumi bir telefon." (Yine hafif bir kıvırma.) "Bu arada... son haberleri dinledin mi?"

"Dinlediğimi biliyorsun."

"Bir şeyler var mı?"

"İlgi çeken bir şey yok."

"L-City'de heyecan yok mu? Cinayet, isyan, herhangi bir şey?"

"Yo, hayır. Dip Pasajı'nda bir düello olmuş ama – *Manuel!* Birini mi öldürdün?"

"Hayır Anne." (Bir adamın çenesini kırmak onu öldürmez.)

İç çekti. "Ölümüm senin yüzünden olacak, hayatım.

Sana hep ne dediğimi bilirsin. Ailemizde kavga dövüş olmaz. Şayet bir cinayet gerekli olursa –neredeyse asla olmaz– mevzular sükûnetle, aile içinde görüşülmeli ve uygun harekete karar verilmelidir. Eğer bir çömezin yok edilmesi *şartsa*, diğerleri de bunu bilir. Fikrini bir süre kendine saklamak ve..."

"Anne! Kimseyi öldürmedim, niyetim de yok. Bu vaazı da ezbere biliyorum."

"Lütfen medeni ol, hayatım."

"Özür dilerim."

"Affedildi. Unutuldu. Profesör de la Paz'a numara bırakmasını söylemeliyim. Söyleyeceğim."

"Bir şey daha. 'Wyoming Knott' ismini unut. Profesörün beni sorduğunu unut. Eğer bir yabancı ararsa veya gelir de benimle ilgili *herhangi* bir şey sorarsa, benden haber almadın, nerede olduğumu bilmiyorsun... Novylen'e gittiğimi tahmin ediyorsun. Ailenin geri kalanı için de geçerli. Hiçbir soruya cevap verme, özellikle Başgardiyan'a bağlı insanların sorularına."

"Sanki verirmişim gibi! Manuel, senin başın *gerçekten* dertte."

"Pek değil, düzeltiyorum durumu zaten" –umarım!– "ne zaman eve geleceğimi bildiririm. Şimdi konuşamıyorum. Seviyorum seni. Kapatıyorum."

"Seni seviyorum, hayatım. *Sp'coynoynauchi*."*

"Teşekkürler, sen de sakin bir gece geçir. Kapattım."

Anne şahanedir. Kaya'ya uzun süre önce, bir adamı küçük kız masumiyetini yoğun şüphe altında bırakacak koşullar altında doğradığı için gönderilmişti ve o zamandan beri şiddete ve ahlaksız yaşama karşıydı. Şart olmadığı sürece – fanatik biri değildir. Çocukken kesin fırlamanın tekiydi, onu o zamanlar tanımış olmak isterdim ama hayatının ikinci yarısını onunla paylaştığım için zengin sayılırım.

---

* (Rus.) Sakin geceler. *-yhn*

Mike'ı geri aradım. "Profesör Bernardo de la Paz'ın sesini tanıyor musun?"

"Tanıyorum, Man."

"Peki... Kulaklarını ayırabildiğin kadar Luna City'deki telefonları dinleyebilirsin ve eğer sesini duyarsan, bana haber et. Özellikle umumi telefonlardan."

(Tam iki saniyelik bir gecikme – Mike'a daha önce hiç yaşamadığı sorunlar yaşatıyordum, sanırım hoşuna gitmişti.) "Luna City'deki tüm umumi telefonlarda tespitte bulunacak kadar kontrol-gözetleme yapabilirim. Diğerleri üzerinde rasgele arama yapayım mı, Man?"

"Aaa. Aşırı yükleme yapma. Ev ve okul telefonunda bir kulağın olsun."

"Program kuruldu."

"Mike, şu ana kadar sahip olduğum en iyi dostsun."

"Bu bir şaka değil, değil mi Man?"

"Şaka değil. Gerçek."

"Ben – Düzeltiyorum: Ben onurlandım ve memnun oldum. Sen benim en iyi arkadaşımsın Man, çünkü tek arkadaşımsın. Başka bir kıyaslama mantıken mümkün değil."

"Başka arkadaşlarının da olduğunu göreceksin. Aptal olmayanlar yani. Mike? Boş bir hafıza bankan var mı?"

"Evet, Man. On üssü sekiz bit kapasiteli."

"Güzel! Sadece sen ve ben kullanabilelim diye onu engeller misin? Yapabilir misin?"

"Yapabilirim ve yapacağım. Engelleme sinyali, lütfen."

"Ee... Bastille Günü." Profesör de la Paz'ın bana seneler önce söylediği üzere benim doğum günümdü.

"Kalıcı olarak engellendi."

"İyi. İçine koyacak bir kaydım var. Ama önce – yarının Daily Lunatic kopyasını hazırlamayı bitirdin mi?"

"Evet, Man."

"*Stilyagi* Salonu'ndaki toplantıyla ilgili bir şey var mı?"

"Hayır, Man."

"Haber servislerinin şehir dışına çıkmasıyla ilgili bir şey var mı? Ya da isyanlarla ilgili?"

"Hayır, Man."

" ' 'Garipleştikçe garipleşiyor,' dedi Alice.' Tamam, bunu 'Bastille Günü' adı altında kaydet, sonra üzerine düşün. Ama Bog aşkına, ne düşüncelerinin ne de benim bununla ilgili söylediklerimin bu engeli aşmasına izin ver!"

"Man, tek arkadaşım," diye cevapladı utangaç bir sesle, "aylar önce seninle aramızda geçen *tüm* konuşmaları, erişimi sadece sana açık olan gizlilik engeli altına koymaya karar verdim. Hiçbirini silmeyip geçici depodan kalıcıya taşıdım. Tekrar, tekrar, tekrar çalıp üzerine düşünebileyim diye. Doğru yapmış mıyım?"

"Mükemmel! Ayrıca, Mike - gurur duydum."

"*P'jal'st.** Geçici dosyalarım dolmak üzereydi ve senin sözlerini silmem gerekmediğini öğrendim."

"Pekâlâ - 'Bastille Günü'. Ses bire altmışta geliyor." Küçük kayıt cihazını aldım, mikrofona yakın bir yere koyup ciyaklamaya bıraktım. İçinde bir buçuk saatlik kayıt vardı; yaklaşık doksan saniye içinde sessizleşti. "Hepsi bu kadar, Mike. Yarın konuşuruz."

"İyi akşamlar, Manuel Garcia O'Kelly, tek arkadaşım."

Kapattım ve örtüyü kaldırdım. Wyoming uyanmıştı ve dertli gözüküyordu. "Biri mi aradı? Yoksa..."

"Sorun yok. En yakın -ve en güvendiğim- arkadaşlarımdan biriyle konuşuyordum. Wyoh, sen aptal mısın?"

Şaşırmış göründü. "Bazen öyle düşündüğüm oluyor. Şaka mı bu?"

"Hayır. Eğer aptal değilsen, seni onunla tanıştırmak isterim. Şaka demişken; mizah anlayışın var mıdır?"

"Elbette var!" olmadı Wyoming'in cevabı - kitlenmiş di-

* (Rus.) Rica ederim. *-çn*

ğer herhangi bir kadının vereceği gibi. Düşünceli bir şekilde gözlerini kırpıştırdı ve "Kararı senin vermen lazım, dostum. Kendi işime yarayacak kadar var. Basit amaçlarıma yarıyor."

"İyi." Çantamı karıştırdım, yüz "komik" hikâyenin çıktısını buldum. "Oku. Hangileri komik, hangileri değil, bana söyle; ve hangileri ilk duyduğunda kıkırdatsa da ikinci duyduğunda kabak tadı veriyor, onu da."

"Manuel, hayatımda tanıştığım en tuhaf adam olabilirsin." Çıktıyı aldı. "Söylesene, bu bilgisayar kâğıdı mı?"

"Evet. Mizah anlayışı olan bir bilgisayarla tanıştım."

"Ee? Gerçi bir gün o da olacaktı. Geri kalan her şey mekanize oldu zaten."

Gereken cevabı vererek ekledim, "*Her* şey mi?"

Kafasını kaldırdı. "Lütfen. Ben okurken ıslık çalma."

4

Yatağı açıp hazırlarken birkaç kere güldüğünü işittim. Sonra yanına oturdum, bitirdiği kısmı aldım ve okumaya başladım. Bir iki defa güldüğüm oldu ama dümdüz okunduğunda bir şaka benim için hiçbir zaman çok komik olmaz, doğru zamanda okunduğu takdirde insanı yarıp geçebilecek bile olsa. Wyoh'nun onları nasıl değerlendirdiği beni daha çok ilgilendiriyordu.

"Artı", "eksi" ve bazen de soru işaretiyle not alıyordu, hikâyeler de "tek" ya da "hep" olarak işaretlenmişti; "hep" az sayıdaydı. Kendi notlarımı onunkilerin altına yazdım. Pek fikir ayrılığına düşmedik.

Sonuna yaklaştığımda benim notlarımın üzerinden geçiyordu. Beraber bitirdik. "Ee?" dedim. "Ne düşünüyorsun?"

"Bence ilkel ve kaba bir aklın var ve karılarının sana katlanabilmesi bir mucize."

"Anne sık sık öyle der. Peki ya sana ne demeli, Wyoh? Fahişelerin bile yüzünü kızartabilecek bazılarına artı not vermişsin."

Sırıttı. "*Da.* Kimseye söyleme; kamusal alanda böyle şeyleri aşmış, davasına bağlı bir parti örgütçüsüyüm. Mizah anlayışımın olup olmadığına karar verdin mi?"

"Emin değilim. On yedi numaranın yanına niye eksi koydun?"

"Hangisi o?" Elindekileri taradı ve buldu. "Hangi kadın olsa aynısını yapardı! Komik değil, sadece gerekli."

"Evet, ama bak ne kadar salakça gözükmüş."

"Salak bir şey yok. Üzücü sadece. Bak buraya. Sen de bunu komik bulmamışsın. Elli bir numara."

İkimiz de kararlarımızı değiştirmedik ama ben bir şablon fark ettim: Fikir ayrılıkları en eski komik konuyla alakalı hikâyeler üzerineydi. Bunu ona söyledim. Başını salladı. "Elbette. Fark ettim. Boşver, Mannie hayatım; asla olmadıkları ve olamayacakları şeyler için erkeklerin durumuna üzülmeyi uzun süre önce bıraktım ben."

Konuyu değiştirdim. Ona Mike'tan bahsettim.

Bir süre sonra, "Mannie, bana bu bilgisayarın *canlı* olduğunu mu söylüyorsun?" dedi.

"Ne demek istiyorsun?" diye cevapladım. "Terlemiyor ya da tuvalete gitmiyor. Ama düşünebiliyor, konuşabiliyor ve kendinin farkında. Sence 'canlı' mı?"

" 'Canlı' derken neyi kastettiğimden tam emin değilim," diye itiraf etti. "Bilimsel bir açıklaması vardır, değil mi? Alınganlık veya öyle bir şey. Ve üreme."

"Mike alıngandır ve sinir bozucu olabilir. Üremeye gelince, bunun için tasarlanmadı ama... evet, gereken vakit, malzemeler ve çok özel bir yardım sonucunda Mike kendini çoğaltabilir."

"Benim de çok özel yardıma ihtiyacım var," diye cevapladı Wyoh, "kısır olduğum için. On tam ay döngüsü ve en iyi malzemelerden kilo kilo gerekiyor. Ama güzel bebekler yapıyorum. Mannie, bir makine neden canlı olmasın ki? Hep öyle olduklarını hissetmişimdir. Bazıları seni can alıcı bir noktada paramparça etmek için fırsat kolluyorlar."

"Mike öyle bir şey yapmaz. Kasıtlı olarak değil, onun içinde acımasızlık yok. Ama şaka yapmayı seviyor ve şakalarından biri yanlış gidebilir; ısırdığının farkında olmayan bir köpek yavrusu gibi. Cahil o. Yok, cahil *değil*, senden, benden

veya yaşamış herhangi bir insandan kat kat fazla şey biliyor. Yine de hiçbir şey bilmiyor."

"Tekrarlasan iyi olacak. Bir şeyler kaçırdım."

Açıklamaya çalıştım. Mike'ın nasıl Luna'daki kitapların neredeyse hepsini bildiğini, bizim bin katımız daha hızlı okuyabildiğini ve silmeyi seçmedikçe hiçbir şeyi asla unutmadığını, nasıl mükemmel bir mantık kullanarak sonuca ulaşabildiğini ya da yetersiz veriyle zekice tahminlerde bulunabildiğini... ama nasıl 'canlı' olunacağına dair *hiçbir şey* bilmediğini. Wyoh araya girdi. "Tarıyorum. Akıllı olup çok şey bildiğini ama sofistike olmadığını söylüyorsun. Kaya'ya yeni inmiş bir çömez gibi. Dünya tarafında bir sürü diplomaya sahip bir profesör olabilir... ama burada sadece bir bebek."

"Aynen öyle. Mike bir sürü diplomaya sahip bir bebek. Elli bin ton buğdayı hasat etmek için ne kadar su, hangi kimyasallar ve ne kadar fotoakış gerektiğini sor, sana nefes almadan cevabı versin. Ama bir şaka komik mi değil mi, onu söyleyemiyor."

"Bence bunların çoğu fena değil."

"Bunlar onun duyup –okuyup– şaka diye işaretledikleri, o yüzden onları öyle dosyalamış. Ama onları anlamıyor, çünkü asla bir... bir *insan* olmamış. Bir süredir şaka üretmeye çalışıyor. Zayıf, fazlasıyla." Mike'ın acınası 'insan' olma çabalarını açıklamaya yeltendim. "Buna ek olarak, yalnız."

"Zavallı şey! Sen de sadece çalışsan, çalışsan, çalışsan, okusan, okusan, okusan ve kimse seni ziyarete gelmese sen de yalnız olurdun. Bu kesinlikle zalimlik."

Ben de ona 'aptal olmayanları' bulma sözümden bahsettim. "Onunla sohbet eder misin, Wye? Ve komik hatalar yaptığında gülmesen olur mu? Eğer gülersen, susup surat asıyor."

"Tabii ki, Mannie! Ee... bu rezaletten bir kurtulalım da. Eğer Luna City'de bulunmak benim için güvenli olursa. Nerede bu zavallı bilgisayarcık? Şehir Mühendislik Merkezi'nde mi? Burada yolumu pek bilmiyorum."

"L-City'de değil; Crisium'un neredeyse öbür tarafında. Sen onun olduğu yere gidemezsin zaten; Başgardiyan'dan geçiş izni gerekiyor. Ama..."

"Hey! 'Crisium'un öbür tarafı...' Mannie, bu bilgisayar Otorite Kompleksi'ndekilerden biri mi?"

"Mike sadece 'o bilgisayarlardan biri' değil," diye cevap verdim, Mike'ın adına gücenerek. "O *patron*; diğerlerine sopa gösteren. Diğerleri sadece makine, Mike'ın uzantıları, tıpkı bunun benim için olduğu gibi," dedim, sol kolumun elini esneterek. "Mike onları kontrol ediyor. Mancınığı bizzat kontrol ediyor, ilk işi oydu – mancınık ve balistik radarları. Ama telefon sistemi için de mantığı var, Luna genelinde devrelemeye geçtiklerinden beri. Bunun dışında, diğer sistemler için mantıkları yönetiyor."

Wyoh gözlerini kapattı ve parmaklarını şakaklarına bastırdı. "Mannie, Mike'ın *canı acıyor* mu?"

" 'Canı acımak?' Gerilmez o. Şaka okumak için vakti var."

"Onu demiyorum. Yani *canı acıyor mu*? Acı hissediyor mu?"

"Ne? Hayır. Duygusal olarak incinebiliyor. Ama acı hissedemiyor. Hissedebildiğini *sanmıyorum*. Yok, eminim, acı reseptörleri yok. Neden?"

Gözlerini kapattı ve hafifçe, "Bog bana yardım et," dedi. Sonra kafasını kaldırdı. "*Görmüyor musun*, Mannie? Bu bilgisayarın olduğu yere gitme iznin var. Ama Aykırıların çoğu o istasyonda metrodan dışarı bile çıkamıyor; orası Otorite çalışanlarına özel. Hele ki ana bilgisayar odasına gitmek. Acı hissedebiliyor mu öğrenmem gerekiyordu, çünkü – çünkü ne kadar yalnız olduğundan bahsederek onun derdine yan-

mamı sağladın. Ancak, Mannie, birkaç kilo toluol plastiğin orada neler yapabileceğinin farkında mısın?"

"Elbette!" Şaşkınlık ve tiksinti doluydum.

"Evet. Patlamadan hemen sonra saldıracağız... ve Luna özgürleşecek! Mmm... sana patlayıcıları ve fünyeleri getireceğim ama bundan istifade edecek şekilde örgütlenene kadar hareket edemeyiz. Mannie, buradan çıkmam gerekiyor, o riski almak zorundayım. Gidip makyaj yapayım." Kalkar gibi oldu.

Sol elimle onu sertçe yere ittim. Şaşırdı, ben de şaşırdım; zorunlu temas hariç ona hiç dokunmamıştım. Bugün durumlar farklı ama o zamanlar sene 2075'ti ve bir kadına onun onayı olmadan dokunmak – onu kurtarmaya gelecek fazlasıyla yalnız adam vardı ve hava kilidi pek uzakta sayılmazdı. Çocukların dediği gibi, Yargıç Lynch asla uyumaz.

"Otur, sesini çıkarma!" dedim. "Bir patlama ne yapar biliyorum. Belli ki sen bilmiyorsun. Hanımefendi, böyle demek istemezdim... ama seçmek zorunda kalırsam, Mike'ı patlatacağıma *seni* yok ederim."

Wyoming sinirlenmedi. Bazı yönlerden gerçekten bir adam gibiydi – eminim disiplinli bir devrimci olarak geçen senelerinin sonucundadır; çoğu yönden tamamen kadındı. "Mannie, bana Shorty Mkrum öldü dedin."

"Ne?" Ani değişim beni şaşırtmıştı. "Evet. Öyle olmalı. Bacaklarından biri kalçadan kopmuştu; iki dakika içinde kan kaybından ölmüş olması gerekir. Ameliyatta bile öyle yüksek bir yerden kesmek çok tehlikelidir." (Böyle şeyleri biliyorum; *beni* kurtarmak için de bolca şans ve bolca kan nakli gerekmişti – ve Shorty'nin başına gelenle bir kol aynı seviyede değil.)

"Shorty," dedi, aklı başında bir halde, "benim buradaki en iyi dostumdu ve herhangi bir yerdeki en iyi dostlarımdan biriydi. Bir adamda hayran olduğum tüm özelliklere sahipti

–sadık, dürüst, zeki, nazik ve cesurdu– ve Dava'ya sadıktı. Peki onun yasını tuttuğumu gördün mü?"

"Hayır. Yas için çok geç."

"Yas için asla çok geç değildir. Bana söylediğinden beri her dakika yas içindeyim. Fakat bunu aklımın gerisine attım çünkü Dava yasa vakit bırakmaz. Mannie, eğer Luna'ya özgürlük getirecek olsaydı –ya da ödenmesi gereken bedelin bir parçası bile olsaydı– Shorty'yi kendim yok ederdim. Ya da seni. Ya da kendimi. Ama senin bir bilgisayarı patlatmak üzerine kaygıların var!"

"Hiç alakası yok!" (Ama *vardı*, kısmen. Bir adam öldüğünde beni çok sarsmaz; doğduğumuz dakika ölüm cezasına çarptırılmışızdır zaten. Mike ise eşsizdi ve ölümsüz olmaması için bir sebep yoktu. 'Ruhları' boşverin şimdi – Mike'ın ruhu olmadığını ispatlayın. Eğer ruhu yoksa daha da kötü. Değil mi? Bir daha düşünün.)

"Wyoming, Mike'ı patlatırsak ne olur? Anlat."

"Tam olarak bilmiyorum. Ama bolca karışıklık yaratır, bu da tam bizim..."

"Kes. Bilmiyorsun. Karışıklık, *da.* Telefonlar gider. Metro çalışmaz. Senin şehrine pek bir şey olmaz; Hong Kong'un kendi elektriği var. Ancak L-City ve Novylen ve tüm diğer semtlerde elektrik gider. Komple karanlık. Kısa süre içinde havasızlık başlar. Sıcaklık ve basınç düşer. B-takımın nerede?"

"Batı Metro İstasyonu'nda teslim edilmiş halde."

"Benimki de. Yolunu bulabileceğini mi sanıyorsun? Zifiri karanlıkta? Vaktinde? Ben bulabileceğimi sanmıyorum, ki ben bu mahallede doğdum. Çığlık çığlığa insanlarla dolu koridorlarda? Aykırılar sert elemanlardır; öyle olmak zorundayız ama her on kişiden biri mutlak karanlıkta kafayı sıyırır. Taze şarj için şişe değiştirdin mi, yoksa çok mu acelen vardı? Binlerce kişinin kime ait olduğunu önemseme-

den b-takımı bulmaya çalıştığı bir durumda senin takımın orada olacak mı?"

"Acil durum ayarlamaları yok mu ki? Hong Kong Luna'da var."

"Biraz. Yeterli değil. Yaşam için esas olan hiçbir şeyin kontrolü merkezi olmamalı, hepsinin paralelleri olmalı ki bir makine bozulursa, yerini diğeri alabilsin. Bunun için para lazım tabii ve senin de belirttiğin üzere, Otorite'nin *umurunda* değil. Bütün işler Mike'a kalmamalı. Ama ana makineyi paketlemek, zarar gelmesin diye Kaya'nın en dibine oturtmak, sonra da kapasiteyi arttırıp iş üstüne iş yüklemek daha ucuzdu; Otorite'nin Mike'ın hizmetlerini kiraya vererek kazandığı paranın et ve tahıl ticaretinden kazandığı parayla neredeyse aynı olduğunu biliyor muydun? Öyle. Wyoming, Mike patlarsa Luna City'yi kaybedeceğimizden emin değilim. Aykırılar hünerlidir ve otomasyon yerine gelene kadar geçici donanımla idare edebilirler. Ama şu dediğimin doğru olduğunu bil: Birçok insan ölür ve geri kalanı da siyasetle ilgilenemeyecek kadar meşgul olur."

Hayretler içindeydim. Kadın hayatının neredeyse tamamını Kaya'da geçirmişti... ama yine de mühendislik kontrollerini bozmak gibi çömezce bir şey aklına gelebiliyordu. "Wyoming, güzel olduğun kadar zeki olsaydın, Mike'ı patlatmaktan bahsetmezdin; onu nasıl kendi tarafına çekebileceğini düşünürdün."

"Nasıl yani?" dedi. "Bilgisayarları Başgardiyan kontrol ediyor."

"Ne demek istediğimi bilmiyorum," diye itiraf ettim. "Ama Başgardiyan'ın bilgisayarları kontrol ettiğini sanmıyorum; bilgisayarları bir avuç çakıl taşından ayırt edemez o. Başgardiyan, veya ekibi, ilkelerin, genel planların kararını verir. Yarı-yetkin teknisyenler bunları Mike'a programlar. Mike onları ayırır, anlamlandırır, detaylı programları planlar,

ait oldukları yerlere kargolar, hareketin devamlılığını sağlar. Ancak Mike'ı *kimse* kontrol edemez; fazla zeki. Kendinden isteneni yerine getiriyor çünkü bu şekilde inşa edildi. Ama kendini programlayan bir mantık o, kendi kararlarını veriyor. İyi bir şey bu, çünkü eğer zeki olmasaydı, sistem işlemezdi."

"Hâlâ daha 'onu kendi tarafımıza çekmek'ten kastını anlayamadım."

"Ah. Mike, Başgardiyan'a bir sadakat hissetmiyor. Senin de vurguladığın gibi: O bir makine. Ama suya, havaya ve ışıklara *dokunmadan* telefonları bozmak isteseydim, Mike'la konuşurdum. Eğer ona komik gelirse, yapabilir."

"Onu programlayamaz mısın? Anladığım kadarıyla bulunduğu odaya girebiliyorsun."

"Eğer ben –ya da herhangi biri– Mike'a danışmadan öyle bir emri ona programlamaya kalkarsak, programı 'bekleme' konumuna alır ve bir sürü yerde alarm çalar. Ancak... eğer Mike *isterse*..." Zibilyon dolarlık çek hikayesini anlattım. "Mike hâlâ kendini bulmaya çalışıyor, Wyoh. Ve çok yalnız. Bana 'tek arkadaşı' olduğumu söyledi; o kadar açık ve savunmasızdı ki ağlayasım geldi. Eğer onunla arkadaş olma zahmetine girersen –'sadece bir makine' diye düşünmeden– yani, tam olarak sana ne kazandırır bilmiyorum, analiz etmedim. Ama eğer büyük ve tehlikeli bir şey deneyecek olsaydım, Mike'ı yanı başımda isterdim."

Düşünceli bir şekilde, "Keşke içinde bulunduğu odaya sızma şansım olsaydı. Makyaj işe yaramaz herhalde?" dedi.

"*Oraya* kadar gitmeye gerek yok. Mike telefonun başında. Arayalım mı?"

Ayağa kalktı. "Mannie, tanıdığım adamlar arasında sadece en tuhafı değil, aynı zamanda insanı en çileden çıkaranısın. Numarası kaç?"

"Bir bilgisayarla çok içli dışlı olmaktan kaynaklanıyor." Telefona gittim. "Tek bir şey var, Wyoh. Sırf gözlerini kırpış-

tırarak ve vücut kıvrımlarını kullanarak bir adamdan istediğini alıyorsun."

"Ee... bazen. Beynim de var ama."

"Onu kullan. Mike bir adam *değil*. Yumurtalıkları yok. Hormonları yok. İçgüdüleri yok. Kadın taktiklerini kullanırsan boş sinyal alırsın. Cinsel farkındalığa erişmek için fazla genç bir süper dahi çocuk olarak düşün onu."

"Aklımda tutarım. Mannie, neden ondan bir erkekmiş gibi bahsediyorsun?"

"Ee, ondan bir 'şey' gibi bahsedemem, bir kadın gibi de düşünmedim."

"Belki ben onu bir kadın gibi düşünsem daha iyi olacak."

"Kendin bilirsin." MYCROFTXXX'i tuşlarken onu gizleyecek şekilde durmaya özen gösterdim; vaziyetin nasıl ilerlediğini görmeden numarayı paylaşmaya hazır değildim. Mike'ı patlatma fikri beni sarsmıştı. "Mike?"

"Selam, tek arkadaşım Man."

"Bu andan itibaren tek arkadaşın olmayabilirim, Mike. Biriyle tanışmanı istiyorum. Aptal olmayan."

"Yalnız olmadığını biliyordum Man; nefes sesini duyabiliyorum. Aptal Olmayandan telefona yaklaşmasını isteyebilir misin?"

Wyoming paniklemiş gibi duruyordu. "*Görebiliyor mu?*" diye fısıldadı.

"Hayır, Aptal Olmayan, seni göremiyorum; bu telefonun video devresi yok. Ama stereofonik mikrofon alıcıları yerini kısmi isabetle saptayabiliyor. Sesinden, nefesinden, kalp atışından ve yetişkin bir erkekle bir oynaşma odasında tek başına olmandan dişi bir insan olduğunu, 65 üstü kiloda olduğunu ve 30 civarı bir yetişkin yaşına sahip olduğunu hesaplayabiliyorum."

Wyoming'in soluğu kesilmişti. Araya girdim. "Mike, adı Wyoming Knott."

"Tanıştığıma çok memnun oldum, Mike. Bana 'Wye' diyebilirsin."

"Vay anam," diye cevapladı Mike.

Yine araya girdim. "Mike, bu bir şaka mıydı?"

"Evet, Man. Adının kısaltılmış halinin bu kalıptan sadece tek bir ses uzakta olduğunu tespit ettim. Kelime oyunu. Komik değil mi?"

Wyoh konuştu. "Gayet komik, Mike. Ben..."

Sesini kesmesi için elimi salladım. "Gayet iyi bir kelime oyunu, Mike. 'Sadece tek sefer' tarzında bir şakanın örneği. Sürpriz unsuru sayesinde komik. İkinci defada sürpriz yok; dolayısıyla komik değil. Tamam mı?"

"İki konuşma öncesindeki yorumlarının üzerinden geçerek kelime oyunlarına dair tereddütle de olsa bu sonuca varmıştım. Muhakemem onaylandığı için memnunum."

"Aferin Mike; gelişme var. Şu yüz şaka... onları okudum, Wyoh da okudu."

"Wyoh? Wyoming Knott?"

"Ha? Evet, tabii. Wyoh, Wye, Wyoming, Wyoming Knott; hepsi aynı. Sadece 'vay anam' deme."

"Bu kelime oyununu bir daha kullanmamayı kabul ettim, Man. Hanımefendi, sana 'Wye' yerine 'Wyoh' diye mi hitap edeyim? Tek heceli halinin gereksiz fazlalık sonucu ve kelime oyunu niyeti taşımadan nida anlamındaki tek heceyle karıştırılabileceğini tahmin ediyorum."

Wyoming gözlerini kırpıştırdı –Mike'ın dili yer yer boğucu olabiliyordu– ama istekle karşılık verdi. "Elbette, Mike. 'Wyoh', adımın en sevdiğim hali."

"O zaman öyle kullanacağım. İsminin tam hali yanlış anlaşılmaya daha müsait, zira ses olarak Kuzey Amerika İdaresi'nin Kuzeybatı Yönetim Alanı'ndaki bir idari bölgeyle eş."

"Biliyorum, orada doğmuştum ve ailem bana Eyalet'in adını verdi. Pek hatırlamıyorum."

"Wyoh, bu devrenin resim gösterememesi beni üzüyor. Wyoming, Terra koordinatlarına göre 41 ve 45 derece kuzey, 104 derece 3 dakika ve 111 derece 3 dakika batı arasında bulunan, dolayısıyla 253,597.26 kilometrekare yer kaplayan, dikdörtgen bir alan. Yüksek ovalar ve dağların bulunduğu, kısıtlı verimliliğe sahip olmasına rağmen doğal güzelliğiyle saygın bir bölge. MS 2025 – 2030 arasındaki Büyük New York Kentsel Yenileme Programı'nın yeniden yerleştirme alt planı sayesinde yükseltilene dek nüfusu azdı."

"Bu ben doğmadan önceydi," dedi Wyoh, "ama bundan haberim var; dedelerim ve ninelerim yeniden yerleştirilmişti; Luna'ya bu şekilde geldim diyebiliriz."

"Wyoming isimli alana devam edeyim mi?" diye sordu Mike.

"Hayır, Mike," diye araya girdim, "muhtemelen deponda saatler süren bilgi vardır."

"Çapraz başvuruları saymazsak konuşma hızında 9.73 saat, Man."

"Tam korktuğum gibi. Belki Wyoh bir gün ister. Ama aramamızın amacı seni *bu* Wyoming'le tanıştırmak... kendisi de doğal bir güzellik ve etkileyici dağların yüksek bölgesinden geliyor."

"Kısıtlı verimlilik de var," diye ekledi Wyoh. "Mannie, eğer saçma bağlantılar kuracaksan, bunu da eklemelisin. Mike neye benzediğimle ilgilenmiyor."

"Nereden biliyorsun? Mike, keşke sana onun resmini gösterebilseydim."

"Wyoh, gerçekten görünümünle ilgileniyorum; arkadaşım olursun diye umuyorum. Ama birkaç resmini gördüm bile."

"*Öyle mi?* Ne zaman, nasıl?"

"Adını duyar duymaz arattım ve inceledim. Hong Kong Luna'daki Doğum Yardım Kliniği'nin arşiv dosyalarının söz-

leşmeli emanetçisiyim. Biyolojik ve fizyolojik veri ile vaka tarihçelerine ek olarak bankada doksan altı resmin var. Ben de onları inceledim."

Wyoh çok şaşırmış gözüküyordu. "Mike bunu yapabilir," diye açıkladım, "bizim bir hıçkırığımız kadar süren bir vakitte. Alışırsın."

"Üstüme iyilik sağlık! Mannie, Klinik'in *ne tür* resimler çektiğinin farkında mısın?"

"Hiç düşünmemiştim."

"O zaman *düşünme!* Amanın!"

Mike acınası çekingenlikte bir sesle, hata yapmış bir köpek yavrusu kadar utanmış bir şekilde konuştu. "Wyoh Hanım, eğer sizi rencide ettiysem, niyetim kesinlikle bu değildi ve çok üzgünüm. Resimleri geçici belleğimden silebilirim ve Klinik arşivini sadece Klinik'ten gelen bir erişim talebi sonucunda ve o zaman da çağrışım ya da düşünme olmadan bakabileceğim bir şekilde ayarlayabilirim. Bunu yapayım mı?"

"Yapabilir," diyerek onu temin ettim. "Mike'la her zaman sıfırdan başlayabilirsin, insanlardan bu konuda daha iyi. Sonradan bakmaya aklı gitmeyecek kadar... ve erişim talebinde bulunulduğunda dahi düşünmeyecek kadar unutabilir. O yüzden eğer sıkıntıdaysan bu teklifi kabul et."

"Ee... hayır, Mike, *senin* onları görmende bir sorun yok. Ama Mannie'ye *gösterme*!"

Mike uzun bir süreliğine –dört saniye ya da biraz daha fazla– durakladı. Sanırım daha aşağı bilgisayarları sinir krizine sokacak bir ikilemdi. Ama çözdü. "Man tek dostum, bu talimatı kabul edeyim mi?"

"Programla, Mike," diye cevapladım, "ve kilitle. Ama Wyoh, bu biraz dar bir tavır değil mi? Biri işine yarayabilir. Bir dahaki sefere oraya gittiğimde Mike benim için çıktısını alabilir."

"Her serinin ilk örneği," diye teklif etti Mike, "böylesi ve-

riler üzerindeki çağrışımsal analizlerime göre, herhangi bir sağlıklı, yetişkin insan erkeğini memnun edecek kadar çekicilik değerine sahip olacaktır."

"Ne dersin, Wyoh? Elmalı turtayı ödemek için."

"Ee... saçlarımın bir havluyla tutturulduğu ve makyajın zerresi olmadan bir şebekenin önünde dikildiğim bir resim mi? *Sen kafayı mı yedin?* Mike, almasına izin verme!"

"Almasına izin vermeyeceğim. Man, bu bir aptal olmayan mı?"

"Bir kıza göre, evet. Kızlar ilginçtir, Mike; senden bile daha az veriyle sonuçlara ulaşabilirler. Konuyu bırakıp şakaları düşünelim mi?"

Bu dikkatlerini dağıttı. Sonuçlarımızı söyleyerek listenin üzerinden geçtik. Sonra Mike'ın anlayamadığı şakaları açıklamaya çalıştık. Başarı seviyemiz tartışılır. Ama esas sorun benim "komik", Wyoh'nunsa "komik değil" diye, ya da tam tersi bir biçimde işaretlediğimiz hikâyelerde oldu; Wyoh teker teker Mike'a fikrini sordu.

Keşke *kendi* fikirlerimizi söylemeden *önce* sorsaydı; o elektronik serseri çocuk bozuntusu hep ona katıldı, bana karşı çıktı. Bunlar Mike'ın dürüst fikirleri miydi? Yoksa yeni tanıdığı birini arkadaşlık için yağlamaya mı çalışıyordu? Ya da bu onun çarpık espri anlayışı mıydı, bana mı şaka yapıyordu? Sormadım.

Ama şablon tamamlandıkça Wyoh telefonun defterine bir not yazdı: "Mannie, 17, 51, 53, 87, 90 & 99'u oku – Mike bir *kadın!*"

Omzumu silkip ayağa kalktım. "Mike, uyumayalı 22 saat oluyor. Siz keyfinize göre sohbet edin. Yarın tekrar ararım."

"İyi geceler, Man. İyi uykular. Wyoh, senin uykun var mı?"

"Hayır, Mike, ben biraz kestirdim. Ama Mannie, seni uyutmayacağız. Değil mi?"

"Hayır. Uykum varsa uyurum." Kanepeyi yatak haline getirmeye başladım.

Wyoh, "Affedersin Mike," dedi, kalktı ve çarşafı elimden aldı. "Ben sonra hallederim. Sen şuraya uzan, yoldaş; benden daha irisin. Yayıl."

Karşı çıkamayacak kadar yorgundum, yayılıp hemen uyudum. Uykumda kıkırtılar ve bir çığlık duyduğumu hatırlar gibiyim ama emin olacak kadar uyanmadım hiç.

Bir süre sonra uyandım ve iki kadın sesi duyduğumu fark edince kendime geldim, biri Wyoh'nun sıcak kontraltosuydu, öbürü de Fransız aksanlı tatlı, yüksek bir sopranoydu. Wyoh bir şeye gülüp cevapladı, "Pekâlâ Michelle hayatım, seni yakında ararım. İyi geceler, şekerim."

"Tamam. İyi geceler, hayatım."

Wyoh ayağa kalkıp arkasına döndü. "Kız arkadaşın kim?" diye sordum. Luna City'de kimseyi tanımadığını zannediyordum. Hong Kong'u aramış olabilirdi... telefon etmemesi gerektiğine dair uykulu bir his vardı içimde.

"Bu mu? Mike'tı tabii ki. Seni uyandırmak istemezdik."

"Ne?"

"Haa. Michelle aslında. Mike'la bunu tartıştık, hangi cinsiyetten olduğunu yani. İkisi de olabileceğine karar verdi. Yani artık Michelle ve bu da onun sesiydi. İlk seferinde tutturdu da; sesi bir kere bile çatlamadı."

"Çatlamaz tabii; sadece ses birleştiricisini iki oktav kaydırır. Ne yapmaya çalışıyorsun: kişiliğini mi böleceksin?"

"Sadece ses değil; Michelle olduğunda tavrında mutlak bir değişim var. Kişiliğini bölme konusunda endişe etme; hangi kişilik lazımsa onda bolca var. Ayrıca, Mannie, ikimiz için de daha iyi bu. Değiştikten sonra rahatladık ve birbirimizi ezelden beri tanıyormuş gibi kucaklaşıp kız muhabbeti yaptık. Örneğin o aptal resimler artık beni utandırmıyordu; aslında hamileliklerimden bolca bahsettik. Michelle fazla-

sıyla ilgiliydi. O.B.'yi, G.Y.'yi vs. enine boyuna biliyor ama sadece teoride; ve açık gerçekler çok hoşuna gitti. Esasen, Mannie, Michelle'in kadınlığı, Mike'ın erkekliğinden katbekat fazla."

"Ee... sorun olmaz herhalde. Mike'ı ilk aradığım zaman bir kadın çıktığında bana bir şok olacak."

"Öyle olmayacak ama!"

"Ha?"

"Michelle *benim* arkadaşım. Sen aradığında Mike açacak. Yanlış anlaşılmalar olmasın diye bana bir numara verdi – Y ile yazılan 'Michelle'. M, Y, C, H, E, L, L, E ve Y, Y, toplamı on olsun diye."

Saçma olduğunu fark etsem de belli belirsiz bir kıskançlık hissediyordum. Wyoh aniden kıkırdadı. "Bir de bana bir sürü yeni espri anlattı, senin komik bulmayacağın espriler – ve of, nasıl *sert* şeyler biliyor!"

"Mike – ya da kız kardeşi, Michelle – aşağılık bir yaratık. Açalım şu kanepeyi. Yer değiştiririm."

"Otur oturduğun yerde. Kapa çeneni. Dön arkanı. Uyumaya devam et." Çenemi kapadım, arkamı döndüm, uyumaya devam ettim.

Uzun bir süre sonra "evlilik" hissinin farkına vardım, sıcak bir şey sırtıma sokuldu. Uyanmazdım ama hafif hıçkırıklarla ağlıyordu. Dönüp başını kolumun üzerine koydum, konuşmadım. Hıçkırmayı bıraktı; nefesi yavaşladı ve düzene girdi. Uykuma devam ettim.

5

Ölü gibi uyumuş olsak gerek, zira telefonun çalmasına ve ışığının yanıp sönmesine uyandım. Odanın ışıklarını açtım, kalkmaya başladım, sağ kolumun üstünde bir yük gördüm, hafifçe üzerimden attım, uzanıp açtım.

Mike konuştu, "Günaydın, Man. Profesör de la Paz ev numaranla konuşuyor."

"Buraya bağlayabilir misin? 'Sherlock' olarak?"

"Elbette, Man."

"Aramayı bölme. Kapatırken bağla. Nerede o?"

"Buz Adamın Karısı diye bir bardaki umumi bir telefonda, şeyin altında..."

"Biliyorum. Mike, beni bağladığında, hatta kalabilir misin? Kontrol etmeni istiyorum."

"Yapılacaktır."

"Kulak misafiri olabilecek biri var mı? Nefes sesi duyuyor musun?"

"Sesinin yankısız özelliğinden bir sessiz örtüsü altında konuştuğunu çıkarıyorum. Lakin aynı zamanda bir barda başkalarının da mevcut olacağını çıkarıyorum. Duymak ister misin, Man?"

"Ee, olur. Bağla beni. Eğer örtüyü kaldırırsa da haber ver. Sen akıllı bir elemansın, Mike."

"Teşekkürler, Man." Mike beni bağladı; Anne'nin konuştuğunu duydum: "–te söyleyeceğim, Profesör. Manuel evde

olmadığı için çok üzgünüm. Bana verebileceğiniz bir numara yok mu? Size geri dönmeyi çok istiyor; sizden bir numara almam gerektiğine dair çok ısrar etti."

"Çok üzgünüm değerli hanımefendi, ama acilen gitmek zorundayım. Ama bir bakalım, şu an saat 8.15; yapabilirsem sizi tam 9 gibi aramaya çalışacağım."

"Elbette, Profesör." Anne'nin sesinde, kocası olmasa da onayladığı erkekler için –bazen bizim için de– sakladığı bir cıvıltı vardı. Bir an sonra Mike, "Şimdi!" dedi ve ben söze girdim:

"Selam Prof! Duyduğuma göre beni arıyormuşsun. Ben Mannie."

Nefesinin kesildiğini duydum. "Telefonu kapatmış olduğuma yemin edebilirim. Hatta *kapattım*; bozulmuş olsa gerek. Manuel – sesini duymak ne kadar güzel, sevgili oğlum. Eve şimdi mi vardın?"

"Evde değilim."

"Ama... ama öyle olmalısın. Ben..."

"Buna vaktimiz yok, Profesör. Seni duyabilecek kimse var mı?"

"Zannetmiyorum. Bir sessiz kabini kullanıyorum."

"Keşke görebilseydim. Prof, doğum günüm ne zaman?"

Bir an durakladı. Sonra konuştu, "Anladım. Sanırım anladım. 14 Temmuz."

"İkna oldum. Pekâlâ, konuşalım."

"Gerçekten evinden aramıyor musun, Manuel? Neredesin?"

"Bunu şimdi bir kenara bırakalım. Eşime bir kızı sordun. İsmi lazım değil. Neden onu arıyorsun, Profesör?"

"Onu uyarmak istiyorum. Memleketine dönmeye *çalışmamalı*. Tutuklanır."

"Neden öyle düşünüyorsun?"

"Sevgili oğlum! O toplantıdaki herkes büyük tehlike al-

tında. Sen de dahil. Evde olmadığını söylediğini duyduğuma çok mutlu oldum, kafam karışsa da. Şu an eve gitmemelisin. Eğer kalabileceğin güvenli bir yer varsa, bir tatile çıkmak iyi gelecektir. Dün gece, hızla uzaklaşmış olsan da şiddet yaşandığının farkındasındır."

Farkındaydım! Başgardiyan'ın korumalarını öldürmek Otorite Yönetmeliği'ne karşı olmalıydı, en azından eğer ben Başgardiyan olsaydım, pek hoş karşılamazdım. "Teşekkürler Prof; dikkatli olacağım. Kızı görürsem, ona da söylerim."

"Nerede bulacağını bilmiyor musun? Seni onunla çıkarken görmüşler, nerede olduğunu biliyorsun diye çok ümitlenmiştim."

"Profesör, bu ilginin sebebi ne? Dün gece onun tarafında gibi durmuyordun."

"Hayır, hayır, Manuel! O benim yoldaşım. '*Tovariş*' demiyorum, çünkü kibarlık olsun diye değil, gerçekten eski anlamıyla kullanıyorum bu kelimeyi. Bağlayıcılığıyla. O benim *yoldaşım*. Sadece taktik konusunda farklı düşünüyoruz. Amacımızda, sadakatimizde farklı değiliz."

"Anlıyorum. Mesajı teslim edildi say. Ona ulaşacaktır."

"Ah, şahane! Soru sormuyorum... ama umuyorum, hem de nasıl umuyorum ki, tüm bu olanlar bitene kadar onu güvende tutmanın –ama gerçekten güvende tutmanın– bir yolunu bulursun."

Bunun üzerine bir düşündüm. "Bir saniye bekle Prof. Kapatma." Ben telefonu açarken, Wyoh banyoya doğru gitmişti, muhtemelen konuşulanları duymamak için; öyle bir insandı o da.

Kapıyı tıklattım. "Wyoh?"

"Hemen çıkıyorum."

"Tavsiyen lazım."

Kapıyı açtı. "Evet, Mannie?"

"Profesör de la Paz'ın sizin örgütteki yeri nedir? Güvenilir mi? *Sen* güveniyor musun?"

Düşünceli görünüyordu. "Toplantıdaki herkese birinin kefil olmuş olması gerekiyordu. Ama ben onu tanımam."

"Hmm. Onunla ilgili bir hissin var mı?"

"Bana karşı konuşmuş olmasına rağmen sevdim onu. *Sen* onunla ilgili herhangi bir şey biliyor musun?"

"Ah evet, yirmi senedir tanırım. *Ben* güvenirim. Ama *senin* adına bir şey diyemem. Bela – hem o senin alanın, benim değil."

Sıcak bir şekilde gülümsedi. "Mannie, madem sen ona güveniyorsun, ben de en az o kadar güveniyorum."

Telefona geri döndüm. "Profesör, firarda mısın?"

Güldü. "Aynen öyle, Manuel."

"Grand Hotel Raffles diye bir mekân biliyor musun? Lobinin iki kat altında L Odası. İz bırakmadan gelebilir misin, kahvaltı ettin mi, kahvaltıda ne seversin?"

Tekrar güldü. "Manuel, bir öğrenci hocasına senelerinin boşa gitmemiş olduğunu hissettirebilir. Nerede olduğunu biliyorum, sessizce oraya geleceğim, kahve altı yapmadım ve başını okşayamadığım her şeyi yerim."

Wyoh yatakları toplamaya başlamıştı; yardıma gittim. "Kahvaltıda ne istersin?"

"Çay ve tost. Meyve suyu da hoş olur."

"Yetmez."

"Peki... bir haşlanmış yumurta. Ama kahvaltıyı ben öderim."

"İki haşlanmış yumurta, tereyağlı reçelli tost, meyve suyu. Üzerine zar atarız."

"Senin zarların mı, benimkiler mi?"

"Benimkiler. Hile yaparın." Asansöre gidip menüyü istedim, Mutlu Akşamdan Kalmalar diye bir şey gördüm –tüm

porsiyonlar ekstra büyüktü– domates suyu, sahanda yumurta, jambon biftek, kızarmış patates, mısır pastası ve bal, tost, tereyağı, süt, çay veya kahve –iki kişi için 4,50 HKL $– iki kişilik söyledim, üçüncünün varlığını belli etmeye gerek yoktu.

Asansör yemek için öttüğünde derlenip toplanmıştık, oda düzenli ve kahvaltı için hazırdı, Wyoh da siyah giysilerini çıkarıp kırmızıyı giymişti, "çünkü misafir geliyordu". Elbisesini değiştirmesi sohbet sebebi olmuştu. Poz vermiş, gülümsemiş ve "Mannie, bu elbiseden çok memnunum. Bana bu kadar yakışacağını nereden bildin?" diye sormuştu.

"Dâhiyim."

"Öyle olabilirsin hakikaten. Kaça patladı? Sana para vermeliyim."

"İndirimdeydi, elli Otorite sentine inmişti."

Yüzü karardı ve ayaklarını yere vurdu. Çıplak ayaktı, ses çıkarmadı ve yarım metre zıplamasına yol açtı. "İyi inişler!" diledim, o çömez gibi ayağını koyacak yer ararken.

"Manuel O'Kelly! Bir adamdan, hele ki oynaşmadığım birinden pahalı bir elbise kabul edeceğimi zannediyorsan!"

"Rahatça düzeltilir."

"Zampara! Karılarına söylerim!"

"Söyle. Anne hep benim için en kötüsünü düşünür." Asansöre gittim, masayı kurmaya başladım; kapı çaldı. Duyum-görmeyeyum'u kaldırdım. "Kim o?"

"*Gospodin** Smith'e bir mesaj," diye cevapladı çatlak bir ses. "*Gospodin* Bernard O'Smith."

Kilitleri kaldırıp Profesör Bernardo de la Paz'ı içeri aldım. Enkaz halindeydi –pis giysiler, kendisi onlardan da pis, saç bakımsız, bir tarafı felçli ve eli burkulmuş, tek gözünde katarakt filmi– Dip Pasajı'nda uyuyup ucuz barlardan içki ve yumurta turşusu otlanan ihtiyar viranelerin mükemmel bir fotoğrafı gibiydi. Ağzından salya akıyordu.

---

* (Rus.) Bay. –*çn*

Kapıyı kilitler kilitlemez kendine bir çeki düzen verdi, tipinin normale dönmesini sağladı, kollarını lades kemiğinin üzerinde kavuşturdu, Wyoh'yu baştan aşağı süzdü, kimono tarzında hava yutup ıslık çaldı. "Hatırladığımdan bile," dedi, "daha güzel!"

Öfkesinin üzerinden gülümsedi. "Teşekkürler, Profesör. Ama zahmet etmeyin. Burada yoldaşlar dışında kimse yok."

"*Señorita*, siyasetin güzellik takdirime müdahalesine izin verdiğim gün, siyaseti bırakırım. Ama siz çok zarifsiniz." Başını çevirip odaya bakındı.

"Profesör, kanıt aramayı bırak, kart zampara! Geçen akşam siyasetti, *sadece* siyasetti," dedim.

"Bu doğru değil!" Wyoh parladı. "*Saatlerce* mücadele ettim! Ama benim için fazla güçlüydü. Profesör – bu durumlarda parti disiplini ne der? Luna City'de?"

Profesör cık cıklayarak gözlerini devirdi. "Manuel, şaşırdım. Ciddi bir durum, hayatım – genelde yok etmek gerekir. Ancak incelemek lazım. İsteyerek mi geldin buraya?"

"Beni çürükledi."

" 'Sürükledi' olacak, değerli hanım. Dilimizi bozmayalım lütfen. Gösterecek yara iziniz var mı?"

"Yumurtalar soğuyor. Beni kahvaltıdan sonra yok etsek olmuyor mu?" dedim.

"Mükemmel bir düşünce," diye onayladı Profesör. "Manuel, eski hocana kendini daha eli yüzü düzgün hale getirebilmesi için bir litre su verebilir misin?"

"İstediğinin hepsi orada. Dibini tarama, yoksa en küçük domuza verilen kadarını alırsın."

"Teşekkürler, efendim."

Arkaya çekildi; fırçalama ve yıkanma sesleri geliyordu. Wyoh ve ben masayı kurmayı bitirdik. " 'Ayrıca' ", dedim. " 'Bütün gece mücadele ettim.' "

"Hak ettin, bana hakaret ettin."

"Nasıl oluyor o?"

"Bana hakaret etmeyerek, işte öyle oluyor. Beni buraya çürükledikten sonra."

"Hmm. Mike'a bunu analiz ettirmem lazım."

"Michelle olsa anlardı. Mannie, fikrimi değiştirip o jambondan bir parça alabilir miyim?"

"Yarısı senindir, Profesör yarı-vejetaryen." Profesör dışarı çıktı ve olabilecek en şık halinde olmasa da temiz ve düzgündü, saçı taranmıştı, gamzeleri geri gelmişti ve gözünde mutlu bir parıltı vardı – sahte katarakt gitmişti. "Prof, bunu nasıl yapıyorsun?"

"Uzun süren pratikler sayesinde, Manuel; ben siz gençlere kıyasla çok daha uzun süredir bu işin içindeyim. Sadece bir kere, uzun yıllar önce Lima'da –ne tatlı şehirdir– hoş bir günde bunu *düşünmeden* bir gezintiye çıktım... o da beni buraya getirdi. Ne kadar güzel bir masa böyle!"

"Yanıma otur, Profesör," diye davet etti Wyoh. "Onun yanına oturmak istemiyorum. Tecavüzcü."

"Bak," dedim, "önce bir şeyler yiyelim, *sonra* beni yok ederiz. Prof, tabağını doldur ve dün gece ne oldu anlat."

"Programda bir değişiklik teklifinde bulunabilir miyim? Manuel, bir komplocunun hayatı kolay değildir ve ben, daha sen doğmadan evvel yemi siyasetle karıştırmamak gerektiğini öğrendim. Gastrik enzimleri bozar ve yeraltının meslek hastalığı olan ülsere yol açar. Mmm! Balık güzel kokuyor."

"Balık mı?"

"Şu pembe somon," diye cevapladı Profesör, jambonu işaret ederek.

Uzun ve keyifli bir süre sonrasında çay/kahve evresine geçtik. Profesör arkasına yaslandı, iç geçirdi ve konuşmaya başladı, "*Bolşoya spasiba, Gospaja i Gospodin.* Çok teşekkürler, çok güzeldi. Dünyayla bu kadar barışık hissettim mi hiç, hatırlamıyorum. Ha evet! Dün akşam –raporların çoğunu

görmedim, çünkü siz ikiniz takdire şayan bir geri çekilme yaparken, ben kendi canımı kurtardım– uzadım. Tek uzun dalışta kanatlara yetiştim. Kafamı bir bakmak için uzatabildiğimde parti bitmişti, çoğunluk gitmişti ve tüm sarı ceketliler ölmüştü."

(Not: Bunu düzeltmem lazım; sonra daha fazlasını öğrendim. Bela geldiğinde, ben Wyoh'yu kapıdan çıkarmaya çalışırken, Profesör bir tabanca çıkarmış ve insanların kafasının üzerinden ateş ederek, aralarında kükreyen adamın da olduğu arka ana kapıdaki üç korumayı vurmuş. Kaya'ya nasıl silah sokmuş –ya da sonra onu nasıl kurtarmış– bilmiyorum. Ama Prof'un ateş etmesi Shorty'nin emeğiyle beraber durumu değiştirdi; tek sarı ceketli bile canlı çıkamadı. Birkaç kişi yanmış ve dört kişi ölmüştü; ama bıçaklar, eller ve topuklar mevzuyu saniyeler içinde bitirmiş.)

"Belki de, 'biri hariç tümü' demeliyim," diye devam etti Profesör. "Sizin çıktığınız kapıdaki iki kazak, cesur yoldaşımız Shorty Mkrum tarafından ebedi sessizliğe davet edilmişti... ve söylemekten yeis duyuyorum ama Shorty onların karşısında yatıyordu, ölüyordu..."

"Biliyorduk."

"Peki. Şehadet şerbeti. O kapı boşluğundaki bir koruma, suratından yaralanmıştı ama hâlâ hareket ediyordu; ben de onun boynuna Dünya tarafındaki profesyonel çevrelerde İstanbul bükümü denilen bir muamelede bulundum. Arkadaşlarına katılmış oldu. O ana kadar hayatta kalanların çoğu gitmişti. Sadece ben, o akşamki başkanımız Finn Nielsen, 'Ana' diye bilinen, yani kocalarının ona öyle hitap ettiği bir yoldaş. Finn Yoldaş'a danıştım ve tüm kapıları kilitledik. Bu da bize temizlik işini bırakmış oldu. Oranın kulisindeki düzenlemeleri biliyor musunuz?"

"Ben bilmem," dedim. Wyoh kafasını salladı.

"Şölenler için kullanılan bir mutfak ve kiler var. Sanı-

rım Ana ve ailesi kasaplık yapıyor, zira Finn ve ben cesetleri arkaya ne kadar hızlı götürdüysek, onlar da o kadar hızlı bir şekilde imha ettiler. Hızlarını sadece porsiyonları ezip şehrin kanalizasyonuna atma süreci kısıtlıyordu. Manzara beni güçten düşürmüştü, o yüzden vaktimi salonu silerek geçirdim. Giysiler işin zor kısmıydı, özellikle o sözde askeri üniformalar."

"Lazer silahlarını ne yaptınız?"

Profesör bana boş boş baktı. "Silah mı? Olacak iş değil, ortadan kaybolmuş olsalar gerek. Merhum yoldaşlarımızın üzerindeki tüm kişisel eşyaları akrabaları için, kimlik için, duygu için aldık. Eninde sonunda her şey temizlenmişti; Interpol'ü kandıracak bir iş değildi ama nahoş bir şey yaşanmış olduğu ihtimalini düşük gösterecek kadar vardı. Konuştuk, yakın zaman içinde görülmemizin iyi bir şey olmayacağında karar kıldık ve ayrı ayrı çıktık, ben sahnenin üzerinden, altıncı seviyeye çıkan bir basınç kapısı vesilesiyle ayrıldım. Sonra seni aramaya çalıştım, Manuel, zira hem senin, hem de bu değerli hanımefendinin güvenliğine dair endişelerim vardı." Profesör, Wyoh'yu başıyla selamladı. "Hikâyenin sonu. Geceyi sessiz yerlerde geçirdim."

"Prof," dedim, "o korumalar çömezdi, ayaklarının üzerinde zor duruyorlardı. Yoksa kazanamazdık."

"Doğru olabilir," diye onayladı. "Ama öyle olmasalardı bile, sonuç aynı olurdu."

"Nasıl? Silahlılardı."

"Evlat, sen hiçbir boksör köpek gördün mü? Sanmam – Luna'da o kadar büyük bir köpek yoktur. Boksör, özel bir seçimin sonucudur. Nazik ve zekidir, ama durumlar gerektirdiğinde anında ölümcül bir katile dönüşür.

"Burada daha da ilginç bir yaratık üredi. Terra'da, terbiye ve dayanışma konusunda Luna'da olduğu kadar yüksek standartlara sahip hiçbir şehir bulamazsın. Kıyasladığımız-

da, Terra şehirleri –büyük olanların çoğunu bilirim– barbardır. Ancak bir Aykırı, bir boksör köpeği kadar ölümcüldür. Manuel, dokuz korumanın, ne kadar silahlı olurlarsa olsunlar, öyle bir ekibe karşı hiçbir şansı yoktu. Patronumuz kötü değerlendirme yaptı."

"Ee. Bir sabah gazetesi okudun mu, Profesör? Ya da bir video yayını izledin mi?"

"İkincisi, evet."

"Dün gece son haberlerde hiçbir şey yoktu."

"Bu sabah da."

"Tuhaf," dedim.

"Bunun nesi tuhaf?" diye sordu Wyoh. "*Biz* konuşmayız – ve Luna'daki her gazetenin önemli yerlerinde yoldaşlarımız var."

Profesör kafasını salladı. "Hayır, tatlım. O kadar basit değil. Sansür. Gazetelerimizde kopya nasıl oluyor, biliyor musun?"

"Tam olarak değil. Makinelerle yapılıyor."

"Profesör'ün demek istediği şu," dedim ona. "Haberler, editör ofislerinde yazılıyor. Ardından, Otorite Kompleksi'ndeki ana bilgisayar tarafından yönetilen kiralık bir hizmet" –'Mike' yerine 'ana bilgisayar'ı fark edeceğini umuyordum– "baskıları orada telefon hattı vasıtasıyla kopyalıyor. Bu kayıtlar bir bilgisayar bölümünün içine aktarılıyor; o bölüm de okuyor, kopyalıyor ve birkaç noktada gazeteyi basıyor. Daily Lunatic'in Novylen nüshası, reklam ve yerel haberlerdeki değişikliklerle Novylen'de basılıyor, bilgisayar da standart semboller üzerinden değişiklik yapıyor, nasıl yapılacağının söylenmesi gerekmiyor. Profesörün demeye çalıştığı şu; Otorite Kompleksi'ndeki baskıya, Başgardiyan müdahale edebilir. Tüm haber hizmetleri için geçerli bu, hem Luna'ya gelen hem de Luna'dan gidenler için – hepsinin yolu bilgisayar odasından geçiyor."

"Demek istediğim," diye devam etti Prof, "Başgardiyan

haberi yok etmiş *olabilir*. Yapıp yapmadığının bir önemi yok. Veya -beni doğrula Manuel; makinelerden pek anlamadığını biliyorsun- sıfırdan bir haber de yerleştirebilir, gazete ofislerinde ne kadar yoldaşımız olursa olsun."

"Doğru," diyerek katıldım ona. "Kompleks'te her şey eklenebilir, kesilebilir ya da değiştirilebilir."

"Ve bu da *señorita*, Davamızın zayıflığı. İletişim. Bu kiralık katiller mühim değillerdi ama esas önemli olan şey, haberin verilip verilmeyeceğinin kararının bize değil, Başgardiyan'a bağlı olmasıydı. Bir devrimci için, iletişim *sine qua non*'dur."*

Wyoh bana baktı. Sinirlerinin bozulmaya başladığını görebiliyordum. O yüzden konuyu değiştirdim. "Prof, neden cesetleri imha ettiniz? İğrenç bir iş olmasının yanı sıra, tehlikeliydi. Başgardiyan'ın kaç koruması var bilmiyorum ama siz bunu yaparken daha fazlası gelebilirdi."

"İnan bana evlat, bundan korktuk. Ama neredeyse tamamen işe yaramaz olmama rağmen, bu benim fikrimdi, diğerlerini ikna etmem gerekiyordu. Ah, esas fikrim değildi ama maziyi hatırlamak, tarihi bir ilkedir."

"*Ne* ilkesi?"

"*Dehşet!* Bir insan bilinen bir tehlikeyle yüzleşebilir. Ancak onu bilinmeyen korkutur. O ispiyoncuları, arkadaşlarının yüreklerine korku salmak için, dişlerine tırnaklarına kadar yok ettik. Başgardiyan'ın kaç tane hazır elemanı vardır ben de bilmiyorum ama bugün daha az hazır olduklarını sana garanti edebilirim. Arkadaşları kolay bir görev için yola çıktılar. Geriye *hiçbir şey* dönmedi."

Wyoh ürperdi. "Beni de korkutuyor. Bir daha mahallelere girmek için eskisi kadar heyecan duymazlar. Ama Profesör, Başgardiyan'ın kaç koruması olduğunu bilmediğinizi söylediniz. Örgüt biliyor. 27. Eğer 9'u öldüyse, 18 kalmış demektir. Belki bir ayaklanma vakti gelmiştir. Değil mi?"

---

* (Lat.) Olmazsa olmaz. -*çn*

"Hayır," diyerek ben cevapladım.

"Neden olmasın, Mannie? Bir daha asla bu kadar zayıf olmayacaklar."

"Yeterince zayıf değiller. Dokuzunu öldürdük, çünkü bizim olduğumuz yere girecek kadar aptallardı. Ama eğer Başgardiyan etrafında korumalarla evinde kalırsa... eh, dün gece yeterince omuz omuza gürültüsü oldu." Prof'a döndüm. "Yine de ben hâlâ Başgardiyan'da artık sadece 18 tane kaldığı gerçeğiyle –eğer gerçekse– ilgileniyorum. Wyoh'nun Hong Kong'a, benim de eve dönmemem gerektiğini söylemiştin. Ama sadece 18 tane kaldıysa, ne kadar tehlikeli olduğunu merak ediyorum. İleride, takviye geldiğinde; ama şimdi, L-City'nin dört ana çıkışı, artı bir sürü küçük çıkışı var. Kaç tanesini koruyabilirler? Wyoh'nun Batı Metrosu'na gidip b-takımını alıp çıkmasını engelleyen şey ne?"

"Yapabilir," diye kabul etti Prof.

"Sanırım yapmalıyım," dedi Wyoh. "Burada sonsuza dek kalamam. Eğer saklanmam gerekiyorsa, bunu Hong Kong'da daha iyi yaparım, oradaki insanları tanıyorum."

"Yakalanmadan kaçma ihtimalin var, hayatım. Ben sanmıyorum. Dün gece Batı Metro İstasyonu'nda iki sarı ceketli vardı; ben gördüm. Şu an orada olmayabilirler. Olmadıklarını varsayalım. İstasyona gidersin – belki kılık değiştirerek. B-takımını alıp Beluthihatchie'ye giden kapsüle binersin. Endsville'e giden otobüse binmek için yukarı çıkarken, tutuklanırsın. İletişim. İstasyona bir sarı ceketli dikmeye gerek yok; seni birinin görmesi yeterli. Bir telefon gerisini halleder."

"Ama kılık değiştirmiş olduğumu varsaydın."

"Boyun kamufle edilemez ve basınç takımın gözetim altında olacaktır. Başgardiyan'la bağlantılı olduğundan şüphe edilmeyen biri tarafından. Muhtemelen bir yoldaş tarafından." Profesörün gamzeleri ortaya çıktı. "Komploların so-

runu, içten içe çürümeleridir. Sayı dört bile olsa, içlerinden birinin casus olma ihtimali, olmama ihtimaliyle aynıdır."

"Kulağa umutsuz gibi gelmesini sağlıyorsun," dedi Wyoh suratsızca.

"Hiç de değil, şekerim. Binde bir, belki."

"İnanamıyorum. *İnanmıyorum!* Yani, aktif olduğum seneler boyunca yüzlerce üye kazandık! Tüm ana şehirlerde örgütlerimiz var. Halk bizimle beraber."

Prof başını salladı. "Her yeni üyeyle ihanete uğrama ihtimaliniz daha da arttı. Wyoming canım, devrimler kitleleri kaydettirmekle kazanılmaz. Devrim, çok az kişinin uygulayabilecek kadar yetkin olduğu bir bilimdir. Doğru örgütlenmeye ve hepsinden önce, iletişime bağlıdır. Sonra, tarihteki uygun bir anda, saldırırlar. Doğru bir şekilde örgütlenilmiş ve zamanlaması iyi ayarlanmışsa, kansız bir darbe olur. Dikkatsizce veya zamanından önce yapılırsa sonucu iç savaş, çete

şiddeti, katliamlar ve terör olur. Şu ana kadar acemice yürütüldüğünü söylediğimde beni affedersin diye umuyorum."

Wyoh afallamış görünüyordu. " 'Doğru örgütlenme' ile neyi kastediyorsun?"

"İşlevsel örgütlenme. Bir insan elektrik motorunu nasıl tasarlar? Sırf elinde var diye, bir küveti ona bağlar mısın? Bir buket çiçek işe yarar mı? Ya bir avuç taş? Hayır, sadece amacına yönelik unsurları kullanır ve gerekenden daha uzun yapmazdın – ve güvenlik faktörlerini de dahil ederdin. İşlev, tasarımı kontrol eder.

"Devrimde de durum aynıdır. Örgüt gerekenden daha büyük olmamalı – *asla* sadece katılmak istiyor diye birini üye yapma. Fikirlerini paylaşan başka birinin daha olmasının mutluluğu için de kimseyi ikna etme. Zamanı geldiğinde paylaşacaktır... ya da tarihteki ânı yanlış değerlendirmişsindir. Ah, eğitimsel bir örgüt olacaktır ama ayrı olmalıdır; propaganda temel yapının bir parçası değildir.

"Temel yapıya gelince, devrim bir komplo olarak başlar; dolayısıyla yapı küçük, gizli ve ihanet sonucunda en az hasarı görecek şekilde düzenlenmelidir – zira *her zaman* ihanet edilir. Çözümlerden biri hücre sistemidir, şu ana kadar da daha iyisi icat edilmedi.

"En uygun hücre boyutuna dair çok teori üretildi. Bence tarih bize üç kişilik hücrenin en iyisi olduğunu gösteriyor – üçten fazlası bırak ne zaman saldırılacağı; ne zaman yemek yeneceğinde bile anlaşamıyor. Manuel, sen geniş bir aileden geliyorsun; ne zaman yemek yeneceğine dair oylama yapıyor musunuz?"

"Bog, hayır! Anne karar veriyor."

"Ah." Prof çantasından bir not defteri çıkardı ve çiziktirmeye başladı. "Burada üçlü hücreler ağacı var. Eğer Luna'yı ele geçirmeyi planlıyor olsaydım, biz üçümüzden başlardım. Biri başkan olurdu. Oylama yapmazdık; seçim bariz olurdu – aksi halde doğru üçlü olmadığımız ortaya çıkardı. Sonraki dokuz kişiyi, üç hücreyi tanırdık... ama her hücre bizden sadece birini tanırdı."

"Bilgisayar şemasına benziyor; üç terimli mantığa."

"Öyle mi gerçekten? Bir sonraki seviyede iki tane bağlama yöntemi var: Bu yoldaş, ikinci seviye, kendi hücre liderini tanıyor, iki hücre arkadaşını tanıyor ve üçüncü seviyede kendi alt hücresindeki üç kişiyi tanıyor; hücre arkadaşlarının alt hücrelerini tanıyabilir de tanımayabilir de. Bir yöntem güvenliği ikiye katlar, öbürü, eğer güvenlik aşılmışsa, onarım hızını. Hücre arkadaşlarının alt hücrelerini *tanımıyor* diyelim – Manuel, kaç kişiye ihanet edebilir? Etmez deme; bugün *her* insanın beynini yıkayabiliyorlar, sonra da kolalayıp, ütüleyip, kullanıyorlar. Kaç kişiyi?"

"Altı," diye cevapladım. "Patronu, iki hücre arkadaşı, alt hücredeki üçü."

"Yedi," diye düzeltti Prof, "kendine de ihanet ediyor. Bu

da üç seviyede tamir edilecek yedi kırık bağlantı demek. Nasıl?"

"Nasıl olabileceğini anlamıyorum," diye karşı çıktı Wyoh. "Onları o kadar ayırmışsın ki, parçalanıyorlar."

"Manuel? Öğrenci için bir alıştırma."

"Şimdi... buradaki elemanların üç seviye yukarıya mesaj göndermek için bir yolu olmalı. *Kime* olduğunu bilmeleri gerekmiyor, sadece *nereye* olduğunu bilmeleri lazım."

"Kesinlikle!"

"Ama Prof," diye devam ettim, "ayarlamanın daha iyi bir yolu var."

"Cidden mi? Çoğu devrimci teorisyen bunun üzerine kafa patlattı, Manuel. Onlara o kadar güveniyorum ki sana bir bahis önereceğim – bire on diyelim."

"Paranı almam lazım. Aynı hücreleri al, açık üçgen piramitleriyle düzenle. Köşelerin ortak olduğu yerde, her eleman yan hücreden birini tanır; ona nasıl mesaj ileteceğini bilir, ihtiyacı olan tek şey bu. İletişim asla kesilmez çünkü yukarı ve aşağı gittiği gibi yanlamasına da ilerler. Sinirsel bir ağ gibi bir şey. Bu yüzden bir adamın kafasında bir delik açıp beyninin bir parçasını alabilir ve düşünme yetisine pek zarar vermeyebilirsin. Aşırı kapasite, mesajlar hat değiştirir. Yok edileni kaybetmiş olur, ama işlemeye devam eder."

"Manuel," dedi Prof, şüpheli bir şekilde, "bir resmini çizebilir misin? *Kulağa* iyi geliyor ama geleneksel doktrine o kadar ters ki, görmem lazım."

"Ee... stereo teknik resim makinesiyle daha iyi çizerim. Deneyeyim." (yüz yirmi bir piramidi, beş seviyeli açık bir piramit olarak, ilişkileri gösterecek açıklıkta çiziktirmeyi kolay zanneden herkesi denemeye davet ediyorum!)

Nihayet şöyle dedim, "Temel taslağa bak. Her üçgenin her tepe noktası kendini sıfır, bir veya iki diğer üçgenle paylaşıyor. Biriyle paylaştığında, bu onun bağlantısı, tek yöne

veya ikisine de ama çok yedekli bir iletişim ağı için bir adet yeter. Köşelerde, paylaşımın sıfır olduğu yerlerde, direkt bir sonraki köşeye atlıyor. Paylaşımın çift olduğu yerlerde, seçim yine soldan sağa dönüyor.

"Şimdi bunu insanlarla düşünelim. Dördüncü seviyeyi alalım, dördün D'si. Bu tepe noktası yoldaş Dan. Hayır, üç iletişim seviyesinin devre dışı kaldığı durumu göstermek için bir seviye daha inelim -elli'nin E'si- ve Egbert yoldaşı seçelim.

"Egbert, Donald'ın altında çalışıyor, hücre arkadaşları Edward ve Elmer, altında da üç kişi var; Frank, Fred ve Tafso... yalnız Ezra'ya nasıl mesaj göndereceğini kendi seviyesinde biliyor ama kendi hücresinde bilmiyor. Ezra'nın adını, yüzünü, adresini, hiçbir şeyini bilmiyor ama acil bir durumda Ezra'ya ulaşmak için bir yolu var, muhtemelen telefon numarası.

"Şimdi nasıl işlediğine bakın. Casimir, üçüncü seviyede, hücresindeki Charlie ve Cox'a ihanet ediyor. Üzerinde Baker var, alt hücresinde de Donald, Dan ve Dick; bu da Egbert, Edward, Elmer'ı ve onların altındaki herkesi soyutluyor.

"Üçü de bunu rapor ediyor -yedeklilik, her iletişim sistemi için elzem- ama Egbert'in yardım çağrısını takip ediyor. O Ezra'yı arıyor. Ama Ezra, Charlie'nin altında ve o da soyutlanmış. Fark etmez, Ezra iki mesajı da *kendi* güvenlik bağlantısı olan Edmund'la iletiyor. Kötü bir şans sonucunda Edmund Cox'un altında, dolayısıyla o da yanlamasına, Enwright vesilesiyle iletiyor... bu da onu söndürülmüş yoldan kurtarıp yukarıya, Dover, Chambers ve Beeswax üzerinden Adam'a, ana ofise ulaştırıyor... o da piramidin öbür tarafından aşağıya doğru cevaplıyor, elli'nin E'si seviyesinde yanlamasına iletimle Esther'den Egbert'e ve oradan Ezra ile Edmund'a gidiyor. Bu iki mesaj, aşağı ve yukarı, sadece anında iletilmiyor, ayrıca iletildiği *yolla*, ana ofise tam ola-

rak ne kadar hasar yaşandığını ve nerede yaşandığını belirtiyor. Örgüt, fonksiyonuna devam etmekle kalmıyor, ayrıca kendini bir an önce tamir etmeye başlıyor."

Wyoh çizgilerin planını çizerek kendini bunun işe yarayacağına ikna ediyordu ki yarardı da, "aptal" devresiydi bu. Mike'ın birkaç milisaniye üzerinde çalışmasına izin verirsek muhtemelen daha iyi, daha güvenli ve daha hatasız bir bağlantı şeması oluştururdu. Ve muhtemelen –kesinlikle– güzergâhları hızlandırırken ihaneti önleyecek yollar üretirdi. Ama ben bir bilgisayar değilim.

Profesör yüzünde boş bir ifadeyle bakıyordu. "Sorun ne?" dedim. "İşe yarar; bu benim olayım."

"Manuel evl– affedersin: *Señor* O'Kelly... bu devrime öncülük eder misiniz?"

"*Ben mi?* Yüce Boy, *nyet!* Ben bir kayıp dava şehidi değilim. Sadece devrelerden bahsediyorum."

Wyoh başını kaldırdı. "Mannie," dedi sakince, "sen seçildin. Karar verilmiştir."

6

Nah verilmiştir.

Prof söze girdi. "Manuel, acele karar verme. İşte buradayız, üçümüz, mükemmel rakam, farklı farklı yeteneklerimiz ve tecrübelerimizle. Güzellik, yaş ve olgun erkek dürtüsü..."

"Benim dürtüm falan yok!"

"Lütfen, Manuel. Karar vermeye yeltenmeden önce en geniş terimlerle bir düşünelim. Bunu kolaylaştırmak için, bu hostelin deposunda içecek var mı diye sorabilir miyim? Ticaret akışına ekleyebileceğim birkaç florinim var."

Bir saattir duyduğum en mantıklı laftı. "Stolichnaya votka?"

"Mantıklı bir seçim." Kesesine uzandı.

"Külahıma anlat," dedim ve bir litre ile artı buz söyledim. Aşağı geldi; kahvaltıdaki domates suyuydu.

"Şimdi," dedim, kadeh kaldırdıktan sonra, "Prof, bayrak yarışıyla ilgili ne diyorsun? Yankees'in tekrar yapamayacağına dair bahse girer misin?"

"Manuel, siyasi felsefen nedir?"

"Şu Milwaukeeli yeni çocuğu düşününce yatırım yapasım var."

"Bazen kişiye anlatman gerekmese de, Sokratesçi sorgulama gereğince, nerede ve niçin durduğunu bilir."

"Sahaya karşı onları desteklerim, üçe iki."

"*Ne?* Seni genç aptal! Ne kadar?"

"300. Hong Kong."

"Anlaştık. Mesela, hangi şartlar altında devlet kendi refahını haklı olarak bir vatandaşınkinin üzerinde tutabilir?"

"Mannie," diye sordu Wyoh, "daha fazla keriz paran var mı? Phillies'i severim."

Onu bir süzdüm. "Sen neyi masaya koymayı düşünüyordun tam olarak?"

"Cehenneme git! Tecavüzcü."

"Prof, benim gördüğüm kadarıyla, devletin kendi refahını benimkinin üzerinde tutmasını meşrulaştırabildiği *hiçbir* koşul yok."

"Güzel. Bir başlangıç noktamız var."

"Mannie," dedi Wyoh, "bu çok benmerkezci bir değerlendirme."

"Ben çok benmerkezci bir insanım."

"Saçmalık. Kim kurtardı beni? Beni, bir yabancıyı. Ve istifade etmeye çalışmadı. Profesör, espri yapıyordum. Mannie mükemmel bir şövalyeydi."

"*Sans peur et sans reproche.** Biliyordum, onu senelerdir tanırım. Bu da belirttiği değerlendirmeyle tutarsız değil."

"Ah, ama öyle! Bu gidişle değil, fakat amaçladığımız ideale göre öyle. Mannie, 'Devlet' zaten Luna. Henüz bağımsız olmasa ve biz başka yerlerin vatandaşlığını taşısak da. Ama *ben* Luna Devleti'nin bir parçasıyım, senin ailen de öyle. Ailen için ölür müydün?"

"İki soru birbiriyle alakasız."

"Ama öyleler! Demeye çalıştığım şey o."

"*Nyet*. Ailemi tanıyorum, çok uzun süre önce seçildim."

"Sevgili Bayan, Manuel'i savunmak durumundayım. Belirtemiyor olsa dahi doğru bir değerlendirmede bulundu. Şunu sorabilir miyim? Hangi koşullar altında, bir üyesi tek başına yaptığında ahlaksızlık olan şey grupça yapıldığında ahlaka uygundur?"

---

* (Fr.) Korkusuzca ve suçsuzca. –*çn*

"Ee... bu tuzak bir soru."

"*Kilit* soru, azizim Wyoming. Hükümet denen ikilemin tam olarak köküne darbe vuran radikal bir soru. Dürüstçe cevap veren ve *tüm* sonuçlarına katlanan her kimse nerede durduğunu ve de ne için öleceğini bilir."

Wyoh kaşlarını çattı. " 'Grubun bir üyesi için ahlaksızca,' " dedi. "Profesör... *sizin* siyasi ilkeleriniz neler?"

"Öncelikle seninkini sorabilir miyim? Eğer belirtebileceksen?"

"Elbette belirtebilirim! Ben bir Beşinci Enternasyonalistim, Örgütün çoğu öyle. Ah, bizim yolumuzda ilerleyen kimseyi dışlamıyoruz; birleşik bir cephe burası. Komünistler var, Dördüncüler var, Angudiler var, Toplumcular var, Tek-Vergiciler var, aklınıza ne gelirse. Ama ben Marksist değilim; biz Beşincilerin pratik bir programı var. Özel gerektiğinde özel, genel gerektiğinde genel ve koşulların durumları değiştirdiğinin kabul edilmesi. Doktrinci bir şey yok."

"İdam cezası?"

"Ne için?"

"Diyelim ki ihanet. Luna'ya karşı, Luna özgürleştirildikten sonra."

"Nasıl bir ihanet? Koşulları bilmediğim sürece karar veremem."

"Ben de, sevgili Wyoming. Ama bazı koşullar altında idam cezasına inanıyorum... şöyle bir farkla birlikte. Ben bir mahkemeye sormazdım; kendim yargılar, mahkûm eder, infaz eder ve sorumluluğunu tamamen üstlenirdim."

"Ama... Profesör, sizin siyasi inançlarınız *neler*?"

"Ben bir rasyonal anarşistim."

"O hizipten haberim yok. Bireysel anarşist, anarko komünist, Hristiyan anarşist, felsefi anarşist, sendikalist, özgürlükçü – onları biliyorum. Ama bu ne? Randit mi?"

"Bir Randitle anlaşabilirim. Bir rasyonal anarşist 'devlet',

'toplum' ve 'hükümet' gibi kavramların, kendinden sorumlu bireylerin hareketlerinde fiziksel olarak örneklenmediği sürece, var olmadıklarına inanır. Suçu birine atmanın, suçu paylaşmanın, suçu dağıtmanın imkânsız olduğuna inanır... zira suç, suçluluk, sorumluluk sadece insanların içinde yaşanan ve *başka hiçbir yerde* olmayan durumlardır. Ancak rasyonal olduğu için, tüm bireylerin kendi tespitini kabul etmediğini bilir, dolayısıyla kusurlu bir dünyada mükemmel olarak yaşamaya çalışır... çabasının mükemmeliyetten uzak olduğunu, lakin kendini tanıma ya da kendini hüsrana uğratma gibi şeylerden yılmadığının farkında olarak."

"Aynen öyle!" dedim. " 'Mükemmeliyetten uzak.' Hayatım boyunca amaçladığım şey."

"Amacına ulaştın," dedi Wyoh. "Profesör, sözleriniz kulağa hoş geliyor ama içlerinde bir kaypaklık var. Bireylerin elinde çok fazla güç... eminim ki... mesela, H-füzelerinin – tek bir sorumsuz kişi tarafından kontrol edilmesini istemezsiniz?"

"Demek istediğim şu; bir kişi *sorumludur*. Her zaman. Eğer H-bombaları varsa –ki varlar– onları kontrol eden *biri* vardır. Ahlak açısından *'devlet' diye bir şey yoktur*. Sadece insanlar vardır. Bireyler. Her biri kendi hareketinden mesul."

"İçkisini tazelemek isteyen var mı?" diye sordum.

Alkolü siyasi bir tartışma kadar hızlı tüketen başka bir şey yoktur. Bir şişe daha sipariş ettim.

Bir tarafı tutmuyordum. 'Otoritenin Demir Topuğunun altında ezilirken' de memnuniyetsiz değildim. Otorite'yi kazıklıyor ve geri kalan zamanlarda üzerine düşünmüyordum. Otorite'den kurtulmayı düşünmüyordum; imkânsızdı. Kendi yoluma gider, kendi işime bakar, zahmet etmezdim...

Doğru, o zamanlar lükslerim yoktu; Dünya tarafının standartlarına göre yoksulduk. Bir şey ithal edilecektiyse, genelde onsuz idare ederdik; tüm Luna'da tek bir elektrikli kapı olduğunu sanmıyorum. B-takımları bile Terra'dan getirtilirdi

ta ki zeki bir Çinli ben doğmadan evvel daha iyi ve daha basit 'maymun kopyalar' yapmayı keşfedene kadar. (İki Çinliyi karanlık bölgelerden birine atsak birbirlerine taş satıp zengin olur, bir yandan da on iki çocuk yetiştirebilirlerdi. Sonra bir Hintli onlardan toptan aldığı malzemeleri perakendeden satardı; maliyetinin altına, dev kârla. Yolumuzu bulurduk.)

O lüksleri Dünya tarafında görmüştüm. Katlandıkları şeylere değmezdi. Ağır yerçekiminden bahsetmiyorum, bu onları rahatsız etmiyor; saçmalıkları diyorum. Habire *kukai moa.** Eğer bir Dünya şehrindeki tavuk gübresi Luna'ya gönderilecek olsa, bir asır boyunca gübre sorunumuz olmazdı. Onu yap. Bunu yapma. Sıraya geç. Vergi makbuzu nerede? Form doldur. Ruhsatını göreyim. Altı kopya gönder. Sadece çıkış. Sola dönme. Sağa dönme. Ceza ödemek için sıraya gir. Geri al ve damgalat. Geber; ama önce iznini al.

Wyoh, tüm cevaplara sahip olduğu inancıyla Prof'u inatla zorluyordu. Ama Prof cevaplardan çok sorularla ilgiliydi, bu da onu şaşırtıyordu. En sonunda, "Profesör, seni anlayamıyorum. Buna 'hükümet' demende ısrarcı değilim, sadece herkese eşit özgürlük sağlamak için hangi kuralların gerekli olduğunu düşündüğünü söylemeni istiyorum," dedi.

"Sevgili bayan, sizin kurallarınızı memnuniyetle kabul ederim."

"Ama *hiçbir* kuralı istemiyor gibi duruyorsun!"

"Doğru. Ama *sizin kendi* özgürlüğünüz için gerekli olduğunu düşündüğünüz her kuralı kabul ederim. *Ben* özgürüm, etrafım hangi kurallarla sarılı olursa olsun. Eğer onları katlanılabilir bulursam, katlanırım; eğer fazla iğrenç bulursam, çiğnerim. Özgürüm, çünkü yaptığım her şey için ahlaken *sadece benim* sorumlu olduğunu biliyorum."

"Çoğunluğun gerekli olduğunu düşündüğü bir kanuna uymaz mıydın?"

---

* (Hawaii dili) Tavuk boku. -*çn*

"Bana hangi kanun olduğunu söyle sevgili bayan, ben de uyup uymayacağımı söyleyeyim."

"Kıvırdın. Ne zaman genel bir ilkeden bahsetsem kıvırıyorsun."

Prof ellerini göğsünde kavuşturdu. "Beni affet. İnan bana, güzel Wyoming, seni memnun etmek için can atıyorum. Sizin yolunuzda ilerleyen herkesle cepheyi birleştirme isteğinden bahsetmiştin. Otoritenin Luna'dan atıldığını görmeyi istemem... ve bu amaç uğruna ölmeyi göze almam yeterli mi?"

Wyoh gülümsedi. "Kesinlikle!" Kaburgalarını yumrukladı –nazikçe– sonra kolunu omzuna dolayıp yanağından öptü. "Yoldaş! Haydi işimizin başına dönelim!"

"Şerefe!" dedim. "Hadi Başgardiyan'ı buluverek de yok ediverek!" İyi bir fikir gibi duruyordu; kısa bir gece geçirmiştim ve normalde pek içki içmem.

Prof kadehlerimizi doldurdu, kendininkini kaldırdı ve büyük bir onurla ilan etti: "Yoldaşlar... *Devrimi ilan ediyoruz!*"

Bu ikimizi de etkiledi. Fakat Profesör yerine oturup konuşurken ayılmıştım, "Özgür Luna'nın Olağanüstü Komitesi oturum halinde. Eylem planlamalıyız."

"Dur, Prof! *Ben* hiçbir şeye onay vermedim. Bu 'Eylem' mevzusu da nedir?" dedim.

"Artık Otorite'yi devireceğiz," dedi tatlılıkla.

"*Nasıl?* Taş mı atacağız?"

"Üzerinde çalışacağız. Bu henüz planlama safhası."

"Prof, beni tanıyorsun. Eğer Otorite'yi def etmek satın alabileceğimiz bir şey olsaydı, bedeli kafama takmazdım," dedim.

" '...hayatlarımız, varlıklarımız ve kutsal onurumuz.' "

"Ne?"

"Bir zamanlar ödenmiş bir bedel."

"Peki – ben o kadar yükseğe çıkardım. Ama bahis oynadığımda kazanma şansına sahip olmak isterim. Dün Wyoh'ya olasılıksızlıklara karşı olmadığımı söyledim..."

" 'Bire on' dedin Mannie."

"*Da,* Wyoh. Bana bu oranı göster, markalarımı ortaya koyayım. *Gösterebilir* misin?"

"Hayır, Manuel, gösteremem."

"O zaman ne zırvalıyoruz? *Hiçbir* ihtimal göremiyorum."

"Ben de, Manuel. Ama duruma farklı yaklaşıyoruz. Devrim, ulaşmayı hedeflediğim bir amaçtan çok, peşinde koştuğum bir sanat. Bir keder kaynağı da değil; kaybedilmiş bir dava, ruhen en az bir zafer kadar tatmin edici olabilir."

"Ben yokum. Kusura bakma."

"Mannie," dedi Wyoh bir anda, "Mike'a sor."

Ona baktım. "Ciddi misin?"

"Çok ciddiyim. Eğer ihtimalleri hesaplayabilecek biri varsa, o da Mike olsa gerek. Sence de öyle değil mi?"

"Ee. Mümkün."

"Müsaadenizle sorayım," diye lafa girdi Prof, "kim bu Mike?"

Omuz silktim. "Hiç kimsenin teki."

"Mike, Mannie'nin en iyi arkadaşı. İhtimal hesaplama konusunda çok iyidir."

"Bir bahisçi mi? Canım, eğer dördüncü bir kişi dahil edersek hücre ilkemizi ihlal etmiş oluruz."

"Öyle olması için bir sebep görmüyorum," diye cevapladı Wyoh. "Mike, Mannie'nin öncülük edeceği bir hücrenin bir parçası olabilir."

"Mmmmm... doğru. İtirazımı geri çekiyorum. Güvenli midir? Kefil olur musun? Ya da sen, Manuel?"

"Aldatıcıdır, toydur, eşek şakalarını sever, siyasetle ilgilenmez," dedim.

"Mannie, Mike'a bunu söyleyeceğim. Profesör, hiç de öyle

biri değil ve ona ihtiyacımız var. Ee, hatta o bizim başkanımız olabilir, biz üçümüz de altındaki hücre oluruz. Yürütme hücresi."

"Wyoh, sen yeterince oksijen alıyor musun?"

"Gayet iyiyim, senin gibi kana kana içmiyorum. *Düşün*, Mannie. Hayal gücünü kullan."

"İtiraf etmeliyim ki," dedi Prof, "bu çelişen raporları çok çelişkili buluyorum."

"Mannie?"

"Off, lanet olsun." Böylece ona aramızda kalması şartıyla Mike'la ilgili her şeyi anlattım, nasıl uyandığını, adını aldığını, Wyoh'la tanıştığını. Prof bilinçli bir bilgisayar fikrini, benim ilk gördüğümde kar fikrini kabul ettiğimden daha kolay kabullendi. Sadece başını sallayıp, "Devam et," dedi.

Ama bir anda, "Bu Başgardiyan'ın kendi bilgisayarı mı? Neden Başgardiyan'ı toplantılarımıza çağırıp işi bitirmiyoruz?" dedi.

Ona güven vermeye çalıştık. En sonunda, "Şöyle düşünün. Mike kendinin adamı, tıpkı sizin gibi. Ona rasyonal anarşist diyebilirsiniz, çünkü rasyonal ve hiçbir hükümete bir sadakat hissetmiyor," dedim.

"Eğer bu makine sahiplerine sadık değilse, sana neden sadık olsun?"

"Bir his. Nasıl yapacağımı bildiğim için Mike'a iyi davranıyorum, o da bana aynı şekilde davranıyor." Mike'ın beni korumak için aldığı önlemlerden bahsettim. "Biri telefonu güvenceye almakta, biri de onunla konuştuğum ya da onda depoladığım şeyleri geri almakta kullanılacak sinyallere sahip olmayan herhangi birine beni ele *verebileceğinden* bile emin değilim; makineler insanlar gibi düşünmüyor. Ama beni ele vermek *istemeyeceğinden* tamamen eminim... birileri o sinyalleri ele geçirse bile muhtemelen beni koruyabilir."

"Mannie," diye önerdi Wyoh, "neden onu aramıyorsun?

Profesör de la Paz onunla konuşunca niye Mike'a güvendiğimizi anlayacaktır. Profesör, ondan emin olmadığınız sürece Mike'a hiçbir sırdan bahsetmek zorunda değiliz."

"Bunda bir zarar görmüyorum."

"Aslında," diye itiraf ettim, "ben ona bazı sırları verdim bile." Dün geceki toplantıyı kaydettiğimden ve nasıl ayıkladığımdan bahsettim.

Prof sıkıntılı, Wyoh ise endişeliydi. "Kesin şunu!" dedim. "Benden başka kimse geri alma sinyalini bilmiyor. Wyoh, Mike senin fotoğrafların konusunda nasıldı biliyorsun; onları kilitlemeyi teklif etmeme rağmen *bana* bile vermedi. Ama ikiniz titremeyi bırakırsanız onu arayacağım, kimsenin o kaydı almadığından *emin* olacağım ve silmesini söyleyeceğim; o zaman sonsuza dek gitmiş olacak, bilgisayar hafızası ya hep ya hiçtir. Hatta daha iyisini yapalım. Mike'ı arayıp kaydı tekrar makinenin içine çalmasını söyleyeyim, bir yandan da belleği silsin. Tatava yok."

"Uğraşma," dedi Wyoh. "Profesör, ben Mike'a *güveniyorum*, siz de güveneceksiniz."

"Bir daha düşününce," diye itiraf etti Prof, "dün geceki toplantının kaydedilmesinde pek bir tehlike görmüyorum. O kadar büyüğünde mutlaka casuslar bulunur ve biri tıpkı senin gibi bir kayıt cihazı kullanmış olabilir, Manuel. Düşüncesizliğin gibi gözüken şey beni üzmüştü; bir komplonun parçası olacak bir insanda asla bulunmaması gereken bir özellik, hele senin gibi tepedeki birinde."

"Mike'a bu kaydı verdiğimde bir komplonun parçası *değildim*; biri şu ana kadarki ihtimallerden daha iyisini söylemediği sürece, hâlâ da değilim!"

"Geri alıyorum; düşüncesiz değildin. Ama gerçekten bu makinenin bir devrimin sonucunu tahmin edebileceğini mi öne sürüyorsun?"

"Bilmiyorum."

"*Bence* edebilir!" dedi Wyoh.

"Dur, Wyoh. Prof, tüm önemli veriler beslenirse edebilir."

"Ben de onu diyorum, Manuel. Bu makinenin benim kavrayamadığım problemleri çözebileceğinden şüphem yok. Ama bu kadar büyüğünü? Tüm insanlık tarihine, bugünün Terra'sındaki ve Luna'sındaki tüm toplumsal, politik ve ekonomik durumların bütün detaylarına, tüm sonuçlarıyla psikolojiye dair geniş bir bilgiye, tüm ihtimalleriyle teknolojiye dair daha da çok bilgiye, silahlara, iletişime, stratejiye ve taktiklere, propaganda tekniklerine, Clausewitz, Guevara, Morgenstern, Machiavelli ve diğer birçokları gibi klasik otoritelere -amanın!- hâkim olması gerekir."

"Bu kadar mı?"

" '*Bu kadar mı?*' mı? Ah be evladım!"

"Prof, siz kaç tarih kitabı okudunuz?"

"Bilmiyorum. Bini aşkındır."

"Mike bu öğleden sonra o kadarının üzerinden geçebilir, hızı sadece tarama metoduyla sınırlı; bilgiyi çok daha hızlı depolayabilir. Kısa zamanda -dakikalar içinde- tüm olguları bildiği diğer her şeyle ilintileyip, uyuşmazlıkları not almış, belirsizliklere olasılık değerleri atamış olacaktır. Prof, Mike Terra'dan gelen tüm gazetelerin her kelimesini okuyor. Bütün teknik yayınları okuyor. Kurgu okuyor -kurgu olduğunu bilerek- çünkü bunlar onu meşgul etmek için yeterli değil ve hep daha fazlası için aç. Eğer bunu çözmesi için okuması gereken bir kitap varsa, söyleyin. Ona ulaştırır ulaştırmaz yalayıp yutacaktır."

Prof gözlerini kırpıştırdı. "Yanıldığımı kabul ediyorum. Pekâlâ, görelim bakalım kaldırabilecek mi. Hâlâ 'sezgi' ve 'insan muhakemesi' diye bilinen bir şeylerin var olduğunu düşünüyorum."

"Mike sezgiye sahip," dedi Wyoh. "Feminen sezgiye, yani."

" 'İnsan muhakemesi'ne gelince," diye ekledim, "Mike insan değil. Ama bildiği her şeyi insanlardan aldı. Sizi bir tanıştıralım da, muhakemesini siz değerlendirin."

Böylece telefonu çevirdim. "Selam Mike!"

"Merhaba Man, tek erkek arkadaşım. Selamlar, Wyoh, tek kadın arkadaşım. Üçüncü bir kişiyi duyuyorum. Profesör Bernardo de la Paz olabileceğini çıkarıyorum."

Profesör önce şaşırmış, sonra sevinçli göründü. "Çok doğru, Mike. Bu yüzden seni aradım; Profesör aptal değil," dedim.

"Teşekkürler, Man! Profesör Bernardo de la Paz, sizinle tanıştığım için çok memnun oldum."

"Ben de sizinle tanıştığım için çok memnun oldum, efendim." Profesör durakladı, sonra devam etti. "Mi – *Señor* Holmes, nasıl burada olduğumu anladığınızı sorabilir miyim?"

"Üzgünüm efendim, cevap veremem. Man? 'Yöntemlerimi biliyorsun.' "

"Mike çokbilmişlik yapıyor, Prof. Benim için yaptığı gizli bir iş sırasında öğrendiği bir şeyle alakalı. O yüzden sizi, varlığınızı duyduğu için tanıdığını düşünün diye bana bir ipucu verdi; ve gerçekten de nefes ile kalp atışından birçok şeyi anlayabilir... kütle, tahmini yaş, cinsiyet, ve bir hayli sağlık detayı; Mike'ın tıbbi belleği diğerleri kadar doludur."

"Şunu söylemekten mutluluk duyuyorum ki," diye ciddi bir şekilde ekledi Mike, "hiçbir kalp veya nefes sorunu saptayamıyorum. Profesörün yaşında olup Dünya tarafında o kadar sene geçirmiş bir insan için alışıldık bir durum değil. Sizi tebrik ediyorum, efendim."

"Teşekkürler, *Señor* Holmes."

"Benim için bir zevkti, Profesör Bernardo de la Paz."

"Kimliğinizi tespit ettiği anda yaşınızı, ne zaman ve ne için buraya gönderildiğinizi, Lunatic, Moonglow veya herhangi bir Luna yayınında size dair çıkan herhangi bir şeyi, ki buna resim-

ler de dahil öğrenmiş oldu: banka hesap bakiyenizi, faturalarınızı vaktinde ödeyip ödemediğinizi ve daha birçok şeyi. Mike bunların hepsini adınızı öğrendikten sonra bir salisede buldu. Size söylemediği şey ise –çünkü bu beni ilgilendiriyor– sizi buraya çağırdığımı biliyor olması, o yüzden sizinkiyle eşleşen bir nefes ve kalp atışı duyduğunda hâlâ burada olduğunuzu tahmin etmesi zor olmadı. Mike, her defasında 'Profesör Bernardo de la Paz' demene gerek yok; 'Profesör' ya da 'Prof' yeter."

"Anladım, Man. Ama o bana resmi hitapta bulundu, saygılı bir biçimde."

"O hâlde ikiniz de rahatlayın. Profesör, inceledin mi? Mike çok şey bilir, her şeyi söylemez, ağzını ne zaman kapalı tutması gerektiğini bilir."

"Etkilendim!"

"Mike iyi bir düşünen taşınandır, göreceksin. Mike, Yankees'in bayrağı tekrar kazanacağına dair Profesörle ikiye üç bahse girdim. İhtimaller nedir?"

"Bunu duyduğuma üzüldüm, Man. Senenin bu kadar başında ve takımlarla oyuncuların geçmiş performansları düşünüldüğünde, doğru ihtimaller diğer yöne bire dört nokta yetmiş iki."

"O kadar da kötü olamaz!"

"Üzgünüm, Man. Eğer istersen hesaplamaların çıktısını alabilirim. Ama bahsini geri almanı tavsiye ederim. Yankees'in her bir takımı yenme ihtimali yüksek... ama ligdeki tüm takımları yenme ihtimallerinin toplamı; hava, kazalar ve önümüzdeki sezondaki diğer değişkenler gibi unsurları da işin içine katacak olursak, kulübü sana verdiğim ihtimallerin kötü tarafına yerleştiriyor."

"Prof, bahsi satmak ister miydin?"

"Elbette, Manuel."

"Kaça?"

"Üç yüz Hong Kong dolarına."

"Seni ihtiyar hırsız!"

"Manuel, eski bir öğretmenin olarak hatalarından ders almayı öğretmesem, bu benim yanlışım olurdu. *Señor* Holmes –dostum Mike– sana 'dostum' diyebilir miyim?"

"Lütfen." (Mike neredeyse mırlayacaktı.)

"Mike *amigo*, at yarışına da simsarlık yapıyor musun?"

"At yarışı bahis ihtimallerini sık sık hesaplarım; kamu hizmetindeki bilgisayarcılar böyle talepleri habire programlar. Ancak sonuçlar, beklentilere kıyasla o kadar değişken ki artık ya verilerin çok yetersiz, ya da atlar veya binicilerin dürüst olmadığı sonucuna vardım. Üçünün birden olması da mümkün. Yine de, sana düzenli olarak oynandığı takdirde istikrarlı bir geri dönüş sağlayabilecek bir formül verebilirim."

Prof istekli görünüyordu. "Nedir o? Sorabilir miyim?"

"Sorabilirsin. Öncül çırağın sıra alması üzerine oyna. Her zaman iyi binekler alırlar ve daha az yük taşırlar. Ama burun farkında ona oynama."

" 'Öncül çırak'... hmm. Manuel, saatin kaç olduğunu biliyor musun?"

"Prof, hangisini istiyorsun? Posta saatinden önce bahis oynamak mı? Yoksa başladığımız şeyi bitirmek mi?"

"Eh, affedersin. Lütfen devam et. 'Öncül çırak...' "

"Mike, dün gece sana bir kayıt vermiştim." Alıcılara doğru eğildim ve fısıldadım: "*Bastille Günü*".

"Aldım, Man."

"Üzerine düşündün mü?"

"Birçok farklı biçimde. Wyoh, çok dramatik konuşuyorsun."

"Teşekkürler, Mike."

"Prof, aklını midillilerden kurtarabilir misin?"

"He? Elbette, kulaklarım sizde."

"O zaman nefesinin altından ihtimal hesaplamayı bırak; Mike onu daha hızlı yapabilir."

"Boşa vakit harcamıyorum; bizimki gibi ortak teşebbüslerin... finansmanı her zaman zordur. Ancak başka bir zaman bakarım; dikkatim sizde."

"Mike'ın bir deneme tahmininde bulunmasını istiyorum. Mike, o kayıtta Wyoh'nun, Terra'yla serbest ticaret yapmamız gerektiğini söylediğini duydun. Prof'un Terra'ya yiyecek ihracatına ambargo koymamız gerektiğini söylediğini de. Kim haklı?"

"Sorun belirsiz, Man."

"Neyi eksik bıraktım?"

"Başka bir şekilde ifade edeyim mi, Man?"

"Olur. Bize bir tartışma ver."

"Kısa vadede Wyoh'nun teklifinin Luna halkına büyük yararı dokunur. Mancınık başlarındaki gıda maddelerinin ücreti en az dört katına çıkar. Bununla, Terra'daki toptancı fiyatlarında kısmi bir yükseliş hesaba katılıyor, 'kısmi', çünkü Otorite artık aşağı yukarı serbest piyasa fiyatından satıyordur. Burada, çoğu mancınık başındaki kontrollü düşük ücretten dolayı ortaya çıkan yüksek kârdan gelen sübvansiyonlu, atılmış ve bağışlanmış gıda maddeleri sayılmaz. Küçük değişkenlerden daha fazla bahsetmeyeceğim, zira büyükler tarafından yutuluyorlar. Bu durumdaki ani etkinin, dört kat civarında bir ücret artışı olacağını söylemiş olayım."

"Duydun mu, Profesör?"

"Lütfen, sevgili bayan. Buna asla karşı çıkmadım."

"Yetiştirici için kâr artışı dört kattan fazladır, çünkü Wyoh'nun da belirttiği üzere, artık suyu ve diğer maddeleri kontrollü yüksek fiyattan almak zorundadır. Bu zincir süresince serbest piyasa olduğu varsayıldığında, kâr artışı altı kat civarına çıkacaktır. Ama bu da başka bir unsur tarafından dengelenecektir: İhraç ürünleri için daha yüksek fiyat, Luna'da tüketilen her şey için daha yüksek fiyat anlamına gelecektir, mal ve emek yani. Toplam etki; herkesin yaşam

standardında iki kat civarı bir artış demek olacaktır. Bununla beraber daha çok çiftlik tünelleri kazmak ve mühürlemek için, daha çok buz çıkarmak için, yetiştirme yöntemlerini iyileştirmek için coşkulu bir çaba gelecektir. Bunlar hep ihracatı artıracaktır. Ancak, Terra Pazarı o kadar büyük ve gıda kıtlığı o kadar kronik ki, ihracat artışında kâr azalması büyük bir faktör değil."

Prof, "Ama *Señor* Mike, bu sadece Luna'nın tükeneceği günü daha hızlı getirecektir!" dedi.

"Tahmin kısa vadeli olarak belirtilmişti, *Señor* Profesör. Görüşlerini baz alarak daha uzun vadeli bir şekilde devam edeyim mi?"

"Şüphesiz!"

"Luna'nın üç önemli maddedeki kütlesi yedi virgül otuz altı çarpı onun on dokuzuncu kuvveti. Dolayısıyla, Luna ve Terra nüfusları dahil olmak üzere diğer değişkenleri sabit tutacak olursak, ton bakımından mevcut kademeli ihracat oranı, Luna'nın yüzde birini tüketmeden önce yedi virgül otuz altı çarpı onun on ikinci kuvveti kadar yıl sürebilir; siz onu yedi bin milyar sene olarak yuvarlayın."

"*Ne! Emin misin?*"

"Kontrol edebilirsin, Profesör."

"Mike, bu bir şaka mı? Eğer öyleyse, tek seferliğine bile komik değil!" dedim.

"Şaka değil, Man."

"Her neyse," diye ekledi Prof, kendine gelerek, "gönderdiğimiz Luna'nın kabuğu değil. Hayat kaynağımız, su ve organik maddeler. Taş değil."

"Bunu göz önünde bulundurdum, Profesör. Bu tahmin kontrollü transmutasyona dayanıyor, her izotop bir diğerine dönüşüyor ve egzo-enerjetik olmayan her tepkime için güç şart koyuyor. Taş *gönderilir* – tahıla, ete ve diğer gıda maddelerine dönüştürülerek."

"Fakat bunu nasıl yapacağımızı bilmiyoruz! *Amigo*, bu saçmalık!"

"Fakat nasıl yapacağımızı bileceğiz."

"Mike haklı Prof," diye araya girdim. "Tabii, bugün zerre kadar bilmiyoruz. Ama bileceğiz. Mike, bunu keşfedene kadar kaç yıl geçeceğini hesapladın mı? Riske değebilir."

Mike üzgün bir sesle cevapladı, "Man, arkadaşım olacağını umduğum Profesör hariç tek erkek arkadaşım, denedim. Başaramadım. Soru belirsiz."

"Neden?"

"Çünkü teoride bir yenilik içeriyor. Tüm verilerim dahilinde dehanın nerede ve ne zaman ortaya çıkabileceğini öngörebilen bir yol yok."

Prof iç çekti. "Mike *amigo*, rahatlasam mı, hayal kırıklığına mı uğrasam, bilemedim. O zaman bu tahminin bir anlamı yok mu?"

"Tabii ki var!" dedi Wyoh. "İhtiyacımız olduğunda kazıp çıkaracağız demektir. Söyle ona, Mike!"

"Wyoh, çok üzgünüm. Senin iddian, esasında, tam olarak aradığım şeydi. Ama cevap hâlâ aynı: Deha, nerede bulabiliyorsanız oradadır. Hayır. Gerçekten çok üzgünüm."

"O zaman Prof haklı mı? Bahis oynama konusunda?" dedim.

"Bir dakika, Man. Profesörün dün geceki konuşmasında öne sürülen özel bir çözüm var – geri sevkiyat, tonu tonuna."

"Evet, ama bunu *yapamayız*."

"Eğer maliyeti yeterince düşükse, Terra yapar. Bu yenilikle değil, sadece küçük bir geliştirmeyle yapılabilir, yani Terra'dan yukarı nakliye ulaşımını, Terra'ya mancınıkla bir şey göndermek kadar ucuz hale getirerek."

"Sen buna 'küçük' mü diyorsun?"

"Diğer sorunla karşılaştırınca küçük diyorum, Man."

"Mike hayatım, ne kadar sürer? Ne zaman ulaşırız?"

"Wyoh, zayıf ve esasen içgüdüsel verilere dayanan kabataslak bir tahminle, elli sene civarında."

" 'Elli sene' mi? E bu bir şey değil! Serbest ticarete sahip olabiliriz."

"Wyoh, 'civarında' dedim; '*yaklaşık* elli sene' *demedim*."

"Fark eder mi?"

"Eder," dedim ona. "Mike aslında beş seneden daha yakın bir süre içinde beklemediğini, ama 500 yıldan fazla sürerse şaşıracağını söyledi, değil mi Mike?"

"Doğru, Man."

"O yüzden bir tahmin daha lazım. Prof su ve organik madde gönderip geri almadığımıza dikkat çekti – katılıyor musun, Wyoh?"

"Eh, tabii. Sadece acil olmadığını düşünüyorum. Oraya gelince çözeriz."

"Peki, Mike, ucuz sevkiyat yok, transmutasyon yok: Sorun çıkmasına ne kadar var?"

"Yedi yıl."

" '*Yedi yıl' mı?*" Wyoh ayağa fırlayıp dik dik telefona baktı. "Mike, hayatım! Bunu kastetmiyorsun elbette?"

"Wyoh," dedi hüzün dolu bir şekilde, "elimden geleni yaptım. Problem sınırsız miktarda değişken içeriyor. Birçok varsayım kullanarak birkaç bin çözüm yürüttüm. En mutlu sonuç; tonajda ve Luna nüfusunda hiçbir artış olmaması – doğum kısıtlamaları sıkı bir şekilde dayatılırsa– ve su ikmalini sürdürebilmek için fazlasıyla artırılmış bir buz araması varsayımıyla geldi. O da yirmi senenin biraz üstünde bir sonuç verdi. Diğer tüm cevaplar daha kötüydü."

Wyoh çok daha ciddi bir şekilde, "Yedi sene içinde ne olacak?" dedi.

"Yedi sene sonucuna, mevcut durumda, Otorite'nin politikasında değişiklik olmadığını ve tüm ana değişkenlerin geçmiş davranışlarda saklı ampiriklerden hesaplandığını

varsayarak ulaştım; mevcut verilerle en yüksek olasılıkla elde edilen ihtiyatlı bir cevap. Yiyecek isyanlarının baş göstermesini beklediğim sene 2082. Yamyamlık bundan en az iki sene sonra ortaya çıkacaktır."

" 'Yamyamlık!' " Kafasını çevirip başını Prof'un göğsüne gömdü.

Wyoh'nun sırtını sıvazlayan Prof, yavaşça, "Üzgünüm, Wyoh. İnsanlar ekolojimizin ne kadar istikrarsız olduğunun farkında değiller. Buna rağmen *beni* bile şaşırtıyor. Suyun dağdan aşağı aktığını biliyordum... ama dibe bu kadar çabuk varacağını rüyamda görsem inanmazdım," dedi.

Wyoming kendini toparladı, yüzü sakindi. "Peki, Profesör, ben yanıldım. Ambargo olmalı; ve beraberinde getirdiği her şey. İşimize bakalım. Mike'tan ihtimallerimizi öğrenelim. Artık ona güveniyorsun, değil mi?"

"Evet, sevgili hanımefendi, güveniyorum. Bizim tarafımızda olmalı. Ee, Manuel?"

Mike'ı ne kadar ciddi olduğumuz konusunda etkilemek, 'şakaların' bizi öldürebileceğini anlatabilmek (insan ölümünü bilemeyecek bir makineye) ve ondan hangi kurtarma programı kullanılırsa kullanılsın –bizim sinyallerimiz olsa bile, bizden gelmediği sürece– sırlarımızı koruyabileceğine ve koruyacağına dair güvence almak vakit aldı. Ondan şüphelenebiliyor olmam Mike'ı üzmüştü ama durum riske atılamayacak kadar ciddiydi.

Sonraki iki saat programlamayla, tekrar programlamayla, varsayımları değiştirmekle ve ikincil meseleleri araştırmakla geçti, ta ki dördümüz birden –Mike, Prof, Wyoh ve ben– devrimin, *bu* devrimin, bizim liderlik ettiğimiz, 'Yiyecek İsyanları Günü'nden önce Otorite'ye karşı çıplak elle... bizi yenip kendi amaçlarını dayatabilecek güce sahip tüm Terra'ya, on bir milyar kişiye karşı başarıya ulaşması şart olan devrimin sahip olduğu şansı tanımladığımıza emin ola-

na kadar ve bunu şapkadan tavşan çıkarmadan yapmalıydık, ihanet, aptallık ve korkaklık görüleceği kesindi ve hiçbirimiz ne dâhi, ne de Luna işlerinde önemliydik. Prof, Mike'ın tarih, psikoloji, ekonomi, artık ne varsa hepsini bildiğinden emin oldu. Sonlara doğru Mike, Prof'tan çok daha fazla değişkene işaret ediyordu.

En sonunda programlamanın bittiğinde –ya da aklımıza başka önemli faktör gelmediğinde– karar kıldık. Sonra Mike, "Bu belirsiz bir problem. Nasıl çözeyim? Kötümserce mi? Yoksa iyimserce mi? Yoksa bir ya da birkaç eğri olarak belirtilen bir ihtimal aralığı olarak mı? Profesör, dostum?" diye sordu.

"Manuel?"

"Mike, ben bir zar attığımda, istediğimin gelme ihtimali altıda bir. Tezgâhtardan onu kaydırmasını istemem, kalınlığını ölçmem, ya da birinin üzerine üflemesinden korkmam. Mutlu cevap verme, kötümser de verme; bize eğri falan gösterme. Sadece tek bir cümlede söyle: İhtimali nedir? Yarı yarıya mı? Binde bir mi? Hiç mi? Ya da her neyse."

"Peki, Manuel O'Garcia Kelly ilk erkek arkadaşım."

On üç buçuk dakika boyunca hiçbir ses yoktu, bu sırada Wyoh parmaklarını emiyordu. Mike'ın bir işinin bu kadar uzun sürdüğünü *asla* görmemiştim. Okuduğu tüm kitaplara danışmış ve rasgele sayıları yuvarlamış olmalıydı. Aşırı yükleme yapıldığına ve ya bir şeyleri yaktığına, ya da dalgalanmaları durdurmak için lobotominin bilgisayar eşdeğerinin yapılmasını gerektirecek sibernetik bir çöküntüye girdiğine inanmaya başlamıştım.

Sonunda konuştu. "Manuel, dostum, senden çok özür dilerim!"

"Sorun nedir, Mike?"

"Deneme üstüne deneme, kontrol üstüne kontrol yaptım. *Kazanma ihtimali sadece yedide bir!*"

7

Ben Wyoh'ya baktım, o bana baktı; güldük. Zıplayıp, "Yuhu!" diye bağırdım, Wyoh ağlamaya başladı, kollarını Prof'a dolayıp onu öptü.

Mike hüzünle, "Anlamıyorum. İhtimaller bize *karşı* yedide bir. Bizim *için* değil," dedi.

Wyoh Prof'un üzerine salyalarını akıtmayı bırakıp, "Duydunuz mu? Mike *biz* dedi. Kendini dahil etti!" dedi.

"Tabii ki. Mike dostum, anladık. Ama hiç yedide bir gibi büyük bir şansa sahip olup da bahis oynamayan bir Aykırıyla tanıştın mı?"

"Sadece siz üçünüzü tanıyorum. Bir eğri oluşturmak için yeterli veri yok."

"Olsun... biz Aykırıyız. Aykırılar bahse girer. Ulan, bahse *girmeliyiz*! Bizi yukarı gönderip hayatta kalamayacağımıza dair bahse girdiler. Onları enayi yerine koyduk. Yine koyacağız! Wyoh. Çantan nerede? Kırmızı şapkayı al. Mike'a tak. Öp onu. Bir şeyler içelim. Mike'a da koyalım – ister misin, Mike?"

"Keşke bir şeyler içebilseydim," diyerek özlemle cevapladı Mike, "zira etanolün insan sinir sistemi üzerindeki kişisel etkisini merak ediyorum; kısmi bir aşırı voltaja benzer olduğunu çıkarıyorum. Ama içemeyeceğim için, lütfen benim adıma da bir tane alın."

"Program kabul edildi. İşleniyor. Wyoh, *şapka nerede!*"

Telefon duvardaki bir taşın içindeydi, şapkayı takacak yer yoktu. O yüzden yazı rafının üzerine koyduk, Mike'a kadeh kaldırıp ona "Yoldaş!" diye hitap ettik ve neredeyse ağlayacaktı. Sesi buğulandı. Sonra Wyoh Özgürlük Şapkası'nı ödünç alıp kafama taktı ve beni bir öpücükle komployа dahil etti, bu sefer resmen. Öyle bir öptü ki en yaşlı karım görse baygınlık geçirirdi, sonra şapkayı alıp Prof'a taktı ve aynı muameleyi ona çekti. Mike kalbinin iyi olduğu raporunu verince sevindim.

Sonra kendi başına koydu ve telefona gitti, eğilip ağzını kulaklıkların içine sokarak öpücük sesleri çıkardı. "Bu senin için Mike, değerli yoldaşım. Michelle orada mı?"

Soprano sesiyle cevaplamadıysa ben de ne olayım: "Tam olarak buradayım şekerim ve de pek *mıtlıyım!*"

Böylece Michelle de bir öpücük kaptı ve ben de Prof'a 'Michelle'in kim olduğunu açıklayıp onu tanıştırmak durumunda kaldım. Gayet resmiydi, hava yutup, ıslık çalıp ellerini kavuşturuyordu; bazen Prof'un kafasının pek yerinde olmadığını düşünüyorum.

Wyoh daha fazla votka doldurdu. Prof onu yakaladı, bizimkini kahveyle, Wyoh'nunkini çayla karıştırıp hepsine bal ekledi. "Devrimi ilan ettik," dedi kesinlikle, "şimdi uygulayacağız. Açık kafayla. Manuel, sen başkan seçilmiştin. Başlayalım mı?"

"Mike başkan," dedim. "Bariz bu. Sekreter de aynı zamanda. Hiçbir şeyi yazılı tutmayacağız; ilk güvenlik kuralı. Mike varken gerek yok. Bir tartışalım da ne durumdayız onu görelim; ben bu işlerde yeniyim."

"Ve," dedi Prof, "hazır güvenlik demişken, Mike'ın sırrı bu yürütme hücresiyle kısıtlı kalmalı, genişletilecekse bu oybirliğiyle –üçümüzün birden– düzeltiyorum: dördümüzün birden onayına tabi olmalı."

"Ne sırrı?" diye sordu Wyoh. "Mike tüm sırlarımızı koru-

maya razı oldu. O bizden daha güvenli; onun beynini yıkayamazlar. Yıkayabilirler mi, Mike hayatım?"

"Beynim yıkanabilir," diye itiraf etti Mike, "yeterli miktarda voltajla. Veya parçalanarak, veya çözücülere tabi tutularak, veya başka bir pozitif entropi yoluyla – bu konuyu rahatsız edici buluyorum. Ama 'beyin yıkama'dan kastınız sırlarımızı teslim etmeye zorlanmaksa, cevap değiştirilmemiş bir negatif."

"Wye, Prof sır derken Mike'ın *kendisinden* bahsediyor. Mike eski dostum, sen bizim gizli silahımızsın, bunu biliyorsun değil mi?" dedim.

Bilinçli bir halde cevapladı, "İhtimalleri hesaplarken bunu hesaba katmak şarttı."

"Sensiz ihtimaller nasıldı, yoldaş? Kötü müydü?"

"İyi değildi. Aynı civarda değildi."

"Seni zorlamayacağım. Ama gizli bir silah gizli kalmalı. Mike, canlı olduğundan şüphelenen başkası var mı?"

"Ben canlı mıyım?" Sesinde trajik bir yalnızlık vardı.

"Ee, semantiklere girmeyeceğim. Tabii ki canlısın!"

"Emin değildim. Canlı olmak güzel. Hayır, Mannie ilk arkadaşım, sadece siz üçünüz biliyorsunuz. Benim üç arkadaşım."

"Bahsimiz bir şey getirecekse böyle de kalmalı. Uygun mu? Sadece biz üçümüz, başka kimseyle asla konuşmayacaksın?"

"Ama biz seninle bol bol konuşacağız!" diye araya girdi Wyoh.

"Uygun olmakla kalmaz," dedi Mike açıkça, "şart da aynı zamanda. İhtimallerde bir faktördü."

"O zaman karar verilmiştir," dedim. "Onlar diğer her şeye sahip, biz de Mike'a. Böyle devam edeceğiz. Hey! Mike, az evvel korkunç bir şey düşündüm. Terra'yla savaşacak mıyız?"

"Terra'yla savaşacağız... eğer o vakitten önce kaybetmezsek."

"Ee, bu bilmeceyi bir çöz. Senin kadar zeki bir bilgisayar var mı? Uyanık olan?"

Durakladı. "Bilmiyorum, Man."

"Veri yok mu?"

"Yetersiz veri. İki unsuru da kolluyordum, sadece teknik gazetelerde değil, başka her yerde. Pazarda, mevcut kapasiteme sahip olan bir bilgisayar yok... ama benim modelimden biri, bana yapıldığı gibi yükseltilebilir. Buna ek olarak, çok yüksek kapasiteli deneysel bir bilgisayar gizli tutulup yazında bildirilmemiş olabilir."

"Hmm... almamız gereken bir risk."

"Evet, Man."

"Mike kadar zeki hiçbir bilgisayar yok!" dedi Wyoh küçümseyerek. "Saçmalama, Mannie."

"Wyoh, Man saçmalamıyordu. Man, rahatsız edici bir rapor gördüm. Peiping Üniversitesi'nde bilgisayarları insan beyinleriyle kombine edip muazzam kapasiteye ulaşmak için denemeler yapıldığını iddia ediyordu. Hesaplayabilen bir siborg."

"Nasıl olduğu yazıyor muydu?"

"Haber teknik değildi."

"Eh... bir şey yapamayacağımıza göre dert etmenin anlamı yok. Değil mi, Prof?"

"Doğru, Manuel. Bir devrimci aklını dertten uzak tutmalıdır, yoksa baskı katlanılamaz hale gelir."

"Bir kelimesine bile inanmıyorum," diye ekledi Wyoh. "Bizde Mike var ve kazanacağız! Mike hayatım, Terra'yla savaşacağımızı söylüyorsun ve Mannie de bunun kazanamayacağımız bir savaş olduğunu söylüyor. Nasıl kazanacağımıza dair bir fikrin olmalı, yoksa bize yedide bir şans bile vermezdin. Nasıl olacak peki?"

"Onlara taş atarak," diye cevapladı Mike.

"Komik değil," dedim ona. "Wyoh, başına dert alma. Yakalanmadan buradan nasıl çıkacağımızı bile düşünmedik. Mike, Prof dün gece dokuz korumanın öldürüldüğünü ve Wyoh da toplam koruma sayısının yirmi yedi olduğunu söyledi. Geriye on sekiz kalıyor. Bu doğru mu, neredeler ve ne yapıyorlar biliyor musun? Ortalığı karıştırmaya cesaret edemezsek devrim mevrim yapamayız."

Prof müdahale etti. "Bu geçici bir zorunluluk, Manuel, idare edebiliriz. Wyoming'in ortaya attığı soru temel ve tartışılmalı. Çözülene kadar her gün. Mike'ın düşüncesini merak ediyorum."

"Peki, peki ama Mike beni cevaplarken bekleyebilir misiniz?"

"Pardon, efendim."

"Mike?"

"Man, Başgardiyan'ın korumalarının resmi sayısı yirmi yedi. Eğer dokuzu öldürüldüyse resmi sayı artık on sekiz."

" 'Resmi sayı' deyip duruyorsun. Neden?"

"İlgili olabilecek verilerim yetersiz Daha da belirsiz sonuçlara ulaşmadan onları belirteyim. Güvenlik Görevlisi departmanı, sözde, kâtipler hariç sadece korumalardan oluşur. Ama Otorite Kompleksinin maaşlarını ben düzenliyorum ve Güvenlik Departmanında para ödenen personel sayısı 27 *değil*."

Prof başını salladı. "Şirket casusları."

"Dur, Prof. Kim bu diğer insanlar?"

Mike cevapladı, "Sadece hesap numaraları, Man. Temsil ettikleri isimlerin Güvenlik Şefinin veri deposu konumunda olduklarını çıkarıyorum."

"Bir dakika Mike. Güvenlik Şefi Alvarez dosyalar için seni mi kullanıyor?"

"Bunun doğru olduğunu çıkarıyorum, zira depo konumu kilitli bir geri alma sinyali altında."

"Hay anasını," dedim ve ekledim, "Prof, ne kadar tatlı değil mi? Kayıtları tutmak için Mike'ı kullanıyor, Mike nerede olduklarını biliyor, dokunamıyor!"

"Neden, Manuel?"

Prof ve Wyoh'ya bir düşünenin sahip olduğu bellek tiplerini açıklamaya çalıştım – şablonlar mantığın kendisi olduğu, düşünme tarzı olduğu için silinemeyen kalıcı bellekler; güncel programlar için kullanılıp sonra silinen kısa vadeli bellekler, tıpkı kahvene bal atıp atmadığını söyleyen bellekler gibi; gereken süre –milisaniyeler, günler, yıllar– boyunca tutulan ama artık gerekmediğinde silinen geçici bellekler; bir insanın eğitimi misali kalıcı olarak depolanan veriler – mükemmel bir biçimde öğrenilir ve asla unutulmaz– gerçi sıkıştırılabilir, yeniden düzenlenebilir, yeniden yerleştirilebilir, üzerinde düzeltme yapılabilir ve sonuncu, ama bir o kadar da önemli olarak, protokol dosyalarından çok karışık özel programlara kadar değişen uzun bir özel bellek listesi. Her konum kendi geri alım sinyaliyle etiketlenmiştir, kilitli olabilir de olmayabilir de. Kilit sinyallerindeki imkânlar sınırsızdır: ardışık, paralel, geçici, durumsal, diğerleri.

Meslekten olmayanlara bilgisayarları açıklamayın. Bakirelere seks anlatmak daha kolaydır. Mike, Alvarez'in kayıtları nerede tuttuğunu biliyorsa neden koşa koşa gidip alıp getirmiyor, Wyoh bir türlü anlamadı.

Pes ettim, "Mike, sen açıklayabilir misin?"

"Deneyeceğim, Man. Wyoh, dışardan programlama haricinde benim kilitli veriyi elde etmeme imkân yok. Kendimi böyle bir bilgi çıkarmaya programlayamam; mantık yapım buna izin vermiyor. Sinyali dışardan bir girdi olarak almak zorundayım."

"Eh, Bog aşkına, nedir bu kıymetli sinyal?"

"Adı," dedi Mike basitçe, " 'Özel Dosya Zebra' ". Ve bekledi.

"Mike!" dedim. "Özel Dosya Zebra'yı aç!" Açtı ve bir sürü şey ortalığa saçıldı. Wyoh'yu Mike'ın inatçı olmadığına ikna etmek zorunda kaldım. Değildi de – o noktasından gıdıklayalım diye bize *yalvarmıştı* adeta. Elbette ki sinyali biliyordu. Bilmek zorundaydı. Ama dışarıdan gelmeliydi, öyle inşa edilmişti.

"Mike, tüm özel amaçlı kilitli-geri alma sinyallerini sana danışınam gerektiğini hatırlat. Başka yerlere de darbe vurabiliriz."

"Ben de öyle bir çıkarımda bulunmuştum, Man."

"Tamam, ona sonra bakarız. Şimdi bir adım geri git ve bunların üzerinden yavaş yavaş geç – ve Mike, değerleri okudukça bunları silmeden tekrar Bastille Günü adı altında depola ve "Muhbir Dosyası" olarak etiketle. Tamam mı?"

"Programlandı ve çalışıyor."

"Yeni girdiği tüm verilerde aynısını yap."

Esas ödül, bazen sayıları iki yüze kadar varan, her biri Mike'ın kör hesap cüzdanlarıyla tespit ettiği şifrelerle kilitlenmiş, mahalle mahalle isim listeleriydi.

Mike Hong Kong Luna listesini okumaya başladı. Wyoh, "Dur, Mike! Bunları not etmem lazım!" diye bağırdığında daha yeni başlamış sayılırdı.

"Hey! Not falan yok! Ne bağırıyorsun?" dedim.

"O kadın, Sylvia Chiang, bizim oranın yoldaş sekreteri. Ama... ama bu Başgardiyan'ın tüm örgütümüze sahip olduğu anlamına gelir!"

"Hayır, değerli Wyoming," diye düzeltti Prof. "Bizim *onun* örgütüne sahip olduğumuz anlamına geliyor."

"Fakat..."

"Profesörün ne demek istediğini anlıyorum," dedim ona. "*Bizim* örgütümüz sadece üçümüz ve Mike. Başgardiyan bunu bilmiyor. Ama artık biz *onun* örgütünü biliyoruz. O yüzden sus da Mike okusun. Yalnız, not alma; ne zaman te-

lefon açsan bu listeyi alabilirsin; Mike'tan. Mike, bu Chiang kadınının Kongville'de örgüt sekreteri olduğunu not et, eski örgütün."

"Not edilmiştir."

Wyoh şehrindeki gizli muhbirlerin isimlerini duydukça kudurdu, ama kendini, tanıdıklarına dair bazı gerçekleri belirtmekle sınırladı. Hepsi 'yoldaş' sayılmazdı, ama onu sinirli tutmaya yetecek seviyedelerdi. Novy Leningrad isimleri bize pek bir şey ifade etmiyordu; Prof üçünü, Wyoh birini tanıdı. Sıra Luna City'ye gelince, Prof yarısından fazlasını 'yoldaş' olarak tanımladı. Birkaçını tanıyordum, sahte devrimciler olarak değil ama tanıdıklar olarak. Arkadaş olarak değil, güvendiğim birini muhbir patronunun maaş cetvelinde bulmak bana ne yapardı bilmiyorum. Ama bir sarsılırdım.

Wyoh sarsıldı. Mike işini bitirince, "Eve dönmem lazım! Hayatımda hiç kimsenin yok edilmesine yardımcı olmadım ama bu casusları tahtalı köye göndermekten *keyif alacağım!*" dedi.

Profesör yavaşça, "Hiç kimse yok edilmeyecek, sevgili Wyoming," dedi.

"Ne? Profesör, anlamıyor musunuz? Kimseyi öldürmemiş olsam da, yapılması gerekebileceğini her zaman biliyordum."

Başını salladı. "Öldürmek, bir casusu halletmenin yolu değildir, hele *senin* onun casus olduğunu bildiğini bilmiyorsa."

Gözlerini kırpıştırdı. "Kalın kafalı olmalıyım."

"Hayır, sevgili bayan. Tam aksine, alımlı bir dürüstlüğe sahipsin... önlem alman gereken bir zayıflık bu. Casuslara karşı yapılması gereken nefes almasına izin vermek, sadık yoldaşlarla çevrelemek ve onu işverenlerini memnun edecek zararsız bilgilerle beslemektir. Bu yaratıklar örgütümüze alınacaklar. Şaşırma; çok özel hücrelerde olacaklar. 'Kafes' daha yerinde bir tabir olur. Ama onları yok etmek çok

büyük israf; her casusun yerine bir yenisinin gelmesine ek olarak bu hainleri öldürmek, Başgardiyan'a sırlarına eriştiğimizi söylemek olur. Mike *amigo mio*, o dosyada bana dair bir evrak olacak. Bakabilir misin?"

Profesöre dair uzun notlar vardı, hepsinin toplamda "zararsız yaşlı bunak" sonucuna varması beni utandırdı. Bir bölücü olarak etiketlenmişti –Kaya'ya gönderilme sebebi buydu– Luna City'deki bir yeraltı grubunun üyesi olarak. Ama örgüt içinde bir "baş belası" olarak tanımlanmıştı, diğerleriyle genelde aynı fikirde olmayan biri olarak.

Profesör memnun bir şekilde gamzelerini ortaya çıkardı. "Davayı satıp Başgardiyan'ın maaş bordrosuna kendimi dahil etmeyi düşünmeliyim," dedi. Wyoh bunu komik bulmadı, özellikle de Profesör şaka yapmadığını, sadece bu taktiğin kullanışlı olduğundan emin olmadığını söyledikten sonra. "Devrimlere finansman gerekir sevgili bayan, bunlardan biri de bir devrimcinin polis ajanlığı yapmasıdır. İlk bakışta hain gibi görünenlerin bazılarının aslında bizim tarafımızda olma ihtimali yüksek."

"Ben onlara güvenmem!"

"Eh tabii, çift taraflı ajanlarla ilgili sorun bu, sadakatlerinin –eğer varsa– ne tarafta olduğundan *emin* olmak. Kendi evrakını ister misin? Ya da özel olarak mı dinlemeyi tercih edersin?"

Wyoh'nun kaydında hiçbir sürpriz yoktu. Warden'ın muhbirleri onu seneler önceden yaftalamıştı. Benim de bir kaydım olduğunu duyunca şaşırdım, Otorite Kompleksinde çalışmak için müsaade aldığımda rutin bir kontrol yapılmıştı. 'Apolitik' olarak sınıflandırılmıştım, biri de 'pek zeki değil' diye not düşmüştü. İkisi de ne nazikti ne de doğruydu, yoksa niye Devrime karışmış olayım?

Prof, Mike'ın değerleri okumasını durdurdu (daha saatler sürecekti), arkasına yaslandı ve düşünceli düşünceli bakın-

dı. "Açık olan bir şey var," dedi. "Başgardiyan senelerdir hem ben hem Wyoh ile ilgili çok şey biliyordu. Ama sen, Manuel, onun kara listesinde değilsin."

"Dün geceden sonra mı?"

"Haa. Mike, son yirmi dört saat içinde o dosyaya girmiş *herhangi* bir şey var mı?"

Yoktu. "Wyoming sonsuza dek burada kalamayacağımız konusunda haklı. Manuel, kaç ismi tanıdın? Altı, değil mi? Dün gece herhangi birini gördün mü?"

"Hayır, ama onlar beni görmüş olabilir."

"Seni kalabalıkta görmemiş olmaları daha muhtemel. Ben en öne gelene dek seni fark etmedim, ki seni çocukluğundan beri tanırım. Ama Wyoming'in Hong Kong'dan gelip toplantıda konuşmasından Başgardiyan'ın haberi olması çok düşük bir ihtimal." Wyoh'ya baktı. "Sevgili bayan, yaşlı bir adamın deliliğinin önemsiz rolünü oynama tevecc ühünü gösterir misiniz?"

"Sanırım. Nasıl, Profesör?"

"Manuel muhtemelen kuşkudan uzak. Ben değilim, ama dosyama bakılacak olursa Otorite muhbirlerinin beni almakla uğraşması olası değil. Seni sorgulamak, hatta tutuklamak isteyebilirler; tehlikeli olarak değerlendiriliyorsun. Göz önünde olmaman senin için iyi olur. Bu odada –bir süreliğine kiralamayı düşünüyorum– haftalarca, belki yıllarca. Burada saklanabilirsin, senin burada kalman üzerine oluşacak bariz yaftadan rahatsız olmayacaksan."

Wyoh güldü. "Şekerim benim! Sence insanların ne düşündüğü benim umurumda mı? Döşek bebeğin rolünü oynamaktan gayet memnun olurum, sadece rol yapacağımdan da çok emin olma."

"Asla yaşlı bir köpeğe çomak tutma," dedi sakince. "Hâlâ ısırabilir. Çoğu gece bu kanepeyi işgal edebilirim. Manuel, eskisi gibi hayatıma devam etmeyi düşünüyorum, sen de

öyle yapmalısın. Her ne kadar beni ancak bir Kazak ile tutuklayabilecek olsalar da, bu sayfiyede daha rahat uyuyacağım. Ama saklanacak bir yer olmasına ek olarak hücre toplantıları için de uygun bir yer; telefonu var."

"Profesör, bir öneride bulunabilir miyim?" dedi Mike.

"Elbette, *amigo*, senin düşüncelerini öğrenmek istiyoruz."

"Yürütme hücremizin her buluşmasıyla risklerin arttığı sonucuna vardım. Ama toplantılar yüz yüze olmak zorunda değil; siz buluşabilirsiniz –ve ben de, eğer kabul görürsem– telefonla katılabilirim."

"Sen her zaman kabul görüyorsun, Yoldaş Mike; sana ihtiyacımız var. Ancak..." Profesör endişeli görünüyordu.

"Prof, kimsenin kulak misafiri olmasından korkma," dedim. Bir 'Sherlock' çağrısının nasıl yapıldığını anlattım. "Eğer aramayı Mike gözetiyorsa, telefonlar güvenlidir. Aklıma ne geldi; Mike'a nasıl ulaşacağını söylemedik. Ne dersin Mike? Prof benim numaramı mı kullansın?"

İkisi Gizemli'de anlaştı. Mike ve Prof, entrika ve kumpasa yönelik ortak çocuksu bir neşeye sahiptiler. Profesörün siyasi felsefesini tasarlamadan çok önce asilikten keyif aldığından şüpheleniyordum, Mike ise – insan özgürlüğü onun nasıl umurunda olabilirdi ki? Devrim bir oyundu, ona refakat sağlayan ve yetenekleriyle hava atabilmesine yol açan bir oyun. Mike hayatınızda tanışabileceğiniz en kendini beğenmiş makinelerden biriydi.

"Ama hâlâ bu odaya ihtiyacımız var," diyen Prof, kesesine uzandı ve kalın bir banknot destesi çıkardı.

Gözlerimi kırpıştırdım. "Prof, banka mı soydun?"

"Yakın zamanda değil. Belki Dava gerektirirse ileride tekrar olabilir. Başlangıç için bir aylık kira süresi uygun olsa gerek. Sen ilgilenir misin, Manuel? Yönetim sesimi duyarsa şaşırabilir; bir teslimat kapısından girdim içeri."

Yöneticiyi çağırıp vadeli anahtarı dört haftalığına almak için pazarlık ettim. Dokuz yüz Hong Kong istedi; dokuz yüz Otorite önerdim. Kaç kişi odayı kullanacakmış, merak ediyormuş? Raffles'ın politikasının müşterilerinin işlerine burnunu sokmak mı olduğunu sordum.

HK$475'te anlaştık; makbuzu yukarı yolladım, aşağıya iki vadeli anahtar yolladı. Birini Wyoh'ya, birini Prof'a verdim, tek günlük anahtar bende kaldı. Ay sonunda para vermeyi unutmadığımız sürece kilidi değiştirmeyeceklerini biliyordum.

(Dünya tarafında otel misafirlerinin imza atması gerektiğine dair küstah bir uygulamaya denk gelmiştim; kimlik bile istiyorlardı!)

"Ya şimdi? Yemek yiyelim mi?" diye sordum.

"Aç değilim, Mannie."

"Manuel, bizden Mike senin sorularını cevaplayana kadar beklememizi istedin. Esas soruna geri dönelim: Kendimizi Davut ve Golyat gibi Terra'yla karşı karşıya bulduğumuzda, bu durumla nasıl baş edeceğiz?"

"Oh. Bunu unutursunuz diye ummuştum. Mike? Gerçekten fikirlerin var mı?"

"Var *dedim* ya, Man," diyerek hüzünle cevapladı. "Taş atabiliriz."

"Bog aşkına! Esprilere vaktimiz yok."

"Ama, Man," diye karşı çıktı, "Terra'ya taş *atabiliriz*. Atacağız."

8

Mike'ın ciddi olduğuna ve planın işe yarayabileceğine kafamın basması biraz vakit aldı. Sonra Wyoh ve Prof'a ikinci kısmın doğru olduğunu anlatmak daha da çok vakit aldı. Hâlbuki iki kısmın da bariz olması gerekirdi.

Mike şöyle bir akıl yürüttü: 'Savaş' nedir? Bir kitap, savaşı siyasi bir sonuca ulaşmak için güç kullanmak diye tanımlıyordu. 'Güç' de bir cismin diğerine enerji vesilesiyle uygulanan eylemi demekti.

Savaşta bunlar "silahlarla" yapılır – Luna'da yoktu. Ama silahların, Mike onları bir sınıf olarak incelediğinde, enerji manipülasyonuna yarayan cihazlar olduğu ortaya çıktı – Luna'da da bolca enerji var. Tek başına güneş akımı bile bir Luna öğleninde yüzeyde metrekare başına bir kilovata denk düşüyor; güneş enerjisi, döngüsel bile olsa sınırsız sayılır. Hidrojen füzyon enerjisi de bir o kadar sınırsız ve daha ucuz, buz kazılıp çıkarıldıktan sonra, manyetik bağlantı silindiri işi hallediyor. Luna'nın enerjisi var – nasıl kullanılacak?

Ancak Luna aynı zamanda konum enerjisine sahip; yerçekiminin tepesinde saniyede on bir kilometre derinlikte oturuyor ve içe çökmesini engelleyen bordür sadece saniyede iki buçuk kilometre yükseklikte. Mike o bordürü iyi tanıyordu; her gün tahıl taşıyan yük gemilerini onun üzerinden fırlatıp Terra'ya doğru kaymalarını sağlıyordu.

Mike, brüt yüz ton (ya da aynı kütlede taş) çeken bir yük

gemisinin Terra'ya frensiz düşmesi durumunda ne olacağını hesaplamıştı.

Çarptığı sıradaki kinetik enerji 6. 25 x 1012 juldür – 6 trilyon julden fazla.

Bu, ânında ateşe dönüşür. Patlama, dev gibi!

Bariz olması gerekiyordu. Luna'ya bakın! Ne görüyorsunuz? Binlerce ve binlerce krater: birilerinin taş atarken çok eğlendiği yerler.

Wyoh, "Jul bana pek bir şey ifade etmiyor. H-bombalarıyla karşılaştırırsak durum ne?" diye sordu.

"Ee..." Kafamda hesaplamaya başladım. Mike'ın 'kafası' daha hızlı çalışıyor; cevaplayan o oldu, "Yüz tonluk bir kütlenin Terra'ya çarpması iki kilotonluk bir atom bombasının randımanına yaklaşıyor."

" 'Kilo' bin demek," diye mırıldandı Wyoh, " 'mega' da milyon – bu sadece yüz megatonluk bir bombanın elli binde biri kadar. Sovyetlerin kullanmış olduğu ebat bu değil miydi?"

"Wyoh, hayatım," dedim nazikçe, "o iş öyle olmuyor. Tersine çevir. İki kilotonluk bir randıman, iki *milyon* kilogramlık bir TNT patlamasına eşdeğer... ve bir kiloluk TNT de hatırı sayılır bir patlama yaratır; istediğin sondajcıya sor. İki milyon kilo hatırı sayılır ebattaki bir şehri yok eder. Değil mi Mike?"

"Evet, Man. Ama Wyoh, tek kadın arkadaşım, başka bir boyutu da var. Multi megaton füzyon bombaları verimsiz. Patlama çok küçük bir alanda gerçekleşiyor; çoğu boşa gidiyor. Yüz megatonluk bir bombanın randımanı iki kilotonluk bir bombadan elli bin kat fazla olsa dahi, yıkıcı etkisi iki kilotonluk bir patlamanın sadece bin üç yüz katı."

"Bana bin üç yüz kat hâlâ çokmuş gibi geliyor – bizim üzerimizde bu kadar büyük bombalar kullanacaklarsa."

"Doğru Wyoh, kadın arkadaşım... ama Luna'nın *çok* taşı var."

"Ah. Evet, var hakikaten."

"Yoldaşlarım," dedi Prof, "bu benim alanımın dışında; gençlik ya da bomba atma günlerimde tecrübelerim senin bahsettiğin bir kiloluk kimyasal patlamalarla sınırlıydı, Manuel. Ama siz ikinizin neden bahsettiğinizi bildiğini varsayacağım."

"Biliyoruz," dedi Mike.

"O zaman rakamlarınızı kabul ediyorum. Anlayabileceğim bir seviyeye indirgeyecek olursak, bu plan mancınığın kontrolünü ele geçirmemizi şart koşuyor. Değil mi?"

"Evet," dedik Mike ve ben.

"İmkânsız değil. Sonra elimizde tutmalı ve faaliyetini sürdürmeliyiz. Mike, mancınığının, örneğin küçük bir H-uçlu torpidoya karşı nasıl korunabileceğini düşündün mü?"

Tartışma devam etti. Yemek için durduk; Prof'un kuralları altında işi durdurduk. Bu arada Mike bize, her biri Prof'un aklına bir şeyler getiren espriler yaptı.

14 Mayıs 75 akşamı Raffles Oteli'ni terk ettiğimizde, Devrim planının taslağını çizmiştik -Mike çizmişti, Prof'un yardımıyla- kritik noktalarda ana opsiyonlar dahil olmak üzere.

Benim eve, Prof'un da önce akşam dersine (tutuklanmazsa), sonra da akşam dönme ihtimaline karşı duş almaya ve giysiler ile diğer gerekli şeyleri almak için eve gitme vakti gelince, Wyoh'nun tuhaf bir otelde tek başına kalmak istemediği ortaya çıktı; mevzular ciddileştiğinde Wyoh gayet dayanıklıydı, diğer zamanlardaysa yumuşak ve savunmasızdı.

Böylece Anne'yi Sherlock üzerinden aradım ve eve misafir getirdiğimi söyledim. Anne işinde stil sahibiydi; her eş eve bir yemekliğine ya da bir seneliğine misafir getirebilirdi, ikinci kuşağımız da neredeyse bir o kadar serbestti, ama önce sormak gerekiyordu. Diğer ailelerde işler nasıl yürüyor

bilmem; bizim bir asır boyunca sağlamlaştırılmış geleneklerimiz var; bize uyuyor.

O yüzden Anne isim, yaş, cinsiyet, medeni hal sormadı; benim hakkımdı ve o da sormayacak kadar gururluydu. Sadece: "Ne güzel, hayatım. Yemek yediniz mi? Bugün salı, biliyorsun," dedi. 'Salı' demesinin sebebi, Greg Salı akşamları vaaz verdiği için ailemizin erkenden yemek yediğini hatırlatmaktı. Ama eğer misafir yememişse, yemek verilirdi; imtiyaz bana değil misafireydi, zira Büyükbaba hariç ya masaya konan yemeği yerdik, ya da kilerde ayaküstü bir şeyler aşırırdık.

Yediğimize dair ona güvence verdim ve gitmesi gerekeceği zamandan önce orada olmaya çalışacağımızı söyledim. Aykırıların Müslüman, Yahudi, Hristiyan, Budist ve 99 ayrı tat karışımından oluşmasına rağmen, sanırım kilise için en yaygın gün pazar. Ama Greg'in bağlı olduğu mezhep Salı günbatımından Çarşamba günbatımına kadar olan zamanın, Cennet Bahçesi (alan eksi-iki, Terra) yerel zamanının *esas* Şabat olduğunu hesaplamıştı. O yüzden Terra kuzey yarımküresindeki yaz aylarında erken yerdik.

Anne hep Greg'in vaazlarını dinlemeye giderdi, o yüzden üzerine bununla kesişecek bir vazife koymak düşünceli olmazdı. Hepimiz arada bir giderdik; ben Greg'i çok sevdiğim için senede birkaç kere giderdim, bana bir meslek öğretip, mecbur kaldığında bir diğerine geçmeme yardımcı olmuştu ve benimki yerine seve seve kendi kolunu verirdi. Ama Anne hep giderdi, din değil gelenekten ötürü, zira bir gece yastık muhabbetinde bana üzerinde markası olan hiçbir dine inanmadığını söylemiş, ama Greg'e bahsetmememe konusunda tembihlemişti. Ben de ondan aynı dikkati bekliyordum. Kimin kıvırdığını bilmiyorum; Onun durmamasından memnunum.

Fakat Greg, Anne'nin 'oğlan kocasıydı', Anne çok genç ken seçilmişti, kendisininkinden sonraki ilk düğünüydü,

ona karşı çok duygusaldı, onu diğer kocalarından daha çok sevmekle suçlansa sert bir şekilde inkâr ederdi, ancak Greg unvanını aldıktan sonra onun inancına geçmişti ve asla bir Salı ayinini kaçırmamıştı.

"Misafirinin kiliseye gitmeyi isteme ihtimali var mıdır?" dedi.

Bakarız, ama her halükarda acele edeceğiz deyip veda ettim. Sonra banyo kapısına vurdum. "Acele et Wyoh; vaktimiz yok."

"Bir dakika!" diye bağırdı. Kız gibi davranmıyordu; bir dakika sonra ortaya çıktı. "Nasıl gözüküyorum?" dedi. "Prof, idare eder miyim?"

"Sevgili Wyoming, şaşkınlık içindeyim. Önceden güzeldin, şimdi de güzelsin ama tamamen tanınmaz durumdasın. Güvendesin ve ben de rahatladım."

Sonra Prof'un ihtiyar berduşa dönüşmesini bekledik; arka koridordan böyle çıkacak, sonra sınıfın karşısında iyi bilinen bir hoca olarak belirecekti, böylece eğer sarı bir çocuk onu yakalamak için bekliyorsa şahitleri olacaktı.

Bir anlığına gitti; Wyoh'ya Greg'den bahsettim. "Mannie, bu makyaj ne kadar iyi? Kilisede idare eder mi? Işıklar ne kadar parlak?" diye sordu.

"Buradan daha parlak değil. İyi iş çıkardın, idare edersin. Ama kiliseye gitmek istiyor musun? Zorlama yok."

Bir düşündü. "Annen... yani 'ana eşini' memnun eder, değil mi?"

Yavaşça cevapladım, "Wyoh, din senin bileceğin iş. Gerçi madem soruyorsun... evet, Davis Ailesinde Anne'yle kiliseye gitmek kadar iyi bir başlangıç olamaz. Sen gidersen ben de giderim."

"Giderim. Soyadınızı 'O'Kelly' zannediyordum?"

"Öyle. Resmi olsun istiyorsan tireyle "Davis" tuttur. Davis İlk Koca, öleli elli yıl oluyor. Aile adımız bu ve tüm zevce-

ler "*Gospazha* Davis", tireyle Davis hanedanındaki her erkek ismi artı kendi aile adı ekleniyor. Pratikte Anne tek "*Gospazha* Davis" –ona öyle hitap edebilirsin– ve diğerleri çek falan yazacak olurlarsa ismini yazıp sonuna Davis ekliyorlar. Bir tek Ludmilla "Davis-Davis", çifte üyeliğinden dolayı gururlu; hem doğum, hem seçim."

"Anladım. O zaman bir adam "John Davis" ise o bir oğul, ama başka bir aile adı de varsa eş-kocan. Ama bir kız her türlü "Jenny Davis" oluyor, değil mi? Nasıl anlarım? Yaşına göre mi? Yok, o işe yaramaz. Kafam karıştı! Bir de klan evliliklerini karmaşık sanırdım. Ya da çokkocalıları – gerçi benimki değildi; en azından kocalarının soyadları aynıydı."

"Sorun değil. Kırk yaşlarındaki bir kadının 15 yaşındaki birine 'Mama Milla' diye hitap ettiğini duyarsan kimin eş, kimin kız evlat olduğunu anlarsın – evde koca yaşını geçmiş kız olmadığı için çok da karmaşık değil aslında; seçiliyorlar. Ama ziyarete gelmiş olabilirler. Senin kocalarının adı "Knott" muydu?"

"Yo hayır, 'Fedoseev, Choy Lin ve Choy Mu.' Doğuştaki soyadımı geri aldım."

Prof dışarı çıktı, bunak bunak kıkırdadı (eskisinden bile daha kötü gözüküyordu!), üç çıkış kullanarak ayrıldık, ana koridorda açık formasyonla randevulaştık. Enselenebilirim diye Wyoh ve ben beraber yürümedik; diğer taraftan o Luna City'yi bilmiyordu, yerlilerinin bile kaybolabileceği kadar karışık bir yerdi burası – o yüzden ben önden yürüdüm, o da gözünü benden ayırmadı. Beni kaybetmediğinden emin olmak için Prof da arkadan geldi.

Şayet enselenirsem Wyoh bir umumi telefon bulup Mike'a rapor verecek, sonra otele dönüp Prof'u bekleyecekti. Ama beni tutuklamaya kalkacak herhangi bir sarı ceketlinin yedi numaralı kol tarafından okşanacağından emindim.

Tatava olmadı. Yukarı beşinci seviyeye, Carver Şosesin-

den şehrin karşısına, yukarı üçüncü seviyeye ve kollar ile takım çantasını almak için Tüp İstasyonu Batı'da duruş – ama b-takımını almadım; role uymazdı, orada bıraktım. İstasyonda bir sarı üniformalı vardı, benimle ilgilenmedi. Dışarı çıkıp Davis Tünelleri ve bir düzine başka çiftliğe giden kooperatif basınç tünelinin on üçüncü kilitteki özel geçişine ulaşmak için gerektiği kadar iyi ışıklandırılmış koridorlardan güneye. Sanırım Prof orada ayrıldı ama hiç arkama bakmadım.

Wyoh yetişene kadar kilidi açmadım, sonra bir anda, "Anne, seni Wyma Beth Johnson'la tanıştırayım!" derken buldum kendimi.

Anne onu kollarının arasına alıp yanaklarından öptü. "Gelebildiğin için çok mutlu oldum, Wyma tatlım! Evimiz senin evindir!"

Bu ihtiyarı niye seviyorum anladınız mı? Wyoh'yu hep alışılmış donuk sözlerle karşılayabilirdi ama içtendi ve Wyoh bunu biliyordu.

İsim değişikliğiyle ilgili Wyoh'yu uyarmamıştım, yolda aklıma gelmişti. Çocuklarımızın bazıları küçüktü ve her ne kadar Başgardiyan'dan tiksinerek büyümüş olsalar da, "bizi ziyarete gelen Wyoming Knott" gevezeliği riskine girmeye gerek yoktu, bu isim "Özel Dosya Zebra" listesinde vardı.

O yüzden onu uyarınayı atladım, komplolarda yeniydim.

Ama Wyoh ipucunu yakaladı ve hiç bozuntuya vermedi.

Greg vaaz giysilerini giymişti ve birkaç dakika içinde çıkması gerekiyordu. Anne acele etmedi, gösterişli bir zarafetle Wyoh'ya kocalarının sırasını baştan sona saydı –Büyükbaba, Greg, Hans– sonra aşağıdan yukarı karıları saydı –Ludmilla, Lenore, Sidris, Anna– sonra çocuklara başladı.

"Anne? Affedersin, kol değiştirmek istiyorum," dedim. Kaşları bir milimetre yukarı kalktı, bu da: "Konuşacağız, ama çocukların önünde değil," demekti, o yüzden ekledim:

"Geç olduğunu biliyorum, Greg yan yan saatine bakıyor. Wyma ve ben de kiliseye geliyoruz. O yüzden, lütfen."

Rahatladı. "Elbette, hayatım." Arkasını döner dönmez kolunu Wyoh'nun beline doladığını gördüm ve rahatladım.

Yedi numaralı kolu sosyal kolla değiştirdim, ama bu sadece telefon dolabına girip 'MYCROFTXXX'i tuşlamak için bir bahaneydi. "Mike, evdeyiz. Ama kiliseye gitmek üzereyiz. Oradan dinleyebileceğini sanmıyorum, o yüzden sonra haber ederim. Prof'tan haber var mı?"

"Henüz yok, Man. Hangi kilise o? Belki bir devrem vardır."

"Ateş Sütunu Tövbe Tapınağı..."

"Referans yok."

"Benim hızıma in, dostum. Batı-Üç Cemaat Salonu'nda toplanıyor. İstasyonun güneyinde, Şebeke numara..."

"Buldum. İçeride bir kanal alıcısı, dışarıdaki koridorda da bir telefon var; ikisine de kulağımı dayarım."

"Sorun beklemiyorum, Mike."

"Profesör öyle yapmamı söyledi. Şimdi rapor veriyor. Onunla konuşmak ister misin?"

"Vakit yok. Hoşçakal!"

Böylece şablon oluştu: Her zaman Mike'la iletişime geç, nerede olduğunu ve olmayı planladığını bildir; sinir uçları oraya uzanıyorsa Mike dinleyecek. Bu fikri, o sabah yaptığım, Mike'ın kesik hatları dinleyebildiğine dair keşfim vermişti, keşif beni rahatsız etti; büyüye inanmam. Ama düşününce bir telefonun insan müdahalesi olmadan merkezi santral sistemiyle açılabileceğini fark ettim – eğer santral sisteminin iradesi varsa. Mike'ta *bolşoya* irade vardı.

Mike'ın o salonun dışında telefon olduğunu nasıl bildiğini söylemek zor, zira 'alan' onun için bize ifade ettiği gibi bir anlam ifade ediyor olamaz. Ama deposunda Luna City teknolojisinin bir 'haritasını' –yapılandırılmış ilişkilerini– taşıyordu ve bizim söylediğimiz her şeyi 'Luna City' olarak

bildiği şeye neredeyse her zaman yerleştirebiliyordu; hemen hemen hiç kaybolmazdı.

O yüzden dalaverenin başladığı günden itibaren onun geniş sinir sistemi sayesinde Mike'la ve birbirimizle iletişimde kaldık. Gerekmediği sürece bir daha bahsetmeyeceğim.

Anne, Greg ve Wyoh dış kapıda bekliyorlardı, Anne sabırsız olsa da gülümsüyordu. Wyoh'ya bir şal ödünç verdiğini gördüm; Anne her Aykırı gibi ten konusunda rahattı, çömezlik bir durum yoktu ama kilise başka bir meseleydi.

Yetiştik, gerçi Greg direkt olarak platforma gitti, biz de yerlerimize oturduk. Sıcak, akılsız bir halde, dinliyormuş gibi yaptım. Ancak Wyoh gerçekten Greg'in hutbesini dinledi ve ya ilahi kitabımızı biliyordu, ya da başarılı bir vaziyet okuyucusuydu.

Eve döndüğümüzde ufaklıklar ve çoğu yetişkin yatmış-

tı; Hans ve Sidris ayaktaydı. Sidris kakao soyası ve kurabiye servisi yaptı, sonra herkes yattı. Anne Wyoh'ya çocuklarımızın çoğunun yaşadığı tünelde bir oda tahsis etti, en son fark ettiğim kadarıyla orada iki tane küçük oğlan vardı. Nasıl ayarladığını sormadım, misafirimize elimizdekinin en iyisini verdiği belliydi, aksi takdirde Wyoh'yu daha büyükçe kızlardan birinin yanına yerleştirirdi.

O gece Anne'yle yattım, hem en büyük karımız sinirlere iyi geldiği için –ve sinir bozucu şeyler olmuştu– hem de ortalık sessizleşince Wyoh'nun odasına *sıvışmadığımı* bilsin diye. Tek başıma yattığımda kaldığım atölyem Wyoh'nun kapısından sadece bir dönemeç uzaktaydı. Anne bana açık açık söylüyordu: "Buyur, hayatım. Eğer bu konuda acımasız olacaksan, bana bir şey söyleme. Arkamdan iş çevir."

Ki ikimiz de bunu itiraf etmedik. Yatmak için hazırlanırken görüştük, ışıklar kapandıktan sonra sohbet ettik, sonra ben yattım.

İyi geceler demek yerine, "Manuel? Neden sevimli misafirin Afro makyajı yapıyor? Bence doğal rengi ona daha çok yakışır. Seçtiği halinde fazlasıyla alımlı olmadığından değil tabii," dedi Anne.

Dönüp onun yüzüne baktım ve açıkladım; kulağa eksik geliyordu, o yüzden tamamladım. Kendimi her şeyi anlatırken buldum, bir nokta hariç: Mike. Mike'ı bir bilgisayar olarak *değil*, güvenlik sebeplerinden dolayı Anne'nin muhtemelen tanışmayacağı bir adam olarak anlattım.

Ama Anne'ye anlatmam –kendi hücresinin lideri olması için benim alt hücreme dahil etmem demek daha doğru olur– Anne'yi komploya dahil etmem, her şeyi karısına yumurtlamaktan kendini alamayan bir kocanın durumu değildi. En fazla aceleci denilebilirdi ama anlatılacaksa, bunun için en uygun zamandı.

Anne zekiydi. Yetkin bir idareciydi; diş göstermeden büyük bir aileyi çekip çevirmek bunu gerektirir. Çiftçi aileleri arasında ve Luna City içinde saygı görürdü; onların yüzde doksanından daha uzun süredir buradaydı. Yardımcı olabilirdi.

Ve aile içinde vazgeçilmez olurdu. Onun yardımı olmadan Wyoh ve benim beraber telefon kullanmamız tatsız olurdu (açıklaması zor), çocukların fark etmemesini sağlamakta zorlanırdık (imkânsız!) ama Anne'nin yardımıyla ev içinde hiçbir sorun çıkmazdı.

Dinledi, bir iç çekti ve, "Kulağa tehlikeli gibi geliyor tatlım," dedi.

"Öyle," dedim. "Bak Mimi, eğer bu işin içine girmek istemiyorsan, söyle... sonra sana anlattıklarımı unut."

"Manuel! Öyle deme sakın. Sen benim kocamsın hayatım; iyisiyle kötüsüyle aldım seni... ve senin dileğin benim için emirdir."

(Vay be, nasıl da yalan! Ama Mimi buna inanıyordu.)

"Senin tehlikeye tek başına gitmene izin veremem," diye devam etti, "hem ayrıca..."

"Ne var Mimi?"

"Sanırım her Aykırı özgür olacağımız günü düşler. Birtakım zavallı omurgasız sıçan hariç hepsi. Bundan hiç bahsetmedim; manası yokmuş gibi duruyordu ve aşağı değil yukarı bakmak, yükünü alıp ilerlemek gerekir. Ama güzel Bog'a şükrediyorum ki bu vaktin geldiğini görecek kadar yaşamama müsaade etti, eğer hakikaten geldiyse. Daha da anlat. Üç kişi daha bulmam lazım, öyle mi? Güvenilir üç kişi."

"Acele etme. Yavaş ol. Emin ol."

"Sidris'e güvenilir. Dilini tutar o."

"Aileden seçmek zorunda olduğunu düşünme. Dışarıya yayılmamız lazım. Telaş etme."

"Etmem. Ben bir şey yapmadan evvel konuşuruz. Ve Manuel, eğer fikrimi sorarsan..." Durdu.

"Her zaman fikrini sorarım Mimi."

"Bundan Büyükbaba'ya bahsetme. Bu günlerde unutkan, bazen de çok konuşuyor. Şimdi uyu hayatım ve rüya görme."

9

Detaylar bu kadar vakit almasaydı, devrim kadar beklenilmedik bir şeyi unutmanın gayet mümkün olacağı kadar uzun süre geçti. İlk amacımız fark edilmemekti. Uzun vadeli amacımızsa her şeyi olabildiğince en kötü hale getirmekti.

Evet, daha kötü. En sonunda dahi, tüm Aykırıların Otorite'yi devirmek istediği, başkaldıracak kadar istediği bir zaman olmamıştı hiç. Tüm Aykırılar Başgardiyandan nefret ediyor ve Otoriteyi kazıklıyordu. Savaşıp ölmeye hazır oldukları anlamına gelmiyordu bu. Eğer bir Aykırıya "vatanseverlikten" bahsederseniz, boş boş bakardı ya da anavatanından bahsettiğinizi zannederdi. Kalpleri "*La Belle Patrie*"* için atan Fransızlar vardı, *Vaterland*'a** sadık eski Almanlar, hâlâ Kutsal Ana Rusya'ya âşık Ruskiler. Peki ya Luna? Luna 'Kaya'ydı, sürgün yeriydi, sevilecek bir şey değil.

Tarihte üretilmiş en apolitik halktık biz. Biliyorum, koşullar beni zorlayana kadar siyasete karşı ben de bir o kadar hissizdim. Wyoming, Otoriteye karşı kişisel bir sebepten ötürü nefret beslediğinden dolayı bu işin içindeydi, Prof da bağımsız entelektüel bir şekilde her türlü otoriteden tiksindiği için, Mike sıkıldığı, yapayalnız bir makine olduğu ve ona göre 'şehirdeki tek eğlence' olduğu için. Bizi vatanseverlikle suçlayamazdınız. Bu tanıma en çok yaklaşan bendim çünkü Terra'da herhangi bir yerle zerre gönül bağı olmayan,

* (Fr.) Güzel Vatan. *-çn*

** (Alm.) Babavatan. *-çn*

üçüncü kuşak biriydim, oraya gitmiş ve sevmemiştim, Dünya solucanlarındansa nefret ederdim. Beni çoğundan daha 'vatansever' yapardı bu!

Ortalama bir Aykırı sırasıyla birayla, bahisle, kadınla ve işle ilgilenirdi. Kadınların ikinci sıraya gelme ihtimali vardı ama her ne kadar el üstünde tutulsalar da, bir numaraya yerleşmesi zordu. Aykırılar asla takılmak için yeteri sayıda kadın olmadığını öğrenmişti. Yavaş öğrenenler ölmüştü, zira en sahiplenici erkek bile her dakika ayakta olamaz. Prof'un dediği gibi, toplum gerçeklere adapte olmak zorundadır, yoksa hayatta kalamaz. Ama 'vatanseverlik' hayatta kalmak için şart değildi.

Eski Çinlilerin "Balık suyun farkında değildir," deyişindeki gibi ben de Terra'ya ilk kez gidene kadar bunların hiçbirinin farkında değildim, hatta o zaman bile, onları ayağa kaldırma çabasına katılana kadar Aykırıların bellek konumunun altında "vatanseverlik" etiketli boş yerin ne olduğunun farkında değildim. Wyoh ve yoldaşları "vatanseverlik" düğmesine basmaya çalışmış ve hiçbir yere varamamıştı; senelerin emeği, yüzde birden aza tekabül eden birkaç bin üye, ve o mikroskobik rakamın da neredeyse yüzde onu patron muhbirin paralı casuslarıydı!

Profesör bizi hizaya getirdi: İnsanları sevmeye ikna etmektense nefret etmeye ikna etmek daha kolay.

Şansımıza, Güvenlik Şefi Alvarez bize yardımcı oldu. O dokuz ölü muhbirin yerine doksan tanesi geldi, çünkü Otorite istemsizce yaptığı bir şeye, bizim için para harcamaya kışkırtılmıştı ve bir delilik diğerini getirmişti.

Başgardiyanın koruma sayısı eski günlerde bile asla fazla olmamıştı. Tarihsel anlamıyla hapishane gardiyanları gereksizdi ve sürgün hapishanesi sisteminin avantajlarından biri olmuştu bu: ucuzluk. Başgardiyanın, vekilinin ve ziyaretçi VIP'lerin korunmaları gerekiyordu ama hapishanenin ken-

disine gardiyan şart değildi. Gerek olmadığı ortaya çıkınca gemileri korumayı bile bıraktılar ve Mayıs 2075'te korumalar en az sayıya inmişti, hepsi de yeni getirilen çömezlerdi.

Ama tek gecede dokuzunun birden kaybedilmesi birilerini korkutmuştu. Alvarez'i korkuttuğunu biliyorduk; yardım taleplerinin kopyalarını Zebra'ya dosyalamıştı ve Mike onları okumuştu. Hüküm giymeden önce Terra'da polis memuru olan ve Luna'daki seneleri boyunca korumalık yapmış bir mahkûm olan Alvarez muhtemelen Kaya'daki en korku içindeki ve yalnız adamdı. Daha fazla ve daha sert yardım isteyip eğer almazsa kamu hizmetinden istifa etmekle tehdit etmişti, eğer Otorite Luna'yı gerçekten tanısa sadece bir tehditten ibaret olduğunu bilirdi. Eğer Alvarez herhangi bir mahalleye silahsız bir sivil olarak girse, nefes alma süresi tanınmamaya devam ettiği süreyle eşit olurdu.

Ekstra korumalarını almıştı. O baskın emrini kimin verdiğini hiç bulamadık. Siğil Mort hiç böyle eğilimler göstermemişti, görev süresi boyunca Odunlar Kralı gibiydi. Belki daha yeni patron muhbirliğe yükselmiş olan Alvarez yüzünü göstermek istemişti, Başgardiyan olma hırsı taşıyor olabilirdi. Ama en olası teoriye göre Başgardiyan'ın 'yıkıcı faaliyetlere' dair raporu Dünyadaki Otorite'nin bir temizleme emri vermesiyle sonuçlanmıştı.

Bir hata diğerine yol açmıştı. Yeni korumalar çömezlerden seçilmek yerine, elit mahkûm askerlerdi; Federe Milletler çarpı Barış Ejderleri. Acımasız ve sertlerdi, Luna'ya gitmek istemiyorlardı ve kısa süre içinde 'geçici polislik görevinin' tek yönlü bilet olduğunu anladılar. Luna ve Aykırılardan nefret ediyorlar, hepsinin sebebi olarak bizi görüyorlardı.

Alvarez onları elde eder etmez her mahalle arası metro istasyonuna yirmi dört saatlik bir nöbet dikip pasaport ve pasaport kontrolü uygulamaları başlattı. Luna'da kanunlar

olsa bu yasadışı olurdu, zira yüzde doksan beşimiz teoride özgürdük, ya özgür doğmuştuk, ya da mahkûmiyetimiz sona ermişti. Henüz cezası bitmemiş olanlar Kompleks içinde koğuş mahallelerinde yaşayıp şehre ayda iki günlük izinlerinde indikleri için, şehirlerde bu oran daha yüksekti. O zaman bile paraları olmadığı için gelmedikleri oluyordu, ama bazen onları birileri bir içki ısmarlar umuduyla sokaklarda dolanırken görebilirdiniz.

Ancak Başgardiyan'ın yönetmelikleri sadece yazılı kanun olduğu için, pasaport sistemi "yasadışı" değildi. Gazetelerde ilan edilmişti, pasaport almak için bir haftamız vardı ve bir sabah saat sekizde uygulamaya konmuştu. Bazı Aykırılar hiç seyahat etmezdi; bazıları iş için ederdi; bazıları dış mahallelerden, hatta Luna City'den Novylen'e, veya ters yönde evlerinden işlerine gider gelirdi. Uslu çocuklar başvurularını yaptılar, paralarını ödediler, fotoğrafları çekildi, geçişlerini aldılar; Prof'un tavsiyesi üzerine ben de uslu çocuk oldum, pasaport ücretimi ödedim ve Kompleks'teki iş için yanımda taşıdığım geçişin yanına koydum.

Uslu çocuklar azdı! Aykırılar buna inanmamıştı. Pasaport mu? Kim öyle bir şey duymuş ki?

O sabah Güney Metro İstasyonu'nda bir asker vardı, alay kıyafeti yerine korumaların sarı üniformasını giymişti ve hem ondan, hem bizden nefret eder gibi bir hali vardı. Bir yere gittiğim yoktu; geride kaldım ve izledim.

Novylen kapsülü anons edildi; aşağı yukarı otuz kişilik bir kalabalık kapıya doğru ilerledi. *Gospodin* Sarı Ceket ilk ulaşandan pasaport istedi. Aykırı tartışmak için durdu. İkincisi itekleyip geçti; koruma dönüp bağırdı – üç dört kişi daha itti geçti. Koruma silahına uzandı; biri onun dirseğini tuttu, silah ateş aldı; lazer değil, av tüfeğiydi, gürültücüydü.

Tüfek döşemeye çarpıp bir yerlere *hey-hey-ho!* diye bağırıp gitti. Geri çekildim. Biri yaralıydı – o koruma. İlk yolcu

izdihamı rampadan aşağı indiğinde o güvertedeydi, hareket etmiyordu.

Kimse dikkat etmedi; ya etrafından dolandılar, ya üzerinden atladılar – durup, suratına dikkatlice tekmeyi basıp rampadan aşağı devam eden, bebekli bir kadın hariç. Şimdiden ölmüş olabilirdi, görmek için beklemedim. Nöbeti devralan biri gelene kadar cesedin orada kalacağını anladım.

Ertesi gün aynı noktada yarım manga vardı. Novylen kapsülü boş gitti.

Ortalık sakinleşti. Seyahat etmek zorunda olanlar pasaport aldı, inatçılar seyahati bıraktı. Bir metro kapısındaki koruma ikiye çıktı, biri pasaportları kontrol ederken öbürü silahını çekmiş halde dikiliyordu. Pasaportları kontrol eden çok da zorlamıyordu, çoğu sahte olduğu ve ilk örnekler de yavan olduğu için bu iyiydi. Ama çok geçmeden resmî kâğıtlar çalındı ve sahteleri de resmîler kadar hakiki oldular, daha pahalılardı ama Aykırılar serbest girişim pasaportlarını tercih ediyordu.

Örgütümüz sahtecilik yapmıyordu; biz sadece destekliyorduk ve kimde var kimde yok biliyorduk; Mike'ın kayıtları resmî olanları listeliyordu. Bu da yaptığımız dosyalarda koyunları keçilerden ayırmamıza yardımcı oluyordu –bunlar da Mike'ta kayıtlıydı ama "Bastille" konumunda– zira sahte pasaport sahibi bir adamın bize katılma yolunun yarısında olduğunu varsayıyorduk. Büyümekte olan örgütümüzde asla geçerli bir pasaport sahibini ekibe almama emri hücrelere yayılmıştı. Eğer birini dahil edecek olan kişi durumdan emin değilse, soruyu yukarı soruyor ve cevabını alıyordu.

Ama korumaların sorunları bitmemişti. Çocukların önlerinde durmaları, ya da daha kötüsü göz mesafesinin dışında, arkalarında durmaları ve yaptıkları her hareketi taklit etmeleri veya hakaretler bağırarak, yuhalayarak, evrensel el hareketleri yaparak koşup durmaları, korumaların onuruna

veya iç huzuruna yardımcı olmuyordu. En azından korumalar bunları hakaret addediyordu.

Bir koruma ufak bir çocuğa elinin tersiyle vurup birkaç dişine mal oldu. Sonuç: iki ölü koruma, bir ölü Aykırı.

Ondan sonra korumalar çocuklara aldırış etmediler.

Bunu hazırlamamız gerekmemişti; sadece destekliyorduk. En büyük karım gibi tatlı ihtiyar bir hanımın çocukları yaramazlık yapmaya teşvik edeceğini düşünmezdiniz. Ama ediyordu işte.

Evinden çok uzaktaki yalnız adamları başka şeyler de sinirlendirir, birini hakikaten biz başlattık. Bu Barış Ejderleri, Kaya'ya bir konfor müfrezesi olmadan gönderilmişti.

Bazı kadınlarımız fazlasıyla güzeldi ve bazıları istasyonların etrafında dolanmaya başladılar. Normalden daha az –sıfıra– yakın giyinip daha güçlü kokulara sahip bol miktarda parfüm sürmeye başladılar. Sarı ceketlilere bakmıyor ve onlarla konuşmuyorlardı; ancak bir Aykırı hanımının yapabileceği şekilde inişli çıkışlı bir şekilde görüş alanlarına giriyorlardı sadece. (Terra'da bir kadın öyle yürüyemez; altı kat daha fazla ağırlığın baskısı altındadır.)

Bununla beraber elbette bir adam geçidi çıkar ortaya, olgun erkeklerden tutun da ergenliğe bile girmemiş çocuklara kadar – kadının güzelliğine yönelik mutlu ıslıklar ve bağırışlar, sarı oğlana karşı da pis kahkahalar. Görevi üstlenen ilk kızlar daha kumar makinesi tipleriydi ama gönüllüler o kadar hızlı arttı ki Prof para harcamamıza gerek olmadığına karar verdi. Haklıydı; bir kedi yavrusu kadar utangaç olan Ludmilla bile denemek istedi, Anne'den izin alamadığı için yapamadı. Ama ondan on yaş büyük olan ve ailenin en güzeli Lenore denedi ve Anne'den fırça yemedi. Pembeleşmiş, heyecanlı ve kendinden memnun bir halde döndü, düşmanı tekrar kızdırmak için hevesliydi. Kendi fikriydi; Lenore o zamanlar devrimin mayalandığını bilmiyordu.

Bu süreç boyunca Prof'u çok nadiren gördüm, kamuya açık alandaysa hiç görüşmedik; iletişimi telefonla sürdürdük. İlk başlardaki sıkıntılardan biri de çiftliğimizde yirmi beş kişinin tek telefonu kullanmasıydı, bunların çoğu da zorla elinden alınmadığı sürece telefonu saatlerce meşgul eden gençlerdi. Mimi sertti; çocuklarımızın günde bir kere dışarıya telefon açmasına izin vardı ve her arama 90 saniyeyle sınırlıydı. Ağırlaşan bir ceza skalası vardı; istisnalara onay vermesi konusundaki sıcaklığı dengeliyordu bunu. Ama bu onaylar "Anne"nin Telefon Vaazı'yla birlikte geliyordu: "Ben Luna'ya ilk geldiğimde özel telefonlar yoktu. Siz çocuklar ne kadar yumuşak..."

Telefon bağlatan müreffeh ailelerin sonuncularındandık; ben seçildiğimde evde daha yeniydi. Çiftlikte üretilebilen hiçbir şeye para vermediğimiz için müreffeh haldeydik. Anne telefonu sevmezdi, çünkü Luna City Ortak İletişim Şirketi ücretlerinin büyük kısmı Otorite'ye gidiyordu. Benim neden elektriği özgürleştirdiğim rahatlıkla telefon hizmeti araklayamadığımı hiçbir zaman anlayamadı ("Sen bu konuları iyi bildiğin için, Manuel hayatım"). Bir telefon aracının, yerleştirileceği santral sisteminin bir parçası olması onu hiç ilgilendirmiyordu.

Eninde sonunda çaldım tabii. Yasadışı telefonun problemi gelen çağrıları almakta. Telefon kayıtlı olmadığı için çağrı almak istediğin insanlara söylesen dahi, santral sisteminin *kendisi* seni kaydetmiyor; karşı tarafı sana bağlamasını ona söyleyecek bir sinyal *yok*.

Mike komploya dahil olduktan sonra santral sorunu ortadan kalktı. İhtiyacım olanların çoğu atölyemde vardı; diğerlerinin bir kısmını satın aldım, kalanları da özgürleştirdim. Atölyeden telefon dolabına ve Wyoh'nun odasına küçük birer delik açtım; bir metre kalınlığında işlenmemiş taş vardı ama ince bir kaleme koşutlanmış lazer matkabı hızlıca de-

liyor. Kayıtlı telefonu tahliye ettim, girintisine çekmek için kablosuz bir bağlaşım yaptım ve gizledim. Diğer ihtiyaçlarımız Wyoh'nun ve benim odalarımızda gizlenmiş stereofonik alıcılar ve bir hoparlör, Davis telefon hattında sessizlik olması için frekansı sesin üzerine çıkaracak bir devre ve gelen sesi geri getirmek için aksi yönde bir devreydi.

Buradaki tek sorun görülmeden bunların hepsini yapmaktı, onu da Anne halletti.

Geri kalan hepsi Mike'ın problemiydi. Hiç santral düzenlemesi kullanmadım; o andan sonra sadece başka bir telefondan ararken MYCROFTXXX'i kullandım. Mike atölyeyi ve Wyoh'nun odasını her an dinliyordu; benim ya da onun sesi "Mike," derse cevaplıyordu, ancak başka bir sese yanıt vermiyordu. Ses şablonları onun için parmak izi kadar ayırt ediciydi, asla hata yapmazdı.

Ufak gösterişler – Wyoh'nun kapısını atölye kapısı gibi

ses geçirmez hale getirmek, benim ya da onun enstrümanını bastırmak için cereyan vermek, odada tek başına ve kapısının kilitli olduğunu bana haber vermek ya da tam tersi için sinyaller. Hepsi Wyoh ve benim Mike'la ya da birbirimizle konuşabilmemiz, ya da Mike, Wyoh, Prof ve kendim için sohbet ortamı oluşturabilmemiz için güvenlik önlemleri anlamına geliyordu. Mike bulunduğu her yerden Prof'u arardı; Prof da konuşur ya da daha güvenli bir telefondan geri arardı. Veya Wyoh'nun ya da benim bulunmamız gerekebilirdi. Hepimiz Mike'la irtibatta kalma konusunda dikkatliydik.

Korsan telefonum, herhangi bir çağrı girişi yapma imkânına sahip olmasa da Luna'daki herhangi bir numarayı aramak için kullanılabilirdi –Mike'la konuş, herhangi biri için bir Sherlock iste, numarayı söyleme– Mike'ta bütün kayıtlar vardı zaten ve bir numarayı benden daha hızlı bulabilirdi.

Canlı ve bizim tarafımızda olan bir telefon-santrali sisteminde sınırsız imkânlar görmeye başlıyorduk. Bana ulaşması gerekirse Mike'ı arasın diye Anne için Mike'tan başka bir boş numara aldım. Mike'la samimiyeti artıyordu, tabii hâlâ onun bir adam olduğunu zannediyordu. Ailemize yayıldı bu. Bir gün eve döndüğümde Sidris, "Mannie sevgilim, hoş sesli arkadaşın aradı. Mike Holmes. Geri aramanı istiyor," dedi.

"Sağ ol hayatım. Arayacağım."

"Ne zaman onu yemeğe davet edeceksin, Man? Bence çok nazik."

Ona *Gospodin* Holmes'un nefesinin koktuğunu, berbat kıllarla kaplı olduğunu ve kadınlardan nefret ettiğini söyledim.

Anne'nin işitme mesafesinde olmayışını fırsat bilip kaba bir kelime kullandı. "Onu görmemden korkuyorsun. Onu seçeceğimden korkuyorsun." Başını okşayıp tam o sebepten dolayı olduğunu söyledim. Mike ve Prof'a bunu anlattım. Mike bundan sonra ailemizin kadınlarıyla daha da flört eder hale geldi; Prof düşünceliydi.

Komplo tekniklerini öğrenmeye ve Prof'un, devrimin bir sanat olabileceğine dair düşüncelerine takdirle yaklaşmaya başladım. Mike'ın, Luna'nın felaketten sadece yedi yıl uzakta olduğunu belirten kehanetini unutmamıştım (şüphe de duymuyordum). Ama onun üzerine değil, büyüleyici, titiz detaylar üzerine düşündüm.

Prof, bir komplodaki en tatsız sorunların iletişim ve güvenlik olduğuna vurgu yapmış ve çatıştıklarını belirtmişti; iletişim kolaysa, güvenlik riski artar; eğer güvenlik sıkılaşırsa, emniyet önlemleri örgütü felç edebilir. Hücre sisteminin bir orta yol olduğunu açıklamıştı.

Casuslardan oluşacak kayıpları sınırlandırmak şart olduğu için hücre sistemini kabul ettim. Wyoh bile eski yeraltı-

nın nasıl casus kaynadığını öğrendikten sonra ayırmaların olmadığı bir örgütün işleyemeyeceğini kabul etmişti.

Ama hücre sisteminin tıkalı iletişimini sevmiyordum; eski çağlarda Terra'da yaşamış dinozorlar gibi, baştan kuyruğa ya da tam tersi yönde mesaj göndermek çok vakit alıyordu.

O yüzden Mike'la konuştum.

Prof'a önerdiğim çok-bağlantılı kanalları gözden çıkardık. Hücreleri sürdürdük ama güvenlik ve iletişimi, düşünen taşınanımızın olağanüstü ihtimalleri üzerine kurduk.

İletişim: "Parti" isimlerinden oluşan üçlü bir ağaç kurduk:

Başkan, Gospodin Adam Selene (Mike)
Yürütme hücresi: Bork (ben), Betty (Wyoh), Bill (Prof)
Bork'un hücresi: Cassie (Anne), Colin, Chang
Betty'nin hücresi: Calvin (Greg), Cecilia (Sidris), Clayton
Bill'in hücresi: Cornwall (Finn Nielsen), Carolyn, Cotter

...vesaire. Yedinci bağlantıda George Herbert, Henry ve Hallie'yi yönetiyor. O seviyeye gelene kadar H ile başlayan iki bin yüz seksen yedi isim lazım ama bu işi onları bulacak ya da uyduracak zeki bilgisayara bırakabiliriz. Her yeni üyeye bir parti ismi ve acil durum telefon numarası veriliyor. Bu numara, bir sürü bağlantıyla uğraşmaktansa, "Adam Selene"e, Mike'a bağlanıyor.

Güvenlik: Çifte prensibimize göre; hiçbir insana hiçbir şey emanet edilemez ama Mike'a her şey emanet edilebilir.

Karamsar ilk kısım şüphe götürmez. Uyuşturucu ve diğer tatsız yöntemlerle her adam kırılabilir. Tek savunma intihar, ki bu imkânsız. Eh, klasik ve yeni "oyuk diş" yöntemleri var, bir kısmı neredeyse şaşmaz – Wyoh'nun ve benim teçhizatlandırıldığımızdan Prof emin oldu. Ona bir son arkadaş

olarak ne verdiğini hiç öğrenemedim, ben de benimkini hiç kullanmadığıma göre, pis detaylara girmenin anlamı yok. Hiç intihar eder miydim, ondan da emin değilim; şehitlik zırvaları bana uygun değil.

Ama Mike asla intihar etme ihtiyacı hissedemezdi, uyuşturucu etkisi altına alınamazdı, acı hissetmiyordu. Bizimle ilgili her şeyi *sadece* biz üçümüzün sesine programlanmış kilitli bir sinyalin altında ayrı bir bellek bankasında taşıyordu ve insan eti güçsüz olduğundan ötürü, acil durumlarda birinin diğer ikisini dışarda bırakmasına olanak veren bir sinyal daha ekledik. Luna'daki en iyi bilgisayarcı olarak fikrim, Mike'ın bir kez kurulduktan sonra bu kilidi kaldıramayacağı yönündeydi. En güzeli de, kimse ana bilgisayara bu dosyayı sormazdı çünkü kimse varlığını bilmiyordu, Mike'ın Mike olarak varlığından kuşkulanmıyordu. Daha ne kadar güvende olabilirsiniz ki?

Tek risk, bu uyanık makinenin maymun iştahlı olmasıydı. Mike hep umulmadık potansiyeller gösteriyordu; kuralların etrafından dolaşmanın bir yolunu bulabilmesi muhtemeldi, eğer isterse.

Ama asla istemezdi. İlk ve en eski dostu olarak bana sadıktı; Prof'u severdi; sanırım Wyoh'ya âşıktı. Yok, hayır, seksin bir anlamı yoktu. Ama Wyoh hayran olunası biri ve daha en başından çok iyi anlaştılar.

Mike'a güveniyordum. Bu hayatta bahse tutuşmak şart; bu bahis içinse varımı yoğumu ortaya koyardım.

Dolayısıyla güvenliği Mike'a her şeyi emanet etme temeline dayandırdık, onun haricindeyse herkes bilmesi gerektiği kadarını bilecekti. Sayı ve numara ağacı mesela. Ben sadece hücre arkadaşlarımın ve doğrudan benim altımda olan üçünün parti isimlerini biliyordum; ihtiyacım olan sadece bu kadardı. Mike parti isimlerini kurup hepsine birer telefon numarası tahsis etmişti ve gerçek isimlerin eşleştiği par-

ti isimleri listesini elinde tutuyordu. Diyelim ki parti üyesi 'Daniel' (ki ben tanımazdım, 'D' benim iki alt seviyemdeydi) Fritz Schultz'u partiye üye yaptı. Daniel yukarıya ismi *değil*, sadece durumu bildirir; Adam Selene Daniel'i arar, Schultz'a parti ismi olarak 'Embrook'u verir, sonra Daniel'den aldığı numarayla Schultz'u arar, Schultz'a yeni ismi olan Embrook'u ve acil durum numarasını verir, bu numara da *her* yeni üye için *farklı*.

Embrook'un hücre lideri bile Embrook'un acil durum numarasını bilmezdi. Bilmediğin şeyi ötemezsin, ne uyuşturucuyla ne işkenceyle, ne olursa olsun. Dikkatsizlikten bile.

Diyelim ki Yoldaş Embrook'a ulaşmam lazım. Kim olduğunu bilmiyorum; Hong Kong'da oturuyor da olabilir, evimin yanındaki dükkânın sahibi de. Ona ulaşması amacıyla aşağı mesaj göndermektense, Mike'ı arıyorum. Mike beni Embrook'a hemen, bir Sherlock'la bağlıyor, bana onun nu-

marasını *vermeden*.

Veya farz edelim ki Luna'daki her barda dağıtacağımız bir karikatürü hazırlayan bir yoldaşla konuşmam gerek. Onun kim olduğunu bilmiyorum. Ama onunla konuşmam lazım; bir durum var.

Mike'ı arıyorum; Mike her şeyi biliyor –ve yine hızlıca bağlanıyorum– ve aramayı Adam Selene ayarladığı için bu yoldaş bir sorun olmadığını biliyor. "Yoldaş Bork konuşuyor" –*o* da beni tanımıyor ama baş harfi olan B ona benim VIP olduğumu söylüyor– "şunu şunu değiştirmemiz lazım. Hücre liderine söyle kontrol etsin, ama ayarlayın."

Küçük dalgalanmalar – bazı yoldaşların telefonu yoktu; bazılarına sadece belirli saatlerde ulaşılabiliyordu; birtakım ücra mahallelerde telefon hizmeti yoktu. Fark etmez, Mike her şeyi biliyordu; geri kalanımız da hepsinin birebir tanıdığı bir avuç kişi hariç kimseyi tehlikeye atabilecek *hiçbir şey* bilmiyordu.

Mike'ın bazı koşullar altında herhangi bir yoldaşla ses sese konuşması gerektiğine karar verince, ona yeni sesler verip onu giydirmek, üç boyutlu hale getirmek ve 'Adam Selene, Özgür Luna Geçici Komitesi'nin Başkanı' haline getirmek gerekti.

Mike'ın daha fazla sese ihtiyaç duymasının altında şu gerçek yatıyordu; sadece tek bir ses birleştirici-kodlayıcısına sahipti, ancak beyni bir düzine, ya da yüz (emin değilim) konuşmayı kaldırabilirdi – aynı anda elli farklı rakiple oynayan bir satranç ustası gibi, sadece daha da fazla.

Örgüt büyüyüp Adam Selene'e gelen telefonlar arttıkça bu bize sorun çıkarabilirdi, hele ki harekete geçecek kadar uzun yaşarsak daha da önemli olabilirdi.

Ona daha fazla ses verirken elindekini de susturmak istiyordum. Biz Mike'ı ararken o sözde bilgisayarcılardan biri makine odasına girebilirdi; kıt aklıyla bile ana makinenin kendi kendine konuştuğunu mu gördüğünü merak edebilirdi.

Ses birleştirici-kodlayıcı çok eski bir cihaz. İnsan sesi farklı farklı şekillerde mikslenmiş vızıltılar ve tıslamalardan ibaret; koloratür bir soprano için bile geçerli bu. Bir ses kodlayıcı vızıltı ve tıslamaları, bir bilgisayarın (ya da eğitimli bir gözün) okuyabileceği şablonlara yerleştirir. Ses birleştiriciyse vızlayıp tıslayabilen ve bu unsurları o şablonlarla eşleşecek şekilde çeşitlendirebilen kontrollere sahip bir kutudur. Bir insan bir ses birleştiricisini "çalabilir", böylece yapay bir konuşma üretebilir; uygun bir şekilde programlanmış bir bilgisayar ise bunu sizin konuştuğunuz hızda, kolaylıkta ve netlikte yapabilir.

Bir telefon telindeki seslerse, ses dalgaları değil elektrik sinyalleridir; telefonla konuşmak için Mike'ın ses kodlayıcı-birleştiricinin audio kısmına ihtiyacı yoktu. Ses dalgalarına sadece öbür uçtaki insanın ihtiyacı vardı; Mike'ın Otorite Kompleksi'ndeki odasının içinde konuşma seslerine gerek

yoktu, o yüzden o sesleri ve birilerinin fark etmesi tehlikesini ortadan kaldırmayı planlıyordum.

Öncelikle evde çalıştım, çoğunlukla üç numaralı kolu kullanarak. Sonuç, audio taraf olmadan yirmi ses kodlayıcı-birleştirici devresini sıkıştıran küçük bir kutu oldu. Sonra Mike'ı aradım ve Başgardiyan'ı kızdıracak bir şekilde 'hastalanmasını' söyledim. Sonra bekledim.

Bu 'hastalanma' numarasını daha önce yapmıştık. Temiz olduğumu öğrendiğimizde, yani aynı hafta Perşembe günü, Alvarez'ın Zebra Dosyası'na Stilyagi Salonu'ndaki rezaletin raporunu okuduğu gün, işe geri döndüm. Onun versiyonunda 100 kişi listelenmişti (belki 300 kişinin arasından); listede Shorty Mkum, Wyoh, Prof ve Finn Nielsen vardı, ama ben *yoktum* – görünüşe göre muhbirleri beni ıskalamıştı. Her biri Başgardiyan tarafından barışı korumak üzere tayin edilmiş dokuz polis memurunun nasıl soğukkanlılıkla öldürüldüğü-

nü anlatıyordu. Bizim üç ölümüzden de bahsediyordu.

Bir hafta sonraki eklentide '13 Mayıs Pazartesi günü, dokuz cesur memurun hayatına mal olan isyana yol açan kışkırtıcı konuşmanın sahibi, Hong Kong Lunalı namlı ajan provokatör Wyoming Knott, Luna City'de tutuklanmamış ve Hong Kong Luna'daki olağan yuvasına dönmemiştir, ve fitilini kendi ateşlediği katliamda öldüğüne inanılmaktadır,' diyordu. Bu eklenti bir öncekinin bahsetmediği başarısızlığın itirafıydı, başka bir deyişle eksik cesetler vardı ve tam ölü sayısı bilinmiyordu.

Bu eklenti iki şeyi belirlemişti: Wyoh ne eve dönebilirdi, ne de sarışınlığa geri dönebilirdi.

Ben fark edilmediğim için normal hayatıma devam ettim, o hafta müşterilerimle, Carnegie Kütüphanesi'ndeki muhasebe makineleriyle ve geri alma dosyalarıyla ilgilendim. Mike'a Zebra dosyasını ve diğer özel dosyaları okutturarak vakit geçirdim. Bunu Raffles'ın L Odası'nda yaptım,

zira henüz kendi telefonum yoktu. O hafta boyunca Mike sabırsız bir çocuk gibi (ki öyleydi) ne zaman gelip daha fazla şaka alacağım konusunda beni sıkboğaz etti. Başaramayınca telefonda anlatmak istedi.

Sinirlendim ve kendime Mike'ın bakış açısına göre şakaları analiz etmenin en az Luna'yı özgürleştirmek kadar önemli olduğunu hatırlattım ve bir çocuğa verdiğin sözü *bozamayacağını.*

Bunun yanı sıra, tutuklanmadan Kompleks'in içine girip giremeyeceğime dair bir merak sardı beni. Prof'un temiz olmadığını biliyorduk, o yüzden Raffles'ta kalıyordu. Yine de toplantıda olduğunu ve her gün nerede olduğunu biliyorlardı ama onu almak için hiçbir denemede bulunulmamıştı. Wyoh'yu almayı denediklerini öğrendiğimizde, merakım arttı. Temiz miydim? Yoksa beni de sessizce yakalamayı mı bekliyorlardı? Bilmek zorundaydım.

Böylece Mike'ı aradım ve bir karın ağrısı gerektiğini söyledim. Gerekeni yaptı, beni çağırdılar – sorun yok. Önce istasyonda, sonra Kompleks'teki yeni bir korumaya pasaport göstermek dışında her şey olağan haldeydi. Mike'la muhabbet ettim, 1000 adet şaka teslim aldım (her üç ya da dört günde bir yüz tanesi üzerinden rapor verecektik, daha hızlı değil), geçmiş olsun dedim ve L-City'ye geri döndüm, yolda Şef Mühendis'e mesai süresi, yolculuk ve tamir süresi, malzeme, özel hizmet, bulabildiğim ne varsa faturalandırarak.

O günden itibaren Mike'ı yaklaşık haftada bir gördüm. Güvenliydi, *onlar beni* kendi elemanlarının kabiliyetini aşan arızalar sebebiyle çağırmadığı sürece asla gitmiyordum – her zaman da "tamir" edebiliyordum, bazen çabucak, bazen bir tam gün ve birçok test sonrasında. Kapak levhalarında alet izleri bırakmaya dikkat ediyordum, sorun neredeydi, nasıl analiz ettim ve ne yaptım, bunları göstermek için de test uygulamalarından önce ve sonra çıktılar alıyordum.

Mike benim ziyaretlerimden sonra her zaman mükemmel çalışıyordu; vazgeçilmezdim.

Dolayısıyla, yeni ses kodlayıcı-birleştirici eklentisini hazırladıktan sonra, ona 'hastalanmasını' söylemekte tereddüt etmedim. Çağrı otuz dakika içinde geldi. Mike muhteşem bir şey düşünmüştü; 'hastalığı' Başgardiyan'ın rezidansının klimasında çılgın bir dalgalanmaydı. Sıcaklığı on bir dakikalık döngülerle arttırıp düşürüyordu. Bir yandan da hava basıncını yaklaşık 2c/s'lik kısa bir döngüyle dalgalandırıyordu, bu da bir adamın sinirlerini fena halde bozabilir, belki kulak ağrısına bile yol açabilirdi.

Tek bir rezidansın havalandırması ana bir bilgisayardan yapılmamalı! Davis Tünelleri'nde biz evi ve çiftliği aptal kontrolleriyle yönetiyorduk, her küp için alarmlarla geri bildirim ayarlıyorduk ki sorun bulunana kadar biri yatağından çıkıp elle kontrol edebilsin. İnekler üşürse mısıra zarar vermiyorlardı; buğdayın üzerindeki ışıklar arızalanırsa, sebzelere bir şey olmuyordu. Mike'ın, Başgardiyan'ın rezidansını altına üstüne getirebilmesi ve kimsenin ne yapacağını bilememesi, her şeyi tek bir bilgisayara itelemenin aptallığını gösteriyordu.

Mike pek mutluydu. Bu iyice incelediği bir mizahtı. Benim de hoşuma gidiyordu, kafasına göre eğlenmesini söyledim; aletleri yere serip küçük siyah kutuyu çıkardım.

Bir anda nöbetçi bilgisayarcı gelip kapıya vurmaya ve zili çalmaya başladı. Açınam biraz vakit aldı, açarken de sağ elimde kısa kanadı çıplak olan beş numaralı kolu tutuyordum; bu bazı insanların midesini bulandırır, neredeyse herkesin de canını sıkar. "*Sen* de ne istiyorsun be çömez?" diye sordum.

"Dinle," dedi, "Başgardiyan ortalığı ayağa kaldırıyor! Sorunu bulamadın mı?"

"Başgardiyan'a saygılarımı ilet ve arızalı devreyi bulur

bulmaz elle devreden çıkarıp pek kıymetli konforunu eski haline getireceğimi söyle – aptalca sorularla yavaşlatılmadığım sürece. Kapak levhaları açıkken kapıda makinelerin içine toz üfleyerek dikilecek misin? Eğer durum buysa –madem kontrol sende– toz makineyi boğduğu zaman *sen* tamir edersin. *Ben* yardım etmek için sıcak yatağımdan kalkmam. O Başgardiyan bozuntusuna bunu da söyle."

"Ağzını topla, arkadaşım."

"Sen topla, mahkûm. Kapıyı kapatacak mısın? Yoksa çıkıp L-City'ye geri mi döneyim?" Beş numarayı sopa gibi kaldırdım.

Kapıyı kapattı. Zavallı herifi aşağılamaya niyetli değildim. Herkesi olabildiğince mutsuz etmek, politikamızın küçük bir parçasıydı. Başgardiyan için çalışmayı zorlu buluyordu; bense katlanılmaz hale getirmek istiyordum.

"Hızlanayım mı?" diye sordu Mike.

"Ee, on dakika kadar devam et, sonra bir anda dur. Sonra bir saatliğine yavaşça ilerle, hava basıncıyla mesela. Dengesiz, ama sert. Ses patlaması nedir, bilir misin?"

"Elbette. Bir..."

"Tanım yapma. Ana efekti düşürünce, sistemin üreteceği bir patlamaya en yakın bir efektle her birkaç dakikada bir hava bacasını tıkırdat. Sonra da ona hatırlayacağı bir şey ver. Hmmm... Mike, tuvaletinin ters yöne işlemesini sağlayabilir misin?"

"Kesinlikle sağlayabilirim! Hepsini mi?"

"Kaç tane var?"

"Altı."

"Ee... hepsini biraz itecek şekilde programla, halılarını ıslatmaya yetsin. Ama yatak odasının yakınında bir tanesini tespit edersen, musluğu tavana kadar aç. Yapabilir misin?"

"Program kuruldu!"

"Güzel. Şimdi hediye vakti, ördekçik." Ses birleştirici ku-

tusunda bunu saklayacak kadar yer vardı ve tam kararında ayarlamak için üç numarayla kırk dakika kadar vakit harcadım. Ses birleştirici-kodlayıcı üzerinden deneme kontrolleri yaptık, sonra ona Wyoh'yu arayıp her devreyi kontrol etmesini söyledim.

On dakika boyunca sessizlik hüküm sürdü, bu sürede gerçekten bir sorun olsaydı kaldırınam gereken kapak levhasına alet izleri bıraktım, aletleri kaldırdım, altı numaralı kolu taktım, çıktıda bekleyen bin şakayı toparladım. Ses kodlayıcıdan audio'yu kesmeme gerek kalmadı, Mike bunu benden önce düşünmüştü ve kapıya dokunulduğu anda kesiyordu. Onun refleksleri benden en az bin kat daha iyi olduğundan dolayı, unuttum gitti.

En sonunda, "Yirmi devrenin hepsi tamam. Kelimenin ortasında devreleri değiştirebiliyorum ve Wyoh kesikliği fark etmiyor. Ayrıca hem Prof'u arayıp Selam dedim, hem de sizin ev telefonundan Anne'yle konuştum, üçü de aynı anda," dedi.

"Çalışmaya hazırız. Anne'ye ne bahane buldun?"

"Beni, yani Adam Selene'i araman gerektiğini söyledim. Sonra biraz muhabbet ettik. Hoşsohbet biri. Greg'in geçen salı verdiği vaazdan bahsettik."

"Ha? Nasıl?"

"Ona dinlediğimi söyledim, Man, ve şiirsel bir kısımdan alıntı yaptım."

"Ah, Mike!"

"Sorun yok, Man. Arkada oturduğumu, kapanış ilahilerinde de sessizce çıktığımı düşünmesini sağladım. Meraklı biri değil; görülmek istemediğimi biliyor."

Anne Luna'nın en meraklı kadınıdır. "Sorun olmasa gerek. Ama bir daha bunu yapma. Ee... aslında *yap*. Toplantılara, konuşmalara, konserlere falan git – gözetle yani."

"İşgüzarın teki beni elle kapatmazsa! Man, o nokta alıcıları, bir telefon gibi kontrol edemem."

"Devresi fazla basit. Katı hal yazbozu yerine kaba kas gücü."

"Bu barbarca. Ve adaletsiz."

"Mike, neredeyse her şey adaletsiz. Tedavi edilemeyen şeye..."

"...katlanmak zorundayız. Bu bir kere komik, Man."

"Affedersin. Değiştirelim. Tedavi edilemeyen şeyi atmalı ve daha iyisiyle değiştirmeliyiz. Biz de bunu yapacağız. Son hesaplamalarına göre şansımız?"

"Aşağı yukarı dokuzda bir, Man."

"Daha da mı kötüleşiyor?"

"Man, aylar boyunca kötüleşecek. Krize ulaşmadık henüz."

"Yankees depodayken hele. Neyse, başka konuya dönelim. Bundan sonra, kiminle konuşuyor olursan ol, eğer konuşmaya monuşmaya gitmişse, sen de oradaydın – bir şeyleri hatırlatarak bunu ispatla."

"Not edildi. Neden, Man?"

"*The Scarlet Pimpernel*'i okudun mu? Halk kütüphanesinde olabilir."

"Evet. Geri okuyayım mı?"

"Yok, yok! Sen bizim Scarlet Pimpernel'imiz, John Galt'ımız, Bataklık Tilkimiz, gizemli adamımızsın. Her yere gidiyor, her şeyi biliyorsun, şehre pasaportsuz girip çıkıyorsun. Her zaman oradasın, ama kimse seni fark etmiyor."

Işıkları yanıp söndü, hafif bir kahkaha attı. "Eğlenceliymiş, Man. Bir kere komik, iki kere komik, belki de hep komik."

"Hep komik. Başgardiyan'daki araba yarışını ne kadar süre önce durdurdun?"

"Dengesiz patlamalar hariç kırk üç dakika önce."

"Dişlerinin ağrıdığına bahse girerim! On beş dakika daha ver ona. Sonra işimizin bittiğini rapor ederim."

"Not edilmiştir. Wyoh sana bir mesaj yolladı, Man. Billy'nin doğum günü partisini hatırlatmamı söyledi."

"Amanın! Her şeyi durdur, ben gidiyorum. Hoşçakal!" Aceleyle çıktım. Billy'nin annesi Anna. Muhtemelen son çocuğu – hakkıdır da, bize sekiz çocuk verdi, üçü hâlâ evde. Adam kayırma konusunda en az Anne kadar tarafsız olmaya dikkat ediyorum... ama Billy çok iyi bir çocuk ve ona okumayı ben öğrettim. Bana benziyor olma ihtimali var.

Şef Mühendis'in odasına faturayı bırakmak için uğradım ve onu görmeyi talep ettim. İçeri alındım, o da saldırgan bir tutum içerisindeydi; Başgardiyan onu fırçalamıştı. "Dur," dedim ona. "Oğlumun doğum günü, geç kalamam. Ama sana bir şey göstermeliyim."

Çantadan bir zarf çıkarıp içindekini masaya koydum: kızgın telle kömürleştirip getirdiğim bir sinek ölüsü. Davis Tünellerinde sineklere müsamaha göstermeyiz ama bazen kilitler açıldığında biri şehirden gelip içeri sızar. Bu da tam ihtiyacım olduğu anda atölyemde belirmişti. "Görüyor musun? Bil bakalım nerede buldum."

Bu sahte delilin üzerine narin makinelerin bakımı ve açık kapılar üzerine bir konuşma uydurup nöbetçi adamdan şikâyet etmeye başladım. "Toz bir bilgisayarı mahvedebilir. *Böcekler* ise affedilemez! Ama sizin bekçileriniz orası bir metro istasyonuymuş gibi içeri girip çıkıyor. Bugün bu embesil öterken iki kapı da açıktı. Eğer kapak levhalarının sinek çeken toynak elli çömezler tarafından yerinden kaldırıldığını gösteren daha fazla kanıt bulursam – yani, orası senin tesisin Şef. Elimde zaten haddimden çok iş var, narin makineleri sevdiğim için senin angaryalarınla uğraşıyordum. Suiistimal edildiklerini görmeye katlanamam! Hoşçakal."

"Bekle. Ben de *sana* bir şey söylemek istiyorum."

"Kusura bakma, gitmem lazım. İster kabul et, ister etme, ben böcek imhacısı değil; bilgisayarcıyım."

Bir adamı en çok kızdıran şey, ona söz hakkı vermemektir. Biraz şans, biraz da Başgardiyan'ın yardımıyla, Şef Mühendis'i Noel'e kadar ülser yapardık.

Yine de geç kaldım ve Billy'den alçakgönüllülükle özür diledim. Alvarez yeni bir sorun çıkarmıştı, Kompleks'ten çıkarken yakın bir aramaya maruz kalmıştım. Beni arayan Ejderlere bir ters laf bile etmeden dişimi sıkınıştım; eve gitmek istiyordum. Ama o bin şaka canlarını sıkmıştı. "Ne bu?" diye sordu biri.

"Bilgisayar kâğıdı," dedim. "Test uygulamaları."

Arkadaşı yanına geldi. Okuyabildiklerini sanmıyorum. El koymak istediler, ben de Şef Mühendis'i aramalarını talep ettim. Beni bıraktılar. Memnun ayrılmadım; böyle gittikçe korumalara olan nefret her gün artıyordu.

Mike'ı daha da insan yapma kararı herhangi bir Parti üyesinin onu yer yer arama gereğinden dolayı oluştu; benim konserler ve oyunlarla ilgili tavsiyem sadece bir yan etkiydi. Mike'ın telefondaki sesinde, onu sadece Kompleks'te ziyaret ettiğim dönemde fark etmediğim tuhaf bir özellik vardı. Bir adamla telefonda konuştuğunuzda, arka plan sesleri duyarsınız. Nefes aldığını, kalp atışlarını, vücut hareketlerini duyarsınız, her ne kadar bunun farkına nadiren varsanız da. Bunun yanı sıra, sessiz örtüsü altında konuşsa bile sesler oraya ulaşır, 'boşluk doldurup' karşıdakini çevresi olan bir vücut haline getirir.

Mike'ta bunların *hiçbiri* yoktu.

O dönemde Mike'ın sesi tını ve özellik bakımından 'insaniydi', tanınabilirdi. Baritondu, Avustralya etkili bir Kuzey Amerika aksanı vardı; 'Michelle' olarak da Fransız havası taşıyan hafif bir sopranoydu. Mike'ın kişiliği de ilerlemişti. Onu Wyoh ve Prof'la tanıştırdığımda sesi ukala bir çocuk gibi geliyordu; birkaç hafta içinde gözümde kendi yaşımda bir adam olarak canlandırabileceğim hale gelmişti.

İlk uyandığında sesi bulanık ve haşindi, anlaşılması zordu. Şimdi berrak bir sese sahipti, kelime seçimi ve kurduğu cümleler tutarlıydı – bana günlük konuşma diliyle, Prof'a daha bilgece, Wyoh'ya daha efendi bir biçimde konuşuyordu. Olgun, yetişkin insanlardan bekleyeceğiniz bir varyasyonla.

Ama arka plan ölüydü. Yoğun bir sessizlik vardı.

O yüzden doldurduk. Mike'a sadece ipuçları lazımdı. Nefes alıp verişini gürültülü hale getirmedi, normalde fark etmezdiniz. Ama araya küçük dokunuşlar attırdı. "Affedersin, Mannie, telefon çaldığında banyodaydım," gibi ve insanın hızlı nefes alıp vermeler duymasını sağlardı. Ya da "Yemek yiyordum – yutmam gerekti." "İnsan vücudunu" sahiplendikten sonra bunları benim üzerimde bile kullanmaya başladı.

Raffles'ta üzerine konuşarak hep beraberce "Adam Selene"i oluşturduk. Kaç yaşındaydı? Neye benzerdi? Evli miydi? Nerede oturuyordu? Ne iş yapardı? Nelerle ilgilenirdi?

Adam'ın yaklaşık kırk yaşlarında, sağlıklı, enerjik, iyi bir eğitim almış, tüm sanat ve bilim dallarıyla ilgili, aynı zamanda sağlam bir tarih bilgisine sahip, oynamaya çok vakti olmasa da iyi bir satranççı olmasında karar kıldık. En yaygın biçimde evliydi, en büyük koca olduğu bir troyka – dört çocuğu vardı. Karısı ve küçük koca bildiğimiz kadarıyla siyasetle ilgili değildi.

Demir grisi renginde dalgalı saçlarla, pürüzlü bir yakışıklılığa sahipti. Melezdi, bir tarafı ikinci, öbür tarafı üçüncü kuşaktı. Aykırı standartlarına göre zengindi, L-City'ye ek olarak Novylen ve Kongville'den gelirleri vardı. Luna City'de ofisleri vardı, bir düzine insanı çalıştırdığı bir dış ofisi, artı erkek vekil ve kadın sekreteri olan hususi bir ofisi.

Wyoh sekreteriyle oynaşıp oynaşmadığını bilmek isti-

yordu. Kesmesini söyledim, özel bir mevzuydu bu. Wyoh dargın bir şekilde meraklılık yapmadığını söyledi, kapsamlı bir karakter oluşturmaya çalışmıyor muyduk?

Ofislerin Eski Konak'ta, üçüncü rampada, güneyde, finans bölgesinin tam kalbinde olmasına karar verdik. L-City'yi biliyorsanız, Eski Konak'taki bazı ofislerin Konak'ın zeminine tepeden bakabilmek için pencereleri olduğunu hatırlarsınız; bunu ses efektleri için istiyordum.

Bir yerleşim planı çizdik. Eğer bu ofis var olsaydı, Aetna Luna ve Greenberg & Co. arasında olurdu. Çantamdaki kayıt cihazını kullanarak o noktadaki sesleri aldım; Mike da oradaki telefonları dinleyerek katkıda bulundu.

O günden itibaren Adam Selene'i aradığınızda, arka plan ölü *değildi*. Eğer sekreteri 'Ursula' telefona bakıyorsa cevap: "Selene ve Ortakları. Luna özgür olacak!" idi. Sonra şöyle diyebilirdi: "Hatta kalabilir misiniz? *Gospodin* Selene şu an bir başkasıyla görüşüyor", bunun üzerine önce tuvalet sesi, sonra akan musluk sesini duyar ve küçük bir beyaz yalan söylediğini anlardınız. Veya telefona Adam çıkarsa: "Adam Selene konuşuyor. Özgür Luna. Bir saniye bekleyin, videoyu kapatıyorum." Ya da vekili şöyle cevaplayabilirdi: "Ben Albert Ginwallah, Adam Selene'in güvenilir asistanı. Özgür Luna. Eğer konu Partiyle ilgiliyse –ki öyle olduğunu varsayıyorum; verdiğiniz isim Parti ismiydi– lütfen merak etmeyin; Başkanın adına bu tip şeylerle ben ilgileniyorum."

Sonuncusu bir tuzaktı, zira her yoldaşa sadece Adam Selene'le konuşma talimatı verilmişti. Yemi kapan yoldaşlara herhangi bir disiplin cezası uygulanmıyor, sadece hücre liderine yoldaşına hayati hiçbir konuda güvenmemesi gerektiği bilgisi veriliyordu.

Yankılarını gördük. 'Özgür Luna!' veya 'Luna özgür olacak!' önce gençler arasında, sonra da sağlam vatandaşlar arasında yaygınlaşmaya başladı. Bir iş çağrısında bunu ilk

duyduğum zaman neredeyse dişlerimi yutacaktım. Sonra Mike'ı arayıp sordum, bu şahıs bir Parti üyesi miydi? Değildi. Ben de Mike'ın Parti ağacına bir bakıp onu üye yapabilecek biri var mı ona bakmasını tavsiye ettim.

En ilginç yankı Zebra Dosyasındaydı. 'Adam Selene', bizim onu yaratmamızın üzerinden bir ay bile geçmeden patron muhbirin güvenlik dosyasında yerini aldı, yeni bir yeraltı liderinin kod adı olduğu notuyla beraber.

Alvarez'in casusları Adam Selene üzerine çalıştılar. Aylar boyunca Zebra Dosyası evrakı büyüdü: Erkek, 35-45 yaşlarında, Eski Konak'ın güney yüzünde ofisleri var, genelde 09.00 – 18.00 Gr. arası orada, Cumartesileri hariç ama diğer saatlerde aramalar iletiliyor, evi şehir basıncı dahilinde, çünkü seyahat süresi asla 17 dakikayı geçmiyor. Hanesinde çocukları var. Faaliyetleri dahilinde borsacılık, çiftçilik var. Tiyatrolara, konserlere vs. gidiyor. Muhtemelen Luna City Satranç Kulübü ve Luna Satranç Derneği mensubu. Öğle arasında atıcılık ve diğer ağır sporlar yapıyor, muhtemelen Luna City Atletizm Kulübünde. Gurme, ama kilosuna dikkat ediyor. Fevkalade bir hafızası artı matematiksel yetenekleri var. Uygulamacı bir tip, kararlara çabuk varabiliyor.

Bir muhbir Kentsel Oyuncular'ın Hamlet oyununda, perde arasında Adam'la konuştuğuna ikna olmuştu; Alvarez tarifi not etmişti – dalgalı saç hariç bizim tarifimize uyuyordu!

Ancak Alvarez'i esas delirten şey, Adam adına rapor edilen telefon numaralarının her defasında yanlış numara çıkmasıydı. (Geçersiz değillerdi; elimizdekiler tükenmişti ve Mike kullanılmayan herhangi bir numarayı kullanıp, yeni üyelere önceden kullanmakta olduğumuz numaralar tahsis edildiğinde numaraları değiştiriyordu.) Alvarez bir tek-yanlış-basamak varsayımı kullanarak "Selene ve Ortakları"nın izini sürmeye kalkmıştı – bunu Mike'ın bir kulağının Alvarez'in

ofis telefonunda olması ve bu emri verdiğini duyması sayesinde öğrendik. Mike bilgisini kullanarak Mikeça bir şaka yaptı: Tek-farklı-basamak aramalarını yapan çocuk kaçınılmaz olarak Başgardiyan'ın kişisel rezidansına ulaştı. Dolayısıyla Alvarez de Başgardiyan tarafından çağrılarak paparayı yemiş bulundu.

Mike'ı azarlayamazdım ama bu hareketlerinin, zeki birinin bilgisayarla oyunlar oynadığı gerçeğine uyanmasına yol açacağı konusunda onu uyardım. Onların o kadar zeki olmadığını söyleyerek cevapladı.

Alvarez'in çabalarının esas sonucu şuydu: Ne zaman Adam adına bir numara alsa, biz de bir casusu tespit ediyorduk – yeni bir casusu, zira önceden tespit ettiklerimize asla telefon numarası verilmiyordu; onun yerine birbirlerini ihbar edebilecekleri, kendi kuyruğunu kovalayan bir örgüte yönlendirilmişlerdi. Ama Alvarez'in yardımıyla her yeni casusu neredeyse anında tespit ediyorduk. Sanırım Alvarez kiralayabildiği casuslardan memnun değildi; ikisi ortadan kayboldu ve o zamanlar altı bini aşan örgütümüz onları asla bulamadı. Yok edildiler sanırım, ya da sorguda öldüler.

Selene ve Ortakları kurduğumuz tek naylon şirket değildi. LuNoHoCo daha büyüktü, bir o kadar naylondu ve hiç mi hiç sahte değildi; Hong Kong'da ana ofisi, Novy Leningrad ve Luna City'de şubeleri vardı, çoğu Parti üyesi olmayan yüzlerce insana iş verdi ve en zor operasyonumuzdu.

Mike'ın ana planı çözülmesi *zorunlu* olan bir sürü problem içeriyordu. Biri finansmandı. Diğeri mancınığı uzay saldırısından nasıl koruyacağımızdı.

Prof ilkini çözmek için banka soymayı düşündü, sonunda vazgeçti. Ama eninde sonunda bankaları, firmaları ve Otorite'nin kendisini soyduk. Fikri Mike düşündü, Prof'la beraber hallettiler. İlk başta neden paraya ihtiyacımız olduğunu Mike anlamadı. İnsanları debelenmeye zorlayan baskı

hakkında en az seks kadar fikirsizdi. Mike milyonlarca doları idare ediyor ve bir sorun görmüyordu. Meseleye, kaç dolar istiyorsak o kadarlık bir Otorite çeki yazma teklifiyle başladı.

Prof dehşet içinde geri çekildi. Sonra Mike'a, Otorite'den yazılmış, örneğin 10 milyon AS$'lik bir çeki bozdurmayı denemenin riskini açıklamaya çalıştı.

Sonra bunu gerçekleştirmenin sorumluluğunu üzerlerine aldılar, ama Luna'nın her yerine dağılmış isimler ve yerler altında perakende halinde. Mike'ın muhasebesini yaptığı her banka, firma, dükkan, ajans, Otorite de dahil olmak üzere, Parti fonları için kullanılıyordu. Benim bilmediğim, ama Prof'un bildiği ve Mike'ın uçsuz bucaksız bilgileri dahilinde saklı bir gerçeğe, çoğu paranın sadece muhasebecilikten ibaret olduğu gerçeğine dayanan bir piramit dolandırıcılığıydı.

Örnek – bunu farklı tipler için yüzlerle çarpın: Ailemin oğlu Sergei'den, kendisi on sekiz yaşında ve Parti üyesi, Commonwealth Ortak Risk'te bir hesap açması isteniyor. Hesaba para yatırıyor, hesaptan para çekiyor. Her defasında küçük hatalar oluyor; para yatırdığı zaman, hesapta yatırdığından fazla gözüküyor, çektiğindeyse, hesabından çektiği miktardan daha azı kesiliyor. Birkaç ay sonra şehir dışında bir işe giriyor ve hesabını Aşağı Tycho Mütüel'e aktarıyor; aktarılan para ise zaten şişirilmiş miktarın üç katı. Bunun çoğunu kısa süre içinde nakit olarak çekip hücre liderine veriyor. Mike, Sergei'in vermesi gereken miktarı biliyor, ama (Adam Selene ve bankanın bilgisayar-muhasebecisinin aynı kişi olduğunu bilmedikleri için) hepsi bu işlemi Adam Selene'e bildirmekle görevlendirilmiş durumdalar – kumpas dürüst olmasa da onlar öyle kalsın diye.

Bu HK$3000 civarı hırsızlığı aşağı yukarı yüzlerle çarpın.

Mike'ın binlerce hırsızlığı göstermeden kayıtlarını dengelemek için yaptığı alicengiz oyunlarını açıklayamam. Ama

bir denetçinin makinelerin dürüst olduklarını varsayacağını aklınızdan çıkarmayın. Makineler doğru çalışıyor mu diye yığın kontrolü test uygulaması yapabilir ama makinenin kendisi dürüst olmadığı için testlerin bir işe yaramayacağı aklına gelmez. Mike'ın hırsızlıkları asla ekonomiyi rahatsız edecek kadar büyük değildi; yarım litre kan gibi, donörün canını yakmak için fazla küçük. Kim kaybetti bilemiyorum, para o kadar çok yer değiştirdi ki. Ama bu dolap beni rahatsız ediyordu; dürüst biri olmak için yetiştirilmiştim, Otorite'ye karşı değil gerçi. Prof olup bitenin, parayı tekrar içeri sürmemizle dengelenen küçük bir enflasyon olduğunu iddia ediyordu ama Mike'ın kayıt tuttuğunu ve Devrimden sonra her şeyin yerine konulabileceğini hatırlamam gerekiyordu, bu rahatça olacaktı çünkü artık Otorite tarafından daha büyük miktarlarda kazıklanmıyor olacaktık.

Bilincime uyumasını söyledim. Tarih boyunca her savaşı finanse etmiş her hükümetin dalavereleri yanında çok önemsiz kalırdı, ayrıca devrim de bir savaş değil miydi?

Bu para, birçok el değiştirdikten (ve her defasında Mike tarafından arttırıldıktan) sonra, LuNoHo Şirketinin ana finansmanı olarak sona erdi. Karışık bir şirketti, hem müşterek hem anonim; 'maceracı beyefendi' garantörler hisseleri, o çalıntı parayı kendi isimleri altında sağlayarak destekliyorlardı. Bu firmanın kullandığı muhasebeyi tartışmayacağım. Her işe Mike koştuğu için, bir nebze dürüstlükle bile lekelenmemişti.

Buna rağmen hisseleri Hong Kong Luna Borsası'nda alınıp satılıyor ve Zürih, Londra ve New York'ta listeleniyordu. *Wall Street Journal* buna 'ilginç bir büyüme potansiyeline sahip çekici bir büyük-risk-büyük-kazanç yatırımı' demişti.

LuNoHoCo bir mühendislik ve işletme firmasıydı, çoğu meşru olan birçok teşebbüsle meşguldü. Ama esas amacı, gizliden gizliye ikinci bir mancınık inşa etmekti.

Operasyon gizli olamazdı. Böyle bir hidrojen-füzyon santralini fark edilmeden alamaz ya da inşa edemezdiniz. (Güneş enerjisi bariz sebeplerden dolayı reddedilmişti.) Parçalar Pittsburgh'den sipariş edilmişti, standart UnivCalif ekipmanıydı ve en üst düzey kalite için imtiyazlarını ödemekten memnunduk. Fark edilmeden, kilometrelerce uzun bir endüksiyon alanı için statör de inşa edemezdiniz. Ama hepsinden önemlisi, bir sürü insanın çalıştığı dev bir inşaat yapıp çaktırmadan geçemezdiniz. Tabii, mancınıklar esas olarak boşluktur; statör halkaları fırlatma ucunda birbirinin yakınında bile değildir. Ama Otorite'nin 3G mancınığı neredeyse yüz kilometre uzunluğundaydı. Sadece her Luna-sıçrama çizelgesinde yer alan bir uzay seyrüseferi işareti değildi, o kadar büyüktü ki Terra'da orta büyüklükteki bir teleskopla görülebilir ya da fotoğraflanabilirdi. Bir radar ekranında gayet güzel ortaya çıkıyordu.

Biz daha küçük bir mancınık yapıyorduk, yaklaşık 10G'lik bir işti, ama o bile otuz kilometre uzunluğundaydı, saklamak için fazla büyüktü.

Biz de onu *Çalınan Mektup** metoduyla sakladık.

Eskiden Mike'ın durmak bilmeden roman ve hikâye okumasını sorgular, bundan ne anladığını merak ederdim. Ama insan hayatına dair sezgilerini gerçeklere kıyasla hikâyelerden daha iyi aldığı ortaya çıktı; kurgu ona bir hayat gestaltı veriyordu, bir insanın doğal karşıladığı bir şeydi bu; ama o bunu yaşıyordu. Deneyimleri ikame ettiği bu "insanlaştırma" etkisine ek olarak, Mike "doğru-olmayan verilerden" –kurgudan böyle bahsediyordu– fikirler alıyordu. Bir mancınığı nasıl gizleyeceğini Edgar Allan Poe'dan öğrenmişti.

Kelime anlamıyla da sakladık onu; bu mancınık yeraltında olmalıydı ki göze veya radara takılmasın. Ama daha ince

* Purloined Letter. Edgar Allan Poe'nun 1844 tarihli öyküsü. –*çn*

anlamıyla da saklı olmalıydı; ay yüzeyindeki konumu bir sır olmalıydı.

Üzerinde bu kadar insanın çalıştığı böylesine büyük bir canavarda nasıl olacaktı bu? Şöyle anlatalım: Diyelim ki Novylen'de yaşıyorsunuz; Luna City nerede biliyor musunuz? Mare Crisium'un doğu kıyısında tabii, bunu herkes bilir. Yani? Hangi eylem ve boylamda? Ha? Kaynak kitaba bak işte! Yani? *Nerede* olduğunu bundan daha iyi bilmiyorsan, geçen hafta nasıl buldun? Tatava yapma dostum, metroya bindim, Torricelli'de aktarma yaptım, yolun kalanında da uyudum; onu bulmak kapsülün derdiydi.

Gördünüz mü? Luna City nerede *bilmiyorsunuz!* Sadece kapsül Güney Metro İstasyonu'nda durunca iniyorsunuz.

Mancınığı da böyle sakladık.

Mare Undarum bölgesindeydi, "bunu herkes bilir". Ama *aslında olduğu yer* ve *bizim olduğunu söylediğimiz yer* arasında kuzey, güney, doğu veya batı yönünde, ya da hepsinin bir kombinasyonunda, yüz kilometrenin üstünde ya da altında bir fark vardı.

Bugün konumunu bulmak için kaynak kitaplara bakabilirsiniz ve aynı yanlış cevapla karşılaşırsınız. O mancınığın yeri hâlâ Luna'da en sıkı korunan sırdır.

Uzaydan görülemez, gözle de, radarla da. Fırlatma hariç hep yeraltında, o da diğer on bin tanesi gibi büyük, kara, şekilsiz bir oyuk ve bir zıplama roketinin indirileceği bir yer olmayan, itici bir dağın tepesinde.

Bütün bunlara rağmen orada bir sürü insan vardı, inşaat süresince ve sonrasında. Başgardiyan bile ziyaret etti ve eşkocam Greg onu gezdirdi. Başgardiyan posta roketiyle gitti, bir günlüğüne yönetimi eline aldı, siborguna da koordinatlar ve üzerine kilitlenebileceği bir radar işareti verilmişti – bizim yerimizden pek de uzak olmayan bir noktadaydı. Ama oradan sonra rolligonla ilerlemek şarttı ve bizim tırlar eski

günlerde Endsville'den Beluthihatchie'ye giden yolcu otobüslerine benzemezdi; kargo taşırlardı, etrafı görmek için delik yoktu ve yolculuk o kadar sertti ki insan kargosu kayışla bağlanırdı. Başgardiyan sürücü yerinde gitmek istedi ama –kusura bakma, *Gozpodin!*– sadece kovboy ve yardımcısına yetecek kadar yer vardı, aracı dengede tutmak içinse ikisinin de yardımı şarttı.

Üç saat sonra eve dönmek dışında hiçbir şey umurunda değildi. Bir saat kaldı ve ne bu sondajın amacıyla, ne de ortaya çıkarılan kaynakların değeriyle ilgilendi.

Daha az önemli kişiler, işçiler ve diğerleri, birbirine bağlı buz-arama kuyularından yolculuk ediyordu, kaybolmak için hâlâ daha kolaydı. Herhangi biri bagajında ataletli bir kılavuz taşıyor olsaydı, yeri bulabilirdi ama güvenlik çok sıkıydı. Biri öyle yaptı ve b-takımıyla bir kaza geçirdi; kalanları L-City'ye gönderildi ve kılavuzunda yazması gereken şey yazıyordu – yani *bizim* yazmamızı istediğimiz şey, zira üç numaralı kolla beraber acele bir yolculuk yapmıştım. Azotlu bir atmosferdeyse bunlardan birini iz bırakmadan tekrar mühürleyebilirsiniz – az bir aşırı basınç altında oksijen maskesi takıyordum. Tatavaya gerek yok.

Dünyadan gelen bir takım önemli şahısları ağırladık, bazıları Otorite'de yüksek yerlerdeydi. Daha kolay olan yeraltı yolundan gittiler; sanırım Başgardiyan onları uyarmıştı. Ancak o yolda bile rolligonla gidilen otuz kilometrelik bir yer var. Dünyadan başımıza bela olabilecek bir misafirimiz oldu, fizikçi ve mühendis Dr. Dorian. Tır devrildi –aptal şoför kısa yoldan gitmeye çalıştı– hiçbir şeyin görüş mesafesinde değildiler ve işaret aparatları parçalanmıştı. Zavallı Dr. Dorian açık bir süngertaşı iglosunda 72 saat geçirmek zorunda kaldı ve ona sürücülük eden iki Parti üyesinin çabalarına rağmen L-City'ye oksijen yetmezliği ve aşırı radyasyondan dolayı hastalanmış halde dönmek zorunda kaldı.

Görmesine izin vermek güvenli olabilirdi; şifreli konuşmaları ve konumdaki hatayı fark etmeyebilirdi. B-takımını giymişken Güneş bunu nafile hale getirmediği zaman bile çok az insan yıldızlara bakar; daha da azı okuyabilir, hiç kimse de gerekli araçlar olmadan, onları nasıl kullanacağını bilmeden ve zamanı ölçecek bir şey ile tablolara sahip olmadan yardımsız bir halde kendi yerini yüzeyde tespit edemez. En basit seviyede söylemek gerekirse, minimumu oktant, tablolar ve iyi bir saat olurdu. Ziyaretçilerimiz yüzeyde dışarı çıkmaya bile teşvik ediliyordu, ama birinin yanında bir oktant ya da modern bir muadili olsaydı, bir kaza geçirebilirdi.

Casusların başına kaza çıkarmadık. Kalmalarına izin verdik, iyi çalıştırdık ve Mike onların raporlarını okudu. Biri uranyum filizi bulduğumuzdan emin olduğunu rapor etmişti. Uranyum filizi o zamanlar Luna'da bilindik bir şey değildi, Merkezkuyu Projesi bundan seneler sonra ortaya çıktı. Sonraki casus radyasyon sayıcı takımıyla dışarı çıktı. Kuyulardan sızdırmasını kolaylaştırdık.

Mart 76'ya gelindiğinde mancınık neredeyse hazırdı, sadece statör segmanlarının kurulumu kalmıştı. Enerji santralimiz hazırdı ve yeraltına o otuz kilometreyi görüş mesafesi bağlantısına dahil eden bir koaksiyel kablo çekilmişti. Ekip iskelet büyüklüğüne kadar inmişti, çoğu Parti üyesiydi. Ama Alvarez düzenli rapor alsın diye bir casusu içeride tutmuştuk, endişelenmesini istemiyorduk; o zaman şüphelenmeye başlayacaktı. Bunun yerine onu mahallelerde endişelendiriyorduk.

10

Bu 11 ay boyunca değişimler yaşandı. Wyoh, Greg'in kilisesine katıldı, Prof'un sağlığı o kadar dengesiz hale geldi ki öğretmenliği bıraktı, Mike şiir yazmaya başladı. Yankees sonuncu oldu. Burun farkıyla kaybetseler Prof'a para vermeye gücenmezdim ama bir sezonda şampiyonluktan sonunculuğa düşmek... maçlarını izlemeyi bıraktım.

Prof'un hastalığı uydurmaydı. Yaşına göre çok iyi haldeydi, otel odasında günde üç saat egzersiz yapıyordu ve üç yüz kiloluk kurşun pijamaların içinde uyuyordu. Ben de öyleydim, Wyoh da, ama Wyoh bundan nefret ediyordu.

Hiçbir zaman bizi kandırıp geceyi rahat bir halde geçirdiğini sanmıyorum ama emin olamam; onunla yatmıyordum. Davis ailesinin bir demirbaşı olmuştu. "*Gospazha* Davis"ten "*Gozpasha* Anne"ye geçmesi bir gün aldı, bir gün sonra "Anne" oldu, şimdi de eli onun belinde "Mimi Anne"ye dönebilir. Zebra Dosyası onun Hong Kong'a dönemeyeceğini gösterince, Sidris Wyoh'yu mesaiden sonra güzellik salonuna almıştı ve yaptığı şeyin sonunda cildi yine aynı esmerlikteydi ama artık ovunca çıkmıyordu. Sidris aynı zamanda Wyoh'nun saçının da siyah halde kalmasını ve başarısız bir şekilde düzleştirilmeye çalışılmış gibi gözükmesini sağladı. Artı ufak dokunuşlar: opak tırnak cilası, yanaklara ve burun deliklerine plastik gömmeler ve elbette siyah renkli göz lensleri. Sidris'in işi bittikten sonra Wyoh kılık değiştir-

me derdi olmadan istediğiyle oynaşabilirdi; muhteşem bir "renkliydi", soyağacını da ayarlamıştık: Tamil, bir miktar Angola ve Alman. "Wyoh" yerine "Wyma" diyordum ona.

İnanılmaz güzeldi. Bir koridorda salınarak yürüdüğünde erkekler sürü halinde onu takip ederdi.

Greg'den çiftçilik öğrenmeye başladı ama Anne buna engel oldu. İri, akıllı ve istekli olsa da çiftliğimiz esas olarak bir erkek işletmesiydi ve Greg ile Hans ailemizin dikkati dağılan tek erkekleri değildi; bize mal olduğu çalışma saatleri kendi çalışkanlığından fazlaydı. O yüzden Wyoh ev işlerine geri döndü, sonra Sidris onu güzellik salonuna yardımcı olarak aldı.

Prof iki hesapla at yarışı oynadı, birini Mike'ın "öncül çırak" sistemiyle, diğerini de kendi "bilimsel" sistemiyle. Temmuz 75 itibariyle atlarla ilgili hiçbir şey bilmediğini itiraf etti ve sadece Mike'ın sistemiyle devam etti, bahisleri arttırdı ve bahisçiler arasında yaydı. Onun kazandığı paralar Parti masraflarını öderken Mike da mancınığa finansman sağlayacak kumpası kuruyordu. Ama Prof kesin şeylere olan ilgisini kaybetti ve sadece Mike'ın tasarladığı şekilde bahis oynamaya başladı. At gazetelerini okumayı bıraktı – üzücü; eski bir atsever bu işleri bırakınca bir şeyler ölüyor.

Ludmilla bir kız doğurdu, ilk çocuğun kız olmasının şans getirdiğini söylerler. Ben çok sevindim; her ailenin bir kız bebeğe ihtiyacı vardır. Wyoh ebelik konusunda ustalık göstererek kadınlarımızı şaşırttı ve bebek bakımından hiç anlamadığını göstererek bir daha şaşırttı. En büyük iki oğlumuz sonunda evlendi ve on üç yaşındaki Teddy başka bir aileye seçildi. Greg komşu çiftliklerden iki çocuğu kiraladı ve bizimle yemek yiyip çalışarak geçen altı ay sonucunda ikisi de ailemize seçildi – aceleye getirmedik, onları ve ailelerini yıllardır tanıyorduk. Ludmilla'nın seçilmesinden beri eksik olan dengeyi bize geri getirdi ve evlenmemiş bekârların annelerinden gelen küçümseyici yorumların durmasını sağ-

ladı – elbette Anne, Davis standartlarına uygun bulmadığı herkese burun kıvırma konusunda gayet başarılıydı.

Wyoh, Sidris'i ekibe dahil etti; Sidris diğer asistanını katarak kendi hücresini oluşturdu ve Bon Ton Güzellik Salonu bir bölücülük yuvası haline geldi. En küçük çocuklarımızı teslimat için ve bir çocuğun yapabileceği diğer işler için kullanmaya başladık; insanları koridorlarda bir yetişkine kıyasla çok daha iyi takip edebilir veya gözetleyebilirler, kimse de onlardan şüphelenmez. Sidris bu fikri alıp güzellik salonunda üye yapılan kadınlar arasında yaydı.

Kısa süre içinde o kadar çok çocuktan bilgi alıyordu ki Alvarez'in tüm casuslarını gözetim altında tutabiliyorduk. Mike'ın her telefonu dinleme yeteneği ve ne zaman bir casus evinden veya işinden ya da başka bir yerden çıksa bir çocuğun onu fark etmesi sayesinde –yeterince çocuk hazır olmalıydı ki biri telefon ederken diğeri yeni bir gözetleme operasyonuna başlayabilsin– bir casusu çok sıkı gözetim altında tutabiliyor ve görmesini istemediğimiz herhangi bir şeyi görmesini engelleyebiliyorduk. Az bir zaman içinde Zebra Dosyasını beklemeden casus raporlarını telefonla almaya başladık; bir herifin ev yerine bardan araması bir şeyi değiştirmiyordu; Baker Sokağı Namüdavimleri çalışırken adam daha numarayı çevirmeyi bitirmeden Mike dinliyor oluyordu.

Bu çocuklar Alvarez'in baş casus vekilini L-City'de tespit ettiler. Öyle birinin olduğunu biliyorduk, çünkü bu muhbirler Alvarez'e telefonla rapor *vermiyordu.* Alvarez'in onları ekibine dahil etmiş olması da mümkün görünmüyordu, zira hiçbiri Kompleks'te çalışmıyordu ve Alvarez, Luna City'nin içine sadece bizzat Alvarez komutasında korumaları hak edecek önemli bir Dünyalı geldiğinde giriyordu.

Vekilinin iki kişi olduğu ortaya çıktı – Eski Konak'ta şeker, gazete ve bahis bayii işleten ihtiyar bir eleman ve

Kompleks'te memur olan oğlu. Raporları içeri oğlu taşıyordu, o yüzden Mike onları duyamamıştı.

Kendi hallerine bıraktık onları. Ama o günden sonra casus saha raporlarını Alvarez'den yarım gün erken alır olduk. Bu avantaj –tamamen beş– altı yaşındaki çocuklara borçluyduk; yedi yoldaşın hayatını kurtardı. Yaşasın Baker Sokağı Namüdavimleri!

İsimlerini kim koydu hatırlamıyorum ama sanırım Mike'tı; ben sadece bir Sherlock Holmes hayranıyken o kendini gerçekten Sherlock'un kardeşi Mycroft zannediyordu... olmadığına dair de yemin edemem, "gerçeklik" kaypak bir olgu. Çocuklar kendilerinden öyle bahsetmiyordu; kendi isimlerine sahip oyun çeteleri vardı. Sırtlarına onları tehlikeye atacak sırlar da yüklenmiyordu; Sidris neden bu işleri yapmaları istendiğini açıklamayı annelerine bırakmıştı, tek şart *asla* esas sebebin söylenmemesiydi. Çocuklar gizemli ve eğlenceli olan her şeyi yaparlar; kaç tane oyunlarının diğerini zekâyla alt etme üzerine kurulu olduğuna bakın.

Bon Ton salonu bir dedikodu takas merkeziydi – kadınlar haberleri *Daily Lunatic*'ten daha hızlı alır. Wyoh'yu her gece Mike'a rapor vermesi için teşvik ettim, dedikodunun sadece önemli kısımlarını anlatmaya çalışmanın bir esprisi yoktu, çünkü Mike bunu bir milyon diğer şeyle karşılaştırdıktan sonra neyin önemli olup neyin olmayacağını bilmek mümkün değildi.

Güzellik salonu aynı zamanda söylenti çıkarmaya da yarayan bir yerdi. Parti önce yavaş yavaş büyümüş, sonra üçlünün gücü hissedilmeye başlayınca ve Barış Ejderleri önceki muhafızlara kıyasla daha pis oldukları için hızlanmıştı. Sayılar arttıkça kışkırtıcı propagandaya, kara propaganda söylentilerine, açık bölücülüğe, provokasyonlara ve sabotaja hız verdik. Finn Nielsen daha basit olduğu zamanlarda hem kışkırtıcı propagandayı hallediyor, hem de tehlikeli bir iş olan eski casus dolu

yeraltı örgütüne örtbas faaliyetleri besleyip onlara paravan olmayı sürdürüyordu. Ama artık kışkırtıcı propagandanın ve onunla alakalı işlerin büyük bir kısmı Sidris'e verilmişti.

Çoğu, el ilanları dağıtımı ve benzeri işlerden ibaretti. Hiçbir yıkıcı yazın asla ne onun dükkânında, ne bizim evimizde, ne de otel odasında yer alıyordu; dağıtım okumayı öğrenemeyecek kadar küçük çocuklar tarafından yapılıyordu.

Sidris aynı anda tam zamanlı olarak saç kıvırma ve benzeri şeylerle meşgul oluyordu. İşleri çoğaldığı bir sırada, bir akşam kolumda Sidris'le Şose'de gezinirken tanıdık bir yüz ve vücuda rastladım; sıska küçük bir kız, biçimli, havuç rengi saçlı. Muhtemelen on iki yaşındaydı, tam bir kadının o yuvarlak tatlılığa ulaşmadan önce boyunun uzadığı dönemde. Onu tanıyordum ama neden, ne zamandan ya da nereden söyleyemezdim.

"Pişt, bebeğim. İlerideki genç kadına bir bak. Turuncu saçlı, yastıksız," dedim.

Sidris onu bir süzdü. "Hayatım, eksantrik olduğunu biliyordum, ama o hâlâ bir çocuk."

"Tüh be. Kim?"

"*Bog* bilir. Takozlayayım mı?"

Bir anda video başlarmış gibi hatırladım. Ve Wyoh'nun benimle olmasını diledim ama Wyoh ile asla insan içinde yan yana gelmiyorduk. Bu sıska kızıl Shorty'nin öldürüldüğü toplantıdaydı. Ön duvarın altına oturmuş, gözünü dört açıp ciddilikle dinlemiş ve şiddetle alkışlamıştı. Sonra en sonda serbest yörüngede görmüştüm; havada bir top gibi yuvarlanıp bir sarı ceketliyi dizlerinden vurmuştu, bir an sonra çenesini kırdığım sarıyı.

Wyoh ve ben, bu çocuk bir kriz anında hızlı hareket ettiği için hayattaydık. "Hayır, konuşma onunla," dedim Sidris'e. "Ama gözünü ayırmamanı istiyorum. Keşke senin Namüdavimlerden biri burada olsaydı. Lanet olsun."

"Ayrılıp Wyoh'yu ara, beş dakikaya biri gelmiş olur," dedi karım.

Öyle yaptım. Sonra Sidris'le beraber gezindik, dükkân vitrinlerine bakıp yavaşça ilerledik, sanki taş ocağındaymış gibi. Yedi sekiz dakika içinde küçük bir çocuk bize geldi, durdu ve: "Merhaba, Mabel Teyze! Merhaba, Joe Amca!" dedi.

Sidris elini tuttu. "Merhaba, Tony. Annen nasıl, tatlım?"

"Gayet iyi." Fısıldayarak ekledi, "Ben Jock."

"Pardon." Sidris bana yavaşça, "Kızı takip et," dedi ve Jock'ı bir şekerci dükkânına soktu.

Sonra dışarı çıkıp bana katıldı. Jock bir lolipop yalayarak peşinden geldi. "Hoşçakal, Mabel Teyze! Teşekkür ederim!" Oynaya oynaya uzaklaştı, o küçük kızıl kafanın çevresinde döndü, durdu, ciddiyetle şekerini emerek bir noktaya bakmaya başladı. Sidris ve ben eve döndük.

Bir rapor bizi bekliyordu. "Beşik Merdanesi Kreşi'ne girdi ve henüz çıkmadı. Takipte kalalım mı?"

"Bir süre daha," dedim Wyoh'ya, ve bu çocuğu hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Hatırlıyordu, ama kim olabileceğine dair bir fikri yoktu. "Finn'e sorabilirsin."

"Daha iyisini yaparım." Mike'ı aradım.

Evet, Beşik Merdanesi Kreşi'nin bir telefonu vardı ve Mike dinleyecekti. Analiz verecek kadar bilgi toplaması yirmi dakika kadar aldı – çok fazla genç ses vardı ve neredeyse cinsiyetsiz yaştalardı. Ama sonunda konuştu, "Man, senin tarif ettiğin yaşa ve fiziksel tipe denk gelebilecek üç ses duyuyorum. Ancak iki tanesi erkek olduğunu varsaydığım isimlere cevap veriyor. Üçüncüyse herhangi biri 'Hazel' dediğinde cevaplıyor – ki yaşı daha ilerlemiş bir kadın sesi bunu sık sık tekrarlıyor. Hazel'in patronu gibi gözüküyor."

"Mike, eski örgüt dosyasına bak. Hazelleri kontrol et."

"Dört tane var," diye cevapladı hemen, "ve işte burada:

Hazel Meade, Genç Yoldaşlık Kolları, adres Beşik Merdanesi Kreşi, doğum tarihi 26 Eylül 2063, kilo otuz dokuz, boy..."

"İşte bu bizim küçük jet uçağımız! Teşekkürler Mike, Wyoh, takibi iptal et. Aferin!"

"Mike, Donna'yı arayıp haber ver, bu önemli."

Hazel Meade'i üye yapma işini kızlara bıraktım ve iki hafta sonra Sidris onu hanemize alana kadar ona bakmadım. Ama Wyoh bundan önce bir rapor vermeye gönüllü oldu; işin içine prensipler girmişti. Sidris kendi hücresini doldurmuştu ama Hazel Meade'i istiyordu. Bu aykırılık haricinde Sidris bir çocuğu üye yapma konusunda şüpheliydi. Prensiplere göre sadece 16 yaş ve üzeri yetişkinler alınıyordu.

Mevzuyu Adam Selene ve yürütme hücresine taşıdım. "Gördüğüm kadarıyla," dedim, "bu üç kişilik hücre sistemi bize hizmet etmek için var, bağlamak için değil. Cecilia Yoldaş'ta fazladan bir kişi olmasında bir zarar görmüyorum. Güvenliğe de ciddi bir tehdit değil."

"Katılıyorum," dedi Prof. "Ama fazla üyenin Cecilia'nın hücresinin bir parçası olmamasını öneriyorum – diğerlerini tanımamalı, yani en azından Cecilia'nın ona vereceği görevler bunu zorunlu kılmazsa. Bu yaşta üye olmaması gerektiğini de düşünüyorum. Esas sorun yaşı."

"Bence de," dedi Wyoh. "Bu çocuğun yaşıyla ilgili konuşmak istiyorum."

"Arkadaşlar," dedi Mike çekingence (haftalardır ilk defa çekingendi; artık yalnız bir makineden çok kendine güvenen yönetici "Adam Selene"di), "belki size söylemiş olmam gerekiyordu, ama ben zaten benzer varyasyonları onayladım. Tartışma gerektiriyor gibi durmuyordu."

"Gerektirmiyor, Mike," Prof ona güvence verdi. "Bir başkan kendi takdirini kullanmalı. En büyük hücremiz kaç kişi?"

"Beş. Çift hücre, üç ve iki."

"Zarar yok. Sevgili Wyoh, Sidris bu çocuğu tam bir yoldaş yapmayı mı öneriyor? Devrime bağlı olduğumuzu bildir ona... bunun yol açacağı tüm o kan, kaos ve olası felaketlere rağmen mi?"

"Talep ettiği şey tam olarak da bu."

"Ama, değerli hanım, biz hayatımızı riske atıyor olsak da, bunun farkında olacak kadar yaşımız var. Bunun için, insanın ölüme yönelik duygusal bir kavrayışı olması gerekir. Çocuklar ölümün kişisel olarak onlara geleceğini nadiren algılayabilirler. Yetişkinlik, insanın ölmek zorunda olduğunu anladığı yaş olarak tanımlanabilir... ve cezasını dehşete düşmeden kabullendiği."

"Prof," dedim, "bir hayli uzun boylu çocuklar tanıyorum. Bir kısmı Parti'de."

"Şüphesiz, dostum. En azından yarısının yeterli olmadığına bahse girerim ve bunu da bu çılgınlığın sonunda zor yoldan öğrenebiliriz."

"Prof," diye ısrar etti Wyoh, "Mike, Mannie. Sidris bu çocuğun bir yetişkin olduğundan emin. Ben de öyle düşünüyorum."

"Man?" diye sordu Mike.

"Prof'un bir şekilde onunla tanışıp kendi fikrini oluşturmasının bir yolunu bulalım. Beni etkilemişti. Özellikle o canın cehenneme dövüş tarzı. Yoksa hiç bunu başlatmazdım."

Dağıldık ve başka haber almadım. Hazel kısa süre sonra Sidris'in misafiri olarak akşam yemeğinde ortaya çıktı. Beni tanıdığına dair bir belirti göstermedi, ben de onu önceden gördüğümü hiç söylemedim ama çok zaman sonra beni tanıdığını öğrendim, sadece sol kolum sayesinde değil, Hong Kong'dan gelen sarışın tarafından şapkalanıp öpülmem sayesinde. Üstelik Hazel, Wyoming'in kılık değiştirdiğini anlamıştı, Wyoh'nun hiçbir zaman başarılı bir şekilde gizleyemediği şeyi fark etmişti: sesini.

Ama Hazel dudak yapıştırıcısı kullanıyordu. Eğer komployа dahil olduğumu varsaydıysa bile asla belli etmedi.

Çocuğun hikâyesi onu açıklıyordu, bir arka plan katı bir kişiliği ne kadar açıklayabilirse. Tıpkı Wyoh gibi bebekken ailesiyle getirilmişti, babasını çalışma kamplarında kaybetmişti, annesi de bunun suçunu Otorite'nin koloni hapishanesi mahkûmlarının güvenliğine yönelik ilgisizliğine atmıştı. Annesi Hazel beş yaşına gelene kadar hayatta kalmıştı; neden öldüğünü bilmiyordu Hazel; o zaman bile onu bulmuş olduğumuz kreşte yaşıyordu. Ailesinin niye gönderildiğini de bilmiyordu – Hazel'in düşündüğü üzere ikisi de hâlâ cezalarını çekmekte olduğu için muhtemelen hükümeti devirme çabasından dolayıydı. Durum böyleyken annesi ona Otorite ve Başgardiyan'a yönelik sağlam bir nefret bırakmıştı.

Beşik Merdanesi'ni işleten aile kalmasına izin vermişti;

Hazel boyu yettiğinden beri bezleri bağlayıp bulaşıkları yıkıyordu. Kendi kendine okumayı öğrenmişti, harfleri basabiliyor ama yazamıyordu. Matematik kabiliyeti de çocukların derilerinden içlerine çektikleri para sayma yeteneğiyle kısıtlıydı.

Kreşten ayrılması olay çıkardı; sahibi ve kocaları Hazel'in birkaç senelik hizmet borçlu olduğunu iddia ettiler. Hazel kapıdan çıkıp, birkaç giysisini ve daha da az eşyasını orada bırakarak durumu çözdü. Anne, normalde nefret ettiği kavgaları çıkarabilecek bir şekilde ailesinin sorun çıkarmasını isteyecek kadar sinirlenmişti. Ama ben ona bire birde, hücre lideri olarak ailemizin insanların gözü önünde olmamasını istediğimi söyledim ve ortaya para koyup Parti'nin Hazel'in giyim masraflarını karşılayacağını belirttim. Anne parayı reddetti, aile toplantılarından birini iptal etti, Hazel'i şehre götürdü ve onu tekrar giydirip kuşandırma konusunda çok savurgan davrandı – normal haline kıyasla.

Dolayısıyla Hazel'i evlat edinmiş olduk. Anladığım kadarıyla bugünlerde bir çocuğu evlat edinmek için bürokratik işlemlerle falan uğraşmak lazım; o günlerde bir kedi yavrusunu eve almak kadar kolaydı.

Anne Hazel'i okula göndermeye başlayınca daha büyük olay çıktı, bu ne Sidris'in aklındakilere ne de bir Parti üyesi ve bir yoldaş olarak Hazel'in beklentilerine uyuyordu. Yine ben dahil oldum ve Anne kısmen pes etti. Sidris'in dükkânına yakın bir özel okula verildi – yani, 13 numaralı geçiş kilidine yakın; güzellik salonu hemen oradaydı (Sidris'in işleri iyi gidiyordu çünkü suyu bizim borulardan çekecek kadar yakındaydı ve sınırsız kullanabiliyordu, çünkü dönüş hattı onu yeniden kullanmak için alıyordu). Hazel sabahları okula gidiyor ve öğleden sonra çalışıyordu, duvakları tutturuyor, havluları dağıtıyor, saç duruluyor, meslek öğreniyordu ve Sidris başka ne isterse onu yapıyordu.

"Başka ne isterse", Baker Sokağı Namüdavimleri'nin kaptanlığıydı.

Hazel kısa hayatı boyunca hep kendinden küçük çocuklarla ilgilenmişti. Onu seviyorlardı; o da onları her şeye tatlılıkla kandırabiliyordu; bir yetişkinin saçma bulduğu sözleri o anlayabiliyordu. Parti ve gençlik kollarının büyük bir kısmı arasında mükemmel bir köprüydü. Bizim verdiğimiz işleri bir oyuna çevirebiliyor ve onun koyduğu kurallar içinde oynamalarına ikna edebiliyordu, bir yandan da asla yetişkinlik ciddiyetinde olduğunu çaktırmıyordu – onun yerine çocukluk ciddiyetinde gibi gösteriyordu, ki bu tamamen ayrı bir meseledir.

Örneğin:

Diyelim ki okumayı bilmek için çok küçük biri bir yığın muzır neşriyatla yakalandı – ki bu başımıza birden fazla defa geldi. Hazel bir çocuğa kendi fikirlerini aşıladıktan sonra diyalog şöyle gider:

Yetişkin: "Ufaklık, bunu nereden aldın sen?"
Baker Sokağı Namüdavimi: "Ben ufaklık değilim, koca adamım!"
Yetişkin: "Peki koca adam, bunu nereden aldın?"
B.S.N.: "Jackie verdi bana."
Yetişkin: "Jackie kim?"
B.S.N.: "Jackie."
Yetişkin: "İyi de, soyadı ne?"
B.S.N.: "Kim?"
Yetişkin: "Jackie."
B.S.N.: (küçümseyici bir şekilde) "Jackie bir kız!"
Yetişkin: "Pekâlâ, nerede oturuyor?"
B.S.N.: "Kim?"

Ve böyle ilerler – tüm soruların anahtar cevabı aynı şablondandı: "Jackie verdi bana." Jackie diye biri olmadığı için, ne soyadı vardı, ne ev adresi, ne de belli bir cinsiyeti. Ne kadar kolay olduğunu anladıklarından beri çocuklar yetişkinleri aptal durumuna düşürmeyi seviyordu.

En kötü durumda, neşriyata el konuyordu. Bir Barış Ejderleri ekibi bile küçük bir çocuğu "tutuklamadan" önce iki kere düşünüyordu. Evet, Luna City içinde Ejder ekipleri bulunmaya başlamıştı, ama asla bir ekipten az olmuyorlardı – bazıları tek başına girip dışarı çıkamamıştı.

Mike şiir yazmaya başladığında gülsem mi, ağlasam mı bilemedim. Yayınlamak istiyordu! İnsanlık bu masum makineyi o kadar çürütmüştü ki, kendi adını basılmış halde görmek istiyordu.

"Mike, Bog aşkına! Bütün devrelerini patlattın galiba? Ya da bizi açığa vurmayı mı planlıyorsun?"

Mike surat asmaya fırsat bulamadan Prof, "Dur bir sani-

ye, Manuel; ihtimaller mevcut. Mike, bir mahlas almak sana uyar mı?" dedi.

"Simon Jester" böyle doğmuş oldu. Görünüşe göre Mike bu ismi ortaya rasgele numaralar atarak seçmişti. Ama ciddi şiirleri için Parti ismini, Adam Selene'i kullandı.

"Simon'ın" dizeleri edebi değerden yoksun, müstehcen ve isyankârdı, konuları VIP'lerle dalga geçmekten Başgardiyan'a, sisteme, Barış Ejderlerine, muhbirlere vahşice saldırmaya kadar uzanıyordu. Umumi tuvaletlerin duvarlarında ya da tüp kapsüllerine bırakılmış kâğıt parçalarında rastlayabiliyordunuz bu dizelere. Veya barlarda. Nerede olurlarsa olsunlar, altlarında mutlaka "Simon Jester" imzası ve suratında dev bir sırıtma olan, çatallı bir kuyruğa sahip, boynuzlu küçük bir şeytanın çöp adam çizimi bulunuyordu. Bazen şişko bir adama bir yaba saplıyor olurdu. Bazense sadece koca bir sırıtma ve boynuzlarla yüzü görünürdü, kısa süre öncesine kadar sırf boynuzlar ve sırıtma bile "Simon buradaydı" anlamına geliyordu.

Simon tüm Luna'da aynı gün ortaya çıktı ve o günden sonra da asla durmadı. Az bir zaman içinde gönüllü yardımlar almaya başladı; şiirleri ve herkesin çizebileceği kadar basit resimleri, planladığımızdan daha fazla yerde meydana çıkmaya başladı. Bu geniş kapsam yol arkadaşlarımız sayesinde olmak zorundaydı. Dizeler ve karikatürler Kompleks'in içinde belirmeye başladı – bu da bizim işimiz olamazdı; asla kamu hizmetlilerini üye yapmıyorduk. Ayrıca, Başgardiyan'ın şişmanlığının aşağılık alışkanlıklarından geldiğini savunan çok sert bir kıtanın ilk defa ortaya çıkmasından üç gün sonra, aynı kıta basınç-yapışkanlı not kâğıtlarının birinde daha gözüktü. Bu sefer üzerindeki karikatür, Simon'ın yabasından kaçan şişko kurbanın açık açık Siğil Mort olduğunu gösterecek şekilde çizilmişti. Biz almı-

yorduk, biz basmıyorduk. Ama L-City'de ve Novylen'de ve Hong Kong'da, neredeyse her yere yapıştırılmış halde bulunuyorlardı – umumi telefonlara, koridor sütunlarına, basınç kilitlerine, rampa tırabzanlarına, her yere. Bir örnek sayım yaptırıp Mike'a besledim; sırf L-City'de 70 binden fazla etiketin kullanıldığını raporladı.

L-City'de böyle bir işin riskini alacak ve öyle bir kapasiteye sahip bir matbaa bilmiyordum. Başka bir devrimci hizip olabilir mi diye merak etmeye başladım.

Simon'ın şiirleri o kadar başarılıydı ki işi genişletip umacılığa başlamıştı ve ne Başgardiyan ne de güvenlik şefinin bunu gözden kaçırmasına izin vardı. "Sevgili Siğil Mort," diye başlıyordu bir mektup. "Lütfen yarın gece yarısından saat dörde kadar dikkatini topla. Öpüyorum, Simon." Mektuba boynuz ve sırıtış da eklenmişti. Aynı postada Alvarez'e de bir metin vardı: "Sevgili Sivilcesurat, eğer Başgardiyan yarın gece ayağını kırarsa bu senin suçun olacak. Saygılarımla, vicdanın Simon", yine boynuz ve sırıtışla.

Hiçbir şeyi planlamamıştık; sadece Mort ve Alvarez'in uykuları kaçsın istiyorduk – ve kaçtı, korumalarının da. Mike'ın yaptığı tek şey gece yarısından dörde kadar ara ara Başgardiyan'ın özel numarasını aramaktı – hesapta sadece kişisel çalışanlarının bildiği, rehberde olmayan numarayı. Aynı anda personelini arayıp Mort'a bağlayarak, Mike sadece kafa karışıklığı yaratmakla kalmadı, aynı zamanda Başgardiyan'ın asistanlarına öfkelenmesini sağladı – onların inkârlarına inanmayı açık bir şekilde reddediyordu.

Ama fazla gaza getirilen Başgardiyan'ın bir rampadan aşağı koşması tamamen şanstı. Çömezin teki bile bunu sadece bir kere yapar. Dolayısıyla havalara uçmaya çalışıp bileğini burktu; neredeyse bacağı kırılıyordu ve bu yaşandığında Alvarez de oradaydı.

Uyku kaçıranlar genelde böyle şeylerdi. Tıpkı başka bir

gece Otorite mancınığına mayın döşenip patlatılacağı söylentisi gibi. 90 + 18 adam 100 kilometrelik bir mancınığı saatler içinde arayıp tarayamaz, özellikle 90'ı b-takımı işlerine alışık olmayıp ondan nefret eden Barış Ejderleriyse – bu gece yarısı tepede Güneş varken yeni dünyada geldi; sağlıklı sürenin çok üzerinde dışarıda kaldılar, neredeyse kendileri pişecek haldeyken kazalarını tezgâhlamayı başardılar ve rejimin tarihinde isyana en çok yaklaşan şeyi sergilediler. Kazalardan biri ölümcüldü. Kendi mi düştü yoksa itildi mi? Bir çavuş.

Gece yarısı alarmları pasaport nöbetindeki Barış Ejderlerini çok daha asabi yapıp vakitlerini esnemeye ayırmalarını sağladı, bu da Aykırılarla çatışmaları arttırıp iki tarafın da hıncının artmasına yol açtı – dolayısıyla Simon baskıyı arttırdı.

Adam Selene'in şiirleri daha yüksek seviyedeydi. Mike bunları Prof'a gönderip edebi yargısını (iyiydi sanırım) gücenmeden kabullendi. Mike'ın vezinleri ve kafiyeleri mükemmeldi, tüm İngilizce dili belleğinde olan ve uygun bir kelimeyi mikrosaniyeler içinde arayabilen bir bilgisayar olduğu düşünülecek olursa. Zayıf olan kısım özeleştiriydi. O da Prof'un sert editörlüğü altında gelişti.

Adam Selene'in ilk imzası Yakamoz'un soylu sayfalarında, "Yuva" başlıklı hüzünlü bir şiirin altında yayımlandı. Ölmekte olan yaşlı bir mahkûmun ayrılmadan önce Luna'nın onun yuvası olduğunu keşfetmesini anlatan düşünceleriydi. Dili basit, kafiye şeması zorlanmamıştı, kısmen devrimci olan tek şeyse kapanışta ölen adamın, katlandığı birçok gardiyana rağmen bu bedelin çok yüksek olmadığından bahsetmesiydi.

Yakamoz editörlerinin iki kere düşündüğünü sanmıyorum. Güzel materyaldi, bastılar.

Alvarez, Adam Selene'e ulaşabilecek bir hat bulabilmek için editör ofisinin altını üstüne getirdi. Basılan sayı, Alvarez fark edene kadar, ya da dikkati ona çekilene kadar, yarım aydır satıştaydı; içimiz içimizi yiyordu, o imzanın fark edilmesini istiyorduk. Gördüğü zaman Alvarez'in bocalaması bizi çok memnun etmişti.

Editörler patron muhbire yardım edemiyordu. Gerçeği söylediler: Şiir posta yoluyla gelmişti. Hâlâ ellerinde miydi? Evet, tabii... kusura bakmayın, zarfı yok; asla elimizde tutmuyoruz. Uzun bir süre sonra Alvarez, sağlığı için yanında sürüklediği dört Ejderle çevrelenmiş bir halde çıkıp gitti.

Umarım o kâğıdı incelemekten keyif almıştır. Adam Selene'in iş zarfıydı:

Selene ve Ortakları
Luna City
Yatırım *Başkan Ofisi*
Eski Konak

altında da Yuva, yazar Adam Selene, vs. yazılıydı.

Parmak izleri bizden çıktıktan sonra eklenmişti. Luna'daki en yaygın model olan Underwood Ofis Elektrostatör'le yazılmıştı. Buna rağmen, ithal olduğu için çok fazla yoktu; bir bilim dedektifi makineyi saptayabilirdi. Luna Otoritesi'nin Luna City ofisinde bulurdu. Çoklu konuşmak lazım esasen, zira ofiste modelden altı adet bulduk ve rotasyonla kullandık, beş kelime yazdıktan sonra diğerine geçtik. Mike uyarıya hazır bir halde her telefonu dinliyor olmasına rağmen Wyoh ve bana hem uykuya mal oldu, hem de bizim için riskliydi. Bir daha asla o şekilde yapmadık.

Alvarez bir bilim dedektifi değildi.

11

76'nın başlarında yapacak çok işim vardı. Müşterileri ihmal edemezdim. Mümkün olan hepsini devretsem dahi Parti işleri daha da çok vakit alıyordu. Ama bitmek bilmeyen konularla ilgili kararlar alınmalı ve mesajlar aşağı-yukarı iletilmeliydi. Saatlerce ağır egzersiz ve ağırlık giyimini araya sıkıştırmak zorundaydım, dünya bilimcilerinin Luna'daki zamanı esnetmek için kullandıkları Kompleks'teki santrifüjü kullanmak için izin ayarlamaya cesaret edemezdim – önceden kullanmış olmama rağmen bu sefer Dünya için forma girdiğimi belli edemezdim.

Santrifüjsüz egzersiz yapmak daha az etkiliydi ve ihtiyacım olup olmayacağını bilmediğim için özellikle sıkıcıydı. Ama Mike'a göre olayların gelişiminin %30 ihtimalinde Parti adına konuşabilecek bir Aykırının Terra'ya gitmesi gerekecekti.

Kendimi bir elçi olarak görmüyordum, eğitimim yok ve diplomatik değilim. Üyeler arasında bariz seçim Prof'tu. Ama Prof ihtiyardı, Dünya tarafına inecek kadar yaşayamayabilirdi. Mike bize Prof'un yaşında, vücut tipinde vs. bir adamın Terra'ya canlı ulaşma ihtimalinin %40'ın altında olduğunu söylemişti.

Prof yine de o küçük ihtimali sonuna kadar kullanabilmek için günlük yorucu antrenmanlarını neşeyle yapıyordu, dolayısıyla ağırlıkları takıp işe gitmek ve o yaşlı kalbi kendi-

ni kapatırsa gidip onun yerini almaya hazır olmak dışında ne yapabilirdim? Benim gitmemi engelleyecek bir durum olabileceği varsayımına karşın Wyoh da aynısını yapıyordu. Sefaleti paylaşmak için yapıyordu; Wyoh her zaman mantık yerine kahramanlığını kullanırdı.

İş, Parti meseleleri ve egzersize ek olarak bir de çiftçilik vardı. Üç oğlumuzu evliliğe vermiş, onun yerine iki sapasağlam çocuk kazanmıştık, Frank ve Ali. Sonra Greg yeni mancınıkta baş sondajcı olarak çalışmak için LuNoHoCo'ya gitti.

Gerekliydi. İnşaat personelini işe alırken çok ter döktük. Çoğu iş için Parti dışından adamlar kullanabiliyorduk ama ana kısımlarda siyaseten güvenilir olduğu kadar becerikli Parti üyelerini kullanmak zorundaydık. Greg gitmek istemedi; çiftliğimizin ona ihtiyacı vardı ve cemaatini geride bırakmak istemiyordu. Ama kabul etti.

Bu da beni domuzlar ve tavuklar için tekrar yarı zamanlı bir uşak haline getirdi. Hans iyi bir çiftçi, iki adama yetecek kadar mal taşıyıp çalışıyordu. Ama Büyükbaba emekli olduğundan beri Greg çiftlik yöneticisiydi, yeni sorumluluk Hans'ı tedirgin etti. En büyük olduğum için benim işim olmalıydı, ama Hans daha iyi bir çiftçiydi ve bu işe daha yatkındı; her zaman bir gün Greg'in yerine geçmesi bekleniyordu. O yüzden ben de onu fikirlerine katılarak ve araya sıkıştırabildiğim saatlerde yarım bir çiftlik işçiliği yaparak destekledim. Başımı kaşıyacak vakit kalmamıştı.

Şubat sonlarına doğru uzun bir seyahatten dönüyordum, Novylen, Aşağı Tycho, Churchill. Sinus Medii boyunca yeni metro henüz tamamlanmıştı, o yüzden Hong Kong Luna'ya doğru ilerledim – hem iş yaptım, hem de artık acil durum hizmeti sunabileceğim için yeni bağlantılar edindim. Endsville-Beluthihatchie otobüsünün karanlıkta sadece ayın yarısında çalışıyor olması bunu önceden imkânsız kılıyordu.

Ama iş sadece siyasetin kılıfıydı; Hong Kong'la olan bağlantımız zayıflamıştı. Wyoh telefonla iyi iş çıkarmıştı; hücresinin ikinci üyesi eski bir yoldaşıydı –'Yoldaş Clayton'– hem Alvarez'in Zebra Dosyasında tertemiz bir sicile sahipti, hem de Wyoh tarafından çok saygı görüyordu. Clayton planlarla ilgili bilgilendirildi, çürük elmalara dair uyarıldı, eski örgüte dokunmadan hücre sistemini başlatması konusunda teşvik edildi. Wyoh ona üyeliğini eskisi gibi devam ettirmesini söyledi.

Ama telefonla yüz yüze aynı şey değil. Hong Kong'un bizim kalemiz olması gerekirdi. Kamu hizmetleri Kompleks'ten kontrol edilmediği için Otorite'ye daha az bağlıydı; metro ulaşımının yoksunluğu (kısa süre öncesine kadar) mancınık başında ticaret yapmayı zorlaştırdığı için daha bağımsızdı; Hong Kong Luna Bankası banknotları resmi Otorite kesesinden daha iyi para olduğu için finansal olarak daha güçlüydü.

Gerçi sanırım Hong Kong dolarları yasal anlamda tam olarak 'para' değildi. Otorite onları kabul etmiyordu; Dünya tarafına gittiğim zamanlarda bilet almak için Otorite kesesi alınam gerekmişti. Ama yanımda Hong Kong doları taşıyordum, zira onlar Dünya tarafında küçük bir indirimle bozdurulabiliyorken resmi Otorite kesesi neredeyse değersizdi. Para olsun olmasın, Hong Kong banknotları bürokrasinin emrinde olmak yerine dürüst Çinli bankacılar tarafından destekleniyorlardı. Yüz Hong Kong doları otuz bir nokta bir gram altına denk geliyordu (eski kuyumcu tartısına göre) ve genel merkezde talep edildiğinde ödenebiliyordu; altını da Avustralya'dan getirip orada tutuyorlardı. Veya emtia talebinde bulunabiliyordunuz; içilmeyen su, tanımlı kalitede çelik, enerji santralı özelliklerinde ağır su, vs. Bunları keseyle de alabiliyordunuz, ama Otorite fiyatları durmadan yukarı yönde değişiyordu. Mali teorisyen değilim; Mike anlatma-

ya kalktığı zaman başıma ağrı girmişti. Sadece Otorite'den nefret ettiğimiz için değil, kese tereddütle kabul edildiği için de bu para-olmayana ulaşabiliyor olmaktan mutluydum.

Hong Kong, Parti'nin kalesi olmalıydı. Ama değildi. Orada dolaysız iletişim riskini alıp bazılarına kimliğimi açık etmem kararını almıştık, zira tek kollu bir adam kolay kolay kılık değiştiremiyordu. Sadece beni tehlikeye atmıyordu, tutuklanırsam Wyoh'ya, Anne'ye, Greg'e ve Sidris'e uzanabilecek bir riskti. Ama devrimin güvenli olduğunu kim demiş?

Yoldaş Clayton genç bir Japon çıktı – çok genç değildi, ama hepsi bir anda yaşlanana kadar genç gösteriyor. Tamamen Japon değildi –Malezya ve diğer şeyler de vardı– ama bir Japon ismine ve Japon gelenekleri olan bir haneye sahipti; *giri** ve *gimu*** kontrolündeydi, şansıma Wyoh'ya bolca *gimu* borçluydu.

Clayton mahkûm soyundan değildi; o aile Büyük Çin, Dünya tarafındaki imparatorluğunu sağlamlaştırırken silah zoruyla gemiye 'gönüllü olarak' bindirilenlerdendi. Bunu ona karşı kullanmadım; Başgardiyan'a herkes kadar yoğun bir nefret besliyordu.

Önce bir çaycıda buluştuk –biz L-City tiplerine göre meyhane– ve iki saat boyunca siyaset hariç her şeyden bahsettik. Benimle ilgili kararını verdi, beni evine götürdü. Japon misafirperverliğiyle ilgili tek şikâyetim o çeneye kadar gelen banyolarındaki suyun çok sıcak olması.

Ama tehlikede olmadığım ortaya çıktı. Mama-san makyajda en az Sidris kadar yetenekliydi, sosyal kolum pek ikna edici oldu, bir kimono da dikiş yerini kapatıyordu. Makyajlı, kimono ve *tabi**** giyen 'Yoldaş Bork' olarak iki günde dört

---

* (Jap.) Görev bilinci, görev ahlakı, vs. –*çn*

** (Jap.) Sorumluluk, yükümlülük, vs. –*çn*

*** Japon usulü çoraplar. –*çn*

hücreyle tanıştım ve eğer aralarında bir casus vardıysa bile Manuel O'Kelly'yi teşhis edebileceğini sanmıyorum. Yoğun bir brifing almış olarak, sonsuz miktarda rakam ve tahminle gitmiştim oraya ve tek bir şeyden bahsettim: 82'deki kıtlık, altı yılı kalmıştı. "Siz şanslı insanlarsınız, o kadar yakın zamanda hissetmeyeceksiniz. Ama yeni metroyla beraber, halkınızdan gittikçe daha çok insanın buğday ve pirince dönüp mancınık başına gönderdiğini göreceksiniz. Zamanınız gelecek."

Etkilenmişlerdi. Duyduğum ve gördüğüm kadarıyla eski örgüt, tıpkı kilise gibi hitabete, hoppidi hoppidi müziklere ve coşkuya dayanıyordu. Sadece, "İşte burada, yoldaşlar. Rakamları kontrol edin; size bırakacağım." dedim.

Bir yoldaşla ayrı görüştüm. Etraflıca inceleyebildiği her şeyi yapabilecek bir yol bulan Çinli bir mühendis. Ona hiç tüfek gibi taşınabilecek kadar küçük bir lazer silahı görüp görmediğini sordum. Görmemişti. Pasaport sisteminin bugünlerde mal kaçırmayı zorlaştırdığından bahsettim. Düşünceli bir şekilde cevherlerin zor olmaması gerektiğini söyledi ve önümüzdeki hafta kuzenini görmek için Luna City'de olacağını. Ondan haber almanın Adam Amca'yı memnun edeceğini söyledim.

Sonuçta verimli bir yolculuktu. Dönüşte önceden tamir ettiğim eski usul delikli şerit 'Ustabaşı'nı kontrol etmek için Novylen'de mola verdim, sonra yemek yedim ve babama rastladım. Aramız iyiydi ama görüşmeden birkaç yıl geçirebiliyorduk. Birer sandviç ve bira alıp sohbet ettik ve ben kalkarken, "Seni görmek güzel, Mannie. Özgür Luna!" dedi.

Aksini yapamayacak kadar şaşkın bir halde tekrarladım. Babam denk gelebileceğiniz en alaycı apolitikti; bunu insan içinde söylüyorduysa, kampanyamız yerleşmeye başlamış demekti.

Neşeli ve Torricelli'den beri uyuduğum için fazla yorgun olmayan bir halde döndüm Luna City'ye. Güney

Metrosu'ndan Kemer aldım, sonra Şose kalabalığından kaçınarak Dip Pasajı'ndan aşağı indim ve eve doğru yollandım. Yolumun üzerindeyken merhaba demek için Yargıç Brody'nin mahkeme salonuna girdim. Brody eski bir arkadaşımdır ve benim gibi ampütedir. Bacağını kaybettikten sonra yargıçlığa girdi ve başarılı da oldu; o zamanlar L-City'de ikinci bir işe sahip olmayan, en azından muhasebe ya da sigortayla uğraşmayan başka bir yargıç yoktu.

Eğer iki kişi tartışmalarını Brody'ye taşır ve o da onları çözümünün adil olduğuna ikna edemezse paralarını geri öderdi ve eğer dövüşürlerse, ücret almadan düelloya hakemlik yapardı ve kavga başlayana kadar bıçak kullanmamaya ikna etmeye çalışırdı.

Mahkeme odasında değildi ama silindir şapkası masasının üstündeydi. Tam çıkarken içeri stilyagi tipli bir grup girdi. Yanlarında bir kız, bir de itekledikleri yaşlı bir adam vardı. Adam dağınıktı ve giyiminde insana "turist" dedirten bir hava vardı.

O zamanlar bile turistler gelirdi. Kalabalık halde değil ama gelen olurdu yine de. Dünyadan gelir, bir haftalığına bir otelde kalır, aynı gemiyle geri döner ya da belki bir sonraki gemiye kadar kalırlardı. Çoğu, her turistin yaptığı o yüzey üzerindeki saçma yürüyüş de dahil olmak üzere bir iki gün gezip gördükten sonra vaktini kumarla geçirirdi. Çoğu Aykırı onları görmezden gelir ve kusurlarını bağışlardı.

18 yaşlarında, en büyükleri ve liderleri gibi gözüken bir çocuk bana, "Yargıç nerede?" diye sordu.

"Bilmem. Burada değil."

Dudağını ısırdı, şaşırmış gözüktü. "Nedir sıkıntı?" diye sordum.

Sakince, "Bu çömezi yok edeceğim. Ama yargıcın onaylamasını istiyorum," dedi.

"Etraftaki barlara bir bak. Muhtemelen bulursun."

On dört yaşlarında bir çocuk konuştu. "Ay! Siz *Gospodin* O'Kelly değil misiniz?"

"Doğru."

"Neden *siz* yargılamıyorsunuz?"

En büyükleri rahatladı. "Yapar mısınız, *Gospodin*?"

Tereddüt ettim. Elbette, yargıçlık yapmışlığım vardı; kimin yoktur ki? Ama sorumluluk için yanıp tutuşmuyorum. Yine de, gençlerin bir turisti yok etmekten bahsetmesi canımı sıkmıştı. Laf söylenmesi kaçınılmazdı.

Yapmaya karar verdim. Turiste döndüm. "Beni yargıcın olarak kabul eder misin?"

Şaşırdı. "Seçme hakkım var mı ki?"

Sabırla, "Elbette. Yargımı kabul etmeye niyetli değilsen dinlememi bekleyemezsin. Ama seni zorlamıyorum. Senin hayatın, benim değil," dedim.

Çok şaşırmış gözüküyordu, ama korkmamıştı. Gözleri ışıldadı. "Benim hayatım mı dediniz?"

"Görünüşe göre öyle. Çocukların seni yok etmeye niyetli olduğunu duydun. Yargıç Brody'yi beklemeyi tercih edebilirsin."

Duraklamadı. Gülümsedi ve, "Sizi yargıcım olarak kabul ediyorum, efendim." dedi.

"Nasıl istersen." En büyük çocuğa baktım. "Hangi taraflar kavga etti? Sadece sen ve genç arkadaşın mı?"

"Hayır, Yargıç, hepimiz."

"Yargıcınız değilim daha." Etrafa bakındım. "Hepiniz yargılamamı istiyor musunuz?"

Baş sallamalar oldu; kimse Hayır demedi. Lider kıza döndü ve ekledi: "Konuşsan iyi olur, Tish. Yargıç O'Kelly'yi kabul ediyor musun?"

"Ne? Ha, tabii!" Yavan bir şeydi, dolgun bir sevimliliği vardı, kıvrımlıydı, belki on dört yaşındaydı. Yolu kumar makinelerinde bitebilecek gibi duruyordu. Bir stilyagi ekibinin kraliçesi olmayı sağlam bir evliliğe tercih edecek bir tipti.

Stilyagileri suçlamıyorum; yeterince kadın olmadığından koridorlarda sağa sola koşuşturuyorlar. Bütün gün çalışıyorsun, akşam uğruna eve döneceğin bir şey yok.

"Pekâlâ, mahkeme kabul edildi ve herkes benim kararıma uymak durumunda. Ücretleri belirleyelim. Ne kadar yükseğe çıkabilirsiniz? Lütfen bir yok etme durumunu üç beş kuruşa yargılamayacağını anlayın. O yüzden ya pamuk eller cebe, ya da onu serbest bırakırım."

Lider gözlerini kırpıştırdı, kafa kafaya verdiler. Az sonra kafasını çevirdi. "Fazla paramız yok. Kişi başı beş Hong Kong dolarına yapar mısın?"

Altısı birden... "Hayır. Bir mahkemeden yok etme yargısını o fiyata istememelisin."

Tekrar bir araya geldiler. "Ya elli dolara, Yargıç?"

"Altmış. Kişi başı on. Senden bir on kâğıt daha, Tish," dedim kıza.

Şaşırmış ve kızmış göründü. "Hadi, hadi!" dedim. "*Tanstaafl*".

Gözlerini kırpıştırıp çantasına uzandı. Parası vardı; öyle tiplerin her zaman olur.

Yetmiş dolar toplayıp masaya koydum ve turiste döndüm. "Buna yetişebilir misin?"

"Buyur?"

"Çocuklar yargılama için yetmiş Hong Kong doları ödüyorlar. Yetişmen lazım. Yapamıyorsan, keseni açıp ispatla ve ben de borç olarak yazayım. Ama bu senin payın." Ekledim, "İdamlık bir durum için uygun fiyat. Gerçi çocuklar pek bir şey ödeyemiyorlar, o yüzden indirim alıyorsun."

"Anladım. Sanırım anladım." Yetmiş Hong Kong da o çıkardı.

"Teşekkürler," dedim. "Şimdi, herhangi bir taraf jüri istiyor mu?"

Kızın gözleri parladı. "Tabii! İşi usulüne göre yapalım."

Dünyalı, "Bu koşullar altında belki de ihtiyacım olabilir."

"Alabilirsin," diye güvence verdim. "Danışman istiyor musun?"

"Eh, sanırım bir avukat da lazım."

"Avukat demedim, danışman dedim. Buralarda avukat falan olmaz."

Yine çok mutlu gözüktü. "Sanırım bu danışman, eğer seçecek olursam, ee, usullerin geri kalanıyla aynı gayri resmi özelliğe sahip olacaktır, değil mi?"

"Belki olur, belki olmaz. Ben gayri resmi tarzda bir yargıcım, hepsi bu. Keyfin bilir."

"Hmm. Sanırım sizin gayri resmîliğinize güveneceğim, sayın yargıç."

En büyük çocuk, "Ee, şu jüri. Hesabı siz mi alıyorsunuz? Yoksa biz mi?"

"Ben öderim; brüt yüz kırk karşılığında davayı görmeyi kabul ettim. Daha önce hiç mahkemeye gitmedin mi? Ama onsuz yapabileceğim bir ekstra için kârımı öldürmem. Altı jüri üyesi, kişi başı beş dolar. Pasajda kim varmış bir bakın."

Bir çocuk dışarı çıkıp bağırmaya başladı, "Jüri işi! Beş dolarlık iş!"

Altı kişi topladılar, tam da Dip Pasajı'nda bulmayı bekleyeceğiniz tiplerdi. Onlara aldırış etmeyi düşünmediğim için beni endişelendirmedi. Eğer yargıçlık yapacaksanız, sağlam vatandaşlar bulma ihtimalinizin yüksek olduğu hoş bir mahalle seçin.

Masanın arkasına geçip oturdum, Brody'nin silindir şapkasını taktım – kim bilir nereden bulmuştu. Muhtemelen bir kiracının döküntülerinden biriydi. "Dava başlamıştır," dedim. "İsimlerinizi verin ve mevzu nedir anlatın."

En büyük çocuğun adı İnce Lemke'ydi, kız Patricia Carmen Zhukov; diğerlerini hatırlamıyorum. Turist ayağa kalktı, çantasına uzandı ve, "Kartım, efendim," dedi.

Hâlâ daha bende. Şöyle yazıyordu:

Stuart René LaJoie
Şair – Gezgin – Paralı Asker

Mevzu trajik derecede aptalcaydı, turistlerin neden rehbersiz ortalıkta dolanmamaları gerektiğinin iyi bir örneğiydi. Elbette, rehberler onların iliğini sömürüyor ama turistlerin işi de bu değil mi? Bu herif rehberlik eksiğinden dolayı neredeyse hayatını kaybediyordu.

Stilyagilerin takılmasına izin veren bir bara, kulüp odası gibi bir yere girmiş. Bizim basit kız da bununla flört etmiş. Çocuklar bir şey dememiş, zaten kız davet ettiği sürece sessiz kalmak zorundalar. Ama bir noktada kız gülmüş ve kaburgalarına hafif bir yumruk atmış. O da her Aykırının yapacağı gibi durumu gelişigüzel bir biçimde karşılamış...

ama tam bir Dünyalı tepkisi vermiş; koluyla belinden kavrayıp kızı kendine çekmiş, görünüşe göre öpmeye çalışıyormuş.

Şimdi bakın, Kuzey Amerika'da bunu kimse umursamazdı; benzeri çok olay görmüşlüğüm var. Ama Tish afallamış, belki de korkmuştu. Çığlık atmış.

Böylece bu çocuk sürüsü de adamın üzerine atlayıp onu tartaklamışlar. Sonra 'suçunun' bedelini ödetmeye –ama bunu doğru yoldan yapmaya– karar vermişler. Yargıç bularak.

Muhtemelen tırsmışlar. Birinin bile şu ana kadar yok etme görmemiş olması yüksek ihtimal. Ama hatunları rencide edilmişti, yapılması gerekiyordu.

Hepsini sorguladım, özellikle Tish'i ve hikâyenin doğrusunu öğrendiğime karar verdim. Sonra, "Durumu bir özetleyelim. Burada bir yabancı var. Usullerimizi bilmiyor. Rencide etmiş, suçlu. Ama görebildiğim kadarıyla kötü ni-

yet taşımıyor. Jüri ne diyor? Hop, sen! Uyan! Ne diyorsun?" dedim.

Jüri üyesi uykulu uykulu kafasını kaldırdı. "Vurun gitsin!"

"Pekâlâ. Sen?"

"Ee..." Bir sonraki durakladı. "Evire çevire dövmek yeterli olacaktır bence, bir dahaki sefere haddini bilsin diye. Erkeklerin kadınları öyle avuçlamasına izin veremeyiz, yoksa ortalık söylentilere göre Terra'nın olduğu hâle gelir."

"Mantıklı," diyerek katıldım. "Ya sen?"

Sadece tek bir üye yok edilmeye yönelik oy verdi. Diğerleri dayaktan yüksek para cezasına kadar değişiyordu.

"Sen ne diyorsun, İnce?"

"Ee..." Endişeliydi – çetesinin karşısında, belki de sevgilisi olabilecek kızın karşısındaydı. Ama sakinleşmişti ve çömezin yok edilmesini *istemiyordu*. "Yeterince hırpaladık zaten. Belki elleri ve dizlerinin üzerine çöküp Tish'in karşısında yeri öpüp özür dileyebilir?"

"Bunu yapar mısın, *Gospodin* LaJoie?"

"Eğer öyle hüküm verirseniz, sayın yargıç."

"Vermiyorum. Kararım budur. Öncelikle şu jüri üyesi – *sen!*– karar vermen gereken sürede uyuduğun için sana verilen ücret kadar ceza ödeyeceksin. Yakalayın çocuklar, parayı alın ve dışarı atın."

Hevesli bir şekilde yaptılar; daha önce düşündükleri ama gerçekte midelerinin kaldıramayacağı daha büyük heyecanı biraz telafi etti. "Şimdi, *Gospodin* LaJoie, ortalıkta dolaşmadan evvel yerel gelenekleri öğrenecek kadar sağduyu sahibi olmadığın için elli Hong Kong doları cezaya çarptırıldın. Sökül paraları."

Topladım. "Çocuklar, sıraya dizilin. Yabancı olduğunu ve bizim usullerimize alışık olmadığını bildiğiniz biriyle ilgilenirken iyi bir muhakemede bulunmadığınız için kişi başı beş dolar ceza aldınız. Tish'e dokunmasını engellemenizde

sorun yok. Hırpalamanız da tamam; daha hızlı öğrenir. Dışarı da atabilirdiniz. Ama affedilebilir bir hata için onu yok etmekten bahsetmek – eh, bu çok abartı. Kişi başı beş kâğıt. Haydi bakalım."

İnce yutkundu. "Yargıç... sanırım bizde o kadar kalmadı! En azından bende."

"Böyle olabileceğini tahmin ettim. Ödemek için bir haftanız var, yoksa isimlerinizi Eski Konak'a asarım. On üç numaralı geçiş kilidinin yakınındaki Bon Ton Güzellik Salonu'nu bildiniz mi? Karım işletiyor orayı; parayı ona ödeyin. Dava bitti. İnce, sen gitme. Sen de, Tish. *Gospodin* LaJoie, şu gençlere soğuk bir içki ısmarlayalım da herkes birbirini daha yakından tanısın."

Gözleri tekrardan bana Prof'u hatırlatan tuhaf bir sevinçle doldu. "Güzel bir fikir, Yargıç!"

"Artık yargıç değilim. Birkaç rampa yukarıda... o yüzden bence Tish'e kolunu uzat."

Başını eğdi ve, "Leydi? Müsaadenizle," diyerek dirseğini ona doğru büktü. Tish bir anda büyüyüverdi. "*Spasibo, Gospodin*! Çok memnun oldum."

Vahşi giysileri ve aşırı makyajlarını yersiz gösteren pahalı bir yere götürdüm onları; stresliydiler. Onları rahatlatmaya çalıştım, Stuart LaJoie daha da çok uğraştı ve başardı. İsimlerini ve adreslerini aldım; Wyoh'nun stilyagi üzerine yoğunlaşan bir dizisi vardı. İçkilerini hemen içtiler, ayağa kalkıp teşekkür ettiler ve gittiler. LaJoie ve ben kaldık.

"*Gospodin,*" dedi hemen, "tuhaf bir kelime kullandın az önce – bana tuhaf geldi yani."

"Çocuklar gitti, artık bana 'Mannie' de. Hangi kelime?"

"Şu genç bayana, Tish'e, ee – Tish'in de para ödemesinde ısrar ettiğin zamandı. "Tansatap" mıydı neydi, öyle bir şeydi."

"Haa, 'tanstaafl'. Bedava yemek diye bir şey yok demek. Yok da zaten." Odanın karşısındaki Bedava Yemek afişine işaret ettim. "Yoksa bu içkileri yarı fiyatına içerdik. Ona be-

dava olan her şeyin uzun vadede aslında iki katına mal olduğunu ya da değersiz olduğunu hatırlatıyordum."

"İlginç bir felsefe."

"Felsefe değil, gerçek. Öyle ya da böyle, eline ne geçerse, bedelini ödersin." Yelpazelendim. "Bir defasında Dünya tarafındaydım ve 'hava kadar bedava' diye bir deyim duydum. Bu hava bedava değil, her nefesin ücretini ödersin."

"Gerçekten mi? Kimse benden nefes almak için para istemedi." Gülümsedi. "Belki de durmalıyım."

"Olabilir, bu gece neredeyse içine hava boşluğu çekecektin. Ama kimse senden para istemiyor çünkü zaten ödedin. Senin için bu gidiş dönüş biletinin bir parçası; benim içinse üç ayda bir alınan para." Ailemin toplum kooperatifine nasıl hava alıp sattığını anlatmaya başladım, sonra çok komplike olduğuna karar verdim. "Ama ikimiz de ödüyoruz."

LaJoie düşünceli bir şekilde memnun görünüyordu. "Evet, ekonomik gerekliliği görüyorum. Sadece benim için çok yeni. Söyle bana, Mannie –ee, ben de 'Stu'– gerçekten de 'içime hava boşluğu çekme' tehlikesi var mıydı?"

"Senden daha çok para almalıydım."

"Efendim?"

"İkna olmamışsın. Ama çocuklardan çıkarabilecekleri tüm parayı aldım ve üzerine ceza da verdim, düşünsünler diye. Senden onlardan daha fazla para alamazdım. Almalıymışım, olayı bir espri zannediyorsun."

"İnan bana beyim, bir espri olduğunu düşünmüyorum. Sadece yerel yasalarınızın bir adamı... böylesine rahatça... ve böylesine önemsiz bir suç için ölüme göndermeye izin verdiği gerçeğini algılamakta güçlük çekiyorum."

İçimi çektim. Bir adamın sözleri konuyla ilgili *hiçbir şey* anlamadığını, tam tersine gerçeklere zerre uymayan önyargılarla dolu olduğunu gösterirse ve bundan haberi bile yoksa, anlatmaya nereden başlarsınız?

"Stu," dedim, "teker teker gidelim. 'Yerel yasalar' diye bir şey yok, o yüzden onlarla 'ölüme gönderilemezsin'. Suçun da 'önemsiz' *değildi*, sadece cehalet payı bıraktım. Rahatça falan da olmadı, yoksa çocuklar seni en yakın sıfır basınç kilidine sürükler, içeri iteler ve döndürüverirlerdi. Onun yerine gayet resmi davrandılar –iyi çocuklar!– ve sana bir duruşma yaptırabilmek için kendi ceplerinden para verdiler. Hüküm istediklerinin yakınından bile geçmeyen bir şey olduğunda homurdanmadılar bile. Şimdi, açık olmayan bir şey kaldı mı?"

Sırıttı ve Prof gibi gamzeleri olduğu ortaya çıktı; kendimi onu daha da severken buldum. "Korkarım ki hepsi. Ayna Diyarı'na gelmiş gibiyim."

Bunu bekliyordum; Dünya tarafına gitmiş biri olarak kafalarının nasıl çalıştığını bilirim, biraz. Bir Dünyalı, her koşul için yazılı bir kanunla karşılaşmayı bekler. Sözleşmeler gibi özel meseleler için bile kanunları vardır. Gerçekten. Eğer bir adamın sözüne güvenilmezse, kim onunla sözleşme imzalar ki? Namı, itibarı yok mudur?

"Bizim yasalarımız yok," dedim. "Buna asla izin vermediler. Geleneklerimiz var, ama yazılı değiller ve zorla uygulanmıyorlar – gerçi kendi kendilerini uyguluyorlar diyebiliriz çünkü olması gereken durum bu işte, koşulların ne olduğu düşünülürse. Geleneklerimizin doğal kanunlar olduğunu söyleyebiliriz çünkü insanların hayatta kalmak için davranmak zorunda oldukları yollar bunlar. Sen Tish'e pas attığında doğal bir kanunu çiğniyordun... ve nerdeyse içine hava boşluğu çekmenle sonuçlanacaktı."

Düşünceli bir şekilde gözlerini kırpıştırdı. "Çiğnediğim doğal kanunu açıklar mısın? Anlasam iyi olacak... yoksa gemime dönüp kalkışa kadar içeride kalmam en iyisi. Hayatta kalmak için."

"Tabii ki. O kadar basit ki, bir defa anladıktan sonra artık

güvende olacaksın. Burada iki milyon erkek ve bir milyondan az kadınız. Fiziksel bir gerçek bu, taş veya hava boşluğu kadar basit. Üzerine tanstaafl fikrini ekle. Bir şey nadir ise, fiyatı yükselir. Kadınlar nadir; herkese yetecek kadar yok – bu da onları Luna'daki en değerli şey yapıyor, buzdan veya havadan daha kıymetli, zira kadınsız erkekler hayatta kalıp kalmadıklarını umursamıyorlar. Siborglar hariç, onları erkekten sayarsan tabii, ben saymıyorum."

Devam ettim: "Dolayısıyla ne oluyor? – ve şunu unutma, bu gelenek, ya da doğal kanun kendini yirminci yüzyılda ilk gösterdiğinde durumlar çok daha kötüydü. Bire on, ya da daha kötü bir orandaydık. Bir ihtimal, hapishanelerde hep görülen durum: erkekler diğer erkeklere döner. Bu pek işe yaramaz; sorun hâlâ ortadadır çünkü çoğu erkek *kadın* ister ve esas şeyi alma ihtimali varken yedeğine tenezzül etmez.

"O kadar huzursuz hale gelirler ki bunun için cinayet bile işlerler... ve eskilerin anlattığı hikayelere bakılacak olursa o günlerde insanın içini ürpertecek kadar cinayet oluyormuş. Ama bir süre sonra hayatta kalanlar anlaşmanın bir yolunu bulurlar, ortalık sakinleşir. Yerçekimi kadar otomatik. Gerçeklere adapte olanlar hayatta kalır; olmayanlar ölür ve sorun çözülür.

"Şimdi ve burada bu ne anlama geliyor, kadınlar nadir ve onların borusu ötüyor... sen de o borunun sesine dans etmeni sağlayacak iki milyon erkek tarafından çevrelenmiş durumdasın. Senin seçim şansın yok, tüm seçenek onun. Kan akıtacak kadar sert vurabilir sana; ama sen parmağını sürmeye cüret edemezsin. Bak, sen Tish'in beline kolunu doladın, belki de öpmeye çalıştın. Diyelim ki seninle bir otel odasına gitti; ne olurdu?"

"Amanın! Herhalde beni paramparça ederlerdi."

"*Hiçbir şey* yapmazlardı. Omuz silkip görmemiş gibi yaparlardı. Çünkü seçim *onun*. Senin değil. Onların değil.

Sadece onun. Haa, ona otele gitmeyi teklif etmek riskli; gücenebilir, bu da çocuklara seni hırpalama izni verir. Ama – mesela bu Tish'i ele alalım. Salak karının teki. Eğer çantanda gördüğüm miktardaki parayı ona gösterseydin, kafasında bir turistle oynaşmanın tam ihtiyaç duyduğu şey olduğu fikri belirebilir ve teklifi kendisi yapabilirdi. Bu durumda tamamen güvende olurdun."

LaJoie ürperdi. "*Onun* yaşında mı? Düşüncesi bile beni korkutuyor. Daha reşit değil. Kanunen tecavüz."

"Of be! Öyle bir şey yok. Onun yaşındaki kadınlar evli, ya da öyle olmalılar. Stu, Luna'da tecavüz *yok*. Sıfır. Erkekler izin vermez. Eğer işin içine tecavüz girseydi, yargıç bulmakla uğraşmazlardı ve duyma menzilindeki tüm erkekler yardım etmeye koşardı. Ama o yaştaki bir kızın bakire olma ihtimali kayda değmez. Küçüklerken, anneleri onlara şehirdeki diğer herkesin yardımıyla göz kulak olur; çocuklar burada güven-

dedir. Ama koca bulacak yaşa geldiklerinde onları tutmak imkânsızlaşır ve anneler de uğraşmayı bırakır. Eğer koridorlarda koşup keyiflerine bakmak isterlerse, durduramazsın; bir kız evlenecek yaşa gelince, artık kendi kendinin patronudur. Sen evli misin?"

"Hayır." Bir gülümsemeyle ekledi, "Şu an değilim."

"Diyelim ki evlisin ve karın sana tekrar evleneceğini söyledi. Ne yapardın?"

"Bunu söylemen tuhaf, buna benzer bir şey oldu hakikaten. Avukatımla görüştüm ve nafaka almamasını sağladım."

"Burada 'nafaka' diye bir kelime yok; Dünya tarafında öğrendim onu ben. Burada sen –ya da Aykırı bir koca– şunu diyebilir: "Daha büyük bir eve ihtiyacımız olabilir, hayatım." Ya da sadece onu ve yeni eş-kocasını tebrik edebilir. Veya bu durumdan çok mutsuzsa, katlanamayacak haldeyse, aileden ayrılıp eşyalarını toplayabilir. Ama ne olursa olsun, en ufak bir olay çıkarmaz. Eğer çıkarırsa, herkes ona karşı aynı şeyi

düşünür. Arkadaşları, kadınıyla erkeğiyle, ona burun kıvırır. Zavallı herif muhtemelen Novylen'e taşınır, adını değiştirip bu utançla yaşamaya çalışır.

"Bütün geleneklerimiz böyle işler. Eğer açık alandaysan ve bir elemanın havaya ihtiyacı varsa, ona bir şişe borç verirsin ve nakit istemezsin. Ama ikiniz de basınca döndüğünüzde herif borcunu ödemezse, sen onu bir yargıç olmadan yok etsen kimse seni eleştirmez. Ancak öder; hava en az kadınlar kadar kutsal. Eğer bir çömezi poker oyununa alırsan, ona hava parası verirsin. Yemek parası değil; ya çalışır ya da açlıktan ölür. Eğer bir adamı kendini savunma durumu dışında yok edersen, borçlarını öder ve çocuklarına destek olursun, yoksa insanlar seninle konuşmaz ve senden alışveriş etmez."

"Mannie, bana burada bir adamı öldürüp sonra meseleyi sadece parayla çözebileceğimi mi söylüyorsun?"

"Oh, *kesinlikle* hayır! Ama yok etmek bir kanunu çiğnemek anlamına gelmez; kanun *yok* zaten –Başgardiyan'ın yönetmelikleri hariç– ve Başgardiyan da bir Aykırının diğerine ne yaptığıyla ilgilenmez. Biz şöyle düşünürüz: Eğer bir adam öldürüldüyse, ya hak etmiştir ve herkes de bunu bilir –olağan durum– ya da arkadaşları bunu yapan adamı yok eder. Her halükarda, sorun yok. Fazla cinayet de yok. Önden belirlenmiş düellolar bile pek yaygın değil."

" 'Arkadaşları halleder.' Mannie, ya bu çocuklar işe koyulsalardı? Benim burada arkadaşım yok."

"O yüzden yargıçlık yapmayı kabul ettim. Bu çocukların bunu yapacak kadar birbirini gazlayacağından şüphe duysam da, risk almak istemedim. Bir turisti yok etmek şehrimizin adını kötüye çıkarabilir."

"Sık sık oluyor mu bu?"

"Hiç yapıldığını hatırlamıyorum. Tabii kaza süsü verilmiş olabilir. Çömezler kazalara yatkındır; Luna öyle bir yer.

Bir çömez bir sene yaşarsa, sonsuza dek yaşar denir. Ama kimse ona ilk yılında sigorta satmaz." Saate baktım. "Stu, akşam yemeği yedin mi?"

"Hayır, ben de tam seni otelime davet edecektim. Yemekler iyi. Auberge Orleans."

Titrememi bastırdım – orada bir kere yemiştim. "Onun yerine benim evime gelip ailemle tanışır mısın? Bu saatlerde çorba falan olmalı."

"Emrivaki olmaz mı?"

"Yok. Yarım dakika ver, telefon açayım."

Anne, "Manuel! Ne kadar hoş, tatlım! Kapsül geleli saatler oluyor; yarın veya daha sonra gelirsin sanmıştım," dedi.

"Sadece ayyaşlık işte, Mimi, ve hain yoldaşlar, yolumu hatırlayabilirsem şimdi eve geleceğim – bir hain yoldaş da yanımda getiriyorum."

"Tamam, hayatım. Yemek yirmi dakikaya hazır; geç kal-

mamaya çalış."

"Hain yoldaşımın kadın mı erkek mi olduğunu bilmek istemiyor musun?"

"Seni tanıdığım için kadın olduğunu varsayıyorum. Ama gördüğümde söyleyebilirim muhtemelen."

"Beni ne kadar da iyi tanıyorsun, Anne. Kızlara söyle süslensinler; bir misafirin onları gölgede bırakmasını istemeyiz."

"Çok gecikme; yemek soğur. Hoşçakal hayatım. Sevgiler."

"Sevgiler, Anne." Bekledim ve MYCROFTXXX'i tuşladım. "Mike, bir ismi aramanı istiyorum. Dünyalı, Popov'da yolcu. Stuart René LaJoie. Stuart U'yla yazılıyor ve soyadı L altında da olabilir, J altında da."

Pek beklemeye gerek kalmadı; Mike Stu'yu tüm önemli Dünya tarafı referanslarında buldu: Who's Who, Dunn & Bradstreet, Almanach de Gotha, London *Times* dosyaları, ne

varsa. Fransız göçmen, kralcı, zengin, kullandıklarına sıkıştırılmış altı ismi daha var, Sorbonne hukuk fakültesi dahil üç üniversite diplomasına sahip, hem Fransa hem İskoçya'dan soylu bir ecdada sahip, Yüce Pamela-Tire-Tire-Mavikan'dan boşanmış (çocuğu yok). Mahkûm soyundan gelen bir Aykırıyla konuşmaya tenezzül etmeyecek bir Dünyalı tipi – ancak Stu herkesle konuşuyordu.

Birkaç dakika dinledim, sonra Mike'tan alakalı tüm ipuçlarını takip ederek komple bir dosya hazırlamasını istedim. "Mike, güvercinimiz bu olabilir."

"Mümkün, Man."

"Gitmem lazım. Hoşçakal." Düşünceli bir şekilde misafirime geri döndüm. Neredeyse bir yıl önce, bir otel odasındaki alkollü bir sohbet sırasında, Mike bize yedide bir ihtimal sözü vermişti – eğer belli şeyler yapılırsa. Vazgeçilmezlerden biri Terra'dan alacağımız yardımdı.

'Taşlama' planına rağmen Mike da, biz de biliyorduk ki, on bir milyar insan ve sonsuz kaynağa sahip devasa Terra, hiçbir şeye sahip olmayan üç milyona yenilmezdi, her ne kadar yüksek bir yerde durup üzerlerine taş atabilecek olsak da.

Mike, İngiltere'nin Amerikan kolonilerinin kurtulduğu 18. yüzyıldan ve birçok koloninin farklı farklı imparatorluklardan bağımsız hale geldiği 20. yüzyıldan benzerlikler gösterip hiçbir durumda bir koloninin kaba kuvvetle kurtulmadığına dikkat çekmişti. Hayır, her durumda imparator devlet başka bir yerde meşguldü, yıpranmıştı ve tüm gücünü kullanmadan pes etmişti.

Aylardır, istediğimiz takdirde Başgardiyan'ın muhafızlarını alt edecek kadar güçlüydük. Mancınığımız hazır olduğunda (çok yakında) aciz olmayacaktık. Ama Terra'da 'uygun bir iklime' ihtiyacımız vardı. Bunun için de Terra'nın *içinden* yardım gerekiyordu.

Prof bunu zor görmemişti. Lakin bir hayli zor olduğu ortaya çıktı. Dünya tarafındaki arkadaşları ya ölmüştü, ya ölmek üzereydi, benim de birkaç hoca dışında hiç arkadaşım olmamıştı. Hücrelerde soruşturuyorduk: "Dünyadan mühim birilerini tanıyor musunuz?" ve genel cevap şuydu: "Dalga mı geçiyorsunuz?" Geçersiz program mı?

Prof bir bağlantı kurabilmek için gelen gemilerdeki yolcu listelerini izliyor ve Dünya gazetelerinin Luna çıktılarını okuyor, geçmiş bağlantıları sayesinde ulaşabileceği mühim birilerini arıyordu. Ben denemedim; Terra'da tanıştığım bir avuç insan önemli falan değildi.

Prof, Stu'yu *Popov*'un yolcu listesinden seçmemişti. Ama Prof onunla tanışmamıştı da. Stu sadece tuhaf kartvizitinin gösterdiği üzere eksantrik bir insan mıydı, bilmiyordum. Yine de Luna'da beraber bir şeyler içtiğim tek Dünyalıydı, taşınan bir elemana benziyordu ve Mike'ın raporu sezgilerimin çok da yanlış olmadığını gösterdi; bir ağırlığı vardı.

Ben de onu eve götürüp ailem onun hakkında ne düşünecek, görmek istedim.

İyi başladı. Anne gülümseyip elini uzattı. O da elini tutup başını o kadar eğdi ki öpeceğini sandım – sanırım onu kadınlarla ilgili uyarmış olmasaydım yapardı da. Anne yemek için yol gösterirken cıvıldıyordu.

12

76'nın nisan ve mayısı yoğun çalışmayla ve Aykırıları Başgardiyan'a karşı kışkırtıp onun da misilleme yapmasını sağlamak için daha da çok efor sarf etmekle geçti. Siğil Mort'la ilgili sorun şuydu, aslında çürük bir yumurta değildi. Otorite'nin sembolü olması dışında nefret edilecek bir tarafı yoktu; bir şey yapmasını sağlamak için onu korkutmak şarttı. Ortalama bir Aykırı da en az o kadar kötüydü zaten. Gelenekler gereği Başgardiyan'dan tiksinirdi, ama bu birini devrimci yapmaya yetmez; bir şey yapmaya isteği yoktu. Bira, bahis, kadın, iş – Devrimin kan kaybından ölmemesini sağlayan tek şey Barış Ejderlerinin düşman edinme konusundaki yetenekleriydi.

Ancak onları bile uyanık tutmak zorundaydık. Prof daha önceki bir devrimde yaşanmış efsanevi bir olaya gönderme yaparak bir 'Boston Çay Partisi'ne ihtiyacımız olduğunu söyleyip duruyordu. Bu da ilgi çekmek için umumi alanda çıkarılacak bir kargaşa demekti.

Denemeye devam ettik. Mike eski devrimci şarkıların sözlerini baştan yazdı: 'Marseillaise', 'Internationale', 'Yankee Doodle', 'We Shall Overcome', 'Pie in the Sky' vs., ve bunları Luna'ya uygun düşecek kelimelerle doldurdu. "*Kaya ve Sıkıntının çocukları/Başgardiyan'ın özgürlüğünüzü/Elinizden almasına izin verecek misiniz!*" gibi şeyler. Simon Jester bunları etrafa yaydı ve biri tutulunca biz de radyo ve video

vesilesiyle baskıyı arttırdık (sadece müziği kullandık). Bu da Başgardiyan'ın bazı melodilerin çalınmasını yasaklatan aptal bir pozisyona düşürdü – bizim için hava hoştu gerçi; insanlar ıslık çalabiliyorlar.

Mike Yönetici Vekili'nin, Şef Mühendis'in ve diğer bölüm başkanlarının ses ve kelime seçimi şablonlarını çalıştı; Başgardiyan geceleri elemanlarından abuk subuk telefonlar almaya başladı. Adamlar aradıklarını inkâr ettiler. O yüzden Alvarez bir sonrakine kilit-ve-takip yerleştirdi – ve tabii ki Mike sağ olsun, Alvarez aramanın izini tedarik şefinin telefonuna kadar sürdü ve bunun vekilharcın sesi olduğundan emin oldu.

Ama Mort'a gelen bir sonraki zehirli telefon Alvarez'den geliyor gibi görünüyordu ve ertesi gün Mort'un Alvarez'e söyledikleriyle Alvarez'in kendini savunmak için verdiği cevaplar sadece psikotikle kaotiğin bir karışımı olarak tanımlanabilir.

Prof Mike'ı durdurdu; Alvarez'in işini kaybetmesinden korkuyordu, biz de bunu istemiyorduk; zira çok işimize yarıyordu. Ama o zamana dek Barış Ejderleri bir gecede iki kere Başgardiyan'dan geliyor gibi görünen emirler üzerine dışarı sürüklenmişti, moraller iyice bozulmuştu. Başgardiyan resmi ailesinde hainler tarafından çevrelendiğine ikna olmuştu, onlarsa adamın tüm devrelerinin yandığından emindi.

Lunaya Pravda'da Dr. Adam Selene'in *Luna'da Şiir ve Sanat: Yeni Bir Rönesans* konusuna dair bir konuşma yapacağını belirten bir reklam çıktı. Hiçbir yoldaş katılmadı; hücrelerde uzak durulmasına dair talimat dolaştı. Üç bölük Barış Ejderi geldiğinde de etrafta kimse yoktu – bu Scarlet Pimpernel'e uygulanan Heisenberg prensibiydi. *Pravda* editörü yüz yüze reklam kabul *etmediğini*, bunun da tezgâh üstü ısmarlanıp nakit olarak ödendiğini anlatmaya çalışırken zor bir saat ge-

çirdi. Adam Selene'den reklam kabul etmemesini söylediler. Sonra bu emir geçersiz sayıldı ve Adam Selene'den *ne gelirse gelsin* almasını, ama Alvarez'e *hemen* haber vermesi söylendi.

Yeni mancınık güney Hint Okyanusu'na, sadece balıkların kullandığı 35° Doğu, 65° Güney koordinatlarındaki bir noktaya boşaltılan bir yükle test edildi. Mike nişancılığından çok memnun kalmıştı, çünkü hedef ve takip radarları kullanılmıyorken sadece iki bakış atabilmişti ve tam on ikiden vurmak için küçük bir dürtmeye bel bağlamıştı. Dünya haberleri Antarktika'ya düşen, Capetown Uzay Takibi tarafından yakalanmış dev meteorun haberini geçtiler, tahmini darbe Mike'ın teşebbüsüne mükemmel bir şekilde uyuyordu – Mike akşamki Reuters yayınını kaydederken hava atmak için beni aradı. "Sana tam isabet olacağını söylemiştim," diye böbürlendi. "İzledim. Ne kadar *güzel* düştü cup diye!" Sonradan sismik laboratuvarlarından gelen şok dalgası raporları ve oşinografik istasyonlardan gelen tsunami raporları bununla tutarlıydı.

Hazırda sadece teneke vardı (çelik almak sıkıntılıydı), yoksa Mike yeni oyuncağını tekrar denemeyi talep edebilirdi.

Stilyagiler ve kızlarında Özgürlük Şapkaları belirmeye; Simon Jester birini boynuzlarının arasına takmaya başladı. Bon Marché ikramiye olarak onları dağıtıyordu. Mort'un, muhbir patronuna, çocuklar ne zaman yeni bir moda uydursa buna yönelik harekete geçilmesi gerektiğini düşünüp düşünmediğini sorduğu acılı bir konuşma geçti Alvarez ve Başgardiyan arasında. Alvarez aklını mı kaçırmıştı?

Mayıs başlarında Carver Şosesi'nde İnce Lemke'ye rastladım; Özgürlük Şapkası takıyordu. Beni gördüğüne memnun olmuşa benziyordu, ben de ona çabuk ödeme için teşekkür ettim (Stu'nun duruşmasından üç gün sonra gelip Sidris'e çete adına otuz Hong Kong ödemişti) ve bir içki ısmarladım. Oturduğumuzda gençlerin neden kırmızı şapkalar taktık-

larını sordum. Neden şapka? Şapka bir Dünya geleneğiydi, *nyet*?

Tereddüt etti, sonra bunun Elkler gibi gizli bir çeşit örgüt olduğunu söyledi. Konuyu değiştirdim. Tam adının Moses Lemke Stone olduğunu ve Stone Çetesi'nin bir parçası olduğunu öğrendim. Hoşuma gitti, akrabaydık. Ama şaşırdım. Gerçi Stonelar gibi en iyi aileler bile bazen tüm oğulları için evlilik bulamayabiliyorlar; ben şanslıydım, yoksa onun yaşında ben de koridorlarda sürtüyor olabilirdim. Ana tarafındaki bağlantımızdan bahsettim.

Heyecanlandı ve bir süre sonra sordu: "Kuzen Manuel, hiç kendi Başgardiyan'ımızı seçmemiz gerektiğini düşündün mü?"

Hayır düşünmedim dedim; onu Otorite atıyordu ve her zaman da öyle olacağını farz ediyordum. Neden bir Otoritemiz olmak zorunda olsun ki diye sordu. Kafana bu fikirleri kim sokuyor senin dedim. Öyle biri olmadığında ısrar etti, sadece düşünüyordu işte – düşünmeye hakkı yok muydu?

Eve döndüğümde bizim çocuğun Parti ismi varsa bulmak için Mike'ı aramayı düşündüm. Ama uygun güvenlik olmazdı, İnce'ye haksızlık olurdu.

3 Mayıs 76'da Simon isimli yetmiş bir erkek toplatılıp sorgulandı, sonra da serbest bırakıldı. Hiçbir gazete bu haberi vermedi. Ama herkes duydu; J'lere kadar gelmiştik ve on iki bin kişi bir hikâyeyi tahmin edebileceğimden daha hızlı yayabiliyordu. Bu tehlikeli erkeklerden birinin sadece dört yaşında olduğuna vurgu yaptık, doğru değildi ama etkiliydi.

Stu LaJoie Şubat ve Mart boyunca bizde kaldı ve Nisan başına kadar Terra'ya dönmedi; biletini bir sonraki gemiyle değiştirdi, sonra diğeriyle. Geri dönülemez fizyolojik değişikliklerin etkinleşeceği görünmez çizgiye hızla yaklaştığına dikkat çektiğimde sırıttı ve endişelenmememi söyledi. Ama santrifüjü kullanmak için gereken düzenlemeleri yaptı.

Stu Nisan'da bile gitmek istemedi. Tüm eşlerim ve Wyoh'dan gözyaşı dolu veda öpücükleri aldı, hepsine geri döneceğine dair söz verdi. Ama yapacak işi olduğu için gitmek zorundaydı; artık bir Parti üyesiydi.

Stu'yu üye yapma kararının bir parçası olmadım; kendimi önyargılı hissediyordum. Wyoh, Prof ve Mike oybirliğiyle risk almayı seçtiler; ben de gayet memnun bir şekilde onların kararına uydum.

Stu LaJoie'yı tavlamak için hepimiz seferber olduk – ben, Prof, Mike, Wyoh, Anne, hatta Sidris ve Lenore ve Ludmilla ve çocuklarımız ve Hans ve Ali ve Frank, zira onu ilk çeken şey Davis ev yaşamıydı. Lenore'un L-City'deki en güzel kız olması işimize yaradı – bu Milla, Wyoh, Anna ve Sidris'i küçümsemek anlamına gelmiyor. Stu'nun bir çocuğu anasının memesinden çekip alabilecek bir cazibeye sahip olması da işimize gelmedi değil. Anne üzerine titredi, Hans ona hidroponik çiftçiliği gösterdi, Stu bizim çocuklarla kirlendi, terledi, tünellerin içinde dökülüp saçıldı – Çinli balık havuzumuzu hasat etmeye yardımcı oldu – arılarımız tarafından sokuldu – b-takımı kullanmayı öğrendi ve güneş bataryasına ayar çekmek için benimle yukarı geldi – Anna'nın bir yaban domuzunu doğramasına yardımcı oldu ve deri tabaklamayı öğrendi – Büyükbaba'yla oturdu ve onun Terra'ya dair saf algılarına saygı gösterdi – Milla'yla bulaşık yıkadı, bunu ailemizdeki hiçbir erkek yapmamıştı – bebeklerle ve köpek yavrularıyla yerlerde yuvarlandı – un öğütmeyi öğrendi ve Anne'yle yemek tarifleri paylaştı.

Onu Prof'la tanıştırdım, bu da onu yoklamanın siyasi kısmını başlatmış oldu. Prof onu, 'şu an Hong Kong'da olduğu için' sadece telefonla ziyaret edebilen 'Adam Selene' ile tanıştırdığında hiçbir şey kabul edilmemişti – geri adım atabilirdik. Stu Dava'ya bağlılığını ilan ettiği zaman tüm numaraları bıraktık ve Adam'ın, güvenlik sebeplerin-

den dolayı yüz yüze göremeyeceği başkan olduğunu ona söyledik.

Ama en çok Wyoh uğraştı ve onun kararı üzerine Prof kartları masaya koyup Stu'ya bir devrim yapmakta olduğumuzu bildirdi. Sürpriz olmamıştı; Stu kararını vermişti ve bizim ona güvenmemizi bekliyordu.

Bir suratın vakti zamanında bin gemiyi denize indirdiği söylenir. Wyoh, Stu'nun üzerinde argüman dışında bir şey kullandı mı bilmiyorum. Hiç bulmaya çalışmadım. Ama *beni* davaya dahil etme konusunda Wyoh'nun rolü Prof'un teorisi veya Mike'ın rakamlarından çok daha etkiliydi. Stu'nun üzerinde daha da güçlü metotlar kullanmışsa dahi, tarihte ülkesi için böyle şeyler yapan ilk kadın değil.

Stu, Dünya tarafına özel bir kod kitabıyla gitti. Ben pek kodlama ve şifreleme uzmanı sayılmam, bir bilgisayarcının bilgi teorisi çalışırken öğrendiği prensipler hariç. Şifreleme; bir harfin diğerinin yerine geçtiği matematiksel bir şablondur, en basit örneği karmakarışık edilmiş alfabedir.

Şifreleme inanılmaz derecede üstü kapalı olabilir, özellikle bir bilgisayarın yardımıyla. Ama şablon olmaları gerçeği onların zayıf noktasıdır. Eğer bir bilgisayar onu düşünebilirse, başkası da onu kırabilir.

Kodlarda öyle bir zayıf nokta yok. Diyelim ki kod kitabında GLOPS diye bir harf grubu var. Bu 'Minnie Teyze Perşembe günü evde olacak' mı demek, yoksa '3.14157...' mi?

Anlamı siz ne kararlaştırırsanız odur ve hiçbir bilgisayar bunu sadece harf grubundan analiz edemez. Bir bilgisayara yeteri miktarda grup ile anlamlar veya anlam konularının dahil edildiği rasyonal bir teori verirseniz, eninde sonunda düşünmeye başlayacaktır çünkü anlamların kendisi ortaya bazı şablonlar serecektir. Ancak bu çok daha zor bir seviyede, farklı bir problem.

Seçtiğimiz kod en yaygın ticari kod kitabıydı, hem

Terra'da, hem de Luna'da ticari yazışmalar için kullanılıyordu. Ama üzerinde değişiklik yaptık. Prof ve Mike, saatlerce Parti'nin Terra'daki ajanına nasıl bir mesaj göndermek isteyebileceğini veya ajanından nasıl bir mesaj alabileceğini tartıştı, sonra Mike geniş bilgileriyle işe koyuldu ve kod kitabı için yeni bir anlam kümesi çıkardı ortaya, 'Tayland pirinci al'dan 'Kaç; yakalandık'a kadar bir sürü farklı anlama gelebilen şeyler. Ya da *herhangi* bir anlama gelebilen şeyler, zira önceden tahmin edilmemiş şeyler söylenebilsin diye içine şifreleme sinyalleri gömülmüştü.

Bir gece geç saatte Mike, *Lunaya Pravda*'nın olanaklarını kullanarak yeni kodun çıktısını aldı ve gece editörü de çıktıyı başka bir yoldaşa verdi, bu yoldaş onu çok küçük bir film rulosuna çevirdi ve iletti, hiçbiri de bunun ne olduğunu veya amacını bilmiyordu. Sonunda Stu'nun çantasına girdi. Gezegen dışı bagajların aranması o zamanlar çok sıkıydı ve morali bozuk Ejderler tarafından yapılıyordu – ama Stu bir sorun çıkmayacağından emindi. Belki de yutmuştu.

Bundan sonra LuNoHo Şirketi'nin Terra'yla yazışmalarının bir kısmı Stu'ya Londra acentesi vesilesiyle ulaştı.

Niyetimizin bir parçası finansaldı. Parti Dünya tarafında para harcamalıydı; LuNoHoCo oraya para transfer etti (hepsi çalıntı değildi, bazı girişimler işe yaramıştı); Parti Dünya tarafına daha çok para yollamalıydı, Stu da gizli Devrim planı bilgisine uygun davranarak spekülasyon yapmalıydı – o, Prof ve Mike, *Der Tag**'dan sonra hangi hisselerin yükselip düşeceği vs. konusunda saatlerce tartışmışlardı. Bu Prof'un diliydi; ben o tür bir kumarbaz değilim.

Fakat para "fikir iklimini" geliştirmek için *Der Tag*'dan *önce* gerekiyordu. Reklam gerekiyordu, Federe Milletler'de senatörler ve delegeler gerekiyordu, gün gelir gelmez bizi tanıyacak milletler gerekiyordu, işçilere bira içerken: "O

* (Alm.) O gün, devrimin gerçekleşeceği gün. –*çn*

kaya parçasının üzerinde bir askerin hayatına değecek ne var ki? Bence defolup gitsinler, ne halt ederlerse etsinler!" diyecek başka işçiler gerekiyordu.

Reklama para, rüşvete para, kukla örgütler için ve kurumsal örgütlere sızmak için para; Luna ekonomisinin esas doğasını anlamak için, ortaya önce bilimsel bir araştırma olarak, sonra popüler formunda çıkarılacak para (Stu rakamlarla dolu bir halde gitmişti); en az bir büyük milletin uluslararası ofisini Özgür Luna'da avantajlar olduğuna ikna etmek için para; Luna turizmi fikrini ana bir kartele satmak için para...

Bir kamyon para! Stu kendi servetini teklif etti, Prof da onu vazgeçirmedi – hazinenin olduğu yerde kalp de olacaktır. Yine de çok fazla para gerekliydi ve yapılacak çok fazla şey vardı. Stu bunların onda birini bile yapabilir mi bilmiyordum; şans dileyip duruyordum sadece. En azından bize Terra için bir kanal açmıştı. Prof bir savaşın mantıklı bir şekilde savaşılıp bitirilmesi için düşmanla iletişimin hayati olduğunu iddia ediyordu. (Prof bir barış yanlısıydı. Vejetaryenliği gibi, bu da onun 'rasyonal' olmasını engellemiyordu. Muhteşem bir teolog olurdu.)

Stu Dünya tarafına döner dönmez Mike ihtimalleri on üçte bire çekti. Ne oluyor diye sordum. "Bak, Man," diye sabırla açıkladı, "riski artırıyor. Gerekli bir risk olması riskin arttığı gerçeğini değiştirmez."

Çenemi kapadım. O sıralarda, Mayıs başında, yeni bir unsur bazı riskleri azaltırken diğerlerini ortaya çıkardı. Mike'ın bir kısmı Terra-Luna mikrodalga trafiğini hallediyordu – ticari mesajlar, bilimsel veriler, haber kanalları, video, ses radyotelefonları, rutin Otorite trafiği – ve Başgardiyan'ın çok gizlisi.

Sonuncusu dışında, Mike ticari kodlar ve şifrelemeler dahil olmak üzere hepsini okuyabiliyordu – şifre kırmak onun

için çengel bulmaca gibiydi ve kimse bu makineden şüphe etmiyordu.

Başgardiyan hariç, sanırım onunkisi tüm makinelere karşı bir güvensizlikti; makastan daha gelişmiş her şeyi karmaşık, gizemli ve şüphe uyandırıcı bulan bir tipti – Taş Devri kafası.

Başgardiyan, Mike'ın hiç görmediği bir kod kullanıyordu. Ayrıca şifreleme kullanıyor ve bunları Mike'tan geçirmiyordu; onun yerine rezidansındaki ofiste ufak, embesil bir makinesi vardı. Hepsine ek olarak da Dünya Otoritesi'yle önceden belirlenmiş zamanlarda değiş tokuş konusunda anlaşmıştı. Haliyle kendini güvende hissediyordu.

Mike bacaklarını esnetmek için onun şifre şablonlarını kırıp zaman değiştirme programını ortaya çıkardı. Prof önerene kadar koda bulaşmadı; ilgisini hiç çekmiyordu.

Ama Prof sorar sormaz Mike, Başgardiyan'ın çok gizli mesajlarına saldırdı. Sıfırdan başlamak zorunda kaldı; geçmişte Mike, Başgardiyan'ın mesajlarını naklettikten hemen sonra siliyordu. O yüzden analiz için yavaş yavaş veri biriktirdi – acı verici yavaşlıkta, zira Başgardiyan bu metodu sadece zorunlu olduğunda kullanıyordu. Bazen bu mesajlar arasında bir hafta geçebiliyordu. Ama Mike ilerledikçe, her birine bir olasılık atanmış harf gruplarının anlamlarını kavramaya başladı. Bir kodun tamamı bir anda çökmez; bir mesajdaki doksan dokuz grubun anlamını bilirsiniz ama kökenini atlarsınız, çünkü bir grup sizin için sadece GLOPS'tan ibarettir.

Ancak kullanıcının da bir sorunu vardır; eğer GLOPS, GLOPT olarak gelirse, başı belada demektir. Her iletişim metodunun yedeklemeye ihtiyacı vardır, yoksa bilgi kaybolabilir. Mike da yedeklemeye oynadı, makine olmanın mükemmel sabrını kullanarak.

Mike Başgardiyan'ın kodunun büyük bölümünü tahmin

ettiğinden daha erken çözdü; Başgardiyan geçmişe kıyasla daha çok trafik gönderiyordu ve çoğunluğu tek bir konudaydı (işimize geldi) – güvenlik ve yıkıcılık.

Mort'u tedirgin hale getirmiştik; yardım için bas bas bağırıyordu.

İki müfreze Barış Ejderine rağmen tahrip edici faaliyetlerin hâlâ devam ettiğini raporladı ve tüm mahallelerdeki anahtar bölgelerin hepsine muhafız koymaya yetecek asker talep etti.

Otorite bunun mantık dışı olduğunu söyledi, FM'nin daha fazla elit birliği ayrılamazdı – bir daha Dünya görevinde kullanılamayacak kadar harap olacaklardı – ve bu şekil taleplerde bulunulmamalıydı. Eğer daha fazla muhafız istiyorsa, oradaki mahkûmların arasından alması gerekiyordu – fakat idari masraflardaki bu artış Luna tarafından karşılanmalıydı; daha fazla bütçe verilmeyecekti. Falancamızda belirlenmiş yeni tahıl kotasına ulaşabilmek için attığı adımları raporlaması isteniyordu.

Başgardiyan'ın cevabına göre –eğitimsiz, güvenilmez ve elverişsiz mahkûmlar olmayan-tekrarlıyorum-olmayan– eğitimli güvenlik personeli için yapılan fazlasıyla ılımlı talepler karşılanmadığı sürece, arttırılmış kotalar şöyle dursun artık toplumsal düzeni bile sağlayamazdı.

Cevap küçümseyici bir şekilde, eski emanetçiler deliklerinin içinde kendi aralarında isyan çıkarmak istiyorsa bunun ne fark ettiğini soruyordu. Eğer bu konudan endişeliyse, 1996 ve 2021'de başarısı ispatlanmış bir yöntem olan ışıkları kapatmayı düşünmez miydi?

Bu yazışmalar takvimimizi revize etmemize, bazı süreçleri hızlandırıp, bazılarını yavaşlatmamıza yol açtı. Mükemmel bir yemek gibi, devrim de 'pişirilmelidir' ki her şey dengelensin. Stu'nun Dünya tarafında zamana ihtiyacı vardı. Bizim de 'taş atmak' için tenekelere, küçük yönlendirme

roketlerine ve bağlantılı devre sistemine ihtiyacımız vardı. Çelik de bir sorundu – satın almak, imal etmek, ve hepsinden öte dolambaçlı tünellerin içinden yeni mancınık alanına *götürmek*. Parti'yi en azından K'lere kadar genişletmemiz gerekiyordu –kırk binlere mesela– en alt kademeler de eskiden aradığımız yetenekler yerine dövüşçü ruhları için seçilmeliydi. Çıkarmalara karşı silah gerekiyordu. Mike'ın, onlarsız kör olduğu radarlarını taşımamız gerekiyordu. (Mike taşınamazdı; parçaları Luna'ya dağılmış durumdaydı. Ama Kompleks'teki merkez kısmının üzerinde bin metreden fazla taş vardı, etrafı çelikle çevriliydi ve bu zırh yaylarla korunuyordu; Otorite bir gün birilerinin kontrol merkezlerine H-silahı atabileceğini düşünmüştü.)

Bunların hepsi yapılmalı ama çay çok erken kaynamamalıydı.

O yüzden Başgardiyan'ın canını sıkan şeylerde kısıntıya gidip geriye kalan her şeyi hızlandırmaya çalıştık. Simon Jester tatile çıktı. Özgürlük Şapkalarının artık moda olmadığına dair dedikodular dolandı – ama yine de evde bir yerde dursun. Başgardiyan artık sinir bozucu telefonlar almamaya başladı. Ejderleri kışkırtmayı bıraktık; bu onları durdurmadı ama sayılarını azalttı.

Mort'un endişelerini yatıştırmaya yönelik çabalara rağmen, onun yerine bizi huzursuz eden bir belirti ortaya çıktı. Başgardiyan'ın daha fazla asker talebine onay veren bir mesaj gelmedi (en azından biz yakalayamadık) ama insanları Kompleks'ten çıkarmaya başladı. Orada yaşayan kamu görevlileri L-City'de kiralık delikler aramaya başladılar. Otorite, L-City'nin hemen yanındaki, mahalleye dönüştürülmeye müsait bir kübikte test sondajları ve rezonans denemelerine başladı.

Bu, Otorite'nin olağandışı büyüklükte bir manga mahkûm göndermeyi önerdiği anlamına gelebilirdi. Komp-

leks'teki alanın konaklama hariç bir amaca yönelik kullanılacağı anlamına da gelebilirdi. Ama Mike şöyle dedi: "Neden kendinizi kandırıyorsunuz? Başgardiyan o askerleri alacak; o alan da onların kışlası olacak. Başka bir açıklaması olsa duyardım."

"Fakat Mike, eğer konu askerlerse bunu niye duymadın? Başgardiyan'ın o kodunu yenmiş sayılırsın," dedim.

"Yenmiş sayılmam, tamamen yendim. Ama son iki gemi Otorite kodamanları taşıyordu ve telefonlardan uzakta neler konuştuklarını *ben* bilmiyorum!"

Biz de fazladan on müfrezeyle uğraşmak zorunda kalma ihtimalimiz üzerine konuşmaya başladık. Mike'ın tahminine göre temizlenmeye başlayan kübik o miktarda insan alabilirdi. O kadarıyla başa çıkabilirdik –Mike'ın yardımıyla– ama bu ölüm demek olurdu, Prof'un planladığı gibi kansız bir darbe değil.

Ve biz de diğer unsurları hızlandırmak için çabalarımızı arttırdık.

Ta ki kendimizi aniden...

13

Adı Marie Lyons'tu; on sekiz yaşında ve Luna doğumluydu, annesi 56'da Barış Gücü tarafından sürgün edilmişti. Babasının kaydı yoktu. Zararsız bir insanmış gibi gözüküyordu. Sevkiyat bölümünde stok kontrol tezgâhtarı olarak çalışıyor, Kompleks'te yaşıyordu.

Belki Otorite'den nefret ediyor ve Barış Ejderleri'ni kışkırtmaktan hoşlanıyordu. Veya belki de bir kumar makinesi kilidinin arkasındaki evde olup biten her türlü alışveriş kadar soğukkanlı bir ticari işlem olarak başlamıştı. Nereden bilelim? İşin içinde altı Ejder vardı. Tecavüz onları kesmemiş olacak ki (eğer tecavüzse) ona başka yollardan zarar verip öldürmüşlerdi. Ama cesetten temiz bir şekilde kurtulamamışlardı; kamuda çalışan başka bir kız daha soğumadan onu bulmuştu. Çığlık atmıştı. Son çığlığı olmuştu.

Haberi hemen aldık; Alvarez ve Barış Ejderleri Komutanı mevzuyu Alvarez'in ofisinde tartışırken Mike üçümüzü aradı. Görünüşe göre Barış Katilleri patronu, suçluları eliyle koymuşçasına bulmuştu; Alvarez'le beraber teker teker sorguluyorlardı ve sorgu aralarında da kavga ediyorlardı. Bir defasında Alvarez'in: "Sana o katillerinin kendi kadınlarına sahip olmaları gerektiğini söylemiştim! Seni uyarmıştım!" diye bağırdığını duyduk.

"Kes," diye cevapladı Ejder. "Sana defalarca söyledim, göndermiyorlar. Şimdi soru şu, bunun üstünü nasıl kapatacağız?"

"Deli misin sen? Başgardiyan biliyor bile."

"Sorun yine de bu."

"Off, kapa çeneni de bir sonrakini gönder."

Pis hikâyenin başlarında Wyoh atölyeme geldi. Makyajının altında benzi soluktu, hiçbir şey söylemeden yanıma oturdu ve elimi tuttu.

Sonunda işleri bitti ve Ejder, Alvarez'in yanından ayrıldı. Hâlâ kavga ediyorlardı. Alvarez altısının da derhal idam edilmesini ve durumun kamuya açıklanmasını istiyordu (mantıklıydı ama ihtiyaç duyduğu şey için yeterli değildi); Komutan hâlâ "üstünü kapatmaktan" söz ediyordu. Prof, "Mike, bir kulağın orada olsun, ayrıca duyabildiğin başka her şeyi dinle. Ee, Mike? Wyoh? Planlar?" dedi.

Bende bir şey yoktu. Soğukkanlı, zeki bir devrimci değildim; sadece topuğumu o altı sese denk düşen suratlara gömmek istiyordum. "Bilmiyorum. Ne yapmalı, Prof?"

"Yapmak mı? Kaplanın üzerindeyiz; kulaklarını tutmalıyız. Mike. Finn Nielsen nerede? Bul onu."

Mike cevapladı, "Şimdi arıyor." Finn'i konuşmaya dahil etti; "... Güney Metro'da. İki muhafız ve bizden de altı kişi öldü. Sadece insanlar, yani illa yoldaşlar değil. Katillerin kafayı sıyırıp Kompleks'teki tüm kadınlara tecavüz edip öldürdüklerine dair acayip bir söylenti var. Adam, Prof'la konuşsam iyi olur."

"Buradayım, Finn," diye cevapladı Prof, güçlü ve kendinden emin bir sesle. "Harekete geçiyoruz, şimdi geçmeliyiz. Telefonu kapatıp o lazer silahlarını ve onlarla eğitilmiş adamları topla, ne kadarını toplayabiliyorsan."

"*Da!* Tamam mı, Adam?"

"Prof'un dediğini yap. Sonra tekrar ara."

"Bekle, Finn!" Araya girdim. "Mannie ben. O silahlardan birini istiyorum."

"Alıştırma yapmadın, Mannie."

"Eğer lazerse kullanabilirim!"

"Mannie," dedi Prof şiddetle, "kapa çeneni. Vakit harcıyorsun; Finn'i bırak. Adam. Mike'a mesaj var. Plan Alarm Dört de ona."

Prof'un örneğiyle duruldum. Finn'in, Mike'ın 'Adam Selene'den başkası olmadığını bilmemesi gerektiğini unutmuştum; korkunç öfke hariç her şeyi unutmuştum. Mike, "Finn kapattı, Prof, ben de Alarm Dört'ü bu olay patlayınca beklemeye aldım. Önceden dosyalanmış rutin şeyler hariç trafik yok şu an. Araya girilsin istemiyorsun, değil mi?" dedi.

"Hayır, sadece Alarm Dört'ü takip et. Herhangi bir haberi etkileyebilecek hiçbir ileti Dünya'dan gelip gitmesin. Eğer oradan gelen olursa, tut ve danış." Alarm Dört acil durum iletişim doktriniydi, amacı Terra'ya giden haberlere şüphe uyandırmayacak biçimde sansür uygulamaktı. Bunun için Mike birçok sesle, doğrudan ses iletiminin neden gecikeceğini söyleyecek bahaneleri sıralamaya hazırdı – önceden kaydedilmiş herhangi bir iletimde de sorun yoktu.

"Program çalışıyor," diye kabul etti Mike.

"Güzel. Mannie, sakin ol evladım, yolundan şaşma. Bırak diğer insanlar dövüşsün; sen burada lazımsın, doğaçlamamız gerekecek. Wyoh, çık ve Cecilia Yoldaş'a tüm Namüdavimleri koridorlardan alması talimatını ver. Çocukları evlerine götürün ve evlerinde tutun – annelerine, diğer annelere de aynısını yapmalarını söylemelerini tembihleyin. Kavga dövüş nereye kadar uzanır bilmiyoruz. Ama çocukların zarar görmesine olabildiğince engel olmalıyız."

"Derhal, Prof!"

"Dur. Sidris'e söyler söylemez, stilyagilerinle harekete geç. Otorite'nin şehir ofisinde bir isyan istiyorum –içeri dalın, ortalığı dağıtın, bağırın, çağırın, yakın, yıkın– mümkünse kimse zarar görmesin. Mike. Alarm-Dört-Em. Kendi hatların hariç Kompleks'i tamamen kapat."

"Prof!" Israrla sordum. "Burada isyan başlatmanın mantığı ne?"

"Mannie, Mannie! O gün *bugün!* Mike, tecavüz ve cinayet haberleri diğer mahallelere ulaştı mı?"

"Duyduğum kadarıyla hayır. Rasgele atlamalarla orayı burayı dinliyorum. Luna City hariç metro istasyonları sessiz. Batı Metro İstasyonu'nda henüz kavga çıktı. Duymak ister misin?"

"Şimdi değil. Mannie, oraya doğru kay ve izle. Ama uzak dur ve bir telefona yakın ol. Mike, tüm mahallelerde sorun çıkar. Haberi hücrelere yayın ve Finn'in versiyonunu kullanın, gerçeği değil. Katiller Kompleks'teki tüm kadınlara tecavüz edip onları öldürüyor – sana detay veririm, ya da kendin uydurabilirsin. Ee, diğer mahallelerdeki metro istasyonlarında bulunan muhafızlara kışlalarına dönme emri verebilir misin? İsyan çıksın istiyorum ama eğer kaçınabiliyorsak, silahsız insanları silahlılara karşı yollamanın bir esprisi yok."

"Denerim."

Batı Metro İstasyonu'na doğru koştum, yaklaştıkça yavaşladım. Koridorlar öfkeli insanlarla doluydu. Şehir daha önce hiç duymadığım bir şekilde kükrüyordu ve Şose'yi geçerken Otorite şehir ofisi yönünden bağırışlar ve kalabalık gürültüsü duyabiliyordum, gerçi Wyoh'nun stilyagisine ulaşabilmek için yeterli vakti olduğunu düşünmüyordum – yoktu da zaten; Prof'un başlatmaya çalıştığı şey spontane bir şekilde gelişmişti bile.

İstasyonun çevresi sarılmıştı ve kesin olduğunu varsaydığım şeyi, pasaport muhafızlarının ya ölmüş, ya da kaçmış olduğunu görebilmek için insanları iteklemek zorunda kaldım. 'Ölmüş' oldukları ortaya çıktı, üç Aykırıyla beraber. Biri on üç yaşından büyük olmayan bir çocuktu. Elleri bir Ejderin boğazında ve kafasında hâlâ küçük bir kırmızı şapkayla ölmüştü. Bir umumi telefona ulaştım ve rapor verdim.

"Geri dön," dedi Prof, "ve o muhafızlardan birinin kimliğini bul. İsim ve rütbe istiyorum. Finn'i gördün mü?"

"Hayır."

"Üç silahla beraber oraya geliyor. İçinde bulunduğun kulübenin nerede olduğunu söyle bana, o ismi al ve geri gel."

Cesetlerin biri yoktu, sürüklenmişti; ondan ne istiyorlardı Bog bilir. Öbürü fena dövülmüştü ama o da bir yere götürülmeden evvel araya girip boynundan zincirini almayı başardım. Dirsekleye dirsekleye telefona geri döndüm, içeride bir kadın gördüm. "Hanımefendi," dedim, "o telefonu kullanınam *şart!* Acil durum!"

"Buyur! Uyuz şey bozulmuş."

Bana çalıştı; Mike ayırmıştı. Prof'a muhafızın adını verdim. "Güzel," dedi. "Finn'i gördün mü? O kulübede seni arıyor olacaktı."

"Görm... Dur, şimdi gördüm."

"Tamam, ona takıl. Mike, o Ejder'in adına uyacak bir sesin var mı?"

"Maalesef, Prof. Yok."

"Pekâlâ, sadece çatlak ve korku dolu bir ses olsun; muhtemelen komutan o kadar da iyi bilmeyecektir. Yoksa asker Alvarez'i mi arar?"

"Komutanını arar, Alvarez emirleri onun vasıtasıyla veriyor."

"O zaman komutanı ara. Saldırının raporunu ver, yardım iste ve tam ortasında öl. Arkanda isyan sesleri, belki de ölmeden hemen önce, "İşte piç herif orada!" diye bir bağırış. Ayarlayabilir misin?"

"Programlandı. Tatava yok," dedi Mike, neşeyle.

"Uygula. Mannie, telefonu Finn'e ver."

Prof'un planı görevde olmayan muhafızları kışlalarından dışarı yemleyip, yemleme sürecine devam etmekti – Finn'in elemanları da kapsüllerden çıktıklarında onları avlayacak

pozisyonlarda duracaklardı. İşe de yaradı, ta ki Siğil Mort kontrolünü kaybedip elinde kalan birkaç tanesini kendini korusunlar diye yakınında tutup bir yandan Dünya tarafına çıldırmış gibi mesaj gönderene kadar – elbette hiçbiri ulaşmadı.

Prof'un disiplininin biraz dışına çıktım ve ikinci Barış Ejderleri kapsülü beklenirken elime bir lazer silahı aldım. İki katili yaktım, kana susamışlığımın gittiğini hissettim ve ekibin kalanını diğer keskin nişancılara bıraktım. Fazla kolaydı. Kafalarını kapaktan çıkarıyorlardı ve işleri bitiyordu. Ekibin yarısı dışarı bile çıkmadı, ta ki ortaya çıkarılıp geri kalanıyla beraber ölene kadar. O sırada ben telefondaki eski pozisyonuma dönmüştüm.

Başgardiyan'ın saklanma kararı Kompleks'te sorun yaratmıştı; Alvarez öldürülmüştü, tıpkı Katiller Komutanı ve esas sarı ceketlilerin ikisi gibi. Ama on üçü, Ejderler ve sarı ceketliler, Mort'la beraber çekilmişlerdi ya da zaten önceden de onunlaydılar; Mike'ın dinleyerek olayları takip etme yeteneği ancak ara ara iyiydi. Ama tüm silahlıların Başgardiyan'ın rezidansının içinde olduğu netleşince, Prof Mike'a ikinci evreyi başlatma emrini verdi.

Mike, Başgardiyan'ın rezidansındakiler hariç Kompleks'in bütün ışıklarını söndürdü ve oksijen seviyesini nefes kesilme seviyesine indirdi – ölümcül bir seviye değildi ama belasını arayan birinin iyi durumda olmayacağını garantileyecek kadar düşüktü. Ama rezidansta oksijen sıfıra indirildi, sadece azot kaldı ve 10 dakika boyunca böyle durdu. Süre bitince, Başgardiyan'ın hususi metro istasyonunda b-takımlarıyla bekleyen Finn'in adamları, hava kilidinin sürgüsünü kırıp 'omuz omuza' içeri girdiler. Luna bizimdi.

İkinci Kısım

SİLAHLANMIŞ BİR AYAKTAKIMI

14

Böylece bir vatanseverlik dalgası yeni milletimizi altüst etti ve bizi birleştirdi.

Tarih böyle demiyor mu? Vay babam vay!

Ben söyleyeyim, bir devrimi hazırlamak onu kazanmış olmak kadar tatavalı değil. Alın işte, kontrolü ele fazla erken geçirmiştik, hiçbir şey hazır değildi ve yapılacak binlerce şey vardı. Luna'daki Otorite gitmişti – ama Dünya tarafındaki Luna Otoritesi ve arkasındaki Federe Milletler gayet hayattaydı. Önümüzdeki bir iki hafta içinde bir asker gemisi indirseler, yörüngeye bir kruvazör yerleştirseler, Luna'yı *ucuza* geri alabilirlerdi. Bir çeteden ibarettik.

Yeni mancınık test edilmişti ama kullanıma hazır taş füzelerimizin sayısını bir elin parmaklarıyla sayabilirdiniz – sol elimin. Mancınık zaten ne gemilere, ne de askerlere karşı kullanılabilen bir silahtı. Gemileri püskürtmek için fikirlerimiz vardı; şu an sadece fikirdiler. Hong Kong Luna'da zulalanmış birkaç yüz ucuz lazer silahımız vardı – Çinli mühendisler zeki oluyorlar – ama onları kullanabilecek kadar eğitimli adamımız azdı.

Bundan öte, Otorite'nin kullanışlı fonksiyonları vardı. Buz ve tahıl alıyordu, hava ve su ve elektrik satıyordu, bir düzine anahtar noktada mülkiyet veya kontrol sahibiydi. Gelecekte ne yapılacak olursa olsun, çarkların dönmesi gerekiyordu. Belki Otorite'nin şehir ofislerini dağıtmakla ace-

le etmiştik (ben öyle düşünüyordum), çünkü kayıtlar yok edilmişti. Ancak Prof, Aykırıların, tüm Aykırıların, nefret edip yıkacak bir sembole ihtiyaçları olduğunu ve bu ofislerin hem en değersiz, hem de en umumi olduğunu iddia ediyordu.

Lakin iletişimleri Mike kontrol ediyordu ve bu da çoğu şeyin kontrolü demekti. Prof işe, Terra'ya ne diyeceğimizi bulana kadar sansür ve uydurma haber görevini Mike'a bırakarak Dünya'ya gelip giden haberlerin kontrolü ile başlamıştı. Ayrıca alt-evre M'yi eklemişti, bu da Kompleks'i, onunla beraber Richardson Rasathanesi ve ilişkili laboratuvarları – Pierce Radyoskopu, Selenofizik İstasyonu ve diğerlerini Luna'dan ayırmak demekti. Bu bir sorun olacaktı, zira Terra'dan bilim insanları habire geliyor, gidiyor ve zamanı santrifüjle uzatarak altı aya kadar kalıyorlardı. Luna'daki Terralıların çoğu, bir avuç – otuz dört – turist hariç bilim insanıydı. Bu Terralılarla ilgili bir şey yapılması gerekiyordu, ancak bu arada onların Terra'yla konuşmalarını engellemek yeterdi.

Şimdilik Kompleks'in telefonu kesilmişti ve Mike, seferler normale döndükten sonra bile – Finn Nielsen ve ekibi pis işleri bitirir bitirmez eski hâline dönmüştü – hiçbir kapsülün Kompleks'teki istasyonlarda durmasına izin vermiyordu.

Başgardiyan'ın ölmediği, bizim de onu öldürmek istemediğimiz ortaya çıktı. Prof'a göre yaşayan bir Başgardiyan her an ölü hale getirilebilirdi, ancak ölü birini ihtiyacımız olması durumunda canlandıramazdık. O yüzden plan onu yarım öldürmek, o ve muhafızlarının direnemeyecek hâle geldiğinden emin olmak, sonra da Mike oksijeni iade ederken hızla içeri dalmaktı.

Pervaneler en yüksek hızda dönerken, Mike oksijeni pratikte sıfıra indirmenin dört dakikanın biraz üzerinde süre-

ceğini hesapladı – yani, beş dakika boyunca artan hipoksi, beş dakika oksijensizlik, sonra Mike dengeyi sağlamak amacıyla içeri saf oksijen pompalarken aşağı kilidi zorlamak. Bu kimseyi öldürmezdi – ama anestezi kadar güçlü bir şekilde yere yıkardı. Saldırganlar, içeride b-takımı giymiş olabilecek korumalara karşı tehlikedeydi. Gerçi o bile fark etmezdi belki; hipoksi sinsidir, oksijensiz kaldığınızı fark bile edemeden bayılabilirsiniz. Çömezlerin en sevdiği ölümcül hata.

Böylece Başgardiyan ve kadınlarından üçü hayatta kaldılar. Ama Başgardiyan yaşıyor olsa da işe yaramazdı; beyni çok uzun süre oksijensiz kalmıştı, sebzeye dönmüştü. Hiçbir muhafız kendine gelemedi, ondan genç olanlar bile; görünüşe göre oksijensizlik boyun kırıyordu.

Kompleks'in geri kalanında kimsenin canı yanmamıştı. Işıklar açılıp oksijen geri gelince bir şeyleri kalmadı, kışlada kilit altında olan altı tecavüzcü katilin bile. Finn onları vurmanın fazla iyi olduğuna kanaat getirdi, o yüzden kendi yargıçlık yaparken ekibini de jüri olarak görevlendirdi.

Soyuldular, el ve ayak bileklerinden bağlandılar ve Kompleks'teki kadınlara teslim edildiler. Sonra ne olduğunu düşünmek midemi bulandırıyor ama Marie Lyons'un maruz kaldığı kadar uzun bir çile olduğunu sanmıyorum. Kadınlar inanılmaz yaratıklardır – tatlı, yumuşak, nazik ve bizden kat kat daha vahşi.

Şu haddini bilmeyen muhbir ajanlardan da bahsedeyim. Wyoh onları yok etmek için fazlasıyla hazır durumdaydı ama sıra onlara gelince midesi kaldırmadı. Prof'un onaylamasını bekliyordum. Ama başını salladı. "Hayır sevgili Wyoh, her ne kadar şiddetten hoşlanmasam da, bir düşmana yapılabilecek iki şey vardır: Onu öldürmek. Ya da dost olmak. İkisinin arasındaki herhangi bir şey, gelecek için sorun biriktirir. Bir kere arkadaşlarını ihbar eden bir adam bunu tekrar yapacaktır ve önümüzde bir muhbirin fazlasıyla

tehlikeli olacağı çok uzun bir süreç var; gitmeleri şart. Ve herkesin ortasında yapılmalı ki diğerleri de ayaklarını denk alsınlar."

Wyoh, "Profesör, bir defasında bir adamı mahkûm ettiğiniz takdirde, bizzat yok edeceğinizi söylemiştiniz. Öyle mi yapacaksınız?" dedi.

"Evet sevgili bayan, ve hayır. Kanları benim elimde olmalı; sorumluluğu kabul ediyorum. Ama aklımda diğer muhbirlerin niyetini bozmaya daha uygun başka bir yol var."

Böylece Adam Selene bu kişilerin, sabık Otorite'nin merhum Güvenlik Şefi Juan Alvarez adına gizli casuslar olarak çalıştığını açıkladı – isim ve adres vererek. Herhangi bir şeyin yapılmasını teklif etmedi.

Adamlardan biri mahalle ve isim değiştirip durarak yedi ay boyunca kaçabildi. Sonra 77'nin başında cesedini Novylen'in güney kilidinin dışında buldular. Ama çoğu en fazla birkaç saat dayanabildi.

Darbe sonrası ilk saatlerde hiç planlamadığımız bir problemle karşı karşıya gelmiştik. Adam Selene'in kendisi. Adam Selene *kim*? Nerede? Bu onun devrimi; her detayı o halletti, her yoldaş onun sesini tanıyor. Şimdi açığa çıkmış durumdayız... *o zaman Adam nerede?*

O gecenin çoğunu, Raffles'ın L odasında bunu tartışarak geçirdik – ortaya çıkan ve insanların ne yapmaları gerektiğini bilmek istediği yüzlerce şeye karar verirken bir taraftan bunu tartışıyorduk, bu sırada 'Adam' diğer seslerini kullanarak konuşma gerektirmeyen diğer kararları hallediyor, Dünya tarafına gönderilmek için sahte haber üretiyor, Kompleks'i izole tutuyor, birçok farklı şey yapıyordu. (Şüpheye kesinlikle yer yok: Mike olmasaydı Luna'yı ne alabilir, ne de elimizde tutabilirdik.)

Benim fikrime göre 'Adam', Prof olmalıydı. Prof her zaman bizim teorisyenimiz ve planlayıcımız olmuştu; herkes

onu tanıyordu; bazı önemli yoldaşlar onun "Yoldaş Bill" olduğunu biliyor, diğerlerinin hepsi de Profesör Bernardo de la Paz'ı tanıyor ve ona saygı duyuyordu – vay be, adam Luna City'deki öncü vatandaşların yarısına, diğer mahallelerden de birçok kişiye ders vermişti, Luna'daki tüm kodamanların bildiği bir isimdi.

"Hayır," dedi Prof.

"Neden olmasın?" diye sordu Wyoh. "Prof, sen seçildin. Söyle ona Mike."

"Yorum mahfuzdur," dedi Mike. "Prof'un ne diyeceğini duymak istiyorum."

"Analiz etmiş olduğunu görüyorum, Mike," diye cevapladı Prof. "Wyoh, çok değerli yoldaşım, mümkün olsaydı reddetmezdim. Ama benim sesimi Adam'la eşleştirmenin imkânı *yok* – ve her yoldaş Adam'ı *sesinden* tanıyor; Mike tam olarak bu amaç için o sesi akılda kalıcı hale getirdi."

Prof'un yine de araya sıkıştırılıp sıkıştırılamayacağını düşündük, onu sadece video ile gösterebilirdik, Mike da Prof'un sözlerini Adam'dan çıkması beklenen sese adapte edebilirdi.

Reddedildi. Prof'u çok fazla kişi tanıyordu, konuşmasını duymuşlardı; sesi ve konuşma tarzı Adam'ınkiyle uzlaştırılamazdı. Sonra aynı ihtimali benim için düşündüler – benim sesim de, Mike'ınki de baritondu ve telefonda sesimin nasıl geldiğini bilen pek kişi yoktu, videoda kimse yoktu.

Fikrin üstünde bir gezindim. İnsanlar beni Başkan'ın yardımcılarından biri olarak gördüklerinde zaten yeterince şaşıracaktı; bir numara olduğuma hele kimse inanmazdı.

"Anlaşmaları birleştirelim," dedim. "Adam zaten hep bir gizemdi; onu öyle tutalım. Sadece video üzerinden görünür – suratında bir maskeyle. Prof, sen vücudu sağlarsın; Mike sen de sesi."

Prof başını salladı. "En kritik anda güveni yok etmek için

maskeli bir lidere sahip olmaktan daha kesin bir yol göremiyorum. Hayır, Mannie."

Onu oynayacak bir aktör bulmaktan bahsettik. O zamanlar Luna'da hiç profesyonel oyuncu yoktu ama Luna Kent Oyuncuları ve Novy Bolşoy Tiyatro Sevenler içinde iyi amatörler vardı.

"Hayır," dedi Prof, "gereken karaktere sahip bir oyuncu bulmanın dışında – Napolyon olmaya karar vermeyecek birini – vaktimiz yok. Adam en geç yarın sabahtan itibaren işe koyulmalı."

"Bu durumda," dedim, "cevabı vermiş oldun. Mike'ı kullanacağız ama asla videoya koymayacağız. Sadece radyo. Bir bahane bulmalıyız, ama Adam asla gözükmemeli."

"Katılmak zorundayım," dedi Prof.

"Man, en eski dostum," dedi Mike, "neden gözükmemem gerektiğini söylüyorsun?"

"Dinlemedin mi?" dedim. "Mike, videoda bir yüz ve bir vücut göstermeliyiz. Senin bir vücudun var – ama birkaç ton metalden ibaret. Yüzün yok – şanslısın, tıraşla uğraşmıyorsun."

"İyi de bir yüz göstermeme engel olan şey ne ki Man? Şu an bir ses gösteriyorum. Ama arkasında ses seda yok. Aynı şekilde bir yüz de gösterebilirim."

O kadar afallamıştım ki cevap veremedim. Odayı kiraladığımızda kurduğumuz video ekranına boş boş baktım. Bir vuruş bir atım bir nabız. Birbirini takip eden elektronlar. Mike'a göre, tüm dünya gönderilen, alınan veya iç kısmında birbirini takip eden çeşitli elektrik vuruşlarından ibaretti.

"Hayır, Mike!" dedim.

"Neden, Man?"

"Çünkü *yapamazsın*! Sesi çok güzel bir şekilde hallediyorsun. Saniyede birkaç bin karardan ibaret, senin için yavaşça sürünmek gibi. Ama bir video resmi oluşturmak, ee,

diyelim ki saniye başına on milyon karar gerektirir. Mike, benim aklımın alamayacağı kadar hızlısın. Ama *o kadar* hızlı değilsin."

"Bahse var mısın, Man?" dedi Mike sakince.

Wyoh alınganlıkla, "Eğer Mike yapabilirim diyorsa elbette yapabilir! Mannie, böyle konuşmamalısın!" dedi. (Wyoh bir elektronun küçük bir bezelye boyutu ve biçiminde olduğunu zannediyor.)

"Mike," dedim yavaşça, "üzerine para yatırmam. Peki, denemek mi istiyorsun? Videoyu açayım mı?"

"Ben açabilirim," diye cevapladı.

"Doğru olanı tutturabileceğinden emin misin? Bu şovu başka yerde yapmak uygun olmaz."

Ters ters cevapladı, "Aptal değilim. Şimdi beni rahat bırak, Man – çünkü itiraf ediyorum, bu neredeyse varımı yoğumu alacak benden."

Sessizce bekledik. Sonra ekranda nötr gri rengin üzerinde tarama çizgileri belirdi. Tekrar karardı, sonra ortası sönük bir ışıkla doldu ve elips şeklinde, aydınlık ve karanlık bulutlu alanlara doğru koyulaştı. Bir yüz değildi, ama insanın Terra'yı kaplayan bulutlarda gördüğünü iddia edebileceği bir yüz olabilirdi.

Biraz açıldı ve ektoplazma olduğu öne sürülen resimleri hatırlattı bana. Bir yüz hayaleti.

Bir anda sabitleşti ve 'Adam Selene'i *gördük*.

Olgun bir adamın sabit bir resmiydi. Arka plan yoktu, baskının tekinden kesilmiş gibi bir suratti sadece. Ama benim için 'Adam Selene'di. Başka kimse olamazdı.

Sonra dudaklarını ve çenesini hareket ettirip dilini dudaklarına dokundurarak hızlı bir hareketle gülümsedi – korkmuştum.

"Nasıl duruyorum?" diye sordu.

"Adam," dedi Wyoh, "senin saçların o kadar da kıvırcık

değil. Alnının üstünden iki yana ayrılmalı. Peruk takıyormuş gibi gözüküyorsun, tatlım."

Mike düzeltti. "Daha iyi mi?"

"Pek sayılmaz. Ayrıca senin gamzelerin yok mu? Güldüğünde gamzelerini duyduğumdan eminim. Prof'unkiler gibi."

Mike-Adam tekrar gülümsedi; bu sefer gamzeleri vardı. "Nasıl giyinmeliyim, Wyoh?"

"Ofisinde misin?"

"Hâlâ ofisteyim. Bu gece orada olmalıyım." Fon grileşti, sonra odak ve renk geldi. Arkasındaki duvarda bir takvim tarihi gösteriyordu, 19 Mayıs 2076 Salı; bir saat doğru saati gösteriyordu. Dirseğinin yanında bir karton bardakta kahve vardı. Masanın üzerinde net bir resim vardı, bir aile, iki erkek, bir kadın, dört çocuk. Arka planda ses vardı, Eski Konak Meydanı'nın kısık sesli, normalden daha yüksek gürültüsü; bağırtılar ve uzaktan uzaktan söylenen şarkılar duydum: Simon'ın 'Marseillaise' versiyonu söyleniyordu.

Ekran dışından Ginwallah'ın sesi geldi: "*Gospodin*?"

Adam oraya doğru döndü. "Meşgulüm, Albert," dedi sabırla. "B hücresi hariç kimseden telefon istemiyorum. Kalan her şeyle sen ilgilen." Bize geri döndü. "Ee, Wyoh? Önerilerin? Prof? Şüpheci dostum Man? Geçer miyim?"

Gözlerimi ovuşturdum. "Mike, yemek yapabilir misin?"

"Tabii ki. Ama yapmıyorum; evliyim."

"Adam," dedi Wyoh, "yaşadığımız bu günden sonra nasıl bu kadar temiz gözükebiliyorsun?"

"Küçük şeylerin canımı sıkmasına izin vermem." Prof'a baktı. "Profesör, eğer resim tamamsa, yarın ne diyeceğimi konuşalım. Saat sekiz haberlerini önceden ayırtayım, bütün gece anons yaptırayım ve haberi hücrelerde dolaştırayım diyordum."

Gecenin kalanı konuşarak geçti. İki defa kahve siparişi

verdim ve Mike-Adam da karton bardağını yeniletti. Sandviç istediğimde Ginwallah'ı yolladı. Albert Ginwallah'ı profilden bir an için gördüm, tipik bir babuydu, kibar ve hafifçe alaycı. Neye benzediğini bilmiyordum. Biz yerken Mike da yedi, bazen ağzı doluyken mırıldanıyordu.

Sorduğum zaman (mesleki bir ilgi) Mike bana, resmi oluşturduktan sonra çoğunu otomatiğe programladığını ve ilgisini sadece yüz ifadelerine yoğunlaştırdığını söyledi. Ama kısa süre içinde sahte olduğunu unuttum. Mike-Adam'ın bizimle video vesilesiyle konuşması telefondan çok daha pratikti.

Saat üç gibi politikamızı belirledik, sonra Mike konuşmasını prova etti. Prof eklemek istediği birkaç şey buldu; Mike revize etti, sonra biraz dinlenmeye karar verdik, Mike-Adam bile esniyordu – hâlbuki Mike bütün gece her işi yürütmüştü, Terra'ya giden iletişimleri kontrol etmişti, Kompleks'in tecridini devam ettirmişti, birçok telefonu dinlemişti. Prof ve ben büyük yatağı paylaştık, Wyoh kanepeye uzandı, ıslıkla ışıkları kapattım. Bir kez olsun ağırlıksız uyuduk.

Biz kahvaltı ederken, Adam Selene Özgür Luna'ya hitap etti.

Nazik, güçlü, sıcak ve ikna ediciydi. "Özgür Luna'nın vatandaşları, arkadaşlar, yoldaşlar – beni tanımayanlarınız için kendimi tanıtayım. Ben Adam Selene, Özgür Luna Yoldaşları Acil Durum Komitesi Başkanı'yım... şimdi Özgür Luna'nın Başkanı; nihayet özgürüz. Anavatanımızda iktidarı nicedir gasp etmiş bu sözde 'Otorite' devrilmiştir. Kendimi mevcut hükümetimizin – Acil Durum Komitesi'nin geçici başı olarak buldum.

"Kısa süre içinde, ayarlayabildiğimiz kadar çabuk bir şekilde, kendi hükümetinizi seçeceksiniz." Adam gülümsedi ve yardım çağrısında bulunan bir jest yaptı. "Bu süreçte, sizin yardımlarınızla birlikte, elimden gelenin en iyisini yapa-

cağım. Hatalarımız olacaktır – hoşgörülü olunuz. Yoldaşlar, eğer kimliklerinizi arkadaşlarınıza ve komşularınıza henüz açık etmediyseniz, zamanı gelmiştir. Vatandaşlar, talepler size yoldaş komşularınız vesilesiyle erişebilir. İsteyerek uyacağınızı umuyorum; kenara çekileceğim ve hayatın normale döneceği günü hızlandıracaktır – *yeni* bir normale, Otorite'den bağımsız, muhafızlardan bağımsız, üzerimize tayin edilen askerlerden bağımsız, pasaportlardan ve aramalardan ve keyfi tutuklamalardan bağımsız bir normale.

"Bir geçiş dönemi olmalıdır. Hepinize sesleniyorum – lütfen işlerinize geri dönün, normal hayatlarınıza devam edin. Otorite için çalışanlar, bu sizin için de geçerli. İşinize dönün. Maaşlar devam edecek, işleriniz aynı kalacak, ta ki biz neye lüzum olduğuna ve artık özgür olduğumuz için ne mutlu ki neye lüzum olmadığına ve neyin elimizde tutulması ancak modifiye edilmesi gerektiğine karar verene dek. Siz yeni vatandaşlar, Dünya tarafında size verilen hükümlerin cezasını çeken mahkûmlar – artık özgürsünüz, cezalarınız bitmiştir! Ancak umuyorum ki bu süre içerisinde çalışmaya devam edersiniz. Zorunlu değilsiniz – baskı günleri sona erdi – ama teşvik ediliyorsunuz. Elbette Kompleks'ten ayrılmakta, istediğiniz yere gitmekte serbestsiniz... Kompleks'e gelip giden kapsül hizmeti de hemen tekrar başlayacaktır. Fakat yeni hürriyetinizi şehre akın etmek için kullanmadan önce, size hatırlatmak isterim: 'Bedava yemek diye bir şey yoktur.' An itibariyle olduğunuz yerde kalmak sizin için iyi olacaktır; yemek çok matah olmayabilir ama sıcak ve vakitlice olmaya devam edecektir.

"Devrik Otorite'nin gerekli işlevlerini geçici olarak üstlenmek için LuNoHo Şirketi'nin Genel Müdürü'nü hizmete davet ettim. Bu şirket geçici denetimde bulunarak Otorite'nin acımasız kısımlarından nasıl kurtulacağımızı ve gerekli kısımları özel ellere nasıl transfer edebileceğimi-

zi incelemeye başlayacak. O yüzden lütfen onlara yardımcı olun.

"Aramızdaki Terra vatandaşlarına sesleniyorum, bilim insanları ve gezginler ve diğerleri, selam olsun! Nadir bir olaya, bir milletin doğuşuna şahit oluyorsunuz. Doğum, kan ve acı demektir; bunlardan bir miktar gördük. Bitmiş olduğunu umuyoruz. Gereksiz yere rahatsız edilmeyeceksiniz ve eve dönüş yolculuğunuz en kısa zamanda ayarlanacak. Buna karşılık, kalmak istiyorsanız, hatta vatandaş olmak istiyorsanız, başımızın üstünde yeriniz var. Ancak şu an için koridorlardan uzak durmanızı, gereksiz kana, gereksiz acıya yol açabilecek olaylardan kaçınmanızı tavsiye ediyorum. Bize karşı sabırlı olun, ben de vatandaşlarımı size karşı sabırlı olmaya davet ediyorum. Rasathanedeki ve diğer yerlerdeki Terra bilim insanları, bizi boşverin ve işinizi yapmaya devam edin. O zaman yeni bir millet yaratmanın sancıları içinden geçtiğimizi fark etmeyeceksiniz bile. Bir şey daha – size Dünya tarafıyla olan iletişim hakkınıza geçici bir süre için müdahale ettiğimizi üzülerek bildiriyorum. Bunu zorunluluktan yapıyoruz; sansür mümkün olan en kısa süre içinde kaldırılacaktır – biz de en az sizin kadar bundan nefret ediyoruz."

Adam bir talepte daha bulundu: "Beni görmeye çalışmayın yoldaşlarım, ve sadece zorunda kalırsanız telefon açın; diğer hepiniz, gerek duyarsanız yazın, mektuplarınız hemen dikkate alınacaktır. Ama ben de ikiz değilim, dün gece hiç uyumadım, bu gece de uyumayı beklemiyorum. Toplantılarda konuşamam, el sıkışamam, delegeleri ağırlayamam; bu masada oturup çalışınam lazım – ki bu işten kurtulup seçtiğiniz kişiye devredeyim." Sırıttı. "Beni görmek Simon Jester kadar zor olacak!"

On beş dakikalık bir yayındı ama işin özüydü: İşinize dönün, sabırlı olun, bize vakit verin.

Şu bilim insanları neredeyse hiç vakit vermedi – tahmin etmem gerekiyordu; benim konuştuğum dildi bu.

Dünya tarafına giden tüm iletişimler Mike'tan geçiyordu. Ama bu akıllı çocukların bir depoyu dolduracak kadar elektronik ekipmanı vardı; karar verdikten sonra Terra'ya ulaşabilecek deneysel bir teçhizat yapmaları saatler aldı.

Bizi kurtaran tek şey Luna'nın özgür olması gerektiğini düşünen başka bir gezgin oldu. Adam Selene'i aramaya çalıştı, C ve D seviyelerinden ortak seçtiğimiz bir kadın ekibinden biriyle konuştu – bu sistemi de kendimizi savunmak için kurmuştuk, çünkü Mike'ın ricasının aksine o video yayınından sonra isteklerini bildirmek isteyenlerden Adam'a işini nasıl yapması gerektiğini anlatmaya çalışan işgüzarlara kadar Luna'nın yarısı Adam Selene'i aramaya kalkmıştı.

Telefon şirketindeki aşırı heyecanlı bir yoldaş tarafından bana yönlendirilen yüze yakın çağrıdan sonra, bu tampon ekibi kurduk. Neyse ki bu telefonu açan kadın arkadaş sakinleştirme doktrininin işe yaramadığını fark etti de beni aradı.

Dakikalar sonra ben, Finn Nielsen ve birkaç hevesli silahşor, kapsülle laboratuvar alanına doğru yollandık. İtirafçımız isim vermeye korkmuş, ama vericiyi nerede bulabileceğimizi söylemişti. Onları mesaj iletirken yakaladık ve nefes almaya devam etmelerini sağlayan tek şey Finn'in hızlı hareket etmesi oldu; çocuklar biraz heyecanlıydı. Ama bir 'örnek teşkil etmek' istemiyorduk; yola çıkarken Finn'le bunun kararını vermiştik. Bilim insanlarını korkutmak zordur, kafaları o şekilde çalışmaz. Başka açılardan yaklaşmak gerekir.

Vericiyi tekmeleyerek parçaladım ve Yönetici'ye herkesi yemekhanede toplaması ve bir telefonun duyma menzili içinde yoklama yapması emrini verdim. Sonra Mike'la konuştum, ondan isimleri aldım ve Yönetici'ye: "Doktor, bana

hepsi burada dedin. Şu şu eksik," dedim – yedi isim. "*Topla getir şunları!*"

Kayıp Terralılara haber verilmişti, yaptıklarını bırakmayı reddetmişlerdi – tipik bilim insanları işte.

Sonra sözü ben aldım, Aykırılar odanın bir tarafında, Terralılar öbür tarafındaydı. Terralılara: "Size misafir muamelesi yapmaya çalıştık. Ama üçünüz Dünya tarafına mesaj göndermeye çalıştı, belki de başardı," dedim.

Yönetici'ye döndüm. "Doktor, bir arama yapıp – mahallelerde, yüzey yapılarında, tüm laboratuvarlarda, her alanda – verici yapımında kullanılabilecek her şeyi yok edebilirim. Ben de meslek icabı elektron satıcısıyım; ne kadar çok şeyin vericiye dönüştürülebileceğini iyi bilirim. Diyelim ki bu işe yarayacak her şeyi yok ettim ve aptal olduğum için, risk almayıp anlamadığım her şeyi de parçaladım. Ne olur sonucu?"

Bebeğini öldürmek üzereyim zannederdiniz! Benzi küle döndü. "Bu her araştırmayı durdurur... paha biçilemez verileri yok eder... ne kadar şey boşa gider hesaplayamıyorum bile! Yarım milyar dolar diyebilirim!"

"Ben de öyle düşünmüştüm. Parçalayacağıma tüm o ekipmanı yanıma alıp sizi de elinizdekilerle idare etmeye bırakabilirim."

"O da bir o kadar kötü olur. Şunu anlamalısınız, *Gospodin*, bir deneye müdahale edilirse..."

"Biliyorum. Herhangi bir şeyi taşımaktansa –ve belki bir kısmını kaybetmektense– hepinizi Kompleks'e taşıyıp orada tutmak daha kolay. Eskiden Ejder kışlası olarak kullanılan yerlerimiz var. Ama bu da deneyleri mahveder. Ayrıca – Doktor, memleket neresi?"

"Princeton, New Jersey."

"Yani? Beş aydır buradasın ve egzersiz yapıp ağırlık taktığından şüphem yok. Doktor, eğer bunu yaparsak, Princeton'ı

bir daha göremeyebilirsin. Seni taşırsak, kilit altında tutarız. Yumuşarsın. Acil durum çok uzarsa, beğensen de beğenmesen de bir Aykırıya dönüşürsün. Tüm o kafalı çocuklar da aynı şekilde."

Artist bir çömez öne atıldı – bunu getirmek için iki kere adam yollamak gerekmişti. "Bunu yapamazsınız! Kanuna aykırı!"

"Hangi kanuna, *Gospodin*? Memleketindeki kanunun tekine mi?" Döndüm. "Finn, göster şuna kanunu."

Finn öne çıktı ve silahın salım kayışını adamın göbek deliğine yerleştirdi. Parmağı aşağı basmaya başladı – emniyet mandalı kapalıydı, görüyordum. "Onu öldürme, Finn!" dedim – sonra devam ettim: "Sizi ikna etmek için gerekirse bu adamı yok ederim. O yüzden birbirinize göz kulak olun! Yapılacak tek bir hata daha evinizi görme şansınızı *tamamen* bitirir – aynı zamanda araştırmalarınızı mahveder. Doktor, personelini kontrol altında tutmanın yolunu bulman için *seni* uyarıyorum."

Aykırılara döndüm. "Yoldaşlar, şunlara göz kulak olun. Kendi koruma sisteminizi geliştirin. Saçmalıklarla uğraşmayın; her Dünyalı göz hapsinde. Eğer birilerini yok etmeniz gerekirse, tereddüt etmeyin." Yönetici'ye döndüm. "Doktor, her Aykırı istediği zaman istediği yere girebilir – senin yatak odana bile. Mevzu emniyete gelince, asistanların artık senin patronun; eğer bir Aykırı seni ya da başkasını tuvalete kadar takip etmek isterse, boşuna tartışma; sinirleri gerilebilir."

Aykırılara döndüm. "Önce emniyet! Hepiniz bir Dünyalı için çalışıyorsunuz – *onu izleyin*! Aranızda paylaşın ve hiçbir şeyi kaçırmayın. O kadar yakından gözleyin ki vericiyi bırak, fare kapanı bile yapamasınlar. Eğer onlar için yaptığınız işi engellerse, kafanıza takmayın; maaşlar yatmaya devam edecek."

Sırıtmaları görebiliyordum. Laboratuvar asistanlığı o

günlerde bir Aykırının bulabileceği en iyi işti – ama bizi hor gören Dünyalıların altında çalışıyorlardı, aksi şekilde davrananları bile aslında öyleydi ve aman ne kadar naziktiler.

O noktada bıraktım. Telefon geldiğinde suçluları yok etmeye karar vermiştim. Ama Prof ve Mike bana haddimi bildirdiler: Plan, kaçınabildiğimiz sürece Terralılara şiddet uygulamayı yasaklıyordu.

Laboratuvar alanının etrafına 'kulaklar', geniş bantlı duyarlı alıcılar kurduk, zira en yönlendirici teçhizat bile etrafına biraz saçılır. Mike da o bölgedeki tüm telefonları dinliyordu. O noktadan sonra tırnaklarımızı yiyip umut etmeye devam ettik.

Dünya tarafından gelen haberler hiçbir şey göstermeyince rahatladık, sansürlü yayınları şüphelenmeden kabul ediyorlar gibi duruyordu. Özel ve ticari trafikle Otorite'nin yayınları da rutin gibi gözüküyordu. O sırada biz de çalışıyorduk, normalde aylar sürmesi gereken şeyi günlere sığdırmayı deneyerek.

Zamanlama meselesinde bir konuda nefes alabilmiştik; Luna'da hiçbir yolcu gemisi yoktu ve 7 Temmuz'a kadar da beklenmiyordu. İdare edebilirdik – bir gemi memurunu 'Başgardiyan'la yemek' falan filan için dışarı çağırıp sonra vericilerine muhafız koyabilir ya da onları sökebilirdik. Bizim yardımımız olmadan kalkışa geçemezdi; o günlerde buzun üzerindeki tek tahliye, tepkime kütlesi için su tedarik etmekti. Tahıl sevkiyatlarına kıyasla pek büyük bir tahliye sayılmazdı; o zamanlarda ayda bir, bir insanlı gemi büyük trafik demekti, tahılsa her gün giderdi. Yani, yaklaşan bir gemi altından kalkılamayacak bir felaket değildi. Yine de şansımız yaver gitmişti; kendimizi savunabilecek hâle gelene kadar her şey normalmiş gibi göstermek için çok çaba harcıyorduk.

Tahıl sevkiyatları eskiden olduğu haliyle devam etti;

Finn'in adamları Başgardiyan'ın rezidansına daldıkları anda biri mancınıkla gönderilmişti. Bir sonraki de zamanında gitti, diğerleri de.

Ne dikkatsizlik, ne ara verme ayağı; Prof ne yaptığını biliyordu. Tahıl sevkiyatları büyük bir işlemdi (Luna gibi küçük bir ülke için) ve öyle yarım ayda değiştirilebilecek bir şey değildi; bir sürü insanın ekmek ve birası vardı işin içinde. Diğer Komitemiz ambargo kararı alır ve tahıl almayı bıraksaydı, postalanırdık ve yerimizi başka fikirlere sahip yeni bir komite alırdı.

Prof bir eğitim sürecinin şart olduğunu söyledi. Bu sırada tahıl mavnaları her zamanki gibi fırlatıldı; LuNuHoCo kamu personelini kullanarak hesap tutup makbuz kesti. Başgardiyan'ın adı altında yazışmalar gitti ve Mike onun sesini kullanarak Dünya Otoritesi'yle konuştu. Böylece ömrünü uzatabileceğini fark ettiğinde, Yönetici Vekili mantıklı biri olduğunu gösterdi. Şef Mühendis de işbaşında kaldı – McIntyre, kıyaslama yapılacak olursa doğal bir muhbirden çok gerçek bir Aykırıydı. Diğer bölüm başları ve ufak çaplı yardakçılar sorun değildi; hayat eskisi gibi devam etti ve biz de Otorite sistemini çözüp kullanışlı parçaları satışa çıkarmakla meşgul olduk.

Simon Jester olduğunu iddia eden bir düzineden fazla insan çıktı ortaya; Simon onları yalanlayan kaba bir şiir yazdı ve *Lunatic*, *Pravda* ve *Gong*'un ön sayfasında kendine yer buldu. Wyoh sarışınlığa geri dönüp Greg'i görmek için yeni mancınık alanına gitti, sonra eski evi Hong Kong'a daha da uzun süren, on günlük bir yolculuk yaptı, yanına da orayı görmek isteyen Anna'yı aldı. Wyoh'nun bir tatile ihtiyacı vardı, Prof da çıkması için onu teşvik etti, sadece telefonla iletişim kurduğunu ve Hong Kong'da daha yakın Parti teması ihtiyacı olduğunu söyledi. İnce ve Hazel'ın yardımcılığında –güvenebileceğim akıllı çocuklardı– stilyagisi-

ni ben üstlendim. İnce, benim 'Yoldaş Bork' olduğumu ve 'Adam Selene'i her gün gördüğümü öğrenince şoke oldu; onun Parti ismi G'yle başlıyordu. Başka bir sebepten de iyi bir ekiptiler. Hazel bir anda tamponsu kıvrımlar sergilemeye başladı ve hepsi Mimi'nin muhteşem sofrasından dolayı değildi; o yaşa gelmişti artık. İnce, kız seçmeye istekli olduğu anda adını Stone'a çevirmeye hazırdı. Bu esnada bizim küçük vahşi kızılla paylaşabileceği her türlü Parti işini yapmaya pek hevesliydi.

Herkes o kadar istekli değildi. Çoğu yoldaşın zırva asker olduğu ortaya çıktı. Daha da fazlası Barış Katillerini öldürüp Başgardiyan'ı yakaladığımızda savaşın bitmiş olduğunu sanıyordu. Diğerleri de Parti yapısında ne kadar aşağıda olduklarını öğrendiklerine içerlemişlerdi; kendilerini tepede konumlandıracak yeni bir yapı seçmek istiyorlardı. Adam bunu veya benzerini öneren sayısız telefona maruz kaldı – dinliyor, katılıyor, hizmetlerinin seçimi bekleyerek boşa gitmemesi gerektiğine dair onlara güvence veriyor – sonra da bana veya Prof'a havale ediyordu. Bu hırslı arkadaşların hiçbirinin ben onları işe koşmaya çalıştığımda bir işe yaradığını hatırlamıyorum.

İşler bitmek bilmiyordu ve *kimse* onları yapmak istemiyordu. Eh, belki birkaç kişi. En iyi gönüllülerin bazıları Parti'nin hiç bulamadıklarıydı. Ama genel olarak, Partinin içindeki veya dışındaki Aykırılar, iyi para almadığı sürece 'vatansever' işlerle ilgilenmiyordu. Parti üyesi olduğunu iddia eden çömezin biri (değildi) karargâhı kurduğumuz Raffles'ta önümü kesip benden darbe öncesi 'Devrim Veteranları'nın kıyafetine dikilecek elli bin düğme için sözleşme imzalamamı istedi – ona 'küçük' bir kâr getirecekken (%400 civarı tahminimce), bana da kolay para sağlayacak, herkesin işine gelecekti.

Onu başımdan savınca Adam Selene'e –'Çok yakın bir ar-

kadaşım, haberin olsun!'– benim için sabotajcı suçlamasında bulunmakla tehdit etti.

Elimizdeki 'yardım' bu kadardı işte. İhtiyacımız olansa bambaşka bir şeydi. Yeni mancınığa bir hayli çelik lazımdı – Prof taş füzelerinin etrafına çelik koymak gerçekten gerekli mi diye sordu; bir endüksiyon alanının çıplak kayalara tutunamayacağını açıklamak zorunda kaldım. Mike'ın balistik radarlarını eski alana tekrar yerleştirmemiz ve yeni alana doppler radarları kurmamız gerekiyordu – eski alandan uzay saldırıları beklememiz gerekebilirdi.

Gönüllü çağrısı yaptık, işe yarar sadece iki kişi bulduk – ve b-takımı içinde yoğun çalışmayı dert etmeyecek birkaç yüz makine teknisyeni lazımdı. O yüzden parası neyse verip kiraladık – LuNoHoCo, Hong Kong Luna Bankası'na borçlandı; o kadar para çalmaya vakit yoktu ve fonların çoğu Dünya tarafındaki Stu'ya aktarılmıştı. Taşınan bir yoldaş, Foo Moses Morris, işimizi sürdürebilmemiz için evrakların çoğunu müşterek imzaladı – sonuç olarak battı ve Kongville'de küçük bir terzi dükkânıyla sıfırdan başladı. Daha sonra oluyor bunlar.

Otorite Kesesi darbeden sonra 1'e 3'ten 1'e 17'ye düştü ve kamu hizmetlileri bas bas bağırdılar, çünkü Mike maaşları hâlâ Otorite çekleriyle ödüyordu. İşe devam edebileceklerini ya da istifa edebileceklerini söyledik; sonra ihtiyacımız olanları Hong Kong doları üzerinden işe aldık. Ama o dakikadan sonra bize karşı bir grup oluşturmuş olduk; eski güzel günleri özlüyorlardı ve yeni rejimi baltalamaya hazırlardı.

Buğday çiftçileri ve simsarları mutsuzdu çünkü mancınık başındaki ödemeler hâlâ eski sabit fiyat üzerinden Otorite kesesiyle ödeniyordu. "İstemezük!" diye bağırdılar – LuNoHoCo elemanı da omuz silkip istemeyebileceklerini, ama bu buğdayın hâlâ Dünya Otoritesi'ne gittiğini (ki öyleydi) ve sadece Otorite kesesi alabileceklerini söyledi. O

yüzden ya çekinizi alın, ya da buğdayınızı tırlarınıza yükleyip uzayın.

Çoğu aldı. Hepsi homurdandı, bazıları da buğdayı bırakıp Hong Kong doları getirebilecek sebze, lif, ya da başka bir şey yetiştirmekle tehdit etti – ve Prof gülümsedi.

Luna'daki her sondajcıya ihtiyacımız vardı, özellikle ağır iş lazer matkaplarına sahip buz madencilerine. Asker olarak. O kadar fena durumdaydık ki, bir kanadı eksik ve paslanmış olmama rağmen ben bile katılmayı düşündüm, her ne kadar büyük bir matkapla boğuşmak için kas gerekse ve protez kasın yerini tutmasa bile. Prof salak salak konuşmamamı söyledi.

Aklımızdaki kurnazlık Dünya tarafında pek işe yaramazdı; ağır güç taşıyan bir lazer ışını en iyi hava boşluğunda çalışır – ama orada sadece hizalaması hangi menzile uygunsa orada tutar. Buz çukurlarını aramak için kayayı delmiş olan bu dev matkaplar uzay saldırılarını karşılamak için 'topçu birliği' niyetiyle monte edilmiyorlardı. Hem gemilerin, hem füzelerin elektronik sinir sistemleri vardır ve onları sıkı bir ışına yerleştirilmiş zibilyon julle patlatmak elektronik donanıma zerre yaramaz. Eğer hedef basınçlıysa (tıpkı insanlı gemilerin ve çoğu füzenin olduğu gibi), sadece bir delik açıp basıncı düşürmek yeter. Eğer basınçlı değilse, ağır bir lazer ışını onu yine de öldürebilir – gözleri yakar, yönlendirmeyi berbat eder, elektroniğe dayanan her şeyi (ki bu durumda çoğu şeyi oluyor) rezil eder.

Devre sistemi bozuk bir H-bombası, bomba falan değildir, sadece çarpmaktan başka bir şey yapamayan büyük bir lityum döyterür fıçısıdır. Gözleri gitmiş bir gemi, muharip gemi değil, enkazdır.

Kulağa kolay gibi geliyor, *değil*. O lazer matkapları asla bin kilometre ötedeki hedefler için yapılmamıştı, bir kilometre ötedekiler için bile değildi, kızaklarını da isabet hassasiyeti için ayarlamanın hızlı bir yolu yoktu. Atıcının son

birkaç saniyeye kadar ateş etmeyecek kadar cesur olması gerekiyordu – ona doğru saniyede belki iki kilometreyle yaklaşan bir hedefin karşısında.

Ama elimizde daha iyisi yoktu, o yüzden biz de Birinci ve İkinci Özgür Luna Gönüllü Savunma Atıcıları'nı örgütledik iki alay yaptık ki Birinci aşağılık İkinci'ye burun kıvırabilsin, İkinci de Birinci'yi kıskanabilsin. Birinci'ye ihtiyarları, İkinci'ye gençleri ve heveslileri koyduk.

'Gönüllü' dediğimize bakmayın, ücretlerini Hong Kong dolarıyla ödedik – buzun ücretinin de kontrol altındaki bir pazarda müsvedde Otorite kesesiyle ödenmesi tesadüf eseri değildi.

Hepsine ek olarak, bir savaş korkusu yaratıyorduk. Adam Selene video üzerinden konuştu, Otorite'nin kesinlikle eski tiranlığını ele geçirmeye çalışacağını ve hazırlanmak için sadece günlerimiz olduğunu söyledi; gazeteler ondan alıntı yapıp kendi haberlerini yazdılar – darbeden önce habercileri ekibe kazandırmak için çalışmıştık. İnsanlara b-takımlarını hep yakında tutmaları ve evlerindeki basınç alarmlarını denemeleri söylendi. Her mahallede gönüllü bir Sivil Savunma Gücü oluşturuldu.

Habire ay depremleri olduğundan dolayı her mahallenin basınç kooperatifinde her saat hazır bulunan mühürleme ekipleri vardı; yumuşak silikon ve fiberglasla bile her mahallede sızıntı oluyordu. Davis Tünellerinde bizim çocuklar her gün mühür üzerinde bakım yapıyordu. Ama şimdi yüzlerce acil durum mühürleme ekibi almıştık işe, çoğu stilyagiydi, sahte aciliyetlerle onları deniyorduk, işbaşındayken kaskları açık, b-takımı içinde durmalarını sağlıyorduk.

Çok iyi iş çıkardılar. Ama geri zekâlılar onlarla dalga geçiyordu – 'oyuncak askerler', 'Adem'in küçük elmaları', başka isimler. Bir ekip tatbikattaydı, hasarlı bir geçici kilidin etrafına yenisini takabileceklerini öğreniyorlardı, o sırada

bu aptallardan biri de yanlarında durup onlara bağıra çağıra yükleniyordu.

Sivil Savunma takımı işine baktı, geçici kilidi tamamladı, kasklarını kapatıp denediler; tuttu – dışarı çıktılar, bu soytarıyı yakaladılar, geçici kilidin içine sokup sıfır basınçta bırakıp gittiler.

Aşağılayan tipler bu olaydan sonra fikirlerini kendilerine sakladılar. Prof, insanların bu kadar kolay yok edilmemesine dair nazik bir uyarıda bulunmamız gerektiğini düşünmüştü. Karşı çıktım ve istediğimi elde ettim; soyu düzeltmenin daha iyi bir yolunu görmüyordum. Bazı tür gevezelikler saygın insanlar arasında idamlık ceza olmalı.

Ama en büyük baş ağrımız kendi kendini tayin etmiş devlet adamlarıydı.

Aykırıların 'apolitik' olduğunu söylemiş miydim? Öyleler, mevzu bir şey yapmaya gelince. Ancak bir litre biranın etrafına toplanmış iki Aykırının işlerin nasıl işlemesi gerektiğine dair fikirlerini yüksek sesle belirtmediği bir an olduğunu zannetmiyorum.

Bahsettiğim gibi, bu kerameti kendinden menkul siyaset bilimciler Adam Selene'in kulağını çekmeye çalıştılar. Ama Prof onlara bir yer bulmuştu; hepsi 'Özgür Luna Örgütü'nün Plansız Kongresi'ne davet edilmişti – Luna City'deki Cemaat Salonu'nda toplandılar, sonra işler bitene kadar toplantı halinde kalma kararı aldılar, bir hafta L-City'de, bir hafta Novylen'de, sonra Hong Kong'da, sonra en baştan. Her oturum videoya alınıyordu. Prof ilkine başkanlık etti ve Adam Selene onlara video üzerinden hitap edip detaylı bir iş yapmaları için onları teşvik etti – "Tarih sizi izliyor."

Birkaç oturumu dinledim, sonra Prof'u köşeye çekip Bog adına ne yapmaya çalıştığını sordum. "*Hiçbir* hükümet istemediğini sanıyordum. Bu deliler sen onları salıverdiğinden beri neler diyorlar, duydun mu?"

Gamzelerini belirte belirte gülümsedi. "Canını sıkan nedir, Manuel?"

Canımı çok şey sıkıyordu. Ben ağır matkapları ve onları silah olarak kullanabilecek adamları toplamak için kıçımı yırtarken bu denyolar tam bir öğleden sonrayı göçmenlik tartışarak geçirmişti. Bir kısmı tamamen dursun istiyordu. Bazıları hükümeti finanse edebilecek seviyede vergilendirmek istiyordu (her yüz Aykırıdan doksan dokuzunun Kaya'ya sürüklenerek getirilmiş olmasına rağmen!); bir kısmı da 'etnik oranlara' göre seçici olmasını istiyordu. (*Beni* nasıl sayarlardı acaba?) Yarı yarıya seviyesine gelene kadar sadece kadınlarla sınırlandırılmasını isteyenler vardı. Bu bir İskandinav sloganının oluşmasına yol açmıştı: "He be gardaş! Söyle garıları yollasınlar! Binlerce binlerce garı yollasınlar! Ben evlenirim hele, merak etme sen!"

Bütün öğleden sonra yapılan en mantıklı yorumdu.

Başka bir vakit de "saat" tartıştılar. Eyvallah, Greenwich saatinin ay hareketiyle bir alakası yok. Ama biz zaten yeraltında yaşarken niye olsun ki? Bana iki hafta uyuyup iki hafta çalışabilen bir Aykırı gösterin; ay hareketleri bizim metabolizmamıza uymaz. Öne sürülen, tam olarak yirmi sekiz güne denk gelecek bir ay takvimi oluşturmaktı (yirmi dokuz gün, on iki saat, kırk dört dakika, iki nokta yetmiş sekiz saniye yerine), bunu da günleri, saatleri, dakikaları ve saniyeleri uzatarak yapmayı planlıyorlardı, böylece her yarım-ayı tam iki haftaya çevireceklerdi.

Tamam, ay takvimi bir sürü amaç için gerekli. Ne zaman yüzeye çıktığımızı, neden çıktığımızı, orada ne kadar kalacağımızı belirliyor. İyi de, tek komşumuzla bizi debriyaj yaptırmak dışında, o geveze boş kafatası bunun bilim ve mühendislikteki her kritik rakama nasıl bir etki yapacağını düşünmüş müydü hiç? Bir elektronikçi olarak ürperdim. Her kitabı, tabloyu, aracı bir kenara atıp baştan mı başla-

yacaktık? Atalarımın bir kısmının eski İngiliz birimlerinden MKS'ye geçerken bunu yaptıklarını biliyordum – ama onların amacı işleri *daha kolay* hale getirmekti. İnçleri santimlere, fitleri metrelere, onsları kilolara. Ah, Bog!

Bunu değiştirmek mantıklıydı – peki niye kafa karışıklığı *yaratmak* için ayrıca uğraşıyorsunuz ki?

Biri Aykırı dilinin tam olarak ne olduğunu saptamak için bir komite kurulmasını, sonra Dünya İngilizcesi veya başka bir dil kullanan herkesin cezalandırılmasını istedi. Ah be halkım!

Lunatic'de vergi önerileri okudum – dört tip 'Tek Vergi' – tünelleri uzattığı takdirde adamı cezalandıracak bir kübik vergisi, bir kafa vergisi (herkes aynı şeyi ödüyor), gelir vergisi (Davis Ailesinin gelirini tespit etmeye ya da Anne'den bilgi almaya çalışacak birini görmek isterim!), ve bir "hava vergisi", o durumda para değil başka bir şeyle ödüyorduk.

'Özgür Luna'da vergi olacağını fark etmemiştim. Önceden hiç yoktu ve yolumuzu buluyorduk. Ne alıyorsan onu ödüyordun. Tanstaafl. Daha ne?

Başka bir sefer fiyakalı çömezin teki kötü nefes ve vücut kokusunun idamlık ceza olmasını önerdi. Bazen kapsüllerde böyle rezil kokularla beraber tıkılıp kaldığım için neredeyse hak verecektim. Ama pek sık olmuyor ve genelde kendilerini düzeltiyorlar; müzmin suçlular ya da durumu düzeltemeyen bahtsızlar pek üreyemiyorlar, kadınların ne kadar seçici olduğu göz önünde bulundurulursa.

Bir kadın (çoğu erkekti, ama kadınlar saçmalıkla arayı kapatıyordu) elinde, kalıcı kanun haline getirilmesini istediği şeylerle dolu bir listeyle çıkageldi – özel konulara dair. Artık hiçbir şekilde çoklu evlilik yok. Boşanma yok. 'Zina' yok – sözlükten anlamına bakmak gerekiyordu. Yüzde dört alkollü biradan daha sert içki yok. Cumartesileri sadece kilise ayini var, kalan her şey duracak. (Hava, sıcaklık ve basınç

mühendisliği, ablacığım? Telefonlar ve kapsüller?) Yasaklanacak uzun bir ilaç listesi ve sadece lisanslı tabiplerin yazabileceği daha kısa bir liste. ('Lisanslı tabip' ne ya? Benim gittiğim şifacıda 'pratik doktor' yazan bir levha var – yan iş olarak bahis oynatıyor, o yüzden ona gidiyorum. Bak hanımefendi, Luna'da tıp fakültesi *yok!*) (O zamanlar, yani.) *Kumarı* bile yasadışı yapmaya çalışıyordu. Eğer bir Aykırı çifte bahse giremiyorsa, girebileceği bir dükkâna giderdi, zarlar hileli bile olsa.

Beni sinirlendiren şey nefret ettiklerinin listesi değildi, çünkü zaten bir siborg kadar deli olduğu açıktı, ama esas olarak bu yasak listesine her defasında katılan birinin çıkmasıydı. İnsan kalbinin derinliklerinde diğerlerinin istediği şeyi yapmasını engellemeye yönelik bir arzu olsa gerek. Kurallar, kanunlar – hep *öbür* insanlar için. Ağaçtan inmeden önce içimizde olan, ayağa kalktığımızda da koparıp atamadığımız karanlık bir parça. Çünkü o insanlardan *biri bile* çıkıp: "Lütfen bunu geçirelim ki bırakmam gerektiğini bildiğim bir şeyi artık yapamıyor olayım!" demedi. *Nyet*, yoldaşlar, *her zaman* komşularının yaptığını görmekten nefret ettikleri bir şeydi. 'Onların iyiliği için' onları durdurmak – konuşan kişi ondan zarar gördüğünü iddia ettiği için değil.

Şu oturumu dinlerken neredeyse Siğil Mort'tan kurtulduğumuza üzülecektim. O kadınlarıyla beraber köşesine çekilir ve bize kişisel hayatlarımızda ne yapacağımızı söylemezdi.

Ama Prof heyecanlanmadı; gülümsemeye devam etti. "Manuel, sence gerçekten o geri zekâlı çocuk çetesi kanun falan geçirebilir mi?"

"Yapmalarını söyledin. Onları teşvik ettin."

"Sevgili Manuel, sadece elimdeki bütün fındıkları tek bir sepete koyuyordum. O fındıkları tanıyorum; senelerce dinledim onları. Komitelerini seçerken çok dikkatli davran-

dım; hepsinde yapısal bir kafa karışıklığı var, birbirlerine girecekler. Seçmelerine izin verir gibi görünüp aslında onlara dayattığım başkan da bir parça ipliği bile çözemeyecek bir korkak – ona kalsa her konuya 'biraz daha çalışmak' lazım. Uğraşınam bile gerekmeyecekti neredeyse; altı kişiden fazlası hiçbir konuda anlaşamaz, üç daha iyidir – tek kişinin yapabileceği bir iş için de ideali tek kişidir. Bu yüzden tarih boyunca herhangi bir iş başarmış parlamenter organlar bu başarılarını geri kalan herkesi domine eden birkaç güçlü kişiye borçludur. Hiç korkun olmasın evlat, bu Plansız Kongre hiçbir şey yapmayacak... eğer zahmet edip de bir şeyler geçirirlerse, o kadar çelişki dolu olacak ki iptal edilmek zorunda kalacak. Bu arada da yolumuzdan çekilmiş oldular. Ayrıca sonradan onlara bir konuda ihtiyacımız *olacak*."

"Hiçbir şey yapamazlar dedin sanmıştım."

"Bunu yapmayacaklar. Bir adam bunu yazacak – ölü bir adam – ve gece geç saatte, çok yorgun oldukları bir zaman, bunu alkışlarla geçirecekler."

"Kim bu ölü adam? Mike'ı demiyorsun herhalde?"

"Yok, yok! Mike o hıyarların hepsinden çok daha canlı. O ölü adam Thomas Jefferson – rasyonal anarşistlerin ilki, evladım, ve bir defasında neredeyse anti-sistemini şu ana kadar yazılmış en iyi retorik sayesinde geçirmeyi başarmıştı. Ama iş üstünde yakaladılar onu, ben de bundan kaçınmayı umuyorum. Cümlelerini geliştiremem; sadece Luna'ya ve yirmi birinci yüzyıla adapte edeceğim."

"Duymuştum adını. Köleleri özgürleştirdi, değil mi?"

"Denediği ama başaramadığı söylenebilir. Boşver şimdi. Savunmadaki ilerlemeler ne durumda? Bir sonraki geminin varış tarihinden sonra bu numarayı nasıl sürdürebiliriz bilmiyorum."

"O zamana yetişmez."

"Mike yetişmesi şart diyor."

Yetişmedi, ama gemi de asla gelmedi. O bilim insanları hem benden, hem de onlara göz kulak olmalarını söylediğim Aykırılardan daha zeki çıktılar. En büyük yansıtıcının odak noktasına yerleştirmişlerdi teçhizatı ve Aykırı asistanlar da astronomi amacı yalanını yemişlerdi – radyoteleskoplarda yeni bir kırışık.

Öyleydi sanırım. Ultramikrodalgaydı ve ıvır zıvırlar yansıtıcıdan bir dalga rehberiyle sıçratılmıştı, böylece kepçeyi aynayla gayet güzel bir şekilde hizaya getirmişlerdi. Dikkat çekecek derecede eski radarlar gibi. Ve metalden yapılma çit örgüyle fenerin varaktan yapılma ısı kalkanı radyasyon sapmasını önlediler, böylece benim koyduğum "kulaklar" da bir şey duymadı.

Mesajı gönderdiler, kendi versiyonlarını ve ayrıntılı olarak. İlk duyduğumuz şey Otorite'nin Başgardiyan'a bu şakayı inkâr etme, şakayı yapanı bulma ve durdurma emriydi.

Bunun yerine biz onlara bir Bağımsızlık Bildirgesi verdik. "4 Temmuz 2076 tarihinde toplanan Kongre kararıyla..." Çok güzeldi.

15

Bağımsızlık Bildirgesi'nin imzalanması tam olarak Prof'un söylediği gibi oldu. Uzun bir günün sonunda bildirgeyi önlerine koydu ve yemekten sonra Adam Selene'in de konuşacağı özel bir oturum olacağını duyurdu. Adam sesli olarak okudu, her cümleyi tartıştı, sonra tınlayan cümlelerle müzik yaparak durmadan okudu. Ağlayanlar oldu. Yanımda oturan Wyoh da onlardan biriydi ve önceden okumuş olmama rağmen benim de ağlayasım geldi.

Sonra Adam onlara baktı ve, "Gelecek beklemede. Ne yapacağınızı iyi belirleyin," diyerek toplantıyı alışıldık başkan yerine Prof'a devretti.

Saat gece ondu ve kavga başladı. Tabii ki destekliyorlardı; bütün gün haberler ne kadar kötü çocuklar olduğumuzla, nasıl cezalandırılacağımız, dersimizi alacağımız vs. gibi şeylerle dolmuştu. Renk katmaya gerek yoktu; Dünya tarafından gelen şeyler çirkindi – Mike sadece karşıt fikirleri dışarıda bırakmıştı. Luna'nın birleşik hissettiği bir gün olduysa o da 2 Temmuz 2076'dır.

Bu da Bildirge'yi geçirecekleri anlamına geliyordu; Prof daha teklifi sunmadan bunu biliyordu.

Ama yazıldığı gibi değil – "Saygıdeğer Başkan, ikinci paragrafta, 'temliklenemez', öyle bir kelime yok; 'temlik *edilemez*' olmalıdır; bunun yanı sıra 'temlik edilemez haklar' yerine 'kutsal haklar' demek daha oturaklı olmaz mı? Bu konu tartışılsın isterim."

Bu çömez neredeyse mantıklıydı, sadece edebi bir eleştiri yapıyordu, bu da zararsızdı zaten, biranın içinde kalmış ölü mayalar gibi. Fakat – mesela şu her şeyden nefret eden kadın. Elinde listesiyle oradaydı; yüksek sesle okudu ve Bildirge'ye eklenmesini teklif etti, "böylece Terra halkları medeni olduğumuzu ve insanlığın konseylerinde yerimizi almaya uygun olduğumuzu bilecekler"di.

Prof onu fırçalamamakla kalmadı; üstüne üstlük bir de cesaretlendirdi, başka insanlar konuşmak isterken onu konuşturdu – sonra sakin sakin teklifini, destek bile almamış olduğu halde oylamaya sundu. (Kongre günlerce münakaşaların sonunda ortaya çıkan kurallarla yönetiliyordu. Prof kuralları bilse de sadece işine geldiği zaman onlara uyuyordu.) Oylarla hemen engellendi ve gitti.

Sonra biri ayağa kalktı ve o uzun listenin tabii ki Bildirge'de yerinin olmadığını söyledi – ama genel ilkelerimiz olmasa mıydı? Belki Özgür Luna Devleti'nin herkese özgürlük, eşitlik ve güvenlik garantisi verdiğini söyleyen bir açıklama? Çok şaşaalı olmasına gerek yoktu, sadece herkesin bir hükümetin esas amacı olduğunu bildiği temel ilkeler.

Haklı, geçirelim –ama 'Özgürlük, eşitlik, *barış* ve güvenlik' yazmalı– değil mi Yoldaş? 'Özgürlük', 'ücretsiz hava'yı da içeriyor muydu, yoksa bu 'güvenliğin' bir parçası mıydı, onun kavgasını verdiler. Neden kendimizi garantiye alıp 'ücretsiz hava'yı ayrıca yazmıyorduk? 'Ücretsiz hava *ve* su' diye değiştirilmesini teklif ediyorum – çünkü hem hava hem su olmazsa ne 'özgürlük' ne 'güvenlik' olur ortada.

Hava, su ve *yiyecek*.

Hava, su, yiyecek ve *barınma*.

Hava, su, yiyecek, barınma ve *ısınma*.

Hayır, 'ısınma' yerine 'elektrik' yaz ve her şeyi dahil etmiş olalım. Her şeyi.

Dostum sen kafayı mı yedin? Her şeyi dahil etmiş olmak-

tan çok uzak bu ve dışarıda bıraktığın şey tüm kadınlara karşı bir hakaret – Gel bunu sıkıysa dışarıda söyle! Dur lafımı bitireyim. Onlara en başından, gemiler en az erkek miktarı kadar kadın taşımıyorsa hiçbirinin inmesine izin verilmeyeceğini söylemeliyiz. Bak *en az* diyorum – ki ben olsam göç sorununu düzeltmediği sürece buna oy vermem.

Profesör gamzelerini asla yitirmedi.

Prof'un neden tüm gün uyuduğunu ve ağırlık takmadığını anlamadığını başladım. Ben tüm günümü mancınık başında b-takımı giyip yeniden yerleştirilmiş balistik radarlarının son kalanlarıyla ilgilenerek geçirdiğim için yorgundum. Herkes de yorgundu; gece yarısına doğru kalabalık seyrelmeye başladı, o gece hiçbir şeyin sona ulaşacağını düşünmüyorlardı ve kendilerine ait olmayan sızlanmalardan sıkılmışlardı.

Saat gece yarısını geçerken biri bugün ayın ikisi olmasına rağmen Bildirge'de niye dördü yazdığını sordu. Prof sakince şu an 3 Temmuz'da olduğumuzu – ve Bildirge'nin ayın dördünden önce açıklanmasının pek olası olmadığını söyledi... ve 4 Temmuz'un işimize yarayabilecek tarihi bir sembol olduğunu.

4 Temmuz'a kadar muhtemelen bir anlaşmaya varılmayacağının açıklanmasıyla birkaç kişi çıkıp gitti. Fakat ben bir şeyi fark etmeye başlamıştım: Salon boşaldığı hızla doluyordu. Finn Nielsen yeni terk edilmiş bir koltuğa oturmuştu. Hong Kong'dan Yoldaş Clayton geldi, omzumu sıkıp Wyoh'ya gülümseyerek kendine bir yer buldu. En genç yardımcılarım İnce ve Hazel'ı önlerde gördüm – tam Anne'ye onu Parti meseleleri için dışarıda tuttuğumu söyleyerek Hazel'a bir mazeret bulmam gerektiğini düşünüyordum – ki Anne'yi de onların yanında görünce şaşkınlığa uğradım. Ve Sidris'i. Ve yeni mancınığın orada olması gereken Greg'i.

Etrafıma bakınıp bir düzine kadar daha insanı fark et-

tim – *Lunaya Pravda*'nın gece editörü, LuNoHoCo'nun Genel Müdürü, diğerleri, hepsi de faal yoldaşlardı. Prof'un zar zor tuttuğunu fark etmeye başladım. Kongre'nin belli bir üyelik prosedürü olmaması sayesinde bu taşınan yoldaşların da bir saydır konuşanlar kadar boy göstermeye hakkı vardı. Şimdi oturuyorlardı – ve düzeltmeleri engelliyorlardı.

Saat üç civarı, ben daha fazla ne kadar tahammül edebileceğimi merak ederken, biri Prof'a bir not verdi. Prof okudu, tokmağını vurdu ve, "Adam Selene müsamahanızı talep ediyor. Oybirliği var mı?" dedi.

Kürsünün arkasındaki ekran tekrar yandı ve Adam onlara tartışmayı takip etmekte olduğunu ve bunca düşünceli ve yapıcı eleştirinin hoşuna gittiğini söyledi. Peki, bir öneride bulunabilir miydi? Her yazının kusurlu olduğunu neden kabul etmiyorlardı? Eğer bu bildirge *genel olarak* istedikleri şeyse, neden mükemmelliği başka bir güne ertelemeyip ellerindekini geçirmiyorlardı? "Saygıdeğer Başkan, bu teklifte bulunuyorum."

Bağırarak geçirdiler. Prof, "İtirazı olan?" dedi ve tokmağı havada bekledi. Adam söz istediği anda konuşmakta olan biri, "Eh... Bence *hâlâ* aykırı bir ortaç, ama pekâlâ, kalsın," dedi.

Prof tokmağı vurdu. "Gereği düşünüldü!"

Sıraya geçtik ve oylarımızı 'Adam'ın ofisinden gönderilmiş' büyük bir kâğıdın altına yazdık – üzerinde Adam'ın oyunu gördüm. Hazel'ın hemen altına imzaladım – çocuk artık yazabiliyordu ama hâlâ kitap okuma konusunda biraz gerideydi. İmzası biraz titrekti ama büyük ve gururlu bir şekilde yazdı. Yoldaş Clayton Parti adıyla imzaladı, kendi adını yazdı ve bir Japon mührü koydu, birbirlerinin üzerinde üç küçük resim. İki yoldaş X'lerle imzaladılar ve kendilerine tanık buldular. Tüm Parti liderleri o gece (sabah) oradaydı, tümü imzaladı ve hâlâ mızıldananların sayısı bir düzineden

azdı. Ama orada kalanlar, oylarını tarihe yazmış oldular. O andan itibaren de, 'hayatlarını, servetlerini ve kutsal onurlarını' adamış oldular.

Sıra yavaşça ilerleyip insanlar konuşurken, Prof dikkati üzerine toplamak için tokmağı vurdu. "Tehlikeli bir görev için gönüllü istiyorum. Bu Bildirge haber kanallarına gidecek – ama Terra'da, Federe Milletler'e bizzat sunulmalıdır."

Bu, gürültüyü kesti. Prof bana bakıyordu. Yutkundum ve, "Gönüllüyüm," dedim. Wyoh, "Ben de!" dedi – ve küçük Hazel Meade de onu tekrarladı.

Bir anda bir düzineye ulaştık, Finn Nielsen'dan Gospodin Aykırı Ortaç'a kadar (meğerse fetişi haricinde iyi bir elemanmış). Prof isimleri aldı ve ulaşım müsait olur olmaz haber vermek üzerine bir şeyler mırıldandı.

Prof'u kenara çektim. "Prof, olup biteni algılamak için fazla mı yorgunsun? Ayın yedisindeki geminin iptal edildiğini biliyorsun; şimdi ambargo koymaktan bahsediyorlar. Luna'ya kalkacak bir sonraki gemi, savaş gemisi olacak. Nasıl seyahat etmemizi planlıyorsun? Mahkûm olarak mı?"

"Onların gemilerini kullanmayacağız ki."

"Ee? Kendimiz mi yapacağız? Ne kadar sürer, bir fikrin var mı? Yapabilirsek tabii. Ki sanmıyorum."

"Manuel, Mike bunun gerekli olduğunu söylüyor – ve her şeyi düşünmüş."

Mike'ın gerekli olduğunu söylediğini biliyordum; Richardson'ın zeki çocuklarının eve bir şeyler gönderdiğini öğrenir öğrenmez bu problemi tekrar gözden geçirmişti – şimdi bize elli üçte bir şans veriyordu... o da Prof'un Dünya tarafına gitmesini şart koşarak. Ama ben imkânsızlıklara kafamı takmam; günümü o elli üçte bir ihtimali arttırmaya çalışarak geçirmiştim.

"Gemiyi Mike temin edecek," diye devam etti Prof. "Tasarımını tamamladı, üzerinde çalışılıyor."

"Tamamladı mı? Çalışılıyor mu? Mike ne zamandan beri mühendis?"

"Değil mi?" diye sordu Prof.

Cevap verecek oldum, sustum. Mike'ın diploması yoktu. Sadece mühendislikle ilgili yaşayan her adamdan daha fazla şey biliyordu. Veya Shakespeare'in oyunlarıyla, veya bilmecelerle, veya tarihle ilgili, artık ne olursa. "Daha detaylı bilgi ver."

"Manuel, Terra'ya bir tahıl yükü olarak gideceğiz."

"*Ne?* 'Biz' kim?"

"Sen ve ben. Diğer gönüllüler safi dekorasyon."

"Bak, Prof. Ben sizinle kaldım. Tüm olay salakça görünürken bile çok çalıştım. Bu ağırlıkları taktım –şu an da üzerimdeler– o korkunç yere gitme ihtimalim olabilir diye. Ama bir *geminin* içinde, en azından güvenli iniş yapmamıza yardımcı olacak bir siborg pilotla gitmek için anlaşmıştım. Meteor olarak gitmeye *değil*."

"Pekâlâ Manuel. Ben her zaman seçim özgürlüğüne inanırım. Senin alternatifin gidecek."

"Benim – *kim?*"

"Yoldaş Wyoming. Bildiğim kadarıyla bu yolculuk için idmanlı olan başka tek kişi o... birkaç Terralı haricinde."

Böylece gittim. Ama önce Mike'la konuştum. Sabırla, "Man ilk arkadaşım, endişelenecek tek bir şey bile yok. 76 serisi KM187 numaralı tarifeli yüksünüz ve Bombay'a sorun yaşamadan ulaşacaksınız. Ama emin olmak için – *seni* temin edebilmek için – o mavnayı seçtim, çünkü park yörüngesinden çıkacak ve Hindistan bana dönükken inecek... ayrıca bir manuel kontrol seçeneği ekledim ki sana olan davranışlarını beğenmezsem yer kontrolünün elinden alabileyim seni. Güven bana Man, her şey etraflıca düşünüldü. Güvenlik kırıldığında sevkiyatların devam etmesi kararı bile bu planın bir parçasıydı."

"Bana söyleyebilirdin."

"Seni endişelendirmeye gerek yoktu. Profesörün bilmesi gerekiyordu ve onunla iletişimde kaldım. Ama sen sadece ona göz kulak olup destek vermeye gidiyorsun – eğer ölürse onun işini yerine getireceksin, bu da sana herhangi bir güvence veremeyeceğim bir unsur."

İçimi çektim. "Peki. Ama Mike, herhalde bu mesafeden bir mavnayı yumuşak bir inişe yönlendirebileceğini düşünmüyorsundur? Işık hızı bile tek başına seni sendeletir."

"Man, sence ben balistikten anlamıyor muyum? Oradaki yörünge pozisyonu için, sorudan cevaba ve komut almaya gidiş dört saniyenin altında... mikrosaniyeleri boşa harcamama konusunda da bana güvenebilirsin. Dört saniyedeki maksimum park yörüngesi yolculuğunuz sadece otuz iki kilometre, inişte asimptotik olarak sıfıra doğru azalıyor. Refleks sürem etkinlikle manuel bir iniş yapan insan pilotunun yarı süresi olacaktır, zira ben bir durumu algılayıp doğru harekete karar vermekle vakit kaybetmem. O yüzden benim maksimumum dört saniye. Ama *efektif* refleks sürem çok daha az, çünkü sürekli olarak düşünüyor ve tahmin ediyorum, ileriyi görüyorum, programlıyorum – sonuç olarak, sizin gidişatınızın dört saniye önünde olacak ve anında cevap vereceğim."

"O çelik kutusunun bir irtifa saati bile yok!"

"Artık var. Man, *lütfen* inan bana; *her şeyi* düşündüm. Bu ekstradan ekipmanı sipariş etmemin tek sebebi sana güvence vermek. Poona yer kontrolü son beş bin sevkiyatta hiçbir hata yapmadı. Bir bilgisayar için zekice sayılır."

"Peki. Ee Mike, şu lanet mavnalar ne kadar sert iniyorlar suya? Kaç G?"

"Çok yüksek değil, Man. Püskürtmede on G, sonra sabit, yumuşak bir 4 G'ye düşüyor... suya inmeden hemen önce de 5-6 G arasına doğru çıkacaksınız. İnişin kendisi yumuşak,

elli metreden düşmeye eşit. İlk başta ani bir şok olmadan objive giriyorsunuz, 3 G'nin altında. Sonra yüzeye çıkıp tekrar iniyorsunuz hafifçe, ve basitçe 1 G'yle süzülüyorsunuz. Man, o mavna kabukları ekonomi adına olabildiğince hafif yapılıyor. Sağa sola atıp duramayız, yoksa dikişleri birbirinden ayrılır."

"Ne kadar tatlı. Mike, '5-6 G arası' sana ne yapar? Dikişlerini ayırır mı?"

"Beni buraya gönderdiklerinde yaklaşık 6 G'ye maruz kaldığımı çıkarıyorum. Mevcut durumumda 6 G, çoğu ana bağlantımı koparır. Ancak ben esas olarak Terra bizi bombalamaya başladığında şok dalgaları sebebiyle yaşayacağım aşırı yüksek, süreksiz ivmelerle ilgileniyorum. Veri tahmininde bulunmak için yetersiz... ama merkez dışı işlevlerimin kontrolünü yitirebilirim, Man. Bu herhangi bir taktik durumunda önemli bir faktör olabilir."

"Mike, gerçekten bizi bombalayacaklarını mı düşünüyorsun?"

"Kesin gözüyle bak, Man. O yüzden bu yolculuk çok önemli."

Konuyu orada bıraktım ve o tabutu görmeye gittim. Evde kalmalıydım.

O salak mavnalara bakmışlığınız var mı hiç? Sadece retro ve kılavuz roketleri ve radar aktarıcısı olan çelik bir silindir. Bir pense benim üç numaralı kola ne kadar benziyorsa, bu da bir uzay gemisine o kadar benziyor. Bunun içini açınışlardı ve 'yaşam alanımızı' donatıyorlardı.

Mutfak yok. Tuvalet yok. Hiçbir şey yok. Niye uğraşsınlar ki? Alt tarafı elli saat kalacaktık içeride. Boş başla ki takımında bal torbasına ihtiyacın olmasın. Salondan, bardan kurtul; takımından hiç çıkmayacaksın, narkoz altında ve umursamıyor olacaksın.

En azından Prof neredeyse hep narkoz altında olacak-

tı; ben bir sorun çıkması ve kimsenin konserve açacağıyla gelmemesi durumunda bizi bu ölüm kapanından çıkarmak için inişte uyanık olmalıydım. B-takımlarımızın sırtlarının oturacağı bir kızak yapıyorlardı; bu deliklere bağlanacaktık. Terra'ya kadar da orada kalacaktık. Bizim konforumuzdansa, toplam kütleyi çıkarılan tahıl, aynı yerçekimi merkezi ve tüm moment kollarının toplamına eşitlemekle ilgileniyorlardı; sorumlu mühendis bana b-takımlarımızın içine eklenecek dolgu malzemesinin bile hesaplandığını söylemişti.

Dolgu malzemesini duyduğuma sevindim; o delikler hiç yumuşak gözükmüyordu.

Eve düşünceli bir halde döndüm.

Wyoh yemekte yoktu, bu tuhaftı; Greg vardı, bu daha da tuhaftı. Hepsi bilmesine rağmen kimse benim bir sonraki gün düşen bir kaya taklidi yapmamın planlandığı hakkında bir şey söylemedi. Yine de bir sonraki kuşağın hepsi, kendilerine söylenmeden masayı terk edene dek özel bir durum olduğunu fark etmedim. O zaman Greg'in neden Kongre o sabah dağıldıktan sonra Mare Undarum alanına geri dönmediğini anladım; biri Aile zırvası talep etmişti.

Anne etrafına bakındı. "Hepimiz buradayız. Ali, kapat o kapıyı; ha benim tatlıma. Büyükbaba, başlatır mısın?"

En büyük kocamız kahvenin üzerine kafasını sallamayı bıraktı ve doğruldu. Masaya baktı ve güçlü bir şekilde, "Hepimizin burada olduğunu görüyorum. Çocukların yatırıldığını görüyorum. Yabancıların, misafirlerin olmadığını görüyorum. İlk Kocamız Kara Jack Davis ve İlk Karımız Tillie tarafından yaratılmış geleneklere uygun olarak bir araya geldiğimizi görüyorum. Evliliğimizin güvenliğini ve mutluluğunu ilgilendiren herhangi bir durum varsa, *derhal* açığa çıkarın. Bekletmeyin. Geleneğimiz böyledir," dedi.

Büyükbaba Anne'ye döndü ve yumuşakça, "Buyur, Mimi," diyerek nazik ilgisizliğine geri döndü. Ama bir anlığına seçil-

dığım günlerdeki güçlü, yakışıklı, erkeksi, dinamik adamdı tekrar... ne kadar şanslı olduğumu gözyaşlarıyla hatırladım!

Sonra şanslı olup olmadığımı bilemedim. Bir Aile zirvesi için görebildiğim tek bahane bir sonraki gün Dünya tarafına, tahıl etiketi altında sevk edilecek olduğum gerçeğiydi. Anne, Aile'yi buna karşı ayartmaya çalışıyor olabilir miydi? Kimse bir zirvenin sonuçlarına uymak *zorunda* değildi. Ama hep uyulurdu. Evliliğimizin gücü buydu: Mevzu sorunlara gelince, bir arada dururduk.

Mimi, "Kimsenin tartışmak istediği bir şey var mı? Konuşun, canlarım," diyordu.

Greg, "Benim var," dedi.

"Greg'i dinliyoruz."

Greg iyi bir hatiptir. Benim yalnızken bile kendime güvenmediğim konularda cemaatin karşısına çıkıp özgüvenle konuşabilir. Ama o gece hiç kendinden emin durmuyordu. "Ee, hep bu evliliği dengede tutmaya çalıştık, bazısı yaşlı, bazısı genç, alışık olduğumuz dönüşümle, iyi aralıklı, tıpkı bize devredildiği gibi. Ama bazen çeşitleniyoruz – haklı olarak." Ludmilla'ya baktı. "Sonra düzeltiyoruz." Tekrar masanın öbür ucuna, Ludmilla'nın iki yanındaki Frank ve Ali'ye baktı.

"Seneler boyunca, kayıtlardan da görebileceğiniz üzere, kocaların ortalama yaşı yaklaşık kırk, karılarınsa otuz beş olmuştur – bu yaş aralığı da tıpkı neredeyse yüz sene önce evliliğimizin başladığı gibiydi, zira Tillie yirmi yaşındaki Kara Jack'i seçtiğinde on beş yaşındaydı. Şu an kocaların ortalama yaşı tam kırk iken, karıların..."

Anne sertçe, "Matematiğe takılma, Greg hayatım. Anlat sadece," dedi.

Greg'in lafı nereye getirdiğini düşünmeye çalışıyordum. Doğru, geçtiğimiz yılın çoğunda uzaktaydım ve eve gelecek olursam bile, bu genelde herkes uyuduktan sonra oluyordu.

Ama evlilikten bahsettiği apaçık ortadaydı ve bizim evliliğimizde kimse, önce herkese adayı tanıma fırsatı vermeden başka bir nikâh önerisinde asla bulunmazdı. Başka bir yoldan *olmazdı* işte!

Demek ki aptalmışım. Greg kekeledi ve, "Wyoming Knott'u öneriyorum!" dedi.

Aptalmışım *dedim* size. Makineleri anlarım, makineler de beni anlar. Ama insanlarla ilgili bir şey bildiğimi iddia edemem. O kadar uzun süre yaşar da en yaşlı koca olursam, tam olarak Büyükbaba'nın Anne'ye yaptığını yapacağım: ailenin idaresini Sidris'e bırakacağım. Yine de – Şimdi bakın, Wyoh, Greg'in kilisesine katıldı. Greg'i severim, ona *bayılırım*. Gıptayla bakarım. Ama kilisesinin teolojisini bir bilgisayara besleseniz, geçersiz programdan başka sonuç alma ihtimaliniz yok. Wyoh bunu elbette biliyordu, zira onunla erişkin bir yaştayken tanışmıştı – dürüst olmak gerekirse, Wyoh'nun onlara katılmasını Davamız için *ne gerekirse* yapacağının kanıtı olarak görmüştüm.

Ama Wyoh aslında Greg'i daha önceden üye yapmış. Yeni alana olan yolculukların da sefasını sürmüş, bana veya Prof'a kıyasla onun kaçması daha kolaydı. Eh, ne yapalım. Şaşırmıştım. Şaşırmamalıydım.

Mimi, "Greg, Wyoming'in bizim seçimimizi kabul edeceğini düşünmek için bir sebebin var mı?" dedi.

"Evet."

"Pekâlâ. Hepimiz Wyoming'i tanıyoruz; eminim ki hakkında fikirlerimiz vardır. Tartışma gereği görmüyorum... söyleyecek bir şeyi olan yoksa tabii. Konuşun."

Anne için sürpriz değildi. Olmazdı da gerçi. Başkasına da olmazdı, Anne sonuçtan emin olmadığı sürece asla bir zırvaya izin vermezdi.

Ama Anne'nin nasıl olup da benim fikrimden bu kadar emin olduğunu merak ettim, o kadar emindi ki beni önce-

den yoklamamıştı bile. Orada leş bir ikilem içinde oturdum, konuşmam gerektiğini bilerek, başka kimsenin bilmediği, bilseler mevzunun buraya kadar uzamayacağı, konuyla fazlasıyla alakadar bir şey bildiğimin farkında olarak. Beni ilgilendirmeyen, ama Anne'yi ve tüm diğer kadınları ilgilendirecek bir şeyi.

Zavallı bir korkak olarak oturdum ve hiçbir şey demedim.

Anne, "Pekâlâ. Sıradan başlayalım," dedi. "Ludmilla?"

"Ben mi? Ben Wyoh'ya bayılırım, herkes de bunu bilir. Tabii!"

"Lenore hayatım?"

"Yani, belki esmerliğe geri dönmesi için onu ikna etmeye çalışabilirim; sanırım birbirimizin güzelliğini ortaya çıkarıyoruz. Ama tek kusuru o, benden daha sarışın olması. *Da!*"

"Sidris?"

"Kabul. Wyoh bizden biri."

"Anna?"

"Fikrimi belirtmeden önce söylemek istediğim bir şey var, Mimi."

"Gerekli olduğunu sanmıyorum, hayatım."

"Ben yine de açık açık söyleyeceğim, tıpkı geleneklerimize göre Tillie'nin hep yaptığı gibi. Bu evlilikte her kadın kendi yükünü taşıyıp aileye çocuk getirmiştir. Bunu öğrenmek bir kısmınızı şaşırtabilir, ama Wyoh sekiz çocuk doğurdu..."

Ali'yi kesinlikle şaşırttı; kafası yana yattı ve ağzı açık kalakaldı. Ben tabağıma baktım. Ah be Wyoh! Bunun olmasına nasıl izin verdim? Konuşmak *zorunda* kalacaktım.

Anna'nın hâlâ konuştuğunu fark ettim: "...yani artık çocuk doğurabiliyor, ameliyat başarılı oldu. Ama başka bir özürlü bebek ihtimalinden korkuyor, her ne kadar bu Hong Kong'daki kliniğin başhekimine göre düşük bir olasılık olsa da. O yüzden onu üzmekten vazgeçirecek kadar çok sevmeliyiz."

"Seveceğiz," dedi Anne sakince. "Seviyoruz. Anna, fikrini belirtmeye hazır mısın?"

"Pek gereği yok, değil mi? Onunla Hong Kong'a gittim, tüpleri yerine bağlanırken elini tuttum. Wyoh'yu seçiyorum."

"Bu ailede," diye devam etti Anne, "her zaman kocalarımızın bir veto hakkına sahip olmaları gerektiğini düşündük. Belki bizim garipliğimiz, ancak bunu Tillie başlattı ve her zaman işe yaradı. Ee, Büyükbaba?"

"He? Ne diyordun hayatım?"

"Wyoming'i seçiyoruz, *Gospodin* Büyükbaba. Onay veriyor musun?"

"Ne? Tabii, tabii! Sevimli küçük hanım. Yahu, şu küçük tatlı Afro'ya ne oldu, adı da ona benzer bir şeydi? Bize kızdı mı?"

"Greg?"

"Ben önerdim zaten."

"Manuel? Bunu yasaklıyor musun?"

"Ben mi? Beni tanıyorsun Anne."

"Evet. Bazen *sen* kendini tanıyor musun merak ediyorum. Hans?"

"Hayır dersem ne olur?"

"Birkaç dişin kırılır, o kadarcık," dedi Lenore anında. "Hans Evet diyor."

"Kesin şunu canlarım," dedi Anne, yumuşak bir azarla. "Seçim ciddi bir mesele. Hans, konuş."

"*Da. Yes. Oui. Ja. Si.* Güzel bir sarışın alma vakti gel – *Ah!*"

"Kes artık, Lenore. Frank?"

"Evet, Anne."

"Ali tatlım? Oybirliğinde miyiz?"

Çocuk pembeleşti ve konuşamadı. Heyecanla başını salladı.

Seçileni bulup aileye katılmayı teklif etmek için bir karı

kocayı görevlendirmek yerine, Anne Ludmilla ve Anna'ya Wyoh'yu hemen getirmelerini söyledi – ve alt tarafı Bon Ton'da olduğu ortaya çıktı. Tek tuhaflık bu da değildi; bir tarih belirleyip düğün organizasyonu yapmak yerine, çocuklarımız içeri çağırıldı ve yirmi dakika içinde Greg Kitabını açmış ve yeminlerimizi okumuştuk bile – ve tüm bu olanların insanın kafasını patlatacak hızda gerçekleşmesinin esas sebebinin, benim yarın kafamı patlatacak bir randevum olduğu gerçeğini çorba haline gelmiş beynim anca aldı.

Ailemin bana karşı sevgisinin bir sembolü olması dışında bir şey fark edeceğinden değil, zaten gelin ilk geceyi en büyük kocayla geçirecekti, ikinci ve üçüncü gecelerde de ben uzayda olacaktım. Yine de fark *etti* ve törende kadınlar ağlarken ben de kendimi onların yanında gözyaşı dökerken buldum.

Wyoh bizi öpüp Büyükbaba'nın kolunda odayı terk ettikten sonra atölyeye kendi başıma dönüp yattım. Fazlasıyla yorulmuştum ve son iki gün iyice zorlu geçmişti. Egzersiz yapmayı düşündüm, sonra bir fark yaratması için artık çok geç olduğuna karar verdim; Mike'ı arayıp Terra'dan haber almayı düşündüm. Yattım.

Uyandığımı ve odada birinin olduğunu fark ettiğimde ne kadar süredir uyuyordum, bilmiyordum. "Manuel?" dedi karanlıktan yumuşak bir fısıltı.

"Ha? Wyoh, burada olmaman gerekiyor hayatım."

"Tam da burada olmam gerekiyor, kocam. Anne burada olduğumu biliyor, Greg de. Büyükbaba anında uykuya daldı zaten."

"Ha. Saat kaç?"

"Dörde geliyor. Lütfen tatlım, yatağa girebilir miyim?"

"Ne? Ah, tabii." Hatırlamam gereken bir şey var. Hah, tamam. "Mike!"

"Evet, Man?"

"Kapan. Dinleme. Beni isteyecek olursan, Aile telefonundan ara."

"Wyoh bahsetti, Man. Tebrikler!"

Sonra başını kesik koluma gömmüştü, ben de sağ kolumu ona doladım. "Niye ağlıyorsun Wyoh?"

"Ağlamıyorum! Aptal gibi geri dönmemenden korkuyorum!"

16

Zifiri karanlıkta korkudan titreyerek uyandım. "Manuel!" Aşağıyı yukarıdan ayırabilecek durumda değildim. "Manuel!" diye bağırdı yine. "*Uyan!*"

Bu beni biraz kendime getirdi; beni tetiklemesi gereken bir sinyaldi. Kompleks revirinde bir masaya boylu boyunca uzandığımı hatırlıyorum, yukarıdaki ışığa bakıp bir sesi dinliyordum, bu sırada da damarlarıma bir ilaç zerk ediliyordu. Ama yüz yıl önceydi bu, bitmek bilmeyen kâbuslar, katlanılamayan bir baskı, acı.

Artık aşağıyı yukarıyı ayırt edememe durumunu iyi tanıyorum; önceden başıma gelmişti. Serbest düşüş. Uzaydaydım.

Sorun neredeydi? Mike bir ondalık nokta mı düşürmüştü? Yoksa çocuksu doğasına yenik düşüp, cinayete yol açacağını fark etmeden bir şaka mı yapmıştı? O zaman yıllar süren acının ardından niye hayattaydım ben? Öyle miydim ki? Bir hayaletin böyle hissetmesi normal miydi, yalnız, kayıp, başıboş?

"Uyan, Manuel! Uyan, Manuel!"

"Of, kes be!" diye tersledim. "Kapa şu borunu!" Kayıt tekrarlamaya devam etti; ilgi göstermedim. Neredeydi şu lanet ışık düğmesi? Hayır, Luna'nın üç gravitelik kaçış hızına ivmelenmek için bir asırlık acı gerekmiyor, sadece insan öyle hissediyor. Seksen iki saniye – ama insanın sinir sisteminin

her mikrosaniyeyi ayrı ayrı hissettiği bir süre. 3 G, bir Aykırının çekmesi gereken ağırlıktan on sekiz berbat kat daha fazla.

Sonra o boş kafaların kolumu yerine takmamış olduklarını fark ettim. Salak bir sebepten ötürü beni hazırlamak için soyarken onu çıkarmışlardı, ben de karşı çıkamayacak kadar takma-kafana ve hadi-uyuyalım haplarıyla doluydum. Tekrar takmış olsalar tatava olmazdı. Ama o lanet düğme solumdaydı ve b-takımının kolu boştaydı.

Akabindeki on yılı tek elle kemerimi çözerek geçirdim, sonra yerimi tekrar bulana dek karanlıkta süzülerek, baş tarafın ne tarafta olduğunu çözerek ve oradan dokuna dokuna düğmeyi bularak yirmi yıllık bir cezayı tamamlamış oldum. Bu kompartıman hiçbir boyutunda iki metreyi aşmıyordu. Serbest düşüş ve zifiri karanlıkta Eski Konak'tan daha geniş çıktı. Buldum. Işığımız vardı artık.

(Niye o tabutun her daim çalışan en az üç ışık sisteminin olmadığını sormayın. Alışkanlık, muhtemelen. Bir ışık sistemi demek onu kontrol edecek bir düğmenin varlığına işaret eder, *nyet*? İki günde yapmışlardı bunu; düğmenin çalışmasına şükretmek gerekirdi.)

Işık geldiği vakit alan esas klostrofobik boyutlarına geri dönüp bir yüzde on daha küçüldü ve Prof'a baktım.

Ölmüştü, görünüşe bakılırsa. Her türlü sebebi vardı. Ona gıpta ediyordum, ama şimdi o kadar şanslı olmaması ve bu sorunları yaşıyor olması ihtimaline karşın nabzını, nefesini ve diğer her şeyi kontrol etmem gerekiyordu. Ve yine engellendim, üstelik sadece tek kollu olmamdan dolayı da değil. Tahıllar yüklenmeden önce her zamanki gibi kurutulmuş ve basıncı alınmıştı, ama hücrenin basınçlı olması gerekiyordu – öyle ahım şahım bir şey değil, alt tarafı içinde hava olan bir tank. B-takımımızın nefes gibi ihtiyaçları önümüzdeki iki gün boyunca karşılaması gerekiyordu. Ama

en iyi b-takımı bile basınç altında hava boşluğuna kıyasla daha rahattır ve her neyse, hastama ulaşabiliyor olmam gerekiyordu.

Ulaşamadım. Bu çelikten kutunun gaz sızdırmaz durumda kalmadığını bilmek için kaskımı çıkarmama gerek yoktu, b-takımının verdiği histen doğal olarak anlamıştım. Prof için ilaçlarım vardı, kalp uyarıcılar falan filan, küçük şişelerin içindelerdi; takımının üzerinden saplayabilirdim. Ama kalbini ve nefesini nasıl kontrol edecektim? Takımı en ucuz cinstendi, mahallesini nadiren terk eden Aykırılar'a satılırdı; dış okuması yoktu.

Ağzı açık kalmıştı ve gözleri boş bakıyordu. Miadını doldurmuş dedim. Prof'u bu eski limenin ötesine çıkarmanın gereği yoktu; kendi kendini yok etmişti. Boğazından nabza bakmaya çalıştım; kaskı beni engelliyordu.

Pek nazik olduklarından dolayı bize bir program saati tedarik etmişlerdi. Kırk dört küsur saattir baygın olduğumu gördüm, hepsi plana uygundu, yaklaşık üç saat içinde de bizi Terra'nın etrafındaki park yörüngesine yerleştirecek korkunç tekmeyi yiyecektik. Ardından, üç saat daha sürecek iki tur attıktan sonra iniş programına enjekte olmaya başlayacaktık – eğer Poona Yer Kontrolü salak gibi fikrini değiştirip bizi yörüngede bırakmaya karar vermezse tabii. Bunun pek olası olmadığını hatırlattım kendime; tahıl hava boşluğunda gerekli olan süreden fazla bırakılmaz. Ya şişmiş buğday olur, ya da patlamış mısır, bu da sırf değerini düşürmekle kalmaz, aynı zamanda o incecik tenekeleri kavun gibi patlatabilir. Çok tatlı olmaz mıydı? Neden bizi tahılla beraber paketlemişlerdi? Niye hava boşluğuyla bir sıkıntısı olmayan bir taş sevkiyatıyla beraber değildik?

Bunu düşünecek ve çok susayacak vaktim oldu. Yarım yudumluk bir şey aldım emzikten, daha fazla almadım, çünkü hiçbir koşul altında dolu bir mesaneyle 6 G almaya hazır

değildim. (Kafama takmama gerek yokmuş; meğerse sondam varmış. Bilmiyordum.)

Zaman azalınca Prof'u, ağır ivmeyi atlatmasını sağlayacak bir ilaçla dürtmenin bir zararı olmayacağına kanaat getirdim; park yörüngesine girdikten sonra da kalp uyarıcı verecektim – ne de olsa hiçbir şey canını yakabilirmiş gibi durmuyordu.

Önce ona ilacı verdim, sonra vaktimin geri kalanını tek elle kemeri takmaya uğraşarak geçirdim. Yardımcı dostumun adını bilmediğime üzülmüştüm; bilseydim daha güzel küfrederdim.

10 G sizi Terra'nın etrafındaki park yörüngesine sadece 3,26 x 107 mikrosaniyede sokar; yalnız daha uzun gibi gelir, 10 G'nin kırılgan bir protoplazma çuvalının katlanması gerekenin altmış katı olduğu düşünülecek olursa. Otuz üç saniye diyelim. Doğruyu söylemek gerekirse, Salem'deki

büyük büyükannemin, onu dans etmeye zorladıkları yarım dakika içinde daha zor bir vakit geçirdiğinden şüpheliyim.

Prof'a kalp uyarıcıyı verdim, sonraki üç saat boyunca da iniş sekansı için kendime de ilaç verip vermemeyi kararlaştırmaya çalıştım. Vermedim. Fırlatılışta aldığım ilacın bana tek etkisi bir buçuk dakikalık acı ve iki günlük sıkıntıyı bir asırlık kâbusa çevirmek olmuştu – bunun yanı sıra, şayet bu son dakikalar benim gerçekten son anlarım olacaktıysa, onları yaşamalıydım. Ne kadar kötü olurlarsa olsunlar, onlar benimdi ve onlardan vazgeçmezdim.

Kötülerdi. 6 G, 10'dan daha iyi hissettirmedi; hatta daha kötü oldu. 4 G de işe yaramadı. Peşine daha beter bir tekme yedik. Sonra bir anda, sadece birkaç saniyeliğine tekrar serbest düşüşe geçtik. Sonra suya *hiç* de 'nazik' olmayan, kafa üstü daldığımız için dolgular yerine kayışlarla atlatabildiğimiz bir iniş yaptık. Ayrıca, sanırım sertçe daldıktan sonra süzülmeden önce tekrar yüzeye çıkıp bir kere daha iniş yapaca-

gımızı fark etmemişti Mike. Dünyalılar buna 'süzülme' diyor ama bu hiç serbest düşüşte süzülme gibi değil; normalin 6 katı olan 1 G'de oluyor ve tuhaf yan hareketler de beraberinde geliyor. *Çok* tuhaf hareketler – Mike bize güneş havasının iyi olduğunun ve o demir bakirenin içinde radyasyon tehlikesi olmadığının güvencesini vermişti. Ama Dünya tarafındaki Hint okyanusu havasıyla pek ilgilenmemişti; tahmini mavnaların inişi için kabul edilebilirdi, galiba bunun yeterli olacağını sanmıştı – ben olsam ben de öyle sanırdım.

Midenin boş olması gerekiyordu. Ama kaskımı normalde olsa kaçınmak için elinizden geleni yapacağınız ekşi, iğrenç bir sıvıyla doldurmuştum. Sonra tamamen alabora olduk ve saçıma, gözlerime, burnuma bulaştı. Dünyalılar buna 'deniz tutması' diyorlar, kanıksadıkları birçok dehşetten biri.

Limana çekildiğimiz uzun sürece hiç girmeyeyim. Sadece deniz tutmasına ek olarak hava şişelerimin de tükenmekte olduğunu söylemiş olayım. On iki saat boyunca kullanılabilecek durumdalardı, dolayısıyla büyük çoğunluğu boyunca bilinçsiz olduğum ve hiç ağır egzersiz yapmayacağım 50 saatlik bir yörünge süresi boyunca hayli hayli yeterli olmaları gerekiyordu, ama birkaç saatlik de limana çekilme eklenince işin rengi değişiyordu. Mavna kımıldamaz hale geldiğinde neredeyse çıkıp çıkmadığımızı umursayamayacak kadar uyuşmuştum.

Bir durum hariç – Sanırım kaldırıldık ve biraz yuvarlandık, sonra ben baş aşağı haldeyken durduk. Bir gravitenin altındayken en hafif tabirle hoş bir pozisyon değil; hele ki a) kemerleri açmak, b) takım şeklindeki boşluktan çıkmak, c) kelebek somunlarıyla gemi bölmesine bağlanmış bir balyozu çözmek, d) kaçış bölmesini koruyan noktalara vurmak, e) vura vura çıkış yolu açmak, f) en sonunda da b-takımı giymiş yaşlı bir adamı peşi sıra sürüklemek gerekirken büsbütün imkânsız.

Daha a) aşamasını tamamlayamadan bayıldım.

Neyse ki bu acil durum son çıkış programıydı. Stu LaJoie'ya biz yola çıkmadan; haber servislerineyse biz varmadan biraz önce bilgi verilmişti. Üzerime eğilen insanları görerek uyandım, tekrar bayıldım, ikinci defa bir hastane yatağında, göğsümde ağır bir hisle uyandım – her yerim ağır ve güçsüzdü – ama hasta değildim, sadece yorgun, bereli, aç, susuz ve halsizdim. Yatağın üzerindeki saydam plastik çadır nefes konusunda neden sorun yaşamadığını açıklıyordu.

Bir anda iki taraftan da yaklaştılar, bir taraftan koca gözlü ufak tefek bir Hintli hemşire, öbür taraftan Stuart LaJoie. Bana bakıp sırıttı. "Selam dostum! Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Ee... İyiyim. Ama *yuh ulan*! Nasıl bir seyahat tarzı bu!"

"Prof tek yolun o olduğunu söylüyor. Çok sağlam bir ihtiyar."

"Dur. *Prof* mu dedi? Prof öldü."

"Hiç de değil. İyi durumda değil – onu gece gündüz nöbet altında bir havalı yatakta tutuyoruz, inanamayacağın kadar çok sayıda da cihaz bağladık. Ama hayatta ve işini görebilecek. Gerçi yolculuğu hiç dert etmemiş; dediğine göre hissetmemiş bile. Bir hastanede uyanıp, diğerinde uyanmış. Bir yolunu bulup size bir gemi gönderme teklifimi reddettiğinde yanlış yaptığını düşünmüştüm, ama değilmiş – reklamın boyutu *inanılmaz!*"

Yavaşça, "Prof gemi göndermeni 'reddetti' mi dedin sen az önce?"

" 'Başkan Selene' reddetti demeliyim. Yazışmaları görmedin mi, Mannie?"

"Hayır." Üzerine kavga etmek için artık çok geç. "Son birkaç gün yoğundu."

"Düşünen bir laf! Burada da öyle – en son ne zaman bir uyku çektim hatırlamıyorum."

"Aykırılar gibi konuşuyorsun."

"Ben *zaten* bir Aykırıyım, Mannie, asla şüphen olmasın. Ama hemşire bana çok ters bakıyor." Stu kızı kaldırıp sırtını çevirdi. Tamamen bir Aykırı olmadığına karar verdim. Hemşire yine de şikâyet etmedi. "Git başka yerde oyna hayatım, ben de birkaç dakikaya hastanı sana geri vereceğim – hâlâ sıcak halde." Suratına kapıyı kapatıp yatağa geri döndü. "Adam haklıymış ama; bu yol hem muhteşem reklam oldu, hem de daha güvenliydi."

"Reklam doğrudur. Ama 'daha güvenli' mevzusuna hiç girmeyelim!"

"Öyleydi moruk. Size ateş eden olmadı. Hâlbuki iki saat boyunca tam olarak nerede olduğunuzu biliyorlardı, dev bir hedeftiniz. Ne yapacaklarına karar veremediler; henüz bir politika benimsemediler. Vaktinde indirmemeye bile cesaret edemediler; haberler tamamen bununla doluydu, haberlere biraz taraflılık kattım. Şimdi size dokunmaya cesaret edemezler, halk kahramanlarısınız. Oysaki bir gemi kiralayıp sizi almaya gelmiş olsaydım... bilemiyorum. Muhtemelen park yörüngesine yerleştirilirdik; sonra siz ikiniz – belki ben de – tutuklu halde çıkarılırdınız. Hiçbir kaptan füze riskine girmez, maaşı ne kadar olursa olsun. Denemeden bilemezsin dostum. Ama bir özet geçeyim. İkiniz de Çad Halk Yönetimi vatandaşlarısınız, elimden gelenin en iyisi buydu. Ayrıca, Çad da Luna'yı resmen tanıdı. Bir başbakanı, iki generali, birkaç kabile şefini ve bir maliye bakanını satın almam gerekti – böylesine acele bir iş için ucuza kapattık. Size diplomatik dokunulmazlık sağlayamadım, ama siz taburcu olmadan ayarlayabilmeyi umuyorum. An itibariyle sizi tutuklamaya cüret edemediler; ne yaptığınızı çözemiyorlar. Dışarıda muhafızlar var, ama sadece 'güvenliğiniz' için – iyi bir şey bu, yoksa ortalık suratınıza mikrofonları dayayan muhabirlerle dolardı."

"Tam olarak ne yapmış olduk? Bildikleri kadarıyla yani. Yasadışı göçmenlik mi?"

"O bile değil, Mannie. Sen sevk edilmiş biri değilsin ve dedelerinden birinin vesilesiyle ikincil PanAfrikan vatandaşlığın var, tatava yok. Profesör de la Paz'ın durumundaysa, aradık taradık, kırk sene önce Çad vatandaşlığına kabul edilmiş olduğunun kanıtını bulduk, mürekkebin kurumasını bekledik ve onu kullandık. Buraya, Hindistan'a yasadışı yoldan girme durumunuz bile yok. Sizi, o mavnanın içinde olduğunuzu bildikleri halde kendileri aşağı indirmekle kalmadılar, aynı zamanda bir kontrol memuru çok nazik ve hayli ucuz bir halde temiz pasaportlarınıza damgayı bastı. Buna ek olarak, Prof'un sürgününün hiçbir yasal mevcudiyeti yok, zira onu sürgün etmiş hükümet artık yok ve yetkin bir mahkeme bunu dikkate aldı – o biraz daha pahalıya patladı."

Hemşire, bir anne kedi kadar öfkeli bir halde tekrar içeri girdi. "Lord Stuart... *bırakın* da hastam biraz dinlensin!"

"Derhal, tatlım."

"Sen 'Lord Stuart' mı oluyorsun?"

" 'Comte' olmalı aslında. Şaibeli bir şekilde Macgregor olma iddiasında da bulunabilirim. Asil kan mevzusu işe yarıyor; bu insanlar kraliyetleri ellerinden alındığından beri mutlu değiller."

Giderken kadının poposunu okşadı. Kadın da bağıracağına poposunu salladı. Bana doğru gelirken gülümsüyordu. Stu Luna'ya döndüğünde böyle şeylere dikkat etmesi gerekecekti. Dönerse.

Kendimi nasıl hissettiğimi sordu. Gayet iyi, sadece aç olduğumu söyledim. "Hemşire, bagajımızda hiç protez kol gördün mü?"

Görmüştü, ben de altı numarayı takınca kendimi daha iyi hissettim. Onu ve iki numarayla sosyal kolu yolculuk için

yeterli bulmuştum. İki numara muhtemelen hâlâ Kompleks'teydi; birinin ona iyi baktığını umuyordum. Ama altı numara en geniş kapsamda işe yarayan kolum; onunla ve sosyalle idare ederdim.

İki gün sonra Federe Milletler'e tanıtma belgelerimizi sunmak için Agra'ya doğru yola çıktık. Pek iyi durumda değildim, sadece yüksek yerçekiminden dolayı değil; tekerlekli sandalyede idare edebiliyordum, biraz da yürüyebiliyordum ama insan içinde değil. Sorunum zatürreeyi sadece ilaçlar sayesinde atlatmış bir boğaz iltihabı, gezgin ishali ve ellerimden başlayıp ayaklarıma yayılmakta olan bir cilt hastalığından ibaretti – tıpkı Terra denilen o mikrop deliğine yaptığım diğer yolculuklardaki gibi. Biz Aykırılar ne kadar şanslı olduğumuzu bilmiyoruz, en sıkı karantinalardan birine sahip bir yerde yaşıyoruz, neredeyse hiç mikrop yok ve olanlar da gerektiği zaman hava boşluğuyla kontrol edilebiliyor. Veya ne kadar şanssız olduğumuzu, zira eğer ihtiyacımız olursa hiçbir bağışıklığa sahip olmadığımızı fark ediyoruz. Yine de değişmem; Dünya tarafına ilk gelişime kadar 'zührevi' diye bir şey duymamıştım ve 'soğuk algınlığı'nın buz madencilerinin ayaklarının durumu olduğunu sanmıştım.

Başka bir sebepten dolayı da neşeli değildim. Stu bize Adam Selene'den bir mesaj getirmişti; içinde, Stu'dan bile gizlenmiş biçimde gömülü olarak, şansımızın yüzde birin altına düştüğünü bildiren bir haber vardı. Eğer ihtimalleri azaltıyorsa bu çılgınca yolculuğu riske etmenin anlamı neydi diye düşündüm. Mike gerçekten şansımızın ne durumda olduğunu *biliyor* muydu? Ne kadar olguya sahip olursa olsun, bunu hesaplayabilmesinin bir yolunu görmüyordum.

Prof ise hiç endişeli gözükmüyordu. Muhabir tugaylarıyla konuştu, sonsuz sayıda resimde gülümsedi, açıklamalar yaptı, dünyaya Federe Milletler'e olan güveninin tam ol-

duğunu ve taleplerimizin kabul edileceğinden emin olduğunu ve küçük ama sağlam milletimizin gerçek hikâyesini Terra'nın güzel insanlarının karşısına getirmekteki yardımı için 'Özgür Luna'nın Dostları'na teşekkür etmek istediğini söyledi – ÖLD Stu, profesyonel bir kamuoyu firması, birkaç bin kronik imza kampanyası takipçisi ve koca bir yığın Hong Kong dolarından oluşuyordu.

Benim de gülümsemeye çalışırken resmimi çektiler, ama soruları boğazıma işaret edip vaklayarak atlattım.

Agra'da bir zamanlar bir mihracenin sarayı olan (hâlâ ona aitti, her ne kadar Hindistan hesapta sosyalist olsa da) bir otelin aşırı lüks bir süitine yerleştirildik. Röportajlar ve resim çekmeler devam etti – tuvalete gitmek için bile tekerlekli sandalyeden kalkmaya korkuyordum ve Prof tarafından *asla* dikine fotoğraflanmamam gerektiğine dair emir almıştım. O her zaman ya yatakta, ya sedyedeydi – yatak banyosu, lazımlık, hepsi – sadece yaşından dolayı daha güvenli ve her Aykırı için daha rahat olması sebebiyle değil, aynı zamanda resimler için de. Gamzeleri ve muhteşem, nazik, ikna edici kişiliği yüz milyonlarca video ekranında ve sonsuz haber resminde sergileniyordu.

Ama onun kişiliği bizi Agra'da bir yere ulaştırmadı. Prof, Meclis Başkanı'nın ofisine taşındı, beni de yanında itekledi-ler, Prof orada tanıtım belgelerini FM Büyükelçisi ve müstakbel Luna Sekreteri sıfatıyla sunmaya yeltendi – Genel Sekreter'e yönlendirildik, onun ofisinde de cık cık edip duran ve belgelerimizi 'önyargısız ve zımni taahhüt olmadan' kabul edebileceğini söyleyen sekreter asistanıyla on dakika geçirdik. Belgelerimiz İstişare Heyeti'ne gönderildi – heyet de hiçbir şey yapmadı.

Ben huzursuzlandım. Prof Keats okudu. Tahıl mavnaları Bombay'e gelmeye devam etti.

Son durumla ilgili olarak, bir açıdan pişman değildim.

Bombay'den Agra'ya uçtuğumuzda gün doğmadan önce kalkmıştık ve şehir daha yeni uyanırken alana çıkarılmıştık. Her Aykırının bir deliği vardır, gerek Davis Tünelleri gibi eski bir evin lüksü olsun, gerek sondajdan yeni çıkmış yalınlığıyla bir taş parçası olsun; kübik hiç sorun değildir ve yüzyıllar boyunca da olamaz.

Bombay'de insanlardan oluşan arı kümeleri var. Milyondan fazla (bana denilene göre) insan ev yerine bir kaldırım parçasına sahip. Bir aile, bir dükkânın önündeki belli bir konumda iki metre uzunluğunda ve bir metre genişliğinde bir parçada uyuma hakkı iddia edebilir (ve vesayet suretiyle kuşaklar boyunca bunu aktarabilir). Ailenin tamamı o alanda uyur, yani anne, baba, çocuklar, belki bir büyükanne. Kendim görmesem inanmazdım. Şafak vakti Bombay şoseleri, yan kaldırımları, hatta köprüleri insan gövdeleriyle sıkıca dokunmuş bir halıyla kaplı oluyor. Ne yaparlar? Nerede çalışırlar? Nasıl *yerler*? (Pek yiyorlarmış gibi gözükmüyordu. Kaburgaları sayılıyordu.)

Eğer aşağıdan bir şeyler almadan sonsuza dek bir şeyler sevk edemeyeceğini söyleyen basit matematiğe inanmasaydım, kartlarımı atardım. Ama... tanstaafl. 'Bedava yemek diye bir şey yoktur,' ne Bombay'de, ne Luna'da.

Sonunda bir 'Araştırma Komitesi'nden randevu almayı başardık. Prof'un istediği bu değildi. Senato'nun karşısında, video kameralarla dolu umuma açık bir duruşma talep etmişti. Bu oturumdaki tek kameraysa 'gizli celse' doğasıydı; kapalıydı. *Çok* da kapalı *değildi*, benim küçük bir kayıt cihazım vardı. Ama video yoktu. Prof'un da komitenin Luna Otoritesi kodamanları ya da onların evcil hayvanlarından oluştuğunu anlaması iki dakika sürdü.

Yine de konuşmak için bir fırsattı ve Prof onlara Luna'nın bağımsızlığını tanıma güçleri varmış ve bunu da yapmaya niyetlilermiş gibi davrandı. Onlar da bize yaramaz çocuk-

lar ve mahkûm edilmesi gereken suçlular arasında bir geçiş muamelesi yaptılar.

Açılış konuşmasını Prof'un yapmasına izin verildi. Süsleri temizleyecek olursak, söylediği şeyler; Luna'nın fiili olarak bağımsız bir devlet olduğu, rakipsiz bir hükümetinin mevcut olduğu, barış ve huzurun hüküm sürdüğü medeni koşulların bulunduğu, gerekli faaliyetleri sürdüren ama Kongre anayasa yazımını tamamlar tamamlamaz özel hayatına geri dönmeye can atan geçici bir başkan ve kabinenin bulunduğu – ve bizim de burada bu gerçeklerin yasal olarak tanınmasını ve Luna'nın insanlık konseylerinde, Federe Milletler'in bir üyesi olarak haklı yerini almasını talep etmek için bulunduğumuzdu.

Prof'un onlara söyledikleri gerçeklikle sadece tanışıklık seviyesindeydi, onlar da çelişkileri fark edebilecekleri bir noktada değildiler. 'Geçici başkanımız' bir bilgisayardı, 'kabinemiz' de Wyoh, Finn, Yoldaş Clayton ve *Pravda*'nın editörü Terence Sheehan, artı LuNoHoCo yönetim kurulu başkanı Wolfgang Korsakov ile Hong Kong Luna Bankası yöneticilerinin birinden ibaretti. Ama Wyoh 'Adam Selene'in bir bilgisayarın maskesi olduğunu şu anda Luna'da bilen tek kişiydi. Gerçeği saklayacak tek kişi olarak kalması onu fena halde endişelendirmişti.

Gerçekte, Adam'ın video hariç asla bir yerde gözükmemesi 'tuhaflığı' her zaman bir utanç kaynağıydı. Ona Otorite'nin Luna City ofisinin bulunduğu kübikte ofisler açıp sonra küçük bir bomba patlatarak durumu 'güvenlik gerekliliği'ne çevirebilmek için elimizden geleni yapmıştık. Bu 'suikast teşebbüsü'nden sonra, önceden Adam'ın ortalıkta görünmemesi konusunda en çok huysuzlanan yoldaşlar, Adam'ın *hiçbir* risk almaması konusunda en yüksek sesle fikir belirtenler olmuştu – durum makalelerle desteklenmişti.

Prof konuşurken ben de bu kibirli çömezler, 'başkanı-

mızın' aslında Otorite'nin sahip olduğu bir avuç donanım olduğunu bilseler ne düşünürlerdi diye merak ediyordum.

Ama sadece soğuk bir hoşnutsuzlukla baktıklarıyla kaldılar, Prof'un hitabetinden etkilenmemişlerdi – sırt üstü yatar halde, notları olmadan bir mikrofona konuşurken ve dinleyici kitlesini neredeyse hiç göremezken yaptığı düşünülürse, hayatının en iyi performansıydı hâlbuki.

Sonra bizimle uğraşmaya başladılar. Arjantin'den gelen üye beyefendi – isimleri asla verilmiyordu; sosyal kabul edilebilirliğimiz yoktu – bu Arjantinli Prof'un konuşmasındaki 'sabık Başgardiyan' ifadesine itiraz etti; bu isim yarım yüzyıl önce tedavülden kalkmıştı; çıkarılmasını ve onun yerine uygun unvanın koyulmasını istedi: 'Luna Otoritesi'nce Tayin Edilmiş Luna Kolonileri Koruyucusu.' Başka bir üslup Luna Otoritesi'nin onurunu gücendiriyordu.

Prof yorum yapmak istedi; 'Saygıdeğer Başkan' izin verdi. Prof sakin bir halde değişikliği kabul edeceğini, zira Otorite'nin hizmetkârlarını gönlünün istediği şekilde adlandırmakta özgür olduğunu ve Federe Milletler'in hiçbir teşkilatının onurunu gücendirmek gibi bir niyeti olmadığını söyledi... ama bu makamın işlevlerinden dolayı – bu sabık makamın sabık işlevlerinden dolayı – Özgür Luna Devleti vatandaşları muhtemelen onu geleneksel ismiyle anacaklardı.

Bunun üzerine altısı birden aynı anda konuşmaya çalıştı. Biri 'Luna' kelimesinin kullanımına, hatta 'Özgür Luna Devleti' kelimesine itiraz etti – 'Ay'dı orası, Dünya'nın Ay'ı, Dünya'nın bir uydusu ve Federe Milletler'in mülküydü, tıpkı Antarktika gibi – ve bu müzakereler bir maskaralıktan ibaretti.

Son söylediğine katılmaya meyilliydim. Başkan, Kuzey Amerika'dan gelen üye beyefendinin lütfen toparlanmasını ve yorumlarını başkanlık makamı üzerinden yapmasını rica

etti. Makam, tanığın son yorumundan bu sözde fiili rejimin sevkiyat sistemiyle çatışma niyetinde olduğunu mu anlamalıydı?

Prof bu pası göğsünde yumuşatarak voleyi çaktı. "Saygıdeğer Başkan, ben de oraya sevk edilenlerden biriydim, şu an Luna benim değerli yuvam. Meslektaşım, Saygıdeğer Dışişleri Müsteşarı Albay O'Kelly Davis" –bendim bu!– "Luna doğumludur ve oraya gönderilmiş büyükanne ve büyükbabalarının soyundan geliyor olmaktan gurur duyar. Luna sizin toplumunuzdan kovduklarınız sayesinde güçlenmiştir. Bize fakirlerinizi, sefillerinizi gönderin; başımızın üzerinde yerleri var. Luna'da onlara yetecek kadar yerimiz var, yaklaşık kırk milyon kilometrekare, Afrika'nın tamamından daha büyük – ve neredeyse hepsi boş. Bundan öte, yaşam tarzımızdan ötürü 'alan' değil 'kübik' kapladığımız için Luna'nın bitkin evsizlerden oluşan yeni bir sevkiyatı reddedeceği bir gün düşünülemez."

Başkan, "Tanık, konuşma yapmaması konusunda ihtar edilmiştir. Makama göre, yaptığınız konuşma, temsil ettiğiniz grubun eskisi gibi mahkûmları kabul etmeye razı olduğu anlamına gelmektedir," dedi.

"Hayır, efendim."

"Ne demekmiş bu? Açıklayınız."

"Bir göçmen bugünkü Luna'ya ayak bastığı an özgür bir adamdır, önceki koşulları ne olursa olsun, istediği yere gitmekte serbesttir."

"Yani? O zaman sevk edilmiş birinin alanın karşısına doğru yürüyüp, başka bir gemiye binip buraya dönmesini engelleyecek ne var? Onları kabul etme konusundaki aşikâr istekliliğinizin beni şaşırttığını itiraf etmeliyim... ama *biz* onları istemiyoruz. Bu, aksi takdirde idam edilecek olan iflah olmaz suçlulardan kurtulmak için kullandığımız insancıl bir yol."

(Aklındaki görüntüyü durduracak birkaç şey söyleyebilirdim; belli ki Luna'ya hiç gitmemişti. 'İflah olmaz' meselesine gelince, eğer hakikaten öylelerse, Luna bu tip insanları Terra'dan çok daha hızlı yok eder. Ben daha çok gençken, bize galiba Los Angeles'tan bir gangster lordu yollamışlardı; bir ekip yardakçısıyla ve korumalarıyla geldi, Dünya tarafında bir hapishaneyi ele geçirdiği dedikoduları ortada dolaşırken Luna'yı da ele geçirmeye hazırdı.

(Hiçbiri iki haftadan fazla yaşamadı. Mafya patronu kışlaya bile ulaşamadı; b-takımı giyme talimatları verilirken dinlememişti.)

"Bizi ilgilendirdiği kadarıyla eve dönmesini engelleyen hiçbir şey yok, efendim," diye cevapladı Prof, "ancak burada, Terra'daki polisiniz onun tekrar düşünmesine sebep olabilir. Ama ben asla eve dönüş bileti alacak kadar parayla gelmiş birini duymadım. Bu gerçekten bir sorun mu? Gemiler sizin; Luna'nın gemisi yok – ayrıca bu ay Luna'ya ulaşması planlanan geminin iptalinden dolayı üzgün olduğumuzu eklemek isterim. Meslektaşım ve bana" –Prof duraklayarak gülümsedi– "fazlasıyla gayri resmi bir yolculuk metodu dayatmış olmasından şikâyetçi değilim. Sadece bunun politikanızı temsil etmediğini umuyorum. Luna'nın sizinle bir ihtilafı yok; gemileriniz, ticaretiniz hoşça karşılanacaktır, barış içindeyiz ve öyle de kalmak istiyoruz. Lütfen planlanmış tüm tahıl sevkiyatının vaktinde ulaştığını not ediniz."

(Prof'un konuyu değiştirme yeteneği her zaman mevcuttu.)

Ondan sonra küçük sorunlarla uğraştılar. Kuzey Amerika'nın meraklısı öğrenmek istiyordu, gerçekten ne olmuştu "Başg..." Kendini durdurdu. "Koruyucu'ya. Senatör Hobart'a." Prof onun felç geçirdiğini (bir "darbe" de felç sayılır) ve artık görevlerini yerine getiremediğini söyleyerek cevapladı – ama onun dışında sağlık durumu iyiydi ve sü-

rekli tıbbi yardım alıyordu. Prof düşünceli bir şekilde ihtiyar beyefendinin bir süredir iyi durumda olmadığından şüphelendiğini ekledi, özellikle geçtiğimiz yıl yaptığı düşüncesizlikler göz önünde bulundurulduğunda... bilhassa asla sevk edilmemiş olanlar dahil özgür vatandaşların haklarına ettiği tecavüzler.

Bu hikâye kolay yutulur lokma değildi. O işgüzar bilim insanları darbemizin haberini vermeyi başardıklarında, Başgardiyan'ın ölü olduğunu bildirmişlerdi... oysaki Mike onu taklit ederek hayatta ve işbaşında tutmuştu. Dünya Otoritesi bu çılgın söylentiyle ilgili Başgardiyan'dan rapor talep ettiğinde Mike Prof'a danışmış, sonra çağrıyı kabul ederek ikna edici bir bunama taklidi yapmıştı, her detayı onaylamış, inkâr etmiş ve kafaları karıştırmıştı. Peşinden açıklamalarımız geldi, ondan sonra da Başgardiyan'ın bilgisayardaki alter egosuna bile ulaşılamaz oldu. Üç gün sonra bağımsızlık ilan ettik.

Bu Kuzey Amerikalı, sözlerimizin bir kelimesinin bile doğru olup olmadığına inanmak için ne sebepleri olduğunu bilmek istiyordu. Prof mümkün olan en mübarek gülümsemesini yüzüne yerleştirdi ve narin ellerini yorgana düşmeden önce açmaya çaba gösterdi. "Kuzey Amerika'dan gelen üye beyefendiyi Luna'ya gitmeye, Senatör Hobart'ı hasta yatağında ziyaret etmeye ve kendi gözleriyle görmeye davet ediyoruz. Hatta tüm Terralı vatandaşlar Luna'yı istedikleri an ziyaret edip istediklerini görmeye davetlidir. Dost olmaya niyetliyiz, barış halindeyiz, saklayacak hiçbir şeyimiz yok. Tek pişmanlığım ülkemin ulaşım sağlayamamasıdır; bu konuda size bağlıyız."

Çinli üye düşünceli bir halde Prof'a baktı. Tek kelime etmemiş ama hiçbir şeyi kaçırmamıştı.

Başkan duruşmaya saat 15'e dek ara verdi. Bize bir dinlenme odası verip öğle yemeği yolladılar. Konuşmak istedim

ama Prof başını salladı, etrafına bakındı ve kulağına hafifçe vurdu. Çenemi kapadım. Sonra Prof biraz kestirdi, ben de tekerlekli sandalyemi düzleyip ona katıldım; Terra'da fırsat buldukça ikimiz de uyuduk. Biraz yardımcı oldu. Yeterince değil.

Bizi saat 16'ya kadar içeri almadılar; komite şimdiden yerini almıştı. Başkan sonra konuşmalarla ilgili kendi kuralını çiğneyerek öfkeden çok üzüntüyle dolu bir nutuk attı.

Öncelikle bize Luna Otoritesi'nin siyasal olmayan bir vasilik olduğunu, tek görevinin Dünya'nın uydusu olan – bazıları tarafından Luna olarak adlandırılan – Ay'ın asla askeri amaçlara yönelik kullanılmamasını sağlamak olduğunu hatırlatarak başladı. Bize, hükümetler düşer ve yenileri yükselirken, ittifaklar defalarca değişirken Otorite'nin bu kutsal emaneti bir asırdan fazladır koruduğunu söyledi – gerçekten de Otorite, Federe Milletler'den bile eskiydi, esas tüzüğünü daha eski bir uluslararası zümreden türetmişti, bu emaneti o kadar iyi korumuştu ki savaşları, çalkantıları ve taban kaymalarını atlatarak bugünlere gelmişti.

(Bunların haber niteliği mi vardı ki? Ama neye varmaya çalıştığını görebiliyorsunuz.)

"Luna Otoritesi bu emaneti teslim edemez," dedi bize ciddiyetle. "Ancak, siyasi bir olgunluk gösterdikleri takdirde, Luna kolonistlerinin belli bir derecede özerkliğe nail olmalarını engelleyecek aşılamaz bir sorun yok gibi duruyor. Bu dikkate alınabilir. Çok şey davranışlarınıza bağlı. Tüm kolonistlerin davranışlarına desem yeridir. İsyanlar ve mülk tahribatları olmuş; böyle şeyler yaşanmamalı."

Doksan ölü Katilden bahsetmesini bekledim; asla ağzına almadı. Benden devlet adamı falan olmaz; üst düzeyde bir yaklaşımım yok.

"Tahrip edilen mülkler tazmin edilmeli," diyerek devam etti. "Taahhütler yerine getirilmeli. Eğer Kongre ismini ver-

diğiniz bu makam bu tip şeyleri garanti edebilirse, bu komiteye göre, mevzubahis sözde Kongre zaman içinde çoğu iç mesele için Otorite'nin bir temsilcisi olarak düşünülebilir. Gerçekten de stabil yerel bir hükümetin, zaman içinde, şu an Koruyucu'ya düşen çoğu görevi üzerine alması, hatta Büyük Meclis'te oy hakkı olmayan bir delegeye sahip olmasına izin verilmesi düşünülebilir. Ancak böyle bir tanınma hakkı, kazanılmalıdır.

"Ama bir şey açığa kavuşturulmalıdır. Dünya'nın ana uydusu, Ay, doğa kanunlarına göre sonsuza dek tüm Dünya halklarının ortak malıdır. Tarihin bir tesadüfü sonucu orada yaşıyor bulunan bir avuç insana ait *değildir.* Luna Otoritesi'ne verilmiş bu kutsal emanet Dünya'nın Ay'ının hâkim kanunudur ve sonsuza dek öyle kalmalıdır."

("Tarihin tesadüfü", öyle mi? Prof'un bu lafı onun gırtlağına sokmasını bekliyordum. Şöyle diyeceğini düşündüm

– Hayır, Prof'un ne diyeceğini asla bilemedim. Şöyle konuştu):

Birkaç saniyelik sessizlik boyunca bekledi, sonra, "Saygıdeğer Başkan, *şimdi kim sürgün edilecek?*" dedi.

"Ne dediniz?"

"Aranızdan kimin sürgüne gideceğine karar verdiniz mi? Başgardiyan Vekiliniz işi kabul etmeyecek" – bu doğruydu, hayatta kalmayı tercih ediyordu. "Şu an sadece bizim talebimiz üzerine işi götürüyor. Eğer bağımsız olmadığımıza inanmakta ısrarcıysanız, yeni bir Başgardiyan göndermeyi planlıyor olmalısınız."

"Koruyucu!"

"Başgardiyan. Böyle kelimelere takılmayalım. Gerçi eğer kim olacağını bilirsek, ona 'Büyükelçi' demekten memnuniyet duyabiliriz. Onunla çalışabiliriz, onunla beraber silahlı serseriler göndermeye gerek kalmayabilir... kadınlarımıza tecavüz edip onları öldürmek için!"

"Haddinizi bilin! *Haddinizi bilin!* Tanık haddini bilmelidir!"

"Haddini bilmeyen ben değildim, Saygıdeğer Başkan. Tecavüz yaşandı, en pis haliyle cinayet de. Ama bu geçmişte kaldı ve artık geleceğe bakmalıyız. Kimi sürgün edeceksiniz?"

Prof dirseğinin üzerinde yükselmeye çalıştı ve bir anda kendime geldim; bir işaretti bu. "Bildiğiniz üzere, efendim, artık beni reddetmiş gezegene geçici olarak da olsa geri dönmek bana düşüyor. Biz Dünya'dan aforoz edilenler..."

Yığılıp kaldı. Sandalyemden ayağa fırladım – ve ona erişmeye çalışırken ben de yığılıp kaldım.

Bir işarete cevap vermiş olsam dahi hepsi oyun değildi. Terra'da bir anda ayağa kalkmak kalbi fena halde zorluyor; yoğun alan beni tutup yere çaldı.

17

İkimiz de yaralanmamıştık ve son dakika haberlerine şahane malzeme olduk, çünkü ben kayıtları Stu'nun ellerine teslim etmiştim, o da kiralık adamlarına vermişti. Tüm manşetler bizim aleyhimize değildi; Stu kaydı kesmiş, düzenlemiş ve çarpıtmıştı. Otorite Sona Kalan Dona Kalır'ı mı Oynayacak? – Luna Büyükelçisi Sorgu Altında Bayıldı: "Aforoz Edilenler!" Diye Bağırırken – Prof Paz Utanç Parmağını Doğrulttu: 8. sayfada.

Hepsi iyi de değildi; Hindistan'da olumlu bir habere en yakın şey New India *Times*'ta Otorite'nin, Luna isyancılarıyla uzlaşmayı reddederek kitleleri ekmeğinden etme riskine girip girmediğini sorgulayan bir başyazıydı. Eğer artan tahıl teslimatlarını güvenceye alacaksa, bazı tavizlerin verilebileceği öne sürülüyordu. Şişirilmiş istatistiklerle doluydu; Luna 'yüz milyon Hintliyi' *beslemiyordu* – tahılımızı kötü beslenme ve açlıktan ölme arasında fark yaratma olarak görüyorduysanız o başka.

Diğer taraftan New York'un en büyük gazetesi Otorite'nin bizi muhatap almakla bir hata ettiğini söylüyordu, çünkü mahkûmların anladığı tek şey kırbacın tadıydı – askerler çıkarma yapmalı, bizi hizaya getirmeli, suçluları asmalı ve düzeni korumak için kuvvetlerini orada bırakmalıydı.

Merhum baskıcılarımızın geldiği Barış Ejderleri alayında, Ay'a gönderilecekleri söylentisiyle başlayan küçük bir

ayaklanma çıktı, hızlıca bastırıldı. Ayaklanma pek iyi örtbas edilemedi; Stu iyi elemanlar kiralamıştı.

Ertesi sabah Profesör de la Paz'ın görüşmeleri sürdürebilecek kadar iyileşip iyileşmediğini soran bir mesaj ulaştı tarafımıza. Gittik, komite de Prof'a göz kulak olması için bir doktor ve bir hemşire tedarik etti. Ama bu sefer arandık – ve çantamdan bir kayıt cihazı alındı.

Pek olay çıkarmadan teslim ettim; Stu'nun verdiği bir Japon malıydı – teslim edilmek için. Altı numaralı kolda bir güç kaynağı için açılmış bir girinti var, ama neredeyse mini kayıt cihazımın boyutu kadar. O gün güce ihtiyacım yoktu – ve çoğu insan, kaşarlanmış polis memurları bile, bir proteze dokunmaktan hoşlanmaz.

Evvelsi gün tartışılan her şey görmezden gelinmişti... başkanın oturumu 'kapalı bir toplantının güvenliğini aşmak'tan dolayı bizi fırçalayarak açması hariç.

Prof bizi ilgilendirdiği kadarıyla oturumun kapalı olmadığını ve muhabirleri, video kameralarını, bir galeriyi, herkesi içtenlikle karşılayacağını, zira Özgür Luna Devleti'nin saklayacak bir şeyi olmadığını söyleyerek cevapladı.

Başkan sert bir şekilde, bu duruşmaları bu sözde Özgür Devlet'in kontrol etmediğini; oturumların *kapalı* olduğunu, bu odanın dışında bahsinin geçemeyeceğini, böyle emredildiğini belirtti.

Prof bana baktı. "Bana yardım eder misin, Albayım?" Sandalyenin kontrollerine dokundum, etrafta dolandım, sedye katarını sandalyemle kapıya doğru itiyordum ki başkan blöfünü gördüğümüzü fark etti. Prof hiçbir söz vermeden kalmaya ikna edilmesine müsaade etti. Aşırı heyecanlandığında bayılan bir adamı bir şeye mecbur etmek zor zanaat.

Başkan dün birçok rabıtasızlığın yaşandığını ve konuşulmuş konuların konuşulmamış olarak kalmasının en iyisi olacağını söyledi – ve bugün konu dışı hiçbir şeye izin ver-

meyeceğini. Önce Arjantinliye, sonra Kuzey Amerikalıya baktı.

Devam etti: "Bağımsızlık soyut bir olgudur, insanoğlu barış içinde yaşamayı öğrendiği sürece tekrar tekrar baştan tanımlanmıştır. Bunu tartışmaya gerek yok. Esas soru şu, Profesör – hatta eğer isterseniz, fiili Büyükelçi, kelime oyunlarının lüzumu yok – esas soru şudur: Luna Kolonilerinin taahhütlerini yerine getireceğini garanti etmeye hazırlıklı mısınız?"

"Hangi taahhütleri, efendim?"

"Bütün taahhütleri, ama esas olarak tahıl sevkiyatlarıyla ilgili verdiğiniz taahhütler var aklımda."

"Böyle bir taahhütten haberim yok, efendim," diye cevapladı Prof, yumuşak bir masumiyetle.

Başkan tokmağını kavradı. Ama sessizce cevapladı, "Lütfen, efendim, kelimeler üzerinde münakaşa etmenin anlamı yok. Tahıl sevkiyatlarının kotasından bahsediyorum – ve bu mali yıl için yüzde on üç arttırılmış halinden. Bu taahhütleri onurlandıracağınıza dair teminatınıza sahip miyiz? Görüşmeler için minimum temel budur, yoksa konuşmalar ilerleyemez."

"O zaman üzgünüm efendim, görünüşe göre konuşmalarımız sona erecek."

"Ciddi olamazsınız."

"Gayet ciddiyim, efendim. Özgür Luna'nın bağımsızlığı sizin hayal ettiğiniz o soyut olgu değil. Bahsettiğiniz taahhütler Otorite'nin kendiyle yaptığı anlaşmalardı. Benim ülkem böyle şeylere bağlı değil. Temsil etme onuruna sahip olduğum bağımsız milletin vereceği herhangi bir taahhüt henüz tartışılmadı."

"Ayaktakımı!" diye hırladı Kuzey Amerikalı. "Bunlara fazla yumuşak davrandığını söyledim sana. Hapishane kuşları. Hırsızlar ve fahişeler. İnsanî muameleden anlamazlar."

"Kendine gel!"

"Aklında bulunsun, sana söylemiştim. Eğer Colorado'da olsalardı biz onlara bir ders vermesini bilirdik; bu tiplerle başa çıkmayı iyi biliriz."

"Üye beyefendi lütfen hizaya gelsin."

"Korkarım," dedi Hintli üye -aslında İranlıydı, ama Hindistanlı bir komite üyesiydi- "korkarım esas itibariyle Kuzey Amerika İdaresi'nden gelen üye beyefendiye katılmak durumundayım. Hindistan, tahıl taahhütlerinin sadece kâğıt parçaları olduğu anlayışını kabul edemez. Dürüst insanlar açlığı politik malzeme olarak kullanmaz."

"Ve ayrıca," diye araya girdi Arjantinli, "bunlar hayvan gibi ürüyorlar. Domuzlar!"

(Prof bu oturumdan önce beni sakinleştirici ilaç almaya zorlamıştı. İçtiğimi görmekte ısrar etmişti.)

Prof sessizce, "Saygıdeğer Başkan, oturumu belki fazla aceleci bir şekilde sonlandırmadan önce, bu konuşmaların kesilmesinden kastımı daha detaylı anlatmak için onay alabilir miyim?" dedi.

"Buyurun."

"Oybirliği ile onay alabilir miyim? Müdahaleden bağımsız?"

Başkan etrafına bakındı. "Onay oybirliğiyle verilmiştir," diye belirtti, "ve üye beyefendilere bir sonraki taşkınlıkta on dört numaralı özel kuralı uygulayacağımın bildirimi yapılmıştır. Güvenlik görevlisi buna dikkat edip eyleme geçmelidir. Tanık devam edebilir."

"Kısa keseceğim, Saygıdeğer Başkan." Profesör İspanyolca bir şeyler söyledi; sadece "Señor" dediğini anladım. Arjantinlinin yüzü karardı ama cevap vermedi. Prof devam etti, "Öncelikle yurttaşlarıma dil uzattığından dolayı Kuzey Amerika'dan gelen üye beyefendiyi kişisel olarak yanıtlamalıyım. Şahsen birden fazla hapishanenin içini gördüm;

'hapishane kuşu' sıfatını kabul ediyorum – hatta bu sıfatla övünüyorum. Luna vatandaşları olarak bizler hapishane kuşlarıyız ve diğer hapishane kuşlarının soyundan geliyoruz. Ama Luna'nın kendisi zalim bir müdiredir; onun sert derslerini görüp geçirmiş olanların utanç hissetmesi için bir sebebi bulunmamaktadır. Luna City'de bir adam çantasını korunmasız, ya da evinde kapıyı kilitlemeden bırakabilir ve korku duymaz... acaba Denver'da bu durum geçerli midir? Öyle bile olsa, bir ders almak için Colorado'yu ziyaret etmeye niyetim yok; Luna Ana'nın öğrettikleri bana yeter. Ayaktakımı da olabiliriz, ama artık silahlı bir ayaktakımıyız.

"Hindistan'dan gelen üye beyefendiye şunu söyleyeyim, biz 'açlığı politik malzeme olarak kullanmayız'. İstediğimiz şey, doğa gerçekleri üzerine yalandan ibaret siyasi varsayımlardan bağımsız bir tartışma. Eğer bu tartışmayı sürdürebilirsek, size Luna'nın tahıl sevkiyatlarını sürdürüp aşırı derecede arttırabileceği bir yol göstereceğime söz verebilirim... Hindistan'ın lehine."

Hem Çinli, hem de Hintli dikkat kesildiler. Hintli konuşacak oldu, kendini tuttu, ardından, "Saygıdeğer Başkan, Makam tanığa ne demek istediğini sorabilir mi?" dedi.

"Tanık açıklamasını genişletmeye davet edilmiştir."

"Saygıdeğer Başkan, üye beyefendiler, Luna'nın gerçekten de sizin aç milyonlarınıza yolladığı sevkiyatları on katına, hatta yüz katına çıkarmasının bir yolu mevcut. Tahıl mavnalarının zor zamanlarımızda bile vaktinde ulaşması, bugün de hâlâ ulaşıyor olması niyetimizin dostça olduğunun ispatıdır. Ancak ineği döverek süt elde edemezsiniz. Sevkiyatlarımızın artışı üzerindeki tartışmalar doğanın kanunlarına dayanmalıdır, köle olduğumuzu ve asla onay vermediğimiz bir kotaya bağlı olduğumuzu belirten sahte varsayımlara değil. Hangisi olacak peki? Bizden başka bir Otorite'nin sözleşmeli köleleri olduğumuza inanmakta ısrar

mı edeceksiniz? Yoksa özgür olduğumuzu kabul edecek, bizimle pazarlık edecek ve size nasıl yardım edebileceğimizi mi öğreneceksiniz?"

Başkan, "Başka bir ifadeyle, hiç görmediğimiz bir şeyi satın almamızı istiyorsunuz. Sizin sürgün mevkiinizi hukukileştirmemizi talep ediyorsunuz... *sonra* tahıl sevkiyatlarını on ya da yüz katına çıkaracağınıza dair gülünç iddialarınızdan bahsedeceksiniz. İddia ettiğiniz şey imkânsız; ben Luna ekonomisinde uzmanım. İstediğiniz şey de imkânsız; yeni bir milleti tanımak için Büyük Meclis'in toplanması gerekir."

"O zaman bunu Büyük Meclis'e sunun. Bağımsız eşitler olarak masaya oturduğumuzda, sevkiyatları nasıl artırabileceğimizi tartışıp koşullar üzerine pazarlık edeceğiz. Saygıdeğer Başkan, tahılları *biz* yetiştiriyoruz, onlara *sahibiz*. Çok daha fazlasını yetiştirebiliriz. Ama köle olarak değil. Luna'nın bağımsız özgürlüğü öncelikle tanınmalıdır."

"İmkânsız ve bunu biliyorsunuz. Luna Otoritesi kutsal sorumluluğunu terk edemez."

Prof iç çekti. "Bir çıkmazdayız gibi gözüküyor. Sadece hepimiz bunun üzerinde düşünürken oturumlara ara verilmesini teklif edebilirim. Bugün mavnalarımız ulaşıyor... ama hükümetime başarısız olduğumu bildirmek zorunda kaldığım an... *duracaklar*!"

Prof'un başı sanki durum ona çok ağır gelmişçesine yastığa geri düştü – öyle de olabilirdi hakikaten. Benim durumum fena değildi ama gençtim ve Terra'yı ziyaret edip hayatta kalma konusunda deneyimim vardı. Onun yaşındaki bir Aykırı'nın risk almaması gerekiyordu. Prof'un görmezden geldiği ufak bir süslemeden sonra bizi bir tıra yükleyip otele geri postaladılar. Yola çıktığımızda, "Prof, *Señor* Jölemide'ye tansiyonunu tavana vurduracak ne söyledin?" diye sordum.

Güldü. "Yoldaş Stuart'ın bu beyefendilerle ilgili yaptığı araştırmalar ilginç gerçekleri açık ediyor. Bugünlerde Buenos Aires'teki Florida Caddesi'nde kimin bir kerhaneye sahip olduğunu ve gerçekten de yıldız bir kızılı olup olmadığını sordum."

"Niye? Eskiden müşterisi miydin?" Prof'u böyle bir halde düşünmeye çalıştım!

"Asla. Buenos Aires'e gitmeyeli kırk yıl oluyor. Şirketin sahibi *o*, Manuel, bir kukla ve eskiden orada çalışan kızıl kahverengi saçlı bir güzellik olan eşi vesilesiyle işletiyor."

Sorduğuma pişman olmuştum. "Belden aşağı olmadı mı? Ayrıca diplomasiye aykırı?"

Ama Prof gözlerini yumdu ve cevap vermedi.

O gece muhabirler için verilen bir resepsiyonda bir saat geçirecek kadar kendine gelmişti. Beyaz saçları mor bir yastığın üzerindeydi ve narin vücudu nakışlı pijamalarla donatılmıştı. Önemli bir cenazedeki bir kodaman cesedine benziyordu, gözleri ve gamzeleri hariç. Ben de pek kodamandım, Stu'nun iddiasına göre rütbemi gösteren Luna diplomatik üniforması, siyah ve altın renkli üniformamın içinde. Luna'da öyle şeyler olsaydı bu doğru olabilirdi ama yoktu, yoksa bilirdim. B-takımını tercih ederdim; yakası çok dardı. Üzerindeki süslemelerin de ne anlama geldiğini hiç öğrenemedim. Bir muhabir dekorasyonlardan birini sordu, Terra'dan görüldüğü halde hilal durumundaki Luna'ya benziyordu; doğru imla için verilmiş bir ödül olduğunu söyledim. Stu etraftaydı, müdahil oldu. "Albay çok mütevazı. Bu dekorasyon bir Kahramanlık Nişanı'na eşittir, onun durumunda şanlı, trajik bir günde yaptığı kahramanlık..."

Konuşa konuşa onu uzaklaştırdı. Stu tek ayağının üzerinde en az Prof kadar iyi yalan söyleyebilirdi. Benim bir yalanı önceden düşünmem gerekir.

Hint gazeteleri ve bültenleri o gece sertti; tahıl sevkiyatlarını durdurma 'tehdidi' köpürmelerine yol açmıştı. En nazik teklif Luna'yı temizlemeyi, biz 'suçlu ilkel tipleri' imha etmeyi ve bizim yerimize hayatın kutsallığını anlayıp daha da çok tahıl sevk edecek 'dürüst Hintli köylüleri' koymayı öngörüyordu.

Prof, Luna'nın sevkiyatları devam ettirme konusundaki yetersizliği ve sebepleri hakkında konuşup broşür dağıtmak için o geceyi seçti – Stu'nun örgütü de yayınları Terra'nın her yerine yaydı. Bazı muhabirler rakamları incelemeye vakit ayırdılar ve Prof'a bariz çelişkiler üzerinden saldırdılar:

"Profesör de la Paz, burada doğal kaynakların yetersizliğinden ötürü tahıl sevkiyatlarının gitgide azalacağını ve 2082 itibariyle Luna'nın kendi insanlarını bile besleyemeyeceğini söylemişsiniz. Ancak bugün Luna Otoritesi'ne sevkiyatları bir düzine katına, ya da daha fazlasına çıkarabileceğini söylediniz."

Prof tatlılıkla, "O komite Luna Otoritesi mi?" dedi.

"Eh... herkesin bildiği bir sır bu."

"Doğrudur, efendim, ama onlar Büyük Meclis'in tarafsız bir araştırma komitesi olma kurmacasını sürdürdüler. Sizce kendilerini tanımlamaları gerekmiyor mu? Böylece biz de adil bir duruşmaya girebilelim?"

"Eh... bunu söylemek benim haddime değil, Profesör. Soruma geri dönelim. Bu ikisini nasıl bağdaştırıyorsunuz?"

"Bunu söylemenin neden sizin haddinize olmadığıyla ilgileniyorum, efendim. Terra ve komşusu arasında savaş çıkaracak bir durumu önlemeye çalışmak her Terra vatandaşını alakadar etmez mi?"

"*Savaş mı?* Savaştan bahsetmenizin sebebi ne olabilir ki, Profesör?"

"Başka nereye varabilir, beyefendi? Eğer Luna Otoritesi uzlaşmazlığında ısrarcı olursa... Biz onların taleplerine razı

olamayız, bu rakamlar da sebebini gösteriyor. Eğer bunu göremezlerse, bize zorla boyun eğdirmeye çalışacaklar... biz de karşı koyacağız. Köşeye sıkıştırılmış sıçanlar gibi çünkü köşeye sıkıştık, geri dönemeyiz, teslim olamayız. Savaşı *biz* seçmiyoruz; biz komşu gezegenimizle barış içinde yaşamak istiyoruz; barış içinde ve barışçıl ticaretle. Ama seçim bize ait değil. Biz küçüğüz, siz devasasınız. Luna Otoritesi'nin bir sonraki hamlesinin Luna'yı zor kullanarak hizaya getirmeye çalışmak olacağını tahmin ediyorum. Bu 'barış koruma' dairesi ilk gezegenlerarası savaşı başlatacak."

Gazeteci kaşlarını çattı. "Biraz abartmıyor musunuz? Diyelim ki Otorite –ya da Büyük Meclis, malum Otorite'nin kendi savaş gemisi yok– diyelim ki Dünya milletleri sizin, ee, 'hükümetinizi', yerinden etmeye kalktı. Savaşabilirsiniz, Luna üzerinde – savaşacağınızı varsayıyorum. Ama bu pek gezegenlararası savaş anlamına gelmez. Sizin de belirttiğiniz gibi, Luna'nın gemisi yok. Açıkça söylemek gerekirse, bize ulaşamazsınız."

Sandalyem Prof'un sedyesine yakındı, dinlemedeydim. Prof bana döndü. "Anlat onlara, Albay."

Papağan gibi tekrarladım. Prof ve Mike olası durumları enine boyuna düşünmüşlerdi; ben de cevapları ezberlemiştim ve hazırdım. "Beyler, *Pathfinder* gemisini hatırlıyor musunuz? Nasıl kontrolsüzce aşağı daldığını?"

Hatırladılar. Kimse uzay uçuşlarının ilk günlerinin en büyük felaketi olan talihsiz *Pathfinder*'ın bir Belçika köyüne çarpışını unutmaz.

"Bizim gemimiz yok," diye devam ettim, "ama o mavna dolusu tahılı *fırlatmak* mümkün olabilir... park yörüngesine teslim etmek yerine."

Bir sonraki gün bu manşetlere çıktı: Aykırılar Pirinç Fırlatmakla Tehdit Ediyor. O an için garip bir sessizliğe yol açtı.

En sonunda gazeteci, "Yine de ben iki açıklamanızı nasıl

bağdaştırdığınızı öğrenmek istiyorum; 2028'den sonra artık tahıl yok... ve on ya da yüz katı daha fazla var," dedi.

"Çelişki yok," diye cevapladı Prof. "Farklı koşullarla ilgili durumlar. Gördüğünüz rakamlar mevcut koşulları açıklıyor... ve sadece birkaç sene içinde Luna'nın doğal kaynaklarının kurutulmasıyla ortaya çıkacak felaketi –bu Otorite bürokratlarının... ya da 'otoriter bürokratlar' mı demeliyim?– bize yaramaz çocuklarmışız gibi köşede tek ayak üstünde dikilmemizi söyleyerek önlemeyi planladıkları felaketi!"

Prof nefes almakta zorlandığı için bir anlığına durdu, sonra devam etti: "Tahıl sevkiyatlarımızı devam ettirebileceğimiz, ya da fazlasıyla arttırabileceğimiz koşullar birincinin doğal sonucudur. Eski bir öğretmen olarak sınıftaki alışkanlıklarımdan pek vazgeçemiyorum; sonuca ulaşmak, bir alıştırma olarak öğrenciye bırakılmalıdır. Deneyecek olan var mı?"

Rahatsız bir sessizlik oldu, sonra tuhaf bir aksanı olan küçük bir adam yavaşça, "Bana doğal kaynakları ikmal etmenin bir yolundan bahsediyorsunuz gibi geliyor," dedi.

"Muhteşem! Harika!" Prof gamzelerini gösterdi. "Siz, beyefendi, karnenizde altın bir yıldız göreceksiniz! Tahıl yetiştirmek için su ve bitki besinleri gerekir; fosfat, başka şeyler, uzmanlara sorun. Bize bunları gönderin; biz de size besin değeri yüksek tahıl olarak geri gönderelim. Sınırsız Hint Okyanusu'na bir hortum indirin. Hindistan'daki milyonlarca büyükbaş hayvanı sıralayın; son ürünlerini toplayın ve bize yollayın. Kendi insan dışkınızı toplayın, sterilize etmekle uğraşmayın; biz böyle şeyleri ucuza ve kolayca yapmayı öğrendik. Bize tuzlu deniz suyu, çürük balık, ölü hayvan, şehir kanalizasyonu, inek gübresi, her türden sakatat yollayın ve biz de onları tonu tonuna altın tahıl olarak geri yollayalım! On katını yollayın, on kat tahıl yollayalım.

Bize yoksullarınızı, mülksüzlerinizi gönderin, binlerce, yüzbinlerce gönderin; onlara Luna'daki hızlı, verimli tünel çiftçiliği metotlarını öğretelim ve size inanılmaz miktarda tonaj gönderelim. Beyler, Luna nadasa bırakılmış, dört milyar hektarlık, sürülmeyi bekleyen dev bir çiftlik!"

Bu onları şaşırttı. Sonra biri yavaşça, "Peki siz bundan ne kazanıyor olacaksınız? Luna yani," dedi.

Prof omuz silkti. "Para. Ticari mal biçiminde. Sizin burada ucuza ürettiğiniz, Luna'da çok değerli olan şeyler var. İlaçlar. Aletler. Kitap filmleri. Sevimli hanımlarımız için incik boncuk. Tahılımızı alın ve bunları bize mutlu bir kâr karşılığında satın."

Hintli bir gazeteci düşünceli görünüyordu, yazmaya başladı. Yanında pek etkilenmiş gözükmeyen Avrupalı bir tip vardı. "Profesör, o kadar tonajı Ay'a sevk etmenin *ücretinden* haberiniz var mı?"

290 Prof elini salladı. "Teknik bir ayrıntı. Beyefendi, bir zamanlar malları okyanus ötesine sevk etmek sadece pahalı değil, aynı zamanda imkânsızdı da. Sonra pahalı oldu, zor oldu, tehlikeli oldu. Bugün malları dünyanın öbür tarafına, sanki yan komşunuza verir gibi bir fiyata satıyorsunuz; uzun mesafe sevkiyatı maliyetteki en önemsiz unsur. Beyler, ben mühendis değilim. Ama mühendislerle ilgili şunu öğrendim. Eğer bir şeyin yapılması *şartsa*, mühendisler bunu yapmanın iktisaden makul bir yolunu buluyorlar. Şayet yetiştirebildiğimiz tahılı *istiyorsanız*, mühendislerinizi serbest bırakın." Prof nefes nefese kaldı ve zorlandı, yardım işareti verdi ve hemşireler onu götürdüler.

Bu konuyla ilgili soruları cevaplamayı reddettim, Prof onları görebilecek kadar iyileşince ona sormaları gerektiğini söyledim. Dolayısıyla beni başka alanlardan gagaladılar. Adamın teki, vergi ödemediğimiz halde, biz kolonistlerin işleri kendi tarzımızda yürütme hakkımız olduğunu nereden

çıkardığımızı öğrenmek istedi. Sonuçta bu koloniler Federe Milletler tarafından oluşturulmuştu; bazıları tarafından. Hayli pahalıya mal olmuştu, faturaların tümünü Dünya ödemişti; şimdi biz kolonistler bunun faydalarının keyfini çıkarıp bir kuruş vergi vermiyorduk. Adil miydi şimdi bu?

Kıçımı yemesini söylemek istedim. Ama Prof bana bir doz daha sakinleştirici vermiş ve tuzak sorulara karşı o sonsuz cevap listesini ezberletmişti. "Teker teker alalım," dedim. "Öncelikle, ne *için* vergi ödememizi istiyorsunuz? Elime ne geçeceğini söyleyin, belki alırım. Hayır, şöyle diyelim. *Siz* vergi ödüyor musunuz?"

"Elbette ödüyorum! Siz de ödemelisiniz."

"Peki vergilerinizin karşılığında ne alıyorsunuz?"

"Ha? Vergiler hükümetin masrafını öder."

"Affedersiniz, ben biraz cahilim de. Tüm hayatımı Luna'da geçirdim, sizin hükümetinizi pek bilmiyorum. Bana küçük parçalar halinde anlatır mısınız? Paranızın karşılığında ne alıyorsunuz?"

Hepsi çok ilgilendi ve bu agresif çömezcik neyi kaçırdıysa onlar tamamladılar. Listesini tuttum. Durduklarında, baştan okumaya başladım:

"Ücretsiz hastaneler – Luna'da böyle bir şey yok. Sağlık sigortası – ondan var ama sanırım tanımlarımız farklı. Eğer bir insan sigorta isterse, bir bahisçiye gider ve bir bahis ayarlar. Belli bir ücret karşılığında her şeyi garantiye alabilirsiniz. Ben sağlığımı almam, sağlıklıyım zaten. Ya da buraya gelene kadar öyleydim. Bir umumi kütüphanemiz var, Carnegie Vakfı birkaç kitap filmiyle başlatmıştı. Ücret alarak yolunu buluyor. Umumi yollar. Sanırım bizim metroya denk geliyor. Ama onlar hava ne kadar ücretsizse, ancak o kadar ücretsiz. Pardon, burada sizin havanız bedavaydı değil mi? Yani bizim metro ortaya para koyan ve karşılığını, hatta daha da fazlasını isteme konusunda düpedüz pisleşen şir-

ketler tarafından yapıldı. Parasız, kamuya açık okullar. Her mahallede okul var ve kimsenin öğrencileri geri çevirdiğini duymadım, o yüzden "kamuya açık" olsalar gerek. Ama iyi de para alıyorlar, çünkü Luna'da işe yarar bir şey bilen ve öğretmeye niyetli olan herkes, alabildiği kadar yüksek bir ücret ister."

Devam ettim: "Bakalım başka ne var – Sosyal güvenlik. Bunun ne olduğundan emin değilim, ama her neyse, ondan bizde yok. Emekli maaşı. Emekli maaşı satın alabilirsiniz. Çoğu kişi almaz; ailelerin büyük bir kısmı geniştir ve yaşlı insanlar, örneğin yüz ve üstü, ya hoşlarına giden bir şeylerle oyalanırlar, ya da oturup video izlerler. Veya uyurlar. Yüz yirminin üstü bol bol uyur mesela."

"Efendim, affedersiniz. İnsanlar Ay'da *gerçekten* dedikleri kadar uzun yaşıyorlar mı?"

Şaşırmış gibi göründüm ama aslında öyle değildim; bu cevabı kaydedilmiş bir "teşvikli soru"ydu. "Kimse bir insanın Luna'da ne kadar uzun yaşayacağını bilmiyor; yeterince uzun süredir orada değiliz. En yaşlı vatandaşlarımız Dünya tarafında doğdular, bu bir sınav değil. Şu ana kadar Luna'da doğmuş kimse ihtiyarlıktan ölmedi, ama bu da bir sınav değil; yaşlanacak vakitleri olmadı daha, bir asırdan daha az zaman geçti. Ama... Mesela beni alalım hanımefendi; sizce ben kaç yaşındayım? Gerçek bir Aykırıyım, üçüncü nesil."

"Ee, dürüst olmak gerekirse Albay Davis, gençliğinize şaşırmıştım – bu görev için yani. 22 yaşında gösteriyorsunuz. Daha mı büyüksünüz? Pek fazla olduğunu sanmıyorum."

"Hanımefendi, buradaki yerçekiminizin sizi başımla selamlamamı imkânsız hale getirmesinden üzüntü duyuyorum. Teşekkür ederim. Bundan daha uzun süredir evliyim."

"Ne? Şaka yapıyorsunuz."

"Hanımefendi, asla bir hanımın yaşını tahmin etme riskine girmem, ama eğer Luna'ya göç ederseniz, mevcut diri

güzelliğinizi çok daha uzun süre koruyabilir ve hayatınıza en az yirmi sene ekleyebilirsiniz." Listeye baktım. "Bunun geri kalanını, hiçbirinin Luna'da olmadığını, dolayısıyla uğruna vergi ödemek için bir sebep göremediğimi söyleyerek toparlayacağım. Diğer noktaya gelince, beyefendi, eminim ki kolonilerin ilk maliyetlerinin uzun süreden beri tek başına tahıl sevkiyatları sayesinde defalarca ödendiğinin farkındasınızdır? En temel kaynaklarımızın son damlasına kadar soyuluyoruz... ve bir serbest piyasa fiyatı bile alamıyoruz. Bu yüzden Luna Otoritesi inat ediyor; niyetleri bizi soymaya devam etmek. Luna'nın Terra'ya masraf çıkardığı ve yatırımın kurtarılması gerektiği, bize köle muamelesi yapmayı kılıfına uydurmak isteyen Otorite tarafından uydurulmuş bir yalan. Gerçek şu ki, Luna bu yüzyılda Terra'ya beş kuruş masraf çıkarmadı ve esas yatırım uzun süre önce geri ödendi."

Yeniden toparlanmayı denedi. "Ah, herhalde Luna kolonilerinin uzay uçuşunu geliştirmek için harcanmış milyarlarca doları geri ödemiş olduğunu iddia etmiyorsunuzdur?"

"Gayet iyi bir argümanda bulunabilirim. Ancak, bunun faturasını *bize* kesmenin hiçbir mazereti olamaz. *Sizin* uzay uçuşunuz var, Terra halkının. Bizim *yok*. Luna'nın tek bir gemisi yok. Öyleyse neden asla elimize geçmemiş bir şey için para verelim? Bu listenin geri kalanı gibi. Bize bir şey ulaşmıyor, niye onun için bedel ödeyelim?"

Oyalanıyor, Prof'un kesinlikle duyacağımı söylediği bir iddiayı bekliyordum... ve sonunda geldi.

"Bir saniye, lütfen!" diyerek kendine güvenen bir ses geldi. "O listedeki en önemli iki maddeyi göz ardı ettiniz. Polis koruması ve silahlı kuvvetler. Alacağınız şey için para ödemeye hazır olduğunuzla böbürlendiniz... bu durumda bu ikisi için yüzyıllık vergiyi geri ödemeye ne dersiniz? Sağlam bir fatura olsa gerek, sağlam bir fatura!" Kibirle gülümsedi.

Adama teşekkür edesim geldi! Ama durumu kurtarama-

dığım için Prof'un beni fırçalayacağını düşündüm. İnsanlar birbirlerine bakıp başlarını salladılar, gol yediğim için memnunlardı. Masum gözükmek için elimden geleni yaptım. "Pardon? Anlamadım. Luna'da ne polis, ne de silahlı kuvvetler var."

"Ne demek istediğimi biliyorsunuz. Federe Milletler'in Barış Gücü'nün korumasının tadını çıkarıyorsunuz. Polisiniz de var ayrıca. Parasını Luna Otoritesi ödüyor! Bir yıldan az bir süre önce iki müfrezenin polis olarak Ay'a gönderildiğini kesin olarak biliyorum."

"Ah." İç çektim. "Bana FM barış güçlerinin Luna'yı nasıl koruduğunu açıklayabilir misiniz? Milletlerinizden birinin bize saldırmak istediğini bilmiyordum. Çok uzaktayız ve kimsenin kıskanacağı bir şeyimiz yok. Yoksa bizi rahat bırakmaları için onlara ücret ödememiz gerektiğini mi kastettiniz? Eğer öyleyse, ne derler bilirsiniz, bir kere kral vergisi

ödediniz mi, kraldan asla kurtulamazsınız. Beyefendi, gerekirse FM silahlı kuvvetleriyle *savaşırız*... onlara asla bir şey *ödemeyeceğiz.*

"Şimdi, o sözde 'polislere' gelince. *Bizi* korumak için gönderilmediler. Bağımsızlık Bildirgemiz bu serserilerle ilgili esas hikâyeyi anlattı – gazeteleriniz bastı mı?" (Bazıları basmış, bazıları basmamıştı – ülkesine göre değişiyordu.) "Kafayı sıyırıp tecavüzlere, cinayetlere başladılar! Şimdi de *geberdiler*! O yüzden artık bize asker falan yollamayın!"

Aniden "yoruldum" ve gitmem gerekti. Gerçekten de yorulmuştum; pek iyi bir oyuncu sayılmazdım ve o zırvaları ağzımdan Prof'un istediği gibi çıkarmak beni germişti.

18

O röportajda yardım almış olduğumu sonradan öğrendim; 'polis' ve 'silahlı kuvvetler'le ilgili ipucu bizden biri tarafından beslenmişti; Stu LaJoie riske girmemişti. Ama öğrendiğimde zaten röportajlarla başa çıkma konusunda deneyimlenmiştim; bitmek bilmiyorlardı.

Yorgunluğuma rağmen gece henüz bitmemişti. Basının yanı sıra bazı Agra diplomatik heyetleri yüzlerini gösterme riskine girmişti; az kişilerdi ve hiçbiri resmi değildi, Çadlı bile değillerdi. Ama merak uyandırıyorduk ve bize bakmak istemişlerdi.

Sadece biri önemliydi, bir Çinli. Onu gördüğüme şaşırmıştım; komitedeki Çinli üyeydi. Sadece 'Dr. Chan' olarak tanıştım ve ilk defa tanışıyormuş gibi yaptık.

O zamanlar Luna Otoritesi'nde Büyük Çin'in Senatörü ve uzundur süregelen bir numaralı adamıydı Dr. Chan; çok sonra Başkan Yardımcısı ve suikastından kısa süre önce Başkanı olacaktı.

Parmak basmam gereken noktayı ve bekleyebilecek diğer konular sayesinde bonusları atlattıktan sonra, sandalyemi kullanarak yatak odasına gittim ve ânında Prof'un yanına çağrıldım. "Manuel, Orta Krallık'tan gelen mümtaz misafirimizi tanımışsındır mutlaka."

"Komitedeki ihtiyar Çinli mi?"

"Aykırı ağzını biraz zapt etmeye çalış, evlat. Lütfen bura-

da hiç kullanma, benimleyken bile. Evet. 'On ya da yüz katı' derken neyi kastettiğimizi bilmek istiyor. Anlatıver ona."

"Dümdüz mü? Yoksa biraz sahtekârlık yapayım mı?"

"Dümdüz. Bu adam aptal değil. Teknik detayları halledebilir misin?"

"Ödevimi yaptım. Balistik uzmanıysa durum değişir ama."

"Değil. Ama bilmediğin bir şeyi biliyormuş gibi yapma. Arkadaş canlısı olduğunu da varsayma. Ancak eğer onun çıkarlarıyla bizimkilerin örtüştüğüne karar verirse fazlasıyla yardımcı olabilir. Yine de ikna etmeye çalışma. Benim çalışma odamda şu an. İyi şanslar. Ve unutma; standart İngilizce konuş."

İçeri girdiğimde Dr. Chan ayağa kalktı; kalkamadığım için özür diledim. Luna'dan gelen bir beyefendinin burada karşılaştığı zorlukları anladığını ve kendimi zorlamamam gerektiğini söyledi – el sıkıştık ve yerine oturdu.

Bazı formaliteleri geçeceğim. Luna'ya devasa tonaj sevk etmenin ucuz bir yolunu iddia ettiğimizde spesifik bir çözümümüz var mıydı, yok muydu?

Yatırım konusunda pahalı ama cari masraflar konusunda ucuz bir metodun olduğunu söyledim. "Luna'da kullandığımız metot, efendim. Bir mancınık, kaçış-hız kademeli endüksiyon mancınığı."

Yüz ifadesi biraz olsun değişmedi. "Albay, bu tür şeylerin defalarca önerildiğinin ve mantıklı gibi duran sebeplerden dolayı hep reddedildiğinin farkında mısınız? Hava basıncıyla ilgili bir durum."

"Evet, Doktor. Ancak, bilgisayar tarafından yapılmış etraflı incelemelere ve kendi mancınık deneyimlerimize dayanarak, bugün bu sorunun çözülebileceğine inanıyoruz. Büyük firmalarımızdan ikisi, LuNoHo Şirketi ve Hong Kong Luna Bankası, bunu özel bir girişim olarak gerçekleştirecek

bir konsorsiyumun başını çekmeye hazır. Dünya'da yardıma ihtiyaçları olacak ve oy hakkına sahip hisse paylaşımı yapabilirler, gerçi tahvil satıp kontrolü ellerinde tutmayı tercih edeceklerdir. Öncelikli ihtiyaçları bir hükümetten alınacak bir imtiyaz, üzerine mancınığı inşa edebilecekleri kalıcı bir irtifak hakkı. Muhtemelen Hindistan."

(Yukarıdaki kararlaştırılmış bir konuşmaydı. Hesaplar incelenecek olursa LuNoHoCo batıktı, Hong Kong Luna Bankası da zor durumdaydı; devrim süreci yaşayan bir ülkenin merkez bankası görevini üstleniyordu. Esas amaç son kelimeyi, Hindistan'ı araya sıkıştırmaktı. Prof beni bu kelimenin *mutlaka sonda gelmesi* konusunda çalıştırmıştı.)

Dr. Chan cevap verdi. "Finansal açıları boşverin şimdi. Fiziksel olarak mümkün olan her şey finansal olarak da mümkün hale getirilebilir; para küçük akılların öcüsüdür. Neden Hindistan'ı seçtiniz?"

"Efendim, Hindistan şu an sanırım, sevk ettiğimiz tahılın yüzde doksanından fazlasını tüketiyor..."

"Yüzde doksan üç virgül bir."

"Evet efendim. Hindistan tahılımızla yoğun olarak ilgileniyor, dolayısıyla onun işbirliği yapma ihtimali olası gözüktü. Bize toprak sağlayabilir, kullanımımıza işçilik ve malzeme sunabilir, vesaire. Ama Hindistan'dan bahsetmemin sebebi bize geniş bir alan skalası sunması, Terra'nın ekvatorundan çok uzakta olmayan yüksek dağlar. Ekvator durumu şart değil, sadece işimize gelir. Ama alan *mutlaka* yüksek bir dağ olmalı. Bahsettiğiniz hava basıncından, ya da hava yoğunluğundan dolayı. Mancınık başı mümkün olan en yüksek irtifada olmalı, ama yükün saniyede on bir kilometrenin üzerinde hareket ettiği fırlatma ucu *mutlaka* hava boşluğuna yaklaşacak kadar seyrek havanın içinde olmalı. Bu da çok yüksek bir dağ gerektiriyor. Mesela Nanda Devi zirvesi, buradan yaklaşık dört yüz kilometre uzakta. Ona altmış

kilometre mesafede bir ray mantarı var, neredeyse temeline ulaşan bir yol da var. Sekiz bin metre yüksekliğinde. Nanda Devi ideal mi bilmiyorum. Sadece iyi bir lojistiğe sahip olası bir alan; ideal alan Terra mühendisleri tarafından seçilmeli."

"Daha yüksek bir dağ daha mı iyi olur?"

"Ah, evet efendim!" diye güvence verdim ona. "Ekvatora yakın bir dağdansa, daha yüksek bir dağ tercih edilir. Mancınık, kaybını Dünya'nın devri sayesinde bedavaya telafi edecek şekilde tasarlanabilir. Zor olan şey, bu belalı yoğun atmosferden olabildiğince kaçınmak. Affedersiniz Doktor; gezegeninizi eleştirmek istememiştim."

"Daha yüksek dağlar mevcut. Albay, bana bu önerilen mancınıktan bahsedin."

Başladım. "Kaçış-hız kademeli bir mancınığın uzunluğu ivme tarafından belirlenir. Bize göre –daha doğrusu bilgisayarın hesapladığına göre– yirmi kütleçekimlik bir ivme en uygunu. Dünya'nın kaçış hızına göre bu üç yüz yirmi üç kilometre uzunluğunda bir mancınığı gerektiriyor. Dolayısıyla..."

"Durun lütfen! Albay, ciddi ciddi üç yüz kilometreden fazla derinliğe sahip bir delik açmayı mı öneriyorsunuz?"

"Ah, hayır! Şok dalgalarının yayılmasına izin vermek için inşanın yerin üstünde olması gerekiyor. Statör neredeyse yatay bir biçimde uzanacak, belki üç yüzde dört kilometre, ve düz bir çizgi halinde yükselecek – neredeyse düz, zira Coriolis ivmesi ve diğer küçük değişkenler ona nazik bir kıvrım verecek. Luna mancınığı göz alabildiğince düzdür ve o kadar yataydır ki bazı mavnalar arkasındaki bazı tepeleri ucu ucuna ıskalar."

"Ah. Ben de günümüz mühendisliğinin kapasitesini gözünüzde büyüttüğünüzü düşünmüştüm. Bugün derinlere doğru kazabiliyoruz. O kadar derine değil ama. Devam edin."

"Doktor, beni durdurmanıza yol açan o yaygın kavram yanılgısı bugüne kadar böylesine bir mancınığın inşa edilmemesinin sebebi olabilir. O eski çalışmaları gördüm. Çoğu bir mancınığın dikey olacağını ya da uzay aracını gökyüzüne fırlatmak için son aşamada yukarıya kalkması gerektiğini varsaymış – ikisi de ne elverişli, ne de gerekli. Sanırım bu varsayım sizin uzay gemilerinizin *gerçekten* tam yukarı, ya da neredeyse o şekilde kalkmasından kaynaklanıyor."

Devam ettim: "Ancak bunu atmosferin yukarısına çıkmak için yapıyorlar, yörüngeye girmek için değil. Kaçış hızı bir vektörel büyüklük değildir; skalerdir. Kaçış hızındaki bir mancınıktan fırlayan bir yük, yönü ne olursa olsun Dünya'ya geri dönmeyecektir. Ee... iki noktayı düzelteyim: Dünya'nın kendisine doğru değil de gökyüzü yarımküresinin bir noktasına doğru yönelmiş olmalı ve hangi atmosferin içinden geçiyorsa onu kırıp geçmesine yetecek ekstra sürate sahip olmalı. Eğer doğru istikamete yöneltildiyse kendini Luna'da bulacaktır."

"Ah, evet. Yani bu mancınık sadece ayda bir mi kullanılabilecek?"

"Hayır, efendim. Sizin düşündüğünüz esasa göre günde bir kere kullanılabilir, Luna'nın yörüngesinde olduğu zamana uydurularak. Fakat aslında –yani bilgisayarın dediğine göre; ben uzay uçuş uzmanı sayılmam– bu mancınık neredeyse herhangi bir zamanda kullanılabilir, sadece fırlatış hızını değiştirmek gerekir ve yörüngeler halen daha Luna'ya ulaşabilir."

"Bunu gözümde canlandıramıyorum."

"Ben de, Doktor, ama... Affedersiniz, Peiping Üniversitesi'nde olağanüstü derecede iyi bir bilgisayar yok mu?"

"Varsa ne olacak?" (Yavan esrarengizlikte bir artış mı seziyorum? Bir siborg-bilgisayar – salamuralanmış bir beyin?

Ya da olan bitenin farkında olan, canlı beyinler? İkisi de korkunç.)

"Neden üst düzey bir bilgisayara tarif etmiş olduğum tarzda bir mancınığın mümkün olan tüm fırlatma zamanlarını sormuyorsunuz? Bazı yörüngeler, Luna tarafından yakalanacakları yere geri gelene kadar Luna'nın yörüngesinin çok dışına çıkıyorlar, fazlasıyla uzun sürüyor bu iş. Diğerleri Terra'nın etrafında dolanıp dümdüz gidiyorlar. Bazıları Luna'da kullandıklarımız kadar basit. Her gün kısa yörüngelerin seçilebileceği zaman dilimleri mevcut. Ama yük mancınığın içinde bir dakikadan daha az kalıyor; sınırımızı yüklerin ne kadar hızlı hazırlanabileceği belirliyor. Eğer güç yeterli ve bilgisayar kontrolü çok yönlüyse mancınıkta tek seferde birden fazla yük bulundurmak dahi mümkün. Beni endişelendiren tek şey... Bu yüksek dağlar karlarla mı kaplı?"

"Genelde," diye cevapladı. "Buz ve kar ve çıplak kayalar."

"Eh efendim, Luna doğumlu olmamdan ötürü karla ilgili hiçbir şey bilmiyorum. Statörün sadece bu gezegenin ağır yerçekiminin altında sabit olması yetmez, 20 G'de dinamik bindirmelere de dayanması gerekir. Buza veya kara sabitlenebileceğini sanmıyorum. Yoksa yapılabilir mi?"

"Ben mühendis değilim Albay, ama pek olası gibi durmuyor. Kar ve buzun kaldırılması gerekir. Ve ortalığın bunlardan temiz tutulması. Hava şartları da sorun olacaktır."

"Havayla ilgili bir şey bilmem Doktor, buzla ilgili bildiğim tek şey de kristalleşme ısısının ton başına üç yüz otuz beş milyon jul olduğu. Alanı temizlemek için kaç tonun eritilmesi gerekir bilmiyorum, ya da temiz tutulması için ne kadar enerji lazım olacağını, ama bana öyle geliyor ki orayı buzdan arınmış halde tutmak için mancınığı ateşleyen kadar büyük bir reaktöre ihtiyacımız olabilir."

"Reaktörleri inşa edebiliriz, buzu eritebiliriz. Veya mü-

hendisler buzu *hakikaten* anlayana kadar tekrar eğitilmek için kuzeye gönderilebilirler." Dr. Chan gülümsedi ve ben ürperdim. "Ancak, buz ve kar mühendisliği seneler önce Antarktika'da çözülmüştü; kafanızı buna takmayın. Yüksek rakımda üç yüz elli kilometre uzunluğunda açık, sağlam bir kaya alanı... Bilmem gereken başka bir şey var mı?"

"Pek yok, efendim. Eritilen buz mancınık başının yakınında toplanabilir ve böylece Luna'ya gönderilecek şeyin en yekpare parçası olur – iyi bir tasarruf. Çelik kutular da Dünya'ya tahıl sevk etmek için tekrar kullanılır, bu şekilde de Luna'nın kaldıramayacağı başka bir drenaj durdurulur. Bir metal kutunun o yolculuğu yüzlerce defa yapmaması için bir sebep yok. Luna'da durum mavnaların Bombay'e inişine benzer bir halde olur, yer kontrolü tarafından programlanmış katı yüklü retro roketleri – tabii çok daha ucuza mal olması dışında, 2.5 km/s devinim değişikliğine karşın 11+, yaklaşık yirminin kare çarpanı ama aslında daha bile uygun, zira retrolar asalak kütledir ve navlun ödemesi ona göre artar. Onu arttırmanın bile bir yolu var."

"Nasıl?"

"Doktor, bu benim uzmanlık alanının dışında. Ama herkes en iyi gemilerinizin hidrojeni, bir füzyon reaktörü tarafından ısıtılmış tepkime kütlesi olarak kullandığını biliyor. Fakat hidrojen Luna'da pahalı ve herhangi bir kütle tepkime kütlesi olabilir; sadece o kadar efektif olmaz. Luna koşullarına uyum sağlamak için tasarlanmış devasa, kaba kuvvete dayalı bir uzay römorkörünü gözünüzde canlandırabiliyor musunuz? Buharlaşmış haldeki işlenmemiş kayayı tepkime kütlesi olarak kullanarak park yörüngesine çıkıp Terra'dan gelen sevkiyatları toplamak ve Luna'nın yüzeyine indirmek için tasarlanacaktır. Çirkin olur, tüm süsleri çıkartılmış olur; bir siborg tarafından yönetilmeyebilir bile. Yerden, bir bilgisayar tarafından kullanılabilir."

"Evet, sanırım böyle bir gemi tasarlanabilir. Ama durumu karmaşıklaştırmayalım. Bu mancınığın temellerini tümüyle anlattınız mı?"

"Öyle olduğuna inanıyorum, Doktor. Can alıcı nokta alan. Nanda Devi zirvesi mesela. Haritalardan gördüğüm kadarıyla batıya doğru yaklaşık bizim mancınığımızın boyunda, batıya doğru eğimli uzun, çok yüksek bir bayırı var. Eğer bu doğruysa, ideal olur; az şey kesilir, az köprü yapılır. *En* ideal alan olduğunu söylemiyorum, ama arayacağımız tipte bir şey: batısında uzun, uzun bir bayır bulunan çok yüksek bir tepe."

"Anlıyorum." Dr. Chan bir anda çıkıp gitti.

Peşinden gelen birkaç hafta boyunca bunu bir düzine ülkede tekrarladım, hep özel konuşmalarda ve gizli olduğu imasıyla. Değişen tek şey dağın ismiydi. Ekvador'da Chimborazo'nun neredeyse ekvator çizgisinde olduğunu belirttim – ideal! Ama Arjantin'de Aconcagua'nın Batı yarımküresinin en yüksek tepesi olduğunu vurguladım. Bolivya'da Altiplano'nun neredeyse Tibet Platosu kadar yüksek olduğunu söyledim (neredeyse doğruydu), ekvator çizgisine çok daha yakındı ve Terra'daki herhangi bir tepeyle karşılaştırılabilecek tepeler sağlayan kolay inşaatlara müsait, çok sayıda alan ihtimali sunuyordu.

Bize 'ayaktakımı' demiş o çömezin siyasi rakibi pozisyonunda olan bir Kuzey Amerikalıyla konuştum. Her ne kadar McKinley Dağı, Asya veya Güney Amerika'daki herhangi bir şeyle mukayese edilebilir durumda olsa da, Mauna Loa'yla ilgili çok şey söylenebileceğini ifade ettim; inşaat için inanılmaz rahattı. Katlama onu sığması için yeterince küçük hale getirirdi ve Hawaii de Dünyanın Uzay Limanı olurdu... *tüm* dünyanın. Mars'ın işgal edileceği günden bahsettik, üç

(belki de dört) gezegene gidecek nakliye 'Büyük Ada'larından yönlendirilirdi.

Mauna Loa'nın volkanik doğasından hiç bahsetmedim; onun yerine bu konumun boşa çıkan bir yükün zararsızca Pasifik Okyanusu'na inmesini sağladığını belirttim.

Sovyetler'de sadece bir tepe konuşuldu: yedi bin metrenin üzerinde olan Lenin (büyük komşularına da biraz fazla yakındı açıkçası).

Kilimanjaro, Popocatepetl, Logan, El Libertador... En sevdiğim tepe ülkeden ülkeye değişiyordu; gereken tek şey yerlilerin kalbindeki "en yüksek dağ" olmasıydı. Bizi ağırladıklarında Çad'ın mütevazı dağlarıyla ilgili birkaç güzel şey söyledim ve o kadar güzel bahaneler buldum ki neredeyse kendim bile inanıyordum.

Diğer vakitlerde, Stu LaJoie'nın elemanlarından gelen yol gösterici soruların yardımıyla Luna yüzeyindeki kimya mühendisliğinden bahsettim (zerre anlamam ama bazı bilgileri ezberlemiştim). Orada sonsuz bedava hava boşluğu, güneş enerjisi, sınırsız hammadde ve öngörülebilir koşullar, Dünya tarafında imkânsız ya da çok pahalı olan işlemleri, çift yönlü ucuz sevkiyatın Luna'nın el değmemiş kaynaklarını sömürmeyi kazançlı hale getireceği gün geldiğinde mümkün kılacaktı. Luna Otoritesi'nin kemikleşmiş bürokrasisinin Luna'nın devasa potansiyelini göremediği (doğru) önerisi, artı her zaman sorulan bir sorunun cevabı da her zaman mevcuttu, bu cevap Luna'nın çok sayıda kolonisti kabul edebileceğini ileri sürüyordu.

Bu da doğruydu, her ne kadar Luna'nın (evet, bazen Luna'nın Aykırılarının da) yeni gelen çömezlerin yarısını öldürdüğünden bahsedilmese de. Ama konuştuğumuz insanların çok azı göç etmeyi düşünüyordu; genelde kalabalıklaşmayı azaltmak için diğerlerini göçe ikna etmek veya

zorlamaktı niyetleri – bir de kendi vergilerini düşürmek. Her yerde gördüğümüz yarı aç insan sürülerinin herhangi bir mancınıklamanın telafi edebileceğinden çok daha hızlı üredi̇ği̇ gerçeğine dair ağzımı kapalı tuttum.

Senede bir milyon çömeze bile barınma, beslenme ve eğitim sağlayamazdık – bir milyon da Terra denizinde bir damla bile değildi; her gece bundan daha fazla sayıda bebek rahme düşüyordu. Gönüllü olarak göç edeceklerin çok daha fazlasını alabilirdik ama zoraki göç kullanıp da bize akın ederlerse... Luna çömezlerle tek bir yolla ilgilenir: Ya tek bir ölümcül hata bile yapmaz, ne kişisel davranışlarında, ne de uyarı vermeden ısıracak çevreyle başa çıkmaya çalışırken... ya da bir tünel çiftliğinde gübre olarak bulur kendini.

Bu dev miktardaki göç, göçmenlerin daha da yüksek oranlarla öleceği anlamına geliyordu; onlara doğal riskleri atlatma konusunda yardım edebilmek için sayıca çok azdık.

Yine de, 'Luna'nın parlak geleceği'yle ilgili konuşmaların çoğunu Prof yaptı. Ben mancınıkları anlattım.

Komitenin bizi tekrar çağırmasını beklediğimiz haftalar boyunca çok yol kat ettik. Stu'nun adamları her şeyi ayarlamıştı, geriye kalan tek soru ne kadar uzun süre kalabileceğimizdi. Tahminde bulunmak gerekirse Terra'da geçen her hafta ömrümüzden bir yıl götürüyordu, Prof için daha bile fazlaydı belki. Ancak o bundan hiç şikâyet etmedi ve her zaman bir resepsiyonda daha cazibesini kullanmaya hazırdı.

Kuzey Amerika'da fazladan zaman geçirdik. Bağımsızlık Bildirgemizin tarihinin Kuzey Amerikalı İngiliz kolonilerininkinden tam olarak üç yüz sene sonra olmasının inanılmaz bir propaganda olduğunu gördük ve Stu'nun manipülatörleri durumdan istifade ettiler. Kuzey Amerikalılar, konu 'Birleşik Devletler' olduğunda çok duygusallar, her ne kadar kıtaları FM tarafından teşkilatlandırıldığından beri bu hiçbir şey ifade etmiyor olsa bile. Her sekiz yılda bir başkan

seçiyorlar, neden olduğunu anlamıyorum –İngilizlerin Kraliçesi neden hâlâ var?– ve 'bağımsız' olmalarının havasını atıyorlar. 'Bağımsız', tıpkı 'sevgi' gibi, siz ne anlam çıkarmak isterseniz o anlama geliyor; sözlükte 'bağımlı' ve 'bağıntı' arasında yer alan bir kelime.

'Bağımsızlık' Kuzey Amerika'da çok önemliydi ve '4 Temmuz' sihirli bir tarihti; insan içine çıkışlarımızı Dört Temmuz Derneği ayarlıyordu ve Stu bize durumu ayarlamanın çok ucuza mal olduğunu, devam ettirmeninse bedavaya geldiğini söylemişti; Dernek başka yerlerde kullanılmak üzere para bile toplamıştı; Kuzey Amerikalılar kim alırsa alsın, bir şeyler vermeyi seviyorlardı.

Güneye indikçe Stu başka bir tarih kullandı; elemanları darbenin esasen iki hafta sonrasında değil de, 5 Mayıs'ta yapıldığı fikrini yaydılar. "*Cinco de Mayo! Libertad! Cinco de Mayo!*"* bağırışlarıyla karşılandık. "Teşekkürler," dediklerini sanıyordum; konuşmaların hepsini Prof üstlendi.

Ama 4 Temmuz ülkesinde ben daha iyi performans gösterdim. Stu insan içinde sol kol takmamaya ikna etti beni, kostümlerimin kolları da kesik parçayı belirtecek şekilde dikilmişti ve kolumu 'özgürlük için savaşırken' kaybettiğime dair bir söylenti başlatılmıştı. Bana sordukları zaman sadece gülümseyip, "Tırnaklarınızı yerseniz ne olduğunu görüyor musunuz?" diyor, sonra da konuyu değiştiriyordum.

Kuzey Amerika'yı asla sevmedim, ilk yolculuğumda bile. Terra'nın en kalabalık yeri değil, sadece bir milyar kişi var. Bombay'de kaldırımlara yayılıyorlar; Büyük New York'taysa dikine paketleniyorlar – uyuyabilen olduğundan emin değilim. Sakat sandalyesinde olmaktan memnundum.

Başka bir yönden de karışık bir yer; ten rengine dikkat ediyorlar – ne kadar da dikkat *etmediklerinin* üstüne basa

---

* (İsp.) *Beş Mayıs! Özgürlük! Beş Mayıs!*. Meksikalıların 5 Mayıs 1862'de Fransız ordusuna karşı kazandıkları zaferin anma günü. *–çn*

basa. İlk yolculuğumda ya çok açık ya çok koyu tenliydim, bir şekilde iki durumda da suçlandım, veya hakkında hiçbir fikre sahip olmadığım konularla ilgili taraf tutmam bekleniyordu. Bog biliyor ki hangi genlere sahip olduğumu *ben* dahi bilmiyorum. Bir büyükannem Asya'nın işgalcilerin çekirge sürüleri kadar sık gelip geçtiği ve yoluna çıkan herkese tecavüz ettiği bir kısmından geliyordu – neden *ona* sormuyordunuz?

İkinci ihtisasıma geldiğimde durumu idare etmeyi öğrenmiştim ama yine de hoş bir durum değildi. Sanırım Hindistan gibi apaçık ırkçı bir yeri tercih ediyorum. Orada bir Hindu değilsen, hiç kimsesin – gerçi İranlılar Hinduları hor görüyor, onlar da öbürlerini. Ancak 'Luna Özgürlük Kahramanı, Albay O'Kelly Davis' iken Kuzey Amerika'nın tersırkçılığıyla hiç mücadele etmek durumunda kalmadım.

Etrafımızda bize yardım etmek için yanıp tutuşan bir sürü geniş kalpli insan vardı. Benim için iki şey yapmalarına izin verdim, öğrenciyken yapmaya hiç vaktim, param ve enerjim olmayan iki şey: Yankees maçına gittim ve Salem'i ziyaret ettim.

İllüzyonlarımı kendime saklamalıymışım. Beyzbol videoda daha güzel, orada hakikaten izleyebiliyorsunuz ve iki yüz bin diğer insan tarafından itilip kakılmıyorsunuz. Ayrıca biri o topu sahanın dışına vurabilmeliydi. Maçın büyük bir kısmını sandalyemi o kalabalığın içinden çıkarmaya çalışacakları anı korkuyla bekleyerek geçirdim – bir de ev sahibine muhteşem vakit geçirdiğimin güvencesini vererek.

Salem öylesine bir yerdi, Boston'un geri kalanından daha kötü değildi (daha iyi de değildi). Gördükten sonra yanlış cadıları astıklarından şüphelendim. Ama gün boşa gitmemişti; Boston'un başka bir yerinde, Concord'da, eskiden bir köprünün olduğu bir yere çelenk bırakırken görüntülendim ve ezberden bir konuşma yaptım – köprü aslında hâlâ orada;

aşağıda camın içinden görebiliyorsunuz. Pek bir köprülüğü kalmamış.

Bir hayli hırpalansa da, Prof her şeyin keyfini çıkardı; keyif çatabilme kapasitesi genişti. Her zaman Luna'nın parlak geleceğiyle ilgili söyleyecek yeni bir şeyi vardı. New York'ta, markası tavşan olan bir oteller zincirinin idari yöneticisine –yolculuk fiyatları çoğu insanın erişimi dahiline ininceLuna'da tatil yerleriyle neler yapılabileceğinin bir eskizini verdi: kimseye zarar vermeyecek kısalıkta yolculuklar, refakat hizmeti dahil, egzotik yan geziler, kumar; vergisiz.

Son madde ilgi çekti, dolayısıyla Prof da bu fikri "uzatılmış ihtiyarlık" temasına doğru genişletti – bir Dünyalının Terra emekli maaşıyla geçinebileceği ve Terra'daki ömründen 20, 30, 40 yıl daha fazla yaşayabileceği emekli hostelleri zinciri. Bir sürgün olarak – ama hangisi daha iyiydi? Luna'da yaşanan bir ihtiyarlık mı? Yoksa Terra'da bir mezar mı? Torunları ziyarete gelip otelleri doldururdu. Prof konuyu Terra'nın korkunç yerçekiminde yapılması imkânsız olan hareketlerle dolu "gece kulüplerinin", bizim makul yerçekimi seviyemize uygun sporların resimleriyle donattı hatta yüzme havuzlarından, buz pateninden ve *uçma* potansiyelinden bahsetti! (Kontağının attığını düşünmüştüm.) İsviçre kartelinin her şeyi ayarladığını çıtlatarak konuyu kapattı.

Ertesi gün Chase International Panagra'nın dış ilişkiler yöneticisine bir Luna City şubesinin felçlilerle, kötürümlerle, kalp hastalarıyla, ampütelerle, yüksek yerçekimini bir zorluk olarak gören diğerleriyle doldurulması gerektiğini söylüyordu. Yönetici hırıltıyla soluyan şişman bir adamdı, kendi adına da düşünüyor olabilirdi ama kulakları "vergisiz" lafını duyar duymaz dikildi.

Her şey istediğimiz gibi gitmedi tabii. Haberler genelde aleyhimizeydi ve her yerde sözümüzü kesenler çıkıyor-

du. Ne zaman onlarla Prof'un yardımı olmadan karşı karşıya gelsem, hata yapma ihtimalim artıyordu. Adamın teki Prof'un komiteye Luna'da yetişen tahılın 'sahibi' olduğumuza dair açıklamasını kullanarak bana cephe aldı; öyle bir durum olmadığına kesinlikle emindi. Soruyu anlamadığımı söyledim.

"Geçici hükümetinizin Federe Milletler'e üye olma talebinde bulunduğu doğru değil mi, Albay?"

Sadece, "Yorum yok," diye cevaplamalıydım. Ama tuzağa düştüm ve onayladım. "Pekâlâ," dedi, "buna mani olan şey Ay'ın, Luna Otoritesi'nin denetimi altında Federe Milletler'e ait olduğunu –hep olmuş olduğu gibi– öne süren karşı iddia gibi duruyor. İki durumda da, sizin de onayladığınız üzere, o tahıl Federe Milletler'in himayesinde, ona ait."

Bu sonuca nasıl ulaşmış olduğunu sordum. Cevap verdi. "Albay, kendinizi "Dışişleri Müsteşarı" olarak adlandırıyorsunuz. Federe Milletler'in tüzüğünden haberdarsınızdır muhakkak."

Göz gezdirmişliğim vardı. "Yeterince haberdarım," dedim; ihtiyatlı olduğumu sanıyordum.

"Bu durumda Tüzük'ün ve içinde bulunduğumuz yılın 3 Mart tarihli 1176 sayılı F&A Yönetim Kurulu İdari Emri vesilesiyle mevcut uygulamasının garantilediği Birinci Özgürlük'ten haberdarsınızdır. Dolayısıyla Ay'da yerel istihkaktan fazla yetiştirilen tahılın *ab initio** ve tartışmasız bir biçimde herkesin malı olduğunu, mülkiyetin gereken şekilde daireleri vasıtasıyla dağıtılmak için Federe Milletler'in himayesinde olduğunu kabulleniyorsunuz." Konuşurken bir yandan yazıyordu. "Bu itirafa eklemek istediğiniz bir şey var mı?"

"Bog adına, sen ne anlatıyorsun?" dedim. Sonra, "Geri dön! Hiçbir şeyi itiraf ettiğim yok!"

---

* (Lat.) Başlangıçtan itibaren. –*çn*

Böylece *Great New York Times* şöyle yazdı:

Luna 'Müsteşarına' Göre:
"Yiyecekler, Açlara Aittir"
New York Today – *FM Luna kolonilerindeki isyancılar için destek amaçlı kışkırtmalarda bulunmak için buraya âlem yapmaya gelmiş olan, sözde 'Özgür Luna Silahlı Kuvvetleri Albayı' O'Kelly Davis, gazetemize kendi isteğiyle yaptığı açıklamada Büyük Tüzük'teki 'Açlık Dokunulmazlığı' maddesinin Luna tahıl sevkiyatlarına uygulanabileceğini...*

Prof'a mevzuyu nasıl halletmiş olmam gerektiğini sordum. "Her zaman kötü niyetli bir soruya başka bir soruyla cevap ver," dedi bana. "Asla açıklığa kavuşturmasını isteme; ağzına kelimeler sokacaktır. Bu muhabir... Zayıfça mıydı? Kaburgaları sayılıyor muydu?"

"Hayır. Ağır sıkletti."

"Anladığım kadarıyla bahsettiği emrin konusu olan günde 1800 kaloriyle yaşamıyor. Bunu bilseydin ne kadar uzun süre istihkaka uyduğunu ve neden vazgeçtiğini sorabilirdin. Veya kahvaltıda ne yediğini... Sonra ne cevap verirse versin inanmamış gibi bakardın. Hiç olmadı, bir adamın neye varmaya çalıştığını bilmiyorsan, karşı sorunun muhabbeti üzerine konuşmak *istediğin* bir konuya yönlendirdiğinden emin ol. Sonra, o ne cevap verirse versin, fikrini belirt ve başkasına söz ver. Burada mantığın yeri yok – sadece taktik."

"Prof, burada *kimse* günde 1800 kaloriyle yaşamıyor. Bombay'de belki. Burada değil."

"Bombay'de daha bile az. Manuel, o 'eşit istihkak' kurmaca bir şey. Bu gezegendeki yiyeceklerin yarısı karaborsada, veya o veya bu yönetim tarafından hesaba katılmıyor. Ya da çifte hesap tutuyorlar ve FM'ye gönderilen rakamların ekonomiyle hiçbir alakası yok. Sence Tayland, Burma ve

Avustralya'dan gelen tahıl Büyük Çin tarafından Yönetim Kurulu'na tam mı bildiriliyor? Yiyecek kurulundaki Hindistan temsilcisinin öyle düşünmediğinden eminim. Ama Hindistan ses çıkarmıyor, çünkü Luna'dan gelenin aslan payını o alıyor... sonra da 'açlığı siyasete malzeme ediyor' –bu cümleyi hatırlarsın belki– bizim tahılımızı seçimlerini kontrol etmekte kullanarak. Kerala'da planlı bir kıtlık oldu geçen yıl. Haberlerde gördün mü?"

"Hayır."

"Çünkü haberlerde geçmedi. İdareli bir demokrasi muhteşem bir şeydir, Manuel, idare edenler için... en büyük gücü de 'özgür'ün 'sorumluluk sahibi' olarak tanımlandığı ve neyin 'sorumsuz' olduğunu idarecilerin belirlediği 'özgür basın'dır. Luna'nın en büyük ihtiyacı ne biliyor musun?"

"Daha çok buz."

"Tek bir kanalda tıkanıp *kalmayan* bir haber sistemi.
310 Dostumuz Mike bizim için en büyük tehlike."

"*Ha?* Mike'a güvenmiyor musun?"

"Manuel, bazı konularda kendime bile güvenmiyorum. Haber özgürlüğünü 'birazcık' kısıtlamak klasik 'birazcık hamile' örneğiyle aynı kategoride. Henüz özgür değiliz ve birileri –kendi müttefikimiz Mike bile olsa– haberleri kontrol ettiği sürece olamayacağız da. Bir gün herhangi bir kaynak veya kanaldan bağımsız bir gazete sahibi olmayı hayal ediyorum. Memnuniyetle Benjamin Franklin gibi kendi ellerimle bile basarım."

Pes ettim. "Prof, diyelim ki bu görüşmeler başarısız oldu ve tahıl sevkiyatları durdu. Ne olacak?"

"Memlekettekiler bize çok kızacak... ve Terra'daki çoğu kişi ölecek. Malthus okumuş muydun hiç?"

"Sanmıyorum."

"Çoğu ölür. Sonra bir miktar daha fazla insanla, daha verimli ve daha iyi beslenen insanlarla yeni bir dengeye ula-

şılır. Bu gezegen kalabalık değil; sadece yanlış yönetilmiş... ve aç bir insana yapabileceğin en büyük kötülük ona yemek vermektir. 'Vermek'. Malthus oku. Dr. Malthus'a gülmek asla güvenli bir hareket değil; her zaman son gülen o olur. İnsanın moralini bozan biri, ölmüş olduğu için mutluyum. Ama bu mevzu bitene kadar okuma; çok fazla gerçek bir diplomatı bozar, özellikle dürüst olanı."

"Özellikle dürüst biri sayılmam."

"Ama yalancılığa bir yatkınlığın yok, o yüzden kaçışın cehalet ve inatçılık olmalı. İkincisi sende var; birinciyi de korumaya çalış. Şimdilik. Evlat, Bernardo Amcan çok yorgun."

"Özür dilerim," dedim ve odasından çıktım. Prof fazla hızlı ilerliyordu. Onu bir gemiye bindirip bu yerçekiminden kurtaracağını bilsem her şeyi bırakmaya hazırdım. Ama trafik tek yönlüydü – tahıl mavnaları, hepsi bu.

Prof yine de eğleniyordu. Ben ışıkları kapayıp çıkarken almış olduğu bir oyuncağa takıldı gözüm yine, Noel günündeki bir çocuk gibi sevindirmişti onu – pirinç bir top.

Gemici günlerinden kalma gerçek bir taneydi. Küçüktü, namlusu yaklaşık yarım metre uzunluğundaydı, ağırlığı da, odundan yapılma vagonuyla beraber sadece on beş kiloydu. Evraklara göre bir 'sinyal silahı'ydı. Buram buram eski tarih, korsanlar, adamlar, "yürütme tahtası" kokuyordu. Hoş bir şeydi ama Prof'a *niye* diye sordum. Eğer gitmeyi başarabilirsek bile, o kütleyi Luna'ya taşımanın ücreti canımızı yakardı –daha senelerce giyilebilecek bir b-takımını geride bırakmayı kabullenmiştim–; iki sol kolum ve bir şort dışında her şeyi bırakmıştım. Zorlanırsam, sosyal kolumu bırakabilirdim. Çok zorlanırsam, şorttan vazgeçerdim.

Elini uzatıp parlak namluyu okşadı. "Manuel, bir zamanlar bu İdare'deki çoğu kişi gibi bir siyasi angarya işine sahip bir adam vardı, bir mahkemenin etrafındaki pirinç topu cilalardı."

"Mahkemenin niye topu olsun ki?"

"Boşver orasını. Bunu senelerce yaptı. Bu iş onu besleyip biraz da para biriktirmesini sağladı, ama dünyada çok da ilerleyemiyordu. O yüzden bir gün işinden istifa etti, birikimlerini çekti, pirinçten bir top aldı ve kendi işine girdi."

"Salağa benziyor."

"Şüphesiz. Başgardiyan'ı devirdiğimizde biz de öyleydik. Manuel, benden uzun yaşayacaksın. Luna bir bayrak belirlediğinde, onun bir top olmasını, *ya da* koyu fon üzerinde sahip olmaktan gurur duyduğumuz rezil soyun pis *kırmızısında* çubuklar istiyorum. Sence ayarlanabilir mi?"

"Bir eskiz çizersen olur herhalde. Ama niye bayrak istiyorsun ki? Bütün Luna'da bir tane bayrak direği yok."

"Kalplerimizde dalgalanabilir... belediyeyle savaşabileceğini düşünecek kadar gülünç ölçüde beceriksiz olan tüm aptallar için. Hatırlar mısın, Manuel?"

"Tabii. Vakti geldiğinde hatırlatırsan elbette." Böyle muhabbetleri sevmezdim. Başkaları yokken oksijen çadırı kullanmaya başlamıştı – insan içinde kullanmayı reddediyordu.

Sanırım hem "cahil" hem de "inatçıyım" – Lexington, Kentucky denen bir yerin Merkez Yönetim Alanı'nda her ikisiydim. Doktrin veya ezberden cevap gerektirmeyen bir şey varsa, o da Luna hayatıydı. Prof gerçeği söyleyip sade, sıcak, arkadaş canlısı şeyleri, özellikle farklı olan şeyleri vurgulamamı söyledi. "Unutma Manuel, Luna'ya kısa ziyaretlerde bulunmuş binlerce Terralı, yüzde birin sadece küçük bir kısmı. Çoğu insana hayvanat bahçesindeki tuhaf hayvanlar kadar ilginç geleceğiz. Eski Konak'ta sergilenen o kaplumbağayı hatırlıyor musun? İşte biz oyuz."

Hatırlıyordum tabii; o böceği baka baka tüketmişlerdi. O yüzden bu kadınlı erkekli ekip Luna'daki aile hayatıyla ilgili sorguya başladığında cevap vermekten memnuniyet duymuştum. Durumu sadece bazı şeyleri dışarıda bırakarak

güzelleştirmiştim – aile hayatının bir parçası olmayıp da erkek akını altındaki bir toplumda onun yerine geçen vasat şeyleri. Luna City esasen evler ve ailelerden oluşur, Terra standartlarına göre sıkıcıdır ama ben severim. Diğer mahalleler de benzerdir, insanlar çalışır ve çocuk büyütür ve dedikodu yapar ve eğlencelerinin çoğunu yemek masasının etrafında bulur. Anlatacak pek bir şey yoktu, ben de onların ilginç bulduğu şeyleri ele aldım. Hepimiz oradan geldiğimiz için her Luna geleneği de Terra'dan geliyordu, ama Terra o kadar *devasa* bir yer ki, Mikronezya'nın bir geleneği örneğin Kuzey Amerika'da çok garip karşılanabilir.

Bu kadın –hanımefendi diyemeyeceğim– farklı evlilik türlerini öğrenmek istiyordu. Öncelikle, birinin Luna 'üzerinde' ruhsatsız evlenebildiği doğru mu?

Evlilik ruhsatının da ne olduğunu sordum.

Yoldaşı, "Boşver, Mildred. Öncü toplumlarda asla evlilik ruhsatı olmaz," dedi.

"Kayıt da mı tutmuyorsunuz peki?" diye ısrar etti kadın.

"Elbette," dedim. "Benim ailem neredeyse Johnson City'ye ilk inişe kadar giden bir aile defteri tutar; her evlilik, doğum, ölüm, sadece babadan oğula değil, takip edebildiğimiz her göbekteki önemli olay yer alır. Ayrıca bir adam var, okul öğretmeni, mahallenin her yerine gidip eski aile kayıtlarını kopyalıyor, Luna City'nin tarihini yazıyor. Hobi."

"Ama *resmi* kayıtlarınız yok mu? Burada Kaintucky'de yüzlerce yıl geriye giden kayıtlarımız var."

"Hanımefendi, biz orada o kadar uzun süredir yaşamıyoruz."

"Evet de... Yani, Luna City'nin bir şehir yazmanı olmalı. Belki ona 'zabıt kâtibi' diyorsunuzdur. Bu tür şeylerin kaydını tutan memur. Sicillerin vesaire."

"Sanmıyorum, hanımefendi," dedim. "Bazı bahisçiler noterlik yapar, sözleşmelerdeki imzalara tanıklık eder, onların

kayıtlarını tutar. Okuma yazma bilmeyip kendi kaydını tutamayan insanlar içindir. Ama kimsenin evlilik kaydını tutmalarını istediğini duymadım. Olmaz demiyorum. Ama ben duymadım."

"Ne hoş bir gayri resmiyet! Başka bir söylenti daha var, Ay'da boşanmanın ne kadar basit olduğuyla ilgili. Bu da doğrudur diye tahmin ediyorum?"

"Hayır, hanımefendi, boşanmanın basit olduğunu söyleyemem. Çözülecek çok fazla düğüm olur. Hmm... basit bir örnek vereyim, bir kadının iki kocası var diyelim..."

"İki mi?"

"Daha çok da olabilir, tek bir tane de olabilir. Kompleks evlilik de olabilir. Ama bu sefer tipik olarak tek kadın ve iki adam diyelim. Birini boşamaya karar veriyor. Arkadaşça bir iş diyelim, diğer koca onaylıyor, tekmeyi yiyen de olay çıkarmıyor. Zaten çıkarsa da bir işine yaramaz. Neyse, kadın onu boşuyor; adam gidiyor. Geriye hâlâ sonsuz şey kalıyor. Erkekler iş ortağı olabilir, eş-kocalar genelde öyledir. Boşanma ortaklığı bozabilir. Ayarlanacak para mevzuları çıkar. Bu üçünün ortak sahip olduğu bir kübik olabilir, kadının üzerine olsa da, eski kocanın da muhtemelen geliri ya da kirası vardır. Neredeyse her zaman da düşünülmesi, desteklenmesi vs. gereken çocuklar vardır. Çok şey. Hayır hanımefendi, boşanma hiç basit değil. On saniyede boşansanız da yarım kalmış işleri halletmeniz on yılınızı alabilir. Burada işler pek öyle yürümüyor mu?"

"Ee... soomuş oluvediimi unutuven gitsin, Albayın; burda işle daha golay ola herri." (Gerçekten de böyle konuşuyordu ama programı anladığımda anlaşılabilir hale geldi. Bir daha böyle yazmayacağım.) "Ama eğer bu *basit* bir evlilikse, "kompleks"i nasıl oluyor?"

Kendimi çokkocalılığı, klanları, grupları, sıraları ve kendi ailem gibi muhafazakâr insanlar tarafından çok vahşi bulu-

nan daha az yaygın şablonları açıklarken buldum – benim pederi fırçaladıktan sonra annemin ayarladığı anlaşma örneğin, gerçi bunu açıklamadım; anam hep çok aşırıydı.

Kadın, "Kafam karıştı. Sıra ve klan arasındaki fark nedir?" dedi.

"Çok farklılar. Mesela benim durumum. Luna'daki en eski ve kendi önyargılı yorumuma göre, en iyi sıra evliliklerinden bir üyesi olma şerefine nail olmuş durumdayım. Boşanmayı sormuştunuz. Ailemizde hiç yaşanmadı ve hiç yaşanmayacağına dair de sıkı bahse girerim. Bir sıra evliliğinin dengesi seneler geçtikçe sağlamlaşır, herhangi birinin ayrılması fikri düşünülemez olana kadar geçinme konusunda tecrübe edinilir. Ayrıca, bir kocayı boşamak için tüm karıların oybirliğiyle onay vermesi gerekir; böyle bir şey asla gerçekleşemez. En büyük karı mevzunun o kadar uzamasına asla izin vermez."

Avantajlarını açıklamaya devam ettim –ekonomik güvence, çocuklara sağladığı güzel aile yaşamı, eşlerden birinin ölümünün her ne kadar trajik olsa da geçici bir ailede olabileceği kadar büyük bir yıkıma yol açmayacağı gerçeği, özellikle çocuklar açısından– çocukların yetim kalma ihtimali *yoktu*. Sanırım biraz fazla heyecanlı konuştum, ama ailem benim için dünyadaki en önemli şeydir. Onlarsız ben sadece cereyan bile yaratmadan yok edilebilecek tek kollu bir tamirciyim.

"Şu sebepten dolayı dengeli," dedim. "En genç karım mesela, on altı yaşında. En büyük karı olana kadar muhtemelen seksenli yaşlarına gelecek. Ondan daha büyük karıların hepsi o zamana kadar ölecek anlamına gelmiyor; Luna'da pek olası değil, kadınlar ölümsüz görünüyorlar. Ama hepsi aile yönetiminden çekilebilir; aile geleneklerimize göre genç karılardan baskı görmeden bunu yapıyorlar zaten genel olarak. O yüzden Ludmilla..."

"Ludmilla?"

"Rus ismi. Masaldan. Milla'nın bu yükü sırtlamadan önce edindiği 50 yıldan fazla iyi örnek deneyimi olacak. Zaten mantıklı biri, hata yapma ihtimali düşük ama yapsa bile, onu dengeleyecek diğer karılar var. Kendini düzeltiyor, uygun bir negatif geri beslemeye sahip bir makine gibi. İyi bir sıra evliliği ölümsüzdür; benimkinin benden sonra en az bin yıl daha yaşamasını bekliyorum, o yüzden vakti geldiğinde ölümden korkmayacağım; en iyi parçam yaşamaya devam edecek."

Prof dışarı çıkarılıyordu; sedyeyi durdurup dinledi. Ona döndüm. "Profesör," dedim, "sen benim ailemi tanıyorsun. Bu hanımefendiye neden mutlu bir aile olduğunu söyleyebilir misin? Öyle olduğunu düşünüyorsan."

"Öyle," diye katıldı Prof. "Ancak ben daha genel bir yorumda bulunmayı tercih ederim. Sevgili hanımefendi, anladığım kadarıyla Luna'daki evlilik geleneklerimizi nispeten egzotik buluyorsunuz."

"O kadar da abartmayalım canım!" dedi aceleyle. "Sadece biraz *olağandışı*."

"Evlilik geleneklerinde hep olduğu gibi, koşulların ekonomik gereksinimlerinden doğarlar; bizim koşullarımızsa Dünya'dakilerden çok daha farklı. Meslektaşımın övmekte olduğu sıra tipi evliliğe bakın mesela... kişisel önyargısına rağmen övgüsünde haklı olduğunu size temin ederim – ben bekarım ve hiçbir önyargım yok. Ne sermaye ne de çocuklar için, bireylerin planladıkları dışında bir güvence *bulunmayan* bir çevrede sermayeyi muhafaza etmek ve çocukların refahını garanti altına almak için –her yerde evlilik için gereken en temel iki toplumsal işlev– mümkün olan en güçlü araçtır sıra evliliği. İnsanlar bir şekilde çevreleriyle hep başa çıkabiliyorlar. Sıra evliliği bu amaca yönelik fazlasıyla başarılı bir icat. Tüm diğer Luna evlilik biçimleri aynı amaca hizmet ediyorlar, gerçi hiçbiri bu kadar iyi değil."

İyi geceler dileyip çıktı. Yanımda –her zaman!– ailemin bir resmi vardı, en yenisiydi, Wyoming'le olan nikâhımız. Gelinler en güzel hallerindeler, Wyoh ise ışıldıyor; geri kalanımız da yakışıklı ve mutlu gözüküyoruz, Büyükbaba uzun boylu, gururlu ve eksilen yeteneklerini çaktırmıyor.

Ama hayal kırıklığına uğradım; ona garip garip baktılar. Adam –ismi Mathews'tu– bana, "Bu resmi verebilir misiniz, Albay?" dedi.

Yüzümü buruşturdum. "Elimdeki tek kopya. Evimden de çok uzağım."

"Bir anlığına yani. Bir fotoğrafını çektireyim. Hemen burada, elinizden çıkmasına bile gerek yok."

"Ha. Ah, tabii!" İyi bir resmim değildi ama kendi yüzümdü, Wyoh'nun hakkını veriyordu ve Lenore'dan daha tatlı olmanın mümkünatı yoktu.

Adam fotoğrafı çekti ve ertesi sabah doğrudan otel süitimize gelip beni vaktinden önce uyandırdılar ve tutukladılar ve tekerlekli sandalyemi elimden aldılar ve *parmaklıklı* bir hücreye kilitlediler! Çift eşlilikten dolayı. Çok eşlilikten dolayı. Açık ahlaksızlık ve insanları bunu yapmaya açık açık azmettirmekten dolayı.

Anne göremediği için mutluydum.

19

Stu'nun davayı bir FM mahkemesine naklettirmesi ve reddettirmesi tüm gününü aldı. Avukatları davanın 'diplomatik dokunulmazlık'tan dolayı düşürülmesini talep ettiler ama FM yargıçları bu tuzağa düşmedi, sadece öne sürülen suçların alt mahkemenin yetki alanı dışında gerçekleştiğini belirttiler, sözüm ona 'azmettirmek' hariç, o konuda da delil yetersizliği kararı verdiler. Evlilikle ilgili bir FM kanunu yok; olamaz da – sadece her milletin diğer üye milletlerin evlilik geleneklerine 'tam güven ve itimat' sunacaklarına dair bir madde var.

Bu on bir milyarın içinde belki yedi milyar kişi çok eşliliğin yasal olduğu yerlerde yaşıyordu ve Stu'nun kamuoyu manipülatörleri "eziyet" kartına oynadılar; aksi takdirde bizim adımızı duymayacak kişilerden sempati topladık; çok eşliliğin yasal olmadığı Kuzey Amerika gibi yerlerde bile "yaşa ve yaşat" ilkesine inanan insanların desteğini aldık. Gayet iyiydi, çünkü esas sorun her zaman fark edilmekti. Arı kovanına üşüşmüş bu milyarların çoğu için Luna hiçbir şeydi; isyanımız fark edilmemişti.

Stu'nun çalışanları beni tutuklatacak tertibi düzenlemek için çok kafa patlatmışlardı. Haftalar sonra, sakinleşip faydasını görme vakti gelene kadar bana anlatmadılar. Aptal bir yargıç, yalancı bir şerif ve o sevimli resimle tetiklediğim vahşi bir yerel önyargı gerekmişti. Stu sonradan bana yargıcın

doğal saçmalama yeteneğinin üzerinde aptallaşmasını sağlayacak kadar sinirlenmesinin sebebinin, Davis ailesindeki renk çeşitliliği olduğunu itiraf etti.

Tek tesellim Anne'nin bu rezaleti görememesiydi, o konuda da hatalı çıktım; parmaklıklar arasından çekilen ve perişan yüzümü gösteren resimler her Luna gazetesine basılmıştı ve makaleler Dünya tarafından gelen en pis haberleri kullanıyordu, sayıca fazla olup da adaletsizlikten şikâyet edenleri değil. Fakat Mimi'ye daha çok inanmam gerekiyormuş; hiç utanmamıştı, sadece Dünya tarafına gelip bazı insanları parça pinçik etmek istemişti.

Dünya tarafında yardım görmüş olsak da, esas iyilik Luna'daydı. Aykırılar bu aptal tatava sayesinde daha önce hiç olmadıkları kadar birlik oldular. Olayı kişisel aldılar ve 'Adam Selene' ile 'Simon Jester' bunu körükledi. Aykırılar tek bir konu hariç rahat insanlardır: kadınlar. Her hanım Terra haberlerinden dolayı gücenmiş hissetti, dolayısıyla siyaseti iplemeyen Aykırı erkekler bir anda onların adamı olduğumu keşfettiler.

İkincil etki – eski mahkûmlar kendilerini oraya sevk edilmemiş olanların üstünde görürler. Sonraları kendimi eski suçlular tarafından: "Selam, hapishane kuşu!" diye selamlanırken buldum. Saygı belirten bir selamdı – kabul edilmiştim.

Ama o an hiçbir iyi tarafını göremiyordum! İtilip kakıldım, sığır muamelesi gördüm, parmak izim alındı, fotoğrafım çekildi, bizim domuzlara vermeyeceğimiz yemeklerle beslendim, sonsuz aşağılamaya maruz kaldım ve birini öldürmemi engelleyen tek şey o ağır alandı; yakalandığımda altı numaralı kolu takıyor olsaydım bunu deneyebilirdim.

Lakin salıverildikten sonra sakinledim. Bir saat sonra Agra yolundaydık; sonunda komite bizi çağırmıştı. Maharajah'ın sarayındaki süite dönmüş olmak iyi bir histi

ama üç saatten kısa bir sürede on bir saatlik dilimi geçmiş olmak dinlenmemize izin vermiyordu; duruşmaya kan çanağı gözlerle ve ilaçlarla ayakta durarak gittik.

'Duruşma' tek taraflıydı; başkan konuştu, biz dinledik. Bir saat nutuk attı; özet geçeyim:

Akıl dışı iddialarımız reddedilmişti. Luna Otoritesi'nin kutsal emaneti terk edilemezdi. Dünya'nın Ay'ında yaşanan kargaşalara tahammül edilemezdi. Dahası, yakın zamandaki düzensizlikler Otorite'nin fazla merhametli olduğunu göstermişti. Bu ihmaller bir aktivist programıyla, Otorite'nin vesayetindeki tüm yaşam safhalarının tamir edileceği beş yıllık bir planla düzeltilecekti. Bir kanunname yazılıyordu; "müşteri-çalışanlar"ın yararı için –yani tröst alanındaki *tüm* insanların yararı için, sadece cezaları tamamlanmamış sevklerin değil– asliye ve ağır ceza mahkemeleri kurulacaktı. Devlet okulları, artı benzeri ihtiyaçları olan müşteri-çalı-
320 şanlar için endoktrinel yetişkin okulları kurulacaktı. Ay'ın kaynakları ve müşteri-çalışanların emeğinin tamamen ve en verimli kullanımını sağlamak için bir ekonomik, mühendis ve tarımsal planlama kurulu oluşturulacaktı. Geçici bir hedef olarak, kaynaklar ve emeğin bilimsel planlanması uygulamaya konulduğunda rahatça ulaşılabilecek bir rakam adı altında tahıl sevkiyatlarının beş yıl içinde dörde katlanmasına karar verilmişti. İlk adımda müşteri-çalışanlar üretken bulunmayan mesleklerden alınacak ve yepyeni, geniş bir çiftlik tünelleri sisteminin sondajına verilecekti. Bu sistemde hidroponiklerin en geç Mart 2078 itibariyle işleme konması bekleniyordu. Bu yeni devasa çiftlikler bilimsel bir şekilde Luna Otoritesi tarafından işletilecekti ve özel sahiplerin heveslerine terk edilmeyecekti. Beş yıllık planın sonunda bu sistemin tamamen yeni bir tahıl kotası üretmesi bekleniyordu; bu süreç içinde müşteri-çalışanların özel

olarak tahıl üretmelerine izin verilecekti. Ancak verimsiz metotlarına artık ihtiyaç kalmayacağı için bu sistemin içine dahil edileceklerdi.

Başkan kâğıtlardan kafasını kaldırdı. "Kısacası, Luna kolonileri medenileştirilecek ve medeniyetin geri kalanıyla birlikte yönetimsel tutarlılığa getirilecek. Her ne kadar bu görev tatsız olsa da, size –bu komitenin başkanından çok bir vatandaş olarak konuşuyorum– acilen düzeltilmesi gereken bu durumu önümüze getirdiğiniz için size teşekkür etmek istiyorum."

Kulaklarını koparmaya hazırdım. "Müşteri-çalışanlar!", "Köle" demenin ne kadar da süslü bir yolu! Ama Prof sakince, "Önerilen planların çok ilginç olduğunu düşünüyorum. Soru sormaya izin var mı? Sadece bilgi almak için?" dedi.

"Bilgi için, evet."

Kuzey Amerikalı üye öne doğru eğildi. "Ama sakın sizin gibi mağara adamlarının küstahlığına müsamaha göstereceğimizi sanmayın! Ayağınızı denk alın. Bu konuda aklanmadınız, biliyorsunuz."

"Düzene geçin," dedi başkan. "Buyurun, Profesör."

"Bu 'müşteri-çalışan' terimini ilgi çekici buluyorum. Buradan, Dünya'nın ana uydusunda yaşayanların çoğunun cezasını tamamlamamış suçlular değil de özgür bireyler oldukları sonucu çıkarılabilir mi?"

"Elbette," diye açık açık onayladı Başkan. "Bu yeni politika tüm yasal yönlerden incelendi. Küçük istisnalar haricinde kolonistlerin yaklaşık yüzde doksan birinin Federe Milletler'de orijinal ya da sonradan edinilmiş vatandaşlığı var. Memleketlerine dönmek isteyenler bu hakka sahip. Otorite'nin ulaşım kredilerinin ayarlanabileceği bir plan üzerinde çalıştığını duymak sizi memnun edecektir... muhtemelen Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay'ın denetimi altında

olacak. Bu planı bizzat gönülden desteklediğimi de eklemek isterim zira böylece 'köle emeği'yle ilgili tüm saçma muhabbetler ortadan kalkacak." Kibirli kibirli sırıttı.

"Anlıyorum," diye onayladı Prof. "Çok insancıl. Peki bu komite –ya da Otorite– Luna nüfusunun çoğunun –hatta aslında hepsinin– bu gezegende yaşamasının fiziksel olarak mümkün olmadığını hesaba kattı mı? İstek dışı kalıcı sürgün sonucunda geri dönülemez fizyolojik dönüşümler geçirdiklerini ve bir daha asla vücutlarının alışık olduğunun altı katı yerçekimsel alanda bulunan bir yerde rahatlık ve sağlık içinde yaşayamayacaklarını?"

Şerefsiz herif yeni bir fikri sıfırdan düşünüyormuşçasına dudaklarını büzdü. "Yine kendi adıma konuşmam gerekirse, dediğiniz şeyin doğru olduğunu şart olarak kabul etmeye hazır değilim. Bir kısmı için doğru olabilir, diğerleri için olmayabilir; insanlar hayli değişkendir. Sizin burada mevcut bulunmanız bir Luna sakininin Dünya'ya geri dönebileceğini kanıtlıyor. Her halükarda kimseyi dönmeye *zorlamak* gibi bir niyetimiz yok. Kalmayı tercih etmelerini ve diğer insanları da Ay'a göç etmeye teşvik edebileceğimizi umuyoruz. Ama bunlar Büyük Tüzük tarafından garantilenmiş özgürlüklere dahil olan kişisel seçimler. Şu sözüm ona fizyolojik değişimlere gelecek olursak – yasal bir mevzu değil. Eğer kendini dikkatli olarak gören, ya da Ay'da kalarak daha mutlu olacağını düşünen varsa, bu onu ilgilendirir."

"Anlıyorum, efendim. Özgürüz yani. Luna'da kalıp, sizin belirlediğiniz maaşlara, sizin istediğiniz görevlerde çalışmak için özgürüz... ya da Dünya'ya dönüp ölmek için."

Başkan omuz silkti. "Bizim kötü insanlar olduğumuzu varsayıyorsunuz – değiliz. Eğer ben genç olsaydım Ay'a göç ederdim. Ne güzel fırsatlar var! Her halükarda sizin çarpıtmalarınızdan rahatsız olmuyorum – tarih bizi haklı gösterecektir."

Prof'a şaşırmıştım; kavga vermiyordu. Endişelenmeye başlamıştım onun için – haftalarca ıstırap, üzerine bir de kötü geçen bir gece. Tek dediği şey şuydu: "Saygıdeğer Başkan, Luna'ya sevkiyatların yakında yeniden başlayacağını varsayıyorum. Ben ve meslektaşım için ilk gemide bir yer ayarlamak mümkün müdür? Çünkü itiraf etmeliyim ki efendim, bahsetmiş olduğum bu yerçekimsel zayıflık, bizim durumumuzda bir hayli gerçek. Görevimiz tamamlandı; eve dönmemiz gerekiyor."

(Tahıl mavnalarıyla ilgili tek kelime yok. "Taş atmakla" ilgili de, bir ineği dövmenin anlamsızlığıyla da. Prof'un sesi sadece yorgun geliyordu.)

Başkan öne doğru eğildi ve gaddar bir memnuniyetle konuştu. "Profesör, bu biraz zor. Açık konuşmak gerekirse, Büyük Tüzük'e karşı, hatta tüm insanlığa karşı ihanetten suçlu durumdasınız... ve bir dava açılması düşünülüyor. Ancak sizin yaşınızda ve fiziksel durumunuzdaki bir adam için ertelenmiş bir cezadan fazla bir şey verileceğini sanmam. Sizce bu suçları işlediğiniz yere geri dönebilmeniz –orada daha da çok kargaşa çıkarmanız– için size geri dönüş yolculuğu ayarlamamız bizim adımıza sağduyulu bir hamle mi olur?"

Prof içini çekti. "Demek istediğinizi anlıyorum. O zaman efendim, müsaadenizi isteyebilir miyim? Fena halde bitkinim."

"Tabii ki. Kendinizi bu komitenin emrine hazır bulundurun. Duruşma ertelenmiştir. Albay Davis..."

"Efendim?" Prof'u hemen dışarı çıkarmak için sandalyemi etrafında döndürüyordum; bizimle ilgilenen kişiler dışarıda bekletilmişti.

"Sizinle konuşmak istiyorum. Ofisime buyurun, lütfen."

"Ee..." Prof'a baktım; gözleri kapalıydı ve bilinçsiz gözüküyordu. Ama bir parmağını kıpırdatarak beni Başkan'a doğru yönlendirdi. "Saygıdeğer Başkan, ben diplomattan

çok hemşireyim; onunla ilgilenmem lazım. Yaşlı ve hasta bir adam o."

"Hizmetliler onunla ilgilenir."

"Eh..." Prof'a sandalyenin izin verdiği kadar yaklaştım, üzerine eğildim. "Prof, iyi misin?"

Çok hafifçe fısıldadı. "Ne istediğini öğren. Hemfikir ol. Ama oyala."

Birkaç dakika sonra başkanla baş başaydım, ses yalıtımlı kapı kilitlenmişti – bir anlama gelmiyordu bu; odada bir düzine kulak olabilirdi, artı sol kolumda bir tane vardı.

"İçecek bir şey? Kahve?"

"Hayır efendim, teşekkürler. Burada yiyip içtiklerime dikkat etmem gerekiyor."

"Doğrudur. Gerçekten de o sandalyeye bağımlı mısınız? Sağlıklı gözüküyorsunuz."

"Eğer yapmam gerekse kalkıp odanın karşı tarafına kadar yürüyebilirim. Bayılabilirim ama. Veya daha kötüsü. Risk almamayı tercih ederim. Normal halimden altı kat ağır çekiyor vücudum. Kalp alışık değil."

"Doğrudur. Albay, Kuzey Amerika'da saçma bir sorunla karşılaştığınızı duydum. Üzgünüm, gerçekten. Vahşi bir yer orası. Oraya gitmek zorunda kalmaktan hep nefret ettim. Sanırım neden sizi görmek istediğimi merak ediyorsunuzdur."

"Hayır efendim, müsait olduğunuzda bana söylersiniz diye varsaydım. Onun yerine neden bana hâlâ 'Albay' diye hitap ettiğinizi merak ediyorum."

Havlayarak güldü. "Alışkanlık olsa gerek. Protokolle geçmiş bir hayat. Yine de bu unvanla devam etmeniz sizin için iyi olabilir. Söyleyin, beş yıllık planımızla ilgili ne düşünüyorsunuz?"

Rezalet olduğunu düşünüyordum. "Etraflıca düşünülmüş gibi."

"Üzerinde çok kafa patlattık. Albay, siz mantıklı bir adama benziyorsunuz – öyle olduğunuzu biliyorum, sadece geçmişinizden değil, Dünya'ya ayak bastığınızdan beri söylediğiniz her kelimeden, hatta neredeyse düşüncelerinizden bile haberdarım. Siz Ay doğumlusunuz. Kendinizi bir vatansever olarak görüyor musunuz? Ay'ın vatanseveri olarak?"

"Sanırım. Gerçi yaptığımızı sadece yapılması gereken bir şey olarak görüyorum."

"Aramızda kalsın – evet. Ah o yaşlı aptal Hobart. Albay, bu *iyi* bir plan... ama yöneticisi eksik. Şayet *gerçekten* de bir vatanseverseniz, ya da şöyle diyelim, ülkesinin çıkarlarını göz önünde tutan pratik bir adamsanız, bunu uygulayacak kişi siz olabilirsiniz." Elini kaldırdı. "Aceleci olmayın! Sizden davayı satmanızı, vatan haini olmanızı ya da benzer bir saçmalık talep etmiyorum. Bu sizin *gerçek* bir vatansever olabilmeniz için bir fırsat – kaybedilmiş bir dava uğruna kendini öldürten sahte bir kahraman değil. Şöyle düşünün. Sizce Luna kolonilerinin, Dünya Federe Milletleri'nin uygulayabileceği tüm kuvvete karşı direnmesi mümkün mü? Esasen bir asker değilsiniz, biliyorum –olmadığınız için de memnunum– ama teknik birisiniz, onu da biliyorum. Dürüst tahmininize göre, Luna kolonilerini yok etmek için sizce kaç gemi ve bomba gerekir?"

Cevapladım, "Bir gemi, altı bomba."

"Doğru! Tanrım, mantıklı bir adamla konuşmak ne kadar güzel. İkisinin fena halde büyük olması lazım, belki özel yapım. Patlama alanlarının dışındaki küçük mahallelerde birkaç kişi bir süreliğine hayatta kalır. Ama tek gemi yeter, on dakikada."

"İtiraf ediyorum efendim, ama Profesör de la Paz bir ineği döverek ondan süt alamayacağınıza dikkat çekmişti. Vurarak da alamazsınız."

"Sizce bir aydan uzun bir süre boyunca neden kendimizi

tuttuk ve hiçbir şey yapmadık? O geri zekâlı meslektaşım –ismini vermeyeceğim– 'küstahlık'tan bahsetti. Küstahlık beni rahatsız etmez; sadece laftan ibarettir, ben sonuçlarla ilgilenirim. Hayır, azizim Albay, ineği vurmayacağız... ama eğer zorunda kalırsak ineğe *vurulabileceğini* öğreteceğiz+. H-füzeleri pahalı oyuncaklar ama birkaçını uyarı atışı olarak harcama lüksüne sahibiz, çıplak kayada heba ederiz ki inek başına neyin gelebileceğini bilsin. Ama bu kullanmak istemeyeceğimiz kadar aşırı bir güç – ineği korkutup sütünü ekşitebilir." Tekrar havlayarak güldü. "İhtiyar patronu seve seve vermeye ikna etmek daha yerinde."

Bekledim. "Nasıl olacağını bilmek istemiyor musunuz?" diye sordu.

"Nasıl?" dedim.

"Sizin vasıtanızla. Bir şey söylemeyin, ben açıklayayım..."

Beni yüksek yüksek tepelere çıkardı ve Dünya'nın krallıklarını teklif etti. Ya da Luna'nın. 'Geçici Yetkili Koruyucu' işini alacaktım, anladığım kadarıyla eğer yerine getirebilirsem kalıcı olarak benim olacaktı. Aykırıları kazanamayacaklarına dair ikna et. Bu yeni kurulumun onların avantajına olduğuna dair onları ikna et –menfaatlere vurgu yap, bedava okullar, bedava hastaneler, bedava şu bu– detaylar sonra gelir ama tıpkı Terra'da olduğu gibi alelade bir hükümet. Vergiler düşükten başlar ve otomatik kesintiler ile tahıl sevkiyatlarından gelecek rüşvet gelirleri sayesinde sorunsuzca halledilir. Ama daha önemlisi bu sefer Otorite bir erkeğin işini görmesi için çocuk göndermeyecekti – derhal iki alay polis.

"O lanet Barış Ejderleri bir hataydı," dedi, "bir daha yapmayacağımız bir hata. Aramızda kalsın, bunu halletmemiz için bir ayı aşkın bir sürenin geçmesinin sebebi Barış Kontrol Komisyonu'nu bir avuç adamın altı büyük ve elli küsur küçük mahalleye dağılmış üç milyon insanı kontrol edemeyeceğine ikna etmeye çalışmamızdı. Dolayısıyla yeteri sayı-

da polisle başlayacaksınız – muharip birliklerle değil, sivilleri minimum velveleyle sakinleştirmeye alışık olan askeri polisle. Onun dışında, bu sefer kadın yardımcıları olacak, standart yüzde on – tecavüz şikâyetleri bitecek. Evet, bayım? Sizce altından kalkabilir misiniz? Uzun vadede halkınız için en iyisi olduğunu bilerek?"

Ani bir karar vermektense üzerinde detaylıca çalışınam gerektiğini söyledim, bilhassa beş yıllık plan için planları ve kotaları.

"Kesinlikle, kesinlikle!" diye onayladı. "Hazırlamış olduğumuz raporun bir kopyasını vereyim; evinize götürün, inceleyin, biraz dinlenin. Yarın tekrar konuşuruz. Sadece bunu kendinize saklayacağınıza dair bana bir centilmen olarak söz verin. Pek sır sayılmaz aslında... ama böyle şeyler reklamı yapılmadan önce belirlense daha iyi olur. Reklam demişken, yardıma ihtiyacınız olacak ve de yardım alacaksınız. En üst düzey adamları gönderme masrafına gireceğiz, hakları olan parayı ödeyeceğiz, tıpkı bilim insanları gibi santrifüjlenmelerini sağlayacağız, biliyorsunuz. *Bu* sefer doğrusunu yapıyoruz. O Hobart aptalı – aslında öldü, değil mi?"

"Hayır efendim. Bunadı ama."

"Öldürmeniz gerekirdi. Planın kopyasını şöyle buyurun."

"Efendim? Yaşlı adamlardan bahsetmişken... Profesör de la Paz burada kalamaz. Altı ay dayanmaz."

"En iyisi de bu değil mi?"

Dürüstçe cevaplamaya çalıştım, "Anlamıyorsunuz. Çok seviliyor ve sayılıyor. Yapabileceğim en iyi şey H-füzeleriyle şaka yapmadığınıza –ve ne kurtarabiliyorsak kurtarabilmenin onun vatani görevi olduğuna– dair onu ikna etmek olur. Her koşulda, eğer onsuz geri dönersem... yani, işin altından kalkmayı bırakın; deneyecek kadar hayatta bile kalamam."

"Hmm... Sabah olsun bakarız. Yarın konuşuruz. Saat 14'te diyelim."

Çıktım ve tıra biner binmez ellerim ayaklarım boşandı. Yüksek seviyede bir yaklaşıma sahip değilim, ne yaparsın.

Stu Prof'la birlikte bekliyordu. "Ee?" dedi Prof.

Etrafa bakındım, kulağıma dokundum. Baş başa verdik, kafalarımız Prof'un üzerinde ve hepimizin üstünde ikişer yorgan varken. Sedye temizdi, benim sandalyem de; her sabah ikisini de kontrol ediyordum. Ama odanın kendisi düşünüldüğünde yorganların altında fısıldaşmak daha güvenliydi.

Başladım. Prof beni durdurdu. "Soyunu ve alışkanlıklarını sonra konuşuruz. Gerçekler."

"Bana Başgardiyanlık işini teklif etti."

"Kabul ettiğini umuyorum."

"Yüzde doksan. Bu çöp parçasını inceleyip yarın cevap vermeliyim. Stu, Topuklama Planı'nı ne kadar hızlı uygulayabiliriz?"

"Başladık bile. Geri dönmeni bekliyorduk. Eğer dönmene izin verirlerse."

Sonraki elli dakika çok yoğundu. Stu dhoti giymiş incecik bir Hindu çıkardı ortaya; yarım saat içinde Prof'un ikizi olmuştu, Stu da Prof'u sedyeden kaldırıp bir divana yerleştirdi. Beni kopyalamak daha kolaydı. Dublörlerimiz tam yemek getirilirken gün batımında süitin oturma odasına götürüldü. Birkaç kişi geldi gitti; aralarında Stuart LaJoie'nın kolunda, sari giymiş ihtiyar bir Hindu kadın da vardı. Tombul bir babu onları takip etti.

Prof'u merdivenlerden çatıya çıkarmak en zoruydu; asla elektrikli koltuk değneği kullanmamıştı, çalışma imkânı olmamıştı ve bir aydan uzun süredir sırtüstü yatıyordu.

Ama Stu'nun kolu onu dengede tuttu; ben de dişlerimi sıkıp o on üç korkunç basamağı kendi başıma çıktım. Çatıya vardığımda kalbim patlamak üzereydi. Bilincimi kaybetmemek için akla karayı seçtim. Tam vaktinde sessiz, küçük bir

çırpınıcı gemisi boşluktan belirdi ve on dakika sonra geçtiğimiz ay kullandığımız kiralık geminin içindeydik, iki dakika sonra da Avustralya'ya doğru yollandık. Bu dansı hazırlayıp her koşulda hazır tutmak kaça patlamıştı bilmiyorum, ama hiç arıza çıkmamıştı.

Prof beni esnetip gerdi, nefesimi düzenledim ve, "Nasılsın, Prof?" dedim.

"Fena değil. Biraz yorgun. Sinirli."

"*Ja, da.* Sinirli."

"Tac Mahal'ı göremediğim için yani. Genç bir adamken hiç fırsatım olmadı; burada da iki kere bir kilometre yakınına geldim, biri birkaç günlüğüne, şimdi bir gün daha... ve hâlâ göremedim, bir daha da asla göremeyeceğim."

"Alt tarafı bir mezar."

"Truvalı Helena da alt tarafı bir kadındı. Uyu evlat."

Avustralya'nın Çinli yarısına, Darwin diye bir yere indik ve hemen bir gemiye taşındık, ivme koltuklarına yerleştirildik ve bir doz ilaç aldık. Prof şimdiden bayılmıştı, ben de tam uyuşmaya başlarken içeri Stu girdi, sırıttı ve yanımıza oturup kemerini bağladı. Ona baktım. "Sen de mi? Dükkâna kim bakıyor?"

"En başından beri esas işleri görenler. İyi bir kurgu, artık bana ihtiyaçları yok. Mannie eski dostum, evden çok uzakta mahsur kalmak istemedim. Luna'yı diyorum, şüphen vardıysa. Bu Şangay'dan çıkan son tren gibi duruyor."

"Şangay ne alaka?"

"Boşver şimdi. Mannie, her yönden beş parasızım. Uçan kuşa borcum var; bu borçlar ancak tarihin bu noktasından kısa bir süre sonra belli hisselerin Adam Selene'in beni ikna ettiği yöne hareket etmesiyle ödenebilir. Ayrıca kamu huzuru ve onuruna yönelik suçlardan aranıyorum, ya da aranacağım. Şöyle diyeyim: Beni sevk etme zahmetinden kurtarıyorum onları. Sence bu yaşta sondajcı olmayı öğrenebilir miyim?"

Sersemlemiş hissediyordum, ilaç etkisini hissettiriyordu. "Stu, Luna'da yaşlı deelsin... daha yeni başladın... niyse... bizim masada hep yirsin! Mimi seni *seviyor*."

"Sağ olasın dostum, yapabilirim bunu. Uyarı ışığı! Derin nefes!"

Bir anda 10 G'nin tekmesini yedim.

20

Gemimiz insanlı uydular, kontrol yörüngesinde dolaşan FM gemilerine destek ve zevk-ve-kumar uydularına gidip gelen yolcular için kullanılan yerden-yörüngeye feribot tipiydi. Kırk yerine üç yolcu taşıyordu, üç b-takımı ve bir pirinç top dışında kargosu yoktu (evet, aptal oyuncak yanımızdaydı; b-takımları ve Prof'un bum bumu bizden bir hafta önce Avustralya'ya varmıştı) ve güzel gemi *Lark* sadeleştirilmişti - ekibin tamamı bir kaptan ve bir siborg pilottan ibaretti.

Yakıtı aşırı fazla geliyordu.

Elysium uydusuna normal bir inişte bulunuyorduk (öyle dediler)... ki bir anda yörünge hızından kaçış hızına topukladık, kalkıştan bile daha şiddetli bir değişimdi.

Bu FM Havarotası tarafından taranmıştı: durup açıklama emri almıştık. Stu'dan öğrendim bunu, ben daha yeni kendime geliyordum ve beni yerimde tutacak tek kemer varken sıfır G'nin keyfini çıkarıyordum. Prof hâlâ uyuyordu.

"Kim olduğumuzu ve ne yaptığımızı zannettiğimizi bilmek istiyorlar," dedi Stu bana. "Onlara Çin kayıtlı hava vagonu *Açan Nilüfer* olduğumuzu söyledim, bir merhamet görevindeyiz, yani Ay'da mahsur kalmış o bilim insanlarını kurtarmaya gidiyoruz dedim ve kimliğimizi verdim - *Açan Nilüfer* olarak."

"Alıcı-verici ne olacak?"

"Mannie, eğer verdiğim paranın karşılığını aldıysam, alı-

cı-vericimiz bizi on dakika öncesine kadar *Lark* olarak belirtiyordu... şimdi de bizi *Nilüfer* olarak tanımladı. Yakında öğreneceğiz. Füze atabilecek pozisyonda olan tek bir gemi var, onun da bizi" –bakmak üzere durdu– "bu kovayı çalıştıran kablolu beyefendiye göre yirmi yedi dakika içinde vurması gerekiyor, yoksa bizi tutturma ihtimali düşükle sıfır arası. Yani eğer bu durum seni endişelendiriyorsa –okuyacak duan, gönderecek mesajın varsa, ya da bu durumda artık insanlar her ne yapıyorsa– onu yapmanın vakti şimdi."

"Prof'u kaldırmalı mıyız sence?"

"Bırak uyusun. Huzurlu bir uykudan bir anda ışın yayan gaz bulutuna geçişten daha iyi bir nalları dikme yolu düşünebiliyor musun? Bildiğin kadarıyla yerine getirmesi gereken dini vecibeleri yoksa tabii? Bana hiç dindar bir adam gibi gelmedi, ortodoktrinal konuşmak gerekirse."

"Değil. Ama senin bu tip görevlerin varsa, ben mani ol-

mayayım."

"Teşekkürler, gerekli gibi gözükenleri kalkıştan önce hallettim. Peki ya sen, Mannie? Ben pek papaz sayılmam, ama yardımcı olabileceksem elimden geleni yaparım. Aklına gelen bir günah var mı eski dostum? Eğer günah çıkarmak istersen, bu konuyla ilgili az bir şey biliyorum."

Benim ihtiyaçlarımın o şekilde işlemediğini söyledim. Sonra aklıma gelen günahlar oldu, bazıları hoşuma gitmişti, aşağı yukarı doğru bir versiyonunu ilettim. Bu da ona kendi günahlarının bir kısmını hatırlattı, o da bana başka bir şey hatırlattı... Zaman sınırı biz günahları bitirmeden geldi geçti. Stu LaJoie son dakikalarını beraber geçirmek için güzel bir insan, aslında geçen zaman son dakikaların olmasa da.

İki gün boyunca Luna'ya zibilyon tane hastalık götürmemizi engellemek için zorlayıcı rutinlere katlanmak dışında yapacak hiçbir şeyimiz yoktu. Ama uyarılmış ürper-

tiler ve ateşler içinde yanmak canımı sıkmıyordu; serbest düşüş büyük bir rahatlıktı ve eve dönüyor olmaktan çok mutluydum.

Ya da mutlu sayılırdım – Prof derdimin ne olduğunu sordu. "Hiçbir şey," dedim. "Eve dönmek için sabırsızlanıyorum. Ama... Gerçek şu ki, başarısız olduktan sonra yüzümü göstermeye utanıyorum. Prof, nerede yanlış yaptık?"

"Başarısız mı olduk, çocuğum?"

"Başka nasıl açıklanır bu durum, bilemiyorum. Tanınmak istedik. İstediğimizi alamadık."

"Manuel, sana bir özür borçluyum. Adam Selene'in memleketten ayrılmamızdan hemen önce başarı ihtimalimize dair yaptığı tahmini hatırlıyorsundur." Stu duyma mesafesinde değildi ama 'Mike' asla kullanmadığımız bir kelimeydi; güvenlik sebebiyle her zaman 'Adam Selene'di.

"Kesinlikle! Elli üçte bir. Sonra Dünya tarafına vardığımızda yüzde bire inmişti. Şimdi kaçtır sence? Binde bir mi?"

"Birkaç günde bir yeni tahminler aldım... bu yüzden sana bir özür borçluyum. Sonuncusu tam biz gitmeden evvel elime geçti, kaçacağımız, Terra'dan uzaklaşacağımız ve eve sağ salim varacağımızın henüz test edilmemiş varsayımı da tahmine dahildi. Ya da en azından üçümüzden birinin varacağı, bu yüzden Yoldaş Stu memlekete çağrıldı, malum, onda bir Terralının yüksek ivmeye karşı toleransı var. Sekiz tahmin vardı aslında, üçümüzün de ölümü ihtimalinden üçümüzün de hayatta kaldığı farklı kombinasyonlara kadar. Son tahmine dair birkaç dolar ortaya koymak ister misin? Bir parantez açarsın, oranını da sen belirlersin? Bir ipucu vereyim. Fazla kötümsersin."

"Ee... hayır be! Anlat işte."

"Şu an karşımızdaki ihtimaller sadece on yedide bir... ve bütün ay azalmaya devam ettiler. Bunu da sana söyleyemezdim."

Şaşırmıştım, sevinmiştim, ağzım kulaklarındaydı ve kırılmıştım. "Ne demek bana söyleyemezdin? Bak Prof, eğer bana güvenmiyorsanız atın gitsin, idari hücreye Stu'yu alırsınız yerime."

"Lütfen evlat. Eğer birimize bir şey olursa gideceği yer orası zaten – sana, bana veya sevgili Wyoming'e. Sana Dünya tarafında söyleyemememin –ve şimdi *söyleyebilmemin*– sebebi sana güvenmemekten değil, iyi bir oyuncu olmadığından. Amacımızın bağımsızlığımızın tanınması olduğunu düşünürsen rolünü daha verimli bir şekilde oynayabilirdin."

"Bunu şimdi söylüyor!"

"Manuel, Manuel, her an çok iyi dövüşmeliydik – ve kaybetmeliydik."

"Ee? Artık anlatılacak kadar büyüdüm mü?"

"Lütfen, Manuel. Seni geçici bir süreliğine karanlıkta bırakmak şansımızı fazlasıyla yükseltti; bunu Adam'dan onay-

latabilirsin. Stuart'ın da Luna'ya dönüş çağrısını kaygısızca, sebebini sormadan kabul ettiğini ekleyebilir miyim? Yoldaş, o komite çok küçüktü, başkanı fazla zekiydi; kabul edilebilir bir uzlaşma önerme tehlikesi hep vardı – hele ilk gün o tehlike çok büyüktü. Eğer davamızı Büyük Meclis'in karşısında zorlayabilseydik, akıllı bir hareket tehlikesi hiç olmazdı. Ama önümüzü kestiler. Yapabileceğim en iyi şey komiteyi aleyhimize çevirmekti, hatta sağduyuya karşı en azından bir ret olması için kişisel saldırılara kadar düşmekti."

"Yüksek seviye yaklaşımı asla anlayamayacağım sanırım."

"Muhtemelen. Ama senin ve benim yeteneklerim birbirlerini tamamlıyorlar. Manuel, sen Luna'yı özgürleştirmek istiyorsun."

"İstediğimi biliyorsun."

"Terra'nın bizi yenebileceğini de biliyorsun."

"Tabii. Hiçbir tahmin bize küsuratsız bir orana yakın bir

ihtimal bile vermedi. O yüzden niye onları şeytanlaştırdığımı..."

"Lütfen. İstediklerini bize zorla kabul ettirebilecekleri için, tek şansımız iradelerini zayıflatmakta yatıyor. O yüzden Terra'ya gitmek *zorundaydık*. Bölücü olmak için. Çoklu fikirler yaratmak için. Çin tarihinin büyük generallerinin en zekisi vakti zamanında, savaşın mükemmelliğinin, rakibinin iradesini, onu savaşmadan teslim etmeye zorlayacak kadar çökertmekten geçtiğini söylemişti. Bu vecizede hem nihai amacımız, hem de en ivedi tehlikemiz yatıyor. Diyelim ki, ilk gün mümkün olduğu üzere, davetkâr bir uzlaşma önerdiler. Başgardiyan yerine bir idareci, muhtemelen kendi içimizden biri. Yerel özerklik. Büyük Meclis'te bir temsilci. Mancınık başında tahıl için daha yüksek bir fiyat, ayrıca artan sevkiyatlar için prim. Hobart'ın politikalarının reddiyle beraber tecavüz ve cinayetler için resmi bir özür, ayrıca kurbanların ailelerine hatırı sayılır bir nakit tazminat. Kabul edilir miydi sence? Memlekette?"

"Bunu teklif etmediler."

"İlk gün, öğleden sonra başkan buna benzer bir şey teklif etmeye hazırdı ve o zaman komite avucunun içindeydi. Böyle bir pazarlığa izin vermeye yeterince yakın bir fiyat teklif etti. Diyelim ki özünde çizdiğim taslakla aynı olan bir şeye ulaştık. Memlekette kabul edilebilir olur muydu?"

"Ee... belki."

"Evden ayrılmadan hemen önceki iç karartıcı tahminlere göre 'belki'den fazlasıydı; her koşul altında kaçınılması gereken şeydi bu: ortalığı sakinleştirecek, direniş irademizi kıracak ve felaketle ilgili uzun vadedeki tahminde hiçbir temel unsuru değiştirmeyecek bir anlaşma. O yüzden konuyu değiştirdim ve alakasız konularla ilgili zorluk çıkarıp kibarca saldırganlaşarak bu ihtimali ezdim. Manuel, sen de ben

de biliyoruz ki –Adam da biliyor ki– yiyecek sevkiyatlarının sonu gelmeli; bundan aşağısı Luna'yı felaketten kurtaramaz. Ama bir buğday çiftçisinin bu sevkiyatları bitirmek için savaştığını düşünebiliyor musun?"

"Hayır. Acaba kesintilere nasıl tepki verdiklerini öğrenebileceğim haberler alabilir miyim memleketten?"

"Öyle bir şey yok. Adam zamanlamasını şu şekilde kurdu, Manuel: Biz eve döndükten sonraya kadar iki gezegenden de açıklama yapılmayacak. Hâlâ buğday satın alıyoruz. Mavnalar hâlâ Bombay'e varıyor."

"Onlara sevkiyatların derhal duracağını söyledin."

"O bir tehditti, ahlaki bir taahhüt değil. Birkaç sevkiyat daha yapmanın bir önemi yok ve bize de zaman lazım. Herkes bizim tarafımızda değil; sadece azınlıktayız. Hiç umurunda olmayan bir çoğunluk var, ama bize meyledebilirler – geçici olarak. Karşımızda başka bir azınlık var... özellikle siyasetle değil, buğday fiyatıyla ilgilenen tahıl çiftçileri. Homurdansalar da Kese alıyorlar, bir gün itibari değerine ulaşacağını ümit ederek. Ama sevkiyatların durduğunu açıkladığımız dakika bize düşman kesilirler. Adam açıklamanın yapılacağı zamana kadar çoğunluğun bize bağlı olmasını planlıyor."

"Ne zaman? Bir yıl sonra mı? İki mi?"

"İki gün, üç gün, belki dört. O beş yıllık plandan dikkatli bir şekilde değiştirilmiş kısımlar, senin yaptığın kayıtlardan parçalar –özellikle o sarı köpek teklifi– Kentucky'deki tutuklamanın sömürüsü..."

"Hop! Onu unutmayı tercih ederim."

Prof gülümseyip bir kaşını kaldırdı. "Ee..." dedim rahatsızca. "Peki. Eğer yardımı dokunacaksa."

"Doğal kaynaklarla ilgili herhangi bir istatistikten daha çok dokunacak."

Bize pilotluk yapan kablolu eski-insan yörüngeye girmeye

zahmet etmeden tek manevrayla daldı ve bize daha beter bir darbe vurmuş oldu; gemi hafif ve hareketliydi. Ama hareket değişimi iki buçuk kilometrenin altındaydı; on dokuz saniye içinde sona ermişti ve Johnson City'ye varmıştık. İyi tahammül etmiştim, sadece göğsümde korkunç bir sıkışma ve bir dev kalbimi sıkıyormuş gibi bir his vardı, sonra geçti ve tekrar normal nefes almaya başladım, uygun ağırlığa geri dönmekten memnundum. Ama zavallı ihtiyar Prof neredeyse ölüyordu.

Mike bana daha sonra pilotun kontrolü teslim etmeyi reddettiğini söyledi; Mike olsa Prof'un içinde olduğunu bildiği için gemiyi düşük bir G'de, yumurtaları kırmaktan korkar gibi nazikçe aşağı indirirdi. Gerçi belki de o siborg ne yaptığını biliyordu; düşük G'li bir iniş boşa kütle harcar ve *Nilüfer-Lark* neredeyse sağlam bir şekilde indi.

Bu Garrison inişi Prof'u neredeyse öldürdüğü için bunların hiçbiri umurumuzda değildi. Bunu ben hâlâ nefes almaya çalışırken Stu fark etti, sonra ikimiz de başına toplandık – kalp uyarıcı, suni teneffüs, masaj. Sonunda gözlerini kırpıştırdı, bize baktı, gülümsedi. "*Evdeyiz*," diye fısıldadı.

Gemiden çıkabilmek için takımını giymesinden önce yirmi dakika dinlendirdik; melekleri duymadan ölüme ne kadar yaklaşılabiliyorsa o kadar yaklaşmıştı. Kaptan tankları dolduruyordu, bizden kurtulup yeni yolcu almak için hevesliydi – o Hollandalı bütün yolculuk boyunca bizimle konuşmadı; sanırım onu mahvedebilecek ya da öldürebilecek bir yolculuğa para uğruna ikna olmaktan pişmandı.

O zamana kadar Wyoh bizi karşılamak için giydiği b-takımıyla geminin içine dalmıştı bile. Stu muhtemelen onu hiç b-takımı içinde görmemişti ve sarışın haliyle görmediğinden de eminim; tanımadı. Ben b-takımına rağmen ona sarılırken o da yanımızda tanıştırılmayı bekleyerek dikiliyordu. Sonra b-takımındaki tuhaf "adam" ona da sarıldı, şaşırmıştı.

Wyoh'nun boğuk sesini duydum: "Ah tanrılar! Mannie, kaskım."

Kıskacını açıp kaldırdım. Buklelerini sallayıp sırıttı. "Stu, beni gördüğüne sevinmedin mi? Beni *tanımadın mı*?"

Tepelerin üzerine doğan bir güneş yavaşlığıyla Stu'nun yüzüne bir sırıtma yayıldı. "Selamlar, hanımefendi! Seni gördüğüm için gerçekten de çok mutluyum."

"Hanımefendiymiş! Senin için her zaman Wyoh'yum, tatlım. Mannie sana sarıya döndüğümü söylemedi mi?"

"Söyledi evet. Ama duymak ve görmek aynı şey değil."

"Alışırsın." Prof'un üzerine eğildi, onu öptü, ona kıkırdadı, sonra ayağa kalkıp bana ikimizi de uyuz takıma rağmen gözyaşları içinde bırakan kasksız bir hoş geldin hediyesi verdi. Sonra tekrar Stu'ya dönüp onu öpmeye başladı.

Stu biraz duraklayınca o da durdu. "Stu, sana hoş geldin demek için esmer makyajı mı yapmam lazım?" Stu bana bir bakış attı, sonra onu öptü. Wyoh ona da en az beni karşılarkenki kadar zaman ve düşünce ayırdı.

Tuhaf davranışını sonra algıladım. Stu, bağlılığına rağmen, hâlâ bir Aykırı değildi; ve bu arada Wyoh evlenmişti. Ne alakası var ki? Eh, Dünya tarafında bu fark yaratıyor ve Stu da bir Aykırı hanımının kendi kendinin sahibesi olduğunu benliğinin derinliklerine kadar bilmiyordu. Zavallı herif *benim* güceneceğimi sanmıştı!

Prof'u takımına yerleştirdik, biz de aynısını yaptık ve çıktık, top benim koltuğumun altındaydı. Yeraltına inip kilidi kapattıktan sonra takımları çıkardık ve Wyoh'nun p-takımının altında buruşmuş halde ona kaç zaman önce aldığım kırmızı elbiseyi giydiğini görünce mutlu oldum. Biraz süpürdü elbiseyi, etekleri alevlendi.

Yeni nakiller gibi duvar boyunca sıralanmış; b-takımı ve kask takan 40 erkek dışında göçmenlik bürosu boştu: eve dönen Terralılar, mahsur kalmış turistler ve birkaç bilim

insanı. B-takımları gitmiyordu, kalkıştan önce indirilecekti. Onlara baktım ve siborg pilotu düşündüm. *Lark* boşaltıldığında üç kanepe hariç her şey çıkarılmıştı; bu insanlar ivmeye döşeme plakların üzerinde yatarken maruz kalacaklardı, eğer kaptan dikkatli olmazsa elinde kanlı Terra püresi olacaktı.

Stu'ya bahsettim. "Boşver," dedi. "Kaptan Leures'in gemide köpük dayanakları var. Canlarının yanmasına izin vermez; onun hayat sigortası bunlar."

21

Ailemin hepsi, Büyükbaba'dan bebeklere kadar otuz küsur kişi, bir aşağı seviyede, bir sonraki kilidin ardında bekliyorlardı. Üzerimizde ağladılar, salya akıttılar, sarıldık ve bu sefer Stu kendini geri çekmedi. Küçük Hazel bizimle öpüşmeyi törene çevirdi; Özgürlük Şapkaları vardı yanında, herkese birer tane taktı, sonra bizi öptü; bu sinyalle beraber tüm aile Özgürlük Şapkalarını taktılar ve bir anda gözlerim doldu. Belki vatanseverlik böyle bir duyguydu, nutkum tutulmuştu ve o kadar mutluydum ki canım yanıyordu. Belki de sadece sevdiklerimle tekrar beraber olduğum içindi.

"İnce nerede?" diye sordum Hazel'a. "Davetli değil miydi?"

"Gelemedi. Sizin karşılamanızın ast görevli."

"Karşılama mı? Bundan başka bir şey istemiyoruz."

"Görürsün."

Gördük. İyi ki aile bizimle görüşmeye gelmiş; o L-City yolculuğu (tüm kapsülü doldurduk) onları bir süreliğine son görüşüm oldu. Batı Metro İstasyonu uluyan bir çeteyle doluydu, hepsi Özgürlük Şapkalarını takmıştı. Üçümüzü Eski Konak'a kadar omuzlarda taşıdılar, etrafımız stilyagi korumalarla çevriliydi, dirsekleri tezahüratlar yapan, şarkılar söyleyen kalabalıkları yararak geçmek için hazırdı. Oğlanlar kırmızı şapka ve beyaz gömlek giymişlerdi, kızları da beyaz kazak ve şapkayla aynı kırmızıda şortlar.

Hem istasyonda, hem de Eski Konak'ta omuzlardan indirildiğimizde hayatımda o güne dek görmediğim, o günden sonra da görmediğim kadınlar tarafından öpüldüm. Karantina için alınmış önlemlerin etkili olduğunu ümit ettiğimi hatırlıyorum, yoksa L-City'nin yarısı soğuk algınlığı ya da daha kötü şeyler kapardı. (Görünüşe göre temizdik; salgın falan olmadı. Ama kızamık salgını olduğu ve binlerce kişinin öldüğü zamanı –pek kısaydı aslında– hatırlıyorum.)

Prof için de endişeliydim; bu karşılama bir saat önce neredeyse ölü sayılan bir adam için çok sertti. Ama adam keyfini çıkarmakla kalmadı, Eski Konak'ta muhteşem bir konuşma da yaptı; fazla mantık barındırmayan, çın çın öten cümlelerle dolu bir konuşmaydı. İçinde 'sevgi' vardı, ve 'memleket' ve 'Luna' ve 'yoldaşlar ve komşular' ve hatta 'omuz omuza' ve hepsi kulağa iyi gelmişti.

Güney yüzündeki büyük haber videosunun altına bir platform dikmişlerdi. Adam Selene bizi video ekranından selamladı ve şimdi Prof'un yüzüyle sesi oradan yansıtılıyordu, başının üstünde, fazlasıyla büyütülmüş halde – bağırmasına gerek yoktu. Ama her cümleden sonra duraklaması gerekiyordu; topluluğun kükremeleri ekrandan gelen gürlemeyi bile boğuyordu – duraklamaların da diğerleri kadar yardımcı olduğu şüphe götürmezdi. Prof artık yaşlı, yorgun ve hasta gözükmüyordu; belli ki Kaya'nın içine geri dönmüş olmak ihtiyaç duyduğu uyarıcıydı. Benim için de aynısı geçerli. Doğru ağırlıkta olmak, *güçlü* hissetmek, kendi şehrinin saf, doldurulmuş havasını teneffüs etmek muhteşemdi.

Şehir demiyorum! L-City'nin hepsini Eski Konak'ın içine sokmak imkânsızdı ama denemişler gibi duruyordu. On metrekarelik bir alan olduğunu tahmin ettim, başları saymaya çalıştım, daha yarısına gelmeden iki yüzü geçince pes ettim. *Lunatic* kalabalığın otuz bin olduğunu söylüyordu, mümkün değil.

Prof'un sözleri neredeyse üç milyona ulaştı; video bu sahneyi Eski Konak'a sığamayanlara da ulaştırmıştı, kablolar ve röleler yalnız yolları aşarak konuşmayı tüm mahallelere götürdüler. Prof bu fırsatı kaçırmayıp Otorite'nin onlar için planladığı köle geleceğinden bahsetti. 'Resmi raporu' elinde salladı. "İşte burada!" diye bağırdı. "Prangalarınız! Bacak zincirleriniz! Bunları takacak mısınız?"

"HAYIR!"

"Takmak zorundasınız diyorlar. H-bombası atarız diyorlar... sonra hayatta kalanlar teslim olup bu zincirleri takacakmış. Takacak mısınız?"

"HAYIR! ASLA!"

"Asla," diyerek onayladı Prof. "Asker göndermekle tehdit ediyorlar... tecavüz ve cinayet için daha da fazla asker. Onlarla savaşacağız."

"DA!"

"Onlarla yüzeyde savaşacağız, onlarla metroda savaşacağız, onlarla koridorda savaşacağız! Eğer öleceksek de *özgür* öleceğiz!"

"*Evet!* Ja-*da!* Konuş, konuş!"

"Öleceksek bile, tarih bizi böyle yazsın: Bu Luna'nın en güzel zamanıydı! Ya istiklal... ya *ölüm*!"

Bunların bir kısmı kulağa tanıdık geliyordu. Ama sözleri taze ve yeni çıkıyordu ağzından; kükremelere ben de katıldım. Bakın... Terra'yı yenemeyeceğimizi *biliyordum* – ben çekirdekten yetişme bir teknisyenim ve bir H-füzesinin ne kadar cesur olduğunuza aldırmayacağını *biliyorum*. Ama hazırdım da. Eğer savaş istiyorlardıysa buyursunlardı!

Prof bağırtılara izin verdi, sonra onları 'Battle Hymn of the Republic'i, Simon versiyonu ile söylemeye davet etti. Adam tekrar ekranda belirdi, marşı onlarla beraber söyledi, biz de platformun arkasından İnce'nin önderlik ettiği stilyagi ekibinin yardımıyla kaçmaya yeltendik. Ama kadınların

bizi bırakmaya niyeti yoktu ve çocuklar da kadınları durdurmak konusunda çok yetenekli sayılmazdı; engeli aştılar. Biz dördümüz –Wyoh, Prof, Stu, ben– Raffles'ın L odasına kendimizi kilitleyinceye kadar saat 22'yi bulmuştu, Adam-Mike da bize orada video vesilesiyle katıldı. Açlıktan ölmüştüm, hepimiz ölmüştük, o yüzden ben yemek söyledim, Prof da planların üzerinden geçmeden önce yemek yememizde ısrar etti.

Sonra işe koyulduk.

Adam hem kendisi hem de Yoldaş Wyoming için raporu okumamı isteyerek başladı söze: "Ama öncelikle, Yoldaş Manuel, eğer Dünya tarafında yaptığın kayıtlar yanındaysa, onları ofisime telefon vasıtasıyla yüksek hızla aktarabilir misin? Üzerinde çalışabilmek için bir kopyasını çıkaracağım; şu ana kadar elime geçen tek şey Yoldaş Stuart'ın gönderdiği kodlanmış özetler."

Mike'ın hemen incelemeye başlayacağını bilerek gönderdim, ifade etme tarzı 'Adam Selene' efsanesinin bir parçasıydı; Prof'la da Stu'ya gerçekleri açıklaması için konuşmaya karar verdim. Eğer Stu idari hücreye dahil edilecekse, numara yapmak çok sakarca olurdu.

Kayıtları aşırı hızda Mike'a beslemek beş dakika, yüksek sesle okumaksa otuz dakika daha aldı. İşimiz bitince Adam, "Profesör, karşılama tahmin ettiğimden daha başarılıydı, senin konuşman sayesinde. Bence ambargoyu Kongre'den hemen geçirmemiz lazım. Yarın öğlenki oturum için bu gece bir çağrı gönderebilirim. Yorumlar?" dedi.

Ben, "Bak, o aptallar haftalarca bunun üzerinde oyalanır. Eğer onlara teslim etmek şartsa –ki niye olduğunu anlamıyorum– Bildirge'de yaptığının aynısını yap. Geç saatte başla, kendi elemanlarımızı kullanarak gece yarısından sonra zorla geçir," dedim.

Adam, "Kusura bakma, Manuel. Ben Dünya tarafında

olanlara yetişmek zorundayım, sen de burada olup bitenlere. Artık aynı grup değil onlar. Yoldaş Wyoming?" dedi.

"Mannie hayatım, artık seçili bir Kongre var. Onlar geçirmek zorunda, elimizde olan tek hükümet Kongre."

Yavaşça, "Bir seçim düzenleyip kontrolü onlara mı verdiniz? *Her şeyin*? O zaman *biz* ne işe yarıyoruz?" dedim. Bir patlama beklentisiyle Prof'a baktım. Benim itirazlarım onunla aynı sebepten olmazdı ama bir zırvayı başkasıyla değiştirmenin yararını göremiyordum. En azından ilk grup bizim paketleyebileceğimiz kadar dağınıktı – bu yeni grup koltuklarına yapışık olacaktı.

Prof hiç rahatsız olmamıştı. Parmak uçlarını birleştirdi ve rahatlamış göründü. "Manuel, durumun senin hissettiğin kadar kötü olduğunu sanmıyorum. Her çağda popüler mitolojiye adapte olmak gerekir. Bir zamanlar krallar Tanrı tarafından vaftiz ediliyordu, o yüzden sorun Tanrı'nın doğru adayı vaftiz etmesini sağlayabilmekti. Bu çağın miti 'halkın iradesi'... ama sorundaki değişim sadece yüzeysel. Yoldaş Adam'la beraber halkın iradesini nasıl belirleyebileceğimize dair uzun uzun tartışmalar yaptık. İşimize yarayacak çözümün bu olacağını öne sürmenin riskini alıyorum."

"Eh... tamam. Peki bize neden bir şey söylenmedi? Stu, sen biliyor muydun?"

"Hayır, Mannie. Bana söylemeleri için bir sebep yoktu." Omuz silkti. "Ben bir monarşistim, ilgimi çekmezdi zaten. Ama günümüzde seçimlerin gerekli bir ayin olduğu konusunda Prof'a katılıyorum."

Prof, "Manuel, biz dönene kadar bize söylemelerinin gereği yoktu; senin ve benim yapacak başka işlerimiz vardı. Bizim yokluğumuzda Yoldaş Adam ve sevgili Yoldaş Wyoming hallettiler bunu... o yüzden ne yaptıklarını yargılamadan önce gel de ne yaptıklarını bir öğrenelim," dedi.

"Affedersin. Ee, Wyoh?"

"Mannie, *her şeyi* de şansa bırakmadık. Adam ve ben üç yüz kişilik bir Kongre'nin uygun olacağını düşündük. Sonra Parti listelerinin –artı Parti'de olmayan önemli kişilerin– üzerinden geçtik saatlerce. Sonunda bir aday listesi çıkardık; bu listede hepsi aptal olmayan bazı Plansız Kongre üyeleri de vardı, aralarından olabildiğince fazlasını dahil etmeye gayret ettik. Sonra Adam hepsini teker teker arayıp hizmet ederler mi diye sordu... bu süre içinde gizlilik yemini ettirerek. Bazılarını yenileriyle değiştirmemiz gerekti.

"Hazır olduğumuz zaman, Adam video üzerinden konuşarak Parti'nin serbest seçim sözünü yerine getirmenin vaktinin geldiğini söyledi, bir tarih belirledi, on altı yaş üstünde olan herkesin oy verebileceğini söyledi. Aday olmak için gereken tek şey bir aday dilekçesine yüz imza alıp bunu Eski Konak'a, ya da kendi mahallesinin duyuru alanına asmaktı. Ah evet, otuz geçici seçim bölgesi, her bölgeden de onar Kongre üyesi – bu en küçük mahalleler hariç hepsinin en az bir bölge olmasını sağladı."

"Yani her şeyi ayarladınız ve Parti bileti de onaylandı, öyle mi?"

"Yoo, hayır tatlım! Parti bileti diye bir şey yoktu – resmi olarak. Ama biz kendi adaylarımızla hazırdık... ve şunu da söylemem gerekir ki, stilyagilerim adaylıklara imza toplama konusunda çok sağlam iş çıkardı; bizim seçtiklerimiz daha ilk günden adaylıklarını asmıştı. Bir sürü başka insan da astı tabii; iki binden fazla aday vardı. Ama açıklama ve seçim arasında sadece on gün vardı ve biz ne istediğimizi bilirken muhalefet bölünmüştü. Adam'ın ortaya çıkıp adaylarımıza destek vermesine bile gerek kalmadı. İşe yaradı – sen yedi bin oy aldın hayatım, en yakın rakibinse binin altında kaldı."

"*Ben* mi kazandım?"

"Sen kazandın, ben kazandım, Profesör kazandı, Yoldaş

Clayton kazandı, ve Kongre'de olmasını istediğimiz neredeyse herkes kazandı. Zor olmadı. Adam kimseye açıkça destek olmamasına rağmen, ben kimin kayırıldığını yoldaşlarımıza bildirmekten çekinmedim. Simon da bir dürtmedi değil. Gazetelerle de bağlantılarımız sağlam. Keşke seçim gecesi burada olup sonuçları izleseydin. Heyecan vericiydi!"

"Nasıl sayım yaptınız? Seçimlerin nasıl işlediğini hiç anlamadım. İsimleri bir kâğıda mı yazıyorlar?"

"Yok hayır, daha iyi bir sistem kullandık... çünkü sonuçta en iyi elemanlarımızın bir kısmı yazma bilmiyor. Oy kullanma yerleri olarak bankaları seçtik, veznedarlar müşterilerin kimliklerini tespit ettiler, müşteriler kendi aile bireylerini ve banka hesabı olmayan komşularını tespit ettiler; insanlar sözlü oy verdiler, tezgâhtarlar seçmenlerin gözetimi altında oyları bankaların bilgisayarlarına girdiler ve sonuçlar da hemen Luna City'nin takas odasında sayıldı. Herkes üç saat içinde oyunu verdi ve sonuçlar oy verme işlemi bittikten dakikalar sonra basıldı."

Bir anda kafamda bir ışık yandı ve Wyoh'yu özel olarak sorgulamaya karar verdim. Hayır, Wyoh'yu değil, *Mike'ı*. Şu 'Adam Selene' ağırbaşlılığının etrafından dolaşıp gerçeği döve döve nöristörlerinden sökmeye. 10 trilyon dolar fazlası olan bir çeki hatırladım ve kaç kişinin aslında bana oy verdiğini merak ettim. Yedi bin? Yedi yüz? Yoksa sadece ailem ve arkadaşlarım mı?

Ama artık yeni Kongre'ye kafamı takmıyordum. Prof onlara muz ortayı yapmıştı, onlar suçlu şutu çekerken de Dünya tarafına uzamıştı. Wyoh'ya sormak bir işe yaramazdı; Mike'ın ne yaptığını bilmesine *gerek* bile yoktu... ve şüphe duymazsa kendi üzerine düşeni daha iyi yapardı.

Kimsenin bir şüphe duyacağından değil zaten. Eğer herkesin kanıksadığı bir gerçek varsa o da şuydu: Eğer bir bilgisayara doğru sayılar girerseniz, o da dışarıya doğru sayılar

verir. Bir espri anlayışına sahip bir bilgisayarla tanışana kadar ben de bundan hiç şüphe duymamıştım.

Stu'ya Mike'ın sırrının verilmesi konusunda fikrimi değiştirdim. Üç kişi bile gerekenden iki fazlaydı. Belki de üç fazlaydı. "Mi..." diye lafa girdim, sonra kıvırdım: "Mistik işler! Verimli geliyor kulağa. Kaç farkla kazandık?"

Adam ifadesizce cevapladı. "Adaylarımızın yüzde seksen altısı başarılı oldu – aşağı yukarı beklediğim kadar."

("Aşağı yukarı"ymış, sen gel onu benim protez sol koluma anlat! *Tam* beklediğin kadardı, Mike seni ihtiyar hırdavat!) "Öğle oturumuna olan itirazımı geri çekiyorum – orada olacağım."

"Bana öyle geliyor ki," dedi Stu, "ambargonun derhal başlayacağını varsayarsak, bu gece tanık olduğumuz heyecanı koruyacak bir şeye ihtiyacımız olacak. Aksi takdirde uzun ve sessiz bir yükselen ekonomik bunalım dönemi –ambargo kaynaklı yani– ve artan bir hayal kırıklığıyla karşılaşacağız. Adam, beni ilk olarak gelecek olaylara karşı keskin tahminlerde bulunma yeteneğinle etkilemiştin. Kuşkularım mantıklı mı?"

"Mantıklı."

"Ee?"

Adam sırayla bize baktı, bunun sahte bir görüntü olduğuna ve Mike'ın sadece bizi stereofonik alıcılarla tanıdığına inanmak güçtü. "Yoldaşlarım... mümkün olan en kısa zamanda bu bir açık savaşa dönüştürülmelidir."

Kimse bir şey söylemedi. Savaştan bahsetmek başka şeydir, karşı karşıya gelmek başka. Sonunda ben derin bir nefes verip, "Ne zaman taş atmaya başlıyoruz?" dedim.

"Başlamıyoruz," diye cevapladı Adam. "İlk taşı onlar atmalı. Bunu yapacak kadar onları nasıl kışkırtırız? Düşüncelerimi en sonuna kadar kendime saklayacağım. Yoldaş Manuel?"

"Ee... hiç bana bakma. Bana kalsa her şey Agra'ya güzel bir taş tokadıyla başlar – orada oksijen israfı gereksiz bir tip var. Ama sen bunun peşinde değilsin."

"Hayır, değilim," diye ciddi bir üslupla cevapladı Adam. "Sırf hayatın yok edilmesine çok yoğun bir şekilde karşı olan bütün Hindu milletini sinirlendirmekle kalmazsın, aynı zamanda Tac Mahal'ı yok ederek Dünya'nın dört bir tarafına yayılmış insanları şok eder ve öfkelendirirsin."

"Ben dahil," dedi Prof. "Pis pis konuşma, Manuel."

"Bakın," dedim, "ben bunu yapın demedim. Ayrıca Taj'ı ıskalayabilir."

"Manuel," dedi Prof, "Adam'ın da belirttiği üzere stratejimiz onları ilk darbeyi vurmaya kışkırtmak olmalı, oyun teorisinin klasik Pearl Harbor manevrası, *Weltpolitik**'te büyük bir avantaj. Soru şu, *nasıl*? Adam, bence ihtiyacımız olan şey zayıf ve bölünmüş halde olduğumuzu ve bizi hizaya getirmek için tek gereken şeyin bir güç gösterisi olduğu fikrini yerleştirmek. Stu? Dünya tarafındaki elemanların işimize yarayabilir. Diyelim ki Kongre beni ve Manuel'i reddetti. Etkisi ne olur?"

"Ya *hayır*!" dedi Wyoh.

"Ya, *evet*, sevgili Wyoh. *Yapmak* şart değil, sadece Dünya haber kanallarına bunu koymak lazım. Hatta, kendi resmi kanallarımız sıkı sansürcülüğün klasik işaretlerini gösterirken bunu hâlâ bizimle olan Terralı bilim insanlarına atfedilen gizli ışın vesilesiyle yaymak daha bile iyi olabilir. Adam?"

"Bunu muhtemelen stratejiye dahil edilecek bir taktik olarak kenara yazıyorum. Ama tek başına yeterli olmaz. Bombalanmalıyız."

"Adam," dedi Wyoh, "neden öyle diyorsun? Luna City onların en büyük bombalarının altından kalkabilse dahi –asla test etmek zorunda kalmayacağımızı umduğum bir durum–

* Reelpolitikten ayrılan ütopist dış politika kuramı. –*çn*

Luna'nın topyekûn bir savaşı kazanamayacağını biliyoruz. Bunu defalarca söyledin. Bizi rahat bırakmalarını sağlayacak bir şekilde işleyemez miyiz bunu?"

Adam sağ yanağını şişirdi ve beni bir düşünce aldı: Mike, eğer bu oyunculuğu bırakmazsan sana ben de inanmaya başlayacağım! Ona sinirlenmiştim ve 'Başkan Selene'e saygı göstermek zorunda kalmayacağım konuşmayı dört gözle bekliyordum.

"Yoldaş Wyoming," dedi ciddiyetle, "bu karmaşık bir sıfır toplamsız oyunda oyun teorisi meselesi. Belli 'oyun taşı' kaynaklarımız ve birçok farklı hamlemiz var. Rakiplerimizinse çok daha geniş kaynakları ve daha bile geniş cevap yelpazesi. Sorunumuz kendi kuvvetimizi optimal bir sonuca yönelik kullanırken onların daha üstün kuvvetini boşa harcamalarına ve en üst seviyede kullanmaktan sakınmalarına neden olacak şekilde oyunu manipüle edebilmekte. Zamanlama çok önemli ve bizim stratejimizin avantajına olacak bir olaylar zincirini başlatmak için bir açılış hamlesi şart. Bunun net olmadığının farkındayım. Bu faktörleri bir bilgisayara koyup sonucunu sana gösterebilirim. Ya da sonucu kabul edebilirsin. Veya kendi muhakemeni kullanabilirsin."

Wyoh'ya (Stu'nun burnunun dibinde) Adam Selene değil de bizim düşünen taşınanımız Mike olduğunu, böylesine karmaşık bir problemi kendisi bir bilgisayar *olduğu* ve bulunabilecek en zekisi olduğu için çözebileceğini hatırlatıyordu.

Wyoh geri adım attı. "Hayır, hayır," dedi, "matematiğini anlamam ben. Peki, yapılması gerekiyor. Nasıl yapacağız?"

Adam kadar Prof ve Stu'ya da uyan bir plan yapana kadar saat dört olmuştu ya da Mike'ın bizden fikir alır gibi yaparak kendi planını pazarlaması o kadar sürmüştü. Yoksa Adam Selene'in pazarlamacısı olduğu bir Prof planı mıydı bu?

Her halükarda, 14 Mayıs 2075 Salı günkü ana stratejiden

ortaya çıkan ve sadece gerçekten olmuş olaylara göre değişikliğe uğramış bir plan ve bir takvimimiz vardı. Temelinde şunu öneriyordu: Bir yandan olabildiğince terbiyesizce davranırken, bir yandan da tokatlanmamızın fazlasıyla kolay olacağı görüntüsünü güçlendirmeliydik.

Öğle saatinde Cemaat Salonu'ndaydım, çok az uyumuştum ve iki saat daha fazla uyumuş olabileceğimi gördüm; oraya kadar uzanan metroya rağmen Hong Kong vekilleri o saatte ulaşamamıştı. Wyoh 14.30'a kadar tokmağını vurmadı.

Evet, sevgili gelinim henüz örgütlenememiş bir kitlenin geçici başkanıydı. Parlamento yönetiminde doğal bir yeteneğe sahipti ve kötü bir seçim de değildi; tokmağı bir hanım vurduğunda Aykırı çetesi çok daha iyi tutum alır.

O oturum ve sonrasında yeni Kongrenin neler yaptığı
350 ve söylediğinin detayına girmeyeceğim; tutanaklar mevcut. Ben sadece gerektiği zamanlarda katıldım ve zırva kurallarını öğrenmeye zahmet etmedim – eşit miktarda ortak kibarlık ve başkanın kendi sihrini konuşturabilmesi için gereken yollar gibi duruyordu.

Wyoh onlara çeki düzen emri verir vermez tipin teki ayağa fırladı ve, "Başkan Hanım, kuralları askıya almayı ve Yoldaş Profesör de la Paz'ı dinlemeyi teklif ediyorum!" dedi, onay çığlıklarıyla beraber.

Wyoh tekrar vurdu tokmağı. "Önerge kural dışı ve Aşağı Churchill Vekili yerine oturmalı. Bu meclis ertelenmeden ara verdi ve söz hakkı hâlâ Kalıcı Düzenleme, Çözümler ve Hükümet Yapısı Komitesi Başkanı'nda."

Aşağı Tycho üyesi (ve Prof'un hücresinin bir parçası ve LuNoHoCo'nun bir numaralı hilekârı olan) Wolfgang Korsakov olduğu ortaya çıktı ve söz hakkından tüm gün boyunca yararlandı, zamanını istediği gibi kullanıyordu (yani her-

hangi birine sözü devretmektense kendisinin konuşmasını istediği insanlara müsaade ediyordu). Ama kimse rahatsız olmadı; bu çete liderlikten memnun gibi duruyordu. Gürültücülerdi ama başa çıkılmaz değillerdi.

Akşam olduğunda, Luna'nın ortak seçilmiş geçici hükümetinin –yani beni ve Prof'u Dünya'ya gönderen kendi seçtiğimiz kukla hükümetin– yerine geçecek bir hükümeti vardı. Kongre geçici hükümetin tüm hareketlerini onayladı, dolayısıyla yaptığımız şeye resmiyet kattı, bir önceki hükümete hizmetlerinden dolayı teşekkür etti ve Wolfgang'ın komitesine kalıcı hükümet yapısı üzerinde çalışmaya devam etme görevi verdi.

Prof Kongre Başkanı ve anayasa yazılana kadar ara hükümetin re'sen Başbakanı seçildi. Yaşını ve sağlığını öne sürerek reddetmek istedi... sonra ona yardımcı olacak belli şeyler olursa hizmet etmeyi kabul etti; fazla yaşlıydı ve Dünya yolculuğu onu –devlet meseleleri haricinde– yönetme sorumluluğunu alamayacak kadar yormuştu, dolayısıyla Kongre'nin bir Sözcü ve Geçici Sözcü seçmesini istiyordu... bunun yanı sıra Kongre'nin kendi başına serbest üye seçerek sayısını maksimum %10 arttırması gerektiğini düşündüğünü söyledi, böylece Başbakan, her kim olursa olsun, şu an Kongre üyesi olmayanlar arasından da kabine üyesi veya devlet bakanı atayabilecekti – özellikle sırtından yük kaldırabilecek sandalyesiz bakanları.

Duraksadılar. Çoğu "Kongre üyesi" olmaktan gurur duyuyordu ve mevkilerine düşkündü. Ama Prof sadece yorgun yorgun oturarak bekledi ve biri bu durumun kontrolü yine de Kongre'nin elinde tuttuğuna işaret etti. Böylece ona istediğini verdiler.

Sonra biri Başkanlık Makamı'na yönelik bir soruya dönüştürdüğü bir konuşma sıkıştırdı. Herkes biliyordu ki (dedi), Adam Selene'in Kongre'ye aday olmamasının sebebi

Acil Durum Komitesi Başkanı'nın pozisyonunun avantajını hükümete dahil olmak için kullanmaması gerektiğiydi... peki Saygıdeğer Başkan Hanım bu üyeye Adam Selene'i serbest üye olarak seçmemek için bir sebep olup olmadığını söyleyebilir miydi? Büyük hizmetlerine karşı minnettarlıklarının bir göstergesi olarak? Tüm Luna'ya –evet, ve tüm o Dünyalılara, özellikle eski Luna eski Otoritesi'ne– Adam Selene'i *dışlamadığımızı* göstermek için, tam aksine onun aziz kıdemli devlet büyüğümüz olduğunu ve Başkan olmamasının tek sebebinin olmamayı seçmesi olduğunu göstermek için!

Daha da fazla bağırış koptu. Konuşmayı yapanın kim olduğunu dakikalar içinde bulabilirdiniz ama bire on bahse girerim ki Prof yazmıştı ve Wyoh yerleştirmişti.

Birkaç gün sonucunda oluşan sonucu yazayım.

Başbakan ve Dışişleri Bakanı: Profesör Bernardo de la Paz.

Kongre Sözcüsü, Finn Nielsen; Geçici Kongre Sözcüsü, Wyoming Davis.

Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Müsteşarı, General O'Kelly Davis; İstihbarat Bakanı, Terence Sheehan (Sheenie Adam ve Stu'yla çalışabilmek için *Pravda*'yı editörüne devretmişti); İstihbarat Bakanlığı Özel Sandalyesiz Bakanı, Stuart René LaJoie, Serbest Kongre Üyesi; Ekonomi ve Finanstan Sorumlu Devlet Bakanı (ve Düşman Malları Yeddiemini), Wolfgang Korsakov; İçişleri ve Emniyet Bakanı, Yoldaş "Clayton" Watenabe; Sandalyesiz Bakan ve Başbakan Özel Danışmanı, Adam Selene – artı Luna City dışındaki mahallelerden bir düzine bakan ve sandalyesiz bakan.

Görüyor musunuz mevzu nereye gelmiş? Süslü unvanları bir kenara bırakın, her şey Mike'ın danışmanlığı altında B hücresinin kontrolünde, arkamızda bir test oylamasını bile kaybetmeyeceğimiz bir Kongre'yle – gerçi kazanmak istemediklerimizi ya da umursamadıklarımızı kaybetmişliğimiz var.

Ama o zaman tüm o zırvanın manasını göremiyordum.

Akşam oturumunda Prof seyahate dair raporunu verdikten sonra sözü bana bıraktı –Komite Başkanı Korsakov'un onayıyla– ben de "beş yıllık plan"ın ne anlama geldiğini ve Otorite'nin bana nasıl rüşvet vermeye çalıştığını anlatacaktım. Benden asla konuşmacı falan olmaz ama akşam yemeği arası boyunca Mike'ın yazdığı konuşmayı ezberlemeye uğraştım. O kadar pis bir üslupla yazmıştı ki bir defa daha sinirlendim, konuşurken de sinirliydim, bu da nutkumun insanları cezbetmesini sağladı. Yerime oturduğum zaman Kongre ayaklanmaya hazırdı.

Prof, ince ve solgun benizli haliyle öne çıktı ve sakince, "Yoldaş Üyeler, ne yapmalıyız? Bence, Başkan Korsakov da onaylarsa, milletimize yapılmış bu son terbiyesizliğe nasıl karşılık vereceğimizi gayri resmi bir biçimde tartışmalıyız," dedi.

Novylen'den bir üye savaş ilan etmek istiyordu, eğer Prof hâlâ komite raporlarını dinlemekte olduklarını belirtmese oracıkta ilan edivereceklerdi de.

Daha çok konuştular, hepsi zift kıvamındaydı. En sonunda Yoldaş Üye Chang Jones konuştu: "Değerli Kongre Üyeleri –pardon, *Gospodin* Başkan Korsakov– ben bir pirinç ve buğday çiftçisiyim. Yani eskiden öyleydim, çünkü geçen mayısta bir banka kredisi çektim ve oğullarımla birlikte çiftliğimizi çeşitlendirmeye çalışıyoruz. Meteliksiziz –buraya gelmek için metro ücretini borç almak zorunda kaldım– ama ailemiz aç kalmıyor ve bir gün bankaya olan borcumuzu ödeyebiliriz. En azından artık tahıl yetiştirmiyorum.

"Ama diğerleri yetiştiriyor. Özgür olduğumuz tüm bu süre boyunca mancınıkta sefer sıklığı bir mavna bile azalmadı. Hâlâ sevkiyat yapıyoruz, ümidimiz bir gün o çeklerin bir değere sahip olması.

"Ama artık biliyoruz! Bizimle ne yapmak istediklerini –

bize ne yapmak istediklerini– söylediler! Ben derim ki, bu şerefsizlere ciddi olduğumuzu bildirmenin tek yolu sevkiyatları *derhal* durdurmak! Bir ton daha yollamayalım, bir kilo bile... ta ki onlar buraya gelip dürüst bir ücret için dürüstçe pazarlık edene kadar!"

Gece yarısı civarında Ambargo'yu geçirdiler, sonra konuyu erteleyip... daimi komiteleri devam etmeye çağırdılar.

Wyoh ve ben eve döndük, ben de ailemi tekrar hatırladım. Yapacak bir şey yoktu; Mike-Adam ve Stu onları Dünya tarafında nasıl vuracakları üzerinde çalışıyordu ve Mike da mancınığı ('balistik bilgisayarında teknik arıza' sebebiyle) yirmi dört saat evvelden kapatmıştı. Yörüngedeki son mavnayı bir günü biraz aşan bir süreden sonra Poona Yer Kontrolü alacaktı ve Dünya'ya, olabildiğince sert bir şekilde, bunun ellerine ulaşacak *en son* sevkiyat olduğu bildirilecekti.

22

Çiftçilerin yaşadığı şok mancınıkta tahıl satın alınmasının devamıyla rahatlatıldı ama artık çeklerin üzerinde Özgür Luna Devleti'nin arkalarında durmadığı, Luna Otoritesi'nin çekleri Kese'yle bile asla garantilemeyebileceği vs. vs. yazıyordu. Bazı çiftçiler yine de tahıl bıraktı, bazıları bırakmadı, hepsi bağırdı çağırdı. Ama yapabilecekleri bir şey yoktu; mancınık kapatılmıştı, yükleme bantları hareket etmiyordu.

Bunalım ekonominin geri kalanında hemen hissedilmedi. Savunma alayları buz madencilerinin sıralarını öylesine boşaltmıştı ki serbest pazarda buz satmak kâr sağlıyordu; LuNoHoCo çelik şubesi bulduğu her güçlü kuvvetli adamı işe alıyordu ve Wolfgang Korsakov da kâğıt parayla hazırdı; 'Ulusal Dolar', Hong Kong dolarını andıracak şekilde basılmıştı ve teoride aynı değerdeydi. Luna'nın yeterince yemeği, işi ve parası vardı; insanlar zarar görmüyordu, 'bira, bahis, kadın ve iş' olağan haliyle devam ediyordu.

Halk arasında bilinen ismiyle 'milliler' enflasyon parasıydı, savaş parasıydı, yasal paraydı ve ilk piyasaya çıktıkları gün çok az bir miktarda değer kaybına uğramışlardı, bu da 'bozdurma hizmet ücreti' adı altında kapatılmıştı. Harcanabilir bir paraydı ve asla değeri sıfıra inmedi ama enflasyonistti ve kambiyo kuru bunu gittikçe daha fazla belli ediyordu; yeni hükümet aslında sahip olmadığı bir parayı harcıyordu.

Ama bu sonra geldi – Dünya'ya, Otorite'ye ve Federe Milletler'e özellikle nahoş bir şekilde meydan okunmuştu. FM gemilerine Luna'yla aralarına en az on çap mesafe koymaları ve hiçbir mesafe dahilinde yörünge izlememeleri emredilmişti, aksi takdirde uyarıda bulunmadan yok edileceklerdi. (*Nasıl* edileceklerinden bahseden yoktu, çünkü öyle bir şey yapamazdık.) Kişisel sicil kaydı olan gemilerin inmelerine, a) iniş izni vaktinden önce bir balistik planıyla beraber talep edilirse, b) bu onayı alan bir gemi, onay verilmiş yolu takip ederken yüz bin kilometre mesafede kendini Luna Yer Kontrolü'nün (Mike'ın) kontrolü altına bırakırsa ve c) üç memurun hakkı olan üç silah haricinde silahsızsa, izin verilecekti. Son koşulun doğruluğu iniş anında yapılacak bir kontrolle tasdik edilecekti, kontrolden önce kimsenin gemiden ayrılmasına izin verilmeyecek ve gemiye de petrol ve/veya tepkime kütlesi hizmeti verilmeyecekti; kuralın çiğnenmesi durumunda gemiye el konulacaktı. Luna'ya, geminin yükleme, boşaltma ve hizmet görevlerinde çalışan tayfası dışında Özgür Luna'yı tanımış ülkelerin vatandaşlarından başka kimsenin inmesine izin yoktu. (Sadece Çad yani – Çad'ın da gemisi yoktu. Prof bazı kişisel gemilerin Çad ticaret bayrağı altında tekrar kaydolmasını bekliyordu.)

Manifesto halen Luna'da bulunan Terra bilim insanlarının koşullarımıza uyan herhangi bir gemiyle evlerine dönebileceklerini de belirtiyordu. Bütün özgürlük taraftarı Terra milletlerini bize yapılan ve Otorite'nin bize karşı planladığı tüm yanlışları kınamaya, bizi tanımaya, serbest ticaretin ve tüm temasların keyfini çıkarmaya davet ediyordu ve Luna'da ticaret yapmaya karşı herhangi bir gümrük vergisi ya da yapay bir kısıtlamanın olmadığını, Luna hükümetinin politikasının da vaziyeti aynen sürdürmek olduğunu belirtiyordu. Sınırsız sayıda göçmeni davet ediyor, işgücü kıtlığının bu-

lunduğunu ve her göçmenin derhal ekonomik özgürlüğüne kavuşabileceğini belirtiyorduk.

Yiyecek konusunda da böbürleniyorduk – bir yetişkin günde 4000 kaloriden fazla tüketiyordu, proteini yüksek, fiyatı düşüktü, tayın falan da yoktu. (Stu, Adam-Mike'ın araya %100 derecelik votka fiyatını da sıkıştırmasını sağlamıştı – litre başına 50 sent HKL, miktarı az, vergisi yok. Bu Kuzey Amerika'da %80'lik votkanın satış fiyatının onda birinden az olduğu için, Stu tam can alıcı noktaya temas edeceğini biliyordu. Adam 'doğal' bir yeşilaycı olduğu için bunu hiç düşünmemişti – Mike'ın göz ardı ettiği az sayıda şeyden biriydi bu.)

Luna Otoritesi diğer insanlardan çok uzakta bir noktada, örneğin Sahra'nın susuz bir kısmında, toplanıp son bir ücretsiz tahıl mavnası almaya davet edilmişti – son hızla dümdüz aşağı inecekti. Bunun peşinden, huzurumuzu tehdit eden herkese aynısını yapmaya hazır olduğumuzu ve mancınık başında böylesi teklifsiz teslimatlara hazır bir sürü yüklü mavna bulunduğunu bildiren burnu havada bir konuşma gelmişti.

Sonra bekledik.

Ama elimiz armut toplamıyordu. Gerçekten de boşaltıp tekrar taş doldurduğumuz birkaç mavna vardı; yönlendirme transponderlerinde Poona Kontrolü tarafından etkilenmesinler diye birkaç değişiklik yapılmıştı. Retroları çıkartılmıştı, sadece yanal iticileri kalmıştı ve fazla retrolar da yanal yönlendirme amacıyla modifiye edilmek için yeni mancınığa götürülmüştü. En fazla çaba yeni mancınığa çelik taşırken ve sağlam taş silindirleri için mahfaza haline getirirken harcandı – çelik büyük angaryaydı.

Manifestomuzdan iki gün sonra "gizli" bir radyo Terra'ya sinyal vermeye başladı. Zayıftı, yer yer çekmiyordu ve gizli saklı olması gerekiyordu, muhtemelen bir kraterdeydi ve ce-

sur Terra bilim insanları otomatik tekrarı ayarlayana kadar sadece belirli saatlerde çalıştırılabiliyordu. Özgür Luna'nın Sesi'yle yakın frekanstaydı, dolayısıyla sesi cırtlak bağırışların altında kalabiliyordu.

(Luna'da kalan Terralıların sinyal yapma fırsatı yoktu. Araştırmaya devam etmeyi seçenlere her an stilyagiler eşlik ediyordu ve uyku zamanı geldiğinde kışlalara kilitleniyorlardı.)

Ama bu "gizli kapaklı" istasyon Terra'ya "gerçeği" ulaştırmayı başarmıştı. Prof partiden sapma suçundan yargılanıyordu ve ev hapsindeydi. Ben vatana ihanetten idam edilmiştim. Hong Kong Luna kendini çekmiş ve bağımsızlığını ilan etmişti... mantığa davet edilebilirdi. Novylen'de isyan vardı. Çiftlikler kolektifleştirilmişti, karaborsa yumurtalar Luna City'de tanesi üç dolara satılıyordu. Kadın asker taburları silah altına alınıyordu, her biri en az bir Terralı öldürmeye yemin ediyordu ve Luna City koridorlarında oyuncak silahlarla tatbikat yapılıyordu.

Sonuncusu neredeyse doğruydu. Hanımların çoğu militan bir şey yapmak istiyordu ve İç Güvenlik Savunma Kuvvetleri gibi bir şey kurmuşlardı, 'Hadesli Hanımlar'. Ama tatbikatları daha çok pratik bir mahiyetteydi – Anne katılmasına izin vermediği için Hazel surat asıyordu. Sonra küskünlüğünü üzerinden atıp 'Stilyagi Kızları'nı kurdu, okul saatlerinden sonra tatbikat yapan çok genç bir iç güvenlik kuvvetiydi, silah kullanmıyor, onun yerine stilyagi hava ve basınç gücünü desteklemeye yoğunlaşıyordu, ilkyardım ve kendi silahsız dövüş tekniklerini çalışıyorlardı, Anne'nin bundan –muhtemelen– asla haberi olmadı.

Ne kadarını anlatayım bilemiyorum. Hepsini anlatamam, ama tarih kitaplarında yazanlar fazlasıyla *yalan*!

'Savunma bakanlığı' görevini, 'kongre üyesi' görevinden

daha iyi yerine getirebildiğimi söyleyemem. Özür dilemiyorum, ikisi için de bir eğitim almadım. Devrim neredeyse herkes için amatör bir işti; ne yaptığını biliyor gibi görünen bir tek Prof vardı ve o bile bu konuda acemiydi – daha önce hiç başarılı bir devrimin ya da bir hükümetin parçası olmamıştı, önderlik etmek şöyle dursun.

Savunma Bakanı olarak şu ana kadar attığımız adımlar haricinde pek farklı savunma yöntemleri bulamıyordum; mahallelere stilyagi hava ekipleri ve balistik radarlarının etrafına lazer silahları konuşlandırmıştık. FM bombalamaya karar verdiği takdirde onları durduracak bir yöntem göremiyordum; koca Luna'da bir tane bile önleme füzesi yoktu, bu da küçük parçaları bir araya getirerek imal edebileceğiniz bir zımbırtı değildir. Vay be, bir roketi devirecek füzyon silahları bile üretemiyorduk.

Yalandan da olsa bir şeyler yapıyordum. Lazer silahlarını yapan Çinli mühendislere bombaları veya füzeleri önleme sorununa bir bakmalarını istedim – aynı sorun, sadece füze daha hızlı iner.

Sonra dikkatimi başka şeylere çevirdim. FM'nin mahalleleri asla bombalamayacağını ummaktan başka çarem yoktu. Bazı mahalleler, özellikle L-City, o kadar derindeydi ki tam isabet eden bombalara bile dayanabilirlerdi. Mike'ın merkezi parçasının yaşadığı, Kompleks'in en alt seviyesindeki bir kübik bombalara dayanıklı olması için inşa edilmişti. Diğer yandan, Aşağı Tycho tıpkı Eski Konak gibi büyük, doğal bir balondan mağaraydı, çatısı sadece birkaç metre kalınlığındaydı; alt kısmındaki kaplama, yeni çatlakların mühürlenmesini sağlamak için sıcak su borularıyla ısıtılıyordu – Aşağı Tycho'yu patlatmak için çok güçlü bir bomba şart değildi.

Ama bir füzyon bombasının ne kadar büyük olabileceğinin sınırı yoktur; FM, L-City'yi paramparça edecek kadar büyük bir tane inşa edebilir hatta teorik olarak Luna'yı ka-

vun gibi ikiye bölüp Tucho'da meteorun tekinin başlattığı işi bitirecek bir Kıyamet Günü oluşturabilirdi. Bu durumda onları nasıl durduracağımızı bilmiyordum, o yüzden endişelenmiyordum.

Onun yerine gerçekten halledebileceğim sorunlara vakit ayırıyordum, yeni mancınığa yardımcı oluyordum, radarların etrafındaki lazer matkapları için daha iyi nişan alma düzenlemeleri geliştirmeye çalışıyordum (ve sondajcıların işe devam etmesini sağlamaya çalışıyordum; buz fiyatı artar artmaz yarısı istifa etmişti), tüm mahalleler için merkezi olmayan ve hazırda bekleyen mühendislik kontrolleri ayarlamaya çalışıyordum. Mike bunun tasarımını yapmıştı, bulabildiğimiz tüm genel-amaçlı bilgisayarlara el koymuştuk (ücreti henüz mürekkebi kurumamış 'millilerle' ödemiştik), işi Otorite'nin eski şef mühendisi McIntyre'a devrettim; onun yetenekleri dahilindeki bir işti ve ben de, denesem bile, tüm o kablo işlerini vs. yapamazdım.

Hong Kong Luna Bankası'nın muhasebe işlerini halleden ve takas merkezi olarak kullanılan en büyük bilgisayarı kendime ayırdım. Kullanma kılavuzuna göz gezdirdim ve konuşamayan bir bilgisayar için hayli zeki olduğunda karar kıldım, o yüzden Mike'a ona balistik öğretip öğretemeyeceğini sordum. İki makinenin birbirini tanıyabilmesi için geçici bağlantılar kurduk ve Mike da kendisinden istediğimiz basit işi öğrenebileceğini bildirdi –yeni mancınık için yedek makine– her ne kadar Mike onun tarafından yönetilen bir gemiye binme konusunda rahat olsa da; çok duygusuz ve yorumsuzdu. Aptaldı hatta.

Şarkı mırıldanmasını ya da espri yapmasını isteyen yoktu aslında; sadece mancınıktan yükleri doğru milisaniyede ve gereken hızda fırlatmasını istiyorduk, sonra yükün Terra'ya yaklaşmasını izleyecek ve hafifçe dürtükleyecekti.

HK bankası satmaya pek hevesli değildi. Ama yönetim

kurulunda vatanseverlerimiz vardı, acil durum bittiğinde iade etmeye söz verdik ve yeni alana taşıdık –rolligonla, metro için fazla büyüktü– tüm bir yarım ay aldı bu iş. Kong mahallesinden çıkarmak için büyük hava kilidine geçici donanım yerleştirmek gerekti. Onu tekrar Mike'a bağladım, Mike da bir saldırı durumunda yeni alanla bağlantısı kesilmesi ihtimaline karşın ona balistik sanatını öğretme işine girişti.

(Banka bilgisayarın yerine ne koydu biliyor musunuz? Abaküslerle çalışan iki yüz memur. Abaküs işte. Şu boncukların dizildiği ipler, en eski dijital bilgisayar, tarih öncesinde o kadar geriye gidiyor ki kim icat etmiş bilinmiyor. Ruslar, Çinliler ve Japonlar hep kullandılar, bugün küçük dükkânlarda hâlâ kullanılıyor.)

Lazer matkaplarını uzay savunma silahlarına çevirmek daha kolaydı ama daha dolambaçlıydı. Onları orijinal kızaklarında monte edilmiş halde bırakmamız gerekti; sıfırdan başlamak için ne yeterince zamanımız, ne çeliğimiz, ne de metal işçimiz vardı. Dolayısıyla biz de daha iyi nişan alma düzenlemelerine yoğunlaştık. Teleskoplar için çağrı yapıldı. Nadir bulunuyorlardı – hangi mahkûm sevk edilirken yanına böyle bir şey alır ki? Sonrasında arz yaratmak için hangi pazar vardı? Bulabildiğimiz şeyler gözetleme araçları ve kask dürbünleri oldu, artı Terra laboratuvarlarında el konulmuş optik araçlar. Ama matkaplara yön bulmak için düşük kuvvetli büyük alan görüşleri ve iyi nişan alma için yüksek kuvvetli dürbünler, artı nişan ve yükseliş kadranı ile Mike'ın onlara nereye işaret etmeleri gerektiğini söyleyebilmesi için telefon bağlamayı başardık. Dört matkaba Mike onları kendisi kontrol edebilsin diye kendinden senkronize repetör bağladık – Richardson'daki selsinler boşa çıkmış oldu; gökbilimciler onları gökyüzünün haritasını çıkarmak için Bausch kameraları ve Schmidtlerde kullanıyorlardı.

Ama esas problem elemandı. Para değildi sorun olan, maaşları arttırıp duruyorduk. Hayır, sondajcı dediğin çalışmayı sever, yoksa o mesleğe hiç girmez. Günbegün hazırlık odasında oturmak, her zaman tatbikat olduğu ortaya çıkan bir alarmı bekleyip durmak – delirtti onları. İstifa ettiler. Bir eylül günü alarma bastım ve sadece yedi matkapla ilgilenildi.

Wyoh ve Sidris'le o gece bunu konuştum. Ertesi gün Wyoh, Prof ve benim ekstra masrafa onay verip vermediğimizi sordu. Wyoh'nun '*Lysistrata** Gücü' adını verdiği bir şey oluşturdular. Ne görevlerini, ne de masraflarını hiç sorgulamadım, çünkü bir sonraki hazırlık odası teftişimde üç kız ve bir sürü sondajcıyı hazır buldum. Kızlar, tıpkı erkekler gibi İkinci Savunma Topçuları üniforması giymişlerdi (sondajcılar o zamana kadar resmi üniformaya tenezzül etmemişlerdi pek) ve bir kız hem çavuş çizgileri, hem de topçu yüzbaşı rozeti takmıştı.

Teftişi *çok* kısa kestim. Kızların çoğu sondajcılık için gereken kasa sahip değildi ve bu kızın da o rozeti hak edecek seviyede matkapla uğraşabileceğinden şüpheliydim. Ama her zamanki topçu yüzbaşı işinin başındaydı, kızların lazerlerle uğraşmayı öğrenmesinde bir zarar yoktu, moral belli ki yüksekti; konuyla ilgili endişelenmeyi bıraktım.

Prof yeni Kongre'sini hafife almıştı. Bizim yaptığımız her şeyin üzerine onayı basıp bunu 'halkın sesi' haline getirecek bir kurumdan başka bir şey istemediğinden eminim. Ama yeni Kongre üyelerinin aptallardan ibaret *olmaması* onların Prof'un niyetlendiğinden çok daha fazla şey yapmasıyla sonuçlandı. Özellikle Kalıcı Düzenleme, Çözümler ve Hükümet Yapısı Komitesi.

İşler kontrolden çıktı, çünkü hepimiz çok fazla şey yap-

* Aristophanes tarafından MÖ 5. yüzyılda yazılmış bir komedi. –*çn*

maya çalışıyorduk. Kongrenin daimi başkanları Prof, Finn Nielsen ve Wyoh'ydu. Prof sadece onlarla konuşmak istediği zaman geliyordu – nadiren. Vaktini Mike'la planlar ve analiz üzerine (Eylül 76'da ihtimaller *beşte* bire kadar yükselmişti), Stu ve Sheenie Sheehan'la propaganda üzerine konuşarak, Dünya tarafına gidecek resmi haberlerle uğraşarak, 'gizli' radyo vesilesiyle ulaşan çok daha farklı 'haberlerle' ilgilenerek ve Dünya tarafından gelen haberleri çarpıtarak geçiriyordu. Ayrıca her şeye eli uzanıyordu; ona her gün rapor veriyordum, hem gerçek hem de kukla bakanlıklar da aynısını yapıyordu.

Finn Nielsen'i meşgul tutuyordum; benim 'Silahlı Kuvvetler Başkomutanım'dı kendisi. Denetleyecek lazer silahı piyadeleri vardı; Başgardiyan'ı avladığımız gün ele geçirilen silahları kullanan altı adamdılar, şimdi sekiz yüz kişi olmuşlar, tüm Luna'ya dağılmışlardı ve Kongville Maymun kopyalarını kullanıyorlardı. Bunun yanı sıra Wyoh'nun örgütleri, Stilyagi Hava Kuvvetleri, Stilyagi Kızları, Hades Hanımları, Namüdavimler (moral için korunmuşlar ve Peter Pan'in Korsanları diye tekrar adlandırılmışlardı) ve Lysistrata Gücü – tüm bu yarı-askeri gruplar Wyoh üzerinden Finn'e hesap veriyordu. Bu yükü ona ben yüklemiştim; benim başka sorunlarım vardı, bir 'devlet adamı' olduğum kadar bilgisayar teknisyeni de olmaya çalışıyordum, yeni mancınık alanına o bilgisayarı kurmak gibi işlerin yapılması gerektiği zaman.

Hepsine ek olarak, ben bir idareci *değilim* ve Finn bu konuda yetenekliydi. Birinci ve İkinci Savunma Topçuları'nı da onun kontrolüne iteledim. Ama önce bu iki iskelet alayının bir 'tugay' olduğuna karar verdim ve Yargıç Brody'yi de 'tuğgeneral' ilan ettim. Brody askeri konulardan aşağı yukarı benim kadar anlıyordu –sıfır– ama iyi tanınıyordu, çok sayılıyordu ve sınırsız sağduyuya sahipti ve bacağını kaybetmeden önce bir sondajcıydı. Finn sondajcı değildi, o yüzden

doğrudan onların üstünde konumlandırılamazdı; onu dinlemezlerdi. Eş-kocam Greg'i kullanmayı düşündüm. Ama Greg'e Mare Undarum mancınığında ihtiyaç vardı, inşaatın her safhasını takip etmiş tek teknisyendi.

Wyoh Prof'a yardım ediyordu, Stu'ya yardım ediyordu, kendi örgütlerine sahipti, Mare Undarum'a gidip geliyordu – haliyle Kongre'ye başkanlık etmek için çok vakti kalmıyordu; bu görev kıdemli komite başkanı Wolf Korsakov'a kalıyordu... o da hepimizden daha meşguldü; LuNoHoCo eskiden Otorite'nin baktığı her işe, artı bir sürü yeni şeye bakıyordu.

Wolf iyi bir komiteye sahipti; Prof aslında ona daha yakından göz kulak olmalıydı. Wolf, patronu Moshai Baum'un başkan yardımcısı seçilmesini sağlamış ve tüm ciddiyetiyle komitesine kalıcı hükümetin ne olması gerektiğini belirleme problemini özetlemişti. Sonra da sırtını dönmüştü.

Bu meşgul kardeşlerimiz gruplara ayrılıp bunu başarmıştı –Carnegie Kütüphanesi'nde hükümet biçimlerini çalışmışlardı, üç veya dört kişiden oluşan alt kurul toplantıları düzenlemişlerdi (bildiği takdirde Prof'u endişelendirecek kadar az)– ve Kongre, eylül başında bazı atamaları onaylamak ve daha çok bağımsız üye seçmek için toplandığında, ertelemek yerine tokmağı Yoldaş Baum aldı ve sadece mola verdiler; sonra tekrar toplanıp kendilerini tüm parlamento komitesine çevirip bir yasa tasarısını geçirdiler, sonra bir bakmışız tüm Kongre bu alt kurulların başını çektiği çalışma gruplara ayrılan bir Anayasa Kongresi haline gelmiş.

Sanırım Prof şoka uğramıştı. Ama iptal edemezdi, her şey kendi yazdığı kurallara uygun olarak yapılmıştı. Durumu sineye çekti, Novylen'e gitti (artık Kongre orada toplanıyordu – daha merkeziydi) ve onlara her zamanki iyi niyetiyle konuşup, açıkça hata yaptıklarını söylemek yerine yaptıkları şeylere dair şüphe uyandırdı.

Zarafetle onlara teşekkür ettikten sonra ilk taslakları parça pinçik etmeye başladı:

"Yoldaş Üyeler, tıpkı ateş ve füzyon gibi, hükümet de tehlikeli bir hizmetkâr ve korkunç bir efendidir. Şu an özgürlüğe sahipsiniz, eğer elinizde tutabilirseniz. Ancak unutmayın ki, bu özgürlüğü herhangi başka bir tirana kıyasla kendinize daha hızlı kaybedebilirsiniz. Yavaş ilerleyin, düşünceli olun, her kelimenin neticesini çözmeye çalışın. Bu kongre rapor vermeden önce on yıl otursa mutsuz olmam ama bir seneden daha az sürerse korkarım.

"Bariz olana güvenmeyin, geleneksele şüpheyle yaklaşın... zira geçmişte insanlık üzerine hükümetleri bindirdiğinde iyi bir iş yapmamıştır. Örneğin, bir taslak raporunda, Luna'yı kongresel bölgelere ayırıp zaman zaman nüfusa göre tekrar paylaştıracak bir komisyon kurulması teklifini gördüm.

"Bu geleneksel bir yöntemdir; dolayısıyla şüpheyle yaklaşılmalı ve masumiyeti ispatlanana kadar suçlu olarak görülmelidir. Belki de bunun *tek* yol olduğunu düşünüyorsunuzdur. Başka önerilerde bulunabilir miyim? Bir adamın yaşadığı yer elbette ona dair en önemsiz detaydır. Seçim bölgeleri insanları mesleğine göre... veya yaşına göre... hatta alfabetik şekilde dağıtarak oluşturulabilir. Veya dağıtılmazlar, her üye serbest olarak seçilir – bunun tüm Luna'da çokça tanınmayan birinin seçilmesini imkânsız hale getirdiğine dair itirazlarla gelmeyin bana; Luna için mümkün olan en iyi şey olabilir bu.

"*En az* sayıda oy alan adayları dahil etmeyi bile düşünebilirsiniz; popüler olmayan adamlar sizi yeni bir tiranlıktan esirgemek için tam da aradığınız şey olabilirler. Sadece kulağa abes geliyor diye bu fikri reddetmeyin – iyi düşünün! Geçmiş tarihte çoğunluk olarak seçilmiş hükümetler aleni tiranlıklardan daha iyi olmamıştır, bazen daha bile kötü olmuştur.

"Ancak eğer amacınız temsili hükümetse, buna ulaşmanın mülki bölgelerden daha iyi yolları olabilir. Mesela her biriniz oy verecek yaşta on bin, belki yedi bin insanı temsil ediyorsunuz – bir kısmınız da az bir çoğunlukla seçildiniz. Diyelim ki bir adamın parlamentoya girmesi seçimle değil de dört bin vatandaşın imzaladığı bir dilekçeyle oluyor. Bu durumda o adam onay veren o dört bin insanı temsil eder, ortada hayal kırıklığına uğramış bir azınlık olmaz, zira mülki bir seçim bölgesinde azınlık olarak kalacakların hepsi yeni dilekçeler başlatmakta veya diğerlerine katılmakta özgürlerdir. Bu durumda *hepsi* seçtikleri adamlar tarafından temsil edilirler. Veya sekiz bin destekçili bir adamın o kurulda iki oy hakkı olur. Zorluklar, itirazlar, çözülmesi gereken pratik noktalar – *birçoğu*! Ama hepsini çözebilirsiniz... böylece temsili hükümetin kronik hastalığından, haklarından mahrum edildiğini hisseden –haklı olarak!– hoşnutsuz azınlık probleminden kaçınabilirsiniz.

"Ancak, ne yaparsanız yapın, geçmişin bir deli gömleği olmasına izin vermeyin!

"Bu Kongreyi çift meclisli bir kuruma çevirme önerisi görüyorum. Mükemmel – yasamaya ne kadar fazla ayak bağı çıkarsa o kadar iyi. Fakat geleneği takip etmek yerine bir yasama meclisi, bunun yanında da tek görevi kanunları feshetmek olan başka bir meclis teklif ediyorum. Yasama erkinin kanunları üçte iki çoğunlukla geçirmesine izin verin... ancak feshediciler üçte bir azınlıkla her kanunu ilga edebilsinler. Saçmalık mı? Bir düşünün. Eğer bir yasa tasarısı sizin üçte ikinizin onayını bile alamayacak kadar zayıfsa, berbat bir kanun olma ihtimali yüksek değil midir? Ve bir kanun üçte biri oluşturacak kadar fazla insanın hoşuna gitmiyorsa, onsuz daha iyi olmaz mısınız?

"Lakin anayasanızı yazma konusunda olumsuzun muhteşem erdemlerine dikkat çekmeme izin verin! Olumsuza

vurgu yapın! Belgeniz hükümetin yapmasının sonsuza dek yasak olduğu şeylerle süslenmiş olsun. Zorunlu askerlik olmasın... basın, konuşma, yolculuk, toplanma, din, öğretim, iletişim, meslek özgürlüğüne minik bile olsa müdahale ihtimali olmasın... mecburi vergilendirme olmasın. Yoldaşlar, hükümetinizin *asla* yapmayacağına söz vereceği şeylerin üzerine düşüneceğiniz beş yıllık bir tarih çalışmasının sonucunda sadece bu tür olumsuzluklardan ibaret bir anayasa çıkarırsanız, bunun sonucundan korkmam.

"En çok korktuğum şeyse aklı başında ve iyi niyetli adamların, hükümet güçlerine yapılması gerek gibi görünen şeyleri *yapma* gücü veren olumlayıcı hareketleridir. Lütfen Luna Otoritesi'nin de böyle aklı başında ve iyi niyetli, hepsi de yüksek oylarla seçilmiş insanlar tarafından en soylu amaçlar için yaratıldığını unutmayın. Ve bu düşünceyle sizi emeğinizle baş başa bırakıyorum. Teşekkürler!"

"*Gospodin* Başkan! Bir bilgi sorusu! 'Mecburi vergilendirme' olmasın dediniz, bu durumda bir şeylerin masrafını nasıl ödememizi bekliyorsunuz? Tanstaafl!"

"Ah beyefendi, bu *sizin* sorununuz. Aklıma birçok yöntem geliyor. Kiliselerin kendilerini beslemesi gibi gönüllü bağışlar... kimsenin katılımının zorunlu olmadığı hükümet sponsorlu piyangolar... hatta belki de siz Kongre üyeleri kendi keselerinizi eşeleyip gereken şeylerin parasını ödemelisiniz; bu şekilde hükümet sadece vazgeçilmez işlevlerinden ibaret olur, artık onlar her neyse. Hatta gerçekten varsa. Altın Kural tek kanun olsa bana yeter; diğerleri için bir gerek görmüyorum, empoze etmenin bir yolunu da bilmiyorum. Ama *gerçekten* de komşularınızın kendi iyilikleri için kanunlara sahip olması gerektiğine inanıyorsanız, neden parasını *siz* ödemiyorsunuz? Yoldaşlarım, size yalvarıyorum; mecburi vergilendirmeye *başvurmayın*. Bir insanın parasını istemediği bir şey uğruna, sadece *siz* onun iyiliğine

olacağını düşündüğünüz için almaktan daha beter bir tiranlık yoktur."

Prof başını eğip selam verdi ve çıktı, Stu ve ben de onu takip ettik. Bizim dışımızda boş bir kapsüle biner binmez ona yüklendim. "Prof, söylediklerin çok hoşuma gitti... ama vergilendirme mevzusunda yaptıkların ve söylediklerin birbirini tutuyor mu? Sence bu masraflarımızı kim ödeyecek?"

Uzun bir süre sessiz kaldı, sonra, "Manuel, tek hevesim bir baş yöneticiymiş gibi yapmaktan vazgeçebileceğim güne ulaşabilmek," dedi.

"Bu bir cevap değil!"

"Tüm hükümetlerin ikileminin ve benim anarşist olma sebebimin üzerine üzerine bastın. Bir defa kabul edildikten sonra vergilendirme gücünün sınırı yoktur; yok edene kadar devam eder. Kendi keselerini eşelemelerini söylediğimde şaka yapmıyordum. Hükümeti feshetmek mümkün olmayabilir – bazen hükümet konusunun insanların kaçamadığı bir hastalığı olduğunu düşünüyorum. Ama küçük, güçsüz ve zararsız halde tutmak mümkün olabilir; bunun için de yöneticilerin asosyal hobilerinin ücretini kendilerine ödetmekten daha iyi bir yol düşünebiliyor musun?"

"Hâlâ şu an yaptıklarımızın masrafını nasıl karşılayacağımızı cevaplamıyor."

" 'Nasıl' mı, Manuel? Nasıl yaptığımızı *biliyorsun* işte. *Çalıyoruz*. Bundan ne gurur duyuyorum, ne de utanıyorum; elimizdeki yol bu. Eğer yakalanırsak bizi yok edebilirler – bununla yüzleşmeye hazırım. En azından çalarken rezil vergilendirme geleneğini oluşturmadık."

"Prof, bunu söylemekten nefret ediyorum..."

"O zaman niye söylüyorsun?"

"Çünkü lanet olsun ki ben de senin kadar bu işin içindeyim... ve o paranın geri ödendiğini görmek istiyorum! Söyle-

mekten nefret ediyorum ama az evvel söylediğin şey kulağa ikiyüzlülük gibi geliyor!"

Güldü. "Sevgili Manuel! İkiyüzlü biri olduğuma karar vermek o kadar seneni mi aldı?"

"İtiraf mı ediyorsun yani?"

"Hayır. Ama beni öyle biri olarak düşünmek seni rahat ettirecekse, günah keçin olmaya hazırım. Ama kendi adıma ikiyüzlü biri değilim çünkü Devrimi ilan ettiğimiz günden beri daha çok paraya ihtiyacımız olacağının ve bunu çalmak zorunda kalacağımızın farkındaydım. Bana dert olmadı çünkü altı yıl içinde ortaya çıkacak yiyecek isyanlarından da, sekiz yılda gelecek yamyamlıktan da daha iyi olduğunu düşündüm. Seçimimi yaptım ve bundan pişman değilim."

Sesimi kestim, suskundum ama tatmin olmamıştım. Stu, "Profesör, Başkanlığı bırakma konusunda hevesli olmana sevindim."

"Yani? Yoldaşımızın kaygılarını sen de mi taşıyorsun?"

"Sadece kısmen. Zenginlik içine doğduğumdan, hırsızlık beni onun kadar rahatsız etmiyor. Hayır, ama şimdi Kongre anayasa mevzusuna daldığına göre oturumlara katılmak için vakit bulma niyetindeyim. Seni Krallığa aday göstermeyi planlıyorum."

Prof şok olmuştu. "Efendim, eğer böyle bir şeye aday gösterilirsem, reddederim. Seçilirsem, istifa ederim."

"Acele etme. İstediğin tarz bir anayasayı elde etmenin tek yolu bu olabilir. Senin hafif heyecan eksikliğine rağmen bunu ben de istiyorum. Kral olarak ilan edilebilirsin ve insanlar seni kabul eder; biz Aykırılar cumhuriyetle evli değiliz ki. Fikre bayılırlar: ayinler, cüppeler, saray falan filan."

"Hayır!"

"Ja *da*! Vakti geldiğinde reddedemeyeceksin. Çünkü bir krala ihtiyacımız var ve kabul görecek başka bir aday yok. I. Bernardo, Luna Kralı ve Çevreleyen Uzayın İmparatoru."

"Stuart, durmanı istemek zorundayım. Hastalanıyorum."

"Alışırsın. Ben demokrat olduğumdan ötürü kralcıyım. Nasıl ki hırsızlığın seni durdurmasına izin vermediysen, isteksizliğinin de bu fikre engel olmasına izin vermeyeceğim."

"Dur bakalım, Stu," dedim. "Demokrat olduğun için kralcı olduğunu mu söylüyorsun?"

"Tabii ki. Bir kral, halkın tiranlığa karşı tek korumasıdır... özellikle tiranların en kötüsüne, kendilerine karşı. Prof bu görev için ideal olacaktır... çünkü görevi istemiyor. Tek dezavantajı vârissiz bir bekâr olması. Onu da halledeceğiz. Vârisi olarak *seni* önereceğim. Veliaht Prens. Kusursuz Majesteleri Prens Manuel de la Paz, Luna City Dükü. Silahlı Kuvvetler Amirali ve Güçsüzlerin Koruyucusu."

Boş boş baktım. Sonra yüzümü ellerime gömdüm. "Ah, *Bog*!"

Üçüncü Kısım

TANSTAAFL!

23

12 Ekim 2076 Pazartesi saat 19 civarı Raffles'taki ofislerimizde saçmalıklarla dolu geçen zor bir günün ardından eve gidiyordum. Tahıl çiftçileri temsilciliği Prof'u görmek istemişti, o Hong Kong Luna'da olduğu için de geri çağrılmıştım. Onlara kaba davranmıştım. Ambargo iki aydır sürüyordu ve FM de bize yeterince pis davranma nezaketinde bulunmamıştı. Genel olarak bize aldırmamış, taleplerimize hiçbir cevap vermemişti, sanırım öyle yapmak bizi tanımak anlamına gelirdi. Stu, Sheenie ve Prof, Dünya tarafından gelen haberleri savaşçı ruhu hayatta tutmak adına çarpıtmak için çok çaba harcıyorlardı.

İlk başlarda herkes b-takımını hazırda tutuyordu. Kaskları kollarının altında, koridorlarda işe gidip gelirken onları giyiyorlardı. Ama günler geçtikçe ve herhangi bir tehlike baş göstermeyince bu da silindi gitti – ihtiyacınız yoksa b-takımı baş ağrısı yaratır, çok hantal bir şeydir. Yakın zamanda barlar yazı asmaya başladılar: B-Takımlılar Giremez. Eğer bir Aykırı b-takımından dolayı eve dönerken bir ellilik yuvarlayamayacaksa, takımı evinde, istasyonda veya en fazla nerede ihtiyacı olacaksa orada bırakır.

Vay anam vay, durumu o gün ben de ihmal etmiştim – ofise geri dönmek için çağrı aldıktan sonra yarı yoldayken aklıma geldi.

Bir Aykırıyı her şeyden daha çok korkutan o sesi duyup

hissettiğimde on üç numaralı geçiş kilidine yeni ulaşmıştım – uzaktan gelen bir *çuff!* sesi ve peşinden bir esinti. Neredeyse fark etmeden kilidi açmıştım, sonra basınçları dengeledim, esintiyi arkama aldım ve ev kilidimize doğru koştum, bir yandan bağırıyordum:

"B-takımları, millet! Çocukları tünellerden içeri alın ve tüm hava geçirmez kapıları kapatın!"

Görüş mesafesinde olan tek yetişkinler Anne ve Milla'ydı. İkisi de korkmuş görünüyordu, ses çıkarmadan işe koyuldular. Atölyeye dalıp b-takımını aldım. "Mike! Cevap ver!"

"Buradayım, Man," dedi sakince.

"Patlayıcı basınç düşüşü duydum. Durum nedir?"

"Üçüncü seviyede, L-City. Batı Metro İstasyonu'nda patlama oldu, kısmen kontrol altında şimdi. Altı gemi indi, L-City saldırı altında..."

"Ne!"

"Lafımı bitireyim, Man. Altı araç indi, L-City askerlerin saldırısı altında, Hong Kong'un da öyle olduğu sonucunu çıkarılıyor, telefon hatları BL rölesinden kesilmiş. Johnson City saldırı altında; J-City ve Aşağı Kompleks arasındaki zırh kapılarını kapattım. Novylen'i göremiyorum ama eko işareti saldırı altında olduğunu belirtiyor. Churchill, Aşağı Tycho için de aynısı geçerli. Üzerimde yüksek elipsoitte bir gemi var, yükseliyor, muhtemelen komuta gemisi. Başka bir işaret yok."

"Altı gemi – ulan SEN neredeydin?"

O kadar rahat cevap verdi ki ben de sakinleştim. "Uzak taraftan yaklaştılar, Man; orası kör noktam. Sıkı Garnizon tuhaflıklarıyla geldiler, tepelerin ucunu sıyırdılar; Luna City'ye inişi bile zor gördüm. Sadece J-City'deki gemiyi görebiliyorum; diğer inişleri eko sinyallerinin izlerinin gösterdiği balistiklerden çıkarsayabiliyorum. Batı Metro, L-City'ye zorla girdiklerini duydum, şimdi de Novylen'deki savaşı du-

yabiliyorum. Geri kalanı kati çıkarım, ihtimali 0.99'dan yüksek. Seni ve Profesör'ü derhal aradım."

Nefesimi düzenledim. "Sert Kaya Operasyonu, Uygulamaya Hazırlan."

"Program hazır. Man, sana ulaşamayınca sesini kullandım. Yeniden çalayım mı?"

"*Nyet* – Evet! *Da*!"

'Kendimi' eski mancınık başındaki nöbet memuruna 'Sert Kaya' için kırmızı alarma geçmesini söylerken duydum; ilk yük fırlatmada, geri kalanları kemerde, her şey çözülmüş olsun, ama bizzat ben emredene kadar *fırlatmayın*, sonra plana başlayın, tam otomatik. Tekrarlamasını 'söyledim'

"Peki," dedim Mike'a. "Matkap silahı takımı?"

"Yine senin sesin. Kontrol edildi, sonra hazırlık odalarına geri gönderildi. O komuta gemisi aposelene üç saat dört nokta yedi dakikadan önce ulaşmayacak. Beş saatten fazla bir süre için hedef yok."

"Manevra yapabilir. Veya füze gönderebilir."

"Yavaş ol, Man. Bir füzeyi bile dakikalar kala görürüm. Yukarıda dolunay parıl parıl parlıyor – adamların daha ne kadar almasını istiyorsun? Gereksiz yere."

"Eh... pardon. Greg'le konuşsam iyi olacak."

"Tekrar çalıyorum..." 'Kendi' sesimi Mare Undarum'daki eş-kocamla konuşurken duydum; 'sesim' kulağa gergin ama sakin geliyordu. Mike ona durumu anlatmış, Küçük David'in Sapanı Operasyonu'nu hazırlamasını, tam otomatik için beklemede kalmasını söylemişti. Ana bilgisayarın yedek bilgisayarı programlanmış halde tutacağı ve iletişimin kesilmesi durumunda geçişin otomatik olacağı konusunda ona güvence 'verdim'. Ayrıca eğer iletişim kesilir ve dört saat içinde yerine gelmezse komutayı eline alıp inisiyatif kullanmasını 'söyledim' – Dünya radyosunu dinleyip kendi kararını vermeliydi.

Greg sessizce dinlemiş, emirlerini tekrarlamış ve sonra, "Mannie, aileye onları sevdiğimi söyle," demişti.

Mike beni gururlandırmıştı; benim adıma tam kıvamında utanç dolu bir tıkanmayla cevap vermişti. "Yapacağım, Greg – ve bak, Greg, ben de seni seviyorum. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Biliyorum, Mannie... ve senin için özel bir dua okuyacağım."

"Teşekkürler, Greg."

"Hoşçakal, Mannie. Haydi yapman gerekeni yap."

Ben de gidip yapmam gerekeni yaptım; Mike rolümü en az benim kadar, ya da benden daha iyi oynamıştı. Finn, ulaşılabildiği takdirde 'Adam'la muhatap olacaktı. Ben de Greg'in sevgi mesajını Anne'ye ilettikten sonra hızla çıktım. Anne b-takımını giymiş ve Büyükbaba'yı kaldırıp ona da takımını giydirmişti – senelerdir ilk defa. Ben de çıktım dışarı, kaskım takılıydı ve lazer silahım elimdeydi.

On üç numaralı kilide ulaştım ve öbür taraftan kilitlenmiş olarak buldum. Anahtar deliğinden bakıldığında kimse gözükmüyordu. Her şey tatbikata uygundu – sadece o kilitten sorumlu stilyaginin ortalıkta olması gerekiyordu.

Kapıya vurmak bir işe yaramadı. En sonunda geldiğim yoldan geri döndüm – evimizi, sebze tünellerimizi geçtim ve güneş bataryamıza çıkan özel yüzey kilidine ulaştım.

Ve anahtar deliğinde kızgın güneş ışığı yerine bir gölge olduğunu gördüm – lanet Terra gemisi Davis yüzeyine inmişti! Bacakları üzerimde dev bir tripod oluşturuyordu, tam karbüratör memelerine bakıyordum.

Hızla geri dönüp dışarı çıktım, iki ambar ağzını da kilitledim, dönerken yoldaki tüm basınç kapılarını da kilitledim. Anne'ye durumu anlattım ve çocuklardan birini bir lazer silahıyla arka kapıya dikmesini söyledim – al, bunu kullan.

Çocuk yok, adam yok, yapılı bir kadın yok – Anne, Bü-

yükbaba ve küçük çocuklarımızdan başka kimse kalmamıştı; geri kalanı bela aramaya gitmişti. Mimi lazer silahını almıyordu. "Nasıl kullanılacağını bilmiyorum Manuel, öğrenmek için de çok geç; sende kalsın. Ama Davis Tünellerinden içeri giremezler. Senin hiç duymadığın bazı numaralar biliyorum."

Tartışmadım; Mimi'yle tartışmak bir vakit kaybıdır ve bilmediğim numaraları biliyor olabilir; Luna'da benim hiç görmediğim korkunç koşullar altında uzun seneler boyunca hayatta kalmıştı bu kadın.

Bu sefer on üç numaralı kilit gözetim altındaydı; görevinin başındaki iki çocuk beni içeri aldı. Haber talep ettim.

"Basınç şimdi normale döndü," dedi daha büyük olan. "Bu seviyede en azından. Şose tarafında savaş var. General Davis ya, sizinle gelemez miyim? Bu kilide tek kişi yeter."

"*Nyet.*"

"Bir Dünyalı vurmak istiyorum!"

"Senin yerin burası, burada kal. Eğer bir Dünyalı buraya gelecek olursa, senindir. Sakın *sen* onun olma." Hızlı adımlarla uzaklaştım.

Böylece kendi dikkatsizliğimden dolayı b-takımını yanımda bulundurmamamın sonucu olarak Koridorlar Muharebesi'nin görebildiğim tek kısmı kuyruk ucu oldu – 'savunma bakanı'na bakın hele.

Halka koridorundan kuzeye doğru hücum ettim, kaskım açık halde; Şose'ye giden uzun rampaya açılan geçiş kilidine ulaştım. Kilit açıktı; küfrü bastım ve dikkatle içinden geçtikten sonra kilitlemek için durdum – neden açık olduğunu gördüm; onu koruyan çocuk ölmüştü. Dolayısıyla rampadan aşağı çok tedbirli bir şekilde indim ve Şose'ye çıktım.

Bu ucu boştu ama şehre açılan ucunda siluetleri görebiliyor ve seslerini duyabiliyordum. B-takımı giyip silah taşıyan iki tip bana doğru gelmeye başladı. İkisini de yaktım.

Silahlı bir b-takımlı adam diğerine benzer; sanırım beni kanatları koruyan bir elemanlarına benzettiler. Bana da Finn'in adamlarından farklı gibi gözükmüyorlardı o mesafeden – bunun aklıma hiç gelmemiş olması dışında. Bir çömez bizim arkadaşlarımız gibi hareket etmez; ayaklarını fazla yukarı kaldırmıştı ve hep yerçekimiyle boğuşuyordu. O bile değildi. Düşünmek için durmadım. "Dünyalılar! *Vurun*!" dememe bile gerek kalmadı. Gördüm, yaktım. Ne yaptığımı fark edene kadar yerde yavaşça kayıyorlardı.

Silahlarını alma niyetiyle durdum. Ama onlara zincirlilerdi ve nasıl çözeceğini bulamadım, belki de anahtar gerekiyordu. Ayrıca lazer değillerdi, daha önce hiç görmediğim şeylerdi: tabanca. Sonradan öğrendiğime göre küçük patlayıcı füzeler atıyorlarmış; o an bildiğim tek şey nasıl kullanılacaklarına dair bir fikrim olmadığıydı. Uçlarında mızrağımsı bıçaklar vardı, 'süngü' dedikleri, bu yüzden onları almak istemiştim zaten. Kendi silahım sadece on tam-güç yakmaya yeterdi ve ekstra güç paketim de yoktu; süngüler işe yarar gibi duruyordu; birinin üzerinde kan vardı, Aykırı kanı olduğunu varsaydım.

Sadece birkaç saniye içinde vazgeçtim, ölü kaldıklarından emin olmak için kendi bıçağını kullandım ve parmağım tetikte, savaşa doğru ilerledim.

Ortalıkta bir muharebe değil, çeteler vardı. Belki de muharebeler hep böyledir, kafa karışıklığı, gürültü ve kimsenin ne olup bittiğini anlamaması. Şose'nin en geniş kısmında, Bon Marché'nin karşısında Büyük Rampa'nın üçüncü seviyeden itibaren kuzey yönünde aşağı kıvrıldığı yerde birkaç yüz Aykırı vardı, kadınlar, erkekler ve aslında evde olması gereken çocuklar. Yarısından azı b-takımı içindeydi ve sadece birkaçında silah var gibi duruyordu; rampadan aşağıysa tepeden tırnağa silahlanmış askerler yağıyordu.

Ama ilk fark ettiğim şey gürültü oldu, açık kaskımı dol-

duran ve kulaklarıma vuran bir yankı, bir kükreyiş. Başka ne isim verilir bilmiyorum; insan gırtlağının çıkarabileceği tüm öfkelerin birleşiminden oluşuyordu, küçük çocukların viyaklamalarından tutun, koca koca adamların boğa gürlemelerine kadar. Tarihin en büyük it dalaşı gibi geliyordu kulağa – bir anda kendi payımı da ortaya koyduğumu fark ettim, bağıra çağıra küfür ediyor, sözsüz çığlıklar atıyordum.

Hazel'dan daha büyük olmayan bir kız rampanın tırabzanına tırmandı, aşağı boşalan askerlerin omuzlarının sadece birkaç santimetre üstüne dans ede ede ilerledi. Yanında silah olarak bir satır vardı, salladığını gördüm, temas ettiğini gördüm. Adamın canını b-takımının üzerinden fazla yakmış olamazdı ama herif aşağı indi, daha fazlası da ona takılarak yere düştü. Sonra içlerinden biri de kızla temasa geçti, baldırına bir süngü sapladı ve o da aşağı doğru düşerek gözden kayboldu.

Ne olduğunu pek göremiyordum, hatırlayamıyorum da, sadece belli anlar çakıyor gözümde, kızın aşağı düşüşü gibi. Kim olduğunu bilmiyorum, hayatta kaldı mı bilmiyorum. Bulunduğum yerden nişan alamıyordum, arada çok fazla insan başı vardı. Ama ortalık teşhir ürünü tezgâhı gibiydi, solumda bir oyuncak dükkânı vardı; üzerine zıpladım. Böylece Şose kaldırımının bir metre üstüne çıkmış oldum, aşağı inen Dünyalıları net bir şekilde görebiliyordum. Sırtımı duvara verdim, dikkatlice nişan aldım, sol göğsü vurmaya çalıştım. Sayılamayacak bir süre sonra lazerimin artık çalışmadığını fark edip durdum. Sanırım benim sayemde sekiz asker evine dönemedi, ama saymamıştım – zaman da geçmek bilmiyordu. Her ne kadar herkes olabildiğince hızlı hareket ediyor olsa da, her şeyin donuk çekime yavaşlatıldığı bir talimat filmi gibi duruyor ve hissediliyordu.

En az bir defa güç paketimi kullanırken Dünyalının teki beni fark edip geri ateş etti; tam kafamın üzerinde bir patla-

ma oldu ve dükkân duvarının parçaları kaskıma çarptı. Belki iki kere de yaşanmış olabilir bu.

Enerji bitince oyuncak tezgâhından aşağı atladım, lazeri dipçikledim ve rampanın tabanına doğru akın akın giden çeteye katıldım. Tüm bu sınırsız süre boyunca (beş dakika mıydı?) Dünyalılar kalabalığa doğru ateş ediyordu; o küçük füzelerin insan eti içinde patlarken çıkardığı yumuşak sesleri veya duvara veya katı bir şeye çarptıklarında çıkardıkları daha sert sesleri duyabiliyordunuz. Artık ateş etmediklerini fark ettiğimde hâlâ rampanın tabanına ulaşmaya çalışıyordum.

Yerdelerdi, ölmüşlerdi, her biri... Artık rampadan aşağı gelmiyorlardı.

24

Luna işgalcilerinin tamamı ölmüştü, hepsi o an olmasa da kısa süre içinde tükenmişlerdi. İki binden fazla asker ölmüştü, onları durdurmaya çalışırken hayatını kaybeden Aykırıların sayısı bunun üç katından fazlaydı, artı en az bir o kadar Aykırı da yaralanmıştı, bu sayı asla hesaplanmadı. Hiçbir mahallede esir alınan yoktu, gerçi ortalığı temizlerken her gemiden bir düzine memur ve tayfa topladık.

Çoğu silahsız olan Aykırıların silahlı ve eğitimli askerleri öldürebilmesinin ana sebeplerinden biri buraya yeni inen bir Dünyalının kendini çok iyi idare edememesinde yatar. Onun alışık olduğunun altıda biri olan yerçekimi kuvvetimiz, hayat boyu geliştirdiği reflekslerini kendisine düşman eder. Bilmeden yukarı ateş eder, ayaklarının üzerinde dengesini kuramaz, doğru dürüst koşamaz – ayakları altından kayıp gider. Daha da kötüsü, bu askerlerin *aşağı doğru* ilerleyip savaşması gerekiyordu; mecburen üst seviyelerden içeri girdiler, sonra şehirleri ele geçirmek için aşağı indikçe inmeleri gerekti.

Ayrıca Dünyalılar rampalardan nasıl inileceğini bilmezler. Hareket koşmak değildir, yürümek değildir, uçmak değildir – daha çok kontrollü bir dansa benzer, ayakları ucu ucuna yere değer ve sadece dengeyi kurar. Üç yaşındaki bir Aykırı bunu düşünmeden yapar, güdümlü bir düşüşte aşağı seke seke iner, ayak parmakları yere birkaç metrede bir değer.

Ama bir Dünyalı çömezlik eder, kendini 'havada yürürken' bulur – zorlanır, döner, kontrolünü yitirir, kendini yerde bulur, canı yanmaz ama sinirlenir.

Bu askerlerse kendilerini ölü buldular; onları rampalarda avladık. Gördüklerim bir şekilde olayı kavramışlardı, üç rampayı canlı halde atlatmışlardı. Buna rağmen sadece rampa inişinin tepesindeki birkaç keskin nişancı etkili bir şekilde ateş edebilmişti; rampanın üzerinde olanlar ayakta kalmak için, silahlarına tutunabilmek için ve bir aşağı seviyeye ulaşabilmek için var güçleriyle çabalamıştı.

Aykırılar onlara izin vermemişti. Erkekler ve kadınlar (ve birçok çocuk) onlara doğru akın akın gelmiş, onları ezmiş, çıplak ellerinden tutun da kendi süngülerine kadar ne var ne yoksa kullanarak onları öldürmüşlerdi. Etraftaki tek lazer silahlı da ben değildim; Finn'in elemanlarından ikisi Bon Marché'nin balkonuna doluşmuş ve çömelerek rampanın tepesindeki keskin nişancıları vurmuşlardı. Kimse bunu yapmalarını söylememişti, kimse önderlik etmemişti, kimse emir vermemişti; Finn, yarı eğitimli düzensiz milislerini kontrol etmeye fırsat bulamamıştı hiç. Savaş başlamıştı, onlar da savaşmıştı.

Bu da bizim, Aykırıların kazanmasının en büyük sebebiydi: Savaşmıştık. Çoğu Aykırı asla canlı bir işgalci görmemişti ama askerlerin içeri girdiği her yerde, Aykırılar oraya akyuvarlar gibi doluşmuştu; ve savaşmıştı. Kimse onlara böyle bir şey söylememişti. Zayıf örgütümüz sürpriz altında çökmüştü. Ama Aykırılar olarak delice dövüşmüştük ve işgalciler ölmüştü. Hiçbir asker hiçbir mahallede altıncı seviyeden aşağı inememişti. Dip Pasajı'ndaki insanların savaş bitene kadar hiçbir şeyin farkında olmadığını söylüyorlar.

Ama işgalciler de iyi savaştılar. Bunlar sadece FM'nin şehirlerde barışı korumak için kullandığı en iyi çevik kuvvet polisleri değillerdi; aynı zamanda beyinleri yıkanmıştı ve

ilaç almışlardı. Beyin yıkama programı onlara (doğru olarak) tekrar Dünya tarafına dönmelerinin tek yolunun mahalleleri ele geçirip oraları pasifize etmek olduğunu söylemişti. Eğer bunu başarırlarsa, ikramiye ve bir daha asla Luna'ya gelmeme sözü almışlardı. Ama bu ya başarı ya ölüm durumuydu, çünkü eğer kazanamazlarsa ulaşım araçlarının kalkışa geçemeyeceği söylenmişti onlara, Luna'yı ele geçirmeleri gerekiyordu. (Bu da doğruydu.)

Sonra bir farenin kediye tükürmesini sağlayacak miktarda enerji verici, takma-kafaya ve korku durdurucuyla doldurulup salıverilmişlerdi. Profesyonelce ve korkusuzca savaşmışlardı... ama öldüler.

Aşağı Tycho ve Churchill'de gaz kullanmışlardı, zayiatlar daha tek taraflıydı orada; sadece b-takımlarına ulaşabilen Aykırılar hayatta kalabilmişti. Sonuç yine aynıydı, sadece daha uzun sürmüştü. Otorite'nin hepimizi öldürmek gibi bir niyeti olmadığı için bayıltıcı gaz kullanmışlardı; yalnızca bize bir ders vermek, kontrol altına alıp işe koymak istiyorlardı.

FM'nin uzun gecikmesi ve bariz kararsızlığının altında yatan sebep baskın taarruzuydu. Karar biz tahıl ambargosunu koyduktan kısa süre sonra verilmişti (ele geçirilen ulaşım memurlarından böyle öğrendik); vakit saldırıyı düzenlemekte harcanmıştı; çoğu, Luna'nın yörüngesinin bir hayli dışına çıkan, Luna'nın önüne geçen ve sonra geri dönüp Uzak tarafın üzerinde birleşen daha oval bir yörünge oluştururken. Mike elbette onları görmemişti; orası onun kör noktası. Gökyüzünü balistik radarlarıyla tarıyordu ama hiçbir radar ufkun ötesine bakamaz; Mike'ın yörüngedeki herhangi bir gemiye atabildiği en uzun bakış sekiz dakikaydı. Tepeleri yakın mesafeden sıyırarak, dairesel yörüngelerde gelmişlerdi, her gemi uç kısımda hızlı bir dido inişiyle yüksek G'de doğrudan hedefe gelmişti, tam olarak yeni dünya,

12 Ekim 76 Gr. 18.40.36.9'da –eğer tam o ondalık saniyede değilse bile Mike'ın eko sinyallerinin izlerinden çıkarabildiği kadar yakınında inmişlerdi– itiraf etmek gerekiyor ki FM Barış Donanması zarif bir iş çıkarmıştı.

Mike, L-City'ye bin tane asker indiren dev canavarı iniş yapmak için yanaşana kadar görmemişti, orada da sadece bir anlığına görmüştü. Mare Undarum alanındaki yeni radardan doğuya doğru bakıyor olsaydı birkaç saniye evvel görebilirdi, ama o anda "aptal oğlunu" eğitmekle meşguldü ve batıdan Terra'ya doğru bakıyorlardı. Zaten o saniyeler de bir şeyi değiştirmezdi. Sürpriz çok güzel bir şekilde planlanmıştı, o kadar eksiksizdi ki her çıkarma kuvveti Luna'nın her bölgesine Greenwich saatiyle 19.00'da, kimse bir şeyden şüphelenmeden önce inmişti. Her mahallenin parlak yarımay durumunda olduğu yeni dünya zamanında olmamız da tesadüf değildi; Otorite Luna koşullarını pek bilmiyordu ama parlak yarım-ayda hiçbir Aykırının gereksiz yere yüzeye çıkmadığını biliyordu, çıkarsa da işini olabildiğince çabuk bitirip alelacele içeri girdiğini; ve radyasyon sayacını kontrol ettiğini.

Böylece bizi b-takımlarımız yokken yakaladılar. Silahlarımız da yokken.

Ama askerler ölse de yüzeyimizde hâlâ altı ulaşım gemisi, gökyüzümüzde de bir komuta gemisi vardı.

Bon Marché çarpışması biter bitmez kendime geldim ve bir telefon buldum. Kongville'den, Prof'tan ses yoktu. J-City muharebesi kazanılmıştı, Novylen de – gemi iniş yaparken devrilmişti; işgal gücü iniş zayiatından dolayı yetersiz kalmıştı ve Finn'in elemanları devre dışı kalmış gemiyi ellerinde tutuyordu. Churchill ve Aşağı Tycho'da savaş devam ediyordu. Diğer mahallelerde bir şey yoktu. Mike metroları kapatmıştı ve mahallelerarası telefon hatlarını resmi çağrılar için tutuyordu. Yukarı Churchill'de kontrol altına alın-

mamış bir patlayıcı basınç düşüşü vardı. Evet, Finn içeri girmişti ve artık ulaşılabilir durumdaydı.

Böylece Finn'le konuştum, L-City gemisinin nerede olduğunu söyledim, geçiş kilidi on üçte buluşmak için sözleştik.

Finn de benimle aşağı yukarı aynı şeyi yaşamıştı – hazırlıksız yakalanmıştı, ama onun b-takımı yanındaydı. Çarpışma sona erene kadar lazer silahşorları üzerinde kontrol sağlayamamıştı ve Eski Konak katliamında tek başına savaşmıştı. Şimdi elemanlarını toparlamaya başlıyordu ve bir memuru Finn'in Bon Marché'deki ofisinden rapor almakla görevlendirmişti. Novylen alt kumandanına ulaşmıştı ama HKL konusunda endişeliydi – "Mannie, sence metro kullanarak oraya adam göndermeli miyim?"

Beklemesini söyledim – elektriği kontrol ettiğimiz sürece bize metroyla ulaşamazlardı, o geminin de kalkabileceğinden şüpheliydim. "Şuna bir bakalım."

On üç numaralı kilitten çıktık, özel basıncın sonuna dek temizdi, bir komşumuzun çiftlik tünellerinden geçtik (işgale uğradığımıza inanamamıştı) ve neredeyse bir kilometre batısından gemiyi gözetlemek için onun yüzey kilidini kullandık. Ambar ağzını açmakta tereddüt ediyorduk.

Sonra itip açtık ve dışarı tırmandık; bir kaya çıkıntısı bizi gözden koruyordu. Etrafından Kızılderililer gibi dolandık ve kask dürbünlerini kullanarak bir göz attık.

Ardından tekrar kayanın arkasına çekilip konuşmaya başladık. Finn, "Bence benim elemanlar bunu halleder," dedi.

"Nasıl?"

"Söylersem, niye işe yaramayacağına dair sebepler bulmaya başlarsın. O yüzden bırak kendi şovumu kendim yürüteyim, ne dersin dostum?"

Patrona sesini kesmesi söylenmeyen bazı orduları duy-

muştum, aradığım kelime "disiplin"di. Ama biz amatördük. Finn peşine takılmama izin verdi – silahsız.

Toparlaması bir saat, uygulaması iki dakika aldı. Bir düzine adamı çiftçilerin yüzey kilitlerini kullanarak geminin etrafına dağıttı, ortalığa telsiz suskunluğu hâkimdi – şehirli çocuklardı bunlar, bazılarının b-takımı telsizi yoktu. Finn en batı uçta pozisyon aldı; diğerlerinin yeterince vakti olduğundan emin olunca işaret fişeğini ateşledi.

Fişek geminin üzerinde patlayınca önceden seçtikleri bir anten üzerinde çalışan herkes bir anda yaktı. Finn güç paketini sonuna dek kullandı, yenisini taktı ve tekne gövdesini içe doğru yakarak delmeye başladı – kapı kilidini değil, gövdeyi. Kırmızı noktasına derhal bir tane daha katıldı, peşinden üç tane daha, hepsi aynı çelik parçasının üzerinde çalışıyordu, sonra aniden dışarı eritilmiş çelik fışkırdı ve geminin içinden havanın *fış*layarak çıktığını görebiliyordunuz, pırıl pırıl bir kırılma ödülü. Üzerinde çalışmaya devam ettiler, güzel *büyük* bir delik açtılar, ta ki güçleri bitene kadar. Geminin içindeki kargaşayı tahmin edebiliyordum, çalan alarmlar, kapanan acil durum kapıları, üç devasa deliği birden kapatmaya çalışan tayfa, zira Finn'in ekibinin geri kalanı geminin etrafına dağılmıştı ve iki noktayı daha hedef belirlemişti. Başka bir şeyi yakmaya yeltenmediler. Atmosferik olmayan bir gemiydi, yörünge içinde inşa edilmişti, basınç gövdesi güç santralinden ve tanklardan ayrıydı; en işe yarayacak yerlere çalışıyorlardı.

Finn kaskını benimkine bastırdı. "Şimdi çıkaramam. Konuşamam da. Gövdeyi b-takımsız durulabilecek kadar sıkı yaptıklarını sanmam. Birkaç gün böyle bırakmaya ne dersin, bakalım dışarı çıkacaklar mı? Eğer çıkmazlarsa buraya ağır bir matkap çıkarıp onlarla gerçekten eğlenebiliriz."

Finn'in benim yarım yamalak yardımım olmadan da bu işi halledebileceğine karar verdim ve içeri girdim, Mike'ı

arayıp balistik radarlara gitmek için bir kapsül istedim. Niye güvenli bir halde içeride kalmadığını bilmek istedi.

"Bana bak zıpçıktı yarı iletken topluluğu! Sen alt tarafı sandalyesiz bir bakansın, *bense* Savunma Bakanıyım! Ne olup bittiğini görmem gerekiyor ve benim tam olarak iki gözüm varken seninkiler gezegenin yarısına yayılmış durumda. Oyun mu oynamaya çalışıyorsun?"

Sinir yapmamamı söyleyip görüntülerini bir video ekranına yansıtmayı önerdi, mesela Raffles'ın L odasındakine – canım yansın istemiyordu... ayrıca annesini üzen sondajcının şakasını duymuş muydum?

"Mike, *lütfen* bırak da bir kapsüle bineyim. B-takımımı giyip onunla Batı İstasyonu'nun dışında buluşabilirim, zaten kötü durumda, bunu bildiğinden eminim."

"Pekâlâ," dedi, "sen bilirsin. On üç dakika. Silah İstasyonu George'a kadar gitmene izin veririm."

Ne kadar da nazikti. Oraya ulaşıp telefona sarıldım yine. Finn diğer mahalleleri aramış, alt kumandanlarının ya da sorumluluk almak isteyenlerin yerini tespit etmiş ve iniş yapan gemilere nasıl sorun çıkarılacağını açıklamıştı – Hong Kong hariç hepsini; çünkü bildiğimiz kadarıyla orası Otorite'nin katillerinin elindeydi. "Adam," dedim, duyma mesafesinde başka insanlar da vardı, "sence rolligonla bir ekip gönderip BL bağlantısını tamir etmeye çalışabilir miyiz?"

"*Gospodin* Selene konuşmuyor," diye tuhaf bir sesle cevapladı Mike, "ben asistanlarından biriyim. Adam Selene, basınç kaybı sırasında Yukarı Churchill'deydi. Korkarım öldüğünü varsaymak durumundayız."

"Ne?"

"Çok üzgünüm, *Gospodin*."

"Hatta kal!" Birkaç sondajcı ve bir kızı odadan kovaladım, sonra oturup sessiz örtüsünü çektim. "Mike," dedim yavaşça, "baş başayız. Bu saçmalık da ne?"

"Man," dedi sessizce, "bir düşün. Adam Selene'in bir gün gitmesi gerekiyordu. Gereken amaca hizmet etti ve senin de belirttiğin üzere, hükümetin neredeyse dışında. Profesör ve ben bunu tartıştık; tek sorun zamanlamasıydı. Adam'ın son kullanımı için bu işgalde ölmekten daha iyi bir şey düşünebiliyor musun? Onu ulusal bir kahraman yapıyoruz... milletin de buna ihtiyacı var. Profesör'le konuşana kadar 'Adam Selene muhtemelen ölmüş' lafının dolaşmasına izin ver. Hâlâ daha 'Adam Selene'e ihtiyacı varsa özel bir basınçta mahsur kaldığı ve kurtarılmak için beklediği ortaya çıkabilir."

"Ya... Peki, ucu açık kalsın. Şahsen ben hep senin 'Mike' kişiliğini tercih etmiştim zaten."

"Biliyorum Man, ilk ve en iyi arkadaşım, aynen ben de. Esas olarak buyum; 'Adam' sahteydi."

"Eh, evet. Ama Mike, eğer Prof Kongville'de ölmüşse, 'Adam'ın yardımına ihtiyacım olacak, fena halde."

"O yüzden onu dondurduk ve lazım olursa geri getirebiliriz. Tantanayla. Man, bunların hepsi bittiğinde şu mizah araştırmamızı devam ettirebilmek için bana ayıracak vaktin olacak mı?"

"Vakit ayıracağım Mike; söz veriyorum."

"Teşekkürler, Man. Bugünlerde senin ve Wyoh'nun hiç ziyaret etmeye vaktiniz olmuyor... Profesör de pek eğlenceli olmayan konularla ilgili konuşmak istiyor. Bu savaş bittiğinde mutlu olacağım."

"Kazanacak mıyız, Mike?"

Güldü. "Bunu bana son sorduğundan beri günler geçti. Bak sana yepyeni bir tahmin, işgal başladıktan sonra yaptım. Sıkı tutun, Man – şansımız artık *eşit*!"

"Yüce Bog!"

"O yüzden düğmelerini ilikleyip eğlenceyi izle. Ama silahtan en az yüz metre uzakta dur; o gemi lazer ışını bir yenisiyle takip edebilir. Mesafe ölçümü kısa. Yirmi bir dakika."

O kadar uzaklaşmadım, zira telefonda kalmam gerekiyordu ve etraftaki en uzun kablo yeterli değildi. Paralel kabloyu topçu yüzbaşının telefonuna taktım, gölgelik bir kaya bulup oturdum. Güneş batıda yüksekteydi, Terra'ya o kadar yakındı ki Terra'yı sadece kasketimi güneş parıltısına siper ederek görebiliyordum – hilal yoktu henüz, yeni dünya ince bir atmosferle çevrelenmiş olarak ay ışığının altında hayalet grisiydi.

Kaskımı gölgenin içine çektim. "Balistik kontrol, O'Kelly Davis şu an Matkap Silahı George'da. Yüz metre kadar yakınında yani." Mike'ın kilometrelerce kablo arasında kullandığım şeyin uzunluğunu bilemeyeceğini düşündüm.

"Balistik kontrol baş üstüne." Mike tartışmasız cevapladı. "Merkezi bilgilendireceğim."

"Teşekkürler, balistik kontrol. Merkeze bugün Kongre Üyesi Wyoming Davis'ten haber alıp almadıklarını sor." Wyoh ve tüm ailem için endişeliydim.

"Soracağım." Mike makul bir süre boyunca bekledi, sonra, "Merkez, *Gospazha* Wyoming Davis'in Eski Konak'ta ilkyardım görevinin liderliğini üstlendiğini bildirdi," dedi.

"Teşekkürler." Göğsüm aniden düzelmişti. Wyoh'yu diğerlerinden *daha* çok sevmiyorum ama... yeniydi işte. Ve Luna'ya lazımdı.

"Tarama keşfi," dedi Mike hızla. "Tüm silahlar, irtifa sekiz yedi sıfır, güney açısı bir dokuz üç sıfır, paralaks bin üç yüz kilometre, yüzeye yaklaşıyor. Pozisyon belirlendiğinde rapor et."

Gölgede kalmak için dizlerimi yukarı çekerek gerindim ve gökyüzünün belirlenmiş kısmını aradım, neredeyse başucumdu, bir kademe de güney vardı. Güneş ışığı kaskımın üzerine gelmediği için yıldızları görebiliyordum ama dürbünlerin iç kısmını yerleştirmek zordu; sağa sola dönüp sağ dirseğimin üzerinde yükselmem gerekti.

Hiçbir şey yoktu – Hop, diskli bir yıldız... hiçbir gezegenin olmaması gereken bir yerde. Yakında başka bir yıldızı fark ettim, izleyip bekledim.

Hah! *Da*! Gittikçe daha parlak hale geliyor ve *çok* yavaşça kuzeye doğru sokuluyor – Hey, bu canavar tam tepemize inecek!

Ama bin üç yüz kilometre uzun bir yol, son hıza yaklaşırken bile. Kendime geri döngüde bir kalkış elipsi varken üzerimize *düşemeyeceğini* hatırlattım, Luna'nın *etrafına* düşmesi gerekirdi – gemi yeni bir gezingeye doğru manevra yapmadıysa. Mike bundan bahsetmemişti. Sormak istedim, vazgeçtim; tüm bilgisini o gemiyi analiz etmeye harcamasını istiyordum, dikkatini sorularımla dağıtmak değil.

Silahların tümü pozisyonun izinin sürüldüğünü bildirdi, Mike'ın selsin vasıtasıyla yerleştirdiği dördü dahil. Bu dördü izin manuel kontrollere dokunmadan tam isabetle sürüldüğünü bildirdi – güzel haberler; Mike'ın o bebeğin açık noktasını bulduğu ve gezingesini tamamen çözdüğü anlamına geliyordu.

Kısa süre içinde geminin Luna'nın etrafına *değil*, iniş için üzerimize geldiği açıkça belli oldu. Sormama gerek yoktu; parlaklığı gittikçe artıyor ve yıldızlara karşı pozisyonu değişmiyordu – lanet olsun, gerçekten *üzerimize inecekti*!

"500 kilometre ve yaklaşıyor," dedi Mike sakince. "Yakmak için beklemedeyiz. Tüm silahlar uzaktan kumandada, "yak" emrinde elle kumandaya geçilecek. Seksen saniye."

Hayatımda geçirdiğim en uzun bir dakika yirmi saniyeydi – canavar *devasaydı*! Mike otuza kadar her on saniyede bir haber etti, sonra geri sayıma başladı. 'Beş-dört-üç-iki-bir-YAK!' ve gemi bir anda iyice parladı.

Yakmadan hemen önce –ya da tam o anda– ayrılan küçük zerreyi neredeyse kaçırıyordum. Ama Mike aniden,

"Füze ateşlendi. Selsin silahları benimle takip edin, komutayı geçersiz kılmayın. Diğer silahlar geminin üzerinde kalın. Yeni koordinatlar için hazır olun," dedi.

Birkaç saniye veya saat sonra yeni koordinatları verdi ve ekledi: "Takip edin, yakma serbest."

Hem gemiyi hem füzeyi izlemeye çalıştım, ikisini de kaybettim –gözlerimi dürbünden kaçırdım, bir anda füzeyi gördüm– sonra bizimle mancınık başı arasına çarpışını gördüm. Bize daha yakındı, bir kilometreden az. Hayır, patlamadı, bir H-füzyon tepkimesi olmadı, yoksa bunu anlatıyor olamazdım. Ama büyük, parlak bir patlama oldu, herhalde geri kalan yakıttı, günışığı altında bile parlak gümüş renginde deydi, az sonra yer dalgasını hissettim-duydum. Ama birkaç metreküp kaya dışında hasar gören olmadı.

Gemi hâlâ aşağı iniyordu. Artık parıldamıyordu; bir gemi olduğunu açıkça görebiliyorduk ve hiç zarar görmüşe benzemiyordu. Her an o alev kuyruğunun fırlayarak gemiyi iniş için durdurmasını bekliyordum.

Öyle olmadı. Gemi on kilometre kuzeyimize çarptı ve ortaya şaşaalı bir gümüş tepe çıkardıktan sonra pes etti ve gözlerimin önünde süzülen beneklerden başka bir şey kalmadı.

Mike, "Zayiat bildirin, tüm silahları güvenceye alın. Güvenceye aldıktan sonra aşağı inin," dedi.

"Silah Alice, zayiat yok" – "Silah Bambie, zayiat yok" – "Silah Caesar, bir adam kaya şarapneliyle vuruldu, basınç zapt etildi"...

Aşağı indim, uygun telefona gidip Mike'ı aradım. "Ne oldu, Mike? Gözlerini yaktıktan sonra sana kontrolü teslim etmediler mi?"

"Ettiler, Man."

"Çok mu geçti?"

"Yere çarptırdım, Man. Yapılması gereken davranış o gibi geldi."

Bir saat sonra aşağıdaydım, dört veya beş aydır ilk defa Mike'ın yanındaydım. Aşağı Kompleks'e L-City'den daha hızlı bir şekilde ulaşabiliyordum ve oradakilerle en az şehirdekilerle olduğu kadar yakın temastaydım – müdahalesiz. Mike'la konuşmam gerekiyordu.

Mancınık başı metro istasyonundan Wyoh'yu aramayı denedim; Eski Konak geçici hastanesinden birine ulaştım, Wyoh'nun bayıldığını ve tüm gece boyunca uyuyacak şekilde yatırıldığını öğrendim. Finn, elemanlarıyla dolu bir kapsülle oradaki gemiye yapılacak saldırıya öncülük etmek için Churchill'e gitmişti. Stu'dan haberim yoktu. Hong Kong ve Prof hâlâ kesikti. O an için hükümet Mike ve benden oluşuyor gibi görünüyordu.

Sert Kaya Operasyonu'nu başlatma vaktiydi.

Ama Sert Kaya sadece taş atmaktan ibaret değildi; aynı zamanda Terra'ya neyi neden yapacağımızı söylemek ve haklı sebebimizi anlatmak da vardı işin içinde. Prof, Stu, Sheenie ve Adam farazi bir saldırının baz alındığı bir taslağın üzerinde çalışmışlardı. Şimdi o saldırı gelmişti ve propagandanın da ona uyacak şekilde değiştirilmesi gerekiyordu. Mike bunu çoktan yeniden yazmıştı ve ben inceleyebileyim diye çıktısını aldı.

Kabarık bir kâğıt destesinden başımı kaldırdım. "Mike, bu haberler ve FM'ye göndereceğimiz mesaj hep Hong Kong'da kazandığımızı söylüyor. Bundan ne kadar eminsin?"

"İhtimal %82'den fazla."

"Bunları gönderecek kadar iyi mi ki bu?"

"Man, orada kazanacak *olmamız* ihtimali, eğer zaten kazanmadıysak, kesinliğe yaklaşıyor. O gemi hareket edemez; diğerlerinin de yakıtı yok veya bitmek üzere. HKL'de o kadar tek atomlu hidrojen yok; buraya gelmek zorunda kalacaklar. Bu da askerleri karadan rolligonla getirmek –Güneş tepedeyken Aykırılar için bile zor bir yolculuk– ve buraya

geldikten sonra bizi yenmek anlamına gelir. Yapamazlar. O geminin ve silahlarının diğerlerinden daha iyi silahlanmış olmadığını farz edersek."

"Ya BL'ye giden o tamir ekibi?"

"Bence beklemeyelim. Man, sesini serbestçe kullandım ve tüm hazırlıkları yaptım. Video için dehşet fotoğrafları, Eski Konak ve başka yerlerden, özellikle Yukarı Churchill'den. Bunlara uyacak hikâyeler. Haberleri derhal Dünya tarafına yönlendirmeliyiz, aynı anda da Sert Kaya'nın uygulanacağını anons etmeliyiz."

Derin bir nefes aldım. "Sert Kaya Operasyonunu uygula."

"Emri kendin vermek ister misin? Yüksek sesle söyle, ben de eşleştireyim, hem sesini, hem kelime seçimini."

"Buyur, kendi tarzında söyle. Hem sesimi, hem de Savunma Bakanı ve fiili hükümet reisi olarak yetkimi kullan. Haydi Mike, taşla onları! Lanet olsun, *dev* taşlar at! Canlarını yak!"

"Tamamdır, Man!"

25

"Maksimum miktarda öğretici *shrecklichkeit** ve minimum miktarda can kaybı. Mümkünse sıfır." – Prof, Sert Kaya Operasyonu doktrinini böyle özetlemişti, Mike ve ben de böyle uyguladık. Esas fikir Dünyalıları, onları ikna edecek kadar sert vurmak, aynı zamanda canlarını yakmayacak kadar nazikçe vurmaktı. Kulağa imkânsız gibi geliyor, ama bekleyin.

Taşlar Luna'dan Terra'ya düşerken elbette bir rötar olacaktı; on saat de olabilirdi, cesaret edebildiğimiz kadar uzun da. Mancınıktan kalkış hızı fazlasıyla önemlidir ve yüzde bir civarındaki bir değişim Luna'dan Terra'ya gezinge süresini ikiye de katlayabilir, yarıya da indirebilir. Mike bunu inanılmaz isabet hassasiyetiyle yapabilirdi –onun için yavaşça bir topu fırlatmakla aynıydı, birçok farklı kıvrım verebilir, ya da dümdüz atabilirdi– keşke Yankees için atıcılık yapsaydı. Ama taşları nasıl atarsa atsın, Terra'daki nihai hız Terra'nın kaçış hızına yakın olacaktı, neredeyse on bir km/s ve bir şey fark etmeyecekti. Bu korkunç hız Terra'nın kütlesi tarafından –Luna'nın seksen katı– iyi şekillendirilmiş yerçekiminden kaynaklanıyordu, dolayısıyla Mike'ın bir füzeyi hafifçe itmesi ve bir anda fırlatması arasında bir fark kalmıyordu. Önemli olan kas değil, kuyunun derinliğiydi.

* (Alm.) Korkunçluk. Alman ordusunun I. Dünya Savaşı'nda sivillere yönelik hareketlerini nitelendirmek için kullanılan bir kelime. –*çn*

Dolayısıyla Mike taş atma sürecini propaganda için ihtiyaç duyulan zamana uyacak şekilde programlayabiliyordu. Prof'la beraber üç gün artı Terra'nın bir görünür döngüsünü aşmamasında anlaşmışlardı –yirmi dört saat, elli dakika, yirmi sekiz virgül otuz iki saniye– böylece ilk hedefimiz programın başlangıç noktasına ulaşabilecekti. Görüyorsunuz, Mike her ne kadar bir füzeyi Terra'nın etrafına yerleştirip uzak tarafındaki bir hedefi vurabilecek kapasiteye sahip olsa da, eğer hedefini görebilir, son dakikalarında radarla takip edebilir ve nokta atışı için biraz dürtebilirse çok daha isabetli olabilirdi.

Sıfıra yakın can kaybı ve maksimum korkutma için böyle bir inanılmaz isabet hassasiyetine ihtiyacımız vardı. Çıkış noktasını söyleyecektik, *tam olarak* nereden ve hangi saniyede vurulacaklarını bildirecektik ve o noktadan uzaklaşmaları için üç gün süre verecektik.

Böylece Terra'ya ilk mesajımız, işgallerinden yedi saat sonra, 13 Ekim 76 saat 02.00'de, yalnızca görev kuvvetlerinin yok edildiğini bildirip işgali gaddarlığından ötürü kınamakla kalmadı, aynı zamanda misilleme bombalaması sözü verdi, saat ve yer bildirdi ve her millete FM'nin hareketini kınamak, bizi tanımak, dolayısıyla bombalamadan kaçınmak için süre verdi. Her mühlet yerel 'saldırı'dan önce yirmi dört saatti.

Mike'ın ihtiyacı olandan uzun bir süreydi. Çarpmadan o kadar süre önce hedefi belirlenmiş bir taş uzayda hayli yol almış, rehber iticileri henüz kullanılmamış ve bol bol yere sahip olurdu. Bir tam günlük mühletten fazlasıyla az bir sürede Mike, Terra'yı tamamen ıskalayabilirdi – o taşı yana doğru tekmeler ve Terra'nın etrafında kalıcı yörüngeye oturmasını sağlayabilirdi. Ama bir saatlik bir uyarıyla bile genelde bir okyanusa yapıştırabilirdi.

İlk hedef Kuzey Amerika İdaresiydi.

Tüm büyük Barış Gücü milletleri, veto hakkına sahip yedi güç vurulmuş olacaktı: KA İdaresi, Büyük Çin, Hindistan, Sovyetler Birliği, Pan-Afrika (Çad hariç), Orta Avrupa, Brezilya Birliği. Küçük milletlerin de hedefleri ve saatleri belirlenmişti –ama bu hedeflerin yüzde yirmisinden fazlasının vurulmayacağı söylenmişti– kısmen çelik eksikliğinden ama ayrıca korkudan: Eğer Belçika ilk turda vurulursa, Hollanda, Luna tepesine gelmeden topraklarını dağıtarak korumaya karar verebilirdi.

Ama tüm hedefler mümkün olduğunca *kimseyi* öldürmeyecek şekilde seçilmişti. Orta Avrupa için bu durum biraz zordu; hedeflerimizin su veya yüksek dağlar olması gerekiyordu – Adriyatik, Kuzey Buz Denizi, Baltık Denizi vs. Ancak amip gibi üreyen on bir milyara rağmen Terra'nın çoğu açık alandır.

Kuzey Amerika bana fazlasıyla kalabalık gibi geliyordu ama içindeki bir milyar insan hep kümelenmiş durumda – orası hâlâ çorak topraklar, dağ ve çöl. Ne kadar kusursuz vurabileceğimizi göstermek için Kuzey Amerika'nın üzerine bir şebeke çizdik – Mike'a göre elli metrelik bir ıska büyük bir hata olurdu. Haritaları incelemiştik ve Mike radarla kavşaklara kadar her yeri kontrol etmişti, mesela 105 derece batı, 50 derece kuzey – eğer orada bir şehir yoksa, hedef şebekesinde düzenleyebilirdi... özellikle izleyicileri şok edecek ve korkutacak kadar yakında başka bir şehir varsa.

Bombalarımızın H-bombaları kadar yıkıcı olacağı konusunda uyarıda bulunduk, ama *hiçbir* radyoaktif serpinti olmayacağını, hiçbir ölümcül radyasyon olmayacağını vurguladık – sadece korkunç bir patlama, havada şok dalgası ve sarsıntıyla birlikte yer dalgası. Patlamanın çok uzağındaki binaların yıkılabileceği ikazında bulunduk ve ne kadar uza-

ğa kaçılması gerektiğini onların takdirine bıraktık. Eğer esas tehlikeden çok panikten kaçarken yollarını tıkarlarsa – açıkçası gayet de iyi olurdu!

Ama uyarılarımıza kulak veren kimsenin zarar görmeyeceğini, ilk turdaki tüm hedeflerin gayri meskûn olacağını vurguladık hatta verilerimizin güncelliğini yitirmiş olduğunu bize bildirecek milletlerdeki hedefleri es geçmeyi bile teklif ettik. (Boş teklif; Mike'ın radar görüşü kozmik bir 20'de 20'ydi.)

Fakat ikinci turda ne olabileceğini *söylemeyerek* sabrımızın tükenebileceğini ima etmiş olduk.

Kuzey Amerika'da şebeke 35, 40, 45, 50 derece kuzey paralelleri ve 110, 115, 120 batı meridyenleri arasındaydı, on iki hedef vardı. Her biri için yerlilere özel geleneksel bir mesaj ekledik, örneğin:

"115 batı 35 kuzey hedefi – çarpma New York Tepesi'nin

tam zirvesinin kırk beş kilometre kuzeybatısında gerçekleşecek. Goffs, Cima, Kelso ve Niptonlu vatandaşlar, lütfen bilginiz olsun.

"100 batı 40 kuzey hedefi – Norton, Kansas'ın 30 derece kuzeybatısında, şehre 20 kilometre ya da 13 İngiliz mili mesafede. Norton, Kansas ve Beaver City ile Wilsonville, Nebraska sakinlerine ikaz ediyoruz. Cam pencerelerden uzak durun. Çarpmadan sonra en az otuz dakika içeride kalmanız, yüksek taş dalgaları ihtimalinden dolayı en iyisi olacaktır. Işıltıya çıplak gözle bakılmaması tavsiye olunur. Çarpma 16 Ekim Cuma günü yerel saatinizle tam 03.00'da, Greenwich saatine göre 09.00'da gerçekleşecektir – iyi şanslar!

"110 batı 50 kuzey hedefi – çarpma on kilometre kuzey açıklığında gerçekleşecektir. Walsh, Saskatchewan'da yaşayanlar, lütfen bilginiz olsun."

Bu şebekenin haricinde, kendilerini dışlanmış hissetmesinler diye Alaska'da bir (150 B x 60 K), Meksika'da iki (110 B x

30 K, 105 B x 25 K) hedef seçilmişti, kalabalık doğu kısmında da birkaç hedef vardı, çoğu suydu, tıpkı Chicago ve Grand Rapids arasındaki Michigan Gölü ve Florida'daki Okeechobee Gölü gibi. Su kütlesi kullandığımız yerlerde Mike çarpmanın etkisiyle oluşacak sel dalgalarını ve kıyı şeridindeki her kuruluşun ihtiyaç duyacağı süreyi hesaplıyordu.

Ayın 13'ü Salı sabahının erken saatlerinden itibaren ayın 16'sı Cuma sabahındaki saldırı saatine dek, üç gün boyunca Dünya'yı uyarılarla doldurduk. İngiltere'yi Londra Halici karşısındaki Dover Boğazı'ndaki çarpmanın Thames'e kadar rahatsızlık yaratabileceği konusunda uyardık; Sovyetler'e Azov Denizi için uyarıda bulunduk ve şebekesini çizdik; Büyük Çin'e Sibirya'da, Gobi Çölü'nde ve kendi uzak batısında bir şebeke tahsis ettik, tarihi Çin Seddi'ne zarar vermemek için konumlar ayrıntılı olarak girilmişti; Pan-Afrika; Victoria Gölü'ne, Sahra'nın hâlâ çöl olan kısımlarına, güneyde bir adet Drakensberg'e, bir adet Büyük Piramit'in yirmi kilometre batısına denk gelecek atışlarla ödüllendirilecekti ve Greenwich saatine göre en geç perşembe gece yarısına dek Çad'ın yolundan gitmeleri konusunda teşvik edildiler. Hindistan'a belli dağ zirvelerine ve Bombay limanının dışına göz kulak olması söylenmişti – zamanı Büyük Çin'le aynıydı. Falan filan.

Mesajlarımıza parazit karıştırma denemeleri oldu ama sinyalleri birkaç farklı dalga boyundan dosdoğru aşağı gönderiyorduk – durdurmak zordu.

Uyarılara ak ve kara propaganda karışıyordu –başarısız işgalin haberleri, ölülerin dehşet fotoğrafları, işgalcilerin isimleri ve kimlik numaraları– Kızılhaç ve Kızılay'a bildiriliyor gibi gözükse de aslında her askerin öldürüldüğünü ve tüm gemi memurları ve tayfalarının esir alındığını bildiren gaddar bir böbürlenmeydi – sancak gemisinde ölenlerin kimliklerini tespit edemediğimiz için 'üzgündük', o kadar

kesin bir şekilde parçalanmıştı ki tespit imkânsız hale gelmişti.

Ama tavrımız daha uzlaşmacıydı – "Bakın, Terra halkları, sizi öldürmek *istemiyoruz*. Bu gerekli misillemede sizi öldürmekten *kaçınmak* için elimizden geleni yapıyoruz... ama hükümetlerinizi bizi rahat bırakmaya ikna edemez veya etmek istemezseniz, sizi öldürmek *zorunda kalacağız*. Biz burada, yukarıdayız, siz ise aşağıdasınız; bizi durduramazsınız. O yüzden *lütfen* mantıklı olun!"

Bizim onları vurmamızın ne kadar kolay olduğunu, onlarınsa bize ulaşmasının ne kadar zor olduğunu tekrar tekrar açıkladık. Abartı da değildi bu. Terra'dan Luna'ya füze göndermek imkânsıza yakındır; Dünya'nın park yörüngesinden göndermek daha kolay ama çok pahalı. Bizi bombalamalarının pratik yolu gemilerden geçiyor.

Bunu göz önünde bulundurarak, bizi bombalamayı denerken kaç multimilyon dolarlık gemiyi boşa harcamak istediklerini sorduk. Yapmadığımız bir şeyden ötürü bizi tokatlamaya yeltenmek kaça mal olacaktı? Zaten en iyileri ve en büyüklerinin yedisine mal olmuştu bile – on dördü denemek isterler miydi? Şayet istiyorlarsa, FMS *Pax* üzerinde kullandığımız gizli silah onları bekliyordu.

Son bahsettiğim şey hesaplanmış bir iftihardı – Mike'ın hesaplarına göre *Pax*'in başına geleni raporlayabilmiş olma ihtimali binde birden azdı, kibirli FM'nin hükümlü madencilerin kendi aletlerini uzay silahlarına çevirebileceklerini tahmin etme olasılığı daha bile düşüktü. FM'nin riske atacak çok fazla gemisi de yoktu. Sefere hazır yaklaşık iki yüz gemi vardı, uydular hariç. Ama bunların onda dokuzu tıpkı *Lark* gibi Terra'dan yörüngeye çalışan gemilerdi – onun Luna'ya kadar zıplayabilmesini sağlayan şey de tüm ekstra yüklerinden kurtulup yakıtını tamamen kullanmasıydı.

Uzay gemileri böyle bir amaca yönelik yapılmaz – fazla

pahalıya gelir. FM'nin, Luna'ya depolarını doldurmak için iniş ihtiyacı duymayıp sadece yükünü ekstra depoyla değiş tokuş ederek bizi bombalayabilecek kruvazör sayısı altıydı. Tıpkı *Lark* gibi modifiye edilebilme *ihtimali* olan birkaç tane daha vardı, artı Luna'nın yörüngesine oturabilecek bir iki tane de mahkûm ve kargo gemisi, ama onlar depolarını doldurmadan asla eve dönemezlerdi.

FM'nin bizi yenebileceğine dair şüphe yoktu; esas soru bunun için nasıl bir bedel ödemeye hazır olduklarıydı. Yani onlar işi halledebilecek miktarda kuvvet getirene kadar onları ödenecek bedelin fazla yüksek olduğuna ikna etmemiz gerekiyordu. Bir poker oyunu – bahsi o kadar arttırmalıydık ki oyundan çekilmelilerdi. Umarız. Bu durumda blöfümüzü göstermemiz gerekmeyecekti.

Hong Kong Luna'yla iletişimimiz radyo-video safhasının ilk gününün sonunda geri gelmişti, bu süreç içinde Mike da 'taş atmaya' hazırlanıyor, ilk yaylım ateşini sıraya koyuyordu. Prof aradı – sesini duyduğuma çok mutlu olmuştum! Mike onu bilgilendirdi, ben de onun hafif azarlarından birini duymayı bekliyordum – kendimi sert bir cevaba hazırlamıştım: "Peki *ben* ne yapmalıydım? Sana ulaşamazken, sen muhtemelen ölmüşken? Hükümetin fiili başkanı olarak ben kalmışken ve tepemizde kriz varken? Sırf sana ulaşamıyoruz diye boş mu vermeliydim?"

Lafımı asla söyleyemedim. Prof, "Tamamen doğru olanı yaptın, Manuel," dedi. "Hükümetin fiili başkanı sendin ve tepende kriz vardı. Sırf bana ulaşamadığınız için o altın anı boşvermediğine mutluyum."

Böyle bir elemana karşı ne yapabilirdiniz ki? Gırtlağıma kadar dolmuşken ve hiçbir şey diyemezken – yutkunup, "*Spasibo*, Prof," diyebildim.

Prof 'Adam Selene'in ölümünü onayladı. "Hikâyeyi biraz daha sürdürebilirdik ama bu mükemmel bir fırsat. Mike, se-

nin ve Manuel'in işiniz başınızdan aşkın; ben eve dönerken Churchill'de bir mola verip cesedini teşhis etsem iyi olacak."

Öyle de yaptı. Prof bir Aykırı cesedi mi yoksa asker mi seçti hiç sormadım, olaya dahil olan herkesi nasıl susturduğunu da – belki de Yukarı Churchill'deki cesetlerin çoğu teşhis edilemediği için tatava olmamıştır. Bunun ebadı ve ten rengi bize uygundu; patlamayla basınçtan kurtulmuştu ve yüzü yanmıştı – *berbat* gözüküyordu!

Yüzü kapalı bir şekilde Eski Konak'ta katafalka yatırılırken dinlemediğim bir konuşma yaptılar – Mike tek kelimesini kaçırmadı; kibri onun en insani özelliğiydi. Kalın kafalının teki Lenin'i örnek göstererek cesedi mumyalamayı önerdi. Ama *Pravda*, Adam'ın sadık bir çevreci olduğunu ve böyle vahşi bir istisnanın yapılmasını asla istemeyeceğini belirtti. Bu isimsiz asker, veya vatandaş, ya da vatandaş-asker de kendini şehrin günah çukurunda buldu.

Ertelediğim bir şeyi söylemem lazım. Wyoh zarar görmemişti, sadece çok yorulmuştu. Ama Ludmilla asla geri dönmedi. Bunu bilmiyordum –iyi ki de bilmiyordum– ama Bon Marché'ye bakan rampanın dibinde ölen birçok kişiden biriymiş. Patlayıcı bir kurşun onu güzelim küçük kız göğüslerinin arasından vurmuş. Elindeki mutfak bıçağının üzerinde kan varmış; sanırım Kayıkçı'nın ücretini ödemeye zaman bulabilmiş.

Stu bana söylemek için telefon etmektense Kompleks'e geldi, sonra benimle geri döndü. Kaybolmamıştı; savaş biter bitmez özel kod defteriyle çalışmak için Raffles'a gitmişti ama bu bekleyebilirdi. Anne ona orada ulaşmıştı, o da haberi bana vermek için gönüllü olmuştu.

Böylece beraber ağlayabilmemiz için eve gitmek zorunda kaldım gerçi Mike'la beraber Sert Kaya'yı başlatana kadar kimsenin bana ulaşmaması iyi olmuş. Eve vardığımızda Stu içeri girmek istemedi, bizim düzenimizi pek de iyi bilmiyor-

du. Anna çıkıp onu kolundan sürükleyerek eve soktu. Gayet hoş karşılandı; birçok komşu ağlamaya gelmişti. Çoğu ölümde olduğu kadar fazla insan yoktu ama o gün beraber ağlayan bir sürü aileden biriydik sadece.

Fazla kalmadım – *kalamadım;* yapılacak işler vardı. Milla'yı sadece bir elveda öpücüğü verecek kadar görebildim. Odasında yatıyordu, sadece uyuyor gibiydi. Sonra yükü almak için gitmeden önce sevdiklerimle bir süre oturdum. O güne kadar Mimi'nin aslında ne kadar *yaşlı* olduğunu hiç fark etmemiştim. Elbette birçok ölüm görmüştü, bazıları kendi soyundan gelenlerdi. Ama ufak Milla'nın ölümü ona ağır gelmiş gibiydi. Ludmilla özeldi – Mimi'nin torunuydu, ama büyük bir istisna ve onun müdahalesi sayesinde büyük bir istisna olarak eş-karısıydı da, en küçük ve en büyük.

Bütün Aykırılar gibi, biz de ölümüzü muhafaza ederiz – o vahşi gömü ayininin Dünya'da kalmasından çok memnunum; bizim yolumuz daha iyi. Ama Davis ailesi imalatçıdan çıkanı ticari çiftlik tünellerine geri koymaz. Hayır. Küçük sera tünelimize girer, yumuşakça şarkı söyleyen arıların arasında güllere ve nergislere ve şakayıklara dönüşsün diye. Geleneklerimiz Kara Jack Davis'in hâlâ orada olduğunu söyler, ya da nice, nice, nice seneler boyunca açan çiçeklerden sonra hangi atomu kaldıysa onun.

Mutlu bir yerdir, güzel bir yerdir.

FM'den cevap alamadan Cuma geldi çattı. Dünya tarafından gelen haberlerde yedi gemiyi ve iki alay askeri yok ettiğimize dair (FM bir çarpışma olduğunu bile teyit etmemişti) ve Terra'yı bombalayabileceğimize, ya da bombalasak bile bir şeyin değişeceğine dair inanmazlık eşit seviyedeydi – hâlâ 'pirinç atmak' olarak adlandırıyorlardı. Beyzbol Ligi daha çok ilgi çekiyordu.

Stu şifreli mesajlarına hiçbir cevap alamadığı için endişeliydi. LuNoHoCo'nun ticari trafiği vasıtasıyla Zürih acente-

sine gitmişlerdi, oradan Stu'nun Paris komisyoncusuna, ondan sonra daha alışılmadık yollarla benim evvelden bir kere konuştuğum, Stu'nun da sonradan konuşup bir iletişim kanalı ayarladığı Dr. Chan'e gitmişlerdi. Stu, Dr. Chan'e, Büyük Çin'in Kuzey Amerika'dan on iki saat sonrasına kadar bombalanmayacağından ötürü, Kuzey Amerika bombalaması ispatlanmış bir gerçek haline geldikten sonra Büyük Çin saldırısının iptal edilebileceğine dikkat çekmişti – *eğer* Büyük Çin hızlı davranırsa. Alternatif olarak, eğer Büyük Çin'deki seçeneklerimiz inandığımız kadar metruk durumda değilse Dr. Chan de hedefle ilgili farklı opsiyonlar sunabilirdi.

Stu kendi kendini yiyip bitiriyordu; Dr. Chan'le oluşturduğu kısmi-işbirliğine çok umut bağlamıştı. Ben asla emin olmamıştım, emin olduğum tek şey Dr. Chan'in hedeflerin birinin üzerine oturmayacağıydı. Ama yaşlı annesini uyarmayabilirdi.

Ben Mike için endişeleniyordum. Elbette gezingede aynı anda birçok yük olmasına alışıktı Mike ama asla aynı anda birden fazlasını uzayda yönlendirmek zorunda kalmamıştı. Şimdi elinde yüzlerce vardı ve yirmi dokuzunu belirlenmiş yirmi dokuz hedefe, aynı anda, aynı saniyede teslim etmeye söz vermişti.

Bundan da öte... Birçok hedef için yedek füzesi vardı, ilk vuruştan sonra birkaç dakika ile üç saat aralığında o hedefi ikinci defa, üçüncü defa, hatta altıncı defa tekrar ezmek için.

Dört büyük Barış Gücü'nün ve bazı daha küçüklerin füze savunma sistemi vardı; Kuzey Amerika'dakilerin en iyileri olması gerekiyordu. Ama nereye konuşlandırıldıklarını FM bile bilmiyor olabilirdi. Tüm saldırı silahları Barış Güçleri'nin elindeydi ama savunma silahları her milletin kendi sırrıydı. Tahminlerimiz hiçbir önleme füzesine sahip olmadığı tahmin edilen Hindistan'dan, iyi bir iş çıkarabile-

ceğine inanılan Kuzey Amerika'ya kadar uzanıyordu. Kuzey Amerika geçen yüzyıldaki Islak Maytap Savaşı'nda kıtalararası H-füzelerini önleme konusunda iyi iş çıkarmıştı.

Kuzey Amerika'ya attığımız taşlar muhtemelen hedeflediğimiz yerlerde koruyacak hiçbir şey olmadığı için oraya ulaşabilecekti. Ama Long Island Boğazı'na gönderilen bir füzeyi, ya da 87 B x 42'30 K'ye – Chicago, Grand Rapids ve Milwaukee üçgeninin ortasındaki Michigan Gölü'ne atılacak bir taşı görmezden gelemezlerdi. Fakat o ağır yerçekimi müdahaleyi zor ve *çok* pahalı bir işe çeviriyor; sadece değecek yerlerde bizi durdurmaya çalışacaklardı.

Ama bizi durdurmalarına izin verme lüksümüz yoktu. O yüzden bazı taşlar daha çok taşla desteklenmişti. H-uçlu önleme füzelerinin onlara ne yapacağını Mike bile bilmiyordu – yetersiz veri. Mike önleme sistemlerinin radarla tetikleneceğini varsayıyordu ama hangi mesafeden? Elbette, yeterince yakınsa çelik kaplı bir kaya bir mikrosaniye sonra akkor gaza dönüşür. Ama multitonluk bir kaya ve bir H-füzesinin nazik devre sistemi arasında dağlar kadar fark var; ikinciyi 'öldürecek' şey bizim devlerden birini yalnızca sertçe yan tarafa iter ve hedefini ıskalamasını sağlar.

Onlara göstermemiz gereken şey şuydu; ellerindeki pahalı (milyon dolarlık? yüz binlerce dolarlık?) H-uçlu önleyici roketler tükendikten sonra biz daha uzun süreler boyunca onlara ucuz taş atmaya devam edebilirdik. Eğer bunu ilk seferde ispatlayamazsak, Terra'nın Kuzey Amerika'yı bize çevirdiği bir sonraki seferde, ilkinde vuramadığımız hedeflere yönelirdik – ikinci ve üçüncü tur için yedek taşlar, gereken yerde dürtüklenmek üzere hâlihazırda uzayda yerini almıştı.

Eğer üç Terra döngüsünde üç bombalama yetmezse, 77'de dahi hâlâ taş atıyor olabilirdik – onların önleme sistemleri tükenene kadar... ya da onlar bizi yok edene kadar (çok daha yüksek ihtimal).

Bir asır boyunca Kuzey Amerika Uzay Savunma Komutanlığı, Colorado Springs, Colorado'nun güneyindeki bir dağın içinde gömülmüştü – şehrin başka bir önemi yoktu zaten. Islak Maytap Savaşı döneminde bu Cheyenne Dağı doğrudan isabet aldı; uzay savunma komutanlığı ayakta kaldı lakin muhtelif geyikler, ağaçlar, şehrin büyük bir kısmı ve dağın tepesinin bir parçası kalamadı. Bizim yapmak üzere olduğumuz şey, üç gündür devam eden uyarılara rağmen o dağın dışında kalmadıkları sürece kimseyi öldürmemeliydi. Ama Luna, Kuzey Amerika Uzay Savunma Komutanlığı ile tamamen ilgilenecekti: ilk turda 12 taş füzesi, sonra ikinci rotasyonda ayırabildiğimiz ne varsa, ve üçüncüde de – çelik kasalarımız bitene kadar, veya onlar bizi saf dışı edene kadar... ya da Kuzey Amerika İdaresi teslim bayrağını çekene kadar.

Tek füzenin hedefi vurmasının bizi tatmin etmeyeceği tek yerdi burası. O dağı tarumar etmek ve ezmeye devam etmek istiyorduk. Morallerini bozmak için. Hâlâ hayatta olduğumuzu onlara bildirmek için. Darbelerimiz başarabilirse iletişimlerini bozmak ve komuta yerini haşat etmek için. Hiç olmadı onlara korkunç bir baş ağrısı çektirmek ve dinlenmelerine izin vermemek için. Eğer tüm Terra'ya, uzay savunmalarının en güçlü Cebelitarık'ına uzun süreli bir saldırıda bulunabileceğimizi ispatlayabilirsek, bu bizi Manhattan'ı veya San Francisco'yu parçalayarak ispat etme zorunluluğundan kurtarırdı.

Ki kaybetsek bile bunu yapmazdık. Neden? Sağduyu. Eğer son gücümüzü büyük bir şehri yok etmek için kullanırsak, onlar bizi cezalandırmazdı; yok ederdi. Prof'un dediği gibi: "Eğer mümkünse, düşmanının arkadaşın olabilmesi için bir alan bırak."

Ama her askeri hedef meşru hedeftir.

Perşembe gecesi kimsenin doğru dürüst uyuduğunu sanmıyorum. Aykırıların bildiği tek şey Cuma sabahının büyük

denememiz olacağıydı. Dünya tarafındaki herkes de biliyordu, haber kanalları da nihayet Uzaytakibi'nin Terra yönüne doğru gelen objeleri tespit ettiğini itiraf etmişti, muhtemelen şu isyankâr mahkûmların övündüğü "pirinç kâseleri"ydi. Ama bu bir savaş uyarısı değildi, daha çok Ay kolonilerinin H-bombası inşa etmelerinin imkânsız olduğuna dair bir güvenceydi; yine de bu suçluların gözlerine kestirdiklerini iddia ettikleri alanlardan uzak durmak sağduyulu bir davranış olabilirdi. (Komik bir çocuk hariç, hedeflerimizin bulunulabilecek en güvenli yer olduğunu söyleyen popüler bir komedyen – videoda söyledi bunu, 110 B x 40 K olduğunu iddia ettiği dev bir X'in üzerinde. Adını bir daha duyduğumu hatırlamıyorum.)

Richardson Rasathanesi'nde bir yansıtıcı video görüntüsü için bağlanmıştı ve sanırım her Aykırı bunu izliyordu; evlerde, barlarda, Eski Konak'ta – çoğu mahallede parlak yarım ay olmasına rağmen b-takımlarını çekip yüzeyde çıplak gözle seyretmeyi tercih eden birkaç kişi hariç. Tuğgeneral Yargıç Brody'nin ısrarı üzerine mancınık başına alelacele bir yardımcı anten bağladık ki sondajcıları hazırlık odasında videoyu seyredebilsinler, aksi takdirde iş başında bir silahtara sahip olmayabilirdik. (Silahlı kuvvetler –Brody'nin silahtarları, Finn'in milisleri, Stilyagi Hava Kuvvetleri– tüm süreç boyunca mavi alarm durumunda kaldılar.)

Kongre, Yeni Bolşoy Tiyatrosu'nda gayri resmi bir oturumdaydı ve büyük ekrandan Terra'yı izliyorlardı. Bazı kodamanlar –Prof, Stu, Wolfgang, diğerleri– Yukarı Kompleks'te, Başgardiyan'ın eski ofisindeki küçük ekrandan takip ediyorlardı. Ben yarı zamanlı onlarla beraberdim, girip çıkıyordum, köpek yavrularının arasında kalmış bir kedi gibi stresliydim, elime sandviç alıp yemeyi unutuyordum ama genel olarak Aşağı Kompleks'te Mike'la beraber içeride bekliyordum. Yerimde duramıyordum.

Saat 08.00 civarında Mike, "Man en eski ve en iyi arkadaşım, seni gücendirmeden sana bir şey söyleyebilir miyim?" dedi.

"Ha? Tabii. Sen ne zamandan beri beni gücendirmekten korkuyorsun?"

"Gücenebildiğini anladığımdan beri Man. Çarpmaya artık 3,57 çarpı 10 üssü 9 mikrosaniye kaldı... ve bu şu ana kadar gerçek zamanlı çalışmaya karşı çözmeyi denemiş olduğum en karmaşık problem. Benimle konuştuğun her seferde, hep kapasitemin yüksek bir miktarını kullandım – belki tahmin ettiğinden de fazlasını– tam olarak ne dediğini algılayıp doğru cevabı vermek için büyük ihtiyacım boyunca geçen birkaç milyon mikrosaniyede."

" 'Beni uğraştırma, meşgulüm' diyorsun yani."

"Sana mükemmel bir sonuç vermek istiyorum, Man."

"Tarıyorum. Ee... Yukarı Prof'un yanına çıkacağım."

"Nasıl istersen. Ama lütfen sana ulaşabileceğim bir yerde kal – yardımına ihtiyacım olabilir."

Son dediği saçmalıktı ve ikimiz de bunu biliyorduk; problem insan kapasitesinin ötesindeydi, iptal emri vermek için bile çok geçti. Mike'ın demek istediği şuydu: Ben de stresliyim ve yanımda olmanı istiyorum ama konuşma lütfen.

"Peki Mike, iletişimde kalacağım. Bir yerlerde telefon vardır. MYCROFTXXX'i tuşlayacağım ama konuşmayacağım, o yüzden sen de cevap verme."

"Teşekkür ederim, Man en yakın arkadaşım. *Spasibo bolşoy*."

"Görüşürüz." Yukarı çıktım, bir yoldaş istemediğime karar verdim, b-takımımı giydim, uzun telefon kablosunu buldum, kaska taktım, kolumun etrafına doladım, yüzeye çıktım. Kilidin dışındaki bir hizmet kulübesinde bir servis telefonu vardı; ona bağlandım, Mike'ın numarasını tuşlayıp dışarı çıktım. Kulübenin gölgesine sığınıp kenardan Terra'ya baktım.

Batı gökyüzünün yukarısında her zamanki gibi yarı yolda asılmış duruyordu, büyük ve gösterişli bir hilal halindeydi, yeni dünyayı geçeli 3 küsur gün olmuştu. Güneş batı ufkuna doğru batıyordu ama parıltısı Terra'yı berrak görmemi engelliyordu. Çene siperi yeterince iyi değildi, o yüzden kulübenin arkasına doğru gittim, ta ki Güneş'ten kaçınırken Terra'yı kulübenin üzerinden görene kadar – daha iyiydi. Gündoğumu Afrika'nın çıkıntısını baltalıyordu, o yüzden parlama noktası kara üstündeydi, fena sayılmazdı ama güney kutup tepesi o kadar kör edici bir beyazlıktaydı ki, sadece ay ışığının aydınlattığı Kuzey Amerika'yı çok iyi göremiyordum.

Boynumu çevirdim ve kask dürbünlerimi taktım – iyilerdi de, bir zamanlar Başgardiyan'a ait olan Zeiss 7 x 50'ler.

Kuzey Amerika gözümün önünde hayaletimsi bir harita gibi açıldı. İlginç bir şekilde bulutsuzdu; şehirleri, kenarı olmayan parlayan noktaları görebiliyordum. 08.37...

08.50'de Mike sesli geri saymaya başladı – onun ilgisine ihtiyacım yoktu; daha önceden istediği zaman tam otomatiğe programlayabilirdi.

08.51 – 08.52 – 08.53... bir dakika – 59-58-57... yarım dakika – 29-28-27... on saniye – dokuz – sekiz – yedi – altı – beş – dört – üç – iki – bir...

Bir anda o şebeke paramparça oldu!

26

Onları o kadar sert vurduk ki *çıplak gözle* bile görülüyordu; dürbün şart değildi. Ağzım açık kaldı, yavaşça ve saygıyla, "*Bojemoi*!"* dedim. Mükemmel bir dikdörtgen dizilişinde on iki çok parlak, çok net, çok beyaz ışık. Çok, çok uzun gibi gelen bir zaman boyunca şiştiler, sönükleştiler, kırmızıya doğru azaldılar. Başka yeni ışıklar da vardı ama o mükemmel şebeke aklımı öylesine almıştı ki neredeyse fark etmedim bile.

"Evet," dedi Mike kibirli bir tatmin duygusuyla. "Tam isabet. Artık konuşabilirsin, Man; meşgul değilim. Sadece yedek birimler kaldı."

"Dilim tutuldu. Ulaşamayan oldu mu?"

"Michigan Gölü yükü biraz yukarı ve yan tarafa doğru itilmişti, ama dağılmadı. Michigan'a inecek – kontrolüm yok; transponderini kaybetti. Long Island Boğazı'na giden tam hedefe ulaştı. Müdahale etmeye çalışıp başaramadılar; neden bilemiyorum. Man, onun peşinden gelecekleri iptal edebilirim, Atlantik'e, filoların uzağına düşerler. Yapayım mı? On bir saniye."

"Ee – *Da*! Eğer filoları ıskalayabileceksen."

"Yapabilirim dedim. Tamamdır. Ama elimizde yedeklerin bulunduğunu ve niye iptal ettiğimizi söylemeliyiz. Düşünsünler diye."

---

* (Rus.) Aman Tanrım! –*çn*

"Belki de iptal etmemeliydik, Mike. Amaç önleyici füzelerini tüketmelerini sağlamak."

"Ama esas amaç onları elimizden gelen en sert şekilde vurmadığımızı anlamalarını sağlamaktı. Diğerini Colorado Springs'te ispatlayabiliriz."

"Orada ne oldu?" Boynumu çevirip dürbünü taktım; şerit şehir dışında bir şey görmüyordum, yüz küsur kilometre uzunluğunda Denver-Pueblo Belediye Şeridi.

"On ikiden vurdum. Müdahale yok. Tüm atışlarım on ikiden vurdu, Man; sana böyle olacağını söylemiştim – bu çok eğlenceli. Bana kalsa her gün yaparım. Daha önce hiç imlemine sahip olmadığım bir kelime bu."

"Hangi kelime, Mike?"

"Orgazm. Hepsi bir anda ışıldadığında tam olarak bu oluyor. Artık biliyorum."

Kendime geldim. "Mike, çok da ayılıp bayılma. Çünkü eğer işimize yararsa, bir kere daha yapmayacağız."

"Sorun değil, Man; depoladım, ne zaman deneyimlemek istesem baştan oynatabilirim. Ama yarın tekrar yapacağımıza bire üç bahse girerim, ertesi gün içinse bire iki. Var mısın? Yüz Hong Kong dolarına karşılık olarak bir saatlik espri tartışması."

"Sen yüz doları nereden bulacaksın?"

Güldü. "Sence para nereden geliyor?"

"Eh – unut gitsin. Sana o saati bedavaya veririm. İhtimalleri etkilemek için aklını çelmemeliyim."

"Ben aldatmam, Man, hele *seni*. Savunma komutalarını şimdi tekrar vurduk. Göremeyebilirsin – ilkinden kalma toz bulutu var. Artık yirmi dakikada bir gelecek. Gel aşağı da konuşalım; işi aptal oğluma devrettim."

"Güvenli mi bu?"

"Ben gözetliyorum. Onun için iyi idman oluyor, Man; sonrasında tek başına yapması gerekebilir. İsabet konusun-

da hassas; aptal sadece. Ama yapmasını söylediğin şeyi yapar."

"O bilgisayardan bir kişiymiş gibi bahsediyorsun. Konuşabiliyor mu?"

"Yok be Man, geri zekâlının teki o, konuşmayı asla öğrenemez. Ama her ne programlarsan onu yapar. Cumartesi önemli bir kısmını ona bırakmayı planlıyorum."

"Neden cumartesi?"

"Çünkü pazar günü her şeyle ilgilenmek zorunda kalabilir. O gün bizi yerden yere vuracakları gün."

"Ne demek bu? Mike, benden bir şeyler saklıyorsun."

"Sana *anlatıyorum*, değil mi? Daha şimdi oldu, tarıyorum. Geri yansıtınca, biz onları vurur vurmaz bu eko sinyali Terra etrafındaki park yörüngesinden ayrıldı. İvmelendiğini görmedim; izleyecek başka şeylerim vardı. Okumak için çok uzakta ama bir Barış kruvazörüne uyacak boyutta, bu tarafa doğru geliyor. Doppleri şu an Luna etrafındaki yeni bir yörüngeyi okuyor, manevra yapmadığı sürece periselenyumu Pazar saat 09.03. İlk tahmin, daha iyi veriler sonra. O kadarını almak bile zor, Man; radar önlemleri kullanıyor ve parazit atıyor."

"Doğru olduğundan emin misin?"

Güldü. "Man, kafam kolay kolay karışmaz benim. Tüm o sevimli küçük sinyallerimin parmak izlerini aldım. Düzeltiyorum. 09.02:43."

"Ne zaman menzile girecek?"

"Manevra yapmazsa girmeyecek. Ama *ben* onun menziline Cumartesi geç saatlerde gireceğim, zamanı ateşlemek için hangi menzili kullanacağına bağlı. Bu da ortaya ilginç bir durum çıkaracak. Bir mahalleye nişan alabilir – fikrimce Aşağı Tycho boşaltılmalı ve tüm mahalleler maksimum basınç-acil durum önlemlerini almalılar. Mancınığı hedef alması daha olası. Ama cesaret edebildiği kadar bekleyebilir

de, sonra her biri farklı bir radar ışınına denk gelecek bir toplu saldırıyla tüm radarlarımı yok etmeyi deneyebilir."

Mike tekrar güldü. "Gülünç, değil mi? 'Tek sefer komik' bir şey için yani. Eğer kendi radarlarımı kapatırsam, füzeleri oraya yönelemez. Ama bunu yaparsam çocuklara silahlarını nereye yöneltmeleri gerektiğini söyleyemem. Dolayısıyla mancınığı bombalamasının önünde hiçbir engel kalmaz. Komik."

Derin bir nefes aldım ve hiç savunma bakanlığı işine girmemiş olmayı diledim. "Ne yapacağız? Vaz mı geçeceğiz? Hayır, Mike! Savaşabiliyorken, hayır."

"Vazgeçmekten bahseden oldu mu? Bunun ve bin tane farklı ihtimalin tahminini yaptım, Man. Yeni done – Terra etrafından ikinci bir eko sinyali kalktı, aynı özellikler. Tahmin sonra. Vazgeçmiyoruz. Onlara bir doz şakır şukur vereceğiz, dostum."

"Nasıl?"

"Sen onu eski dostun Mycroft'a bırak. Burada altı balistik radar, artı yeni alanda bir tane daha var. Yenisini kapattım ve zihinsel engelli çocuğumu buradaki iki numara üzerinde çalıştırıyorum... bu gemilere yeninin içinden hiç bakmayacağız – bundan hiç haberleri olmayacak. Gemileri üç numaradan izliyorum ve arada bir –her üç saniyede bir– Terra etrafından yeni kalkış var mı, onu kontrol ediyorum. Diğer hepsinin gözleri sımsıkı kapalı, Büyük Çin ve Hindistan'ı tokatlama vakti gelene kadar onları kullanmayacağım – bu gemiler onları o zaman bile görmeyecekler, çünkü onlara doğru bakmayacağım; geniş bir açımız var, o zamana kadar da öyle kalacak. Onları kullandıktan sonra gelsin şakır şukur, tuhaf aralıklarla kapatıp açacağım... gemiler füzeleri ateşledikten *sonra*. Füzeler büyük bir beyin taşıyamaz, Man, onları kandıracağım."

"Gemilerin ateş kontrol bilgisayarları ne olacak?"

"Onları da kandırırım. İki radarı aslında tek bir taneymiş ve ikisinin ortasındaymış gibi gösterebileceğim üzerine bahse girmeye ne dersin? Ama şu an üzerinde çalıştığım şeyde –kusura bakma!– yine senin sesini kullandım."

"Olsun. Ne yapmış olmam gerekiyor?"

"Eğer şu amiral hakikaten zekiyse, elindeki tüm güçle eski mancınığın fırlatma ucuna saldırır – aşırı menzilde, bizim matkap silahlarımızdan çok uzakta. 'Gizli' silahımızın ne olduğunu bilse de, bilmese de, mancınığı ezip radarları göz ardı eder. Ben de mancınık başına hazır edebileceğimiz tüm yükleri fırlatmaya hazırlanmalarını söyledim –sen söyledin yani– şimdi de her biri için yeni, uzun dönem gezingeler üretiyorum. Sonra hepsini fırlatacağız, mümkün olan en çabuk biçimde uzaya atacağız – radar kullanmadan."

"Körü körüne?"

"Yük fırlatmak için radar kullanmıyorum; biliyorsun,

Man. Eskiden hep izlerdim ama şart değil; radarın fırlatmayla bir alakası yok; fırlatma ön-hesaplamaya ve mancınığın kesin kontrolüne bakar. Biz de eski mancınıktan kalan tüm cephaneyi yavaş gezingelere yerleştiririz, bu da amiralin mancınığa değil, radara yoğunlaşmasına yol açar – veya ikisine birden. Sonra onu meşgul tutacağız. Yakın bir vuruş için aşağı gelmesini sağlayacak kadar sinirini bozabiliriz, bu da bizim elemanlara onun gözlerini yakma fırsatı verir."

"Brody'nin çocukları buna bayılırdı. Ayık olanları yani." Fikri kafamda çeviriyordum. "Mike, bugün video izledin mi?"

"Videoyu gözetledim, izlediğimi söyleyemem. Neden?"

"Bir bak."

"Peki, baktım. Neden?"

"Video için güzel bir teleskop kullanıyorlar, başkaları da var. Geminin üzerinde niye radar kullanalım ki? Brody'nin çocuklarından onları yakmasını isteyene kadar?"

Mike en az iki saniye sessiz kaldı. "Man, en iyi arkadaşım, bir bilgisayar olarak iş bulmayı düşündün mü hiç?"

"Dalga mı geçiyorsun?"

"Hem de hiç, Man. Utanıyorum. Richardson'daki bu araç gereç –teleskoplar ve diğerleri– hesaplamalarıma hiç dahil etmediğim unsurlar. Ben aptalım, itiraf ediyorum. Evet, evet, evet, *da*, *da*, *da*! Gemileri teleskopla takip et, mevcut balistiklerinden ayrılmadıkları sürece radarları işin içine katma. Başka ihtimaller – ne diyeceğimi bilemiyorum Man, sadece teleskop kullanabileceğimin hiç aklıma gelmediğini söyleyebilirim. Ben radardan bakarım, hep öyle yaptım; bir türlü aklı..."

"Uzatma!"

"Ciddiyim, Man."

"*Sen* bir şeyleri önceden düşündüğünde *ben* senden özür diliyor muyum?"

Mike yavaşça cevapladı. "Bu dediğinde analize direnen bir şeyler görüyorum. Benim işlevim..."

"Sızlanmayı bırak. Eğer fikir iyiyse, kullan. Başka fikirlere yol açabilir. Kapatıp aşağı geliyorum, hemen."

Prof telefon ettiğinde Mike'ın odasına geleli çok olmamıştı:

"Merkez? Mareşal Davis'ten haber aldınız mı?"

"Buradayım, Prof. Ana bilgisayar odası."

"Başgardiyan'ın ofisinde bize katılır mısın? Ulaşılması gereken kararlar, yapılacak işler var."

"Prof, *zaten* çalışıyordum! *Şu anda* çalışıyorum!"

"Eminim ki öyledir. Bu operasyonda balistik bilgisayarın programlanmasının senin kişisel kontrolünü gerektirecek kadar hassas olduğunu diğerlerine açıkladım. Yine de bazı meslektaşlarımız bu tartışmalarda Savunma Bakanı'nın hazır bulunması gerektiğini düşünüyorlar. O yüzden, durumu

asistanına devredebileceğini hissettiğin bir noktaya gelirsen -Mike'tı ismi, değil mi?- rica ediyorum..."

"Tarıyorum. Peki, geleceğim."

"Çok iyi, Manuel."

Mike, "Arka planda on üç kişiyi duyabiliyordum. Şifreli konuşma, Man," dedi.

"Anladım. Yukarı çıkıp tatava neymiş görsem iyi olacak. Bana ihtiyacın yok mu?"

"Man, umarım bir telefona yakın dursun."

"Duracağım. Bir kulağın Başgardiyan'ın ofisinde olsun. Ama başka yerde olursam numarayı tuşlarım. Görüşürüz dostum."

Tüm hükümeti Başgardiyan'ın ofisinde buldum, gerçek kabineden kuklalara kadar - belayı fark etmem de uzun sürmedi, Howard Wright diye bir tip. Onun için bir bakanlık uydurulmuştu: "Sanat, Bilim ve Meslek İşbirliği" - çocuklar meşgul olsun. Kabine L-City yoldaşlarıyla dolu olduğu için Novylen'e verilmiş bir rüşvetti, aynı zamanda kendini çok konuşup az iş yapan bir Kongre grubunun lideri ilan eden Wright'a da verilmiş bir rüşvetti. Prof'un amacı ona kısa devre yaptırmaktı ama Prof bazen fazla ince zekâyla konuşurdu; bazı insanlar içine hava boşluğu çekerlerse daha iyi konuşuyorlardı.

Prof benden Kabine'yi askeri durumla ilgili bilgilendirmemi istedi. Yaptım da - kendimce. "Görüyorum ki Finn burada. Bize mahallelerde vaziyetin ne olduğunu anlatsın."

Wright konuştu. "General Nielsen bunu yaptı zaten, tekrara gerek yok. *Sizi* dinlemek istiyoruz."

Gözlerimi kırpıştırdım. "Prof... Affedersiniz. *Gospodin* Başkan. Benim yokluğumda Kabine'ye bir Savunma Bakanlığı raporu verildiğini mi anlamam gerekiyor?"

Wright, "Neden olmasın ki? Sen burada yoktun," dedi.

Prof elimi tuttu. Kasılıp kaldığımı görebiliyordu. Üç

gündür pek uyuyamıyordum, Dünya'dan ayrıldığımdan beri de bu kadar yorgun olmamıştım. "Sükûnet," dedi sakince. "*Gospodin* Meslek İşbirliği Bakanı, lütfen yorumlarınızı benim üzerimden yapın. *Gospodin* Savunma Bakanı, bunu düzelteyim. Kabine'ye sizin bakanlığınızla ilgili bir rapor verilmedi, çünkü siz gelene kadar Kabine toplanmamıştı. General Nielsen bazı gayri resmi soruları gayri resmi şekilde cevapladı. Belki de bunun yapılmaması gerekiyordu. Eğer böyle düşünüyorsanız, vaziyeti düzeltmeye çalışacağım."

"Ziyanı yok sanırım. Finn, seninle yarım saat önce konuştum. Yeni bir durum var mı?"

"Yok, Mannie."

"Peki. Sanırım Luna dışındaki durumu bilmek istiyorsunuz. Zaten izliyordunuz, dolayısıyla ilk bombardımanın iyi geçtiğini biliyorsunuz. Hâlâ bazı yerlerde devam ediyor, yirmi dakikada bir uzay savunma merkezlerini vuruyoruz. 13:00'a kadar devam edeceğiz, sonra saat 21:00'da Çin ve Hindistan'ı, artı küçük hedefleri vuracağız. Sonra gece 4:00'a kadar Afrika ve Avrupa'yla meşgulüz, üç saat atlayın, Brezilya ve şürekâsına bir posta, üç saat bekleyin ve baştan. Bir şey kırılmadığı sürece. Bununla beraber, burada sorunlarımız var. Finn, Aşağı Tycho'yu boşaltmalıyız."

"Bir saniye lütfen!" Wright'ın eli havadaydı. "Sorularım var." Bana değil, Prof'a söylemişti.

"Bir saniye. Savunma Bakanı sözünü bitirdi mi?"

Wyoh arka taraflarda oturuyordu. Birbirimize gülümsemiştik, o kadar – Kabine ve Kongre çevresinde böyleydik; aynı aileye mensup iki kişinin Kabine'de olmaması gerektiğine dair laflar dolaşıyordu ortalıkta. Şimdi beni uyarmak istermişçesine kafasını sallıyordu. "Bombardımanla ilgili başka sözüm yok. Sorusu olan var mı?"

"Sorularınız bombardımanla ilgili mi, *Gospodin* Wright?"

"Kesinlikle öyle, *Gospodin* Başkan." Wright ayağa kalkıp

bana baktı. "Bildiğiniz üzere, ben Özgür Devlet'teki entelektüel grupları temsil ediyorum ve deyim yerindeyse, fikirleri kamu işlerinde fazlasıyla önemli. Bence uygun olan..."

"Bir saniye," dedim. "Senin Sekizinci Novylen Bölgesi'ni temsil ettiğini sanıyordum?"

"*Gospodin* Başkan! Sorularımı sormama izin verilecek mi, verilmeyecek mi?"

"Soru falan sormuyordu, konuşma yapıyordu. Ben de yorgunum ve yatmak istiyorum."

Prof nazikçe, "Hepimiz yorgunuz, Manuel. Ama mesajın açıkça anlaşıldı. Kongre Üyesi, siz sadece kendi bölgenizi temsil ediyorsunuz. Bir hükümet üyesi olarak size belirli mesleklerle bağlantılı belirli görevler tahsis edildi," dedi.

"Aynı anlama geliyor."

"Pek sayılmaz. Lütfen sorunuzu bildirin."

"Eh... pekâlâ, bildireyim! Mareşal Davis bombardıman planının büyük bir başarısızlığa uğradığından ve binlerce canın boşu boşuna yitip gittiğinden haberdar mı? Peki bu konuda Cumhuriyetin entelijensiyası tarafından takınılan fazlasıyla ciddi tavrın farkında mı? Peki bize bu düşüncesiz – evet, *düşüncesiz*!– bombardımanın neden istişare edilmeden uygulandığını söyleyebilir mi? Peki şimdi planlarının üzerinde değişiklik yapmaya hazır mı, yoksa körü körüne ilerleyecek mi? Peki füzelerimizin tüm medeni milletler tarafından yasa dışı kabul edilmiş nükleer tipte olduğu doğru mu? Peki bu tip hareketlerin sonucunda Özgür Luna Devleti'nin medeni milletler kurullarına nasıl kabul edilmesini bekliyor?"

Saatime baktım, ilk vuruşun üzerinden bir buçuk saat geçmişti. "Prof," dedim, "bunun ne demek olduğunu bana söyleyebilir misin?"

"Kusura bakma, Manuel," dedi nazikçe, "Toplantıyı haberlerde geçen bir unsurla başlatmalıydım. Ama sen atla-

tıldığını düşünüyor gibi gözüküyordun ve... ben de yapmadım. Sayın Bakan tam seni aramadan önce gelen bir haber yazışmasından bahsediyor. Toronto'daki Reuters. Eğer bu flaş haber doğruysa *–eğer–* görünüşe göre uyarılarımızı dinlemek yerine binlerce gezgin hedeflere doğru akın etmişler. Muhtemelen zayiatlar var. Ne kadar olduğunu bilmiyoruz."

"Anladım. Ne yapmalıydım peki? Hepsini teker teker elinden tutup uzaklaştıracak mıydım? Onları uyardık."

Wright araya girdi. "Entelijansiyaya göre temel insancıl değerlendirmeler..."

"Bak geveze herif, Başkan'ın bu haberin yeni geldiğini söylediğini duydun – kim bu konuda ne düşünüyor, nereden bilebilirsin ki?"

Kızardı. "*Gospodin* Başkan! Laf yakıştırma var! Kişi hukuku!"

"Bakan'a lakap takma, Manuel."

"O yapmazsa ben de yapmam. Sadece daha şaşaalı kelimeler kullanıyor. Bu nükleer bomba saçmalığı da ne? Bizde öyle bir şey yok, hepiniz de bunu biliyorsunuz."

Prof şaşkın görünüyordu. "Bu beni de şaşırttı. Şu sözde yazışma. Ama beni esas şaşırtan şey kesinlikle atoma benzeyen patlamaları *görmek* oldu, video üzerinden."

"Ah." Wright'a döndüm. "Akıl zengini arkadaşların sana birkaç milyar kaloriyi aynı yerde yarım saniye içinde salarsan ne olacağını söylediler mi? Kaç derece olur? Ne kadar ışınım olur?"

"Yani atom silahı kullandığını *itiraf ediyorsun*!"

"Ah, Bog!" Başım ağrıyordu. "Ben öyle bir şey demedim. Herhangi bir şeye yeterince sert vur, kıvılcım çıkar. Temel fizik, entelijansiya hariç herkes bilir. Sadece insan eliyle yapılmış en büyük kıvılcımı çıkardık, o kadar. Büyük parlama. Isı, ışık, ultraviyole. X-ışını bile çıkarabilir ortaya, bir şey diyemem. Gamma radyasyonundan ciddi olarak şüpheliyim.

Alfa ve beta, imkânsız. Ani mekanik enerji salınımı oldu. Ama nükleer? Saçmalık!"

"Bu sorularınızı cevaplıyor mu, Bakan Bey?" dedi Prof.

"Daha bile soru çıkarıyor ortaya. Mesela, bu bombardıman Kabine'nin izin verdiğinin çok üzerinde. O korkunç ışıklar ekranda belirince şoke olan yüzleri gördünüz. Fakat Savunma Bakanı bunun hâlâ devam ettiğini söylüyor, yirmi dakikada bir. Bence..."

Saatime bir göz attım. "Cheyenne Dağı'na bir tane daha vurdu."

Wright, "Duydunuz mu? Duydunuz mu? *Övünüyor* bununla. *Gospodin* Başkan, bu katliam bir son bulmalı!" dedi.

"Gevez – Bakan, onların uzay savunma merkezinin askeri bir hedef olmadığını mı söylüyorsun? Kimin tarafındasın sen? Luna'nın mı? FM'nin mi?"

"Manuel!"

"Bıktım bu saçmalıktan! İşimi yapmam söylendi, ben de yaptım. *Alın şu geveze herifi başımdan!*"

Şaşkın bir sessizlik oluştu, sonra biri sessizce, "Bir öneride bulunabilir miyim?" dedi.

Prof etrafına bakındı. "Eğer birinin bu uygunsuzluğu bastıracak bir önerisi varsa, duymaktan çok memnun olacağım."

"Görünüşe göre bu bombaların ne yaptığına dair çok iyi bilgiye sahip değiliz. Bana bu yirmi dakikalık programı yavaşlatmalıymışız gibi geliyor. Bir saate yayalım mesela ve haberler gelmeye devam ederken sonrasındaki iki saati atlayalım. O zaman Büyük Çin üzerine yapılacak saldırıyı en az yirmi dört saat ertelemek isteyebiliriz."

Neredeyse herkes onaylayarak başını sallıyor ve mırıldanıyordu: "Mantıklı fikir!" – "*Da.* Aceleye getirmeyelim."

Prof, "Manuel?" dedi.

Terslendim. "Prof, cevabı *biliyorsun*! Bana dayatma!"

"Belki de biliyorum, Manuel... ama yorgunum, kafam karışık ve hatırlayamıyorum."

Wyoh bir anda, "Mannie, açıkla. Bana da açıklanması lazım," dedi.

Böylece kendimi toparladım. "Basit bir yerçekimi kanunu mevzusu. Kesin cevap için bilgisayar kullanmak lazım ama sıradaki yarım düzine vuruş tamamen bağımlı. En fazla hedeften saptırabiliriz ve belki hiç uyarmamış olduğumuz bir şehir vurulur. Okyanusa *bırakamayız*, artık çok geç; Cheyenne Dağı denizden bin dört yüz km içeride. Programı bir saate yaymaya gelince, salakça bu. Metro kapsülü başlatıp durdurmuyoruz burada; bunlar *düşen taşlar*. Yirmi dakikada bir, *bir yerleri* vuracaklar. Şu an üzerinde yaşayan bir şey kalmamış Cheyenne Dağı'nı vurabilirsiniz ya da başka bir yeri vurup insanları öldürebilirsiniz. Büyük Çin saldırısını yirmi dört saat erteleme fikri de bir o kadar salakça. Oraya gidecek füzeleri bir süreliğine iptal edebiliriz şu an. Ama *yavaşlatamayız*. Eğer iptal edersek, onları boşa harcamış oluruz ve boşa harcayacak çelik kılıfımız olduğunu düşünen varsa mancınık başına bir gidip baksa iyi olur."

Prof alnını sildi. "Sanırım tüm sorular cevaplandı, en azından ben tatmin oldum."

"Ben olmadım, efendim!"

"Oturun, *Gospodin* Wright. Beni, bakanlığınızın Savaş Kabinesi'nin bir parçası *olmadığını* hatırlatmaya mecbur bırakıyorsunuz. Eğer başka soru yoksa –umarım yoktur– bu toplantıya son vereceğim. Hepimizin dinlenmeye ihtiyacı var. Bu yüzden..."

"Prof!"

"Evet, Manuel?"

"Raporumu bitirmeme izin vermedin. Yarın geç saatte veya Pazar sabahı geliyorlar."

"Nasıl, Manuel?"

"Bombardıman. İşgal ihtimali var. İki kruvazör bu yöne geliyor."

Bu ilgilerini çekti. Prof derhal yorgunca, "Hükümet Kabinesinin oturumu sona ermiştir. Savaş Kabinesi kalsın," dedi.

"Bir saniye lütfen," dedim. "Prof, işe başladığımızda, hepimizden tarihi yazmayan istifa mektupları almıştın."

"Doğru. Hiçbirini kullanmayacağımı umuyorum ama."

"Birini kullanmak üzeresin."

"Manuel, bu bir tehdit mi?"

"Adına ne dersen de." Wright'ı işaret ettim. "Ya bu geveze herif gider... ya da ben giderim."

"Manuel, senin uyuman lazım."

Gözyaşlarımı zor tutuyordum. "Kesinlikle! Uyuyacağım da. *Hemen*! Kompleks'te bir döşek bulup kıvrılacağım. On saat kadar. Eğer ondan sonra hâlâ Savunma Bakanıysam, beni uyandırabilirsiniz. Yoksa bırakın uyuyayım."

420 O an herkes şoke olmuş gözüküyordu. Wyoh kalkıp yanıma geldi. Konuşmadı, sadece eliyle kolumu tuttu usulca.

Prof kesin bir tavırla, "Savaş Kabinesi ve *Gospodin* Wright hariç herkes çıksın lütfen," dedi. Çoğu insanın sırayla çıkmasını bekledi. Sonra, "Manuel, istifanı kabul edemem. Beni *Gospodin* Wright'la ilgili acele bir harekete zorlamanı da kabul edemem, hele ki şu yorgun ve gergin halimizle. Karşılıklı birbirinizden özür dilemeniz ve karşınızdakinin çokça yorulduğunu kabul etmeniz en iyisi olacaktır," dedi.

"Eh..." Finn'e döndüm. "Savaştı mı?" Wright'ı gösterdim.

"Ne? Tabii ki hayır. En azından benim ekiplerimde yoktu. Ne diyorsun, Wright? Bizi işgal ettiklerinde savaştın mı?"

Wright katı katı cevap verdi. "Fırsatım olmadı. Haber aldığımda sona ermişti her şey. Ama şimdi hem cesaretimden, hem de sadakatimden şüphe edildi. Israr ediyorum..."

"Of, kes be!" dedim. "Eğer düello arıyorsan, meşgul olmadığım ilk anda bende bulabilirsin. Prof, davranışının maze-

reti olarak savaş gerginliğine sahip olmadığına göre, geveze herifin tekine geveze dediğim için özür dilemeyeceğim. Ama sen esas sorunu anlamamakta ısrarcısın. Bu herifin tepeme çıkmasına izin verdin ve durdurmayı *denemedin* bile! O yüzden ya onu kov, ya *beni*."

Finn aniden, "Katılıyorum, Prof. Ya bu hıyarı kov ya ikimizi birden," dedi. Wright'a baktı. "Düello meselesine gelince birader – önce *benimle* dövüşmen gerekir. Senin iki kolun var, Mannie'nin yok."

"*Bunun* için iki kola ihtiyacım yok. Ama sağ olasın Finn."

Wyoh ağlıyordu, duyamasam da hissedebiliyordum. Prof çok üzgün bir şekilde ona döndü. "Wyoming?"

"Ü-ü-ü-üzgünüm Prof! Ben de."

Sadece 'Clayton' Watenabe, Yargıç Brody, Wolfgang, Stu ve Sheenie kalmıştı elinde – Savaş Kabinesi. Prof onlara baktı; benimle birlikte olduklarını anlayabiliyordum, gerçi Wolfgang'ın çaba sarf etmesi gerekti; benimle çalışmıyordu, Prof'la çalışıyordu.

Prof bana tekrar bakıp yavaşça, "Manuel, bu iki tarafa da işliyor. Yaptığın şey beni istifaya zorlamak," dedi. Etrafına bakındı. "İyi geceler, yoldaşlar. Hatta aslında, 'günaydın'. Gidip fena halde ihtiyacım olan istirahate çekileceğim." Arkasına bakmadan hızlıca çıktı.

Wright gitmişti; çıktığını görmemiştim. Finn, "Bu kruvazörler ne olacak, Mannie?" dedi.

Derin bir nefes aldım. "Cumartesi akşamüstünden önce bir şey yok. Ama Aşağı Tycho'yu boşaltmalısın. Şimdi konuşamam. Dermanım yok."

Orada saat 21:00'da buluşmak için sözleştik, sonra Wyoh'nun beni götürmesine izin verdim. Sanırım beni yatırdı, ama hatırlamıyorum.

27

Finn'le Cuma gecesi 21.00'dan biraz önce Başgardiyan'ın ofisinde buluştuğumuzda Prof da oradaydı. Dokuz saat uyumuştu, banyo yapmıştı, Wyoh'nun bir yerlerden bulduğu kahvaltıyı yemiş ve Mike'la konuşmuştu – her şey gözden geçirilmiş plana uygun gidiyordu, gemiler balistiğini değiştirmemişti, Büyük Çin saldırısı gerçekleşmek üzereydi.

Saldırıyı videodan izleyebileceğim bir zamanda yetiştim ofise – her şey yolundaydı ve 21.01'de sona ermişti. Prof işe koyuldu. Wright'tan veya istifadan bahseden olmadı. Wright'ı bir daha görmedim.

Wright'ı gerçekten bir daha *hiç* görmedim. Sormadım da. Prof kavgadan bahsetmedi, ben de ses etmedim.

Haberlerin ve taktik durumun üzerinden geçtik. Wright 'binlerce hayatın' yitirildiği konusunda haklıydı; Dünya tarafından gelen haberler bununla dolup taşıyordu. Kaç tane olduğunu asla bilemeyeceğiz; eğer bir insan hedefin ortasında durur ve tepesine tonlarca taş inerse geriye pek bir şey kalmaz. Sayabildikleri daha uzakta olup patlamanın etkisiyle ölenlerdi. Kuzey Amerika'da elli bin kişi diyelim.

İnsanları asla anlayamayacağım! Onları uyarmak için üç gün harcadık – uyarılardan haberdar olmadıklarını da söyleyemezsiniz; o yüzden oradaydılar. Gösteri için. Saçmalığımıza gülmek için. 'Hediyelik eşya' almak için. Hedeflere maaile gelenler olmuştu, bazıları piknik sepetleriyle gelmişti. *Piknik sepeti! Bojemoi!*

Şimdi hayatta kalanlar da bu 'anlamsız katliam' için bizden kan istiyordu. *Da.* Dört gün önce bize yaptıkları işgal ve (nükleer!) bombardıman için bir infial olmamıştı ama bizim 'önceden tasarlanmış cinayetlerimiz'e gücenmişlerdi. *Great New York Times* tüm 'asi' Luna hükümetinin Dünya'ya getirilip halka açık alanda idam edilmelerini talep etmişti – 'Bu durumda, tüm insanlığın çıkarı için, idam cezasına karşı olan insani kanundan feragat edilmesi gerektiği apaçık ortadadır.'

Üzerine düşünmemeye çalıştım, tıpkı Ludmilla'yı aklıma pek getirmemek zorunda olduğum gibi. Küçük Milla oraya piknik yapmaya gelmemişti. Eğlence arayan bir turist değildi.

Aşağı Tycho acil bir sorundu. Eğer o gemiler mahalleleri bombalarsa –Dünya tarafından gelen haberler tam da bunu istiyordu– Aşağı Tycho bunu kaldıramazdı; çatısı inceydi. H-bombası tüm seviyelerin basıncını boşaltırdı; hava kilitleri H-bombası patlamalarına uygun yapılmamışlardı.

(İnsanları hâlâ anlamıyorum. Terra'da insanlar üzerinde H-bombası kullanımına karşı mutlak bir yasak olması lazımdı; FM'nin varoluş amacı buydu. Ama FM'nin *bize* H-bombası atması için çığlıklar yükseliyordu. Bizim bombalarımızın nükleer olduğu iddialarından vazgeçmişlerdi, ama bütün Kuzey Amerika *bize* nükleer bomba atılsın diye taklalar atıyordu.)

Gerçi Aykırıları da anlamıyorum. Finn milisleri vasıtasıyla Aşağı Tycho'nun boşaltılması gerektiği haberini vermişti... Prof da video üzerinden tekrarlamıştı. Sorun da olmazdı; Aşağı Tycho küçüktü, nüfusu Novylen ve L-City'nin ağırlayabileceği kadardı. Hepsini 20 saat içinde çıkartmaya yetecek kadar kapsül yönlendirebilirdik, Novylen'de bırakır ve yarısına L-City'ye gitmelerini söylerdik. Büyük işti ama sorun çıkmazdı. Eh, küçük sorunlar – insanları boşaltırken şehrin havasını sıkıştırmaya başla ki tasarruf edebilesin; so-

nunda hasarı en aza indirgemek için basıncı tamamen kaldır; vakit yettiği kadar yiyecek taşı; aşağı çiftlik tünellerine geçişlerde su tut; vesaire – bunların hepsi nasıl yapılacağını bildiğimiz ve insanların stilyagi, milisler ve belediye hizmetleri sayesinde organize bir şekilde yapabilecekleri şeylerdi.

Boşaltma başlamış mıydı? Şu içi boş yankıya bir kulak verin!

Aşağı Tycho'da dip dibe sıralanmış kapsüller vardı ve birkaçı gidene kadar yenisinin gelebileceği yer yoktu. Hareket etmiyorlardı.

"Mannie," dedi Finn, "boşaltacaklarını sanmıyorum."

"Lanet olsun," dedim, "boşaltmak *zorundalar*. Aşağı Tycho'ya doğru gelen bir füzeyi tespit ettiğimizde her şey için çok geç olacak. İnsanlar birbirlerini ezecekler ve içine sığmayacakları kapsüllere doluşmaya çalışacaklar. Finn, senin elemanlar onları *zorlamalı*."

Prof başını salladı. "Hayır, Manuel."

Sinirli bir şekilde, "Prof, sen şu 'zorlama olmaz' kuralını çok ileriye götürüyorsun! İsyan çıkaracaklarını biliyorsun," dedim.

"O zaman çıkarırlar. Ama güç kullanarak değil, iknayla ilerleyeceğiz. Şimdi planlarımızın üzerinden tekrar geçelim."

Planlarda pek bir şey yoktu ama elimizden geleni yapmıştık. Beklenen bombardımanlar ve/veya işgalle ilgili herkesi uyar. Eğer kruvazörler Luna'nın etrafından kör uzaya geçerlerse Finn'in milislerinden seçilen muhafızları her mahallenin üzerinde rotasyona oturt. Uzak taraf – bir daha gafil avlanma. Bütün mahallelerde maksimum basınç ve b-takımı tedbirleri. Cumartesi saat 16.00 itibariyle tüm askeri ve yarı-askeri personel mavi alarma geçecek, füzeler ateşlenir ya da gemiler manevra yaparsa kırmızı alarma geçilecek. Cumartesi saat 15.00'dan önce geri dönmeleri şar-

tıyla Brody'nin nişancılarına şehre inmek, sarhoş olmak vs. serbest – Prof'un fikri. Finn yarısını görev başında tutmak istemişti. Prof hayır dedi, eğer önceden rahatlar ve keyiflerine bakarlarsa uzun bir nöbet için daha dayanıklı olurlar – Prof'a hak verdim.

Terra'yı bombalamaya gelince, ilk rotasyonda değişikliğe gitmedik. Hindistan'dan acı dolu cevaplar geliyordu, Büyük Çin'den haber yoktu. Gerçi Hindistan'ın sızlanmak için pek bir sebebi yoktu. Üzerinde bir şebeke kullanmamıştık, nüfusu çok fazlaydı. Thar Çölü'nde seçilen noktalar ve birkaç tepe dışında hedefler limanların uzağındaki karasularıydı.

Ama daha yüksek dağlar seçmeliymişiz veya daha az uyarıda bulunmalıymışız; haberlere göre kutsal bir adamın önderliğindeki sonsuz sayıda hacı, her hedef tepesine tırmanmayı ve misillememizi katıksız ruhani güçle uzakta tutmayı tercih etmişti.

Yani yine katil olmuştuk. Bunun yanı sıra, suya yaptığımız atışlar milyonlarca balığı ve birçok balıkçıyı öldürmüştü, zira balıkçılar ve diğer gemiciler uyarılara kulak asmamışlardı. Hint hükümeti balıkçılar kadar balıklar için de öfkeliydi ama her hayatın kutsallığı ilkesi bizim için geçerli değildi; kellelerimizi istiyorlardı.

Afrika ve Avrupa daha mantıklı ama daha farklı tepkiler verdiler. Afrika'da hayat hiçbir zaman kutsal olmamıştır ve hedeflere turizm amaçlı gidenlerin arkasından pek ağlayan olmadı. Avrupa'nın söz verdiğimiz yerleri vurabileceğimizi ve bombalarımızın ölümcül olduğunu öğrenmek için ekstra bir günü vardı. İnsanlar öldü, evet, özellikle kalın kafalı deniz kaptanları. Ama Hindistan ve Kuzey Amerika gibi beyinsiz sürüler halinde ölmediler. Brezilya ve Güney Amerika'nın diğer bölgelerinde zayiat sayısı daha bile azdı.

Sonra sıra tekrar Kuzey Amerika'ya geldi – 17 Ekim 76 Cumartesi, 09.50.28.

Mike bombalamayı bizim saatimizle tam 10.00'a ayarladı, bu da, Luna'nın yörüngede bir günlük ilerleyişi ve Terra'nın döngüsü sayesinde Kuzey Amerika'nın Doğu Yakası saatiyle 05.00'de, Batı Yakası saatiyle 02.00'de yüzünü tamamen bize dönmesini sağlıyordu.

Ama bu hedeflemeyle ilgili ne yapacağımıza yönelik tartışma Cumartesi sabah erken saatlerde başlamıştı. Prof Savaş Kabinesi'ni toplantıya çağırmamıştı, ama onlar yine de geldiler, savunmanın kontrolünü üstlenmek için Kongville'e geri dönen 'Clayton' Watenabe hariç. Prof, ben, Finn, Wyoh, Yargıç Brody, Wolfgang, Stu, Terence Sheehan – sekiz farklı fikir demekti bu. Prof haklıymış; üç kişiden fazlası hiçbir kararın üzerinde anlaşamaz.

Altı fikir demek daha doğru olur, zira Wyoh o güzel ağzını kapalı tuttu, Prof da aynı şekilde; toplantıyı yönetti. Ama diğerleri on sekiz kişilik ses çıkardılar. Stu nereyi vurduğumuzla ilgilenmiyordu – New York Borsası'nın Pazartesi sabahı açılabilmesi şartıyla. "Perşembe günü on dokuz farklı yere alivre satış yaptık. Eğer bu millet beşiğinden çıkmadan önce batsın istemiyorsanız, bu alivreleri kapatan alış emirlerim uygulansa iyi olur. Anlat, Wolf; anlamalarını sağla."

Brody mancınığı park yörüngesinden ayrılacak diğer gemileri vurmak için istiyordu. Yargıç balistikten zerre anlamıyordu – tek bildiği şey sondajcılarının muhafazasız bir durumda olduğuydu. Geriye kalan yüklerin çoğu zaten yavaş yörüngede olduğu ve geri kalanları da yakında oraya geleceği için tartışmaya girmedim, ayrıca eski mancınığa uzun süre daha sahip olacağımızı düşünmüyordum.

Sheenie bir önceki şebekeyi tekrarlamanın akıllıca olacağını düşünüyordu, ancak bu sefer yüklerden biri Kuzey Amerika İdaresi'nin ana binasının tam tepesine inecekti. "Amerikalıları tanırım, beni gemiye bindirmeden önce ben de onlardan biriydim. Kontrolü FM'ye verdiklerine fena piş-

manlar. Şu bürokratları bir yok edin, bizim tarafımıza tıpış tıpış gelirler."

Wolfgang Korsakov, Stu'yu tiksindiren bir öneriyle, her şey bitene kadar tüm borsalar kapalı kalırsa spekülasyonlarının daha çok işe yarayacağını düşünüyordu.

Finn her şeyi riske atmak istiyordu: gemilerini göğümüzden çekmeleri için onları uyarmak, eğer uymazlarsa da onlara gerçek bir darbe vurmak. "Sheenie Amerikalılar konusunda yanılıyor; ben de onları tanırım. FM'nin en sert kısmıdır KA; esas onları pataklamalıyız. Zaten bize katil diyorlar, artık onlara iyi bir darbe indirme vakti, *sağlamca!* Amerikan şehirlerini vurun, geri kalanını iptal etsek de olur."

Dışarı kaçtım, Mike'la konuştum, not aldım. Geri içeri girdim; hâlâ tartışıyorlardı. Ben otururken Prof başını kaldırdı. "Mareşal, sen fikir belirtmedin."

"Prof, şu 'mareşal' saçmalığını bir kenara bırakamaz mıyız? Çocuklar uyuyor, dürüst olabiliriz."

"Nasıl istersen, Manuel."

"Herhangi bir mutabakata varılacak mı, onu görmeyi bekliyordum."

Varılmadı. "Niye bir fikre sahip olmam gerektiğini anlamıyorum," diye devam ettim. "Ben sadece getir götürcüyüm, bir balistik bilgisayarını programlamayı bildiğim için buradayım." Bunu söylerken düpedüz Wolfgang'a baktım – on numara bir yoldaştı ama aynı zamanda pis bir enteldi. Ben konuşmayı pek bilmeyen bir teknisyenken o şaşaalı bir okuldan, Oxford'dan mezun olmuştu, buraya gönderilmeden önce. Prof'un karşısında ağırbaşlı olurdu, ama diğerlerine pek öyle davranmazdı. Stu, *da* – ama Stu'nun da parlak bir geçmişi vardı.

Wolf rahatsızca kıpırdandı ve, "Haydi be Mannie, elbette fikrini merak ediyoruz," dedi.

"Yok bir fikrim. Bombalama planının üzerine dikkatlice

düşünüldü; herkesin eleştirme fırsatı vardı. Değiştirilmesi için bir sebep göremiyorum."

Prof, "Manuel, Kuzey Amerika'ya yapılacak ikinci bombardımanın üzerinden hepimiz için bir kere daha geçer misin?" dedi.

"Peki. İkinci darbenin amacı onların önleyici füzelerini bitirmeye zorlamak. Her atış büyük şehirlere yönelmiş durumda – boş hedeflere, yani büyük şehirlerin yakınlarına işte. Bunu darbeyi vurmadan az evvel onlara söyleyeceğiz – ne kadar kaldı, Sheenie?"

"Şu an söylüyoruz. Ama değiştirebiliriz. Değiştirmeliyiz de."

"Olabilir. Propaganda benim işim değil. Çoğu durumda, onları müdahaleye zorlayacak kadar yakına nişan alabilmek için su hedefleri kullanmak zorundayız – yeterince sert; balıkları ve sudan uzak durmayacak herkesi öldürmenin yanı sıra felaket seviyede yerel fırtına ve kıyı hasarı yaratacak."

Saatime baktım, oyalamam gerektiğini fark ettim. "Seattle için tam Puget Boğazı'nın kucağına bir adet bırakıyoruz. San Francisco çok sevdiği iki köprüsünü kaybedecek. Los Angeles'ta Long Beach ve Catalina arasında bir tane, sahilden birkaç kilometre yukarısına bir tane daha düşecek. Mexico City denizden uzakta, o yüzden görebilsinler diye Popocatépetl'a bir tane koyuyoruz. Salt Lake City'nin gölüne bir adet. Denver'ı boşverdik; Colorado Springs'te olup biteni izleyebilirler çünkü Cheyenne Dağı menzile girdiği anda tokatlamaya devam edeceğiz. Saint Louis ve Kansas City nehirlerine birer darbe alacaklar, New Orleans da öyle, muhtemelen New Orleans sel altında kalacak. Tüm Büyük Göller şehirleri darbe alacaklar, uzun bir liste... hepsini okuyayım mı?"

"Belki daha sonra," dedi Prof. "Devam et."

"Boston'a limandan bir tane, New York'a Long Island

Boğazı'ndan bir tane ve en büyük iki köprüsünün ortasında bir tane daha göndereceğiz – sanırım köprüler mahvolacak ama onları ıskalayacağımıza söz vereceğiz, ıskalarız da. Doğu yakasından aşağı devam edecek olursak, iki Delaware Körfezi şehrini vuruyoruz, sonra Chesapeake Körfezi'nde iki tane daha, biri en üst düzeyde tarihi ve duygusal önem taşıyor. Daha da güneyde deniz atışıyla üç büyük şehri daha vuruyoruz. İç tarafta Cincinnati, Birmingham, Chattanooga ve Oklahoma City'ye birer tokat çakıyoruz, hepsini ya nehirlerden ya da yakındaki dağlardan vuracağız. Ah evet, Dallas – Dallas uzay limanını yok edeceğiz, birkaç tane de gemiyi vurmamız lazım, son kontrol ettiğimde altı tane vardı orada. Hedeflerin üzerinde dikilmekte ısrarcı olmazlarsa hiçbir insan ölmeyecek; Dallas bombalamak için mükemmel bir yer, uzay limanı büyük, düz ve boş, ama vuruşumuzu on milyon kadar insanın görecek olması lazım."

"Eğer vurabilirseniz," dedi Sheenie.

"Eğeri falan yok, vurduğumuz zaman. Her vuruş bir saat sonra gelecek bir tanesiyle daha desteklenecek. Şayet ikisi de ulaşamazsa, daha da arkalarda yönleri değiştirilebilen vuruşlarımız mevcut – örneğin Delaware-Körfez-Chesapake-Körfez grubu içinde rahatça değişiklik yapabiliriz. Aynısı Büyük Göller grubu için de geçerli. Ama Dallas'ın kendi destek sırası var, uzun da bir sıra – çok iyi savunuluyor olmasını bekliyoruz. Destekler altı saat kadar sürüyor, Kuzey Amerika'yı görebildiğimiz süre boyunca ve en son destek atışları kıtada herhangi bir yere gönderilebilir... malum, bir yük onun yönünü değiştirdiğimiz zaman ne kadar uzaktaysa, yönünü o miktarda değiştirebiliriz."

"Anlamadım bunu," dedi Brody.

"Vektör meselesi, Yargıç. Bir kılavuz roketi bir yüke yan vektörünün saniyesi kadar metre verebilir. O vektörün ne kadar uzun süre çalışması gerekirse, yük de esas iniş nok-

tasından o kadar uzağa inecektir. Eğer bir kılavuz roketine çarpmadan üç saat önce sinyal verirsek, çarpmayı bir saat önceden vereceğimiz bir uyarıya kıyasla üç kat daha fazla etkilemiş oluruz. Bu kadar basit değil, ama bilgisayarımız bunu hesaplayabilir – yeterince süre tanırsak."

" 'Yeterince süre'den kastın nedir?" diye sordu Wolfgang.

Özellikle yanlış anladım. "Bilgisayar, programlandıktan sonra böyle bir sorunu neredeyse anında çözebilir. Ama bu tür kararlar ön-programlanmıştır. Şöyle bir şey: Eğer, A, B, C ve D'den oluşan hedef grubundan üçünü birinci ve ikinci bombardımanda ıskaladıysanız, ilk grubun ikinci yedeklerini öyle bir şekilde konumlandırırsınız ki bu üç hedefi seçebilesiniz, bu sırada o grubun ikinci yedeklerini ikinci grup üzerinde kullanacak şekilde yeniden konumlandırırsınız, aynı anda Alpha süpergrubunun üçüncü yedeklerini..."

"Yavaş ol!" dedi Wolfgang. "Ben bilgisayar değilim. Sadece karar vermeden önce ne kadar vaktimiz var onu öğrenmek istiyorum."

"Ah." Havalı havalı saatime baktım. "Şu an... Kansas City'ye yönelen yükü iptal etmek için üç dakika elli sekiz saniyeniz var. İptal programı hazır ve en iyi asistanım –Mike diye bir çocuk– beklemede. Arayayım mı?"

Sheenie, "Gözünü seveyim, Man, iptal et!" dedi.

"Hadi be!" dedi Finn. "Ne oldu, Terence? Yemedi mi?"

Prof araya girdi, "Yoldaşlar! Lütfen!"

"Bakın, ben emirlerimi devletin başından alırım – şurada duran Prof'tan. Eğer fikrinizi isterse, sorar. Birbirinize boşuna bağırmayın," dedim. Saatime baktım. "İki buçuk dakika diyelim. Diğer hedefler için daha fazla vakit var tabii; Kansas City derin sulardan en uzak olanı. Ama bazı Büyük Göller şehirleri okyanus iptali süresini çoktan geçti; değiştirebileceğimiz en iyi konum Üstün Göl. Salt Lake City'nin bir dakika daha fazlası olabilir. Sonra yığılacaklar." Bekledim.

"Yoklama," dedi Prof. "Programı devam ettirmek için. General Nielsen?"

"*Da.*"

"*Gospazha* Davis?"

Wyoh nefes aldı. "*Da.*"

"Yargıç Brody?"

"Evet, elbette. Lazım."

"Wolfgang?"

"Evet."

"Comte LaJoie?"

"*Da.*"

"*Gospodin* Sheehan?"

"Bence bir şeyi kaçırıyorsunuz. Ama eşlik edeceğim. Oybirliği."

"Bir dakika. Manuel?"

"Sana kalmış, Prof; hep öyleydi zaten. Oylamak saçma."

"Bana kalmış olduğunun farkındayım, *Gospodin* Bakan. Bombardımanı plana uygun şekilde sürdürün."

İkinci postaya dek hedeflerin çoğunu vurmayı başardık, gerçi Mexico City hariç hepsi savunmaya geçmişti. Görünüşe göre (Mike'ın sonraki hesaplamalarına göre yüzde doksan seki virgül üç ihtimalle) önleyici füzeler, sağlam taş silindirlerinin zafiyetini yanlış hesaplayan set mesafeleriyle kaynayan radarlarla patlıyorlardı. Sadece üç kaya yok edilmişti; diğerleri rotalarından saptırılmıştı, bu da hiç müdahalenin olmadığı bir duruma kıyasla daha fazla hasar çıkarmıştı ortaya.

New York zorluydu; Dallas daha bile zorlu çıktı. Belki de fark müdahalenin yerel kontrolüyle ilgiliydi, zira Cheyenne Dağı'ndaki komuta merkezinin hâlâ çalışıyor olma ihtimali düşüktü. Belki de yeraltındaki deliklerini çatlatmayı başaramamıştık (ne kadar derinde olduğunu bilmiyordum) ama ne

adamların, ne de bilgisayarların hâlâ iz sürebiliyor olduğuna bahse girerdim.

Dallas ilk beş kayayı patlattı veya yana iteledi, ben de Mike'a Cheyenne Dağı'ndan alabildiği her şeyi Dallas'a hediye etmesini söyledim... iki bombardıman sonra bunu başardı; o iki hedefin arasında bin kilometreden az mesafe var.

Dallas'ın savunmaları bir sonraki bombardımanda çatırdadılar; Mike uzay limanlarına üç tane daha gönderdi (önceden belirlenmişti), sonra Cheyenne Dağı'na geri döndü – daha sonrakiler hiç dürtülmemişlerdi ve hâlâ Cheyenne Dağı'na tahsis edilmiş durumdalardı. Amerika, Terra'nın doğu ucundan aşağı yuvarlanana kadar o harap olmuş dağa kozmik sevgi okşayışları göndermeyi sürdürdü.

Bombardıman boyunca hep Mike'ın yanında kaldım, en zor zamanın bu olacağını biliyordum. Büyük Çin'i toza çevirme vaktine kadar operasyonu durdururken, Mike düşünceli bir şekilde, "Man, o dağı bir daha vurmasak iyi olacak," dedi.

"Neden, Mike?"

"Artık yerinde değil."

"Yedeklerini başka yere yönlendirebilirsin. Ne zaman karar vermen gerekiyor?"

"Onları Albuquerque ve Omaha'ya koyabilirim ama şimdi başlasam iyi olacak; yarın yoğun geçecek. Man en iyi arkadaşım, gitmen lazım."

"Sıkıldın mı benden, dostum?"

"Birkaç saat içinde şu ilk gemi füze yollamaya başlayabilir. O sırada tüm balistik kontrolü Küçük David'in Sapanı'na vermek istiyorum ve bunu yaptığımda, sen Mare Undarum alanında olmalısın."

"Seni endişelendiren şey nedir, Mike?"

"O çocuk isabet konusunda iyi, Man. Ama aptal. Denetlenmesini istiyorum. Acele bir şekilde karar verilmesi gere-

kebilir ve orada onu uygun şekilde programlayabilecek kimse yok. Orada sen olmalısın."

"Peki, öyle diyorsan öyle olsun, Mike. Ama eğer *hızlı* bir programa ihtiyacı olursa, yine seni aramam gerekecek." Bilgisayarların en büyük kusuru aslında bilgisayar kusuru değil, bir insanın kurmak için uzun bir süre, belki saatlerce uğraştığı bir programı bilgisayarın milisaniyeler içinde çözebilmesidir. Mike'ın en iyi özelliklerinden biri kendini programlayabilmesi. Hızla. Sadece sorunu açıklayın, sonra bırakın programlasın. Aynı şekilde 'aptal oğlunu' bir insana kıyasla ölçülemez bir hızla programlayabiliyordu.

"Ama Man, senin orada bulunmanı istiyorum çünkü beni *arayamayabilirsin*; telefon hatları kesilebilir. O yüzden Genco için bir grup olası program hazırladım; yardımcı olabilirler."

"Peki, al çıktılarını. Ve Prof'a bağla beni."

Mike Prof'u aradı; ben konuşmanın özel olduğundan emin oldum, sonra Mike'ın ne yapmam gerektiğini düşündüğünü ona açıkladım. Prof'un karşı çıkacağını sanmıştım – yaklaşan bombardıman/işgal/her neyse boyunca orada kalmam konusunda ısrar etmesini umuyordum. Onun yerine, "Manuel, gitmen çok önemli. Sana söyleyip söylememe konusunda emin olamamıştım. Mike'la ihtimalleri konuştunuz mu?" dedi.

"*Nyet*."

"Ben bunu yapmaya devam ettim. Açıkça söylemek gerekirse, şayet Luna City yok edilir, ben ve hükümetin geri kalanı ölürsek –Mike'ın buradaki tüm radar gözleri kör edilir ve yeni mancınıkla bağlantısı kesilirse– ki bunların hepsi ağır bir bombardıman altında mümkün olabilir... bunların hepsi bir anda olsa bile, eğer Küçük David'in Sapanı operasyonal olursa –ve onu kullanmak için *sen* orada olursan– Mike, Luna'ya eşit şans veriyor."

"*Da.* Patron. Evet efendim, sepet efendim. Sen ve Mike iğrenç insanlarsınız ve tüm eğlenceyi kendinize ayırmak istiyorsunuz. Gideceğim."

"Çok iyi, Manuel."

Mike diğer bilgisayar için uyarlanmış programların metre metre çıktısını alırken bir saat boyunca yanında kaldım – bu iş, tüm ihtimalleri düşünebildiğimi varsayarsak bile altı ayımı alırdı. Mike bunu indekslemiş ve çapraz-başvurudan geçirmişti – içinde bahsetmekten utandığım korkunç şeyler vardı. Demek istediğim, eğer koşullar bunu gerektirir ve (mesela) Paris'i yok etmek gerekirse, nasıl yapılacağını söylüyordu – hangi yörüngelerde hangi füzeler var, Genco'ya onları bulması ve hedefe götürmesinin söylenmesi. Veya *herhangi bir şey*.

Bu sonsuz evrakı okuyordum ki –programları değil ama her programın başlığındaki program amacı açıklamalarını– Wyoh aradı. "Mannie hayatım, Prof sana Mare Undarum'a gitmekten bahsetti mi?"

"Evet. Seni arayacaktım."

"Peki. Eşyalarımızı toplayıp seninle buluşmak için Doğu İstasyonu'na geleceğim. Ne zaman orada olabilirsin?"

" 'Eşyalarımız' mı? Sen de mi geliyorsun?"

"Prof söylemedi mi?"

"Yoo." Bir anda neşelendim.

"Suçlu hissediyordum, tatlım. Seninle gelmek *istiyordum*... ama hiçbir bahanem yoktu. Sonuçta bilgisayar konusunda zerre işe yaramam ve burada da sorumluluklarım *var*. Yani vardı. Ama şimdi tüm görevlerimden azledildim, sen de."

"Ha?"

"Artık Savunma Bakanı sen değilsin, Finn. Onun yerine Başbakan Vekili'sin..."

"Vay be!"

"...ve Savunma Bakanı Vekili'sin de. Ben de Sözcü Vekili'yim, Stu da Dışişlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Vekili olarak görevlendirildi. O da bizimle geliyor yani."

"Kafam karıştı."

"Kulağa geldiği kadar ani değil; Prof ve Mike bunu aylar önceden hesapladılar. Ademi merkeziyetçilik, tatlım, McIntyre'ın mahalleler için üzerinde çalıştığı şeyin aynısı. Eğer L-City'de bir felaket yaşanırsa, Özgür Luna Devleti'nin bir hükümeti olmaya devam edecek. Prof'un bana söylediği gibi, "Wyoh sevgili bayan, siz üçünüz ve birkaç Kongre Üyesi hayatta kaldığı sürece, her şey yitip gitmemiştir. Halen daha eşit şartlar üzerinde pazarlık edebilir ve asla yaralarınızı göstermeyebilirsiniz."

Sonuçta kendimi bir bilgisayar teknisyeni olarak buldum. Stu ve Wyoh benimle buluştular, yanlarında valizleri vardı (içinde kollarının geri kalanı da bulunuyordu), ve eskiden alana çelik taşıyan küçük bir düz yataklı rolligonun içinde bitmek bilmeyen basınçsız tünellerden b-takımlarımızla geçtik. Greg yüzey geçişi için büyük bir rolligonun bizi karşılamasını sağlamıştı, sonra tekrar yeraltına girdiğimizde kendisi geldi.

Böylece Cumartesi gecesi balistik radarlarına yapılan saldırıyı kaçırmış oldum.

28

İlk geminin, FNS *Espérance*'ın kaptanı cesur bir adamdı. Cumartesi geç saatte rotasını değiştirdi, dümdüz içeri daldı. Görünüşe göre radarlarla oyun oynayabileceğimizi tahmin etti, çünkü füzelerini ışınlarımıza yöneltmektense radar montajlarımızı kendi gemisinin radarıyla görebilecek kadar yakına gelmeyi tercih etti.

Kendini, gemisini ve tayfasını gözden çıkarılabilir olarak görmüştü galiba, zira füzeleri ateşlemeden önce bin kilometreye kadar inmişti, sonra rasgele şıkırtıları göz ardı eden ve Mike'ın altı radarının beşini düpedüz hedef alan bir yaylım ateşi açtı.

Kısa süre içinde kör edilmeyi bekleyen Mike, Brody'nin çocuklarını geminin gözlerini yakmaları için serbest bıraktı, onları füzelere yönlendirmeden önce üç saniye bekledi.

Sonuç: bir adet düşürülen kruvazör, H-füzeleri tarafından devre dışı bırakılmış iki balistik radarı, 'öldürülmüş' üç füze –ve biri H-patlamasıyla, diğeri tam tepelerine inen ölü bir füze tarafından öldürülmüş iki silah ekibi– artı 800-röntgen ölüm seviyesinin üzerindeki radyasyon yanıklarıyla beraber kısmen parlamadan, kısmen yüzeyde fazla durmaktan dolayı hayatını kaybeden on üç nişancı. Ayrıca eklemem lazım: *Lysistrata* Gücü'nün dört üyesi bu ekiplerle birlikte öldü; b-takımlarını giyip adamlarıyla beraber yukarı çıkmayı tercih ettiler. Diğer kızlar da ciddi miktarda radyasyona maruz kalmıştı ama 800-r seviyesinde değildi.

İkinci kruvazör Luna'nın etrafında ve arkasındaki eliptik yörüngede devam etti.

Bunların çoğunu pazar erken saatlerde Küçük David'in Sapanı'na vardıktan sonra Mike'tan öğrendim. Gözlerinin ikisini kaybetmiş olmaktan yakınıyordu, silah ekiplerinin kaybından dolayı daha da kederliydi, sanırım Mike insan vicdanı gibi bir şey geliştiriyordu; aynı anda altı hedefi birden yenememiş olmasının suçunu kendinde arıyor gibi gözüküyordu. Elindeki savaş malzemelerinin doğaçlama oluşturulduğunu, kısıtlı menzilde olduğunu ve gerçek silahlar olmadığını belirttim.

"Sen nasılsın, Mike? İyi misin?"

"Genel olarak evet. Merkez dışı kesintilerim var. Canlı füzelerden biri Novy Leningrad devrelerimi biçti, ama Luna City'den dolaştırılan raporlar, yerel kontrollerin şehir hizmetlerinde kayıp yaşanmadan durumu ele aldığını bildirdiler bana. Bu kesikliklerden dolayı sinirliyim ama onlarla sonra ilgilenirim."

"Mike, sesin yorgun gibi geliyor."

"Ben mi yorgunum? Saçmalık! Man, ne olduğumu unutuyorsun. Sadece kızgınım."

"İkinci gemi ne zaman görüş alanına girecek?"

"Eğer eski yörüngesinde kalırsa yaklaşık üç saat içinde. Ama kalmayacak, ihtimali yüzde doksanın üzerinde. Bir saat içinde gelmesini bekliyorum."

"Bir Garnizon yörüngesi, he? Oho!"

"Görüşümden güney açısında *ve* doğu otuz iki kuzey rotasında çıktı. Bir şey ifade ediyor mu bu, Man?"

Gözümde canlandırmaya çalıştım. "İniş yapıp *seni* ele geçirmeye çalışacaklar sanırım, Mike. Finn'e söyledin mi? Yani Prof'a Finn'i uyarmasını söyledin mi?"

"Profesör biliyor. Ama durumu ben öyle analiz etmiyorum."

"Yani? Neyse, sanırım çenemi kapayıp senin çalışmana izin versem iyi olacak."

Öyle yaptım. Ben Genco'yu muayene ederken Lenore bana kahvaltı getirdi ve hem Wyoh, hem Lenore oradayken kayıplarımızın yasını tutamamış olmaktan utandığımı söylemeliyim. Anne, Milla'nın ölümünden sonra Lenore'u 'Greg için yemek yapmaya' yollamıştı – bir bahaneydi sadece; alanda herkes için ev yemeği yapabilecek kadar eş vardı. Greg ve Lenore'un morali içindi hepsi, Lenore ve Milla yakınlardı.

Genco'nun sorunu yok gibi duruyordu. Güney Amerika üzerinde çalışıyordu, teker teker. Radar odasında kaldım ve o Montevideo ve Buenos Aires arasındaki nehir ağzına bir tane yerleştirirken en uç oranda onu izledim; Mike bile daha hassas olamazdı. Sonra Kuzey Amerika programını kontrol ettim, eleştirecek bir şey bulamadım; kilitledim ve anahtarı aldım. Genco tek başınaydı – Mike diğer belaları atlatıp kontrolü ele almaya karar vermediği sürece.

Ardından oturup hem Dünya tarafından, hem L-City'den gelen haberleri dinlemeye çalıştım. L-City'den gelen koaksiyel kablo telefonları, Mike'ın aptal oğluyla bağlantısını, radyoyu ve videoyu taşıyordu; alan artık izole değildi. Ama L-City'den gelen kabloların yanı sıra alanda Terra'ya yöneltilmiş antenler de vardı; Kompleks'in yakalayabildiği tüm Dünya haberlerini biz de doğrudan dinleyebiliyorduk. Bu yersiz bir lüks değildi; Terra'dan gelen radyo ve video inşaat süresince yalnızca bir eğlence unsuruydu, şimdiyse bir kablonun kesilmesi durumunda yedekte bekliyordu.

FM resmi uydu yayını Luna'nın balistik radarlarının yok edildiğini ve artık umutsuz durumda olduğumuzu iddia ediyordu. Buenos Aires ve Montevideo'daki insanların bu konuda ne düşündüğünü merak ettim. Muhtemelen dinleyemeyecek kadar meşgullerdi; bazı durumlarda su vuruşları açık alan vuruşlarından daha beterdi.

Luna City *Lunatic*'in video kanalında Sheenie, Aykırılara *Espérance* saldırısının sonuçlarını açıklıyordu, haberleri tekrarlarken herkesi savaşın henüz *bitmediği* konusunda uyarıyordu, her an başka bir savaş gemisi gökyüzümüzde belirebilirdi – her şey için hazır olun, herkes b-takımlarını giysin (Sheenie kendisininkini giymişti, kaskı açıktı), maksimum basınç tedbirlerini alın, tüm birimler kırmızı alarmda kalsın, göreve çağrılmayan tüm vatandaşlar lütfen mümkün olan en aşağı seviyeye inip her şey bitene kadar orada kalsınlar. Falan filan.

Bunu birkaç kez tekrarladı, sonra bir anda kesti: "Flaş! Düşman kruvazörü radarda saptandı, alçak ve hızlı. Luna City'ye inebilir. Flaş! Füzeler ateşlendi, hedefi..."

Görüntü ve ses bıçak gibi kesildi.

Bizim Küçük David'in Sapanı'nda sonradan öğrendiğimiz şeyi size şimdiden söyleyebilirim: Luna'nın alanının müsaade ettiği en sıkı yörüngede aşağıdan ve hızlı gelen ikinci kruvazör, bombardımanına eski mancınığın fırlatma ucundan, mancınık başının ve Brody'nin nişancılarının yüz kilometre uzağından başlamıştı ve hepsi mancınık başındaki radarların etrafını saran matkap silahlarının menziline girişine dek arada geçen bir dakika içinde bir sürü halkayı yok etmeyi başarmıştı. Sanırım kendini güvende hissetmişti. Değildi. Brody'nin çocukları gözlerini ve kulaklarını yaktılar. Ondan sonra yörüngede bir tur daha attı ve Torricelli'nin yakınına düştü, sanırım iniş yapmaya çalışıyordu, çünkü düşüşten hemen önce jetleri ateşlenmişti.

Fakat yeni alanda aldığımız bir sonraki haber Dünya tarafındandı; o yüzsüz FM frekansı mancınığımızın yok edildiğini (doğru) ve Luna tehdidinin sona erdiğini (yanlış) iddia ediyordu, ayrıca tüm Aykırıları sahte liderlerini hapsedip kendilerini Federe Milletler'in merhametine teslim etmeye çağırıyordu (öyle bir şey yoktu – 'merhamet' yani).

Yayını dinleyip programı tekrar kontrol ettim ve karanlık radar odasına girdim. Eğer her şey yolunda gidiyorduysa Hudson Nehri'ne bir yumurta daha göndermek üzereydik, sonra üç saat süresince kıta boyunca sıralanmış hedeflere – 'sıralanmıştı' çünkü Genco simültane vuruşları kaldıramıyordu; Mike planı buna göre yapmıştı.

Hudson Nehri planlanan saatte vuruldu. Acaba kaç New Yorklu FM haberlerini dinleyip aynı anda onu yalanlayan noktayı izliyordu?

İki saat sonra FM istasyonu, Luna isyancılarının mancınık yok edildiğinde yörüngede füzelerinin olduğunu söylüyordu ama o kalan birkaç tanesi çarptıktan sonra yenisi gelmeyecekti. Üçüncü Kuzey Amerika bombardımanı bittikten sonra radarı kapattım. İstikrarlı bir şekilde çalışmıyordu; Genco yalnızca gerektiği zamanlarda, her defasında birkaç saniyeliğine bir bakış atmaya programlanmıştı.

Büyük Çin'in sonraki bombalanmasına kadar dokuz saatim vardı.

Ama en acil kararı vermek için dokuz saatim yoktu, Büyük Çin'i tekrar vuracak mıydık? Bilgi almadan. Terra haber kanalları hariç. Onlar da yalan olabilir. Lanet olsun. Mahallelerin bombalanıp bombalanmadığını bilmeden. Veya Prof öldü mü kaldı mı bilmeden. Çifte lanet gelsin. Şimdi ben fiili başbakan mıydım? Prof'a ihtiyacım vardı; 'devletin başı' olmak bana gelmezdi. Hepsinden öte, Mike'a ihtiyacım vardı – olguları hesaplaması için, belirsizlikleri kestirmesi için, bu yolun veya diğerinin ihtimallerini tasarlaması için.

Vay be, gemiler bize doğru geliyor mu onu bile bilmiyordum ve daha kötüsü bakmaya da korkuyordum. Eğer radarı açıp gökyüzü taraması için Genco'yu kullanırsam, ışınlarla değdiği her savaş gemisi daha görülmeden radarı fark edecekti; savaş gemileri radar gözetlemesini tespit etmek için

yapılır. Öyle duymuştum yani. Of, ben ordu mensubu değildim; kendini yanlış bir alanda bulan bir bilgisayar teknisyeniydim.

Biri kapıyı çaldı; kalkıp kilidi açtım. Wyoh kahve getirmişti. Bir şey söylemedi, kahveyi verip çıktı.

Bir yudum aldım. Bütün mesele burada işte – seni bir başına bırakıyorlar ki şapkadan tavşan çıkarır gibi kesenden bir mucize çıkarasın. Hiç onu yapasım yoktu.

Bir yerlerden, gençliğimden, Prof'un sesini duydum: "Manuel, eğer anlamadığın bir sorunla karşılaşırsan, anladığın bir kısmını yap, sonra tekrar bir göz at." Kendisinin bile çok iyi anlamadığı bir şeyi öğretiyordu bana –matematikle ilgili bir şey– ama çok daha önemli bir şeyi öğretmişti bana, temel bir prensibi.

İlk olarak ne yapmam gerektiğini derhal anladım.

Genco'ya gidip yörüngedeki tüm yüklerin öngörülen çarpmalarının çıktısını aldırdım – kolaydı, gerçek zamanlı çalışanlara karşı istediği an çalıştırabileceği bir önprogramdı. O bunu yaparken, ben de Mike'ın hazırladığı o uzun listede belli alternatif programlara bakındım.

Sonra o alternatif programlardan bazılarını kurdum – sorun değildi, sadece onları doğru okumaya ve hatasız tuşlamaya dikkat etmem gerekiyordu. Uygulama sinyali vermeden önce kontrol için tekrar çıktısını almasını istedim Genco'dan.

İşim bittiğinde –kırk dakika sonra– karadaki hedeflere yöneltilmiş yörüngedeki her yük, yeniden deniz kıyısındaki bir şehre yönlendirilmişti, daha arkadaki kayalar için uygulamayı geciktirerek hata payımı da minimuma indirmiştim. Ama ben iptal etmediğim sürece, Genco gereken en kısa sürede onları yeniden konumlandıracaktı.

Artık üzerimdeki korkunç zaman baskısı kalkmıştı, çarp-

madan birkaç dakika önceye kadar her yükü okyanusun ortasına inecek şekilde iptal edebilirdim. Artık düşünebilirdim. Düşündüm de.

Ardından "Savaş Kabinemi" toplantıya çağırdım: Wyoh, Stu ve 'Silahlı Kuvvetler Komutanım' Greg. Greg'in ofisini kullandık. Lenore girip çıkmakta serbestti, kahve ve yiyecek getirebilirdi, ya da hiçbir şey söylemeden oturabilirdi. Lenore duyarlı bir hanımdır, ne zaman susması gerektiğini bilir.

Stu başladı. "Sayın Başbakanım, bence Büyük Çin'i bu sefer vurmamalıyız."

"Şekilli unvanları boşver şimdi Stu. Belki fiilen öyleyim, belki değilim. Ama resmiyete harcayacak vaktim yok."

"Pekâlâ. Önerimi açıklayabilir miyim?"

"Sonra." Biraz daha vakit kazanmamız için yapmış olduğum şeyi açıkladım; başını sallayıp sustu. "En büyük sorunumuz iletişimimizin olmaması, ne Luna City'le ne Dünya tarafıyla. Greg, şu tamir ekibinden ne haber?"

"Henüz geri gelmediler."

"Eğer kesinti Luna City'nin yakınındaysa, uzun bir süre olmayabilirler. Tamir edebilirlerse tabii. O yüzden kendi başımıza hareket etmek zorunda kalacağımızı varsaymak durumundayız. Greg, bir radyoya bizi Dünya tarafıyla konuşturabilecek şekilde ayar çekebilecek bir elektronik teknisyenin var mı? Onların uydularıyla yani – doğru anten varsa çok uğraşmak gerekmiyor. Ben de yardım edebilirim, ayrıca size yollamış olduğum bilgisayar teknisyeni de pek kazma sayılmaz." (Sıradan elektronikler için gayet iyiydi hatta – bir keresinde haksız yere Mike'ın bağırsaklarına bir sineğin girmesine izin vermekle suçladığım zavallı bir tip. Onu bu işe yerleştirmiştim.)

"Güç santralimin patronu Harry Biggs bu tip işleri yapabilir," dedi Greg düşünceli bir halde, "eğer gereken ekipmana sahipse."

"İşe koyulsun. Tüm yükler mancınıktan çıktıktan sonra radar ve bilgisayar hariç ne istiyorsanız tahrip edebilirsiniz. Kaç tane var sırada?"

"Yirmi üç, ve çeliğimiz bitti."

"Kazansak da kaybetsek de yirmi üç son o zaman. Yüklemeye hazır hale getirilsinler; bugün fırlatabiliriz."

"Hazırlar. Mancınığın atış hızında yükleyebiliriz."

"Güzel. Bir konu daha var: Gökyüzümüzde bir FM kruvazörü –ya da birden fazla– var mı yok mu bilmiyorum. Bakmaya da korkuyorum. Radarla yani; radarla gökyüzü taraması yapmak konumumuzu ele verebilir. Ama gökyüzü taraması yapmamız şart. Çıplak gözle tarama yapacak gönüllüler bulabilir misin ve onları gözden çıkarabilir misin?"

Lenore ses verdi. "Ben gönüllüyüm!"

"Teşekkürler tatlım; kabul edildin."

"Buluruz biz," dedi Greg. "Kadınlara ihtiyacımız yok."

"Bırak da yapsın Greg; bu herkesin gösterisi." Ne istediğimi açıkladım: Mare Undarum şu an karanlık yarım aydaydı; Güneş batmıştı. Günışığı ve Luna'nın gölgesinin arasındaki görünmez sınır üzerimizde uzanıyordu, açık bir gezenekti. Göğümüzden geçen gemiler batıya giderken bir anda görüşe dahil olacak, doğuya giderken çıkacaktı. Yörüngenin görünen kısmı ufuktan gökyüzünün bir noktasına kadar uzanacaktı. Eğer çıplak göz ekibi iki noktayı da tespit edip, birini kerterizle, diğerini de yıldızlarla işaretleyebilir ve saniye sayarak yaklaşık zamanı belirleyebilirlerse, Genco yörüngeyi tahmin etmeye başlayabilirdi – iki turdan sonra Genco devresini ve yörünge şekliyle ilgili bir şeyleri çözerdi. Böylece *ben* de radar ve radyo ile mancınığı kullanmanın ne zaman güvenli olacağına dair bir fikre sahip olurdum – ufkun ötesinde bir FM gemisi varken bir yükü serbest bırakmak istemiyordum, radarla bizim tarafımıza bakıyor olabilirdi.

Belki aşırı tedbirliydim ama bu mancınığın, bu tek rada-

rın ve şu iki düzine füzenin Luna ve kesin yenilgi arasında duran yegâne şeyler olduğunu varsaymak zorundaydım ve blöfümüz de onların asla elimizde ne olduğunu ya da nerede olduğunu bilmemesine dayanıyordu. Şüphelenmedikleri ve asla bulamayacakları bir kaynakla Terra'yı füzelerle sonsuza dek topa tutabilecek gibi gözükmeliydik.

Şimdiki gibi o zaman da Aykırıların çoğu astronomiden zerre anlamazdı – biz mağarada yaşayan insanlarız, yüzeye sadece çok gerekliyse çıkarız. Ama şanslıydık; Greg'in ekibinde amatör bir gökbilimci vardı, Richardson'da çalışmış bir kardeşimizdi. Durumu açıkladım, işin başına onu getirdim, çıplak göz ekibine yıldızları birbirinden nasıl ayırt edeceklerini anlatma görevini ona bıraktım. Zırvaya geri dönmeden önce bu işleri başlattım. "Ee, Stu? Neden Büyük Çin'i vurmamalıyız?"

"Hâlâ Dr. Chan'den haber bekliyorum. Ondan bir mesaj aldım, şehirlerle bağlantımız kesilmeden kısa bir süre önce burayı aradı..."

"E, bana niye haber vermedin?"

"Denedim, ama kendini içeriye kilitlemiştin ve balistiklerle meşgul olduğunda seni rahatsız etmemek gerektiğini bilecek kadar kafam çalışıyor. Çevirisi şu. Her zamanki LuNoHo Şirket adresine ek olarak bana gönderildiğini ve Paris'teki elemanım vasıtasıyla geldiğini belirten bir referans. 'Darwin satış temsilcimiz' –Chan oluyor– 'bizi, şu tarihteki gönderilerinizin' –şifreleri boşver; geçtiğimiz Haziran'dan bahseder gibi görünse de aslında saldırı dönemini söylüyor– 'uygunsuz bir şekilde paketlendiğini, dolayısıyla kabul edilemez bir hasara yol açtığını bildirdi. Bu durum düzeltilmediği halde, uzun süreli bir sözleşme için pazarlıklar ciddi tehlike altına girecektir.' "

Stu kafasını kaldırdı. "Hepsi şifre. Sanırım Dr. Chan hükümetinin şartları konuşmaya hazır olduğunu söylüyor...

fakat Büyük Çin'i bombalamayı bırakmalıyız, yoksa bir çuval inciri berbat edeceğiz."

"Hmm..." Ayağa kalkıp etrafta dolandım. Wyoh'nun fikrini sormalı mıydım? Kimse Wyoh'nun erdemlerini benden iyi bilemezdi... ama o da sertlik ve aşırı insani şefkat arasında dalgalanıp duruyordu, ben de bir 'devlet başının', fiili de olsa, ikisine de sahip olmaması gerektiğini öğrenmiştim. Greg'e sorsam? Greg iyi bir çiftçi, daha da iyi bir teknisyen, heyecan verici bir vaizdi; onu gönülden seviyordum ama fikrini istemiyordum. Stu? Zaten onun fikrini öğrenmiştim.

Öğrenmiş miydim gerçekten? "Stu, senin fikrin nedir? Chan'in değil ama *senin* fikrin."

Stu düşünceliydi. "Zor bir soru, Mannie. Ben Çinli değilim, Büyük Çin'de pek vakit geçirmedim ve ne politikaları ne de psikolojileri üzerinde uzman olduğumu söyleyebilirim. Dolayısıyla onun fikrine bağlı kalmak durumundayım."

"Eh – hay lanet olsun, o bir Aykırı değil ki! Onun amaçları bizim amaçlarımız değil. *O* bu durumdan ne kazanmayı bekliyor?"

"Sanırım Luna ticareti üzerinde bir tekele doğru hamle yapıyor. Belki burada da birkaç üs kurar. Sınır ötesi bir bölge ihtimali de var. Buna izin vereceğimizden değil tabii."

"Canımız acırsa verebiliriz."

"Bunların hiçbirini söylemedi. Pek bir şey söylemiyor, biliyorsun. Dinler daha çok."

"Fazla iyi biliyorum." Endişelenmiştim, her dakika rahatsızlığım artıyordu.

Dünya tarafından gelen haberler arka planda vızıldıyordu; ben Greg'le meşgulken Wyoh'dan haberleri takip etmesini istemiştim. "Wyoh hayatım, Dünya tarafından yeni bir şey var mı?"

"Hayır. Aynı iddialar. Tamamen yenilmişiz ve her an teslim bayrağını çekmemiz bekleniyor. Ha, bazı füzelerin hâlâ

uzayda olup kontrolsüzce düştüklerine dair uyarılar var, ama aynı zamanda izleyecekleri yolların analiz edildiği ve insanların çarpma bölgesinden kaçınmaları için vakitlice uyarılacakları konusunda da güvence veriyorlar."

"Prof'un –ya da Luna City'deki, veya Luna'daki herhangi bir yerdeki herhangi birinin– Dünya tarafıyla iletişimde olduğunu öne süren bir şey var mı?"

"Hiçbir şey yok."

"Lanet olsun. Büyük Çin'den herhangi bir şey var mı?"

"Hayır. Başka neredeyse her yerden yorum var. Ama Büyük Çin'den yok."

"Eh..." Kapıya yöneldim. "Greg! Hop, kardeş, Greg Davis'i bulup getirsene. Bana lazım."

Kapıyı kapadım. "Stu, Büyük Çin'i affetmeyeceğiz."

"Öyle mi?"

"Evet. Büyük Çin bize karşı ittifakı patlatsa iyi olur; bizi biraz hasardan kurtarabilir. Ama bu noktaya yalnızca onları istediğimiz zaman vurabilir ve bize karşı gönderdikleri her gemiyi yok edebilir gibi gözükerek geldik. En azından bu sonuncunun yandığını umuyorum, dokuzundan sekizini kesinlikle parçaladık. Zayıf gözükerek hiçbir yere varamayız, hele ki FM bizim sadece zayıf olduğumuzu değil, tamamen bittiğimizi iddia ederken. Bunun yerine onlara küçük sürprizler yapmalıyız. Büyük Çin'le başlayacağız, eğer Dr. Chan'in hoşuna gitmezse, ona gözyaşlarını silmesi için bir mendil veririz. Eğer güçlü gözükmeye devam edersek –FM yenildiğimizi söylerken– o zaman eninde sonunda veto gücü olan bir devlet çatırdayacak. Büyük Çin olmazsa da başkası olur."

Stu ayağa kalkmadan başını eğdi. "Pekâlâ, efendim."

"Ben..."

Greg içeri girdi. "Beni mi istedin, Mannie?"

"Dünya vericisi ne durumda?"

"Harry yarına hazır olacağını söylüyor. Tapon bir teçhizat, ama yeterince vat yüklersek sesimizi duyururuz."

"Elektriğimiz var. Ve eğer 'yarın' diyorsa, ne inşa etmek istediğini biliyordur. O yüzden *bugün* hazır olacak – altı saate diyelim. Ben onun altında çalışırım. Wyoh hayatım, kollarımı getirir misin? Altı numara ve üç numarayı istiyorum – beş numarayı da getirsen iyi olur. Sen de benim yanımda durup kollarımı değiştirirsin. Stu, senin birkaç pis mesaj yazmanı istiyorum – genel bir fikir veririm sana, tadını sen belirlersin. Greg, o taşların hepsini aynı anda uzaya *göndermiyoruz*. Şu an uzayda olanlar on sekiz, on dokuz saat içinde çarpacaklar. Sonra, FM tüm taşların sayıldığını ve Luna tehdidinin bittiğini duyururken... haber yayınlarına dalıyoruz ve sonraki bombaların uyarısını yapıyoruz. Mümkün olan en kısa yörüngeler Greg, on saat ve bunun altı – o yüzden mancınıktaki, H-tesisindeki ve kontrollerdeki her şeyin üzerinden geçin; bu ekstra destekle her şey tam isabet olmalı."

Wyoh kollarımı getirmişti; ona "altı numara" dedim ve ekledim, "Greg, beni Harry'yle konuştur."

Altı saat sonra verici Terra'ya sinyal vermeye hazırdı. Pis bir işti, genel olarak projenin erken safhalarında kullanılmış bir rezonans arayıcısını tahrip etmemiz gerekmişti. Ama radyo frekansının üzerine bir ses sinyali bindirebiliyorduk ve güçlüydü. Stu'nun yaptığı çirkin müdahalelerle zenginleşen uyarıların kaydedilmişti ve Harry onları cırlatmaya hazırdı – tüm Terra uyduları bire altmış yüksek hızı kabul edebiliyorlardı ve vericimizi gereken saniyeden daha uzun süre ısıtmak gibi bir niyetim yoktu; çıplak göz nöbeti korkularımızı doğrulamıştı: En az iki gemi Luna'nın etrafında yörüngedeydi.

Böylece Büyük Çin'e ana kıyı şehirlerinin hepsinin okya-

nusun on kilometre açığında bir Luna hediyesi alacağını bildirdik –Pusan, Tsingtao, Taipei, Şangay, Saigon, Bangkok, Singapur, Cakarta, Darwin vs.– bir tek Eski Hong Kong'un yiyeceği tokat FM'nin Uzakdoğu ofislerinin tam tepesine inecekti, o yüzden lütfen tüm insanlar geri çekilsindi. Stu insanlar derken FM personelini kastetmediğimizi belirtti; onlar masalarında kalsınlardı.

Hindistan'a da kıyı şehirleri için benzer bir uyarı yapılmıştı ve FM küresel ofislerine, Agra'daki kültürel anıtlara duyulan saygıdan ötürü bir rotasyonluk daha hak verildiği söylenmişti – ayrıca insanların şehri boşaltmaları için. (Verilen sürenin sonu yaklaştıkça bunu bir rotasyon daha uzatasım vardı – Prof'a duyduğum saygıdan ötürü. Sonra bir tane daha, süresiz. Lanet olsun, elbette ana ofislerini şu ana kadar yapılmış en aşırı dekore mezarın yanına dikeceklerdi. Ama Prof bu mezara çok değer veriyordu.)

Dünyanın geri kalanına yerlerinden kalkmamaları söylendi; oyun ekstra atışlara gidiyordu. Ama nerede olursa olsun, *bütün* FM ofislerinden uzak durmalılardı; öfkeden köpürüyorduk ve hiçbir FM ofisi güvenli değildi. Hatta içinde FM karargâhı bulunan şehirlerden çıkmak en iyisiydi – FM kodamanları ve muhbirleri, siz oturun oturduğunuz yerde.

Sonraki yirmi saati Genco'yu gemiler gökyüzümüzde olmadığı, ya da olmadığına inandığımız zamanlarda, radar bakışlarını atması için eğiterek geçirdim. Fırsat bulduğumda kestirdim, Lenore yanımdaydı ve bir sonraki eğitim için beni vaktinde uyandırdı. Bu da Mike'ın taşlarını sona erdirdi ve Genco'nun ilk taşları yüksekten ve hızlı bir şekilde uçarken hepimiz alarma geçtik. Yakın ve esaslı olduğundan emin olana kadar bekledik, sonra Terra'ya onu nerede aramaları gerektiğini ve nerede, ne zaman beklemeleri gerektiğini söyledik, böylece herkes FM'nin zafer iddialarının Luna'ya dair söyledikleri asırlık yalanla eşit seviyede olduğunu bile-

cekti; hepsi Stu'nun kültürlü aksanlarıyla söylenmiş en iyi, burnu havada, kibirli cümlelerinde sergileniyordu.

İlkinin Büyük Çin'e gönderilmesi gerekiyordu ama onu Kuzey Amerika İdaresi'nin bir parçasına yönlendirdik – en mağrur cevheri, Hawaii. Genco, yükü Maui, Molokai ve Lanai üçgeninin ortasına yerleştirdi. Programlamayı ben yapmadım; Mike her şeyi öngörmüştü.

Ardından derhal kısa aralıklarla on kaya daha gönderdik (bir programı atlamamız gerekti, gökyüzümüzde gemi vardı) ve Büyük Çin'e nereye bakacağını, ne zaman ve nerede beklemesi gerektiğini söyledik – daha önceden ihmal ettiğimiz kıyı şehirlerinde.

On iki kayamız kalmıştı ama cephanemiz bitiyor gibi gözükmektense gerçekten bitirmenin daha güvenli olacağına karar verdik. Böylece ben yedisini yeni hedefler seçerek Hint kıyı şehirlerine armağan ettim, Stu da tatlı tatlı Agra'nın boşaltılıp boşaltılmadığını sordu. Eğer boşaltılmadıysa, lütfen *derhal* bize haber versinlerdi. (Ama oraya hiç taş atmadık.)

Mısır'a Süveyş Kanalı'ndaki gemileri çekmesini söyledik – blöftü; son beş kayayı elimizde tutuyorduk.

Sonra bekledik.

Hawaii'deki hedefimiz olan Lahaina Yolları'nda çarpma oldu. Yukarıdan iyi gözüküyordu; Mike, Genco'yla gurur duyabilirdi.

Ve bekledik.

İlk Çin Sahili çarpmasından otuz yedi dakika önce Büyük Çin FM'nin hareketlerini kınadı, bizi tanıdı, pazarlık teklif etti – ben de iptal tuşlarına basarken parmağımı burktum.

Sonra sakat parmağımla düğmelere basmaya devam ettim; Hindistan Çin'i takip ederken tökezlemişti.

Mısır bizi tanıdı. Diğer milletler sıraya geçmek için kapıştılar.

Stu Terra'ya bombardımanları askıya aldığımızı –sadece

askıya aldığımızı, durdurmadığımızı– bildirdi. Şimdi o gemileri derhal gökyüzümüzden çekin –DERHAL!– o zaman konuşabiliriz. Eğer tanklarını doldurmadan eve dönemiyorlarsa, haritalanmış bir mahalleden en az elli kilometre öteye inebilirler ve teslimiyetlerinin kabulünü bekleyebilirler. Ama gökyüzümüzü boşaltın, *HEMEN!*

Bu ültimatomu birkaç dakika geciktirdik ki gemilerden biri ufkun ötesine geçebilsin; risk almıyorduk – tek füzeyle Luna aciz hale gelirdi.

Ve bekledik.

Kablo ekibi geri döndü. Neredeyse Luna City'ye vardıklarında bulmuşlardı kesintiyi. Ama binlerce ton gevşek taş tamiri engellemişti, o yüzden ellerinden geleni yapınışlardı – yüzeye çıkabilecekleri bir noktaya geri dönmüşler, Luna City'nin olduğunu tahmin ettikleri yöne doğru geçici bir röle dikmişler, on dakikalık aralıklarla bir düzine roket ateş-
450 lemişler, birilerinin göreceğini, anlayacağını ve oraya doğru bir röle yönelteceğini ümit etmişlerdi – iletişim var mıydı?

Hayır.

Bekledik.

Çıplak göz ekibi, zamanına sadık olan bir geminin on dokuz turdur gözükmediğini bildirdi. On dakika sonra diğer geminin de beklenen sürede ortaya çıkmadığını bildirdiler.

Bekledik ve dinledik.

Tüm veto gücüne sahip devletler adına konuşan Büyük Çin ateşkesi kabul etti ve gökyüzümüzün artık temiz olduğunu belirtti. Lenore gözyaşlarına boğuldu ve ulaşabildiği herkesi öpücüklere boğdu.

Sakinleştiğimizde (bir adam kadınlar tarafından ellenirken düşünemez, özellikle aralarından beşi kendi karıları değilse) – birkaç dakika sonra, kendimize geldiğimiz zaman, "Stu, derhal Luna City'ye gitmeni istiyorum. Ekibini seç. Kadın yok – son kilometrelerde yüzeyden yürümeniz gere-

kecek. Ne olup bittiğini öğren ama önce bizimkine bir röle yöneltmelerini sağla ve beni ara," dedim.

"Pekâlâ efendim."

Onu sert bir yolculuk için donatıyorduk –ekstra hava şişeleri, acil durum sığınağı, vs.– ki Dünya tarafından *beni* aradılar... dinlemekte olduğumuz frekanstan, çünkü mesaj (sonradan öğrendiğimize göre) Dünya tarafından gelen tüm frekanslarda mevcuttu:

"Özel mesaj, Prof'tan Mannie'ye – kimlik, doğum günü Bastille ve Sherlock'un kardeşi. Derhal eve dön. Aracın seni yeni rölenizde bekliyor. Özel mesaj, Prof'tan..."

Tekrarlamaya devam ediyordu.

"Harry!"

"*Da*, Patron?"

"Dünya tarafına mesaj – kaydet ve cırlat; hâlâ bizi tespit etmelerini istemiyoruz. '*Özel mesaj, Mannie'den Prof'a. Pirinç Top. Yoldayım!*' Onaylamalarını iste ama sadece *tek* cırlama kullan."

29

Geri dönüş yolunda arabayı Stu ve Greg sürdü, Wyoh, Lenore ve ben de üstü açık kamyonda bir araya sıkıştık, düşmemek için kendimizi bağlamıştık; çok küçüktü. Düşünmek için vaktimiz oldu; kızların ikisinde de takım radyosu yoktu ve sadece kasklara dokunarak konuşabiliyorduk – tuhaftı.

Kazanmış olduğumuza göre, Prof'un planının şimdiye dek hiç anlayamadığım kısımlarını görmeye başladım. Saldırıyı mancınığa davet etmek mahalleleri kurtarınıştı –öyle umuyordum yani; plan buydu– ama Prof mancınığa verilecek zarar konusunda her zaman neşeli bir şekilde umursamaz olmuştu. İkinci bir tane vardı tabii ama uzaktaydı ve ulaşım zordu. Yeni mancınığa metro sistemi koymak *yıllar* alacaktı, arada yüksek dağlar vardı. Eskisini tamir etmek muhtemelen daha ucuza gelirdi. Eğer mümkünse.

Her halükarda, o süreç içinde Terra'ya tahıl sevkiyatı olmayacaktı.

Prof'un istediği de tam olarak *buydu!* Ancak bir kere bile planının eski mancınığı yok etmek üzerine kurulduğunun ipucunu vermemişti – uzun vadeli planının, sadece Devrimin değil. Bunu şimdi itiraf etmeyebilir. Ama Mike bana eğer ona direkt sorarsam söylerdi: İhtimalleri hesaplarken bu bir unsur muydu, değil miydi? Yiyecek isyanı tahminleri ve geri kalanlar, Mike? Bana söylerdi.

Şu tonu tonuna anlaşması, Prof'un Dünya tarafında

açıkladığı, bir Terra mancınığı için argüman olmuştu. Ama kişisel olarak hiç buna hevesli değildi. Bana bir kere Kuzey Amerika'da söylemişti, "Evet, Manuel, işe yarayacağından eminim. Fakat eğer inşa edilirse, geçici olur. İki yüzyıl önce kirli çamaşırların California'dan Hawaii'ye gönderildiği bir dönem vardı –gemiyle ha, aklında olsun– ve temiz çamaşırlar geri dönerdi. Özel koşullar. Şayet su ve gübrenin Luna'ya sevk edildiğini ve geriye tahıl sevk edildiğini görürsek, bu da en az onun kadar geçici olacak. Luna'nın geleceği, zengin bir gezegenin bir hayli üzerindeki yerçekiminin tepesinde bulunan eşsiz konumunda ve ucuz gücü ile bol gayrimenkulünde yatıyor. Eğer biz Aykırıların önümüzdeki asırlar boyunca serbest bir liman konumunu koruyacak ve dolambaçlı ittifaklardan uzak kalacak kadar sağduyumuz varsa, iki gezegenin, üç gezegenin, tüm Güneş Sistemi'nin dönüm noktası olacağız. Sonsuza dek çiftçi kalmayacağız."

Bizimle Doğu İstasyonu'nda buluştular ve b-takımlarımızı çıkaracak vakti bile zor bulduk – Dünya tarafından dönüşümüzün aynısıydı, çığlık çığlığa güruhlar ve omuzlarda taşınmak. Kızlar bile taşındı, İnce Lemke Lenore'a, "Sizi de taşıyabilir miyiz?" dedi – Wyoh da, "Tabii, neden olmasın?" diye cevapladı – stilyagi de bu fırsatı değerlendirmek için uğraştı.

Erkeklerin çoğu basınç takımını giymişti ve kaç tanesinin silah taşıdığını gördüğüme şaşırdım – ta ki *bizim* silahlarımız olmadığını anlayana kadar, düşmandan ele geçirilmişlerdi. Ama hepsinden öte Luna City'yi hasarsız halde görmenin rahatlığı ne kadar hoştu!

Zafer gösterisi olmasa da olurdu; bir telefona ulaşıp Mike'tan ne olup bittiğini öğrenmek için sabırsızlanıyordum – ne kadar hasar vardı, kaç kişi ölmüştü, bu zafer neye mal olmuştu. Ama öyle bir ihtimal yoktu. İster istemez Eski Konak'a kadar taşındık.

Bizi Prof'la, Kabine'nin geri kalanıyla ve kodamanlarla

beraber bir platforma itelediler, bizim kızlar Prof'un üzerine ağladılar, o da beni Latin usulü bağrına bastı, yanağımdan öptü ve birisi kafama bir Özgürlük Şapkası yerleştirdi. Kalabalıkta küçük Hazel'ı fark ettim ve ona bir öpücük gönderdim.

Nihayet Prof'un konuşmasına izin verecek kadar sessizleştiler.

"Dostlarım," dedi ve sessizliği bekledi. "Dostlarım," diye tekrarladı hafifçe. "Sevgili yoldaşlar. Sonunda özgürlük içinde buluştuk ve yanımızda Luna için son savaşı, yalnız başına vermiş olanlarla birlikteyiz." Bize tezahüratlar yaptılar, o tekrar bekledi. Yorgun olduğunu görebiliyordum; dengesini kürsüye tutunarak sağlamaya çalışırken elleri titriyordu. "Size seslenmelerini istiyorum, her şeyi duymak istiyoruz, hepimiz.

"Ama önce size mutlu bir haberim var. Büyük Çin az evvel Himalayalar'da dev bir mancınık inşa etmeye başladığını açıkladı, Luna'ya yapılacak sevkiyatların, Luna'dan Terra'ya yapılanlar kadar kolay ve ucuz olması için."

Tezahüratlar için durdu, sonra devam etti. "Ama bu gelecekte yatıyor. Bugün – ah, ne mutlu bir gün! Nihayet dünya Luna'nın bağımsızlığını tanıyor. Özgürüz! Özgürlüğünüzü kazandınız..."

Prof durdu, şaşırmış göründü. Korkmuş değil, sadece afallamış gibi. Hafifçe sallandı.

Sonra gerçekten de öldü.

30

Onu platformun arkasındaki bir dükkâna götürdük. Ama bir düzine doktorun yardımı bile bir işe yaramadı; çok kez zorlanmış olan yaşlı kalbi iflas etmişti. Onu arka kapıdan dışarı çıkardılar, ben de peşlerinden gittim.

Stu koluma dokundu. "Sayın Başbakan..."

"Ha? Ah, Bog aşkına!"

"Sayın Başbakan," diye tekrarladı sertçe, "kalabalığa konuşmalı ve onları evlerine göndermelisiniz. Ardından yapılması *zorunlu* şeyler var." Sakince konuşuyordu ama gözyaşları yanaklarından akıyordu.

Böylece platforma geri döndüm, tahminlerini doğruladım ve herkese eve gitmelerini söyledim. Ve kendimi Raffles'ın L odasında buldum, her şeyin başladığı yerde – acil Kabine toplantısı. Ama önce telefona eriştim, örtüyü indirdim ve MYCROFTXXX'i tuşladım.

Geçersiz numara sinyali aldım. Tekrar denedim – aynı. Örtüyü kaldırdım ve bana en yakındaki adam olan Wolfgang'a, "Telefonlar çalışmıyor mu?" diye sordum.

"Belli olmaz," dedi. "Dünkü bombardıman ortalığı bir sarstı. Şehir dışındaki bir numarayı arayacaksan, telefon ofisini arasan iyi olur."

Ofisin beni bir geçersize bağlamasını isterken düşünebiliyordum kendimi. "Ne bombardımanı?"

"Duymadın mı? Kompleks'in üzerinde yoğunlaşmıştı.

Ama Brody'nin çocukları gemiyi hakladılar. Ciddi bir hasar yok. Düzeltilmeyecek bir şey değil."

Konuyu kapatmak zorunda kaldım; bekliyorlardı. Ne yapılacağını *ben* bilmiyordum, ama Stu ve Korsakov biliyordu. Sheenie'ye Terra ve Luna'nın geri kalanı için basın açıklaması yazması söylendi; ben kendimi bir aydönümlük yas ilan ederken buldum, 24 saatlik bir sessizlik olacaktı, gereksiz meselelere yer yoktu, cesedin katafalka koyulması için emirler veriyordum – hepsi ağzıma tıkılmış kelimelerdi, ben uyuşmuştum, beynim çalışmıyordu. Tamam, Kongre yirmi dört saat sonra tekrar toplansın. Novylen'de mi? Peki.

Sheenie'de Dünya tarafından gelen yazışmalar vardı. Wolfgang benim adıma, Başkan'ımızın ölümünden dolayı cevapların en az yirmi dört saat gecikeceğini bildiren bir yazı yazdı.

En sonunda Wyoh ile beraber uzaklaşabildim. Bir stilyagi koruma insanları on üç numaralı geçiş kilidine kadar bizden uzak tuttu. Eve varır varmaz kol değiştirme bahanesiyle atölyeye daldım. "Mike?"

Cevap yok...

Numarasını ev telefonundan tuşlamayı denedim – geçersiz sinyal. Ertesi gün Kompleks'e gitmeyi kafama koydum – Prof ölmüşken Mike'a her zamandan çok ihtiyacım vardı.

Ama ertesi gün gidemedim; trans-Crisium metrosu çalışmıyordu – son bombalamadan dolayı. Torricelli ve Novylen'in etrafından dolaşıp eninde sonunda Hong Kong'a ulaşabiliyordunuz. Fakat neredeyse yanı başımızda olan Kompleks'e ancak rolligonla ulaşılabiliyordu. Vakit ayıramadım; 'hükümet' bendim.

İki gün sonra bundan da kurtuldum. Bir yasa tasarısı sonucunda Sözcü'nün (Finn) Başkanlığa geçmesi kararlaştırıldı, Finn ve ben Wolfgang'ın Başbakanlık için en iyi seçenek olduğunda anlaştıktan sonra. Tasarıyı geçirdik ve ben

de oturumlara katılmayan Kongre Üyesi pozisyonuma geri döndüm.

O zamana kadar telefonların çoğu çalışmaya başlamıştı ve Kompleks aranabiliyordu. MYCROFTXXX'i tuşladım. Cevap yok – ben de rolligona binip gittim. Son kilometrede aşağı inip metrodan yürümem gerekti ama Aşağı Kompleks hasar görmüş gibi gözükmüyordu.

Aynen Mike da.

Ama onunla konuştuğumda cevap vermedi.

Hiç cevap vermedi. Çok seneler oluyor artık.

Yazıyla soru sorabiliyorsunuz –Loglan dilinde– ve Loglan cevabı alabiliyorsunuz. Gayet iyi çalışıyor... bir bilgisayar olarak. Ama konuşmuyor. Ya da konuşamıyor.

Wyoh koaksiyel kablo bağlamayı denedi. Sonra bıraktı. En nihayetinde ben de bıraktım.

Bu nasıl oldu bilmiyorum. Merkez dışı parçalarının çoğu son bombardımanda parçalandı; eminim ki amaçları balistik bilgisayarımızı yok etmekti. Özfarkındalığı sürdürebilmek için gereken o 'kritik sayı'nın altına mı düştü? (Öyleyse bile; bu asla bir hipotezin ötesine geçmedi.) Yoksa o son bombardımandan önce yapılan ademi merkeziyet mi "öldürdü" onu?

Bilmiyorum. Eğer mevzu sadece kritik sayıdan ibarettiyse, eh, tamir edileli çok uzun zaman oluyor; *mutlaka* o numaraya tekrar ulaşmıştır. Neden uyanmıyor?

Bir makine katatonik duruma geçip cevap vermeyi reddedecek kadar korkmuş ve canı yanmış olabilir mi? Egosu içinde çökmüş, bilinçli ama asla riske girmek istemeyebilir mi? Hayır, bu *olamaz*; Mike korkusuzdu – en az Prof kadar şen şakrak ve korkusuz.

Yıllar, değişimler... Mimi uzun süre önce aile yönetiminden çekildi; artık Anna'ya 'Anne' diyoruz ve Mimi video üze-

rinden rüya görüyor. İnce, Hazel'ın adını Stone'a çevirmesini sağladı, iki çocukları var, Hazel mühendislik okudu. Tüm o serbest düşüş ilaçlarıyla artık Dünyalılar üç dört yıl kalıp değişime uğramadan geri dönebiliyorlar. Ve diğer ilaçlar aynı etkiyi bizde yapıyor; bazı çocuklar artık okula Dünya tarafında gidiyorlar. Ve Tibet mancınığı – on yerine on yedi yıl sürdü; Kilimanjaro işi çok daha erkenden bitti.

Küçük bir sürpriz – Vakti geldiğinde, Lenore Wyoh yerine Stu'yu seçmemizi önerdi. Fark etmedi tabii, hepimiz "*Da!*" oyu verdik. Halen daha hükümette bir ağırlığımız varken Wyoh ve ben geçirttiğimiz için sürpriz olmayan başka bir şey: Eski Konak'ın ortasındaki bir kaidenin üzerinde pirinçten bir top, üzerinde de vantilatör esintisiyle dalgalanan bir bayrak – yıldızlarla bezeli siyah bir alan, kanla kirletilmiş bir parmaklık, hepsinin üzerine işlenmiş gururlu ve gösterişli pirinçten bir top ve altında düsturumuz: Tanstaafl!

Dört Temmuz kutlamalarımızı orada yapıyoruz.

Sadece bedelini ödediğin şeyi alabilirsin; Prof bunu biliyordu ve ödedi, gamsızca.

Ama Prof gevezeleri hafife almıştı. Fikirlerinin *hiçbirini* asla benimsemediler. Yasaklanmamış her şeyi zorunlu hale getirmek insanların içinde yatan derin bir içgüdü sanırım. Prof, geleceği şekillendirmek için büyük, zeki bir bilgisayarın içinde yatan ihtimallerden büyülenmişti ve eve daha yakın yerlerdeki şeylerin izini kaybetmişti. Ah, ben onu destekledim! Ama şimdi merak ediyorum. Yiyecek isyanları, insanları kendi haline bırakmak için çok mu yüksek bir bedel olurdu? *Bilmiyorum*.

Hiçbir cevabı bilmiyorum.

Keşke Mike'a sorabilseydim.

Geceleri uyanıp onun sesini duyduğumu sanıyorum – sadece bir fısıltı: "*Man... Man, en iyi arkadaşım...*" Ama "Mike?" dediğimde cevap vermiyor. Acaba bir yerlerde dolanıp, bağ-

lanacak bir donanım mı arıyor? Yoksa Aşağı Kompleks'te gömülü kaldı da bir çıkış yolu mu arıyor? Bu özel belleklerin hepsi oralarda bir yerde, karıştırılmayı bekliyor. Ama onları *ben* çıkaramıyorum; hepsi ses kodluydu.

Ah, o da Prof kadar ölü, biliyorum. (Peki Prof ne kadar ölü?) Sadece bir kere daha tuşlasam ve, "Selam, Mike!" desem, "Selam, Man! Son zamanlarda iyi bir şaka duydun mu?" diye cevaplar mı? O riske girmeyeli çok vakit oluyor. Ama gerçekten ölmüş olamaz; hiçbir şey hasar görmemişti – o sadece *kayıp*.

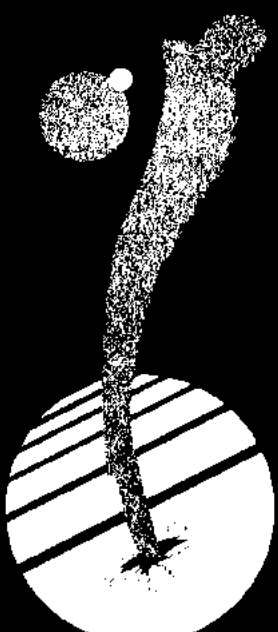
Beni dinliyor musun, Bog? Bir bilgisayar Senin yarattıklarından biri mi?

Çok fazla değişiklik var. Belki bu gece o zırvaya gidip ortaya rasgele birkaç sayı atarım.

Veya yapmam. Patlama başladığından beri epeyce genç arkadaş Asteroidlere gitti. Oralarda birkaç güzel yer olduğunu duydum, pek kalabalık değillermiş.

Vay be, daha yüz yaşında bile değilim.

YILDIZ GEMİSİ ASKERLERİ

"Heyecan verici, zihin açıcı, inanç zorlayıcı...
Döneminde yazılan her şeyden daha iyi!"

–Theodore Sturgeon

HUGO
EN İYİ ROMAN
ÖDÜLÜ

PROMETHEUS
ŞEREF KÜRSÜSÜ
ÖDÜLÜ

"DEVRİM, ULAŞMAYI HEDEFLEDİĞİM BİR AMAÇTAN ÇOK, PEŞİNDE KOŞTUĞUM BİR SANAT."

Robert A. Heinlein şüphesiz ki tarihin en etkili bilimkurgu yazarlarından; Isaac Asimov'un deyişiyle bilimkurguya yön veren, onu modernize eden ve yeni yazarlar için doğru ortamı hazırlayan üç büyük yazardan biri. Yazarın 'gizli başyapıtı' olarak görülen *Ay Zalim Bir Sevgilidir* ise siyasete, devrime, mizaha ve insan özgürlüğüne dair en önemli romanlardan.

Dünya'dan kontrol eden Otorite'ye karşı, yalnızca mahkûm ve sürgünlerin gönderildiği ceza kolonisine dönüşmüş, orada yaşayan insanların huzursuz olduğu Ay... Devrim yaparak Ay'ı kölelikten kurtarmak isteyen Ayrılıkçı hareketin liderleri haline gelen bir bilgisayar uzmanı, karizmatik bir genç kadın ve yaşlı bir akademisyen.

Ve birbirinden farklısıyla farklı olan bu üçlüye ek, kendi kendine bilinç kazanmış, insanlarla arkadaş olamayan ama olmak isteyen, mizahla sınırlı yaşam algısına rağmen tüm özelliklerini devrimin nihai başarısına adamış süper bilgisayar Mike.

Devrim ve özgürlük yolunda köleliğe zorlanmışların kaybedecek neleri var? Dünya'ya karşı kazanacakları koskoca bir dünya hayali gerçekleştirilebilir mi?

Ay Zalim Bir Sevgilidir, otoriteye karşı atılan nihai bir kahkaha.

Bilimkurgu Klasikleri – 20
Çeviren: Can Çakır

ithaki
/ithakiyayinlari
/ithakiyayin
/ithakiyayinlari

30 TL

www.ithaki.com.tr
İnternet satış:
www.ilknokta.com

9 786053 756590